

CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR,

CONSILIO

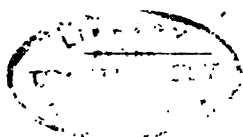
B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE

CONTINUATA.

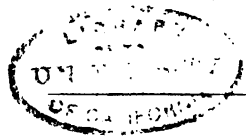
EPHRAEMUS.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXL

EPHRAEMIUS

EX RECOGNITIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXL.

EPHRAEMII MONACHI
IMPERATORUM ET PATRIARCHARUM
RECENSUS
INTERPRETE ANGELO MAIO.

ANGELI MAII PRAEFATIO.

Historia Romani imperii, quod mature in Occidente extinctum longe diuturnius in Oriente usque ad captam a Turcis Cpolim vitam suam propagavit, multorum profecto ingenia facultatemque scribendi exercuit, atque in his praecipue Byzantinos, ut vulgo loquimur, facundi oris homines, quorum magna et perutilia volumina a Gallianis olim typis accepimus, nunc autem consociatis curis recognita novisque monumentis locupletata Germani homines doctissimi, consilio et ope ill. Niebuhrii, rursus exhibent. mihi ex iis qui Caesarem historiam scripserunt valde utilis atque exoptabilis visus est Ephraemius, cuius chronicon iambicis versibus elaboratum ab imperii fundatore Iulio Caesare usque ad receptam a Graecis e Francorum dominatione Cpolim per mille scilicet ac trecentos annos extenditur. iam hic historicus non solum ineditus erat, verum etiam tantae raritatis ut non nisi in unico bibliothecae Vaticanae codice 1003 superesse videatur. primus hunc auctorem commemoravit, quod ego sciam, saeculo quinto decimo Raphaël Volaterranus in commentariis urbanis lib. 15 p. 176: *Ephraem Graecus ducentis abhinc annis vitas principum Cpolitianorum iambico carmine scripsit, quod opus in bibliotheca Vaticana cernitur.* atque hoc Volaterrani testimonium non latuit Vossium de hist. Gr. lib. 2 29. deinde Ephraemium saepe ad partes vocavit magnus

Allatius *), qui nunc chronographum Byzantinum nunc monachum appellat, sed nullam praeterea notitiam hominis tradit. laudata apud Allatium fragmenta Ephraemii legisse identidem se demonstrant Vossius hist. Gr. 2 28 et 29, Cangius in glossario, Cavaeus in ecclesiasticis scriptoribus, Fabricius in Gr. bibliotheca, Lequinius in patriarchatu Cpolitano, denique Bruckerus hist. philos. tom. 3 p. 549. hi enim auctores a me sunt observati; neque tamen dubito quin alii quoque ex Allatio Ephraemium noverint. iam Allatium ad excerptenda Ephraemii fragmenta usum fuisse codice Vaticano 1003 valde affirmarem, nisi varietates scripturae aliquot perplexum me redderent **). praeterea in codice acephalo Vati-

*) de consensione p. 435, 699, 702, 725, 776, et dissert. de Georgiis (ed. Fabric. bibl. Gr. t. 10) p. 664, 687, 807; item de Psellis (ed. Fabric. bibl. Gr. t. 5) p. 22 et contra Creyghtonum p. 306, 330, 526, 539, 614, 701, et in annotationibus ad Acropolitam cap. 6, 13, 16, 18, 33. idem Allatius de consens. p. 435 et ad Acropolitam cap. 33 dictum Ephraemii approbat de Trinobi episcopo Bulgariae primati subiecto, non Byzantino, ut ait Acropolita; quare et ego ad Allatii sententiam iam accedo. rursus idem in annot. ad Acrop. cap. 6 falli ait Ephraemium qui Camaterum patriarcham pulsum a Latinis Byzantio narrat, quum ipse sponte antea recessisset. denique contra Creyght. p. 701 egregie explicat dictionem *πομπή ἐπεισόδιος*, quod sit nempe sollemnis in aulam ingressus novi Caesaris. quamobrem versus 6337, in Alexio 3, sic explicandus est; lexicographi autem vocabuli *ἐπεισόδιος* rationem deinceps habebunt, nec non v. 1253 *γυλιφω* et v. 1517 *καιρίς* et v. 2096 *τερμέριον*, v. 3875, 4141 et alibi *ὄργος*. item animadvertent philologi notam S' adhiberi ab Ephraemio non ad dimidiam sed ad quamlibet fracti numeri partem significandam.

**) hae varietates partim quidem nihil aliud sunt nisi menda typographica apud Allatium: partim vero, quia fortasse in codice videbantur deteriores lectiones, ab Allatio fuisse suspicor tacite immutatas. nonnullae tamen variae lectiones diversum codicem designare videntur. sic v. 4764 apud me, id est in codice Vaticano, est *τις τυγγάνων*: at Allatius contra Creyght. p. 527 *τυγγάνων τε*. apud me v. 6031 et 10238 est *ἐθάδα*: at Allatius *ἐνθάδε*, ut p. 241 n. 2 dixi. apud me v. 7713 *καταρχεῖ*: at Allatius ann. ad Acropol. cap. 18 *κατάρχει*. item v. 7716 apud me *ἀνδρείον*: at Allatius loc. cit. *ἀρείον*. apud me v. 7197 et alibi *θεσοδ.*: at Allatius ad Acrop. cap. 13 *θεοδ.* apud me v. 7206

cano nomen Ephraemii non legitur; neque id ego divinaviarem, nisi comparato codice cum laudatis ab Allatio fragmentis mihi innotuisset. superest ergo ut Allatius vel alium codicem prae manibus habuerit, vel certe Vaticanum nondum fortasse tum acephalum legerit, paucas autem varietates ipse exscribens effecerit. profecto eum folium tantummodo primum a codice absit, in quo nomen auctoris esse debuit, valde suspicor post Allatii aetatem id excidisse, cum codex Pio VI regnante, cuius nunc stemmata gerit, a bibliopego compactus fuit. et sane mihi narrant multa huiusmodi damna ab operarum incitia Vaticanis codicibus, praesertim Graecis, accidisse. sed de codice hactenus. iam cum neque Allatius, ut dixi, neque alii eruditi quicquam de Ephraemio chronographo narrare videantur, mihi quidem de viro hoc quaerenti occurrebat Ephraemius ille, quem Iohannes XII patriarcha Cpolititanus ante sacram suam dignitatem legitimis nuptiis genuit; de quo nominatim Ephraemio verba facit Pachymeres in praedicti patriarchae notitia tom. 2 lib. 4 11, dum ait episcopos inter ceteras criminationes patriarcham reprehendisse quod bona ecclesiae Ephraemio filio suo dispensanda relinqueret, non constituto prout leges iuebant oeconomio. reapse et noster chronographus in patriarcharum catalogo memorat masculum Iohannis XII filium; sed de se ipso haud diserte loqui significat, et tamen aetas apprime congruit: namque hic Iohannes patriarchatum retinuit usque ad Christi annum 1304, noster autem Ephraemius chronicon suum anno 1313 concludit. iam ego fontes Ephraemicae chronologiae comperi, Zonaram quidem usque ad Alexii I Comneni obitum, Nicetam Choniataam usque ad Balduinum I imperatorem, deinde vero Georgium Acropolitam. age vero quod Ephraemius historiam poetico metro con-

ἐμπαθεῖ θεῶ; at Allatius loc. cit. *ἐμπαθῆ θεῶν.* apud me v. 7404
ἐπισκοπετικῶς; at Allatius loc. cit. *ἐπισκοπετικῶς.* apud me v. 10355
πω et 10359 *ἐνδοῦς;* at Allatius *πω* et *ἐνδοῦς,* ut proprio in loco dixi.

scripserit, nemo magnopere irascatur, primo quia carmen iambicum narrationis perspicuitati peridoneum est et memoriam legentium apprime iuvat; deinde quia Pisidas etiam, Constantinus Manasses atque Tzetzes impune suas historias versibus composuerunt; qui nihilo minus auctores, praecipueque Tzetzes, magno usui apud eruditos sunt. atque ego Ephraemii quidem historiam propter suam eximiam utilitatem ad Latinam consuetudinem, soluta tamen oratione, transtuli: etsi enim olim poeticam non neglexi, nunc tamen pangendorum versuum plus decem milibus otium mihi voluntasque defuit.

* * *

Γάιος ἔτη δ'.

Εἶτα κατέσχε τὸ κράτος τῶν Ἀθόνων
Γάιος, Ἐπίκουρος ἢ Σατὰν τρόπον,
ὑπὲρ φύσιν βρότειον αὐτὸν σεμνῶνων
ἢ καὶ Θεουργῶν, ἢ κατὰπτυστος φύσις,
5 ἄνηρ ἀσελγῆς ἀποφραῖς μαιφόνος·
ἐφ' οὗ Στέφανος πρωτομαρτύρων κλέος
μαρτυροῦ στέφανον εὗρεν ἐκ λίθων,
σοφοὶ τ' ἐγνωρίζοντο δύο προκρίτων
Ἰωσήπος τε καὶ Φίλων ἐξ Ἑβραίων.

Κλαύδιος ἔτη ιδ'.

10 Τούτου καταστρέψαντος ἀθλίως βίον,
Ἐρμοῦ φίλος Κλαύδιος, ἡπία φύσις,
ἴσων τε φύλαξ, ὑπερόπτης χρημάτων,

*) deest in codice primum folium, quod Iulii Caesaris, Augusti et Tiberii notitiam continuit. desiderantur igitur ex universo opere versus paulo minus quinquaginta, ut paginarum ratio demonstrat, nihil tamen incognitum in hac lacuna amisisse nos puto. M. (i. e. Maius).

* * *

Caius annis 4.

Deinde Romanorum imperium tenuit Caius, vita Epicurus vel potius Satan, supra humanam naturam extollens semet divinamque affectans, vilissimus mortalis, (5) impudicus, scelestus, sanguinarius; sub quo prima Stephanus gloria martyrum adeptus est coronam de lapidibus. item sapientes praecuebant duo, Iosephus atque Philo, uterque Hebraeus.

Claudius an. 14.

(10) Postquam Caius misere abruptit vitam, literis Claudius et clementia praeditus, iustique tenax et pecuniae contemptor, Romani im-

- τὰς ἡνάς εἴληφεν αὐσοναρχίας.
 τοῦτου κρατοῦντος Θευδᾶς καὶ Σίμων μάγος
 15 πολλοὺς ἐλυμαίνοντο κακοτεχνίαις,
 πρῶτος δ' ἐπιβέβηκε τῆς Ῥώμης Πέτρος
 σωτήριον κήρυγμα κηρύσσων ὅλοις.

Νέρων ἔτη ιδ'.

- Μεθ' ὃν παρήλθεν εἰς βασιλείον κράτος
 Νέρων ἀσελγῆς, ἐμφορῆς τῷ Γαῖω,
 20 θηλυδρίας ὦν καὶ θύλακος σαπρίας,
 πρῶτος διώκτης, εὐσειβῶν καθαιρέτης
 Χριστοῦ τε μυστῶν προκρίτων ἀναιρέτης.
 εἶτα Γάλβας Ὄθων σὺν Ὀδίτελλω
 ἐπὶ βράχιστον τοῦ κράτους γεγευμένοι.

Ὀδеспасиανός ἔτη ιε'.

- 25 Μεθ' οὗς κατηγλαίωσε τὴν κραταρχίαν
 Ὀδеспасиανός, κλέος βασιλέων,
 ἀρχὴν δράσας εὖ καὶ πλατύνας εἰς μέγα,
 ἐχθρῶν νικητής, φιλότιμος τὴν χέρα,
 ἀνὴρ τις ἐπρόσβιτος, ἥδὺς τοῖς φίλοις,
 30 ὑπηκόοις δ' ἅπασι καὶ πεφιλμένος.

Τίτος ἔτη γ'.

- Μεθ' ὃν Τίτος παῖς παραλαμβάνει κράτος,
 θάλασσα καλῶν, φιλοδωρίας χύσις,

perii habenas tractandas cepit. eo regnante Theudas et Simon magi (15) malis permultos artibus decipiebant. primus autem Romam accessit Petrus, salubre cunctis nuntians evangelium.

Nero an. 14.

Post hunc pervenit ad potentiam regiam Nero luxuriae incontines et Caio par, (20) pathicus vir et sacculus putredinis, primus piorum persecutor mortifer, praecipuorum Christi assecularum carnifex. deinceps Galba Otho Vitelliusque degustaverunt sceptrum quam brevissime.

Vespasianus an. 10.

(25) Post hos ornavit Caesarem dignitatem Vespasianus, regnatorum decus, sospitator imperii propagatorque, hostium victor, et manu munificus, accessu facilis, iucundusque amicis, (30) subditis cunctis admodum dilectus.

Titus an. 3.

Successit in imperium Titus filius, bonitatis mare, effusa liberali-

- εδεργετικός, συμπαθής τις καρδία,
 χρηστός τρόποις οἷς ὠραίζεται κράτωρ,
 35 ἀναξ ἀριστεὺς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 Ἰουδαϊκοῦ τοῦ θράσους καθαιρέτης·
 οὗ πᾶσιν ἀοιδίμον ἕδεται τόδε,
 τὸ σήμερον δὲ μὴ βεβασιλευκίνας,
 εὖ τιὰ μὴ θράσαντα ταῖς εὐποιαῖς,
 40 καὶ "δεῖ τιὰ πρόσωπον ἀνακτος πάλιν
 ἰδόντα μηδὲν στυγρὸν ἀνθυποστρέφειν."

Δομετιανὸς ἔτη ιβ'.

- Τοῦτου τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μόρφω
 Δομετιανός, ἡ βδελυρὰ καρδία,
 φύσιν Τίτου σύναιμος, οὗ τρόπιους δῶλος,
 45 ἀναξίως εἴληφε τὴν ἀυταρχίαν,
 Χριστοῦ κολαστὴς οἰκετῶν καὶ μαρτύρων,
 ἐφ' οὗ φιλητὸν τὴν θεηγόρον χάριν
 νησός τις ἐξόριστον ἔσχω, ἡ Πάτμος.
 ἤρχε δ' Ἀπολλώνιος τερθρεῖαις τότε,
 50 Πυθαγορικὸς Τυανεύς, σοφὸς γόης,
 ὃς καίπερ ὢν πόρρωθεν ἀναιρουμένου
 δηλοῖ παροῦσι τοῦ τυράννου τὸν μόρον.

Νερούας ἔτος α'.

Τοῦτου καταστρέψαντος αἰσχρῶς τὸν βίον
 κλῆσιν Νερούας, εὐγενὴς ψυχὴν δέμας,

tas, beneficus, clementi instructus animo bonisque moribus qui regnan-
 tem decant, (35) princeps egregius, imperator strenuus, Iudaicae fero-
 ciae debellator. huius ab omnibus celebratur dictum "equidem hodie
 minime regnavi, quoniam beneficio affeci neminem." (40) itemque "qui
 ad conspectum regis venerit, eum non oportet tristem inde abscedere."

Domitianus an. 15.

Ubi cum vita mortem mutavit Titus, Domitianus animum scelestum
 gerens, Titi natura frater sed aliis moribus, (45) Christi servorum
 martyrumque carnifex, imperio contra meritum est potitus. sub eo di-
 lectus propheticus discipulus in quadam exsulavit Patmo insula. tunc
 se iacitavit praestigis Apollonius (50) Tyanensis Pythagoricus, impostor
 callidus; qui procul licet degens nuntiavit tamen tyranni caedem iis qui
 sibi aderant.

Nerva an. 1.

Postquam Domitianus foede interiit, Nerva animo et corpore prae-

- 55 τὰ Ῥωμαϊκὰ σκῆπτρα παραλαμβάνει,
ταμείον ὄντως ἀρετῶν Χριστοῦ δίχα,
καλοῦ δὲ παντὸς αὐτοκράτορος τύπος.
ἐφ' οὗ τις ἀμύθητον εὖρε χρυσίον,
θησαυρὸν ἀβρὸν ἐγκατακεχωσμένον,
60 ὃν ἐκκαλύψας κράτορος μένει κρῖσιν·
ὁ δ' αὖ κεχρῆσθαι μηνύει καὶ κατέχειν.
ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν εὐρεθὲν φάσκει πέλειν.
ἦ δ' οὖς "κατακέχρησο τοῖς εὐρημένοις."

Τραϊανὸς ἐξη ιη'.

- Τούτου λιπόντος σὺν κραταρχίᾳ βίον
65 Τραϊανὸς τις, πῦς θετὸς τούτου, στέφος
καὶ σκῆπτρα παρείληψε τὰ τῶν Ἀδούσιων,
εὐρὸν κλέος σχῶν ἐν νίκαις καὶ πρακτέοις,
εἰ καὶ διώκων εὐσεβεῖς ἦν μετρίως·
καθ' ὃν χρόνον βέβρωτο θηρίων γνάθοις
70 ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος ἐν Ῥώμῃ,
ἄλλοι τε πλεῖστοι μαρτυρικῶς τὸν βίον
Χριστοῦ χάριν ἤνυσαν ἠγωνισμένοι.
τούτων μαθόντα τὸν κρατοῦντα τὸν φόνον,
ὡς οὐ πονηρᾶς αἰτίας πάσχειν τάδε,
75 οἷς δὲ Χριστὸν σέβουσι ὡς θεὸν μόνον,
μὴ δεῖν κολάζειν θεοπίσαι χριστωνύμους.
τούτῳ γ' ἐπάρχω χειρίσαντα τὸ ξίφος

58 nempe Herodes Atticus, ut narrat in vitis Philostratus. M.

claro cluens (55) Romanae rei suscepit moderamen. hic plane egregius (nisi quod Christo caruit) bonorumque principum typus fuit. sub eo quidam repperit aurum plurimum, amplum nempe thesaurum humi obrutum, (60) quem ad arbitrium Caesaris effossum rettulit. hic autem et retinere hunc iussit eodemque uti. cumque ille maiorem privato rem diceret, "tu vero" inquit Nerva "inventa re vel abutitor."

Traianus an. 18.

Ubi imperium Nerva cum vita dereliquit, (65) Traianus, huius adoptione filius, Romanorum sceptrum occupavit, victoribus vir rebusque gestis inclitus. is tamen pius aliquantum persecutus est; quo tempore contritus bestiarum dentibus (70) theophorus Ignatius in Roma fuit, atque alii insuper plurimi vitam martyres Christi causa certando consummarunt. quorum intellectu Traianus interitu, negavit dignos fuisse talia pati (75) eo quod Christum unice deum colerent; et ne Christiani vexarentur vetuit. idem cum praefecto gladium traderet, dixisse fertur

- “δέδεξα τουτὶ ταῖν χεροῖν” τούτου φάσαι,
 “κἄν μὲν καλῶς ᾧ διέπων τὰ τοῦ κράτους,
 80 ὑπὲρ ᾧ ἔμαντοῦ τῷδε χρηστέον, φίλι·
 εἰ δ’ αὖ γε κακῶς, κατ’ ἔμαντοῦ καρδίας.”

Ἄδριανὸς ἔτη κα’.

- Τούτου δὲ βίον καὶ κράτος λελοιπότεος
 Ἄδριανὸς Αἴλιος, ἀριστεὺς μέγας,
 διάδοχος δέδεικτο τῆς μοναρχίας,
 85 ἐρμαιικός τε καὶ μεγαλόφρων ὄλοις,
 μὴ δεῖν κολάζειν Θεσπίσας χριστωνύμους.
 τούτου δ’ ἵππεύοντος ἐν λεωφόρῳ
 ἐδεῖτο γυνή λιπαρῶς ἐγκειμένη·
 ὃ δ’ “οὐ σχολάζω” τῇδ’ ἐγκειμένη λέγει.
 90 καὶ “μηδὲ βασιλευε” πρὸς τόνδ’ ἀντέφη·
 ὃ δὲ στραφεὶς προσέσχεν αὐτῆς τῇ δίκῃ.
 οὗτος πολίξει πρὸς Παλαιστίνῃ πόλιν,
 ὅπου Σιών ἴδρυτο κατεσκευασμένη,
 Καπιτωλίαν καλέσας τήνδ’ Αἴλιαν·
 95 καὶ ναὸν ἀντήγειρε Διὶ τῷ Κρόνου,
 οὐδ’ πρὶν Σολομῶν τὸν ναὸν τεύξας ἔχει.
 τοῦτ’ οὐκ ἀνεκτὸν ἦν Ἰουδαίων φύλῳ·
 συσπειραθέντες τογαροῦν ὠπλισμένοι
 ἐπίασι φύλαξι Ῥωμαίοις τόπου,
 100 καὶ σφῶν γε πλείστους ἔδρασαν ἔργον φόνου.

87 δ’] κῶθ’?

“hunc cape, amice, manu; et si quidem rem publicam bene gessero, (80) pro mea salute hoc tibi utendum est; sin male imperavero, hoc me confodito.”

Hadrianus an. 21.

Post hunc vita defunctum in imperio Aelius Hadrianus, bellator nobilis, regni successor designatus fuit, (85) vir doctus atque magnificus usquequaque, qui etiam vetuit de Christianis poenas sumi. huic aliquando equitanti in via preces mulier quaedam efflictim obtulit: is autem negavit orantem se posse audire. (90) tum illa “ne regnes igitur” respondit; quare is conversus feminae ius reddidit. idem in Palaestina urbem struxit, ubi Sion funditus eversa fuerat, eamque appellavit Capitolinam Aeliam. (95) templum quoque excitavit Saturnio Iovi, ubi olim Solomon summ condiderat. quae res intolerabilis Iudaicae genti fuit: quare coacta armorum numero Romanum aggrediuntur praesidium loci, (100) eiusdemque ingentem stragem edunt. quod ubi Caesar

- ὁ γυνὸς ὁ κρατῶν στρατιᾶς ὁμαιχιμίας
 ἄρδην Ἑβραίων ἐκθερλεῖ τὸ στίφος,
 ὅκτω μὲν ἀνδρῶν καὶ πενήκοντα πάλιν
 ποσομέννας δοὺς μυριάδας θανάτω,
 105 κώμας κατασκάψας δὲ τούτων χιλίας,
 φρούρια πενήκοντα τεθρλημένα.
 οὕτως ποτ' ἀνδρὸς ἦν κατακρίνας μύρον
 καὶ τὸν λαβόντα πῦρ θυμιῶντα λέγειν
 "ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἀδικῶν θνήσκω βίᾳ,
 110 Ἀδριανὸν δὲ καὶ ποθοῦντα τεθνάναι
 μὴ τοῦ κατ' εὐχὴν εὐχομαι τυχεῖν τέλους"
 ὁ καὶ παθεῖν οἱ συνέβη πρὸς τῷ τέλει,
 νόσῳ χρονίῳς ὑδέρῳ τετηγμένῳ.
 καπὶ Θράκης δ' αὖ Ὀδρουσοῦ πρὸς χωρίῳ
 115 ἄλλην πολίξει τὴν ὁμώνυμον πόλιν.

Ἀντωνῖνος ὁ καὶ Πίος ἔτη κ'.

- Ἐἶτ' Ἀντωνῖνος ἐδσεβῆς κεκλημένος,
 βέλτιστος ἀνὴρ εὐαγῆς τε τοὺς τρόπους,
 πάντων τιμῶν μάλιστα τοὺς χριστωνίμους,
 χειρίζεται κάλλιστα τὴν κραταρχίαν
 120 ὅστις γε μάχης καὶ βίας ἐγκειμένων,
 ἐπέπειρ οὐδὲν εὐπορῶν ἦν χρημάτων,
 εἰς ἀγορὰν προῦθηκε τοῖς ἡρημένοις
 πάντα τὰ λαμπρὰ καὶ τιμαλφῆ τοῦ κράτους

post v. 115 codex in titulo Ἀντώνιος. sed in textu Ἀντωνῖνος. M.

novit, coniurati exercitus Hebraeorum penitus succidit vires: nimirum is quingenta et octoginta hominum milia leto dedit, (105) pagos etiam gentis subvertit mille cum quinquaginta arcibus nobilibus. porro quidam ab eo neci addictus ture in ignem coniecto testatus est se quidem immerentem ad mortem adigi; (110) imprecari autem Hadriano ne, cum volet mori, voti sui compos fiat; quod revera Hadriano evenit in vitae termino, cum lento hydropis morbo diu tabuit. is etiam in Thracia prope castrum Odrysum (115) de suo dictam nomine novam urbem condidit.

Antoninus Pius an. 20.

Deinde Antoninus cognomento Pius, vir optimus sanctisque moribus, qui Christianos summo in pretio habuit, felici sane fato ad imperium venit. (120) is premente belli necessitate, quia nihil in aerario pecuniae erat, in foro exposuit licitantibus pretiosa principatus orna-

ἀφ' ὧν ἰκανῶν εὐπορήσας χρημάτων
 125 καὶ στρατιωτῶν ἡλικίως πλείστας ἴλας
 μάχην κατορθοῖ καὶ βαθρὴν πλοῦτον φέρει·
 καὶ πάλιν ἀπέλαβε τὰ πεπραμένα,
 αἰρουμένοις δοῦς τὴν τιμὴν ὠνούμενοις.

Μάρκος Ἀντωνῖνος ἔτη ιε'.

Καὶ πάλιν ἄλλος Ἀντωνῖνός τις Μάρκος,
 130 πρώτου θετοῦ παῖς, φιλόσοφος τοὺς λόγους
 τρόπους τε χρηστός, εὐμενὴς χριστιανύμοις,
 παραλαβὼν ἴθυνη τὴν κραταρχίαν·
 ἐφ' οὗ φάλαγξ κέκλητο κεραυνοβόλος,
 ἣτις μερίδος οὕσα τῶν χριστιανύμων
 135 καιρῷ μάχης ἠῤῥατο Χριστῷ δεσπότη,
 δίψει στρατιᾶς κινδυνεύουσης τότε
 ἀντιπάλων τε βαρβάρων ἐπιδήσει·
 καὶ δυσμενεῖς μὲν τῷ κεραυνῷ συμφλέγει,
 ὄμβρων δ' ἐπὶ στράτευμα πλουσίως ἔει.
 140 Ἐρμολόγης τ' ἤκμαζε τῆς τέχνης ἰδρις·
 δυάς τ' ἐναθλεῖ μαρτύρων Χριστοῦ χάριν,
 Σμόρνης δ' Πολύκαρπος καὶ Ἰουστίνος.

Κόμοδος ἔτη ιβ'.

Κόμοδος εἶτα, μιαιρὸς φανερῶτάτης,
 κακῶς ἐπεισέφερσε τῇ κραταρχίᾳ·

127 πεπραγμένα V (i. e. codex Vaticanus apud Mainm)

menta omnia; unde pecunia, quantum sat erat, capta, (125) conscriptaque militum ingenti manu, victoriam non sine lauta praeda rettulit; quamobrem res divenditas recuperavit, civibus qui emerant repenso pretio.

Marcus Antoninus an. 16.

Rursumque alius Antoninus Marcus, (130) prioris adoptione filius, doctrinā philosophus, moribus egregius, Christianis benivolus, rei publicae gubernaculum coepit regere. sub eo legio dicta fulminatrix, de Christianorum hominum conflata numero, (135) pugnaturo Christo domino supplicavit, quoniam et siti exercitus laborabat et barbarorum hostium instabat impetus; statimque hostes fulminibus deflagrarunt, Romanus exercitus imbre copioso maduit. (140) tunc florebat Hermogenes doctus rhetor, Christianique causa par martyrum decertavit, Polycarpus Smyrnae episcopus et Iustinus.

Commodus an. 12.

Deinde Commodus impurus scelestus laevo omine arepsit ad impe-

- 145 ἐφ' οὗ Κλήμης ἦν στρωματεύς, σοφὸς μέγας,
καὶ Πάνταινος, κήρυκες ὁρθῶν δογμάτων.

Περτίναξ καὶ Ἰουλιανός.

Μεθ' ὃν κραταρχεῖ Περτίναξ ὁ τριγέρων,
καὶ σφάττεται δὴ πρὸς μέσοις ἀνακτόροις,
καὶ σκήπτρα παρείληφε τὰ τῶν Ἀύσονων

- 150 Ἰουλιανὸς Δίδιος βραχὺν χρόνον

Σεβήρος ἔτη ιη'.

καὶ Σεβήρος, κράτιστος ἐχθρῶν ἐν μάχαις,
σφοδρὸς κολαστῆς εὐσεβῶν χριστιανῶν,
ἐφ' οὗ σὺν ἄλλοις καὶ πατὴρ Ὀριγένους
Φιλωνίδης εὐρατο μαρτύρων στέφος.

Ἀντωνῖνος Καράκαλος ἔτη ζ'.

- 155 Τούτου θανόντος Καράκαλος τοῦπίκλῃν
Ἀντωνῖνος εἴληφε τὴν μοναρχίαν,
αἰσχρὸς τις ἀνὴρ καὶ πλέον μαιφόνος,

Μακρίνος καὶ Ἄρβιτος ἔτη δ'.

καὶ Μακρίνος βράχιστον ἄρξας τὸν χρόνον.
εἶτα κατωρχήσατο τῆς κραταρχίας

- 160 κλήσιν Ἄρβιτος, Σαρδανάπαλος θέσιν,

rium. (145) sub eo Clemens, stromatum auctor sapiens, Pantaenusque, orthodoxi ambo praedicatores.

Pertinax et Iulianus.

Mox imperavit Pertinax, grandaevus senex, qui in aula palatii interfectus est. sceptrumque arripuit Romani imperii (150) brevi admodum tempore Iulianus Didius.

Severus an. 18.

Hinc Severus, hostium in proeliis domitor, dirus piorum Christianorum persecutor; sub quo cum aliis pater quoque Origenis Leonidas martyrii coronam rettulit.

Antoninus Caracalla an. 7.

(155) Huius exstincti monarchiam excepit Antoninus cognominè Caracalla, foedus homo et maxime sanguinarius.

Macrinus et Avitus an. 4.

Tum et Macrinus brevissime imperavit. deinde in imperio debacchatus est (160) nomine Avitus, cognomine Sardanapalus, Priapi quod-

ἀνδράποδόν τι Πιρήπειον Διονύσου,
ἄλλος τις ὄντως Σαρδανάπαλος τρόπους,
θῆλυδρίας τις ἐκδεδηγημένους.

Ἀλέξανδρος ὁ Μαμαίας ἔτη ιδ'.

Μεθ' ὃν παρήλθεν εἰς βασιλεῖον κράτος
165 Μαμαίας Ἀλέξανδρος, εὐσεβεῖς σέβων·
μητρὸς γὰρ αὐτοῦ Μαμαίας πιστευσάσης
διδασκαλαῖς ταῖς σοφαῖς Ὁριγένους,
τιμῆς κατηξίωτο πιστῶν τὸ στίφος.

Μαξιμῖνος καὶ ἄλλοι ἔτη γ'.

Τούτου σφαγέντος ἀπαδείκνυται κράτωρ
170 Θεοστυγῆς τις Μαξιμῖνος μαινόλης,
ὅστις διωγμὸν χαλεπὸν χριστιανῶμοις
κινήσας ἀπέφηνε μάρτυρας ὄσους.
Σὺν Ἀλβίνῳ Μάξιμος ἔσχε τὸ κράτος
καὶ Πομπιανὸς Πουπλίῳ σὺν Βαλβίνῳ.

Γορδιανὸς ἔτη ε'.

175 Ὁνπερ θανάτων ζώννυται κραταρχίαν
Γορδιανὸς τις σὺν ὁμωνύμῳ τέκνῳ·
ἐφ' ᾧ ὁ λαμπρὸς ἐν λόγοις Ὁριγένης
ἦν ἐκδιδάσκων μύστας ἐν Παλαιστίνῃ,

173 Ἀλβίνῳ codex; et ita loquitur etiam Zonaras. M.

174 Zonaras Πομπηϊανός. M.

dam Bacchique mancipium, moribus vere Sardanapalus alter, effeminatus admodum et luxuriosus.

Alexander Mamaeae an. 14.

Post hunc pervenit ad regnum Alexander (165) Mamaeae filius, Christianorum reverens: cum enim eius mater credidisset sapientibus Origenis doctrinis, honor credentium ordini haberi coeptus est.

Maximinus et alii an. 3.

Occiso Alexandro creatur imperator (170) Maximinus furiosusque Maximinus quidam, qui dira commota adversus Christianos persecutione plurimos fecit martyres.

Tunc etiam regnaverunt Maximus et Albinus et cum Pupieno Publius Balbinus.

Gordianus an. 6.

(175) His extinctis summa potestas devenit ad Gordianum quendam filiumque eius; sub quibus inclitus doctrina Origenes in Palaestina disci-

- οἷσπερ συναρξήθησαν οὐγγονοὶ δύο,
 180 ὁ γρηγόριος νοῦς, θαυματουργὸς τοῦ πύκλου,
 πρὸς δ' αὖτ' Ἀθηνόδωρος, οὐκ ἦντων λόγουσιν

Φίλιππος ἔτη ε'.

- Μεθ' οὗτος Φίλιππος εὐμενῆς χριστιανῶν,
 μᾶλλον δὲ Χριστῷ προσδραμεῖν αἰρεῖ λόγους
 εὐχῶν τε πιστοῖς συμμετασχεῖν ἀσμένως,
 185 καὶ οἱ θριαμβεύσαι γε τὰ πεπραγμένα,
 ἄλλως προέδρων τόνδε μὴ δεδεγμένων.
 ὧ Βόστρα πατρίς, οὗ κτίσας ἔχει πόλιν,
 ἦν πᾶς Φιλίππου τήνδε φημιλεῖ πόλιν.

Δέκιος ἔτος α'.

- Ἔτα Δέκιος τοῦ κράτους δεδραγμένος
 190 εὐθὺς διωγμὸν κατὰ πιστῶν ἐκφέρει,
 ὃν ὑπερέσχον εὐψύχως ἠνδρισμένοι
 Κυπριανὸς τε Βαβύλας καὶ μυροί.
 ἦντηντο δ' ἄλλοι καὶ τάλας Ὀριγένης.
 τότε ἦν Ναυάτος, ἡ μισάνθρωπος φύσις,
 195 ἐκκλησίας δ' ὧν Ῥωμαίων θνητόλος
 ἔφρασκε μὴ δεῖν βασάνοις τεθνήκοντας
 μετανοοῦντας προσδέχεσθαι καθάπαξ.
 ὁ πατράσιν ἔδοξε πίστεως νόθον,
 καὶ μὴ μεταγνοὺς ἐκκεκήρυκται τάλας.

191 ὃν codex. nisi mavis αῖν. M.

194 ita etiam Zo-

naras. sed intelligendus potius Novatianus. M.

pulos erudiebat; quorum erant in numero fratres duo, (180) Gregorius cognomento thaumaturgus, atque Athenodorus doctrina non inferior.

Philippus an. 6.

Secutus est Philippus, Christianis benivulus; immo vero, ut fama est, Christi asseda, credentium sodalitia adlungi optans (185) Christo- que suos triumphos referre acceptos; quem tamen sacri non admiserunt praesules. huic Bostra patria; prope quam aliam condidit, quam Philippi urbem omnes vocitant.

Decius an. 1.

Imperio postea potitus Decius (190) Christianos sine mora coepit persequi; cui restiterunt insigni fortitudine Cyprianus Babylas aliique plurimi. lapsi sunt alii; in his infelix Origenes. tunc fuit Novatus malivoli vir ingenii; (195) qui cum Romanae ecclesiae sacerdos esset, eos qui cruciatibus victi sacrificassent, ad paenitentiam recipere pernegabat. id dogma patribus a fide alienum visum est; cui dum haeret, communione infelix pellitur.

Γάλλος καὶ Αἰμιλιανὸς ἔτος α'.

- 200 Βλον Δεκίου κατ' κράτος λελοιπότεος
κατῆρξε Γάλλος, ἡ βέβηλος καρδιά,
βαρὺς κολαστῆς Χριστιανῶν τυγχάτων·
Αἰμιλιανὸς τέτταρας μῆνας μόλις,
ἤνικα Σαβέλλιος ἦν, σκαιὸς Αἰβὺς,
205 ὁ σύγχυσιν δρῶν ἀσεβῶς ἐν τριάδι
θειῶν προσώπων καὶ συναλείφων φύσεις.

Βαλλεριανὸς καὶ Γαλιηνὸς ἔτη ιε'.

- Αἰμιλιανὸν δὲ σφαγετος ἀθλίως
Βαλλεριανὸς παραλαμβάνει κράτος,
βαρὺς διώκτης εὐσεβῶν χριστιανῶμων·
210 ὅστις ἀγεννῶς βαρβάρους Πέρσαις μάχη
ἄλους παρ' αὐτοῖς τὸν βλον κυταστρέφει.
καὶ παῖς παρήλθε Γαλιηνὸς εἰς κράτος,
δεξιὸς ἀνῆρ, φιλότιμος, χαρῆις,
πολλοὺς ἀνατλάς κινδύνους ἐν ταῖς μάχαις.

Κλαύδιος ἔτος α'.

- 215 Μεθ' ὃν Κλαύδιος, ἀρρεποῦς δίκης φύλαξ,
κράτωρ ἀγαθὸς καὶ μαχητῆς γεννάδας,
πάππος μεγίστου κράτορος Κωνσταντίνου.

203 Αἰμιλιανὸς τε τέτταρας. V. post v. 214. male in
codice ια', undecim. M. 217 Eumenius Paneg. Con-
stantini c. 2: ab illo enim dicit Claudio manat in te avita
cognatio, qui Romani imperii solutam et perditam discipli-
nam primum reformavit. M.

Gallus et Aemilianus an. 1.

(200) Postquam imperium Decius cum vita amisit, regnavit Gallus
impio vir corde praeditus et Christianorum gravis persecutor. deinde
vix quattuor mensibus Aemilianus. tunc Sabellius erat, scaevus Afer,
(205) qui divinas impie in triade personas confudit et naturam cum his
commiscuit.

Valerianus et Gallienus an. 15.

Post Aemilianum misere interfectum suscepit imperium Valerianus,
gravis piorum persecutor Christianorum; (210) qui barbaris a Persis in
proelio turpiter captus apud ipsos vitam finivit. obtinuit autem impe-
rium Gallienus filius, vir dexter liberalis et amabilis, qui pericula in
proeliis multa pertulit.

Claudius an. 1.

(215) Exin Claudius fuit, iustitiae firmus custos, princeps bonus et
bellator strenuus, maximi principis Constantini avus.

Ephraemius.

Αύρηλιανός ἔτη ε΄.

- Τούτου τελευτήσαντος ἐν κραταρχίᾳ
 Αύρηλιανός δυσμενῆς χριστιανύμοις
 220 τὰ σκῆπτρα παρελήφε τῆς ἀταρχίας.
 τούτου κρατοῦντος Παῦλον Σαμοσατία
 κακῶς φρονοῦντα πατέρων θεῖον στίφος
 ἐπάρατον τίθησι καὶ βδελυκτέον.
 τῆς δ' Ἀντιόχου καθέδρας δεδραγμένον,
 225 καὶ τήνδε βίβλιν κατέχειν ἡρημένον,
 πεισθεὶς ὁ κρατῶν εὐσεβῶν ἐντυχίᾳ
 γραφαῖς ἀτίμως ἔξελαύνει τοῦ θρόνου.

Πρόβος ἔτη ε΄.

- Βραχὴν χρόνον Τάκτητος, ἀνὴρ πρεσβύτης.
 εἶτα Φλώρος τις, φίλος Ἑρμοῦ καὶ μάχης,
 230 παραλαβὼν ἔθνη τὴν κραταρχίαν,
 πρῶτος μεγαλόψυχος εὐμενῆς κράτωρ
 οὗ ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἐμβραδύνοντος μάχαις,
 στρατοῦ δὲ βρωτῶν κινδυνεύοντος σπάνει,
 ἐπ' αὐτὸν ἐκλείποντα λιμῶ σιτίων
 235 ὄμβρον σίτω σύμμικτον ὀμβροῦσαι λόγος,
 τὸν ὑπόθεν βλύσαντα τῷ λαῷ μάννα,
 ὥπερ τραφεῖσαν στρατιὰν ἐπισχῦσαι.

229 codex Φλώρος sine dubio pro Florianus; sed tamen consequentes laudes Probo congruunt, teste etiam Zonara. et quidem Probus scribitur in codicis-lemmatibus, non Florus aut Florianus. existimo igitur unum versum excidisse, in quo a Floriano fiebat transitus ad Probum. M, qui pro Φλώρος dedit Πρόβος.

Aurelianus an. 6.

Postquam hic in purpura vitam clausit, Aurelianus Christianorum odio imbutus (220) summi imperii sceptrum gestare coepit. eo regnante Paulum Samosatensem prava sentientem patrum divinus chorus edixit esse maledictum et execrabilem; qui cum Antiochenam invasisset cathedram (225) eandemque niteretur vi retinere, piorum legatione permotus imperator missis literis sede turpiter eum eiecit.

Probus an. 6.

Brevi regnavit Tacitus, vir grandaevus. dein Florus, et mox Probus, domi bellique (230) bonus, rem coepit publicam gubernare. mitis hic princeps erat, magnanimus, benevolus; qui cum diuturnis distineretur bellis, periclitante exercitu com meatuum penuria, iamque deficientibus ob famem viribus, (235) imber commixtus tritico decidisse dicitur, caeleste manna multitudinī affundens, quo pastus vires pristinas recepit miles.

Κάρος και Νουμεριανός και Καρίνος ἔτη β'.

- Μεθ' ὃν Κάρος τις γεννάδας σὸν νίσειν
ἀναξ ἰδείχθη, παραλαβὼν τὸ κράτος.*
- 240 *Νουμεριανός ἐκδαρεῖς ἀσχοῦ δίκην,
ληφθεὶς παρ' ἐχθρῶν αἰχμάλωτος, ὡς λόγος.
καὶ Καρίνος αἰσχιστος, ἀπηγῆς λίαν,
χριστιανῶν ὄλεθρος, ἔσχε τὸ κράτος·
ἐφ' οὗ λелоιπῶς Περσίδα Μάνης τάλας*
- 245 *Ῥωμαῖδος κλίμασι παρεισεφθάρη,
κακίας ἰὸν ἐξιμῶν ψυχοφθόρον,
ἄφ' οὗ βδελυκτὸν τοῦνομα Μανιχαίων.*

Διοκλητιανός ἔτη κ'.

- Μετὰ δὲ τοῦτον ἡ μεγίστη μανίαν
τὴν κατὰ Χριστοῦ δυνάς, ἡ τρισαθλία*
- 250 *βροτῶν Ἑριννύς, αἰμοχυρῆς καρδίᾳ,
Μαξιμιανός Διοκλητιανός τε,
ὡμῶς κατήρξαν τοῦ βασιλείου κράτους·
ὃς πατέρων φῶς δυσογενῶν Δαλματῶθεν
ἄσημος ἢ τριδουλος ἐβδελυγμένος,*
- 255 *θεοῦ κριμάτων! τυγχάνει κραταρχίας·
ἧς συμμεριστὴν Ἑρκούλιον λαμβάνει
Μαξιμιανόν, εὐσεβῶν ἀναιρέτην.
ἐπὶ κακῷ γοῦν τῷδε συμπεπνευκότε
Χριστοῦ μερίδος, ἡ πλεον σφῶν καρδίας,*

248 τούτων V

Carus, Numerianus et Carinus an. 2.

Carus deinde, vir strenuus, cum suis liberis regium nomen cum potentia exceperit. (240) Numeriano quidem apud hostes captivo cutis detracta dicitur, utris instar. Carinus turpissimus et crudelis admodum, Christianorumque pestis, imperium tenuit. sub eo Manes calamitosus relicta Perside (245) ad Romanas terras arripit, venenum evomens improbitatis suae, animabus exitiosissimum. ex hoc Manichaeorum fluxit infame nomen.

Diocletianus an. 20.

His extinctis furere in Christum coepit gemina mortalium Erinnyes atque maxima, (250) tristissimum animorum et cruentissimum par, Diocletianus scilicet et Maximianus, utentes regia potestate crudeliter. et prior quidem obscuris in Dalmatia genitus parentibus, servili stirpe et conspuenda, (255) arcano dei decreto imperium obtinuit; cuius deinde participem Herculium fecit Maximianum, Christianorum exitio natum. ergo hi duo ad perniciem conspirantes Christianorum vel potius pro-

- 260 διωγμὸν ἀφόρητον ἐξηγειρέτην,
καὶ κατὰ δῆμους εἶτε χιλιοστύας
μάρτυρας ἀπέφηναν ἠγωνισμένους,
αὐθάρατα θύματα, καθηγησιμένα
ἔμψυχα, παντέλεια, δεκτὰ κυρίῳ.
- 265 γαμβροὺς δυὰς εἴληφεν αὐτοκρατόρων
εἰς τὰς ἑαυτῶν φιλιτάτας θυγατέρας,
ὁ μὲν Χλωρὸν Κώνσταντα, λαμπρὸν τῷ γένει,
τοῦ παμμεγίστου πατέρα Κωνσταντίνου,
ὁ Διοκλητιανὸς δ' αὖ Μαξιμίῳν,
- 270 ὃς Γαλέριος ἦν ἐπικεκλημένος·
καὶ τούσδε τιμᾷ τῇ Καίσαρος ἄξια.
ἔπει δὲ χριστιάνῳ οὐκ ἐνῆν σβέσαι
πολλὰ καμοῦσι τοῖσδε τυράννοις σέβας,
ἐκόντες ἀπέθεντο τὴν σκηπτουχίαν,
- 275 Καίσαρα δόντες διέπειν τὰ τοῦ κράτους,
ἄρχειν Γαλερίῳ μὲν ἀπάσης ἔω,
τῷ Κώνσταντι δὲ βασιλεύειν ἐσπέρας.
ἦν καὶ τρίτος τύραννος ἐν Ῥώμῃ πάλιν,
Ἐρκουλλὸν παῖς, Μαξέντιος μαινόλης.
- 280 ἀλλὰ Κώνστας μὲν ἐδμενῆς ἦν τοῖς ὄλοις,
χριστιανῶν ἕστεργε τῶν ἄλλων πλέον,
Μαξιμίῳν δὲ δυσχερῆς ὑπηκόοις,
γυναικομανῆς, μοιχικός, κοινὴ λύμη,
χριστιανῶν δὲ δυσχερέστατος λίαν,

276 ἀρχὴν V 277 Κώνσταντι codex. at Latinis est
Constantius, non Constans. M. 281 τ' ἕστεργε?

priae animae, (260) persecutionem commoverunt asperriam; turmatim-
que per populos ingentem numerum martyrum effecerunt certantium for-
titer, voluntarias nempe victimas et purissimas, animas usquequaque
acceptas domino. (265) porro uterque regnator generum sibi legit, cui
propriam collocavit dilectam filiam, Maximianus nobilem Constantium
Chlorum, qui maximi Constantini parens fuit; Diocletianus autem Maxi-
minum, (270) cui Galerio quoque nomen erat. atque his Caesarea di-
gnitas est tributa. iam cum Christianam extinguere religionem tyranni
duo non possent, conantes licet, abdicaverunt ultra dignitatem suam
(275) Caesaribusque imperium permiserunt, ita ut Galerius quidem in
toto oriente, Constantius in occiduis regnaret partibus. erat etiam ter-
tius Romae tyrannus, Herculi filius, Maxentius furiosus. (280) verum-
tamen Constantius cunctis placidus Christianos diligebat singulariter:
at Maximinus permolestus subditis, mulierosus, moechus, pestis publica,
Christianis autem infensissimus, (285) ipsorum heu decreverat caedem

- 285 *παίνωλεθρίον τῶνδε φεῦ κατακρίνας.
κοινωνὸν οὗτος τοῦ κράτους προσλαμβάνει
Λικίνιον, Κώνσταντος αἰσχρὸν νυμφίον,
κακὸν τι τερμέρειον, εὐσεβῶν φθόρον·
καὶ Μαξέντιος ἦν ἴσος τούτοις τρόπους,*
290 *καὶ χριστομάχος καὶ μαιφόνος πλέον·
τριὰς ἐναγῆς εὐσεβῶν ἀναιρέτις,
ἦνπερ μετήλθεν ἐνδίκως θεία δίκη.*

Κωνσταντῖνος ἔτη 18.

- Ὁ τοίνυν Κώνστας τῷ γόνῳ Κωνσταντίνῳ
βίον τελευτῶν καταλείπει τὸ κράτος,*
295 *ὃν ἐξ Ἑλένης ἔσχε τῶν πρόσθεν γάμων·
οὗ χάριν εἰπεῖν οὐ περιεργον τάχα
κλύουσι προσγένεοι' ἂν εὐεπηβόλως,
ὅπως τε διίδυνεν ἀρχῆς τὸ σκάφος
καὶ προσδραμεῖν ὑπῆρξε Χριστῷ δεσπότη.*
300 *ἀρχὴν μὲν οὗτος πατρόθεν δεδεδυμένος
διεῖπε καλῶς συνέσει στρατηγίαις,
ἔτι μὲν ἀμύητος, εὖ φρενῶν δ' ἔχων,
ὡς ἐξ αὐτοῦ συλλογίσασθαι δέον,
ὡς ὕστερον δέδειχε πραγμάτων πέρας·*
305 *τριῶν δ' ὑπόντων αὐτοκρατόρων τότε,
ταύτου Μαξεντίου τε καὶ Λικίνιου,
ὡς Μαξιμίνου τὸν βίον λελοιπότος*

287 *Κώνσταντος codex. atqui Licinius Constantiae sponsus
erat, gener Constantii. M.*

omnium. hic in imperii partem advocavit Constantii foedum generum Licinium, malum monstrum et piorum exitium. hos Maxentius adaequabat suis moribus, (290) Christianorum hostis et saevus homicida. hem execrandam triadem, pietatis labem! quam assecuta est iustissima ultio dei.

Constantinus an. 32.

Ergo Constantius mortem cum vita mutans imperium filio Constantino tradidit, (295) quem ex priore susceperat Helenae coniugio; qui quomodo rei publicae navigium rexit primusque ad Christum dominum rex accesserit, dicere non erit, ut reor, supervacaneum, atque auditoris absurdum non videbitur. (300) igitur hic rem publicam a patre traditam praeclare gubernabat armis et consilio, nondum initiatus, sed tamen recte sentiens, quod ex ipsomet satis conicere licebat, atque ut rerum exitus deinde docuit. (305) iam cum imperatores tres tunc essent, Constantinus Maxentius et Licinius, quia iam Maximinus vita ex-

- βαρὺς ὁ Μαξέντιος ἦν ὑπηκόοις,
 δράκων δαφινός, αἰμοχαρῆς τις κύων,
 310 ὄπλοις τὸ λοιπὸν ἀμῦναι Κωνσταντίνος
 παρακαλεῖται σφίσι τυραννουμένους.
 καὶ καταπεισθεὶς ἢ συμπαθῆς καρδία
 ἐφίσταται τάχιστα Ῥωμαίων πόλει,
 καὶ πρὸς μάχην ἔτοιμον αὐτὸν δτρύνει.
- 315 καὶ δὴ σκοποῦντι καὶ δεδοικότι μάχην
 σταυροῦ μεσούσης ἡμέρας ὤφθη τύπος,
 τυπούμενός γε πρὸς πόλιν δι' ἀστέρων,
 ἐν γράμμασι φράζουσιν "ἐν τούτῳ νίκα."
 αὐτίκα τοίνυν ἐκ χρυσοῦ σταυροῦ τύπον,
 320 ὡς ὤπτι οἱ πρὶν, ἐμφρόνως σχεδιάσας
 αὐτοῦ προάγειν στρατιῆς παρηγγύα·
 ᾧ δὴ πεποιθῶς συμπλακεῖς ἐναντίοις
 τρόπαιον ἰστῆ κατὰ τυράννου μέγα,
 ἔργον φανέντος ῥευμάτων ποταμίων
- 325 ἠττημένον φεύγοντος αἰσχροῦς ἐκ μάχης.
 κἀντεῦθεν οὐκοῦν ἤρξε καὶ Ῥώμης ὄλης,
 καὶ δόγμα βασιλείον εὐθὺς ἐκφέρει
 μὴ δεῖν κολάζειν Θεσπύζον χριστιανύμους.
 καθιστορεῖται καὶ ταδὶ τούτου πέρι,
- 330 ὡς ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἠσχολημένον μάχαις
 ἄνακτα τούτου ἐπτότην ὠπλισμένον
 τινα ποτ' ἰδεῖν, ἀντὶ σημαίας τύπον
 σταυροῦ χειροῖν φέροντα σύμβολον ἵκεως·

cesserat, Maxentius quidem subditis gravis erat, immanis draco cruo-
 risque sitiens canis. (310) quare ut hunc armis denique compesceret,
 orabant Constantinum oppressi populi; a quibus exoratus clemens ani-
 mus celerrime ad urbem Romam copias ducit tyrannumque iam paratum
 ad arma provocat. (315) dum vero incerti Martis mente versat curas,
 crucis hora meridiana conspexit typum, quem astra quaedam in caelo
 conformabant, inscriptis hisce literis "in hoc vince." protinus igitur
 crucis aureae typum, (320) qualis ipsi apparuerat, concinne fabricans,
 suis hunc praeferri iussit exercitibus; cui sane fretus, conserta cum hoste
 manu, magnam de tyranno victoriam rettulit, qui fluminis vorticibus
 absorptus est, (325) cum victus fugeret turpiter e proelio. hinc ergo
 universa potitus Roma est, regiumque statim edictum proposuit, ne quis
 iam Christianos ad poenam posceret. alia quoque rei huius narratio est,
 (330) nempe quod pugnam adversus hostes patrans equitem imperator
 armatum viderit, qui pro consueto militum vexillo crucem gestabat
 manibus, victoriae symbolum. rursus duos eidem conspectos viros

- καὶ πάλιν ὀφθῆναι δὲ τῷδ' ἄνδρας δύο
 335 ἐν Ἀδριανοῦ τῆς μάχης ἡγουμένους,
 ἀντιπάλων κτείνοντας ἀφειδῶς Ἰλας·
 καὶ φῶς περιαστράψαν ἀθρήσαι νύκτωρ,
 πάντων ὑπνούντων, χάρακα στρατευμάτων
 περὶ τὸ Βυζάντιον ἐσκηνημένων.
- 340 ἐκ τῶνδε συνεῖς ὡς θεὸς καλῶν δότης
 ἐπιστρέφειν ἤρξατο καὶ συνιέναι,
 καὶ Λικίνιον χριστομαχοῦντα βλέπων
 ὄπλοις στρατιᾷ καταστρέφει τοῦ κράτους,
 δίκας τ' ἀπαιτεῖ τόνδε χριστομαχίας·
- 345 ὄθεν μονάρχης ἀξίως αὐτοκράτωρ
 Κωνσταντῖνος πέφηεν ἐσπέρας ἔω.
 λόσιον δὲ τοῦ τρύχοντος αἰτοῦντι πάθους
 βουλὴν πονηρὰν ὑποτίθενται θύται
 Διὸς βδελυκτοὶ καὶ γόητες καὶ μάγοι,
- 350 πρὸς ἴασιν αἵματι παίδων ἀφθόρων
 ἐναποπλῦναι σαρκίον κατατρύχον.
 ἤθροιστο τολῆν νηπίων πληθῆς ὄση,
 προθεσμίᾳ δ' ὤριστο τούτων θυσίας.
 παρῆν βασιλεύς, μητέρων κλύει γόων,
- 355 πυνθάνεται δὲ τὰς ἀφορμὰς τῶν γόων,
 καὶ γνοὺς δίδωσι τὰ τέκνα ταῖς μητράσι,
 καὶ χρήματα δὲ ταῖσδε πρὸς τούτοις νέμει
 ἀντίτροπα φάρμακα τῆς πρόσθεν λύπης.
 οὕτω καλῶς δρᾶσαντὶ νυκτὸς κατ' ὄναρ

336 κτείνοντας V

(335) aiunt, in Hadriani mole cientes pugnam hostiumque turmis plagas imponentes. postremo lucem noctu coruscantem vallumque ambientem, cunctis sopitis somno, vidisse, prope Byzantium cum castra haberet. (340) hinc ergo agnoscens datorem bonorum deum converti ad fidem coepit et recte sapere. tum infestum Christianis Licinium cernens, armis correptis hunc imperio delicit, et de impietate dignas poenas sumit. (345) quare iam solus merito imperator occidui Constantinus et eoi orbis fuit. exin remedium morbi poscenti gravis dirum consilium obtulerunt Iovis nefarii sacerdotes et fallaces magi, (350) nempe ut investium puerorum sanguine infirmum corpus medelae causa ablueret. infantium ergo colligitur ingens numerus, et dies caedis definita edigitur. praesens imperator matrum audit gemitum, (355) huiusque causam quaerit ex adstantibus; et re comperta matribus prolem reddidit, pecuniamque insuper his distribuit, quae sit solatium prioris maestitiae. his recte gestis, noctu per somnium videt (360) adstare sibi principum

- 360 ἐφίσταται οἱ προκρίτων ἀποστόλων
 δυὰς φαινή, Πέτρος ἅμα καὶ Παῦλος,
 παρεγγυῶντες ἡγησίως ἐπισκόπῳ
 τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀναθέσθαι σὺν πόθῳ,
 εἰ βούλεται σχεῖν τοῦ πιέζοντος λύσιν
- 365 ζωῆς ἀκηράτου τε τυχεῖν καὶ ξένης.
 ἐπεὶ δ' ἀνῆκεν ὕπνος αὐτόν, αὐτίκα
 τὸν ἱερὸν Σίλβετρον εὐλαβῶς ἄγαν
 μετακαλεῖται, καὶ προσελθόντα βλέπει,
 καὶ πάντα διέξεισιν αὐτῷ προφρόνως·
- 370 ὁ δ' αὖ ἐπάγει τῶν θεαθέντων λύσιν.
 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μακρὰ συμπλέκειν;
 ἐκτιθεταὶ οἱ τὸν λόγον μυστηρίου,
 μνεῖ τε βαπτίζει τε πιστεύσαντά γε,
 λουτροῦ τ' ἄσινῃ τοῦ παναγοῦς ἀνάγει.
- 375 προσῆλθε Χριστῷ καὶ βασιλῆς Ἑλένη
 διδασκαλαῖς ποιμενάρχου Σιλβέτρον·
 μεθ' οὗ Σιών ἔβλεψε τὴν θεοῦ πόλιν
 εἰς φανέρωσιν σταυρικοῦ θείου ξύλου
 ναῶν τ' ἀναδόμησιν εὐαγεστάτων.
- 380 κἀντεῦθεν ἀνθεῖ τὰ καθ' ἡμᾶς εἰς μέγα,
 ἐκτείνεται δὲ καὶ μέχρι γῆς τερμάτων
 σωτήριον κήρυγμα τῶν ἀποστόλων,
 γελᾷ δ' ἄρα ἦσυχον ὀρθοδοξίας.
 ἀνολύγνται πᾶς καὶ νεὼς χριστιανύμοις,
- 385 βωμὸς τ' ἀνετέτραπτο πᾶς σὺν τῇ πλάνῃ
 Χριστοῦ δυνάμει παντάνακτος δεσπότου,

apostolorum illustre par, Petrum cum Paulo scilicet, seque adhortantes ut sincere episcopo salutem suam dulci cum spe committeret, si quidem praesens malum fugare vellet (365) immortalemque ac miram vitam adipisci. postquam eum somnus dereliquit, statim sanctum Silvestrum admodum reverenter advocat; atque ubi venientem conspicit, rem illi cunctam pandit lubentissime: (370) Silvester regem visi rationem edocet. cur verba longas ducam per ambages? religiosum principi mysterium explicat, initiatumque et credentem baptismo tingit, et sancto educit lavacro incolumem. (375) ad Christi partes accessit etiam Helena, Silvestri verbis edocta, pastoris maximi. ipsa deinceps Sionem dei urbem invisit, sacrum lignum vestigans crucis, ibique ut templa conderet sanctissima. (380) religio nostra crevit ex hoc tempore amplifrice; atque ad orbis pervenit fines apostolorum salubris praedicatio; risitque ver tranquillum orthodoxiae. tunc templa passim patuere Christicolis, (385) atque omnis ara falsi cultus concidit Christi virtute domini et

- ὑποστρατήγῳ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ,
 ὃς ἄρξας ἐθνῶν ἀπλέτων ἐθναρχίας
 σχοινίσματά τε πλατύνας κληρουχίας
 390 σταυροῦ τε κράτει παντοδυνάμου λόγου
 πάλιν πορίζει τὴν δμῶννυμον πόλιν,
 ὀφθαλμὸν αἰγλήεντα τῆς οἰκουμένης,
 πατῆρ ἀνάκτιων εὐσεβῶν κεκλημένους
 καὶ χριστολατρῶν κρατόρων ἀρχηγέτης,
 395 πρώτης ὀριστῆς ποιμενάρχων συνόδου,
 μεθ' ὧν καθεῖλεν Ἀρελοῦ δόγμα νόθον.

Κωνσταντίος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐτη κδ'.

- Τούτου λιπόντος τὴν κάτω μοναρχίαν,
 οὐράνιον δόξαν δὲ κληρωσαμένου
 καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρουχίαν,
 400 οἱ παῖδες αὐτοῦ τὴν ὄλην κραταρχίαν,
 Κώνστας τε Κωνσταντίος καὶ Κωνσταντίνος,
 αὐτοῖς διεῖλον σφίσι εἰς κληρουχίαν,
 Κώνστας μὲν ἅμα συγγόνῳ Κωνσταντίνῳ
 λαχόντες ἄρχειν τῶν καθ' ἐσπέραν τόπων,
 405 αὐτῆς τε Ῥώμης, Ἀφρικῆς, Ἰταλίας,
 καὶ μέχρις αὐτῶν ὠκεανοῦ τερμάτων·
 πᾶσα δ' ἑῷα τῷ Κωνσταντίνῳ λάχος,
 πρὸς τοῖσδε Θράκης Μακεδονίας ὄροι,
 σὺν τῇ πατρῷα καὶ βασιλίδι πόλει.
 410 ὃς διέπων ἄριστα τὴν κληρουχίαν

omnium regis, itemque Constantini legati eius. hic late imperitans gen-
 tibus innumeris, prolatis etiam priscis imperii finibus, (390) crucis at-
 que evangelii potentia adiutus, homonymam quoque condidit sibi urbem,
 ocellum totius mundi splendidissimum. regum hic piorum pater est ap-
 pellatus, et christicolarum Caesarum antecessor. (395) idem episco-
 porum primam indixit synodum, quibuscum spurium Aarii dogma per-
 culit.

Constantius magni Constantini filius an. 24.

Postquam is terrestre deseruit imperium proque hoc supernam glo-
 riam adeptus est, caelorumque regni adiit hereditatem; (400) nati ex eo
 liberi tantam imperii molem, Constans Constantius atque Constantinus,
 inter se partiti sunt heredum ritu. et Constans quidem cum Constan-
 tino fratre terras occiduas sibi regendas sumunt, (405) Romam ipsam,
 Africam Italiamque, et quicquid mundi usque ad oceanum patet. oriens
 Constantio contigit universus, praetereaque Thracia finesque Macedo-
 nici cum urbe a patre condita et regni sede. (410) hic sibi creditum

- πολλοὺς ἀγῶνας ἀνέτη καὶ κινδύνους,
 ἀεὶ στραταρχῶν, κατ' ἐχθρῶν κινῶν δόρυ.
 εἶτα σφαγέντων συγγόνων ἐν ἐσπέρα,
 τοῦ μὲν κινουῦντος καθ' ὁμαίμονος ξίφη,
 415 τοῦ Κωνσταντος δὲ πρὸς Μαγνετίου δόλω,
 πάσης κατήρξεν ἐσπέρας καὶ τῆς ἕω,
 Μαγνέντιον μὲν ἀνελὼν μάχης νόμω,
 τὸν δ' αὖ Βρετανίωνα τὸν κακεργάτην
 ὑπηκόον θεὸς κατασεισθέντα φόβῳ.
 420 ὑπῆρχεν οὗτος εὐχερῆς μὲν τὸν τρόπον
 καὶ πάμπαν εὐρῆπιστος, ἀνέμου πέδον,
 πευθῆνιός τε τοῖς ἀρειομανταῖς,
 ἔνδον δὲ τὸν νοῦν εἰς σέβας ἔρωμένος,
 κράτῳ ἀριστεύς καὶ μαχητῆς γεννάδας,
 425 ἡδύς, προσηγῆς, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
 περὶ τε τὴν δαιταν ἐγκρατῆς ἄγαν
 καὶ σωφρονικός, καὶ παθῶν αὐτοκράτῳ.
 καὶ τὰς κρίσεις ἦν ἐκφέρων κατὰ νόμους,
 δικαιοσύνης δ' οὐδαμῶς ὑπεκτρέχων,
 430 ἀρχαιρεσιάζων τε καθ' ἕπερ δέον,
 τὰς ἀξίας τε προσνέμων τοῖς ἀξίοις,
 καὶ πάντα ποιῶν σὺν λόγῳ τὰ τοῦ κράτους,
 οὐ συναριθμῶν οὐδένα γερονσία
 ὃς οὐ μετέσχε τῶν σοφῶν παιδευμάτων
 435 μηδ' αὖ λέγειν ἤσκητο καὶ καλῶς γράφειν
 καταλογάδην εἴτε ῥυθμῶ καὶ μέτρῳ,

418 ita cod.

optime imperium gerens multos agonas pertulit ac discrimina, perpetuo
 militans hostesque armis persequens. deinde occisis in occidente fratri-
 bus, Constantino quia fratrem armis lacessiverat, (415) Constante dolis
 Magnentii irretito, orbis universi Constantius sceptrum tenuit. nam
 Magnentium quidem belli iure sustulit: at Vetraniomem, qui praeter fas
 se gesserat, percussum metu subditum sibi fecit. (420) erat Constantius
 suapte ingenii levis, prorsus versatilis ceu pulvis vento expositus, neque
 ab Arii studiosis sinebat duci, quanquam ipse animum orthodoxum ge-
 reret, princeps egregius, strenuus bellator, (425) blandus, affabilis,
 benivulus erga subditos, idem cibi potusque temperantissimus, continens,
 animi cupiditatum dominus, dicere ius ex legum norma solitus, neque a
 iustitia latum unguem discedens; (430) tum et magistratus pro meritis
 eligens, dignis hominibus dignitates largiens, cuncta denique in imperio
 sapienter gerens. neque in senatum quempiam unquam legit nisi doctis
 imbutum disciplinis, (435) et qui recte dicere beneque scribere seu prosa

παιδύσεως ἔμπειρος, Ἐρμοῦ τ' αὖ φίλος.

ἄνακτι τῷδ' Ἰουλιανὸς μαινόμενος

ἐπιφύεις ἤρπασε τὴν κραταρλίαν·

440 καὶ τοῦδε μακρᾷ συσχεθεὶς ἀγωνίᾳ

καὶ διακαεῖ πυρετῷ φθισισβρότῳ

ἐν Μίθρῳ κρήναις τὸν βίον καταστρέφει,

χολὴν μέλαιναν ἐκπτύσας ἔξ ἐγκάτων.

Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἔτη β' Σ'. ἕτεροι δὲ φασιν ἔτη γ'.

Ἔτα καθαρῶς ἀναδείκνυται κρῶτωρ

445 Ἰουλιανὸς χριστομάχος μαινόμενος,

ὅστις ἀποστάς δεσπότης σεσωκότες

καὶ Χριστιανῶν πίστεως σωτηρίου

τῇ δαιμόνων φεῦ ἀπάτη προσεργήη,

τὰ Χριστιανῶν φανλίσας ἐκ καρδίας.

450 καὶ κατὰ Χριστοῦ παρατάττεται τάλας,

καὶ τοῦδε κλήσιν ἐκποδῶν θέσθαι θέλει.

καὶ λοιπὸν οἰαίς ἐξέτριψεν αἰκίαις

καὶ παντοδαπαῖς ποικιλίαις τιμωρίαις

ἀντιστατοῦντας εὐσεβῶς χριστωνύμους,

455 καὶ τῶνδ' ὅσους ἔδειξε μάρτυρας πάλιν

αἵματος ἄχρι καρτερῶς ἠνδρισμένους,

οὐκ ἔστιν εἰπεῖν χρωμένοις συμμετρίᾳ.

κατὰ δὲ Περσῶν ἐκστρατεύσας βαρβάρων

μετὰ στρατιᾶς μυρίας ῥωμαλέας,

447 σωτήριον V

oratione posset seu rhythmō et metro, nutritus ipse literis Musarumque alumnus, hunc contra regem lymphaticus Iulianus consurgens latrociniō imperium rapuit. (440) hinc animi maerore diuturno captus Constantius ac letalis ardore febris ad Mopsi fontes vitae spatium clausit, atram relectans bilem de visceribus.

Iulianus apostata an. 2 mens. 6; vel, ut alii aiunt, an. 3.

Exin absque aemulo imperator est habitus (445) christomachus Iulianus et furiosus; qui a rege servatore suo defecit, Christianorumque fidem salutarem cum daemonum heu fraudibus commutavit sacramque dogma contemptim corde respuit. (450) tum contra Christum bellam hic miser movet, huiusque nomen exterminare nititur. proinde quot cruciatibus quotque poenis, quarum diversas formas vix fari licet, Christianorum attriverit constantiam piam, (455) martyrum quantum numerum effecerit, qui usque ad sanguinem restiterunt, studioso mihi brevitatē non licet dicere. deinde Persas barbaros bello appetens, copiis instructus innumeris fortissimis, (460) re nihilominus bellica male gasta,

- 460 καὶ μὴ διαθῆεις ὡς δέοι τὰ τῆς μάχης,
 ἐκεῖσε κατέστρεψεν ἄθλως βιον,
 βληθῆεις πυρὰ του καιριαν ἐν τῇ μάχῃ,
 εἴτ' Ἀυσόνων ἢ βαρβάρων ἀντιπύλων
 ἢ χειρὸς ἄλλης πανοθενοῦς οὐρανόθεν·
- 465 ἦνίκα φασὶν αἵματος καταρρύτου,
 πλευρᾶς νυγείσης χειρὶ προσδεγμένου,
 εἰς ἄερα χέοντα ταῦτ' ἐπιλέγειν
 "Ναζωραῖε, πλήσθητι." φεῦ τῆς μανίας.

Ἰοβιανὸς μῆνας η'. οἱ δὲ ἔτος α'.

- Τούτου καταστρέψαντος ὡς ἔφη βιον,
 470 δυοὶ τυραννήσαντος ἀσεβῶς χρόνοις,
 ψήφῳ στρατιᾶς προκρίτων γερουσίας
 Ἰοβιανός, χιλλάρχος ὧν τότε,
 ἀνὴρ ἀγαθός, εὐσεβῆς Χριστοῦ λάτρις,
 εἰς βασιλείας τὸ κράτος προεκρίθη.
- 475 ὁ δ' ἦν ἀπειθῆς πρὸς τὸ δέξασθαι κράτος,
 Χριστοῦ μὲν αὐτὸν οἰκέτην εἶναι λέγων,
 καὶ μὴ κραταρχεῖν ἀσεβοῦς στρατοῦ θέλειν.
 τούτων δὲ Χριστὸν ἀνακραζάντων σέβειν
 εὐθὺς ἀνεζώσατο τὴν κραταρχίαν.
- 480 καὶ σπένδεται δὲ τῷ κρατοῦντι Περσίδος·
 καὶ σὺν στρατιᾷ τὴν Ἀντιόχου φθάσας
 τοὺς πρὶν φυγάδας Ἀρχιδύτας ποιμένας
 εἰς σφῶν ἐπανήγαγε ποιμεναρχίας,
 μεθ' ὧν Ἀθανάσιον ἐνθεον θύτην,

amisit illic vitam infeliciter, incerto auctore graviter in proelio ictus, seu fuit ille Romanus seu hostis barbarus seu caelestis aliqua validior manus. (465) tunc Iulianum aiunt manantem sanguinem suffosso e latere manu cava exceptum dispersisse per aërem, his verbis additis "Nazarene, sitim exple." hem vesaniam!

Iovianus mens. 8, seu ut alii aiunt an. 1.

Iuliano, sicut dixi, vita orbato (470) post sceleratam biennii tyrannidem, suffragio optimatum castrensis consilii Iovianus, per id tempus tribunus militum, vir bonus atque Christi pius famulus, ad imperii dignitatem fuit subvectus. (475) ceteroquin ipse regnum respuebat, Christi se famulum esse dicens atque ethnicis militibus imperatorum negans. hi vero cum Christicolae se inclamassent, tunc imperium Iovianus recepit protinus. (480) et pace mox composita cum Persa rege, atque Antiochiam reducto exercitu, exsules dudum principes pastores ad suos greges edicto revocavit, quos inter Athanasium divinum praesulem;

- 485 καὶ πᾶσιν ἐβράβευσε τοῖς χριστιανύμοις
 ἕαυ γαληνόν, ὀρθοδοξίας φάος.
 εἰς Ἀγκυραν δὲ πεφθακῶς Γαλατίας
 ἐκεῖ τελευτᾷ διώγων ἑξαπίνης,
 φαγῶν μύκητας ἀρτιφυεῖς, ὡς λόγος,
 490 ὀκτῶ κατασχὼν μῆνας ἀρχὴν καὶ μόνους.
 ὑπῆρχεν οὗτος εὐσεβῆς μὲν, ὡς ἔφη,
 χρηστός, γαληνός, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
 ἀναδρομὴν σώματος εὐμήκη φέρων,
 καὶ γραμμῶν δὲ μετρίως γεγευμένος,
 495 ἤττητο δ' οἴνου σὺν ἐρωτοληψίαις.
 καὶ τοῦδ' ὁ νεκρὸς ἐν πόλει Βυζαντίδι
 ἐν εὐαγεῖ τέθαιπτο κηρύκων δόμῳ.

Οὐαλεντινιανὸς ἔτη ια'. οἱ δὲ ἔτη ι'.

- Εἶτα παρῆλθεν εἰς βασιλεῖον κράτος
 δικαιοσύνης πρῶτης αὐτοῦ τύπος
 500 Οὐαλεντινιανός, εὐσεβῶν κλέος,
 γεννάδας ἀνὴρ, εὐσθενής, ῥωμαλέος,
 ἐκ Πανοσίας ἀρχῆθεν ὠρημμένος,
 κράτωρ ἀγαθός, κηδεμῶν ὑπηκόων,
 εἰς ἄλλοδαπὴν ἑξορισθεὶς πονηρόνα
 505 ὡς Χριστιανὸς καὶ θεὸν Χριστὸν σέβων
 Ἰουλιανοῦ πρὸς παραβάτου πάλαι·
 εἶτ' ἀνακληθεὶς χρηματίζει τριβοῦνος.
 ὡς οὖν ἀνεζώσατο τὴν κραταρχίαν,
 κοινωνὸν ἀρχῆς σύγγονον προσλαμβάνει,

(485) cunctisque exhibuit Christianis ver tranquillum et orthodoxiae lumen. hic Galatarum Ancyram delatus ibi improviso obitu excessit terris, recentibus, ut fama est, voratis fungis, (490) haud plus quam octo mensibus regno fruitus. pietate is, ut dixi, fuit inclytus, bonus, tranquillus, benivolus erga subditos, staturaque corporis procera cluens; literis etiam mediocriter eruditus, (495) vini tamen atque amoris illecebris obnoxius. huius cadaver apud Byzantium urbem in sancto apostolorum templo est conditum.

Valentinianus an. 11, sive ut alii aiunt, an. 10.

Post hunc insedit regiam dignitatem iustitiae simul clementiaeque exemplar (500) Valentinianus, Christianorum decus, vir strenuus animosus ac robustus, generis ex Pannonia stirpem trahens, princeps bonus et providus erga subditos, qui peregrinas quondam in regiones (505) ut Christianus deumque Christum colens ab apostata Iuliano pulsus fuerat; nunc redux ad exercitum tribunus erat. is ubi supremam dignitatem

- 510 ἄθλιον Οὐάλεντα, μύστιν Ἀρείου,
καὶ μοῖραν αὐτῷ παραδοὺς τὴν τῆς ἔω
αὐτοῦ κατήρχεν εὐσεβῶς τῆς ἐσπέρας,
περιφανῆ τρόπαια κατὰ βαρβάρων
καὶ νίκας ἰστὰς τῇ Θεοῦ συμμαχίᾳ,
515 καὶ πάντα ποιῶν οἷς σεμνύνεται κράτωρ
δικαιοσύνης ἐς τὰ μάλιστα φίλος
καὶ δογμάτων πρόμαχος ὀρθοδοξίας,
πολυετῆς τις ἀναφανείς ἐν βίῳ
καὶ μακαριστὸς τοῦ βίου καὶ τοῦ τέλους,
520 βιοῦς ὀγδοήκοντα τῆς ζωῆς χρόνους
πρὸς τέτρασιν αὖ ἐνθῶς εὐδαιμόνως,
ἀφ' ὧν κατήρξεν ἕνδεκα κραταρχίας.
οὗτος τελευτῆ διαίγων ἐν Γαλλίαις,
εἰς λειοπῶς Γρατιανῷ τὸ κράτος,
525 ἀνδρὶ προμάχῳ δογμάτων ὀρθοφρόνων.

Οὐάλης ἔτη γ'. οἱ δὲ ἔτη δ'.

- Ὁ δ' αὖ Οὐάλης βασιλεύων τῆς ἔω,
καὶ καθυπαχθεὶς Ἀρειανῶν μανίᾳ,
σφοδρὸς διώκτης ὀρθοδοξούντων λάχους
ἦν καὶ κολυστὴς δυσμενῆς φρικαλέος,
530 ἀρχιθύτας μὲν ποιμένας διδασκάλους
πόιμνης ἐλαύνων καὶ τιθεὶς πορρωτάτω
καὶ ποικίλαις σφᾶς ἐπιτίβων βυσάνοις·

post v. 525 intellige tres vel quattuor annos post Valentiani fratris obitum. M. 532 ταῖς βασιάνοις?

adiit, imperii socium fratrem adscivit suum (510) aerumnosum Valentem, Arian asseciam, cui partes orientis regendas tradidit. ipse vero occiduis pie praefuit, ubi tropaea nobilia de barbaricis gentibus victor statuit ope numinis. (515) hic omnia boni officia expromens principis iustitiaeque amore praesertim flagrans, orthodoxorum dogmatum defensor, spatiosum vitae curriculum emensus est, et cursu vitae et termino beatus visus, (520) expletis quattuor supra octoginta annis summo in favore numinis beatitateque, ex quo imperium susceperat, annis undecim. hic cum in Galliis degeret, mortem obiit, Gratiano filio imperium relinquens, (525) viro rectorum dogmatum defensori.

Valens an. 3 seu 4.

Orientis interim regnator Valens, Arianorum deditus vesaniae, partibus orthodoxae persecutor vehemens saevusque tortor erat et horribilis. (530) pastores quidem praecipuos et magistros gregibus suis pulsos et procul ablegatos variis praeterea poenis excruciabat. tum et dei sacer-

- Θεοῦ δὲ θύτας κωλύων θείων δόμων
 εἰρκταῖς ἐναπέκλειε δεσμοπηγίοις,
 535 ἄλλους δὲ βυθῶ καὶ πυρὶ θαλαττίῳ
 σὺν πυριφλέκτῳ νηὶ κατεπυρπόλει.
 ἔστειρε δ' ὡς μάλιστα μύστας Ἀρείου,
 καὶ τοῦδε τοῖς δόγμασιν ἀπρὶς ἐμμένων
 ἐκκλησίας ἐνεμιεν αὐτοῖς τὰς ὄλας,
 540 σφῶν ὀρθοδόξους ἐκβαλὼν κακοτρόπως.
 Σκυθῶν δὲ Θράκης καταδηόντων ὄρους
 καὶ πάντα δρώντων Σκυθικὴν ἐρημίαν,
 ἀναξ ἐπιστράτευσε τοῖσδε βαρβάρους,
 καὶ συμπλακεῖς ἤτητο δυσκλεῶς Σκύθαις·
 545 τὸν ἐκ ξίφους φεύγων δὲ θάνατον τάλας
 ἀχυρμιᾷ που συρφετιῶδει προστρέχει,
 κακεῖ τροφή γένοιτο πυρὸς παμφάγου,
 Σκυθῶν ἀναψάντων γε κόμης οἰκίας.
 κατῆρξεν οὗτος πρὸς τρισὶ δέκα χρόνους,
 550 βαρὸς κολαστῆς ὀρθοδοξούντων λάχους,
 θερμὸς δ' ἐραστῆς καὶ πρόμαχος Ἀρείου.

Γρατιανὸς ἐν Ῥώμῃ.

- Οὕτω φθαρέντος Οὐάλεντος ἀθλίως
 ὁ Γρατιανὸς σὺν κασιγνήτῳ φίλῳ
 πάσης κατῆρξεν ἐσπέρας καὶ τῆς ἕω.
 555 κράτος μὲν εἶχε Γρατιανὸς πατρόθεν·
 ἦ δ' αὖ στρατιὰ τοῦ πατρὸς τεθνηκότος,
 καὶ μὴ παρόντος Γρατιανοῦ τῷ μόρῳ,

dotes, sacris aedibus prohibito, arctis detinebat vinculis. (535) alios
 aquis praefocabat, medioque mari combusta nave flammis exstinguebat.
 Arii vero asseclas impense colens atque eius dogmatibus mordicus ad-
 haerens, ecclesias ipsius cunctas regendas dedit, (540) eiectis inde per
 scelus orthodoxis. deinde Gothis Thraciam populantibus et vastitatem
 Scythicam efficientibus, imperator barbaros bello aggressus proelio in-
 felici vincitur a Gothis; (545) dumque miser fatum a gladio imminens
 fugit ac vili se paleario abdit, ibi flammarum esca fit edacium, dum
 Gothi ignem subiciunt pagi domibus. hic annis ferme tredecim impe-
 ravit, (550) gravis orthodoxae carnifex ecclesiae, fervidus Arii amator
 et defensor.

Gratianus Romae.

Sic pereunte misere Valente, cepit Gratianus cum germano fratre
 eoi orbis occiduique imperium. (555) Gratianus quidem a patre rex
 fuerat dictus: verumtamen exercitus, defuncto patre, quoniam Gratia-

- ἀνεῖπεν Οὐαλεντιανὸν νέον,
καὶ σύγγονος δέδεκτο τὴν κοινωνίαν.
- 560 ζηλῶν βασιλεὺς Γρατιανὸς πατέρα
εἰς εὐσέβειαν, ὁρθότητα δογμάτων,
αἰτοῦντι θείῳ τῷ Βάλεντι συμμαχούς
οὐκ οὐκον παρέσχεν ἐξιόντι πρὸς Σκυθίας,
"οὐ συμμαχεῖν δεῖ τοῖς ἐχθροῖς Θεοῦ" φράσας.
- 565 καὶ ποιμένας δ' αὖ ἐνθέλους διδασκάλους,
πρὸς Οὐάλεντος ποιμνίων ἔξωσμένους
τῆς εὐσεβείας ὁρθοδοξίας χάριν,
αὐθις ἐπανήγαγε ταῖς ἐκκλησίαις.
ληλατοῦντων τῶν Σκυθῶν δ' ἔτι Θράκην
- 570 καὶ τῆσδε πάντας ἐξερημοῦντων ὄρους,
καὶ τὰ περίξ ἅπαντα κατεφθαρκῶντων,
αἷτ' ἀκυδέκτων τῇ νίκῃ δεδευγμένων,
μετακαλεῖται Γρατιανὸς αὐτάναξ
λαμπρὸν Θεοδόσιον ἐξ Ἰσπανίας,
- 575 ἄνδρ' ἀρεικὸν γεννάδα βουληφόρον,
τῇ δ' εὐσεβείᾳ μᾶλλον ὠραισμένον·
ὄν καὶ στρατηγὸν ἀποφῆνας ταγμαίων
μετὰ στρατιᾶς ἰκανῆς ῥωμαλέας
κατὰ Σκυθῶν πέπομφε τοῦτον βαρβάρων·
- 580 ὃς συμβαλὼν ἤτιτσε τοὺς ἀντιπάλους,
τρεψάμενος σφᾶς ἐν μάχῃ κατὰ κράτος
καὶ πάντας ἄρδην παραδοὺς μικροῦ ξίφει.
ἔπειτ' ἀφεικῶς στρατιὰν αὐτοῦ μένειν,

575 ἄνδρα V

nus funeri non intererat, Valentinianum iuniorem acclamavit, admisitque frater regni communionem. (560) Gratianus porro Caesar, paternae aemulus pietatis ac dogmaticae rectitudinis, Valenti patris auxilia postulanti, cum Gothis arma inferret, non submisit, non oportere auxiliari hostibus dei dicens. (565) tum etiam sacros praesules doctores, quos Valens ab ovilibus pepulerat ob orthodoxae fidei pium dogma, rursus quemque suis ecclesiis reddidit. dein Gothis Thraciam adhuc infestantibus, (570) eiectis incolis facta solitudine, agris late cunctis pessumdatis, cum hostes nulla comprimi vi iam possent, Gratianus imperator advocavit splendidum ex Hispania Theodosium, (575) virum martialem, strenuum, consiliosum, pietate autem maxime conspicuum; quem supremum armorum electum ducem cum ingenti exercitu ac fortissimo adversus Gothos barbaros expedivit. (580) is autem proelio inuito victor fuit, Gothis vi summa armorum profligatis, gladioque propemodum cunctis caesis. mox ibi derelicto in castris milite, ad Gra-

- πρὸς Γρατιανὸν ἀντεπάγγελτος φθάσας,
 585 ἐν Πανονίᾳ διάγοντα τῷ τότε,
 αὐτὸς βασιλεῖ μὴνύει τὰ τῆς νίκης
 καὶ τὸν Σκυθῶν ὄλεθρον ἅμα καὶ φόνον·
 ὄθεν βασιλεὺς εἰς ἀμοιβὴν τῆς νίκης,
 ἄλλως τε κρίνας ἐμπρέπειν κραταρχίᾳ,
 590 στέφει Θεοδοσίον εἰς βασιλέα
 πάσης ἑώας, Μακεδονίας, Θράκης,
 αὐτῷ δ' ἀπεκλήρωσεν ἐσπέρας τόπους.
 ἐν Γαλλίαις οὖν διάγων ἀνηρέθη
 ὑπὸ στρατηγοῦ κλησιν Ἀνδραγαθίου,
 595 δόλῳ καταπράξαντος αὐτοῦ τὸν φόνον,
 ἕξ που κατασχὼν τὴν βασιλείαν χρόνους,
 κράτωρ ἀγαθός, εὐσεβῆς Χριστοῦ λάτρις.

Οὐαλεντινιανὸς νέος ἐν Ῥώμῃ.

- Τούτου θανόντος ἤρξεν ἐσπέρας ὅλης
 Οὐαλεντινιανὸς σύγγονος νέος,
 600 ὅστις γε μητρὸς ὑπαχθεὶς συμβουλίαις
 Ἰουστίνης δέδεκτο δόγματ' Ἀρτείου
 κἀντεῦθεν ἀλέστεργεν εὐσεβῶν σίτφος.
 καὶ τινος αὐτῷ Μαξιμίου στρατηγέτου
 ἐπιφνέντος καὶ νικήσαντος μάχῃ,
 605 πρέσβεις πεπομφῶς πρὸς κρατάρχην τῆς ἑῷ

post v. 597 annos regni tum Gratiani tum Valentiniani iunioris omittit chronologus; verumtamen scimus Gratianum regnavisse post patrem annis 9, Valentinianum 17. M.

tianum ipsemet nuntius advolat (585) in Pannonia tunc temporis diversantem, et de patrata victoria certiozem facit, summam Gothorum significans occidionem. Gratianus porro, ut daret victoriae praemium, alioqui id iam existimans prodesse imperio, (590) imperatorem creat Theodosium totius orientis et Macedoniae ac Thraciae, occidui mundi terris servatis sibi. post haec in Galliis degens interficitur a duce quodam nomine Andragathio, (595) qui dolo ad caedem eius grassatus est, postquam sex annis circiter regnaverat, bonus imperator piusque Christi famulus.

Valentinianus iunior Romae.

Gratiano extincto partes hesperias cunctas Valentinianus iunior frater rexit, (600) qui quidem matris deceptus suasionibus Iustinae Arif dogmata amplexus est, atque hinc piorum turbam amare desiit. tum rebellante quodam duce Maximo, et iam victoria contra se posito, (605) legatis missis ad orientis principem inclytum Theodosium suppe-

Ephraemius.

- λαμπρὸν Θεοδόσιον αἰτεῖ συμμάχους·
 ὁ δ' αὖ ἐδήλου μὴ τεθηπέναι λέγων,
 εἰ δοῦλος ὢν Μάξιμος ὤφθη δεσπότην
 ὑπέρτερός τε καὶ νικητῆς ἐν μάχαις,
 610 σοῦ δεσπότην σὺν ἡφειτηκότος, κράτωρ,
 καὶ τόνδε δούλους συγκυθηριθμηκότος,
 σύμμορφον ὄντα τῷ πατρὶ κατ' οὐσίαν.
 ὁμῶς στρατεύσας κατὰ Μαξίμου κράτωρ
 ἀνείλε τοῦτον κατακρατήσας μάχη.
 615 καὶ τὴν κεφαλὴν δ' Ἀνδραγαθίου τέμνει,
 ἐκπράξας αὐτὸν εὐθύνας τὰς τοῦ φόνου.
 ταῦτα διαθεῖς βασιλεὺς ὑποστρέφει.
 Οὐαλεντινιανῷ δ' αὖ νεωτέρῳ
 ἀντήρην Εὐγένιος, εἰς τῶν ἐν τέλει·
 620 καὶ γνοὺς τὸ δράμα, συσχεθεὶς ἀναξ φόβῳ
 ἑαυτὸν ἐξήγαγεν ἀγχόνῃ βίου.

Θεοδόσιος ὁ μέγας ἔτη ιζ'. οἱ δὲ ἔτη ις'.

- Ἀλλὰ Θεοδόσιος Ἀύσονοκράτωρ
 ἐπιστρατεύσας καὶ πάλιν Εὐγενίῳ
 κτείνει τε τοῦτον ἐκνικήσας ἐν μάχῃ
 625 καὶ βασιλεύει καὶ μερῶν τῆς ἐσπέρας.
 πρὶν ἢ δ' ὑπάρξαι τὰδε κατόρθωμάτων,
 ἀναξ ἐπιστὰς Θεσσαλονίκη πόλει
 δῆμον στασιάσαντος ἐξ ἀταξίας
 ὑβρῶνεται μὲν οὗτος ἀστοῖς ἀνέδην,
 630 φονεύεται δ' ὑπαρχος ἐν τῇ συγχύσει.

tias petit. ille respondit se mirari minime si servus Maximus domino superior fuerit ipsumque nuper acie profligaverit, (610) quoniam tu dominum tuum, Caesar, exauctoratum famulis connumerat, qui quidem patri similis substantia est. attamen sumptis armis imperator Maximum proelio superatum occidit. (615) tum etiam Andragathio caput abstulit, poenas ab eo repetens caedis regiae. his gestis domum revertitur imperator. sed ecce rursus Valentiniano iuveni aulicus vir Eugenius adversarius oritur; (620) qua re comperta metu correptus Caesar ipse sibi laqueo vitam interrupit.

Theodosius Magnus an. 17 vel 16.

At Theodosius Ausonum imperator Eugenium quoque captis armis persequens proelio devictam vita spoliat, (625) regnoque suo partes hesperias addit. antequam tamen haec praeclare gereret, Thessalonica in urbe Caesar versans, orto per populum motu seditioso, contumeliosis civium dictis ipse laeditur, (630) atque in tumultu caeditur praefectus.

- ταῦτ' οὐκ ἐνεγκῶν ὁ κρατάρχεις ἡμέρωσ
 στρατεύμ' ἀφῆκε τῷ λεῷ ξιφηφόρον,
 καὶ τόνδε κατέσφαξαν ἀφειδῶσ ξίφει,
 ὡς ἐκ τοσοῦτου μυριαριθμῶσ στίφους
 635 πρὸς πέντε θανεῖν χιλιοστύας δέκα.
 ἀλλ' Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων θύτης
 τόνδ' ἀναμνήσας τοῦ πεπραγμένου μύθους,
 ἤγαγεν αὐτὸν εἰς συναίσθησιν πάθους,
 καὶ πρόσφορα κλητήσιν αὐτῷ φαρμάκιον
 640 δακρυρροοῦντι τῶν πεπραγμένων χάριν.
 Οὗτος βασιλεὺς εὐσεβῆς ὦν ὀρθόφρων,
 σύστημα σεπτὸν ἀρχιδυτῶν ἀλίσας
 πρὸς τοῖς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα πάλιν
 πνευματομάχου κατὰ Μακεδονίου,
 645 πνεῦμα τὸ θεῖον οὐ σέβοντος ὡς θέμις,
 συνεκρότησε σύνοδον τῆν δευτέραν·
 ἢ συμφυῆς τὸ πνεῦμα πατρὶ καὶ λόγῳ
 ἄριστα τρανώσασα, σὺνθρονόν θ' ἄμα,
 βάλλει Μακεδόνιον ἀραῖς ἐνδίκως,
 650 τῆς καθολικῆς ἐκτεμοῦσ' ἐκκλησίας,
 καὶ ποιμενάρχην δεικνύει Βυζαντίδος
 Νεκτάριον, λάμποντα βίῳ καὶ λόγῳ,
 χριστιάννυμον μὲν, ἀμύητον δ' εἰσέει,
 ὃν ἄμα βαπτίζουσι χροῖουσι θύτην,
 655 τοῦ Γρηγορίου καὶ πατρὸς θεηγόρου
 αὐθαιρέτως γε τὸν θρόνον λελοιπότος.

haec imperator haud moderate ferens armatos contra populum immisit milites, qui hunc crudeliter gladiis conciderunt, ita ut in tanto congregato numero (635) quindecim milia hominum perierint, sed Mediolani Ambrosius episcopus Caesarem admonens tanti commissi sceleris ad paenitentiam facti flexit animum: tum lacrimanti rei perpetratae causa (640) idoneum culpaе rite remedium contulit.

Rex hic pro sua pietate et orthodoxia praesulum venerandum coetum congregans, centum videlicet et quinquaginta patrum, adversus Macedonium qui divinum (645) spiritum debito honore non colebat, secundam celebrandam curavit synodum; quae patri ac verbo spiritum definiens honore parem, natura eadem praeditum, devovit Macedonium iustis diris (650) atque eum catholica pepulit ecclesia. Byzantii vero praesulem delegit Nectarium, lingua et moribus cluentem, christicolam quidem, sed nondum initiatum. baptizant ergo simul sacrantque episcopum, (655) quoniam Gregorius pater theologus hac semet sede sponte deposuerat.

- Οὗτος τελευτᾷ βασιλεὺς καθ' ἑσπέραν,
 υἱοῖς μερίσας τοῖς δυοῖ κραταρχίαν,
 Ὀνωρίῳ μὲν δοὺς κυτάρχειν ἑσπέρας,
 660 Ἀρκαδίῳ δ' αὖ τῶν μερῶν τῶν τῆς ἔω,
 βεβασιλευκῶς ἑπτὰ καὶ δέκα χρόνους
 πρὸς πέντε μηνῶν εὐσεβῶς εὐδαιμόνως,
 ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ κράτωρ νικηφόρος,
 τῇ δ' εὐσεβείᾳ μᾶλλον ὠραϊσμένος.
 665 καὶ κίον' οὗτος ἐν βοδὸς τεύχει τόπων
 ἀνδρείκελον φέροντα τοῦ δειμαμένου.

Ἀρκαδίος ἔτη ιδ'.

- Ἀρκαδίος γοῦν παραλαβὼν τὸ κράτος
 διεῖπεν αὐτὸ πλημμελῶς καὶ ἠφ' ἄθμως·
 νωθῆς γὰρ εὐρίπιστος ὢν, ἀνειμένος
 670 καὶ τῇ γυνυικὴ πάντα προσπεπεισμένος,
 τρικυμίας ἔπλησε τὴν ἐκκλησίαν,
 αὐτῷ δὲ μέμψεις προυξένησεν ἐνδίκους.
 Νεκταρίου γὰρ ἐκμετρήσαντος βίον,
 ἀχθεις ὁ χρυσοῦς ἐν λόγοις Ἰωάννης
 675 ἐξ Ἀντιόχου πρὸς πόλιν βασιλίδα
 ταύτης καθωράασε τὸν σεμνὸν θρόνον·
 ἀλλ' ἡ βασιλὶς ἀδίκως Εὐδοξία,
 μισήσασα φεῦ ἐνθ' ἑοῦ παρρησίας,
 τὸν τῶν ψυχῶν ἥλιον, ἄξιον θρόνου,

665 locus nimirum urbis Byzantinae dictus Bos. Zonar. 14 14. M.

Rex hic hesperis moritur in terris, duobus partiens liberis imperium, Honorio quidem partes occidentis tribuens, (660) orienti Arcadium dominum praeficiens, postquam regnaverat annis septendecim cum quinque mensibus feliciter et pie, vir sane egregius et princeps victoriosus, sed pietate tamen multo rutilantior. (665) is et columnam posuit in Bovis loco, gestantem regis statuam auctoris sui.

Arcadius an. 14.

Arcadius igitur heres imperii factus male illud coepit gerere et socorditer: hebes enim versatilis et remissus, (670) et cuncta uxoris sinens in arbitrio, turbaram fluctibus obruit ecclesiam sibi iustam peperit infamiam. namque ubi Nectarius explevit vitae cursum, aurea lingua praeditus Ioannes (675) Antiochia deducitur ad urbem regiam, ut huius sacram scilicet ornet sedem. sed enim angusta contra fas Eudoxia, sacros non perosa liberos sermones, solem animarum, sedis ap-

- 680 *τίθησιν ἐξόριστον ἐν τοῖς Κομάνοις,*
ἀντικαθιστῶ δ' Ἀρσάκιον πρεσβύτην.
Οὗτος βασιλεὺς ἐν Θράκῃ κτίζει πόλιν,
ἣν Ἀρκαδίου πάντες ἔδουσι πόλιν.
καὶ κλον' ἀνήγειρεν ἐν Ξηρολόφῳ
- 685 *στήλην ἄνω φέροντα τοῦ δειμαμένου.*
ἔτη δὲ πρὸς τέσσαρασι κατάρξας δέκα,
ὧν εὐσεβῆς τις ὀρθοδοξίας φίλος,
ἄλλως δὲ κοῦφος, εὐάγωγος τὸν τρόπον,
νοσήσας ἐξέλιπε τὸν φθαρτὸν βίον.

Θεοδόσιος ὁ νέος ἔτη μβ'.

- 690 *Καὶ παῖς Θεοδόσιος ἄρχει τοῦ κράτους,*
πραῦς, προσηγής, εὐσεβής, χρηστὸς τρόπου,
ἐγκύκλιον παιδεύσιν εὖ ἡσκημένος,
μαθημάτων ἴδρις τε τῆς τετρακτύος,
καὶ πλαστικῆς αὐτὴ καὶ γραφικῆς τεχνίτης,
- 695 *καὶ τοξότης ἄριστος, ἵππεύειν ἄκρος,*
ἠδύς, χαρίεις, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
ὑπέρμαχος κράτιστος ὀρθοδοξίας.
πλὴν μαλθυκῶς διεῖπτε τὴν αὐταρχίαν,
κοινῶν μεταχειρίσιν εὐνούχοις νέμων,
- 700 *Ἀντιόχῳ πρῶτα μὲν, εἰτ' Ἀμαντίῳ,*
πρὸς τοῖσδε δούλῳ χρυσίου Χρυσάφῳ.
νέος κομιδῇ τυγχάνων ἡλικία
ἀνήγεθ' οὗτος πρὸς κασιγνήτου φίλης,

prime dignum, (680) exsulem pellit usque ad urbem Comana, ipsique Arsacium natu iam grandem sufficit.

Rex hic in Thracia condidit urbem illam quam Arcadiopolim vulgo vocatam cernimus. idem columnam posuit in Xerolopho, (685) conditoris sui signo superposito. regnavit autem decem cum quattuor annis, vir sane pius atque orthodoxiae tenax, levis alioqui ingenii, varius ac mutabilis. implicitus in morbum vita mortali cessit.

Theodosius iunior an. 42.

(690) Excipit imperium filius Theodosius, mitis, affabilis, pius commodisque moribus, encyclica doctrina recte exercitus, disciplinarum quattuor bene sciens, plasticas insuper atque picturae gnarus, (695) iaculo bonus, equum frenare valens, blandus, gratosus, subditis benivols, atque orthodoxiae optimus defensor. imperium tamen administravit molliter, permissis eunuchis rei publicae arbitrio, (700) Antiocho primo, deinde Amantio, insuper et auri famulo Chrysaphio. atque is tenerae adhuc aetatis puer germanam sororem vitae ducem ha-

- τῆς πάντ' ἀρίστης δλβίας Πουλχερίας,
 705 ἐπίτροπον σῶν ἐν γραφαῖς φυτοσπόρου
 Ἰσδιγέροδην ἀνακτα Περσίδος τότε,
 οὗ τῷ δέει πᾶς εὐνόει τῷ δεσπότη
 καὶ φευκτέαν ἤγητο τὴν τυραννίδα.
 ἤγάγεθ' οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν καὶ κόρην
 710 κοινωνὸν ἅμα τοῦ κράτους καὶ τοῦ λέχους,
 λάμπουσαν ὥρα καὶ μαθημάτων τέγγη,
 παῖδα Λιοντίου τιτὸς φιλοσόφου,
 τὴν εὐδόκιμον ἐν λόγοις Εὐδοκίαν,
 ἧς τὴν σοφίαν δεικνύουσιν ἐν λόγοις
 715 ὁμηρόκεντρα τὰ σοφῶς γεγραμμένα.
 αὕτη Σιών ἔβλεψε τὴν Θεοῦ πόλιν,
 εἰς προσκύνησιν τῶν σεβασμίων τόπων
 πλοῦτον βαθρὸν φέρουσα, χρυσὸν μυρλον,
 οἷσπερ νεὼς ἤγερε Χριστιῶ δεσπότη.
 720 μετὰ δ' ἐπανεζεύξεν αὐθις εἰς πόλιν.
 εἶτα θανάτος ἀτάνακτος συζύγου
 πάλιν ὑποστρέψασα πρὸς Θεῖους τόπους
 ἐκεῖ τελευτᾷ καταλιποῦσα βίον,
 ζήσασα καλῶς καὶ καθὰ Θεῶ φίλον.
 725 Ἀρσακίου δὲ τὸν βίον λειοιπότος
 ἐκκλησίας ἔσχηκεν Ἀττικὸς Θρόνον,
 κοσμούμενος βίῳ τε καὶ λόγῳ πλέον·
 ὡς Ἰουδαῖον παράλυτον ἐκ νόσου
 πεισθέντα μυεῖ, καὶ βαπτίσας ὡς δέον
 730 λουτροῦ χάριτος ὑγιῆ τόνδ' ἀνάγει.

buit, omni virtute praeditam Pulcheriam, (705) tutorem vero supremis patris tabulis Isdigerdem Persidis tunc regem; a quo dum timent, cuncti parebant domino, nec tyrannidem quisquam affectavit. idem Athenis puellam accersivit, (710) imperii pariter ut esset torique socia, forma praestantem doctrinisque exercitam, Leontio quodam genitam philosopho, claram in doctis literis Eudociam, cuius sapientiam in pangendis libris (715) homerocentra docent cate scripta. eadem invisit Sionem urbem dei, praesens veneratura sanctos locos, magnas opes ferens, vim auri innumeram, qua excitavit templa Christo domino. (720) deinde ad urbem regiam pedem rettulit. postremum fati functo rege coniuge rursus ad sancta semet recipiens loca, mortalem ibidem conclusit periodum, bene acta vita, atque uti deo placet.

(725) Iam vero Arsacio vivis excedente ecclesiae sedem occupavit Atticus, moribus ac literis abunde instructus, qui Iudaeum quendam morbo fractum credentem initiat, baptizansque rite (730) lavaeri munere

- τέλει δ' Ἀττικοῦ τοῦ βίου χρησαμένω
 Σισίνιος ἔλαβε τὴν προεδρίαν·
 οὐπερ τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μόρω
 Νεστόριός τις ἀντικατέστη θρόνω,
 735 ἀνὴρ ἀποφρᾶς δυσσεβῆς καὶ κακόφρων,
 ὃς δογματῶν ἀπεφλύραει μάτην
 ἄνθρωπον εἶναι τὸν Χριστὸν μόνον,
 καὶ μητρᾶνανδρον' παρθένον τὴν Μαρίαν
 οὐ θεοτόκον μᾶλλον ἢ χριστοτόκον·
 740 ὅθεν βασιλεὺς πατέρων Θεοκρίτων
 σύστημα σεπτῶν εὐσεβῶς συναλίσευ,
 ὦν Κύριλλος ἔξυρχος Ἀλεξανδρείας,
 καθεῖλε Νεστόριον ἀνθρωπολάτρη·
 εἶτα πρόστη τῆς θεοῦ ἐκκλησίας
 745 Μαξιμιανός, προστάτης ὁρθοφρονῶν·
 οὐπερ θανάτῳ ἐνθρονίζεται θρόνω
 Πρόκλος Κυζικῶν ποιμενάρχης ἀξίως,
 ποιμὴν ἀγαθὸς καὶ νομεὺς ψυχοτρόφος,
 μυστὴς φιλητὸς τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου,
 750 ἐφ' οὗ κελεύσει τοῦ κρατοῦντος Ἀδρόνῳ
 τούτου τὸ σῶμα πρὸς πόλιν ἤχθη κράτους·
 τούτου λιτανεύοντος ἱεροῦ Πρόκλου
 μετὰ γε λαοῦ συνδρομῆς ἀπειρίτου,
 ἄρπαγὲν ἄφνω παιδίον πρὸς ἀέρα
 755 πάντων βλεπόντων καὶ λαῶν θαμβουμένων,
 μεθ' ἱκανὴν ὥραν δὲ κατυχθὲν πάλιν,

748 ψυχοτρόπος V

sanum educit aquis. deinde vitam concludente Attico episcopatum occupat Sisinius. quo vitae pariter usuram relinquire, Nestorius quidam pro eo sedem occupat, (735) nefastus, impius, mala mente praeditus, qui novum dogma stulte garriebat, Christum videlicet merum esse hominem, matrem vero virginem Mariam non tam deiparam esse quam Christiparam. (740) quare imperator electorum a deo patrum concilium venerandum pie congregans, quorum Alexandrinus dux erat Cyrillus, Nestorium deposuit hominicolam. deinde praefuit dei ecclesiae (745) Maximianus, orthodoxus praesul. quo vita functo, merito in sede sistitur Proclus Cyzici archiepiscopus, pastor egregius, largitor flexanimus, patris Chrysostomi dilectus discipulus; (750) sub quo Romani imperatoris iussu ad urbem regiam corpus illius rediit. Proclus hic sanctus cum pompam supplicem populo innumero comitante duceret, abreptus subito puer in aërem, (755) cunctis ingenti stupore percitis, post intervallum

- ἔφη μνηστῆναί γε μὴ προστιθέμεναι
 τὸ "σταυρωθεῖς" πρόσρημα "δι' ἡμῶς" λέγων
 τῷ τρισυγίῳ καὶ σεβασμίῳ ἕμνῳ.
- 760 τοῦτου μεταστάντος δὲ πρὸς θεοῦ νόου
 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντινῶν
 πρεσβυτέρους τις Φλαβιανὸς ἄξιως,
 πρόμαχος ὁρθῶν δογμάτων ἐκκλησίας·
 οὐπερ θανόντος λακτίσει Διοσκόρου
- 765 ἐν ληστρικῇ τε καὶ φονικῇ συνόδῳ
 θύτης Ἀνατόλιος Ἀλεξανδρείας
 εἴληφε θῶκον ἱερὸν βασιλίδος.
- Οὗτος Θεοδόσιος αὐσονοκράτωρ
 καὶ τεῖχος ἀνήγειρε χερσαῖον πόλει
- 770 ἐκ τῶν Βλαχερνῶν εἰς πύλας τὰς χρυσείας,
 τοῦργον περάνας ἐν δυσι μῆσι μόνοις
 σπουδῇ γ' ἐπάρχου καὶ συνέργειά Κῦρου.
 ἀγαμέμου δήμου δὲ Κῦρον τοῦ τάχους,
 καὶ ταῦτ' ἀνακράζαντος ἐν παρρησίᾳ,
- 775 "Κωνσταντῖνος μὲν ἔκτισε πρὶν τὴν πόλιν,
 ἀνανεοῖ Κῦρος δὲ νῦν," προθυμίᾳ
 ταύτῃ φθονηθεῖς, ἐκπεσὼν τῆς ἄξιως,
 ἐκκλησίας πρόεδρος ὤφθη Σμυρναίων.
- Καὶ Πουλχερίαν οὗτος, ἀδελφὴν φίλην,
 780 τῶν βασιλείων ἐκβαλὼν ὡς οὐκ ἔδει,
 ταῖς ὑποθήκαις βασικάνου Χρυσσαφίου,
 ἐν Ἐβδόμῳ τίθησιν ἐγκεκλεισμένην,

758 πρὸς δῆμα V

modicum denuo redux dixit divinitus sibi revelatum ne "crucifixus" vox adderetur voci "pro nobis" trisagio in hymno. (760) Proclo ad supernos evolante spiritus episcopatum urbis Constantiniani merito obtinuit vir senex Flavianus, sanorum ecclesiae dogmatum defensor; quem ubi occidit calcibus Dioscorus (765) latrociniali in synodo cruenta, Alexandriae praesul Anatolius sacram urbis regiae sedem occupavit.

Porro imperator iste Theodosius terrestrem quoque murum excitavit (770) urbis a Blachernis ad portam auream, opus id menses intra duos peragens sedulitate et studio praefecti Cyri, cuius demirante celeritatem populo atque his audacter verbis succlamante (775) "Constantinus urbem quondam condidit, Cyrus nunc renovat," huius causa plausus vocatus in invidiam gradu excidit, Smyrnaeaeque praesul datus est ecclesiae.

Idem Theodosius Pulcheriam sororem (780) regali pulsam contra fas palatio, consiliis scilicet invidi Chrysaphii, iussit ut clausa viveret in

- φροντίδος αὐτὴν καταπαύσας πραγμάτων.
 μόλις δὲ συνείς τὸν φθόνον Χρυσασίου
 785 αὐτὸν μὲν ἐξόριστον ἐνδίκως ἔδρα,
 τὴν σύγγονον δὲ προσλαβὼν αὐτῆς νέμει
 φροντίδα κοινῶν τῆδε πραγμάτων ὄλων.
 Οὗτος νοσήσας ἐξέλειπε τὸν βίον,
 ὡς φασί, βιοὺς πεντήκοντά που χρόνους,
 790 καδ' οὕς σχεδὸν κατήρχε τοὺς χρόνους ὄλους.

Μαρκιανὸς ἔτη ε'. Σ'.

- Σκῆπτρα μεταβαίνει δὲ πρὸς Πουλχερίαν,
 τρόποις ἀγαθοῖς καὶ σεμνοῖς κοσμουμένην,
 τῇ δ' εὐσεβεία παρθενία τ' αὖ κλέον·
 ἢ Μαρκιανόν, ἄνδρα χρηστὸν τοὺς τρόπους,
 795 σεμνὸν γεραρὸν σώφρονα καὶ πρεσβύτην,
 ἐκ στρατιωτῶν προσκυλεῖται ταχέως,
 καὶ τῷδε δηλοῖ τοῦ κρατάρχου τὸν μῦθον,
 καὶ φησὶν "εἰ μοι πιστὴν ἀσφαλῆ νέμοις
 ὡς παρθενίας τῆς ἐμῆς εἴης φύλαξ,
 800 ἦνπερ καθιέρωσα Χριστῶν νυμφίω,
 στέψω βασιλέα σε τῆς Ῥωμαίδος."
 τοῦ δ' αὖ κατανεύσαντος ἀσφαλῶς τόδε
 μετακαλεῖται βασιλὶς ἀρχιδύτην,
 τοὺς ἐν τέλει, σύγκλητον ἄλλο τε στίφος,
 805 καὶ Μαρκιανὸν ταινιοῖ κράτους στέφει
 καὶ κράτορα δεικνυσι τῆς Ῥωμαίδος.

Hebdomo, omni rei publicae negotio abstinens. vix demum invidia cognita Chrysaphii, (785) hunc quidem merito trusit in exsilium, germanae vero revocatae denuo summam rei publicae regendam tradidit.

Ipse occupatus morbo vitam clausit, annos, ut aiunt, natus quinquaginta, (790) quos omnes ferme exegit in imperio.

Marcianus an. 6 mens. 6.

Devenit autem sceptrum ad Pulcheriam, moribus egregiis inclytam, sed magis pietate in deum atque virginitate; quae Marcianum, bene moratum virum, (795) pudicum venerabilem et iam senem, e castris festinanter ad se vocat et de Caesaris obitu certiore facit. tum ait "si quidem mihi spondes firmiter, te castitatis meae custodem fore, (800) quam ego Christo iamdiu consecravi, Romani imperii dominum te faciam." qui postquam firmam eius rei fidem obtulit, regina protinus vocat archipraesulem, magistratus, senatum aliamque turbam, (805) Marcianumque redimit regni stemmate et Romanorum imperato-

- τῷ δ' αἰχμαλώτῳ χρηματίζοντι πάλαι,
 θέρουσι ὑπνοῦντι πρὸς φλόγα τὴν ἡλίον
 σὺν αἰχμαλώτοις πλείοσιν ἔρκουσι μέσον,
 810 ἐπικαταπτῆς ἀετὸς σκιὰν ἔδρα·
 ὁ γνοὺς ἐθνάρχης τὸνδ' ὁ κατέχων πέδαις
 ἀφῆκεν αὐτὸν πρὸς πατρίδ' ἀπιέναι.
 τοῦτ' αὐτὸ πάλιν καὶ δυάς τις συγγόνων
 κατεΐδε σαφῶς ἐν θέματι Λυκίας,
 815 ἣ καὶ προεῖπε τῷδε τὴν κραταρχίαν.
 οὕτω προαφώριστο τῷδε τὸ κράτος.
 Πουλχερία δὲ φρονιζούσα πραγμάτων
 καὶ συνδιαφέρουσα τὴν κραταρχίαν,
 τὸν ἐν Βλαχέρναις ἀπαράμιλλον ξένον
 820 νεῶν ἀνιστῆ μητροπαρθένῳ κόρη.
 πρεσβυτέρως Ῥώμης δὲ Αἰόντος πάπυ
 καὶ ποιμενάρχου δ' Ἀνατολίου νέας
 τὰ πρὸς Διοσκόρου τε τοῦ τ' Εὐτυχέος
 παραθέντα δεινῶς Φλαβιανὸν εἰς μέγα
 825 μὴ παραδραμεῖν ἀνακτ' ἐξαιτουμένων,
 ἤδη γενέσθαι σύνοδος τέτακτό γε
 Μαρκιανοῦ δόγματι καὶ Πουλχερίας,
 τῶν φιλοχριστῶν εὐσεβῶν βασιλέων.
 συνῆλθον οὐκοῦν ἐν Χαλκηδόνι πόλει
 830 ἐξακόσιοι πατέρες θεηγόροι
 πρὸς τριάκοντα συναχθέντες ἐνθέως,
 ὧν ἦρχε Ῥώμης τῆς παλαιτέρας Αἰών
 νέας τ' Ἀνατόλιος ἐνθεὸς θύτης

rem creat. huic olim captivo ac dormienti cum aliis concaptivis in septo medio, aestivas sole iaculante flammas, (810) advolans aquila umbram praebuit; quod cum rescisset dominus huius regulus, eundem liberum remisit in patriam. duo quoque fratres idem prodigium perspicue viderunt in Lyciae provincia, (815) hique Marciano praedixere imperium. sic iste accepit omnia potentiae.

Pulcheria vero publicam rem gerens, et cum Marciano regni curas partiens, mirum in Blachernis atque incomparabile (820) virgini matri templum excitavit. cumque Romae veteris papa esset Leo, novae autem praesul Anatolius, quod Dioscorus patrarant atque Eutyches contra magnum Flavianum grave facinus, (825) ne impune foret, imperator est rogatus. iamque synodum contrahi iussum fuerat Marciani edicto ac Pulcheriae, philochristorum regum piorum. ergo in urbe Chalcedone divinitus (830) theologi patres convenerunt sexcenti cum triginta congregati. his praeerat Romae senioris Leo novaeque Anatolius dius episcopus et Iuvenalis Sionis san-

- καὶ Ἰουβενάλιος Σιών ἁγίας·
 835 οἱ δὲ καθέλιον Διάσκορον ἐνδύως
 σὺν Εὐτυχεῖ τε δυστυχεῖ τρισαθλίῳ,
 ἐπὶ Χριστοῦ λέγοντας οὐ διπλᾶς φύσεις,
 μίαν δὲ μᾶλλον δυσσεβῶς κακοφρόνως.
 ἐπεὶ δ' ἀναιδῶς ὑπεναντίων στίφος
 840 ὁρθόφρονας ἦν ἐνδιαβάλλον μάτην
 ὡς Νεστορίου τὴν λύμην δεδεγμένους
 ἐν τῷ φρονεῖν τε καὶ λέγειν Χριστὸν φέρειν
 διπλᾶς τελείας τὰς φύσεις, ἀσυγχύτως
 ἠνωμένας αὐτὸν ἐν μιᾷ γ' ὑποστάσει,
 845 πρὸς ὁρθοδόξων δυσσεβῶν τόμοι. δύο
 γεγράφεται δὴ σὺν ὄλῃ προθυμίᾳ,
 καὶ τούσδε καλῶς σφραγίσαντες, ὡς δέον,
 ἐν λάρνακι κλείουσι σεπτῶν λειψάνων
 Εὐφημίας μάρτυρος, ὀλβίας κόρης.
 850 εἶτα μετ' εὐχὰς ἡμέραν τε τὴν τρίτην
 πάντων παρόντων ἀνεωγμένου τάφου,
 καὶ τοῦ κρατοῦντος συμπαρόντος πατράσιν,
 ὦ θαυμασίων, Χριστέ μου, τεραστίων!
 τῶν δυσσεβῶν μὲν αἰρετικῶν που τόμος
 855 ἐν τοῖς ποσὶ μάρτυρος ἦν ἐρριμμένος,
 τὸν δ' αὐτὸν γὰρ λοιπὸν ὁρθοδοξούντων μέρους
 κατέτεχε χερσὶν ἀσφαλῶς ταῖς ἰδίαις,
 καὶ τῷ κρατοῦντι καὶ πατριάρχει νέμει
 τὴν δεξιὰν τεινασα πρὸς σφῆς. ὦ τέρας.
 860 Μετὰ δὲ ταῦτα βασιλὶς Ἰσολχερία

ctae; (835) hique damnarunt merito Dioscorum cum Eutychete contra suum nomen misero, qui nequaquam duas Christi naturas sed unam impie falsoque affirmabant. tum quia contraria impudenter factio (840) calumniabatur temere orthodoxos quasi Nestorii vitio laborantes, cum hanc de Christo sententiam gererent, quod duas naturas perfectas inconfusas, sub una iunctas tamen persona habuerit, (845) ab orthodoxis haereticisque simul duplex confessio protinus conscribitur; hasque sigillo probe communitas in arca claudunt sacrarum reliquiarum puellae martyris, beatae Euphemiae. (850) post tertiam diem, precibus peractis, cunctis sepulcrum patens circumstantibus, adstante etiam cum patribus Caesare, (o admirandum, Christe mi, prodigium!) haereticorum quidem scelestorum liber (855) martyris proiectus ad pedes fuerat; at orthodoxae fidei libellum diva suis manibus firmiter tenebat, idque regnanti ac patriarchae obtulit dextra ad ees protensa. pro miraculum!

(860) Post haec regina derelictis terris sedes ad caelestes transit

- γῆθεν μετέστη πρὸς μονὰς οὐρανίους,
 ζήσασα καλῶς εὐσεβῶς ὀρθοφρόνως,
 Χριστὸν θεραπεύασα καλὸν νυμφίον
 ἐν παρθενίᾳ καὶ καλῶν εὐποιίαις,
 865 καὶ ἔτῃσδε φαιδρὰν ἀνάψασα λαμπάδα.
 εἶτα τελευτᾷ Μαρκιανὸς τὸν βίον,
 ζήσας ἐπὶ μύκιστον, ἄναξ χαρῆς,
 γνώμην ἀγαθῆς, ἰλαρῆς, πρᾶος φύσει,
 οὔτος θεοπρόβλητος ἐμπρέπων κράτει,
 870 ἔξ που κατασχὼν τὴν βασιλείαν χρόνους·
 ὃς γνωματεύων μὴ κινεῖν βασιλεία
 ἔφασκε δεῖν ὄπλα τε καὶ μάχην ὄλωσ,
 ἂν ἢ δυνατὸν ἤρεμον βιοῦν βίον.

Λέων ὁ μέγας ἦτοι ὁ Μακέλλης ἔτη ιη'.

- Τούτου θανόντος καὶ μεταστάτος βίου
 875 εὐθὺς παρήλθεν εἰς βασιλείον κράτος
 κλήσιν Λέων τις καὶ Μακέλλης τοῦπίκλην,
 ἀνὴρ ἀγαθός, ἀρετῶν πεπληγμένος,
 μάλιστα φιλοκίτῳ δὲ κατηνυγασμένος,
 κράτωρ ἀριστερὸς καὶ μαχητὴς γεννάδης,
 880 ἐχθρῶν κλονῶν φάλαγγας ὡσπερ τις λέων,
 σειρὰν γένους ἄνωθεν ἔλκων ἐκ Θρακίης
 ἢ καὶ Δακῶν, ὡς φασὶ τινες, ἐκ γένους,
 ὑπέρμαχος κράτιστος ὀρθοδοξίας,
 καὶ δαυιλῆς τις ἀπόρων χορηγέτης.
 885 εἰώθεν οὔτος γνωματεύειν καὶ λέγειν

Pulcheria, quae bene orthodoxaque cum pietate vixerat, sponso optimo subserviens Christo in castimonia rectisque operibus, (865) splendidam virginitatis alens lampadem. dein Marcianus quoque mortem obiit, senex iam grandaevus, rex amabilis, bona mens, mitis animus et iucundus. hic auspicio divino ad imperium venerat, (870) eoque sex ferme annis perfruitus est. huius sententia fuit, ut rex nunquam commotis armis bellum laceraret, si quidem posset vitam quietam degere.

Leo magnus cognomento Macelles an. 18.

Marciano vitam deserente, ut diximus, (875) statim pervenit ad potestatem regiam nomine Leo quidam, cognomine Macelles, vir bonus et virtutibus redundans, misericordia tamen praecipue ornatus, princeps egregius et bellator strenuus, (880) hostium catervas quatiens ut leo. hic oriundus e Thracia fuit, vel Dacorum, ut quidam malunt, genere fortissimus defensor orthodoxiae, egenis largus subsidiorum praebitor. (885) huius in ore saepe sententia erat, sol uti solet omnes calefacere

- ὅς ἥλιος πέφυκε θερμαινεῖν ὄλος
 οἷς ἂν ἐπαφῇ τὰς φαιενὰς ἀκτῖνας,
 τὸν αὐτὸν οἶμαι δεῖν βασιλεῖα τρόπον,
 οἷς ἂν ἐπιβλέψαιεν ἀνθρώπων γένους,
 890 σφᾶς ἀξιοῦν οἴκτου τε φιλοδωρίας.”
 πρὸ τοῦ κατασχεῖν οὗτος ἀρχὴν καὶ κράτος
 Ἄσπαρι δεινῶ τῶν μέγα δυναμένων
 ὑπόσχεσιν δέδωκε τῶν παιδῶν ἕνα
 εἰς Καισαρικὴν ἀξίαν προβιβᾶσαι·
 895 ἐπεὶ δ' ἐπιβέβηκε τῆς αὐταρχίας,
 Ἄσπαρ ἀπῆτει τὴν χάριν μετὰ βίας,
 καὶ πορφυρίδος τοῦδ' ἀναιδῶς ἡμέτερος
 “ψευδοηγορεῖν” ἔφασκεν “οὐ χρεῶν, ἄναξ,
 τὸν τήνδε λαμπρὰν πορφυρίδ' ἐνημμένον.”
 900 “ἀλλ' οὐδὲ πάλιν ἐκβιάζεσθαι θέον,
 ὡς τινα δοῦλον,” ἀντεπῆγεν ὁ κράτωρ,
 “τὸν ἀρχικὴν φοροῦντα λαμπρὰν χλαμύδα.”
 Οὗτος συνώκει γαμετῇ τῇ Βηρίνῃ,
 ἣ δύο τίκει βασιλεῖ θυγατέρας,
 905 τὴν Ἀριάδην, δευτέραν Λεοντίαν·
 ὣν Ἀριάδην Ζήνωνι συνεζύγη,
 ἀνδρὶ δυσειδῆ καὶ κακίστῳ τοὺς τρόπους,
 ἔλκοντι σειρὰν τοῦ γένους ἐξ Ἰσαύρων·
 Μαρκιανὸς δ' ἔγημε τὴν Λεοντίαν,
 910 Ἀνθεμιου παῖς βασιλεύσαντος Ῥώμης.
 Τοῦτου βασιλεύοντος ἐν βασιλίδι
 πυρκαϊὰ τις συνέβη φρικαλεὰ

quibus ostendit splendidum lumen suum, sic se arbitrari regem oportere
 quoscunque homines intuitu lustraverit, (890) eos clementia et donis
 impertiri. hic priusquam adiret imperium, Aspari illustri optimati ho-
 mini unum se promiserat ex eius liberis ad dignitatem Caesaris promo-
 turum. (895) mox cum imperium obtinuisset Leo, id beneficium Aspar
 vi exigebat: quin impudenter purpuram eius tangens, “haud tibi licet”
 inquit, “rex, fidem fallere cum sis hac splendida purpura vestitus.”
 (900) “atqui vicissim nefas est, ut famulo, vim mihi inferri,” respondit
 imperator, “qui principali chlamyde praefulgeo.”

Huic erat iuncta nuptiis Verina, quae duas regi filias enixa est:
 (905) nomen uni Ariadna, Leontia alteri. ex his Ariadna iuncta Zenoni
 fuit, foeda viro facie et moribus pessimis, qui seriem ex Isauris du-
 cebat generis. Leontiam Marcianus accepit coniugem, (910) filius An-
 themii qui Romae regnabat.

Leone dominante incendium quoddam urbe in regali contigit horri-

- ἐκ τῆς πρὸς ἄρκτον ἄλμυρᾶς εἰς θατέραν,
 πυρὸς διαζώσαντος ἐν μέσῳ πόλει
- 915 καὶ πυρπολοῦντος τῆσδε λαμπρᾶς οἰκίας,
 τᾶλλά τε πάντα καὶ σεβασμίους δόμους,
 ἐπὶ τετρακτῶν ἡμερῶν ἀνενδότης.
 τῇ δ' Ἀντιόχου καὶ σφοδρὸς γῆς τις κλόνος
 συμβὰς κατηρέλιπεν αὐτὴν ἐσχάτως.
- 920 ὕσθη σποδὸς δὲ μάλα πολλή τῇ πόλει
 εἰς ἐμψύχων ἀκίωσιν, εἰς καρπῶν φθίσιν.
 ἐκ τοῦδ' ὁ κρατῶν συσχεθεὶς ἀγωνία,
 πόλιν λελοιπῶς, ἐν βασιλεῖοις δόμοις
 οὔσι πρὸ τειχῶν ἀσφαλῶς ἦν διάγων.
- 925 ἐφ' οὐδ' ἔσθης μητρανάνδρου παρθένου
 ἐκ τῆς Σιών τε καὶ Παλαιστίνης τόπου
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἀχθῆσα πόλιν
 ναῶν τεθησαύριστο τῷ πρὸς Βλαχέρναις,
 ὃν αὐτὸς ἀνήγειρε μητροπαρθένῳ,
- 930 ἐν ἀργυρᾷ σορῶ καὶ σεβασμίᾳ,
 δι' ἣν κατανόμαστο καὶ θεῖος δόμος
 σορὸς τιμία τῆς πυνυμνήτου κόρης.
 Οὗτος κραταρχῶν καὶ στρατηγῶν γεννάδα
 Ρουστίκιον, ἄριστον ἐν στρατηγίαις,
- 935 προβάλλεται δὴ καὶ κατορθοῖ τὰς νίκας.
 τούτου θανόντος σύγγονον βασιλίδος
 Βασιλίσκον προύκρινεν εἰς στρατηγίαν,
 ὃς ἐκπεπλευκῶς εἰς Ἀφρικὴν σὺν στόλῳ

930 ἀργυρῶ V. mox addendum fortasse τς

ficum, a boreali mari usque ad alterum flammis urbem mediam completentibus (915) splendidasque huius domos populantibus: atque inter cetera sacras etiam aedes quatruiduanus ignis inclemens hausit. Antiochiam vero terrae motus quidam vehemens supremo prostravit exitio. (920) multusque pluit regia in urbe pulvis, molestus animantibus et noxius frugibus. his malis graviter anxius imperator, urbe relicta, ad suburbanum palatium, salutis suae consulens, sedem transtulit. (925) sub eo vestis deiparae virginis ex urbe Sione ac Palaestina terra ad regiam delata metropolim apud Blachernas in templo fuit reposita, quod ipse rex deiparae excitaverat, (930) argenteo pretiosoque clausa in loculo; quare et id templum coepit appellari arca honorabilis virginis laudatissimae.

Leone dominante dux egregius, arte strategica optimus, Rusticius, (935) bello praepositus victoriis claruit. at hoc extincto imperatrici fratri armorum imperium Basilisco traditur, qui transportato in

- κατακρατου̅ντος τοῦ τόπου Γιζεριχου
 940 ἦτιαν ἐπέσχε δυσκλειᾶ κατὰ μάχην,
 καὶ πλείστον ἀπέβαλε τῶν στρατευμάτων.
 Ἀνατολίου δ' ἐκλειοπέτος βιον
 ἀρχιδύτης δέδεικτο τῆς Κωνσταντινου
 Γεννάδιος, πρόμαχος ὀρθοδοξίας.
 945 τούτου τὸ βιοῦν ἐν θρόνῳ λειοπέτος
 Ἀκάκιος κάκιστος ἔσχε τὸν θρόνον.
 Ἐφν βασιλεῖ θυγατριδοῦς τις νέος
 ἔξ Ἀριάδνης καὶ Ζήνωνος συζύγου,
 ὃν καλέσας Λέοντα ταινία στέφει
 950 ἐν ἡλικίᾳ τυγχάνοντα νηπίων.
 Οὗτος νοσήσας εὐσεβῆς ἀναξ Λέων
 τὸν φθαρτὸν ἐκκλέοιπε τοῦτον βιον,
 τῷ θυγατριδῷ καταλείψας τὸ κράτος,
 βεβασιλευκῶς σὺν ὀκτὼ δέκα χρόνους,
 955 ἀναξ ἰλαρός, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
 γαληνὸς εὐέντευκτος ἡδὺς χαρίεις.

Λέων νέος ἔτος α΄.

- Νέος δ' ἐπιβὰς τῆς βασιλείας Λέων
 κατήρχεν αὐτῆς νηπιᾶζων τῷ χρόνῳ·
 ἔτος δὲ ταύτην ἐν κατασχῶν καὶ μόνον
 960 ἀπῆρεν ἐνθεν, καταλείψας τὸν βιον.

African exercitu, cum esset loci dominus Gizerichus, (940) aerumnosam in proelio accepit cladem, copiarumque amisit partem maximam.

Iam ubi vita Anatolium destituit, Cpoleos praesul deligitur rectorum dogmatum vindex Gennadius; (945) post quem defunctum in sedis honore pessimus locum occupat Acacius.

Imperatori interim nepos nascitur ex Ariadnae et Zenonis coniugio, cui nomen Leoni fecit, coronaque (950) aetate puerili caput cinxit.

Hic pius morbo imperator Leo correptus vitam mortalem deseruit, herede potentatus nepote dicto. annis ipse octodecim imperium rexerat, (955) princeps humanus, subditis benivolus, affabilis placidus suavis et amabilis.

Leo iunior an. 1.

Iunior imperium consecutus Leo infantili plane aetate sceptrum tenuit, sed mox vix uno revoluto anno (960) excessit terris lumine casus vitae.

Ζήνων ὁμοῦ ἐτη εἴ.

- Ζήνων δ' ὑπῆρχεν ἐξ Ἰσαύρων, ὡς ἔφη, αἰσχιστος ἀνὴρ καὶ δέμας καὶ καρδίαν, κίναϊδος, αἰσχροῦς, συμφῶρημα κακίας, ἔργων πονηρῶν ἀθεμίτων ἐργάτης,*
- 965 *ἀνδρῶν Ἐριννὺς τῶν περιφανιστέρων, οὐχ ὡς βασιλεὺς διέπων αὐταρχίαν, ἀλλ' ὡς τύραννος ἐμπιπρῶν κατυστρέφων καὶ πάντα ποιῶν εἰς φθορὰν ὑπηκόων, σέβας κακόφρων, οιοφυσίτης τάλας.*
- 970 *τούτῳ γε δειλῷ παντάπαν πεφυκότι Βασιλίσκος, σύναιμος ὢν τῆς Βηρίνης, ἀντῆρε χεῖρα Βηρίνης συννεργία, καὶ τόνδ' ἐφυγάδευσεν εἰς τὴν πατρίδα· εἶτα περικτίθῃσιν αὐτῷ τὸ στέφος*
- 975 *καὶ πάντα παράσημα τῆς κραταρχίας, τῆς συγχυτικῆς κακοδοξίας πέλων, τῆς Ἐδτυχοῦς τε καὶ Διοσκόρου λύμης· ἐκκλησίας οὕτως γε τὰς ὀρθοφρόνων πικρῶς ἐκάκον παντοδαπαῖς αἰκίαις.*
- 980 *καὶ σύνοδον δὲ τὴν κατὰ Χαλκηδῶνα σεπτὴν ἀκυροῖ γράμμασιν, ὡς οὐκ ἔδει· καὶ πατριάρχην καὶ συνέδρους ποιμένας ταῦτα κυροῦν ἔπειθε καὶ τοῖσδ' ἐμμένειν· ἀλλ' ὀρθοδόξων συναθροισθέντες σίτυφος*
- 985 *Βασιλίσκον βάλλουσι ταῖς δυσφημίαις,*

Zeno simul an. 17.

Zeno erat Isaurus, ut dixi, genere, foedissimus mortalis et mente et corpore, cinaedus, turpis, malitiae cinnus et nefandorum operum pator, (965) furialis hominum pestis optimatum, haud regio more rem publicam regens, sed tyrannice cuncta inflammans subruens, resque subditorum pro viribus pessumdans, dogmate pravus, monophysites miser. (970) hunc cum videret usquequaque timidum, Verinae Basiliscus germanus frater, armis aggreditur, Verina ferente opem. atque illum ad patriam suam pulsum trudit; deinde sibi diadema cum reliquis (975) insignibus imperii circumponit. sed enim hic confusae naturae haeresim, Eutychetis et Dioscori fermentum, sequens orthodoxorum ecclesias acerbis modis omnique poenarum genere ex cruciabat. (980) Chalcedonis venerandam quoque synodam antiquavit edicto contra fas proposito; et patriarcham cum synedris pastoribus ad confirmandum impulit dogma suum. sed enim orthodoxi coacto coetu (985) Basiliscam maledictis per-

τὴν σύνοδον δ' αὖ ἀνεκέρυξαν πάλιν
 θεοκρότητον ἁγίαν σεβασμίαν.
 διὰ γε ταῦτα Βασιλίσκος ἀξίως
 πᾶσιν ἀποτρόπαιος ἦν στυγητέος.

990 ὁμῶς κατὰ Ζήνωνος ἐπέμπει τάχος
 ἄνδρας στρατηγούς καὶ σὺν αὐτοῖς δυνάμεις,
 οἳ προσρύντες τῷ Ζήνωνι γνησίως
 σπεισάμενοι τε πρὸς πόλιν βασιλίδα
 αὖθις μετὰ Ζήνωνος ἦκον ἐν τάχει.

995 καὶ πάλιν ἀπελήφεν οὗτος τὸ κράτος,
 δῆμον τε λαοῦ τόνδε προσδεγμένου.
 Βασιλίσκος δὲ προσφγῶν ἐκκλησίᾳ
 μετὰ γυναικὸς ἐκέτης καὶ φιλάτων,
 ἔπειτ' ἐκεῖθεν ἔξελασθεὶς ὄρκιους,

1000 ἐν τινι κλεισθεὶς πυργίῳ σὺν τεκνίοις,
 ἐκεῖ λιμῷ τέθνηκε φθαρεὶς ἀθλίως,
 ἔτη κατασχὼν τὴν βασιλείαν δύο.

Τούτου κρατοῦντος τῇ βασιλίδι πόλει
 πυρκαϊὰ τις συνέβη φορικαλῆα,

1005 ἐκ Χαλκοπρατείων γε πυρὸς ἤμμενον,
 ὅφ' ἦς κατηδάλωτο καὶ διεφθάρη
 ἄλλα τε πλείστα καὶ δόμος φύλαξ βίβλων
 ἐς μυριάδας δώδεκα ποσομένων
 ἐν αἷς χορίον καὶ δράκοντος, ὡς λόγος,

1010 πρόμηκες ὑπῆν, ἐς πόδας τεταμένον
 πρὸς τοῖς ἑκατὸν εἴκοσι, θαῦμα ξένον,
 καθ' οὗ χρυσοῖς γράμμασιν ἐγγεγραμμέναι

culerunt, decreveruntque sanctam fuisse synodum, divinitus congregatam et venerabilem. ob haec evasit Basiliscus merito cunctis abominandus et detestabilis. (990) contra Zenonem tamen is celeriter duces cum copiis misit militaribus; quae ad Zenonem sponte deficientes, iunctoque cum illo foedere, ad urbem regiam citato gradu cum Zenone redeunt. (995) ergo hic imperium recepit denuo, favente populi cuncta multitudine. at Basiliscus supplex ad ecclesiam confugit cum uxore aliisque affectibus. illinc deinde data iuranda fide (1000) excitus, claususque turre cum parvis liberis, ibidem fame misere contabuit, postquam biennio regnum retinuerat.

Adhuc illo regnante, in urbe regia calamitas incendii horrenda contigit: (1005) namque excitatis in foro aerario flammis propagatus ignis cum alia absumpsit, tum inflammavit etiam bibliothecam divitem tomorum centum viginti milibus. in his draconis quoque fuisse dicitur (1010) corium praelongum, centum viginti patens pedes, mirum, insolitum, in quo scriptae formis literarum auro rutilantibus

Ephraemius.

- ἦσαν Ὀμήρου τοῦ σοφοῦ ῥαψωδίαι,
 Ἰλιάς Ὀδύσεια. φεῦ τῆς ζημίας,
 1015 Ἀναλαβῶν δὲ Ζήνων τὴν κραταρχίαν
 Ἀρμάτιον μὲν τῷδε συνηρηγῶτα
 προβάλλεται δὴ ταγμάτων στρατηγέτην,
 υἷον δ' ἐκείνου Καίσαρα πάλιν στέφει.
 εἶτα τὸν Ἀρμάτιον ἔκτεινε ξίφει,
 1020 παῖδα δὲ τὸν Καίσαρα κληρικὸν δρώσας
 περιπολεῖν εἶασεν οὕτω τὸν βίον,
 "ὡς πίστιν ὀρθὴν οὐκ ἐφύλαξαν" φράσας
 "οὗτοι κραταρχήσαντι τῷ Βασιλικῷ,
 οὗτ' αὖ ἐμοὶ ταύτην γε φυλάξουσ' ἴσως."
 1025 πρὸς τοῖσδε πολλοὺς παρέπεμψε θανάτῳ,
 ἄλλους δ' ἐκάκου κατέτροχεν αἰκλαῖς
 τῶν ἐδκλεῶν τε καὶ περιφανεστέρων·
 εἰς γὰρ ἀθέσμους ἐκκλίνας αἰσχροουργίας,
 πρᾶξεις μισαιφόνους τε καὶ βδελυκτίας,
 1030 πρὸς δ' αὖ ὑπαχθεῖς αἰρέσει Διοσκόρου
 μυσητὸς ἦν ἅπασι καὶ τοῖς ἐν τέλει,
 Ἀριάδνη δὲ τῇ συνένῳ καὶ πλεον·
 ὄθεν σορῶ τέθραπτο δόξας τεθνᾶναι,
 κακεῖ βιαίως τὸν βίον καταστρέφει.
 1035 οἱ μὲν φασὶ μέθαις τε χρώμενον πότοις
 ἔστασιν αὐτὸν τῶν φρενῶν πεπονθέναι,
 δόξαντα δ' οἰκτρῶς ἐκλελοιπέναι βίον
 κατατεθῆναι λάρνακι καθὰ νέκυν,
 καὶ πωματισθέντος γε τοῦ τάφου λίθῳ,

Homeri sapientis fuerant rhapsodiae, Ilias et Odyssea. pro perniciis!

(1015) Recepto igitur Zeno imperio Harmatium, qui sibi suppetias tolerat, militaribus copiis dūcem praeficit, praeteresque filium eius creat Caesarem. deinde Harmatium gladio percussus necat, (1020) filiumque eius Caesarem clero adscribit, sicque illi vitae veniam retinendae facit. "nam quoniam isti" aiebat "fregerunt fidem quam Basiliaco principi sponderant, ut ipsi mihi seruent eandem vereor." (1025) praeter hos alios multos leto dedit de numero nobilium atque optimatium, vel impositis plagis excruciauit. ergo scelestis indulgens facinoribus caedibusque grassans flagitiosus, (1030) imbutus insuper haeresi Dioscori, populo inuisus erat et optimatibus, coniugi vero Ariadnae quam qui maxime. quamobrem simulato mortis casu, arca conclusus, ibidem mori cogitur. (1035) ast alii narrant hunc indulgere crapulae et potui solitum, mentis perpeusum ecstasim, atque ita creditum vitam finisse misere, capsae fuisse traditum ceu cadaver; tum vero saxi admoto ad sepulcrum obice,

1040 γοώμενον κάκιστα θανεῖν ἐν τάφῳ·
 ἄλλοι δὲ παθεῖν τοῦτο δεινῆς ἐκ νόσου,
 δόντα θανεῖν δόκησιν ἀθροῦσιν ὄλοις.

Ἀναστάσιος ἔτη κζ'.

Τούτου καταστρέφαντος οὕτω τὸν βίον
 βουλῇ γερουσίας τε καὶ τῶν ἐν τέλει

1045 συζεύγνται δὴ βασιλῆς Ἀριάδνη
 Ἀναστασίῳ πρὸς γάμον κοινωνίαν,
 ἔλκοντι σειρὰν ἐξ Ἐπιδάμου γένους·
 ὃν κράτορα δέδειχε τῆς Ῥωμαίδος,
 Οὐρβικίου σπεύσαντος εὐνούχου τόδε.

1050 Εὐφήμιος δ' ἔσπευε τόνδ' ἀρχιδύτης.
 οὕτως Ἀναστάσιος ἔσχε τὸ κράτος,
 δοτις ἐπωνόμαστο δίκωρος θέσιν,
 οἷς οὐχ ὁμοίας ἔσχεν ὀφθαλμῶν κόρας,
 ἀλλὰ μελαντέραν μὲν αὐτῶν θατέραν,

1055 γλαυκὴν δὲ λαίαν, ὡς ἐπίσημον φέρων.
 οὗτος βδελυρὰν εἰσφορὰν χρυσαργύρου,
 ὑπήκοον τρέχουσαν ἅπαν ἑσάτως,
 δασμὸν πονηρὸν εὐσεβῶς παύσας ἔχει,
 καὶ ὃν τις ἠνάγκαστο πᾶς συνεισφέρειν

1060 ὑπὲρ θ' ἑαυτοῦ καὶ προσόντων ἀλόγων
 ἐτήσιον νόμισμα τῷ κοινῷ φόρον.
 καὶ δημοσίας οὐσας ἀρχὰς ὠνίους,
 πρὸς δ' αὖ διοικήσεις τε κοινῶν πραγμάτων
 παύσας παρεῖχεν ἄδοτι τοῖς ἀξίοις.

(1040) tristissime eiulantem mors oppressit. alii denique narrant id illi ex gravi morbo accidisse, visumque exstinctum omnibus.

Anastasius an. 27.

Zenone hunc vitae exitum sortito, senatus et optimatum de sententia (1045) regina Ariadna ad societatem vitae lege iugali traditur Anastasio, cui fontem generis urbs Epidaurus praebuit. tum is Romanus legitur imperator eunuchi validis artibus Urbicii, (1050) atque ab Euphemio coronatur praesule. sic est imperium nactus Anastasius, cui cognomentum Dicorus adhaesit quoniam pupillis fuit dissimilibus, dextrum videlicet nigricantem oculum, (1055) glaucum sinistram insigniter gerens. hic tributum auri argentique, invisum, cunctis subditis molestissimum, malum vectigal pie perimens sustulit; quo manente unumquemque opus erat (1060) pro se brutisque etiam animalibus annum numisma publico aerario pendere. idem venales antea dignitates et publicarum rerum procuraciones, sublato abusu, gratis tradebat dignis. (1065) ceteras

- 1065 καὶ τᾶλλα δ' ἀρχῆς ἐντυχῶς ἦν διέπων·
πλὴν συγχυτικῶν καθυπαχθεὶς αἰρέσει
τὰς ὀρθοδόξων ἦν κακῶν ἐκκλησίας.
Τούτου κρατοῦντος θαυμάσιον συνέβη.
φύλαρχος ἀνὴρ Ἀγαρηνῶν τῶν τότε,
1070 κλῆσιν Ἀλαμούνδαρος, ἀγαθὸς τρόπος,
Χριστῷ προσελθὼν καὶ μνηθεὶς εἰκότως
πρὸς ὀρθοδόξων ἀρχιερωτῶν ποιμένων,
ἐπεὶ βαπτισματος ἀρχὴν τὴν χάριν.
ταῦτα μαθὼν Σεβῆρος αὐτοῦ ποιμένας
1075 ἀνιέρους πέπομφε πρὸς τοῦτον τάχος,
σπεύδων δι' αὐτῶν εἰς ἑαυτὸν ἐλκῶσαι.
ἐπεὶ δ' ἔρασθεὶς πίστεως Χριστοῦ πέτρα
ἄσειστος ἦν, μέτεισιν αὐτοῦ ὡδί πως.
ποιεῖ τινά οἱ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐκκρίτων
1080 πρὸς οὓς ψιθυρίζει τι προσκεκυφότη,
καὶ τῶν βδελυρῶν ποιμένων δεδορκότων.
εἶτα φύλαρχος ἀλύειν ὑπεκρίθη.
ἤροντο δ' οἱ μὲν αἰτίαν· ἡ δ' ὅς τάδε,
ὡς μνησθῆναι Μιχαὴλ πρωτοστάτην
1085 καὶ ταγματάρχην ἀγγέλων νῦν τεθνήσκει.
τῶν δ' οὐκ ἀνεκτὸν τὸν λόγον ποιουμένων,
ὁ δ' ἐκκαλύψας τὸ δράμα τοῖσδ' ἀντίφη
“καὶ πῶς παρ' ὑμῖν συμπαθεῖν θείαν φύσιν
ἀνθρωπίνην πέφυκε νῦν δεδογμένον;”
1090 ἐκ τοῦδ' ἀπηλλάττοντο κατησχυμένοι.

1075 scilicet Severus Antiochiae patriarcha, haereticus synchyticus et theopaschites. M.

quoque regnandi partes recte explebat. Synchyticorum tamen occupatus haeresi ecclesiae orthodoxis molestus erat.

Hoc regnante Anastasio mira res evenit. quidam Agarenicae tribus princeps, (1070) cui nomen Alamundarus, homo frugi, Christo se adiungens riteque edoctus fidei dogmata ab orthodoxis archipraesulibus, baptismatis postremo gratiam impetrat. re cognita Severus profanos suos (1075) pastores ad hunc mittit sine mora, quorum ope neophytum ad se pelliciat. is autem fidei tenax, et Christi lapis immotus, legatos illos sic coarguit. curavit enim ut familiaris homo (1080) ad aurem sibi aliquid arcanum diceret: tum impuris pastoribus inspectantibus maerere se correptum fixit princeps. illi causam rogant; quos contra talia refert, nuntiatum sibi Michaellem summam (1085) angelorumque ducem nuper mortuum. illis sermonem talem respicientibus, fabula resecta, sic contra fatur regulus “cur ergo vos humana cum natura divinam pati, nuper tulistis dogma?” (1090) tunc illi victi pudore discedebant.

- Προγονὸς βασιλεὺς οὗτος, οὐκ οἶδα πόθεν,
 ὡς ἐκ κεραινῶν ἀστραπῶν ἔμαρτό οἱ
 βίον γενέσθαι καὶ βασιλείας πέρας,
 θάλαμον δ' ἀνήγειρε, κάλλιστον δόμον,
 1095 θολωτὸν αὐτὸν καλέσας φερωνύμως,
 ἐφ' ᾧ διάγων ἀστραπῶν ῥηγνυμένων
 ἐξαπίνης εὗρατο τέρμα τοῦ βίου.
 Οὗτος Μυσῶν τε καὶ Σκυθῶν παριστρίων
 ἐπιδρομὰς λείας τε μάχας ἐκκλίνων
 1100 ἔκτισε τείχος εὖ μακρὸν κεκλημένον.
 ἄνδρα τε φρικτὸν εἶδε νυκτὸς καθ' ἕπνου,
 τόμον χερσῶν φέροντα καὶ φάσκοντά οἱ
 "ὄρα, διὰ σὴν φευκτέαν δυσπιστίαν
 ζωῆς δις ἑπτὰ σῆς ἀπαλείφω χρόνους."
 1105 χαλκοῦ τ' ἀνιστῆ κλονί στήλην Ταύρου,
 τῆς πρὶν πεσοῦσης τῷ χρόνῳ τῷ παμφάγῳ.

Ἰουστίνος ὁ Θραξῆ ἔτη θ'.

- Οὕτω λιπόντος Ἀναστασίου βίον
 Ἰουστίνος Θραξῆ, ἐξ ἀσήμεου τοῦ γένους,
 εἰς ἕψος ἀνήνεκτο τῆς κραταρχίας,
 1110 αὐτὴν ἔχων ἄνωθεν ἀφωρισμένην.
 μαρτύριον δέ· κινδυνεύων τεθνήαια
 πρὸς Δικόρου πρὶν ῥέται πρὸς ἀγγέλου,
 ἀνήρ προσηγῆς εὐσεβόφρων ἀγχίνους,

1094 δ' abundat 1105 nempe suam statuam posuit Anastasius loco statuæ deciduæ Theodosii. M.

Certior Anastasius nescio quo auctore factus fulminum iactu sibi in fatis esse ut vitæ et regno terminum imponeret, cameram struxit arte venustam-mira, (1095) cui fastigiatae nomen apte fecit; in qua diversans fulmine erumpente subitum vitæ finem nactus est.

Is ut Moesorum Gothorumque Istri incolarum incursus direptiones ac proelia vitaret, (1100) murum fundavit merito dictum longum. idem viri terrificam speciem vidit per somnium, praelato libro dicentem sibi "en ego propter tuam perversam fidem bis septem vitæ tuæ annos deleo." (1105) is aeneam statuam columnæ Tauri imposuit, unde prior exciderat edaci impulsa tempore.

Iustinus Thrax an. 9.

Sic amittente vitam Anastasio, ortus obscuro Thrax Iustinus genere ad imperii fastigium sublatus est, (1110) quod ipsi caelitus praedestinatum fuerat. eius rei indicium fuit, quod a Dicozo iam occidendus ab angelo est creptus. vir fuit mitis, sani dogmatis, perspicax, qui rectæ

- τοὺς πρὶν φυγάδας πίστεως ὁρθῆς χάριν
 1115 αὐτὸς κατάγων καὶ τιμῶν ὡσπερ δέον.
 στοιχῶν τετάρτης συνόδου θείοις ὄροις
 δόγματι πάντας τήνδε θεοπίλξει σέβειν
 καὶ ταῖς πρὸ αὐτῆς ἐγκρίνειν θεοκρίτοις,
 καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πατέρας θεηγόρους
 1120 καταγραφῆναι διπτύχοις ἐκκλησίας.

Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἐτη λη'.

- Καὶ τοῦδε βίον καὶ κράτος λελοιπότος
 σκηπτουχίαν εἴληφε τὴν τῶν Ἀδσόνων
 Ἰουστινιανὸς μεγαλοεργὸς κράτωρ,
 πολλῶν δομήτωρ καὶ καλῶν δομημάτων,
 1125 ναῶν γεφυρῶν ἁστέων, λαμπρῶν δόμων,
 ἄλλων τε πλείστων κτισμάτων καινουργέτης,
 ὧνπερ κορωνὶς ἀπαράμιλλος πέλει
 ναὸς σοφίας τοῦ θεοῦ τε καὶ λόγον,
 τῶν πανταχοῦ γῆς θαυμάτων θαῦμα ξένον.
 1130 οὗτος στρατηγὸς ἦν κατορθῶν τὰς νίκας
 Βελισαρίῳ καὶ Ναρσῇ τοῖς γεννάδαις.
 σωροὺς ἀπέιρων χρημάτων χρυσαργύρον
 ἐκ παντοδαπῶν ἡραρισμένους τρόπων,
 ταῦτ' ἦν ἀφειδῶς ἐκκενῶν ὀσημέραι
 1135 εἰς βαρβάρων ἄμυναν, εἰς κτίσεις δόμων.
 ἐφ' οὗ κλόνος γῆς συνέβη φρικαλέος,
 ἐμφύλιός τε πρὸς Βυζαντίδι μάχη,
 καθ' ἣν μυριάριθμον ἐκτάνθη στίφος,

fidei causa extorres homines (1115) redūxit atque debito in honore habuit; haerensque quartae synodi divinis placitis, edicto cunctis mandavit hanc colere, et cum priorum voluit reputari numero, patresque eius auctores deo afflatos (1120) ecclesiae diptychis inscribi nominatim.

Iustinianus magnus an. 38.

Postquam Iustinus vita regnoque cessit, Romanorum sceptrum manu corripuit magnificus imperator Iustinianus, pulchrorum passim auctor aedificiorum, (1125) templorum pontium urbium palatiorum aliorumque magno numero aedificiorum; quorum incomparabile coronis est templum sapientiae dei verboque structum, miraculorum in orbe omnium maximum. (1130) victorias hic per duces patrabat suos, Narsetem atque Belisarium, viros strenuos: acervos enim auri argentique, quos innumeris modis congerebat, dein large quotidie profundebat (1135) struendis aedificiis, propulsandis barbaris. sub eo motus contigit terrae horrificus, atque in urbe Byzantio civile bellum, in quo plurima ferro

- μυριάδας τέτταρες ἀνηρημένων.
 1140 ἤλω πολὺ τε πλῆθος ἀρρεναφθόρων,
 ὥνπερ κολαστῆς ἀσυμπαθῆς εὐρέθη.
 Οὗτος βραβευτῆς συνόδου πέμπτης ἔφην,
 ἥτις τετάρτης ἐμμένουσα τοῖς ὄροις
 Ὠριγένην Δίδυμον, σὺν Θεοδώρῳ
 1145 Μοψουεστίας αἰρετικῶ ποιμένι,
 ἐκκηρύκτους τίθεισι καὶ βδελυκτέους.
 Ἦν τῷδε καὶ σύννευος ἡ Θεωδώρα,
 μερὶς ἀγαθῆ καὶ θεοῦ θεία δύσις,
 βοηθὸς ἀνθάμιλλος εἰς τὰ πρακτέα·
 1150 ἥς ἔργον οἶκος τῶν σοφῶν ἀποστόλων.
 Οὗτος πρὸς αὐτῶ τῷ τέλει τῷ τοῦ βίου
 ἄλλοκεται φεῦ αἰρέσει βδελυκτέα,
 μεθ' ἥς φάος λλειοιπεν ἡλίου τότε.

Ἰουστίνος δ νέος ἔτη γ'.

- Μεθ' ὃν προσηγῆς εὐσεβῆς Ἰουστίνος
 1155 κοσμεῖ τὸ βασιλεῖον ἐκ θεοῦ στέφος,
 ἀνὴρ περιδῆξιος, ἀγαθὸς κράτωρ,
 εὐεργετικὸς, εὐμενῆς, ταπεινόφρων,
 χρηστός, μεγαλόψυχος, ἡπία φύσις.
 οὗτος ταμείον ἀγαθῶν πεπλησμένον,
 1160 ἐν βασιλικαῖς ἀρεταῖς διαπρέπων,
 δικαιοσύνη μᾶλλον ἡγλαϊσμένος·

1147 ἦν] ἐν V

caesa fuit turba, millia scilicet quadraginta. (1140) plurimis quoque deprehensis Sodomitis, horum imperator fuit inclemens vindex.

Idem curavit fieri quintam synodum, quae firmiter insistens quartae regulis Origenem atque Didymum cum Theodoro (1145) haeretico pastore Mopsuestiae damnatos sacro subdidit anathemati.

Tunc etiam coniux Caesaris Theodora, praeclarum dei donum et pars optima, gerendis rebus aemula auxiliatrix erat. (1150) ipsa sapientium struxit aedem apostolorum.

Iam vitae termino proximus Iustinianus in execranda haeresim hen incidit, qua innoxus solis huius lucem deseruit.

Iustinus iunior an. 13.

Post hunc Iustinus comis atque pius (1155) ornavit a deo datum regium stemma, et vir pragmaticus et bonus imperator, beneficus, benivolus, modesto spiritu, probus, magnanimus, miti ingenio. hic velut arca re bona redundans, (1160) virtutibusque rege dignis praeditus, iustitia tamen magis praefulgebat. ipsi sociata fuit foedere coniugii

- ὑπερ συνήπτο πρὸς γάμου κοινωνίαν
 γυνή θεόφρων καὶ θεὸν φοβουμένη,
 κλήσιν Σοφία, καὶ σοφὴ τις τοὺς τρόπους,
 1165 ἧς ἔργον οἶκτος ἀπόρων καὶ χρησιμότης.
 αὕτη δανεισταῖς καταβαλοῦσα χρεῖα
 ἅπασιν οἷς οἴκησις ἦν αὕτη πόλις,
 χρεῶν λύτις δ' ὄφλουσι καθισταμένη,
 ἔγγραφός ἀπέλιπε, μνήμονας δόσεις,
 1170 ὧν θάτερον μὲν τοῖς κεκτημένοις νέμει,
 τὸ δ' αὖ πυρὶ δέδωκεν εἰς ἀμνησίαν.
 Οὗτος νοσώδους σαρκίου πλάσιν ἔχων
 καὶ προϊῶν οὐ συγχάκις ἐκ τῆς νόσου
 ἀρπακτικοῖς ἠϋξῆσεν ἀναισχυντίαν.
 1175 ῥομφαία λύπης τοιγαροῦν τετραωμένος
 μετὰ Δαβὶδ ἔφασκεν ἀπορῶν τάδε
 "τίς ἂν τιμωρὸς συμπαραστήσaiτό μοι;
 ἢ νῦν ἀναστήσaiτο κατ' ἀντιδίκων;"
 καὶ τις παρελθὼν, ὡς Ἡσαΐας πάλαι,
 1180 ἀνδρείος ἀνὴρ καὶ μισῶν ἀδικίαν,
 "ἀναξ, ἴσοδ πάρεμι, κέχρησό μοι."
 ἐπαρχικὴν εἶληφεν οὐκοῦν ἀξίαν,
 πρὸς δ' αὖ σθένος κρᾶτιστον ἐκ βασιλέως
 καθ' ἀρπακτόρων καὶ λύκων βροτοκτόνων.
 1185 οὕτω κατωχύρωτο τάνδρι τὸ σθένος.
 ἐπεὶ δὲ προυκάθητο κρίνων ὡς δέον,
 προσῆλθεν αὐτῷ δυσγενῆς τις καὶ πένης

1173 οὐ om V

1178 ἢ συναναστήσaiτο?

femina a deo docta deique reverens, Sophia dicta, moribus vere sophia. (1165) haec miseris spem ferendo aetatem trivit. nam exstinguendis feneratorum sortibus, quotquot in urbe regia versari novit, alieno aere pressos expedit, syngraphas atque pignora ad se recepit; (1170) quorum alterum dominis restitui iussit, alterum igni tradens rem malam abstulit.

Iustinus infirmam corporis ob compagem, raroque ob morbum prodiens in publicum, hominibus iniustus auxit impudentiam; (1175) quare maeroris iaculo confixus consilii inops cum Davide aiebat "quis, oro, vindex latus teget meum? quis adversariis mecum adversabitur?" tum quidam adstans, ceu quondam Esaias, (1180) vir animosus, iniquitatis osor, "rex" inquit, "adsum; opera mea utere." ergo is obtinuit munus praefecturae. hunc rex hortando fecit animosorem contra rapaces homicidasque lupos. (1185) sic iste ad rem gerendam munitus fuit. ergo dum iuridico pro tribunali sedet, quidam accessit ignobilis atque pauper

κατ' ἀνδρὸς ἰστῆς ἐθγενοῦς περιβλέπτου
ἀδικίας ἔγκλημα καὶ φανουργίας.

- 1190 μετακαλεῖται τὸν ῥέκτην τῆς κακίας·
ὁ δ' οὐκ ἀπαντᾷ. καὶ πάλιν δις μνησεί,
καὶ πάλιν αὐτὸς οὐδ' ἄκροισ ὡσὶ κλύων.
ἤκουστο ταῦτα τῷ δότῃ τῆς ἀξίας·
ἦ δ' ὅς παρευθὸς ἀξιέπαινον λόγον,
1195 “κἂν αὐτὸς” εἰπὼν “ἀδικῶν ἐγὼ πέλω,
κατάσπασόν με τοῦ βασιλείου θρόνου.”
κἀντεῦθεν ἀνάρπαστον ἐκ συσσιτίου
τὸν ἀνδρα λαβὼν ἑστιώμενον τότε,
καὶ συνδικάσας τῷ πένῃτι πρὸς δίκην,
1200 καὶ καταλαβὼν ἄρπαγῇ κεχηρμένον,
αἰκίζεται μύστιξιν αὐτὸν ἀξίαις
τῆς εἰς δικαστήριον ἀναισχοντίας,
εἰσπραττεται δὲ καὶ δίκην ἀδικίας,
εἰσπραξιν ὣν ἤρπασε πολλαπλασίω,
1205 καὶ ταῦτα τῷ πένῃτι δίδωσι φέρων.

Τιβέριος ἔτη δ'.

Τούτου τὸ βιοῦν καὶ κράτος λελοιπότος
ἄρχει μετ' αὐτὸν Τιβέριος τοῦ κράτους,
φιλευσεβῆς τις καὶ θεοῦ τρέμων νόμους,
μηδὲν νεοχμῶν τῶν ἐθῶν ἐκκλησίας,

- 1210 ἀλλ' ἔξομαρτῶν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένους,

1199 συμβιβάσας?

de viro nobili splendidoque exoptalans propter iniuriae crimen et maleficium. (1190) ergo is peccati auctorem in ius vocat, qui vadimonium deserit. vocat iterum: ille superbis rem praeterit auribus. id ubi datori potestatis regi innouit, dictum laude dignum protulit: (1195) “si quidem ipse praeter ius quid fecero, hortor de regio detrahas me throno.” igitur praetor rapiens ex convivio hominem illum forte tunc prandentem, pauperis causam, ut par est, cognovit: (1200) cumque rapinae crimen emersisset, plagis merito impositis castigat reum propter contempti iudicii impudentiam. mulctam praeterea rapta pro re persolvere longe graviolem cogitar ille invitus; (1205) eamque pauperi praetor habendam tribuit.

Tiberius an. 4.

Ubi Iustinus sceptrum cum vita amisit, exstitit imperii successor Tiberius religionis amans homo legumque reverens, nihil in ecclesiae institutis innovans, (1210) sed in praescriptis conquiescens regulis,

- σοφῶς φυλάξας τῇ θετῇ μητρὶ σέβας,
 ὡς ἦν θεμιτόν, Σοφίᾳ βασιλίδι,
 μείλιχος ἐδέκτευκτος ἤδδς τοῖς φίλοις,
 ἐχθροῖς δὲ δεινὸς καὶ τιθαῖς σφίσι δέας
- 1215 καλοῖς στρατηγοῖς καὶ στρατῶν εὐανδρίᾳ,
 οἷς συγκαθεῖλε δυσμενῶν πολλὰς πόλεις,
 λείαν μακρὰν τ' ἤλασε, λάφυρα, σκῦλα,
 εἰς πάντα φιλότιμον ἀνδρῶν τὴν χέρα,
 εἰς ἐνδεῶν οἰκτὸν τε καὶ πτωχῶν δόσιν
- 1220 κτίσεις τε ναῶν καὶ δόμων γηροτρόφων·
 ὅς ἀιχμαλώτους βαρβάρους Πέρσας, πάλας
 εἰς τήνδ' ἀχθέντας τὴν βασιλίδα πόλιν,
 μετημφιακῶς ἐν στολαῖς σφᾶς ἐντίμως
 εἰς ἰδίαν πέπομφεν ἦκειν πατρίδα.
- 1225 ἐφ' οὗ πεπομφῶς Ἀβάρων ἀρχηγέτης
 ἦτησεν ἄνδρας τεχνίτας χειρῶνακτας
 αὐτῷ σταλῆναι πρὸς βαλανείου κτίσιν·
 ὁ δ' αὖ λαβῶν, γέφυραν ἐν ῥοαῖς Ἰστρου
 τεύξας, ἐκάκου Ῥωμαῖδος τοὺς ὄρους.

Μαυρίκιος ἔτη κ'.

- 1230 Τούτου τελευτήσαντος ἐδσεβῶς βίον
 Μαυρίκιος κράτιστος ἔσχε τὸ κράτος,
 ἀνὴρ μεγαλόψυχος, ἀνδρεία φύσις,
 ἄλλος τις Ἰὼβ ἀναφανείς γεννάδας,
 καὶ μακαριστὸς τοῦ τέλους χρηματίσας.

matri adoptivae legitimum obsequium praebens prudenter, Sophiae reginae, vir blandus, comis, iucundus amicis, hostibus formidandus quos terrebat. (1215) egregiis forti cum milite ducibus, quorum virtute multas urbes hostium diruit et opimas manubias rettulit. idem munificam cunctis porrexit manum, clemens erga miseros, largus indigis, (1220) struendis templis et gerotrophis deditus. barbaros etiam Persas, captivos quondam ad hanc traductos urbem regni sedem, singulos exornatos decoris vestibus ad suas remisit patrias postliminio. (1225) rege sub hoc legatos Abarorum princeps misit qui peterent dari sibi opifices artis peritos ad structuram balnei; quos ubi accepit, ponte iunxit Istrum, atque hinc Romanos fines vastare coepit.

Mauricius an. 20.

(1230) Postquam Tiberius pie vitam clausit, regnum obtinuit Mauricius praestantissimus vir magni spiritus, indole forti praeditus, alter quodammodo visus patientia Iobus, vitae suae termino laudatissimus.

- 1235 τὰλλα μὲν οὗτος πᾶσιν ἦν πεφιλμένος,
 ἡδὺς ἰλαρὸς εὐμενὴς αὐτοκράτωρ,
 ἦθος βεβηκὸς ἐμβριθεὶς προδεικνύων,
 εἶδος τι σεμνὸν ἄξιον τυραννίδος,
 φρενῶν βᾶθει, σώματος ἀλκῆ τ' ἐμπρέπον,
- 1240 Θεοῦ συνειὶς εἰς θελημάτων τέλος.
 πλὴν εἶχε καὶ τι παρακνίζον τῷ ῥόδῳ
 ἢ τῷ σίτῳ τι καὶ ζιζάνιον τάχα.
 φειδωλὸς ἐπεληπτο πᾶσι καὶ γνίφων
 ἦτων τε χρυσοῦ χρημάτων οὗτος κράτωρ.
- 1245 καὶ δῆλον ἐξ ὧν κατερεῖ τρέχων λόγος.
 ἐπῆλθεν ἄρχων Ἀβάρων Θράκη τότε
 σὺν ἀμυθῆτου στρατιᾶς ὁμαιχμία.
 ἤλασε λείαν καὶ λάφυρα λαμβάνει,
 καὶ πλῆθος ἐξώγρησεν ἄλλο μυρίον
- 1250 ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ βρεφῶν καὶ νηπίων,
 ἐς χιλιάδας ἕξ δις ἀριθμονμένων.
 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μηχανεῖν λόγον;
 ἰστῆ τιμὴν σφῶν χιλιάδας ἕξ μόνας
 ἢ βυρβαρικὴ φιλόχρυσος καρδία.
- 1255 αἰτεῖ τὸ δοχθέν, προσφέρει τι καὶ βίαις.
 ὁ μὲν βασιλεὺς φεῦ προτιμᾷ χρυσίον·
 ὁ βάρβαρος δὲ (μὴ ῥαγγίς μοι, καρδίαι·
 ὦ θρηιώδους, ὦ μυνικῆς καρδίας!)

1243 γνίφων] ita codex. quare hinc aperte cognoscimus huic vocabulo sensum eundem a Niceta etiam Choniata tribui, quem auctorem non recte intelligit Cangius in lexico. M. 1255 τὸ] τί V

(1235) hic universo populo in amore fuit, suavis, hilaris, benivolus imperator, morum constantiam gravitatemque gerens, statura venerabili et rege digna, mentis consilio, corporis vigore cluens, (1240) semperque ad numinis placita cursum dirigens. verumtamen in rosa spina fuit, et tritico zizanium subnatum est: parvus atque avarus hic videbatur omnibus atque auri fame laborans imperator; (1245) quam rem sermo sequens confirmabit. rex Abarorum Thraciam tunc invasit cum coniurato exercitu innumerabili, praedam abduxit, manubias repuit. in his ingentem turbam cepit vivam (1250) virorum et mulierum ac puellorum, quorum sunt numerata milia duodecim. porro ut historiam rei paucis exsequar, his simul cunctis nummum haud plus sex milia barbarica avaritia pretium statuit. (1255) petit responsum, minas intentat quoque. at rex hominibus, pro nefas! aurum praefert. tum barbarus (ah mihi ne cor dispareat! proh beluinum animum ac furiosum!) tam grandem

- κτείνει τοσοῦτον μυριάριθμον στίφος.
 1260 αἱματόφυρτος ἔλκεται ῥοῦς αἱμάτων,
 ὡς κατὰ προνοῦς ὕδωρ ψυχρὸν ἐκτρέχον.
 ἀναξ συνήκεν, ἕμμονον φέρων φρένα,
 αἰσθητικὴν καρδίαν, ὡς σῆς δστέων,
 ἥπερ κακοῦ γένοιτο Τελχίνος φθόνῳ.
 1265 θεὸν λιπαρεῖ τοῦ μύσους τὰς εὐθύνας
 ᾧδ' εἰσπραχθῆναι σχεῖν τε κακῶν τὴν λύσιν.
 ἔδοξε γοῦν τι κατ' ὄναρ οὕτω βλέπειν,
 πολὺ τι πληθὺς γηγενῶν παρεστάναι
 ἀνδρῶν γυναικῶν εἰκόνι τοῦ δεσπότου,
 1270 καταβοᾶν τε σφῆς ἀνακτος σὺν γόοις,
 αὐτοῦ συνόντος συμπαραεστῶτος τρόμῳ·
 φωνῆς τ' ἀκούειν εἰκόνοσ προῖγμένης,
 ποῦ τῶν κακῶν βούλοίτο δοῦναι τὴν δίκην
 τὸν τοῦ μύσουσ αἴτιον ἐκ φειδωλίας;
 1275 ἐνταῦθ' ὅπου μέτριον ἔσται τὸ τρέχον,
 ἢ ταῖς ἐκεῖθεν παραπεμφθῆναι δίκαισ;
 τὸν δ' ᾧδὲ φάναι, συνιέντα τοῦ λόγου.
 παραδοθῆναι λοιπὸν Φωκῆ προσκλύει.
 ἕπνου δ' ἀνέντος ἕπαρ, οὐκ ὄναρ κρίνει
 1280 ὧν εἶδεν ὧν ἤκουσεν εἶναι τὴν θεάν.
 μετακαλεῖται Φιλιππικὸν οὖν τάχος
 εἰρκτιῆσ τε δεσμῶν τῶν ἀδίκων ἐκλύσασ,
 οἷσ αὐτὸν ἐξέθλιβεν ἐξ ὑποψίας,
 καὶ σπένδεται γε, καὶ κομίζεται λύσιν
 1285 ὧν αὐτὸν εἰργάσατο κακῶν ἀδίκωσ.

turbam ense districto metit: (1260) atra voluntur humi fluenta sanguinis, frigidus ut labitur per praeceps aquae humor. id audiit immotam mentem gerens rex, corde tamen vulnerato, ceu depascitur ossa teredo invidi magi fascino. (1265) deum igitur rogat, cito culpaee poenam ut ab se repetat, et animum cura solvat. ergo visus est sibi per somnium cernere multam utroque e sexu mortalium turbam adstare coram imagine christi domini, (1270) regemque adversus clamoribus expostulare, ipso praesente remque cum metu audiente. tunc ab imagine vox emissa sonuit, ubinam is vellet malorum poenam luere qui se avaritiae obstrinxerat piaculo. (1275) num hic, ubi supplicium clementius erit, an illic alias poenas experiri? is hic se malle, verbo intellectu, ait. tum se traditum Phocae fuisse audiit. somno discusso verissimum visum putat, (1280) quae vidit quaeque audiit in eo spectaculo. protinus ergo advocat Philippicam carcerem ex iniusto, vinculis detractis, queis suspicione motus eum gravaverat; pacem impertit, veniam vicissim (1285) prae-

- καὶ ταῦτα μὲν πέπρακτο τότε τὸν τρόπον,
ἣ δὲ στρατιὰ στασιάζουσα τότε
Φωκῶν ἀνηγόρευσαν εἰς βασιλέα·
μεθ' οὗ πόλιν φθάνουσι τὴν βασιλίδα,
1290 καὶ ταινιοῦται παλάμαις ἀρχιδύτου.
σπούδασμα προύργου τῷδε λοιπὸν γίνεται
τὸ Μαυρίκιον παγγενεὶ δοῦναι ξίφει·
ἔθεν κελεύσει (φεῦ φονικῆς καρδίας)
Φωκῶν τυράννου τοῦδε καὶ φανλεργάτου
1295 (δεῖ γὰρ ἐπιτρέχοντα λιπεῖν τὰν μέσῳ)
γυνὴ τε παῖδες ἐκθερζονται ξίφει,
τοῦ Μαυρικίου συμπαρόντος δρωμένοις
καὶ τὰς σφαγὰς φέροντος ἀνδρειοφρόνως
καὶ τῶνδε χάριν τῷ Θεῷ κατειδότος.
1300 καὶ τὸς τέλος τέθνηκεν ἀδικῶ κρίσει.
Οὗτος τεσσαράκοντα Χριστοῦ μαρτύρων
νεῶν τελειοῖ φαιδρύνων ὑπερλίαν,
πρὸς Τιβερίου κτίσεως πρὶν ἡγγμένης.

Φωκῶς ὁ τυράννος ἔτη η'.

- Φωκῶς τυραννεῖ τοῦ βασιλείου κράτους,
1305 ἀνὴρ ἀποφράς, αἰμοχαρῆς καρδία,
τύραννος ὤμος καὶ φιλαίματος κύων,
γυναικομανῆς καὶ φιλοῖνος καὶ πότης,
αὐταρχίας ὕνειδος ἢ μᾶλλον λήμη,

1292 παγγενῆ V

teritarum impetrat iniuriarum. horum gestorum talis fuit exitus. exin exercitus motu seditioso imperatorem acclamavit Phocam, qui fretus armis Byzantium veniens (1290) stemmate ornatur manu archipraesulis. mox pretium operae facturum se putavit, si Mauricii genus omne perimeret. quamobrem de mandato cruenti animi, Phocae tyranni inquam scelestissimi, (1295) (mitto enim quicquid intermedium exstitit) principis uxor liberique gladio caeduntur. aderat spectans Mauricius caedemque heroico tolerabat animo, gratiam immo deo ob eandem agens. (1300) ipse ad extremum nece iniusta periit.

Rex hic quadraginta Christi martyrum templum absolvit ornans mirifice, quod Tiberius struere coeperat.

Phocas tyrannus an. 8.

Phocas tyrannice regnum occupavit, (1305) nefarius homo, sanguinarius animus, saevus tyrannus, cruoris canis appetens, mulierosus, commissator, ebriosus, imperii dedecus vel magis exitium, prosperitatis

- τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀφανιστῆς πραγμάτων,
 1310 ὑπηκῶν δῆμιος ἀλάστωρ φθόρος,
 ἔδατι πυρὶ καὶ θαλάσῃ καὶ ξίφει
 οἴκτιστα τοὺς μὲν ἐκδιδοὺς, φεῦ τοῦ πάθους·
 τῶν δ' αὖ μέλος μέρος τι σώματος τέμνων
 περνοστεῖν ὄνειδος εἶα τῷ βίῳ
 1315 ὃ ῥαθυμίᾳ συνεχεῖ τ' οἰκουρίᾳ
 ἔφα Πέρσαι κατέδραμον χωρία,
 ἐπῆλθον ὄπλοις Καππαδοκίας ὄροις
 καὶ Γαλατίας καὶ Παφλαγόνων τόποις,
 κοίλης Συρίας, τῆς ὅλης Ἀρμενίας,
 1320 λεηλατοῦντες καὶ μέχρι Χαλκηδόνος,
 Παλαιστίνην δὲ καὶ τόπους τῆς Φοινίκης
 τοῖς ὕφ' ἑαυτοὺς συνέτιζαν χωρίοις.
 τὸ δ' Ἀβάρων στράτευμα πάλιν ἐν δύσει
 χώρας δυτικᾶς κατέκειρε καὶ πόλεις.
 1325 ἡ στρατιὰ δ' ἔφθαρτο Ῥωμαίων μάχαις,
 λοιμὸς τε λιμὸς κατέτροχε τὰς πόλεις,
 ἀμετρία κρύους τε καὶ κτηνῶν φθίσις,
 κακὰ διωλύγια, ποικίλα πάθη.
 τὸ κατ' Ἀντιόχειαν δ' Ἑβραίων φύλον

1314 haec Phocae verissima vituperatio prorsus infirmat fidem laudativae inscriptionis his annis in Romano foro detectae sub columna honori eius regnantis ab assentatore dicata, quae est huiusmodi: † *optimo clementis. felicissimoque principi, domino N. Focae, imperatori perpetuo, a do coronato, triumphatori semper augusto, Smaragdus ex praepos. sacri palatii ac patricius et exarchus Italiae, devotus eius clementiae, pro innumerabilibus pietatis eius beneficiis et pro quiete procurata Ital. ac conservata libertate hanc statuum pietatis eius, auri splendore micantem, huic sublimi columnae ad perennem ipsius gloriam imposuit ac dedicavit die prima mensis August. indict. und pc. pietatis eius anno quinto. M.*

Romanae eversor, (1310) carnifex populi, daemon, et labes, aqua igne mari gladio perdens alios tristissime, proh miseriam! alios imminutos corporis partibus sinens ignominiam suam circumferre. (1315) dum hic ignave desidet domi, eas incursarunt provincias Persae: armis pulsarunt fines Cappadocae, Galatarum terras et Paphlagonum; ex Coele Syria cunctaque Armenia (1320) praedas egerunt usque Chalcedonem: tum Palaestinam et fines Phoenicis in provinciam Persicam redegerunt. at in occidente Abarorum exercitus terras atque urbes populabatur. (1325) Romanae vires proeliis sunt accisae, urbes afflixit fames cum pestilentia, vis nimia frigoris et iumentorum lues, malorum cohors immensa et multiformis. tum etiam Antiochiae Iudaicus populus (1330) sedi-

- 1330 *στάσιν κινῶσι καὶ μάχην χριστιανῶμοις,
καὶ δρωῖσι πολλοὺς εὐσεβῶν ἔργον ξίφους,
μεθ' ὧν Ἀναστάσιον αὐτῆς ποιμένα,
καὶ νεκρὸν αὐτοῦ τῷ πυρὶ δεδωκότες.
οὕτω κακῶν τις Ἰλιάς πάντ' ἐκλόνει,*
- 1335 *καὶ κυμάτων σύρροια, καθάπαξ φάται,
λαιλάψ τε δεινὴ καὶ καταγίς καὶ ζάλη
καὶ τρικυμία πνευμάτων ἀντιπνῶν
ἐφιλονίκουν τῷ βυθῷ καταδῦσαι
αὐταρχίας ὀλκίδα τῆς ἔγκοσμίου,*
- 1340 *ναύαρχον οὐκ ἔχουσαν οἰακοστρόφον.
οὕτω κακῶς πάσχοντος Ἀδύσωνων κράτους
στρατηγὸς Ἡράκλειος Ἀφρικῆς τότε,
στόλῳ πεπλευκῶς εἰς βασιλίδα πόλιν,
ἤτησε Φωκῶν, συμπλακεῖς τῷδ' εἰς μάχην,*
- 1345 *καὶ τόνδε κτείνας παραλαμβάνει κράτος.*

Ἡράκλειος ἔτη 1α'.

- Φωκῶ φθαρέντος, ὡς ἔφη, αὐτοκράτῳ
Ἡράκλειος πέφηγεν, ἀριστέος μέγας,
ἄλλος τις ὄντως Ἡρακλῆς κατὰ σθένος,
οὐ θηρίων γῆν ἐκκαθαίρων ἀλόγων,*
- 1350 *οἷδ' Εὐροσθέως προσταγαῖς εἰκὼν βία,
ἀλλ' ἀπελαύνων ἐκδιώκων μακρόθεν
πόρρω τε τιθεῖς γῆς ὄλης Ῥωμαῖδος*

1345 τὸ κράτος V

tiosa pugna Christianos appetiit, permultasque piorum vitas gladio mes-
suit; in his pastorem urbis Anastasium, cuius etiam cadaver igni tra-
didit. sic malorum Ilias quatiebat omnia. (1335) prorsus veluti quidam
concursum fluctuum, turbo, procella, maris aestuatio, gravis tempestas
flatuum adversariorum; certabant profundo mergere mundani imperii
navigium, (1340) navarcho destitutum, qui clavum reget. cum res
Romanae ita laborarent, Africae per id tempus dux Heraclius, armatam
classem appellens ad urbem regiam, Phocam conserto proelio debellavit;
(1345) quo occiso sibi imperium vindicavit.

Heraclius an. 31.

Phoca sublato, ut dixi, imperator processit Heraclius, ingens heros,
alter reapse Hercules propter vires, nec vero terram purgans brutis
beluis, (1350) neque Eurysthei mandata coactus faciens, verum expel-
lens longissimeque persequens Romanisque finibus procul submovens,

- Χριστοῦ δυνάμει, σταυρικῇ παντενχίᾳ,
 ὡς θήρας ἄλλους ἀγρίους φιλαιμάτους
 1355 ἢ παλαμναίους καὶ θρασεῖς κύνας λάκους,
 Πέρσας ἀναιδεῖς ἀρπαγαῖς κεχημένους.
 δς ὢν στρατηγὸς καρτερόψυχος μάχαις
 καὶ ζηλοτυπῶν πατριῶν νόμων χάριν
 κλέους τε τοῦ προῖν Αὔσονων κρατυρχίαις,
 1360 πολλοὺς ἀνατλάς καὶ μεγάλους κινδύνους,
 ὑπερμαχεῖ κάλλιστα Ῥωμαίων ὄρων
 εἰς πίστειως σύστασιν εὐσεβοφρόνων,
 εἰς ἀντέρεισιν εὐαγῶν Χριστοῦ νόμων
 εἰς τε πλατυσμὸν τοῦ κράτους σχοινοσιμῶτων
 1365 ἐπ'ἀνοδὸν τε Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων.
 λεηλατοῦντος τηλικαῦτα Χοσρόου
 Περσῶν κρατάρχου πάντα τῆς ἔω μέρη,
 καταδραμόντος καὶ Παλαιστίνης ὕφους,
 θεοῦ πόλιν τε τὴν Σιών ἠλωκότος,
 1370 χριστιανῶν ἔφθαρτο πλήθος μυρίον,
 ἔς μυριάδας ἑννέα ποσοῦμενον,
 τὸ μὲν θειροσθὲν τῶνδε πρὸς μάχῃ ἕϊφει,
 τὸ δ' αὖ φρονεσθὲν Ἑβραίων κακουργία·
 ἄνοῦμενοι γὰρ αἰχμαλώτους δυστρόπως
 1375 μικρᾶς τιμῆς οὐτοί γε πρὸς τῶν βυρβάρων
 ὑπῆγον εὐθὺς τῇ τομῇ φεῦ τοῦ ἕϊφους.
 Πέρσαι δὲ Σιών ποιμένα, θεῖα ζύλα
 ἐς Περσίδ' ἀπήγαγον αὐτῶν πατρίδα.

1371 μυριάδων ἑννέα ποσομένων V

Christi virtute crucisque panoplia, feras alias saevas et sanguinarias (1355) dirosque lupos atque canes rabidos, impudicos nempe Persas ac direptores. hic cum dux esset in proeliis strenuus et patriarum legum amore flagrans, dum veterum imperii gloriam revocat, (1360) multis magnisque implicuit se periculis, fines Romani orbis protexit strenue, orthodoxorum dogmata confirmavit, pro sanctis Christi legibus arma movit, proque dilatandis etiam imperii finibus, (1365) prorsus ut rem Romanam restitueret. tunc autem Persidis regnatore Chosroë eos ubique terras depraedante, fines quoque invadente Palaestinos, ita ut Theopolim ipsam Sionem cepisset, (1370) Christicolarum periit immensus numerus, milia hominum scilicet nonaginta, partim in ipso proelio gladiis caesa, partim dolo Hebraeorum pessum data. quippe hi captivos fraudulentem emptos (1375) tenui repensa barbaris pecunia, protinus gladiis, pro dolor! conficiebant. barbari Sionis pastorem sacrumque lignum in Persidem abduxerunt, patriam suam. haec imperator audiens

- ταῦθ' ὁ κρατῶν γνὸς πυρπολεῖται καρδίαν,
 1380 στρατεύμ' ἀποχρῶν μηδαιμῶς κεκτημένος
 μηδ' ἀδ' δαπάνην χρημάτων ἀναλόγων
 εἰς ἀντιπαλάμησιν ἐχθρῶν βαρβάρων.
 ὁμως δὲ καὶ χρήματα καθ'στρατοῦ στίφος
 καὶ τὰ πρὸς ἐξόπλισιν εὖ ἀπαρτίσας,
 1385 τὰ μὲν πρὸς οἰκῶν ἱερῶν χάριν δάνους
 τὸν δ' ἐκ θεμάτων συναγείρας ὡς δέον,
 κατὰ Χοσροῦ σὺν θεῷ νίκης δότη
 μετὰ στρατιᾶς ἐμβάλλει τῇ Περσίδι.
 Θεοῦ τὸ λοιπὸν ἐμπνέοντος τὸ σθένος
 1390 περιφανῆ τρόπαια, γεννίας νίκας
 ἐκεῖ παρῶν δέδρακε κατὰ βαρβάρων·
 ἔκτεινε καὶ γὰρ βαρβάρων πλείστας ἴλας,
 ἤλασε λείαν καὶ λαφυραγωγίαν,
 δηρῶν ἐρημῶν πυρπολῶν τὰ βαρβάρων.
 1395 ταῦτ' ἐν χρόνοις ἔξ' Ἡράκλειος ἀνύσας,
 ξύλα τε σεπτὰ καὶ Σιών ἀρχιθύτην
 Ἱερουσαλήμ ἐγκαταστήσας πόλει,
 πρὸς βυσιλίδα καθυποστρέφει πόλιν,
 ἐν ἐβδόμῳ κάλλιστα χαίρων τῷ χρόνῳ,
 1400 ὕμνούμενος στόμισιν ἀστῶν μυρίων,
 ὀφθεις ἀριστέως γεννάδας νικηφόρος.
 Οὗτος βασιλεὺς ἔξομαρτῶν ποιμέσιν,
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μισθίοις τε καὶ λύκοις,
 ἐκ συγχυτικῶν οὐ καθαρῶν ναμάτων

angebatur, (1380) nempe militum numero pauciore instructus, item pecuniae auxilio destitutus, quominus hostem barbaram propulsaret. mox tamen opes numerosumque exercitum armorumque apparatus apte instruens, (1385) pecunia e templis mutuata gratis, collecto de provinciis idoneo milite, adversus Chosroem deo victorioso fretus cum exercitu in Persidem facit impetum. exin vigorem animis subdente deo, (1390) victorias nobiles, splendida tropaea rex illic praesens retulit de barbaris. occidit enim hostium catervas plurimas, praedam abegit, manubias abstulit, strage igne vastitate attrivit barbaros. (1395) hic Heraclius patris intra sexennium, post sanctum lignum cum Sionis praesule Hierosolymis rursus collocatum, ad regiam urbem septimo revertitur mirifica laetitia redundans anno, (1400) hymnis innumeris celebratus populi, heros et victor praedicatus nobilis.

Hic rex quibusdam pastoribus obnoxius vel potius mercenarius, immo et lupis, ex his synchyticis impurisque fontibus (1405) perui-

Ephraemius.

- 1405 ἀνατροπὴν ποτίζεται βδελυκτίαν.
 ἐφ' οὗ Μουχοῦμετ λυοπλάνος καὶ φέναξ,
 φύλαρχος αἰσχρὸς Ἀγαρηῶν ἀθλίω
 καὶ μυσταγωγὸς ἀθεμίτων ὀργίων,
 φθισίβροτος λύμη τις ἔξέφν βίω·
- 1410 ὃς ὦν γυναικὸς Περσίδος θῆς πλουσίας,
 ἀνὴρ γόης ἄσημος, ἀτίμου γένους,
 σύννευον ἔσχε τήνδε κακοτεχνίας·
 εἶτα φύλαρχος καὶ διδάσκαλος πλάνος
 οὐκ οἶδ' ὅπως γένοιτο τῶν ἐκ τῆς Ἀγαρ.
- 1415 οὗτος προῖων ἐξ Αἰθρίβου χωρίων
 ὑποστρέφοντι βασιλεῖ νικηφόρῳ
 προσῆλθεν αἰτῶν χῶρον εἰς κατοικίαν·
 καὶ παραλαβὼν κατέδραμε Συρίαν,
 καὶ Ῥωμαϊκῶν κατακρατεῖ χωρίων.

Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς Ἡρακλείου ἔτος α'.

- 1420 Τοῦ δ' Ἡρακλείου τὸν βίον λειοπότος
 Κωνσταντῖνος παῖς ὀρθόφρων ἔσχε κράτος·
 μεθ' ὃν σὺν υἱῷ Ἡρακλωνῆ Μαρίνα,
 ὦν γλώσσαν ἧ μὲν τέμνεται μάλ' ἐνδίκως,
 Ἡρακλωνῆς δὲ τοῦ προσώπου τὴν ῥίνα,
 1425 φρυγὴν κατακριθέντες ἐνδικωτάτην.

1405 ποτίζει V 1412 κακοτεχνίας? 1422 scilicet
 Martina noverca sustulit veneno Constantinum privignum,
 invasitque tyrannidem cum Heraclona filio; cuius sceleris ius-
 tas poenas mox dedit. M.

ciem perpotavit execrabilem. sub eo Mahumetus, populi seductor fal-
 lax, turpis atheorum princeps Agarenorum, nefandae religionis ante-
 cessor, ad hominum exitium orbi innotuit. (1410) feminae hic ditae
 Persidis cum esset famulus, impostor, homo obscurus, stirpe ignobili,
 hanc habuit tori sociam et malitiae. exin evasit princeps doctorque
 nugax nescio quo pacto apud Agarae posteros. (1415) idem progrediens
 ex Aethribi regionibus imperatori post victoriam reduci occurrens, se-
 dem ad incolendum petiit; qua mox impetrata Syriam incursavit et Ro-
 manorum terris potiri coepit.

Constantinus Heraclii filius an, 1.

(1420) Postquam Heraclius finem vitae imposuit, Constantinus filius
 regnavit orthodoxus; post quem Martina cum Heraclona filio. sed enim
 matri merito lingua exciditur, turpiter Heraclonas truncatur naribus,
 (1425) uterque exsilio multatur iustissimo.

Κώνστας ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦτοι ὁ ἔγγονος Ἡρακλείου ἔτη κζ΄.

- Εἶτα κατάρχει τοῦ κράτους τῶν Ἀπόσόνων
Κώνστας, διώκτης εὐσεβεστέρου μέρους,
Κωνσταντίνου παῖς, ἔγγονος δ' Ἡρακλείου,
τᾶλλα μὲν οὐκ ἄχρηστος ὀφθαί τις κρᾶτωρ,
1430 σέβας δ' ἀχρεῖος οἰοφυσίτης τάλας,
ὃς ἐκδιώκων ὀρθοδοξούντων μέρος
καὶ Μάξιμον δ' ἤλασε τὸν θεηγόρον
σὺν τοῖς μαθηταῖς καὶ Μαρτίνον τὸν πάπαν.
δρμαιμον αὐτοῦ κτείνας οὗτος ὁ κρᾶτωρ
1435 μισητέος κέρκίτο καὶ βδελυκτέος,
καὶ μᾶλλον οἷς δέδρακε κακῶς ἄγλους.
διατριβὰς οὖν ἐκλιπὼν Βυζαντίδος
πρὸς Σικελίαν τὴν μεγίστην ἐκπλεῖ,
καὶ Συρράκουσαν ἔσχεν εἰς κατοικίαν.*

Κωνσταντῖνος ὁ Πωγωνάτος ἔτη ιζ΄.

- 1440 Τούτου σφαγέντος καὶ μεταστάντος βίου
Κωνσταντῖνος παῖς εὐσεβῆς, Πωγωνάτος,
παραλαβὼν ἴθυνε τὴν κραταρχίαν,
ἀνὴρ ἀγαθός, ὀρθοδοξίας φίλος,
ὃστις πατρῶν κακοδοξίαν λύων
1445 ἤθροισε σεπτῶν πατέρων θεῖον στίφος,
συνέδριον κάλλιστον ὀρθοδοξίας,
ἐπὶ γε Χριστοῦ δογματισάντων ἅμα*

Constans Constantini filius Heraclii nepos, an. 27.

Exin Romanorum obtinet imperium Constans, piarum persecutor partium, Constantii filius, nepos Heraclii, ceteris usibus non malus imperator, (1430) dogmate sed pravus, monophysita miser; qui dum negotium facessit orthodoxis, Maximum quoque theologum expulit cum suis discipulis cunq̄ue Martina papa. cum vero et proprium fratrem occidisset, (1435) invisus plane evasit et abominabilis; tum praesertim quia sanctos iniuria affecerat. ergo Byzantii degere iam non sustinens ad insularum maximam Siciliam venit, et Syracusis stabilem sedem fixit.

Constantinus Pogonatus an. 17.

(1440) Cum violenta Constans obiisset nece, Constantinus pogonatus, praedicti filius, delatum ad se imperium coepit regere, vir bonus, dogmatis recti amans; qui ut patris haeresim solveret, congregavit (1445) venerabilium patrum divinum coetum, pulcherrimum synedrium orthodoxiae; qui definierunt in Christo fuisse simul duas voluntates na-

- διττὰς θελήσεις καὶ φύσεις ἥρωμένας,
καὶ καθελόντων πάντα οἰοφυσίας.
- 1450 τούτου κρατοῦντος Ἀγαρηῶν τις στόλος
τῇ βασιλίδι προσβαλὼν ταύτῃ πόλει
ἐβόσκειτο ξύμπαντα τὸν πέριξ τόπον,
ἦρος μὲν ἰστὰς χαλεπὰς ναυμαχίας,
ᾠρμιστο χειμῶνος δὲ τοῖς νεωροῖς
- 1455 τοῖς τῆς Κυζίκου μέχρι ἐβδόμου χρόνου.
ἐπεὶ δὲ τετράχωπο μήκει τοῦ χρόνου,
πλοῖά τε συντέτριπτο τούτου τὰ πλέω,
ὀφλισκάνων γέλωτα καθυποστρέφει,
καὶ κατὰ τὴν κέλευθον ἅπας ἐφθύρη
- 1460 λαλλαπὶ δεινῇ τῇ θεοῦ συνεργίᾳ.
πρὸς τοῖσδ' Ἀβάρων στρατιᾷ φρικαλέα
ἐπῆλθε ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει,
φρίσσοуса τοῖς δόρμισι καὶ πανοπλαις,
καὶ πᾶσα κατέφθαρτο Ῥωμαίων σθένει,
- 1465 τῶν νεκριμαίων βαρβάρων ποσουμένων
ἐς χιλιάδας τριάκοντα τὰς ὄλας.
ἠγρόν τε πῦρ εὔρητο τούτοις τοῖς χρόνοις
Σύρου παρὰ του τέκτονος Καλλινίκου.

Ἰουστινιανὸς ὁ Ῥινόμητος ἔτη ι'.

Ἐἶτ' Ἰουστινιανὸς ἤρξε τοῦ κράτους,

- 1470 Κωνσταντίνου παῖς, εὐσεβῆς κατὰ σέβας,

1451 hinc atque ex aliis locis similibus satis apparet chronologum Ephraemium fuisse vel patria Byzantinum vel saltem incolatu. M.

turasque unitas duas, cunctisque valedixerunt monophysitis. (1450) hoc imperante quaedam Agarenorum classis ad hanc adnavigans urbem regiam populabatur omnem circa locum, vere quidem acres committens naumachias, hieme se subducens ad navalia (1455) Cyzici; atque id septentio factitavit. sed cum iam lapsu temporis attrita esset confractaeque laborarent pleraeque naves, ridicula iam classis reversa est. tum universa in cursu pessum ivit (1460) turbine gravi, vi conspirante dei. insuper Abarorum formidabilis exercitus ad hanc urbem accessit regiam, lanceis horridus et cataphracto milite. attamen universus Romanis viribus (1465) succubuit, tot cadentibus in acie barbaris ut triginta milium summa collecta fuerit. ignem quoque Graecum his temporibus Syrus invenit artifex Callinicus.

Iustinianus Rhinotmetus an. 10.

Deinde Iustinianus regnare coepit, (1470) Constantini filius, reli-

- φρονῶν μὲν θυθά, πλὴν δ' ἀπηνῆς εἰς ἄγαν.
 οὗτος Σθλαβικῶν βαρβάρων ἀποκρίνας
 ἠβῶντας ἄνδρας, ὀπλίτας ῥωμαλέους,
 φονικὸν ἐκπνέοντας Ἄρην ἐν μάχαις,
 1475 ἔς χιλιάδας τρεῖς δέκ' ἀριθμουμένους,
 νέον συνειστήσατο σύνταγμα φίλον,
 λαὸν περιοῦσιον αὐτὸ καλέσας·
 ἐφ' ᾧ γεγηθῶς καὶ πεποιθῶς μειζόνως
 κατ' ἀντιπάλων ἐστράτευσεν Ἀρράβων,
 1480 σπονδὰς λελυκῶς τὰς πρὸς αὐτοὺς ἀδίκως.
 ἐπῆλθε τοίνυν σὺν στρατιᾷ βαρβάρους
 σύγχυσιν ὄρκων ἐν λύπῃ ποιουμένοις.
 στρατὸς δ' Ἀρράβων ἀντεπήγει' αὖ πάλιν
 σπονδῶν γραφὴν ἔνορκον ἐκκρεμαμένην
 1485 κοντοῦ φέρων, σφῶν στρατιᾷς ἡγουμένην.
 καὶ συρραγείσης καρτερῶς δεινῆς μάχης
 ἀποστατήσαν ἐκ φάλαγγος τῆς νέας
 τὸ πλεῖστον αὐτῆς, χιλιάδες δις δέκα,
 προστίθεται κάκιστα τοῖς ἀντιπάλοις.
 1490 ἐντεῦθεν αἰσχυρῶς βασιλεὺς ἠττημένος,
 μόλις φυγῶν κίνδυνον, ἀνθυποστρέφει·
 καὶ τηνικαῦτα, φεῦ ἀπανθρώπου τρόπου,
 τοὺς ἐκ νέου τάγματος ἐκλελειμμένους
 πάντας μαχαίρας τῇ τομῇ καθυπᾶγει.
 1495 καὶ βάρβαροι μὲν τοῦ κατελόγοντος σπάνει
 ἕφα πάντα κατέδραμον χωρῖα,

1485 ἡγουμένης V

gione sincerus, dogmate rectus, sed crudelis admodum. hic e barbaris Sclavis delectu habito puberes iuvenes, bellatores validos, cruentum Martem in proeliis spirantes (1475) conscripsit, milia triginta scilicet, novum exercitum carum praecipue, quem appellavit populum eximium; quo delectatus confidensque maxime bellum suscepit adversus Arabes, (1480) pace cum ipsis dirempta inique. barbaros igitur armis est aggressus, qui abruptum foedus aegre ferebant. Arabum copiae vicissim processerunt iurati foederis scriptum suspensum (1485) conto gestantes primis in ordinibus. mox obstinato acricque conserto proelio, novae phalangis defecit subito pars maior, scilicet viginti mille, seque foedissime adiunxit hostibus. (1490) quamobrem turpiter victus imperator, aegre periculo elapsus, revertitur. tunc autem, eheu inhumanum animum! novae phalangis partem residuam gladiorum ictibus cunctam subiecit. (1495) barbari autem prohibente nomine eoas cunctas incursabant

αὐτὸς δ' ἀπησχόλητο κτίσμασι δόμων,
ἐνδιατρίβων τοῖς βασιλείοις δόμοις,
τοῖς πᾶσι βαρὺς δυσαχθῆς δεδειγμένος.

Λεόντιος ἔτη γ'.

- 1500 ὅθεν μισηθεὶς ἀπελήλαται κράτους
ἐπιφνέντος τῷδε τοῦ Λεοντίου
καὶ κράτος ἀρπάσαντος εὐχερῶς δόλω,
ὃς τὸν φυλακτικῆς ἐγκαθειργμένον λύσας,
μεθ' ὧν ἐθάρρει δράματος συνιστόρων
- 1505 ἄλλων τε πολλῶν, ἐκτελεῖ δεδογμένα,
καὶ καθελὼν ἄνακτα τὸν πρὶν τοῦ θρόνου,
τεμῶν τε ῥίνα τοῦ προσώπου καινίδι,
εἰς Χερσῶνα πέπομφεν ἔμφρουρον πέλιν.

Οὕτω κρατοῦντος τοῦ κράτους Λεοντίου

- 1510 στόλος πεπλευκῶς Ἀρράβων ἐθναρχίας
ὄρους Ἀφρικῆς κατέκειρε καὶ πόλεις.
καὶ πέμπεται δὴ πρὸς βασιλέως στόλος
εἰς ἀντιπαράταξιν ὑπεναντίων,
ὃς συρραγείς ἤτητο βαρβάροις μάχη
- 1515 καὶ παλινοστώων πρὸς Κρητῶν νῆσον φθάσει,

Ἀψίμαρος ἔτη ζ'.

ἐνθ' Ἀψίμαρον τινα συναποστῆτην
ἀνεῖπον ὡς ἄνακτα τῆς Ῥωμαίδος·

1507 en belle Ephraemius confirmat vocabulum καινίς, quod
ab antiquioribus lexicis abest, quodque Herodianus nuper
editus Epimer. p. 63 explicat μάχαιρα. M.

partes. ipse struendis domibus dabat operam, in regijs palatijs tempus
conterens, gravis iam omnibus et intolerabilis.

Leontius an. 3.

(1500) igitur invisus imperio deiicitur Iustinianus, Leontio rebel-
lante doloque facili potentiam arripiente. namque carceribus detentos
liberans hos adiutores habuit facinoris, (1505) aliosque multos rei per-
ficiendae socios. quare priorem throno regem detrahens, eumque nari-
bus ense inhoneste truncans, ad Chersonem urbem custodiendum misit.

Sic ad Leontium delata re publica, (1510) classis profecta ex Ara-
bum ditione populabatur fines urbesque Africae. vicissim igitur mittitur
a Caesare classis quae hostibus adversetur. haec autem proelio cum bar-
baris conserto (1515) vincitur, et rediens Cretae tenet littora.

Apsimarus an. 7.

illic Apsimarum, defectionis socium quendam, Romani dominum im-

- μεθ' οὗ πόλιν φθάουσι τὴν βασιλῖδα,
καὶ καθελόντες τὸν Λεόντιον θρόνου
1520 φρουρᾷ καθειργνύουσι μεστῇ πικρίας,
πρόσθεν τεμόντες τοῦ προσώπου τὴν ῥίνα.
ἦν δ' Ἰουστινιανὸς ἐν τῇ Χερσῶνι,
ᾔθεν διαδράς, ἱέραξ ὡς ἐκ βρόχων,
πρὸς Βουλγάρων ἄρχοντα δέκτη τάχος,
1525 καὶ πείσας αὐτὸν δωρεαῖς θαυρίλαις,
ὑποσχέσει κήδους τε καὶ χωρῶν δόσει,
σὺν βαρβαρικῇ στρατιᾷ φθάει πόλιν·
καὶ νυκτὸς ὄλκον ὑπόγειον εἰσδύσας
ἐντὸς δι' αὐτοῦ γίγνεται Βυζαντίδος,
1530 καὶ πάλιν ἀπέιληφε τὴν κραταρχίαν,
κτείνας τὸν Λεόντιον σὺν Ἀψιμάρῳ,
ἀμοιβαδὸν πρὶν κικρατηκότας κράτους.

Πάλιν δ' Ῥινόμητος ἐτη ε'.

ἀμύνεται δὲ καὶ τινες τῶν ἐν τέλει.

- Οὗτος τρέφων ἔναυσμα μήνιδος χόλου
1535 πόλει Χερσῶνος καὶ προσοίκις Χερσῶνος,
ζητοῦσιν αὐτὸν ἀνελεῖν πεφευγότα,
ἐκ τῶνδ' ἀνῆψε θυμικὴν σφοδρὰν φλόγα
εἰς τῶνδε πυρπόλησιν, εἰς ἐρημίαν.
στρατιῶν οὐκοῦν εὐτρεπίσας μυρίαν
1540 καὶ ναυτικὸν στράτευμα σὺν βαρεῖ στόλῳ,
ἐφ' ᾧν ἐφίστα καὶ στρατηγῶν δυνάδα,

perii creant; quicum ad urbem regiam properantes throno Leontium protinus deturbant, (1520) enimque duro carcere concludunt, naribus prius de facie praecisis. Iustinianus interim Chersone urbe profugiens, veluti accipiter laqueo, ad Bulgarorum regem raptim advolat; (1525) quo magnis sibi donis conciliato, oblati etiam nuptiis et terris aliquot, cum barbarico exercitu ad urbem venit, arcanumque aquaeductum noctu permoans intra Byzantii moenia recipitur. (1530) sic ergo rursus imperium adipiscitur, Leontio cum ApSIMARO interfectis, qui alternatim antea regnaverant.

Rhinotmetus iterum an. 6.

exin et senatores interfecit aliquot.

Tum ultricis irae fomitem corde gerens (1535) contra Chersonem contraque huius finitimos, qui se extorrem perdere conlurraverant, nunc demum excitavit ingentem flammam, ut eos igne redigeret in solitudinem. igitur comparato ingenti exercitu (1540) cum maritimo milite et classe gravi, duobus etiam praepositis ducibus,

- προσητῆρας ἐκπέπομφε κατὰ Χερσῶνος,
 φειδῶ κελεύσας μηδενὸς λαβεῖν ὄλωσ
 οἷς ἢ πόλις πέφυκε κατοικουμένη,
 1545 κτεῖναι δὲ πάντας ὡς προβάτων ἀγέλην,
 κτείνοντας ἐκτέμοντας, ὦ τραγῳδίας,
 πιμπρῶντας αὐτούς, ἐκθερίζοντας ἕξει.
 οἱ μὲν πόλιν ἐπλῆσαν οὕτω τοῦ φόνου
 μύσους τ' ἐναγοῦς καὶ στεναγμῶν καὶ γόων,
 1550 σωροὺς ἀναστήσαντες αὐτῇ πτωμάτων,
 ὡς σφίσι ἐντέταλτο, φεῦ φεῦ τοῦ πάθους,
 οὐδ' ἀνεκτὴν ὄμμασιν ἡμέροις θάνα,
 πάντας ἀφειδῶς ὑπάγαντες τῷ ἕξει,
 μόνης αἰῶρου νηπίων ἡλικίας
 1555 καὶ μειρακίσκων συμπαθῶς πεφεισμένοι.
 ὁ δὲ κρατῶν γνοὺς νηπίων σωτηρίαν,
 Φάλαρις ἢ Ἐχέτος, Ἡρώδης πλέον,
 κύων ὁ φιλαίματος ἐξώργιστό πως
 οἷς ταῦτα μὴ γένοιτο πάρεργον σπάθης·
 1560 καὶ μηνιῶν ἦν, καὶ στελεῖν ἄλλον στόλον
 δρᾶσοντα τὴν δῆωσιν ἠπέλει τάχος.
 ταῦτ' ἄρα λαὸς Χερσῶνος λελειμμένος
 στολός τε παρῶν ἐκ βασιλέως τότε
 ἀποστατήσας Φιλιππικὸν Βαρδάνην
 1565 εὐθὺς ἀνευφήμησαν ὡς βασιλέα·
 μεθ' οὗ καταπλεύσαντες ἤκον εἰς πόλιν,
 καὶ συλλαβόντες ἐκθερίζουσι ἕξει
 κῆραν φονουργὸν κράτορος σὺν τῷ γόνῳ.

fulgurum instar contra Chersonem misit, mandans ut nemini pro-
 sus parcerent, quotquot in urbe cives habitarent, (1545) sed cun-
 ctos ritu pecudum interficerent, mactando, iugulando (heu tragoediam!)
 urendo flammis, gladiis demetendo. illi sic iussi caede replerunt urbem
 infandis caedibus et luctu et gemitibus, (1550) exstruxeruntque in urbe
 ingentem cumulum aggestis cadaveribus (pro miseriam!), intolerandum
 mitibus spectaculum, cunctis inclementer trucidatis civibus. ex his in-
 fantium tantum acerba aetas (1555) ac puellorum meruit clementiam,
 at ubi rex cognovit servatos pueros, Phalaris alter, Echetus, Herodes,
 canis immo cruentus, ira excanduit, quod haec mantissa caedi non ac-
 cesserit. (1560) iamque furebat, et statim novam classem exitii causa
 missurum se minabatur. interim tamen reliquus Chersonis populus cum
 classe regia tunc ibi praesente, conversis armis, Philippicum Bardanem
 (1565) subito motu Caesarem acclamarunt; que duce ad urbem regiam
 navigantes, Iustiniano potitici, gladio demetunt eius crudele caput et filii
 pariter.

Φιλιππικὸς δὲ καὶ Βαρδάνης ἔτη β' Σ'.

- Οὕτω μὲν ἔσχε Φιλιππικὸς τὸ κράτος,
 1570 δοκῶν μὲν εἶναι ῥητορικὸς ἐν λόγοις,
 ἐπήβολος λόγων τε καὶ μαθημάτων,
 καὶ πρὸς τι πᾶν εὐχρηστος ἐν συνουσίαις,
 πρὸς δ' αὖ περιδέξιος ἐν συντυχίαις,
 ἀδέξιος πάμπαν δὲ πρὸς τὰ πρακτεία,
 1575 τὴν γλῶσσαν ἀρχῶν μὴ συνάδουσαν λόγοις.
 οὗτος πεπωκὸς συγχυτικῶν ναμάτων
 ἔσπενδε τάλας ἀκρωῶσαι καθάπαξ
 σύστημα σεπτῶν πατέρων θεηγῶρων
 ἕκτης κυρωτὸν συνόδου θεοκρίτου
 1580 ματαιότητος δυσσεβεῖ συνεδρίῳ,
 τινὲ μοναχῶν αἰρετικῆς φρατρίας
 αἰτοῦντι χάριν τῆς προγνώσεως τίνων
 τοῦ κράτος ἔξιν ἀθέτησιν συνόδου.
 ἐφ' οὗ Μυσῶν στρατεύμα Θράκης χωρία
 1585 ἤλασε λείαν καταδραμὸν μυθριαν,
 φθάσαν πρὸ τειχῶν ἕσπεως βασιλίδος.
 οἱ δ' Ἀγαρηνοὶ τὰ μέρη τὰ καθ' ἕω
 λεηλατοῦσι καὶ σκυλεύουσιν ὄηλοις.
 οὕτως ῥαθύμως πλημμελῶς ἀρχὴν στρέφων,
 1590 μᾶλλον δὲ κοινὰ πράγματα καταστρέφων
 εἰλικρινῆ τε δόγματα διαστρέφων,
 ἐν συσσιτίῳ συσχεθεῖς τοῖς ἐν τέλει
 ἔσβεστο λύχνους ἀξίως τῶν ὀμμάτων.

1575 ita codex; quae lectio improbabilis videtur. M.

Philippicus Bardanes an. 2 mens. 6.

Atque ita imperium obtinuit Philippicus, (1570) vir sermone quidem admodum rhetoricus, doctrinis atque literis eruditus, omni consilio abundans in colloquiis, praeterea satis dexter in variis casibus, sed tamen ad gerendas res ineptus, (1575) vana lingua praeditus haud factis consentanea. cum hic synchyticos fontes ebibisset, statim heu miser abrogare voluit impio stultorum synedrio haereticorum augustum patrum theologorum coetum, (1580) qui divinam sextam synodum approbaverant. namque is partium haereticarum monacho praedicti imperii mercedem promiserat, petenti sextae synodi abrogationem. sub eo Moesorum turmae Thracios fines (1585) ablata incursaverunt praeda innumera, ipsius regalis urbis usque ad moenia. tum et Agareni terras Orienti obversas omni re corrassa armati diripuērunt. ergo dum hic Caesar pigre maleque gerit (1590) imperium, vel rem publicam dum potius subruit et simul recta dogmata perverti curat, a senatoribus captus in convivio lumine oculorum merito orbatus fuit.

Ἀναστάσιος δὲ καὶ Ἀρτέμιος ἔτος α΄, οἱ δὲ ἐτη β΄.

- Εἶτα παρῆλθεν εἰς διοίκησιν ὄλων
 1595 ἀρχὴν τε βασιλείων πρωτασηκρηῆτις,
 σοφός τις ἀνὴρ καὶ μαθημάτων ἴδρις,
 ἀποστολικῶν δογμάτων ἐπαινέτης,
 πρὸς δ' αὖ πατρικῶν, φίλος ὀρθοδοξίας,
 ἡσκημένος πράγματα καλῶς διέπειν
 1600 Ἀναστάσιος, Ἀρτέμιος παιδόμενος
 ὃς Ἰωάννην αἰρετικὸν ποιμένα
 καθείλεν εὐθύς, Γερμανὸν δὲ τὸν μέγαν
 μετατεθῆναι πρὸς Θρόνον Βυζαντίδος
 ἐκ Κυζίκου κέκρικε σὺν ἀρχιδύταις.
 1605 οὗτος στόλον πέπομφε κατ' ἐχθρῶν στόλον
 ὄρους κακοῦντος Φοινίκης καὶ Συρίας,
 ναύαρχον εἶναι προστεταχὼς τοῦ στόλου
 Θεοῦ μεγάλης λευίτην ἐκκλησίας,
 αὐτὸν τιμήσας γενικὸν λογοθέτην,
 1610 ὃς ἐκπεπλευκῶς εὐμαρῶς ἄχρι Ῥόδου
 ἐλλιμενίζει τοῖς νεωρίοις Ῥόδου.
 ἐπεὶ δὲ συνήθροιστο ταγματῶν στίχος
 καὶ ταγματάρχαι πρὸς σύναρσιν τοῦ στόλου,
 ὡς ἦν βασιλεῖ προστεταγμένον τότε,
 1615 βίαν ἐπῆγε τοῖς στρατηγοῖς λευίτης,
 πρὸς ἀπόπλυν σφῶς ὀργίλως παροξύνων.
 οἱ δὲ στασιάζουσι πάντες εὐθελῶς,
 καὶ λευίτην σφάττουσιν ἀφειδῶς ξίφει,

Anastasius, qui et Artemius, an. 1, vel ut alii aiunt, an. 2.

Deinde summa rerum fuit concredita (1595) regali cum fastigio sapienti viro protasecretis, doctrinarum cato, qui apostolorum itemque patrum dogmata collaudans apprime amabat orthodoxiam, ad rerum quoque regimen recte exercitus, (1600) nunc Anastasius nomine, Artemius olim. hic pastorem haereticum Ioannem statim deposuit, Germanumque magnum ad Byzantinam censuit transferendum sedem e Cyzico cum pastorum consilio. (1605) idem et classem misit adversus hostium classem Phoeniciae Syriaeque vastantem littora. navarchum autem classi praeposuit magnae diaconum ecclesiae, quem honore generalis decoravit logothetae. (1610) is feliciter navigans Rhodum usque, illic in navibus portum tenuit. cum autem convenisset robur militum cum tribunis, qui classem apte regerent, tum demum ut in mandatis a rege habuerat, (1615) diaconus duces coepit violenter iracundeque cogere ad navigandum; qui simul omnes statim conspirantes crudeliter diaconum gladio

- καὶ πρὸς πόλιν φθάουσιν Ἀτραμυττίου,
 1620 ἔνθα Θεοδοσίον πρακτόρων ἕνα
 τῶν δημοσίων εισφορῶν ελληφότες,
 ἄνδρα πρὸς ἀρχὴν μηδ' ὄλωσ πεφουκῶτα,
 ἄγροῖκον ὄντως, ἰδιώτην παντάπαν,
 ἄκοντ' ἀνηγόρευσαν εἰς βασιλέα·
 1625 ὃ γνοὺς Ἀναστάσιος ὤχετ' αὐτίκα
 καὶ Βιθυνῶν Νίκαιαν καταλαμβάνει.

Θεοδοσίος δ' Ἀτραμυττηνὸς ἔτη β'.

- δ δ' αὖ Θεοδοσίος φθάσας τὴν πόλιν
 εἴσεισιν ἐντός, ἀναδείκνυται κράτωρ,
 καὶ παραλαβὼν προκρίτους γεροσυίας,
 1630 οἷς καὶ συνήπτο Γερμανὸς ἀρχιδύτης,
 εἰς Νίκαιαν ἤκουσι πρὸς βασιλέα,
 ἃ συμβεβήκει δεικνύοντες ὡς ἔπος.
 δ δ' αὖ μετημφίαστο καρεῖς τὴν κόμην,
 μοναδικῶ τάγματι κατειλεγμένος·
 1635 καὶ καθαρῶς εἴληψε τὴν σκηπτουχίαν
 νέος Θεοδοσίος ἔξω κινδύνων,
 χρηστὸς μὲν ἀνὴρ, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 ἥδὸς γεραρὸς καὶ σεμνὸν φέρων βίον,
 εἰς δ' αὖ μετυχείρισιν ἀρχικὴν ὄλωσ
 1640 ἣ διέπειν πράγματα πλημμελὴς πάντ·
 ὃς κληρικὸς κέκαρτο λιπῶν τὸ κράτος
 μετὰ τε βραχὺν τῆς βασιλείας χρόνον.

caedunt. deinde ad Adramyttium profecti urbem, (1620) ibi Theodosium quendam exactorem publicorum vectigalium deprehendentes, virum imperando plane ineptum, affatim rudem, merum idiotam, et quidem reluctantem, acclamant Caesarem. (1625) re comperta Anastasius discessit protinus, Bithynamque urbem Nicaeam insedit.

Theodosius Adramyttienus an. 2.

Theodosius autem Byzantium properans, intra receptus creatur imperator. tum vero assumptis electis senatoribus, (1630) quibuscum praesul quoque Germanus erat, Nicaeam simul cuncti ad regem veniunt, ut fama est, rem actam nuntiantes. is autem statim veste mutata comam radit, coetnique iungitur monastico. (1635) sic legitimam accepit potestatem novus Theodosius extraque periculi aleam, indole vir bona, subditis benivolus, suavis, venerandus, castis moribus; sed ad regendos tamen imperio populos (1640) et res administrandas plane futilis. quare se sponte exanctorans fit clericus post modicum in imperio exactum tempus.

Λέων ὁ Ἰσαυρος ἔτη κδ'.

- Τυρρινικῶς δὲ κατακρατεῖ τοῦ κράτους
ὁ θηριώδης ἐξ Ἰσαυρίας Λέων,*
 1645 *ἀνὴρ ἀποφράς, δυσσεβῆς κακεργάτης,
ἀνήμερος θῆρ καὶ σαφεινός τις δράκων,
ἀσπίς ἰὸν τρέφουσα θανατηφόρον,
Τελχίν, Ἐριννός, Κέρβερος ψυχοφθόρος,
ἢ βασιλίσκος ἐμφροσῆματι μόνῳ*
 1650 *βροτοὺς ἀναιρῶν καὶ παραπέμπων ἕδῃ,
λύσσης μανίας ἐμπεπλησμένος κύων,
ἐπιωνύμως λέοντι πάντα δεικνύων,
προσηγορίαν, ὧς δὲ θηριωδίαν
καὶ βλέμμα καὶ κίνημα καὶ φρονουρίαν·*
 1655 *ὃς πρῶτος ἠθέτησε τιμὴν εἰκόνων,
καὶ τοῦ τιμῶν ἔπαυσε Χριστοῦ τὸν τύπον,
ἰνδάματα φεῦ καλέσας τὰς εἰκόνας,
ὡς αἰρετικῶν ἀσεβῶν διδαγμάτων
θησαυροφυλάκιον ἀγῶν καρδίαν,*
 1660 *ἀνὴρ ἄγροίκος, σκαπανεύς, ὀνηλάτης,
πρόσθεν βίον βάνανσον ἔλκων ἐκ νέου·
εἶτ' αὐτοκράτωρ, ὃ θεοῦ τῶν κριμάτων,
καὶ βασιλεὺς δέδεικτο τῆς Ῥωμαΐδος,
οὐ μᾶλλον ἢ τύραννος ἀνθρωποκτόνος.*
 1665 *τῶδ' ἐντυχόντες ἄνδρες Ἑβραίων δύο,
γόητες ἄκρω μαγικῆν ἠσκημένοι,
ἐξ Ἀραβίων ἄρχοντος ἐκπεφευγότες,
ὀφθέντες ὡς φένακες αὐτῷ καὶ πλάνοι*

Leo Isaurus an. 24.

Exin imperium corripuit tyrannice ferinus ille ex Isauria Leo, (1645) scelestus homo, haereticus et maleficus, belua crudelis et draco sanguinarius, aspis venenum alens exitiosum, magus, Erinnys, Cerberus, animarum pestis, vel basiliscus afflatu solo (1650) mortales perimens atque demittens Orco, rabie atque furore concretus canis, cuncta leonis nomini prae se ferens congrua, ferinum ingenium animi, intuitum, gestum, homicidiariam manum. (1655) primus hic imaginibus abrogavit honorem, vetuitque coli Christi crucem, imagines habens heu in idolorum loco. nimirum hic haeresibus scelestissimis artam veluti praebuit pectus suum, (1660) rusticus vir, fossor, agaso, qui a puero vecturas onerum corpore suo fecerat. is deinde imperator (o dei iudicia!) et rex creatus est Romanarum rerum, immo potius tyrannus homicida. (1665) huic olim occurrentes Iudaei duo praestigiatore, magiae periti apprime, ab Arabum principe extorres facti, cui impostores planique

- διατριβὰς ἔχοντι κατ' Ἰσαυρίαν,
 1670 νέω βαναύσῳ καὶ πένητι καθάπαξ
 προεῖπον αὐτῷ τὸ κράτος Ῥωμαϊδος.
 τοῦ δ' ἀφορῶντος πρὸς τύχην καὶ τὴν τέχνην,
 προρρησείως τ' ἔκβασιν μὴ δεδεγμένου,
 οἱ δ' ἰσχυρῶς ἔφασκον ἐκβῆναι τάδε,
 1675 ἦτον τε πίστεις, εἰ πέρας πεφασμένοις
 ἔθοιτο, τυχεῖν τούσδε καταδυμίων.
 καὶ δὴ προαχθεὶς ἠμύνει σφίσι νεός
 ἢ μὴν ἁμαρτεῖν οὐδαμῶς αἰτουμένων
 καιροῦ διδόντος τὴν ἔκβασιν τῶν λόγων.
 1680 ἐπεὶ δ' ἐπιβέβηκε τῶν σκήπτρων Λέων,
 δυὰς Ἐβραίων τῷ κρατοῦντι προστρέχει,
 ἀναμιμνήσκει τῶν προὔπεσχημένων,
 αἰτεῖ σεβαστῶν ἀθέτησιν εἰκόνων.
 καὶ πείθεται βασιλεὺς δοῦναι χάριν
 1685 ἄχαριν ὄντως καὶ λίαν ψυχοφθόρον
 Ἰουδαϊκῇ δυνάδι τρισαθλία,
 νέμει τε ταύτην. ὃ ξένων ἀκουσμάτων,
 καινῆς τραγωδίας τε δυσηχεσιτύτης.
 τοῦ χριστομαχεῖν ὧδε λοιπὸν ἤργμένος
 1690 πάντα ταραχῆς ἀναπιμπλῆ καὶ ζάλης·
 ἐπεισεσῶν γὰρ ὡς λέων βροχητίας
 ἐκκλησίᾳ κλήρω τε πιστῶν ἀγέλη
 ποίμνην κατεσπάρυξε Χριστοῦ ποιμένος,
 καὶ μάρτυρας ἔδειξεν αὐτῷ μυρίους,

1684 πείθεται δὴ β.?

visi erant, huic, inquam, in Isauria degenti adhuc, (1670) adolescenti baiulo et prorsus pauperi, Romani imperii sceptrum praedixerunt. is cum fortunam suam artemque inspiceret, vaticinationem veridicam non putabat. illi vehementer rei exitum promittebant, (1675) fidemque postulabant, si facta congruerent dictis, ut voti sui compotes ab eo fierent. ergo permotus iuvenis iuratum fidem obtulit, fore ut illi impetratis gauderent, si vaticinii exitum tempus afferret. (1680) cum ergo sceptrum reapse obtinuit Leo, ad imperatorem occurrit Iudaei duo, admonent promissorum, petuntque ab eo ut venerandas imagines tolli curet. annuit imperator ut beneficium (1685) maleficum vere, animabus exitiosissimum, par Iudaeorum tristissimum impetraret; idque concedit. o rem auditu absurdam! o tragoediam novellam et ingrattissimam! sic ergo persequendi initium faciens (1690) omnia tumultu replet ac turbatione. nam furialiter aggressus, ceu leo rugiens, ecclesiam clerum fideliumque ovile, gregem pastoris dilaceravit Christi, et martyres exhibuit

- 1695 αἵματος ἄχρι καλῶς ἡγωνισμένους
 ὑπὲρ σεβαστῆς εἰκόνης τοῦ δεσπότου·
 μεθ' ὧν σοφῶν σύστημα διπλῆς ἐξάδος
 ἀνδρῶν λογάδων καὶ διδασκάλων λόγων
 σὺν σφῶν προέδρῳ, πρακτέων, πικραίνετῃ,
- 1700 οἰκουμενικῷ τὴν τιμὴν διδασκάλῳ,
 Χριστοῦ παριστᾶ μάρτυρας πυριφλέκτους,
 αὐτῷ δόμῳ φύλακι παντοίων βιβλίων
 συγκαταφλέξας σφῶς ἀπειδῶς ἀδέως.
 καὶ Γερμανὸν δὲ ποιμενάρχη τῷ θρόνου,
- 1705 τῷ δυσσεβεῖ δόγματι μὴ πεπεισμένον,
 ἐλάσας ἀντέστησε τῇ πόλινι λύκον.
 ταῦτ' ἄρα Ῥώμῃ πρεσβῦτις τῆς πρὸς νέαν

1702 en alterum Byzantinae bibliothecae incendium sub Leone Isaurico, post primum quod accidit sub Basilisco (v. 1007). quo iam minus miremur tot auctores sempiterno exitio periisse. M.

1706 his lectis, quae ob Germani patriarchae constantiam orthodoxiamque collaudandam, atque ob Leonis Isaurici imperatoris crudelissimam haeresim obiurgandam dicit noster Ephraemius, puderet, credo, si viveret, Cavaeum doctissimum anglicanum, qui (script. eccl. ed. a. 1720 p. 408) de Germano agens ita scribere ausus est "*integro quadriennio Germani pertinaciam patienter tulit clementissimus imperator (Leo Isauricus); cum vero nullis monitis, nullis documentis ad sanam mentem et obedientiam decretis Caesaris ac synodis praestandam adduci posset, anno demum 730, habita synodo, sede patriarchali motus est.*" sed ita nimirum loqui solent homines, cum praeiudicato partium studio iactantur. ecce enim Cavaeus idem, pontificiae auctoritatis, ut tum tempora erant, odio imbutus, in praefatione quoque, p. XXI, insulsum errorem ex aliena ridicula relatione hausit. quia enim in bibliothecae Vaticanae publicis legibus illud quoque mandatum est, ut a peritis scriptoribus antiqui codices, si qui carie vel alio chartarum vitio vehementius laborant, diligenter et fidelissime exscribantur, atque ita tum vetus exemplum tum novum iuxta custodiatur, id cum suo relatore Cavaeus ad impiae fraudis suspicionem oblique convertit, quasi nos adeo corrupendis auctoribus indulgeamus ut ei rei proprium etiam munus et conductos stipendio homines decreverimus. quo dicto nihil imprudentius, nihil gravi auctore indignius esse potest. M.

ipsi plurimos, (1695) qui strenue usque ad sanguinem certaverunt pro veneranda domini sui imagine. in his coetam duodecim sapientium ac docendis literis praepositorum, cum suo praesule et vitae moderatore, (1700) quem magistri oecumenici ornabat dignitas, Christi combustos martyres effecit, cum bibliotheca librorum instructissima diris impiisque flammis eos absumens. Germanum quoque praesulem primum (1705) irreligioso dogmati haud assentientem expulit, et pro eo lupum obtulit regi. iccirco Roma senior adversus novam dissociavit com-

διαρραγείσα φίλας κοινωνίας,
 αὐχοῦσα Γρηγόριον ἔνδειον θύτην,
 1710 τὴν χριστομάχον ἐξελέγγοντα πλάνην,
 εἰρηνικὰς τίθησι σπονδὰς πρὸς Φράγγους
 ἐκ Γερμανικῶν βαρβάρων κατηγομένους,
 ἑλεύθερον θέλουσα πνεῖν τὸν αἴρα.

Τούτου κρατοῦντος στρατιά τις Ἀραράβων
 1715 μυριάριθμος ναυτικῆς ναυαρχίας
 πείθῃς τε λοιπῆς, προσβαλοῦσα τῇ πόλει,
 λεηλατοῦσα κατέκειρε τὰ περίεξ:
 ἢ πάσα κατέφθαρτο τῷ Θεοῦ σθένει.

Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος ἔτη λγ'.

Τεθνηκότος Λέοντος λαμβάνει κράτος
 1720 Κωνσταντῖνος παῖς, ἢ σκύμνος μᾶλλον φάσαι,
 ἐπώνυμον σχὼν τὴν κοπρώνυμον θέσειν,
 ἀνὴρ γόης μάγος τε, κακῶν ἐργάτης,
 τῶν δαιμονικῶν μυσταγωγὸς ὀργίων,
 τῆς δυσσεβείας κυκεὼν ἢ πλημμύρα.

1725 καὶ παντοδαπῆς ἀμάρτα δυσπιστίας,
 οὐχ ἦτιον ὀφθεῖς κακοδοξίας τάλας
 κληροῦχος ἤπερ πατέρων αὐταρχίας,
 πιστῶν ἐλατήρ, εὐσεβῶν ἀναιρέτης,
 οἷς προσκνητὸς χαρακτήρ ἦν δεσπότην.

1730 τούτῳ δι' ἃ πέπρακτο κακῶν καὶ πλάνην

1709 intellige Gregorium II. M.

1730 malim κακῶς. M.

munionis vincula, cum praesideret ipsi Gregorius divus, (1710) qui obiurgato nequicquam iconomacho pacifica pactus est cum Francis foedera, populo barbaris oriundo Germanicis, liberumque aërem respirare maluit.

Leone regnante Arabum exercitus (1715) innumerus, partim mari classe vectus partim pedester, Byzantio appropinquavit praedandoque totam nudavit viciniam. is tamen universus dei virtute periit.

Constantinus Copronymus an. 33.

Leone extincto excepit potestatem (1720) Constantinus filius vel potius catulus, qui Copronymi cognomine distinctus est, vir praestigator magus et maleficus, daemoniacorum magister mysteriorum, haeresion malus cianus et colluvies, (1725) errorum omnium scatebra vel sentina; haud minus falsi dogmatis infaustus heres quam regiae dignitatis patri factus; fidelium exagitator, piorum carnifex, quotquot Christi domini crucem adorabant. (1730) hic ob sua maleficia atque haeresim

- καὶ θηριώδη καὶ φονουρογὸν *ψακίαν*.
 ὄντι μισητῶ πᾶσιν ἐνδίκῳ τρόπῳ,
 τῷ δ' Ἀρταβάσδῳ κουροπαλάτῃ πλέον,
 ἀνδρὶ στρατηγῷ σὺν τῷ βουλευφόρῳ,
 1735 τῇ δ' εὐσεβείᾳ μᾶλλον ἡγλαϊσμένῳ,
 κατνύεται τις ἐν θέματ' Ὀμηκίου,
 κατ' Ἀρράβων στρατεύματα κινῶντι τότε,
 ἐνέδρα δεινὴ πρὸς στρατιᾶς ἐγκρίτων
 πρωτοουργὸν Ἀρτάβασδον ἐξευρηκότων·
 1740 ἦν γνοῦς ὁ κρατῶν ἐκδ' ἄρασκει τὸν μόρον
 ἵπποις ταχυπτέροις τε καὶ προθυμίᾳ.
 ἣ δὲ στρατιὰ καὶ λοχαγοὶ ταγμάτων
 ἀνεῖπον Ἀρτάβασδον ὡς βασιλεῖα,
 μεθ' οὗ κατειλήφασι τὴν Κωνσταντίνου.
 1745 ἧς ἀσμένως ἐντοσθεν ἐλθάν, ὡς δέον,
 φημιζεται στόμασιν ἀστῶν ὡς ἄναξ,
 ἀνακτορικῆς τυγχάνων εὐφημίας.
 εὐθὺς δ' ἀνεστήλωσε Χριστοῦ τὸν τύπον,
 καὶ προσκυνεῖν δέδωκεν αὐτὸν ὡς θεμίς.
 1750 ἐφίσταται δὲ καὶ Κοπρώνυμος πόλει
 τὸ πρὶν ἀπαιτῶν ἀδειῶς ἔχειν κράτος·
 ἐπεὶ δ' ἀπηγόρευον ἄπαντες τότε,
 πρὸς ὅπλα χωρεῖ καὶ μάχας ἐμφυλίους,
 καὶ δρᾷ τι κακὸν ἀστικοῦς καὶ τὴν πόλιν,
 1755 εἰσπλεῖν σιτηγοῦς κωλύσας νῆας ἔσω,
 - ἀφ' οὗ πολίταις βουλμιῶν συνέβη.

1734 στρατηγικῶ?

1751 ἀναπαιτῶν V

atque ob ferinum cruentumque ingenium iustum cunctorum odium in se converterat, Artavasdi potissimum curopalatae militari civilique dignitate insignis, (1735) sed pietate magis exornati. ergo versanti in provincia Opsicii Copronymo, cum Arabes bello premeret, insidiae graves a copiarum summatibus struuntur duce Artavasdo facinorae. (1740) re comperta imperator necem effugit equis velocibus et expectato animo. tum vero exercitus ordinumque duces imperatorem creant Artavasdum; quicum ad urbem Constantini veniunt. (1745) libenterque in eam receptus Artavasdus merito civium vocibus rex salutatur, eique tanquam domino fit acclamatio. is autem erexit statim Christi crucem colendamque exhibuit prout decebat. (1750) sed et Copronymus urbi supervenit pacifice postulans recipere imperium; quod dum communi voto cuncti pernegant, is arma movet civileque bellum, statimque insigni cives damno afficit (1755) frumentarias naves accessu prohibens, ex quo fa-

- ἐπεὶ δ' ἐπεισέφρασε συγκαλονῶν πόλιν
 σὸν στρατιᾷ τε μηχαναῖς τε καὶ δόλω,
 συνίσταται μάχη τις ἔξ ἑκατέρων
- 1760 ἀντιστατοῦντος αὐτοκράτορος νέου.
 ἀλλὰ κριμάτων τὴν ἄβυσσος κυρίου
 τίς ἂν ἰκανῶς ἐξιχνιάσειέ πως;
 νίκην ἀπηνέγκατο τύραννος μάχη,
 ἦτιτίθ' Ἀρτάβασδος αἰσχρῶς ὀρθόφρων,
- 1765 καὶ συσχεθεὶς ἔσβεστο λόχους ἡμιμάτων
 σὸν νείσειν αἰσχίστα διττοῖς. ὦ δίκης.
 ἄλλοι τε πλεῖστοι τῶν ἐπισήμων πάλιν
 κακοῦ παραπέλαυσαν ἐκ Κοπρωνύμου.
- Οὗτος βδελυρὸς ἀσεβῆς συναλίσας
- 1770 ἀνιέρων σύστημα μισθίων λύκων,
 ὁμοφρόνων οἱ καὶ πλεόν κακοφρόνων,
 ὃ σὺνοδον κέκληκεν, ὦ θεοῦ νόμοι,
 οἰκουμενικὴν ἐβδόμην, ὦ τῆς πλάνης,
 ἐπ' ἀθετήσει τῶν σεβαστῶν εἰκότων,
- 1775 θεῖον Βλαχερονῶν καταλαμβάνει δόμον.
 ἐπ' ὀκρίβαντος δ' ἀναβάς τολμητίας
 φωνῇ τορῶ τε καὶ χειρὶ βδελυκτέα
 ὡς φατνιάρχην δεικνύει Βυζαντίδος
 Κωνσταντῖνον τάλανα Συλαίου λύκον.
- 1780 τελῶν δ' αὐτοῦ τὴν ἀθεμιτοῦργίαν,
 εἶτα μετ' αὐτοῦ ποιμένων τ' ἀνιέρων,
 πάντων ὀρώντων καὶ κλυόντων, ἐν φόρῳ

1763 ἀπηνέγκεται V

1780 τελέσας?

mes gravissima urbi accidit. sed postquam urbis moenia subiit quatiens exercitū machinis et artificio, utrimque pugna accenditur, dum Copronymo (1760) omni resistit ope imperator novus. sed iudiciorum domini quis abyssum scrutari satis poterit? superior commisso proelio discedit tyrannus, turpiter vincitur Artavasdus pius, (1765) captusque orbatur miserime utroque lumine cum duobus filiis. heu supplicium! insuper et alios optimates plurimos malis suppliciis perdidit Copronymus.

Impius hic maledictusque congregans (1770) turbam de mercenariis profanis lupis, concordi vel exordi potius mente praeditis, quos appellavit synodum (o dei leges!) septimam oecumenicam (o impostaram!) ob augustas imagines abolendas (1775) ad sanctum Blachernense processit templum; ibique incenso impudenter ambone, elata voce, impia protenta dextera, Byzantinae urbis antistitem declarat Constantinum infastum Sylaei lupum; (1780) peractaque illic impia caeremonia, cum illo aliisque episcopis profanis, cunctis in foro audientibus videntibusque,

Ephraemius.

6

- τὴν προσκύνῃσιν καὶ τιμὴν τὴν εἰκότων
ἀπηγόρευσε δυσσεβῶς, ὡ μανίας,
1785 καθυποβαλῶν ἀφρόνως ὁ μαινόλης
ἀραῖς ἀναθέματος ἄνδρας ὀβλιους,
σοφὸν Γερμανόν, Γεώργιον Κυπρόθεν,
τοὺς ποιμενάρχας τῆσδε τῆς Κωνσταντινου,
πρὸς δ' αὖ Ἰωάννην τε τὸν Δαμασκόθεν.
1790 οὗτος διωγμὸν ἄσεβῶς φρικαλέον
κατ' εὐσεβούντων προσκυνητῶν εἰκότων
ὡς χριστομάχος ἀνακινήσας τάλας
πάντας ἐκάκου, καὶ πλεόν ῥακενδύτας,
μεθ' οὗ Στέφανον Ἀνδρέαν μονιτρούπους
1795 μάρτυρας ἀπέφηνε Χριστοῦ δεσπότην,
ἄλλους τε πλείστους σὸν μονασταῖς μιγάδας.
Τούτου τυραννέοντος ἐν Παλαιστίνῃ
κὰν τῇ Συρίᾳ καὶ βασιλίδι πόλει
σεισμὸς μέγιστος καὶ κλόνος γῆς συνέβη,
1800 δι' οὗ βροτῶν ἔφθαρτο μυρλον σίφος.
ἄλλη φθορά τε καὶ φθισίβροτος νόσος
ἐπεισεσοῦσα κατέτρυχε τὰς πόλεις,
ὡς μὴ δυνατόν ἐκνομίζεσθαι τάχα
τὸ πλῆθος ἅπαν τῶν νεκρимаίων φθάνειν.
1805 χειμῶν τε πάντων βιρύτατος καὶ μέγας.
ἐπεισεπαικῶς τῇ βασιλίδι πόλει
πολλὴν ἐνειργάσατο ταύτῃ τὴν λύμην,
ὡς κρουσταλλωθῆναι γε τῷ πολλῷ ψύχει

1783 τῶν?

1794 ὦν?

1797 τυραννοῦντος V

venerationem honoremque imaginum abrogat hic haereticus. o vesaniam!
(1785) stulte etiam subiecit furiosus homo maledictis anathematis san-
ctos viros sapientem Germanum, Georgium Cyprium, qui Byzantii huius
pastores fuerant, ac Ioannem insuper Damascenum. (1790) idem sce-
lestas persecutione horribili commota adversus cultores imaginum, tri-
stissimi christomachi persona induta, cunctos vexabat, praesertim sac-
cophoros; quos inter Stephanum et Andream monachos (1795) Christi
domini martyres effecit, aliamque plurimam cum monachis catervam.

Et regnante tyrannice Palaestinam, cum etiam Syriam et ipsam urbem
regiam maximus terrae motus agitavit, (1800) isque mortalium numerum
ingentem hausit. praeterea morbus pestilens exitiosus, late per orbem
grassans, afflixit urbes; nec porro narranti mihi supputare exstinctorum
lue hominum licet numerum. (1805) summa etiam hiems et gravissima,
quotquot fuerunt, regiae urbi ingruens permultum huic detrimentum

- κρύει τ' ἀμέτρον συμπιληθῆναι πάλιν
 1810 θάλατταν αὐτὴν καὶ ποταμῶν ἀπλέτους,
 ὡς τόνδε πορθμὸν τὸν πρὸ τῆς Κωνσταντίνου
 βατὸν πέλειν ἕπαισι τοῖς ἡρημένοις
 ταλασιουργοῖς κτήνεσιν ἀχθηφόροις,
 καὶ πᾶσιν ἄπλῶς τοῖς ποσὶ κεχρημένοις.
 1815 θαλφθέντος ἄερος δὲ χειμῶνος λύσει,
 ἐπιδιδούσης ἕξ ἕαρος ἀλέας,
 τὸ κρυσταλλῶδες συνεχὲς διερράγη,
 καὶ πνεῦμα σφοδρὸν τμήματα τῶν κρυστάλλων
 πολυπλέθροις νήσοις τε καὶ βουνοῖς ἴσα
 1820 ἐπῆγε τείχει καὶ προσήρασεν πόλει,
 καὶ πλεῖστα κατήρειψε τειχέων τότε.
 ταῦτα μὲν οὕτω συνέκυρσε τῇ πόλει
 Κοπρωννυμοῦντος κατέχοντος τοῦ κράτους.

Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐκ Χαζάρας ἔτη ε'.

- Ὁδπερ καταστρέψαντος ἀσεβῶς βλον
 1825 τούτου Λέων παῖς ἔσχε τὴν κραταρχίαν,
 Χαζάρας ἐκφὸς τῷ πατρὶ Κωνσταντίνῳ,
 ἀνὴρ πονηρός, Λιβυκὸν τι θηρίον,
 κληροῦχος ἀρχῆς καὶ πατρῴας μανίας·
 ὃς πρῶτον ἄρξας εὐσεβεῖν ὑπεκρίθη,
 1830 τὸν θῆρα δ' ὑπέκρυψεν ἔνδον καρδίας,
 ἀλωπεκῆς δ' ἔνδυμα καὶ σχῆμα φέρων
 πᾶσι δοκῶν ἦν εὐσεβῆς χρηστὸς κράτωρ,
 καὶ μᾶλλον οἷσπερ φιλότιμον τὴν χέρα

attulit: frigoris enim vis intolerabilis dura constrinxit glacie et constipavit (1810) cum ipsam mare tum fluvios vastissimos. quare et hic portus Cpoleos gradu cuique calcabilis evasit, lanigeris pecudibus atque onerariis iumentis, cunctisque demum pede utentibus. (1815) mox tepescente post solutam hiemem aëre flatibus veris advenientis, gelida crusta dissilire coepit: tum ventus vehemens gelida fragmenta, insulis amplis collibusque paria, (1820) impulit in muros urbique allisit; quare tum corruit maxima pars moenium. atque has rerum vices est experta urbs, dum imperium teneret Copronymus.

Leo filius Copronymi ex Chazara an. 5.

Illo claudente sine paenitentia vitam, (1825) imperii sceptrum filius excepit Leo, quem Chazara peperit patri Constantino, improbus vir, immo Libyca quaedam belua, heres paterni regni et furoris simul. hic sub primordiis se simulavit pium, (1830) ferinum ingenium mente repositum celans. vulpinam ergo vestem et speciem gerens, vulgo habebatur

- παρεῖχε πᾶσι δαυιλῶς ὑπηκόοις,
 1835 αὐτῷ κρατύνων τοῦ κράτους τὰς κρηπίδας
 καὶ μνώμενος χρόνιον εὖνον τὸ κράτος.
 ὤνπερ χάριν τίνοντες αὐτῷ καὶ σχέσιν
 ξύγκλυδες ἅμα καὶ στρατηγοὶ ταγματῶν
 ἤτοῦντο παῖδα τοῦδε τὸν Κωνσταντῖνον
 1840 ἀνακτορικῆς τυγχάνειν εὐφημίας.
 ὁ δ' ἐμπεδοῦν ἄπαντας ὄρκους ἤξιλον
 ἦ μὴν ἑαυτοῦ παρεκτός καὶ φιλτάτου
 καὶ τοῦδε σειρᾶς καὶ γένους κατηγμένων
 μηδ' ἂν ἐλέσθαι κράτορ' ἄλλον σφῶς ὄλωσ.
 1845 καὶ πᾶς τις εἶξε τοῖς πυρανόμοις λόγοις·
 ὄθεν τόμος γέγραπτο μεστός ὄρκων.
 τῆς εὐσεβείας οὗτος ἐκδὺς τὸ δροῦμα
 θῆρα τὸν ἐντὸς ἀπογυμνοῖ τοῖς ὄλοις·
 καὶ τινὰς εὐρῶν προσκυνητὰς εἰκότων
 1850 ἄνδρας τιμίους, εὐγενεῖς ψυχὴν δέμας,
 αἰκίζεται κάκιστα καὶ καθειργνύει.

*Εἰρήνη σὺν τῷ νιῷ Κωνσταντίνῳ. καὶ Κωνσταντῖνος μόνος.
 καὶ Εἰρήνη πάλιν μόνη. ἔτη κα'.*

*Τούτου καταστρέψαντος ἐν τάχει βίον
 Εἰρήνη κρατεῖ σὺν γόνῳ Κωνσταντίνῳ,
 ἀνδρεία γυνή, φύσιν ἐδλογημένη,*

- 1855 εἰρηνικὴν διδοῦσα τοῖς πᾶσι δόσιν,
 δῶρον θεοῦ σθένος τε τῆς κραταρχίας,

bonus piusque princeps, praesertim quia munifica cunctis manu subditis large dona conferebat, (1835) sibi confirmans regni fundamentum diuturnamque a benivolentia potentiam. quare ut gratiae amorisque indicium facerent populus simul et duces exercituum, rogarunt ut huius filius Constantinus (1840) imperatorium consequeretur nomen. is autem precatus est ut iurati omnes lege sancirent ne praeter se quemquam, praeterque filium suum et huius posteros, ad imperatorium verberent dignitatem; (1845) nemoque repugnavit sermoni improbo. lex ergo conditur plena iuratis formulis. tum Leo pietatis fictam abiciens speciem ferinum animum revelavit omnibus; nactusque aliquot cultores imaginum (1850) viros illustres, corpore animoque nobiles, exercuciatos pessime inclusit carcere.

Irene cum Constantino filio. deinde solus Constantinus. iterum Irene sola. summa annorum 21.

Leone paulo post amittente vitam regnat Irene cum Constantino filio, virili animo mulier et benedicta, (1855) largiens universo populo pacis munus, ipsa dei donum et publicae rei robur, Iaël altera et De-

- Ταῖς Δεβώρα τε, σώτειρι κράτους,
ὡς ἄρρενέφρων καθελοῦσα παντάπην
τὴν χριστομάχον εἰκονομάχων πλάνην
- 1860 ἐν συνοδικῇ πατέρων θείων κρίσει.
καὶ πρὶν μὲν αὕτη σὺν Κωνσταντίνῳ γόνῳ
ταῖς εἰκόσιν ἦν ἀποδιδούσα σέβας
καὶ τὴν σχετικὴν προσκύνησιν, ὡς δέον·
ὡς δ' ἐγκρατὴς γένοιτο τῆς μοναρχίας,
- 1865 ἐκκλησίας ἤνωσεν ἀλλήλαις ὅλας,
περιελούσα σκανδάλων τὰς αἰτίας.
Ταράσιον γὰρ τῶν περιδόξων ἔνα,
τῶν δογμάτων πρόμαχον ὁρθοδοξίας,
πρωτασηκρητῆς, συγκλητικὸν ἀξίαν,
- 1870 ἐν ἐκλογῇ τε πατέρων θεοκρίτων
καὶ κανονικῇ συνοδικῇ τε κρίσει
εἰς πατριαρχῶν ἀναβιβάζει θρόνον·
κἂν τῇ Νικαίᾳ πατέρων θειγύρων
συνηλικυῖα σύνοδον παντιχόθην
- 1875 τοὺς ἀθετοῦντας προσκύνησιν εἰκόνων
ἀναθέματι παρέπεμψεν ἐνδίκως,
ἐκκλησίᾳ δ' ἔνειμε νόμον τὸν πάλαι,
ἀγλατὰν κάλλος τε, σεπτὰς εἰκόνας.
- Ταύτης κρατούσης ἐν μακρῷ τέλει Θρακίας
- 1880 ἀνὴρ ὀρύττων κατὰ τύχην σκαπάνος
ἐντυγχάνει λάρνακί τινι λιθίνῃ
νεκρὸν φερούση, γράμματι' ἐγγεγλυμμένην

1880 σκαπανεύς? cf. v. 1660.

1882 ἐγγλυμμένα V

bora et imperii salus; quae delevit fortiter ubique iconomachorum haereticum errorem (1860) per synodicum sanctorum patrum iudicium. ipsa iam pridem cum Constantino filio imaginibus cultum adhibebat, easque debito honore prosequeretur. deinde vero consecuta imperium (1865) cunctas ecclesias inter se sociavit, scandalii causa procul ablegata. Tarasium enim, perillustrem hominem, orthodoxorum dogmatum defensorem, protasecretis et gradu senatorem, (1870) venerandorum patrum suffragiis canonicoque synodi iudicio patriarchalem evehit ad sedem. tum Nicaeae patrum theologorum universale congregans concilium (1875) eos qui imaginibus cultum negabant perculit iusto fulmine anathematis, ecclesiae vetus institutum reddidit, lucem, splendorem, sanctasque imagines.

Hac imperante, in longo Thraciae muro (1880) nescio quis fessor, dum terram forte subruit, quandam offendit arcam lapideam, corpore incluso, literisque insculptis, quae aiebant Christum de Maria

λέγοντα Χριστὸν Μαρίας ἐκ παρθένου
μέλλειν τεχθῆναι, καὶ θεὸν τοῦτον σέβειν,
1885 ἐπὶ δ' ἀνάκτων Εἰρήνης Κωνσταντίνου
πάλιν ἰδεῖν ἥλιον αὐτὸν ἀκτίσιν.

Καὶ πυρκαϊᾶς συμβάσης ὀλεθρίας
ἀνακτόρων κέκαστο τῆς ἐκκλησίας
Θωμαΐτης κάλλιτος ἔκλαμπρος δόμιος,
1890 ὃς ἐνδον εἶχεν ἐντεθησανρισμένα
ὡς Μωσαικὰς καὶ θεογράφους πλάκας
τὰ χρυσογλώττω πατέρι γεγραμμένα
σεπτὰ σχεδιάσματι γραφῆς ἐνθέου,
ἐκφανσιν ἀνάπτυξιν ἀδοῦντα ξένην,
1895 ἅτινα συμπέλεκτο. φεῦ τῆς ζημίας.

Καὶ δρῶμα συνέστηκεν ἐκ σκευωρίας
τῆς τε στρατιᾶς καὶ λοχαγῶν ταγματίων
ἐν βασιλίδι συναλισθέντων πόλει
κατὰ κρατούντων Εἰρήνης Κωνσταντίνου,
1900 οἷσπερ συνηριθμητο καὶ Μωσῆλέ τις,
ἀνὴρ στρατηγὸς δεξιὸς πρὸς μάχας,
ἀνακτ' ἀνεπιὲν Καίσαρα Νικηφόρον,
τοῦ Κωνσταντίνου πατρόςθεν θεῖον μέγαν·
ὃ φωραθὲν πέπαυκε τὴν τυραννίδα,

1905 τῶν δραματουργῶν καὶ συνιστόρω ἅμα
δίκην τισάντων σκέμματος τὴν ἀξίαν·
ὃ Μωσῆλέ δὲ καὶ Νικηφόρος Καῖσαρ
τὴν ὀμμάτων πήρωσιν ἔσχον εἰς δίκην.

1892 συγγεγραμμένα V

1901 πρὸς τὰς μάχας?

virgine naturam, seque hunc ut deum venerari, (1885) sub Constantino autem atque Irene rursus se radios solis visurum.

Exin damnificis flammis excitatis ecclesiae in patriarchio deflagavit pulcherrimum aedificium splendidumque (1890) nomine Thomaites, in quo repositae Mosaicarum instar tabularum patris Chrysostomi scripturae erant, eximiae scilicet commentationes, quae sacra biblia mire declarabant. (1895) has absumpsit ignis. proh perniciem!

Tum etiam motus seditiosus exstitit a militibus ordinumque ducibus in urbe regia conspirantibus adversus Irenem et Constantinum. (1900) horum in numero Moselus quidam erat, dux militaris, belli peritus; hique acclamabant Caesarem Nicephorum, qui Constantini magnus erat patruus. re depressa tyrannis oppressa est, (1905) criminis auctoribus et conscis simul debitas moliminis poenas luentibus. Moselus autem et Caesar Nicephorus lucem oculorum merito amiserunt.

Ὁ Κωνσταντῖνος σὸν προΐοντι χρόνῳ

- 1910 *Θαρρῶν ἐαυτῷ πραγμάτων τὴν φροντίδα,
κοινωνίας ἔπαυσε μητέρα κράτους,
καὶ δέικνται μόνυρχος, οὐ καλῶς δρούσας,
ὃ συμφορᾶς ἤνεγκε τῷ βίῳ βάρος
καὶ δρᾶμα πικρὸν ἄκοαῖς ἐδγνωμόνων,*
- 1915 *πᾶσαν τραγικὴν ἐκνικῶν τραγωδίαν,
αὐτῷ δὲ τῷ δρούσαντι φωτὸς ζημίαν.
αὕτη γὰρ οὐ φέρουσα πρᾶως τὴν λύπην
φιλαρχίας ἔρωτι καὶ κράτους σχέσει,
παιδί σκύφον κίρησι μεστὸν πικρίας*
- 1920 *καὶ κυκλιῶνα θανάτου πεπλησμένον,
σνίστορας ἔχουσα καὶ ῥέκτις δόλου
οὗς δωρεαῖς ἔπεισεν ἄβραῖς καὶ λόγοις,
τοὺς ταγματάρχους στρατιᾶς τοὺς τ' ἐν τέλει,
δι' ὧν συνέσχε καθελὼν τόνδε κράτους*
- 1925 *καὶ φωτὸς ἡμιύρωσεν αὐτοῦ τὰς κόρας.
φεῦ οἴα ποιεῖς καὶ τυρέυεις, ὦ φθόνε,
Τελχίνα συνέριθον ἀχῶν κυκίας,
ἧ δαιμόνων κάκιστον ἀνθρωποκτόνον.
τόθ' ἥλιος φῶς, μὴ φέρων βλέπειν μέσος,*
- 1930 *ἀμυδρὸν ἐξέλαμπε καὶ βεβυσμένον,
τὰς ἡμέρας δρῶν νῆξι παθεικασμένας,
καὶ τοῦτο πολλῶν ἡμερῶν παρυτάσει.
Οὕτω μὲν αἰθῆς Εἰρήνη κραταρχίαν
καὶ πραγμάτων πρόνοιαν ἔσχεν ἀφύβως·*

1909 *συμφοίῃντι V*

1913 *συμφορᾶ V*

Sed Constantinus procedente tempore (1910) curam rei publicae uni sibi vindicans, communionem imperii matrem submovet, fitque contra fas monarcha. quae res malorum mundo cohortem peperit ingratumque facinus piis auribus, (1915) quod quamvis tragicam vicit tragoediam, reumque ipsum oculis cassum dedit. Irene enim doloris impatientia et recipiendi imperii amore percita calcem filio parat sane amarum, (1920) mulsimum miscet morte temperatum, conscios doli ac ministros, quos muneribus cepert et promissis (1925) eique exstinguit lumina oculorum. heu, quid non cogis homines, ambitio, maleficiorum socium praebens fascinum! te nihil habent daemones exitiosius. tunc sol tantum non sustinens videre crimen (1930) nonnisi hebetem lucem obscuramque emisit, diesque exhibuit noctibus persimiles; atque ita manserunt tenebrae ad plures dies.

Sic ergo imperium rursus ad Irenem rerumque arbitrium, metu remoto,

- 1935 τοῦ δ' Ἀδριανοῦ πάπα θανόντος Ῥώμης
αἰδοῖος ἀνὴρ καὶ σεβᾶσμιος Λέων
προεδρίαν εἴληφε ταύτης ἐννόμως.
ὄν σασιασταὶ συλλαβόντες ἐκ φθόνου
ὄμματ' ἐλωβήσαντο τοῦδ' οὐκ εἰς βλάβος,
- 1940 σφῆλαντος αὐτοῖς τοῦ θεοῦ τὰς ἐλπίδας·
ἔθεν Καρούλω προσρνεὺς ἔγγι Φράγγων,
τούτου συνάρσει λαμβάνει πάλιν θρόνον
καὶ τοὺς ὑβριστὰς ἀνταμύνεται δίκη.
ὄν καὶ διαδεῖ βασιλικῇ ταινίᾳ,
- 1945 ἀναγορεύσας αὐτοκράτορα Ῥώμης·
ἀφ' οὗ κατέσχον βάρβαροι Φράγγοι Ῥώμην,
ἐκ Γερμανῶν ἔλκοντες ἄνωθεν γένος,
ὡς ἀνόπιν εἶρητο συγγράφοντί μοι.
Ἰταλίας μὲν τοῖς ἔθροις εἰσεφθάρη
- 1950 πρῶτον γένος σφῶν, ἐκλιπὸν τὴν πατρίδα,
καὶ τὴν Ἰταλῶν τοῖς ὅπλοις κατατρέχον
Ῥώμην μεγαλῶνυμον ἦνία πλέον.
τοῦ δ' Ἰσαύρου Λέοντος ἄρχοντος κράτους
καὶ δυσσεβοῦντος, ὡς ἔφη φθᾶσας λόγος,
- 1955 Ῥώμης παλαιᾶς ὁ πρόεδρος καὶ θύτης
ἀποστατήσας Γρηγόριος ἐνθῆως
ζυγοῦ τε κράτους ἱερᾶς κοινωνίας
ἔξωθεν ὄντι σπένδεται Φράγγων γένει,
καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς συγκαταλύει μάχην.
- 1960 ἐπὶ δ' ἀνάκτων Εἰρήνης Κωνσταντίνου
Ῥώμης Λέων ἐντοσθεν αὐτοὺς εἰσάγει

redit. (1935) iam Hadriano papa Romae mortuo, vir venerabilis honorandusque Leo pontificalem rite occupavit sedem; cui seditiosi invidique homines oculum haud letaliter vulnerarunt, (1940) spe sua, volente sic deo, frustrati. is vero ad regem Francorum Carolum confugit, huiusque ope recepit sedem, maleficisque meritam infixit poenam, quare is Carolum stemmate regali ornavit, (1945) eumque Romae imperatorem fecit. hinc tenuerunt Romam Franci barbari, qui Germanorum genere oriundi erant, quod me superius memini iam scribere. gens haec olim sua relicta patria (1950) fines Italiae primitus ingressa est, eamque armis suis deque concursans in clytae praesertim Romae molesta erat. sed enim imperante Leone Isaurico haeresimque foveute, ut iam diximus, (1955) Romae veteris primas et sacerdos Gregorius ab se repulit divinitas iugum imperii et sacram communionem, et cum externo genere Francorum, omisso bello, pacem foedusque iniit. (1960) denique sub Irene Constantinoque regibus intra Romana moenia Francos Leo,

- καὶ ταινιοὶ Κάρουλον, ὡς ἔφην ἄνω,
 κἀντεῦθεν ἤρξαν τῆς ὅλης Ἰταλίας.
 Κάρουλος οὗτος ἀξιωθαίς τοῦ στέφους
 1965 ἔστειλε πρέσβεις πρὸς κρατοῦσαν Εὐρῆνην,
 γάμους ἑαυτῷ μινόμενος βασιλίδος,
 καὶ τῆδε τυχὸν στερκτέους πεφηνότας.
 καὶ τάχ' ἄν ἦκε πρὸς πέρας τὰ τῶν γάμων,
 εἰ μὴ μέγα τις ἐν βασιλείοις σπάδων,
 1970 ᾧ κλήσις Ἀέτιος, ἰσχύων τότε,
 κῆδος τὸ πρὸς Κάρουλον ἴσχυσε σβέσαι,
 πάντα κινήσας λίθον, ὡς παροιμία,
 τῷ πυρενεῖσαι τῇ κραταρχίᾳ θέλειν
 Λέοντα κασιγνητον ἄνευθεν φόβου.

Nikēphoros ὁ γενικὸς ἔτη θ', ἔτιροι δὲ η'.

- 1975 Ὅθεν βασιλὶς τοῖς ὅλοις μισουμένη
 ἔκπτωσιν ὑπέμεινε τῆς μοναρχίας,
 ἄλλον παρεισφρήσαντος αὐτῇ σὺν δόλῳ,
 τοῦ λογοθέτου γενικοῦ Νικηφόρου,
 ἀνδρὸς μιαινοῦ, κακοήθους τοὺς τρόπους,
 1980 ἐρασιχημιᾶτου τε καὶ φιλαργύρου,
 πάσης ταμίειον κακίας ἀπληστίας,
 ἔφορον ἀβέβαιον ἀγχοῦντος τρόπον.
 οὗτος τεμῶν ὄρκια τῇ βασιλίδι
 δῆλον τιθείσῃ χρημιᾶτων ἀποκρύφω

post v. 1974 codex mendose habet in titulo rubricato ὁ του Γενικοῦ. sed emendatur a textu mendum marginia. M.

Carolo coronato, ut dixi, excepit; qui sic totius Italiae evaserunt domini. Carolus post receptam coronam regiam (1965) legatos misit ad Irenem principem, ut sibi conciliaret eiusdem nuptias; quae res ipsi reginae valde placuit. et nuptiae quidem fortasse peragendaerant, nisi in aula regali spado quidam, (1970) nomine Aëtius, tunc praecipue praepotens, affinitatem Caroli impedivisset omnem, ut est in proverbio, movens lapidem; nempe ut tutius Leonem fratrem suum, quod ipsi erat in votis, imperio obtruderet.

Nicephorus generalis an. 9, vel ut alii aiunt, an. 8.

(1975) Ergo regina Irene invisam omnibus amissionem imperii perpessa est, alio per fraudem occupante sceptrum, generali nempe logotheta Nicephoro, viro nefando, praedito malis moribus, (1980) pecuniae cupidus atque opum amasio, omni malitia pleno, avarissimo, instabili periuroque et mente et lingua. hic obligata imperatrici fide opes re-

- 1985 θησαυρὸν ἄβρὸν, τῆδέ που κεκρυμμένων,
 ἄχαρι μηδὲν μηδαμῶς πεπονθέναι,
 ἐπέπειρ ὑπέδειξεν αὐτῷ μυρία,
 εἰς νῆσον ἐξόριστον ἐκπέμπει βία
 ἐπωνυμίαν Πριγκίπου κεκτημένην.
- 1990 εἶτα μετατίθησιν εἰς νῆσον Λέσβον,
 ὄρκων ἑαυτοῦ μηδένα τιθεὶς λόγον·
 ἔνθα περαινει τὸν δρόμον τούτου βίον.
 πανσπερμία δ' ὦν παντοδουπῆς κακίας,
 ἀπληστίας μάλιστα τῆς ὀλεθρίας,
- 1995 κακῶν ὑπῆρξεν εὐρητῆς τελεσμάτων,
 καπνικαλληλέγγυον εἰσπραξὶν νόθον
 ἐπινοήσας, συντριβὴν ὑπηκόοις.
 Καὶ τοῦτο δεῖγμα τῆς ἑαυτοῦ κακίας,
 ὡς ἐκπλέου γένοιτο γεῦμα τοῦ πίθου.
- 2000 ἀνὴρ παλιγκάπηλος, ἀφνειὸς πάννυ,
 πρὸς τοῦδε κληθεὶς ἐκβιάζεται λέγειν
 ἀριθμὸν αὐτῷ τοῦ προσόντος χρυσοῦ·
 καὶ φάμενον τὸν οὐκ ἄληθεύειν φάναι.
 “τοίνυν ἐπιθεὶς σὴν κεφαλῇ μου χεῖρα
 2005 ὄμνε” φησὶ “κατὰ ταύτης εἰς τόσα.”
 ὁ δ' ἔδρα βληθεὶς δειλὴν τὴν καρδίαν,
 εἰπὼν δεκάκις χρυσοῦ λίτρας δέκα,
 ἃς καὶ κομισθῆναι γε προστάττει τάχος·
 ὥνπερ δέκα δὸς εἶχε λοιπὰς ὁ κράτωρ,
 2010 “οὐ δεῖ τοσοῦτου” φάμενος “σοὶ χρυσοῖον.”

conditas sibi revelanti, (1985) thesaurum grandem quem seposuerat, nihil molestum fore experturam, postquam illa ostendit auri acervum, protinus exsulem pepulit in insulam quam vulgo nomine indigitant Principis. (1990) inde ad aliam insulam Lesbum transtulit, nulla sacramenti ratione habita, ubi illa vitae suae cursum clausit. ipse concretus homo malitia omnigena, sed avaritia in primis pestifera, (1995) novorum tributorum inventor exstitit, velut illegitimae capnicæ pensionis, excogitatae subditis molestissime.

Age iam proferam improbitatis specimen, ut gutta totius dolii gustus sit. (2000) vir dardanarius et apprime dives a rege accersitus effari cogitur quantam auri vim gestaret in loculis. is dicit; rex verum dixisse negat. “porro tuam” inquit “capiti meo manum (2005) imponens, iura per hoc quantum habeas.” is paruit, animum quatiante metu, dixitque centum auri se habere libras: quas ilico ad se afferri rex mandavit; datisque decem, reliquas rex retinuit, (2010) “haud opus est tanto tibi” dicens “auro.”

Ὅστος κατ' ἐχθρῶν ἐκοτρατεύσας Βουλγάρων
 λεηλατούντων δυτικ' ἄττα χωρία,
 μάχην συνῆψε καρτερὰν ἀντιπάλοις,
 καὶ πρῶτον ἐτύχησε κατὰ βυρβάρων,
 2015 εἶτα νικάται κτείνεται πρὸς τῇ μάχῃ.
 προσκτείνεται δὲ μυριάριθμον στίφος
 ἀνδρῶν στρατηγῶν, ἐδγενῶν, τῶν ἐν τέλει·
 τῆς δὲ στρατιᾶς οὐδ' ἀριθμήσαιτό τις.

Σταυράκιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτος α', οἱ δὲ μῆνα.

Τούτου πεσόντος Βουλγάρων ἀρχηγέτης
 2020 τεμῶν κεφαλὴν καὶ λαβῶν τῆσδ' ὀστέον,
 καὶ τούτο καλῶς σκευάσας χρυσαργύρω,
 ἐχρηῆτο λοιπὸν ὡς κύλικι, φεῦ μύσους,
 ἐν φιλοτησίαις τε καὶ συσσιτίαις,
 ἐπεγγελῶν ἄναξι Ῥωμαίων τάχα
 2025 ἰκὰπὶ κατορθώματι κομπάζων μέγα.
 καὶ Σταυράκιος δ' ἐν μάχῃ τετρωμένος,
 παῖς τις δυσειδῆς ἀφελῆς Νικηφόρου,
 ἀβέλτερός τε καὶ φρονήσεως ἄτερ,
 βραχὺ τι βιοδὸς ἀπολείπει τὸν βλον,
 2030 φαντασίαν σχῶν, οὐκ ἀλήθειαν κράτους.

post v. 2018 in titulo rubricato scribitur per compendium μῆ,
 nihilque additur, ita ut videatur intelligendus mensis unus.
 attamen Zonaras regnanti Stauracio duos attribuit menses
 cum sex diebus. M.

Hic suscepta in Bulgaros expeditione, qui regiones hesperias in-
 cursabant, gravem cum hostibus pugnam commisit; et primum quidem
 barbaris superior fuit, (2015) mox victus vitam amisit in proelio. periit
 simul caterva plurima ducum, nobilium et senatorum. nam gregariorum
 numerum nemo iniverit.

Stauracius Nicephori filius an. 1, vel ut alii aiunt mense 1.

Caeso Nicephoro rex Bulgarorum (2020) caput abscidit, eiusque
 compagem osseam argento auroque affabre exornatam dein habuit pro
 scypho (heu piaculum!) in laetis coetibus atque conviviis, irridens sci-
 licet Romanorum reges (2025) et suae victoriae plaudens magnopere.
 tum et Stauracius in proelio sauciatus, Nicephori invenustus et simplex
 filius, quin immo insipiens et intellectu carens, brevi superstes, mox
 vitam amisit, (2030) regni specie, non regno potitus.

Μιχαὴλ δ' Ἐραγμαβαίος ἔτη β'.

- Τούτου θανόντος ἀναδείκνυται κράτωρ
λαμπρὸς Μιχαὴλ τοῦ πικλήν Ἐραγμαβαίος,
ἀνὴρ τιμῆεις, χαριεστάτη φύσις,
χρηστὸς τρόπους πρᾶός τε, καλῶν ἔστια,
2035 φιλευσεβῆς τις, ἀγαθῶν μυρμηκιά,
ὑπέρμαχος κράτιστος ὁρθῶν δογμάτων.
οὗτος λογάδας ἀρετῆς λόγου φίλους
εὐρών, μοναχῶν τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου,
Πλάτωνα Θεόδωρον ἅμ' ὁμογνώ
2040 Θεσσαλονικῆς Ἰωσήφ, καθειργμένους
ὡς ποιμενάρχῃ τῷ σοφῷ Νικηφόρῳ
μὴ συμμετασχεῖν ἀξιοῦντας μηδ' ὄλωσ
κοινωνίας θείας τε καὶ μυστηρίων
ἅτ' ἐκ λαϊκῶν εἰς πανόψηλον θρόνον
2045 τῶν πατριαρχῶν ἀθρόως ἀνηγμένῳ,
καὶ τοῖσδε λοιπὸν ἐμμένειν ἡρημένους,
σπύσας συνάπτει ποιμένι καὶ ποιμνίῳ.
ἀνδρῶν δὲ πολλῶν καινίσαι τὴν μανίαν
τὴν κατὰ σεπτῶν εἰκόνων πειρωμένων,
2050 σνσχῶν τινὰς σφῶν σωφρονίσας τ' αἰκίαις
ἔπεισε πάντας ἐσεβεῖν Χριστοῦ τύπον.
καὶ τινὰ δ' εὐρών τῶν μοναχῶν ἀπ' ἰάλιν
τῆς μητρανάνδρου παρθένου τὴν εἰκόνα
κακῶς ἀποξέσαντα, φεῦ τῆς μανίας,
2055 γλώσσης ἀπεστέρησεν εὐθὺς ἐνδίκως.

2035 μυρμηκία codex, non μυρμηκιά. M. 2044 πανόψηλον V

Michael Rhancabaicus an. 2.

Stauracio extincto successit imperator illustris Michael dictus Rhancabaicus, vir honorabilis, indoles gratissima, probis moribus, mitis, honestatis ara (2035) et religiosus bonae rei thesaurus, rectorum dogmatum defensor optimus. hic cum videret virtute ac literis insignes homines de Studii coenobio, Platonem, Theodorum cum fratre suo (2040) Thessalonicensi Iosepho, clausos carcere, quia patriarchae sapienti Nicephoro communicare prorsus recusabant sacra in synaxi atque mysteriis, quoniam laicus homo ad eximiam sedem (2045) patriarcharum subito pervenerat, atque in hoc proposito firmiter haerebant, curavit statim ut gregem pastori adiungeret. cum vero multi renovare insaniam adversus sacras molirentur imagines, (2050) ipse aliquot captis poenae coërcitis, cunctos ad colendam adegit crucem. monacho rursus quodam deprehenso, qui deiparae virginis imaginem male dedolaverat, proh vesaniam! (2055) hunc statim lingua merito privavit.

- Καὶ Μιχαὴλ δὲ στρατιῶν συναλίσας
κατὰ Μυσῶν ἔξεισι δηρόντων Θράκην,
καὶ συγκροτήσας τὴν μάχην φρικαλέαν
ἦταν ἀπηνέγκυτο, Βούλγαροι νίκηην,
2060 Λέοντος ἤτις αἰτίου περηνότος,
ἔξ Ἀρμενίας, στρατιῶς στρατηγέτον,
ἔρωτ' ἐρώντος δριμύτατον τοῦ κράτους.
συρρήξιως οὖν συμπεσοῦσης καὶ μάχης
ἀδθαίρετος ῥίψουσιν ὄφθῃ σὺν δόλῳ,
2065 αὐτὸς τε φεύγων καὶ στρατιῶν προτρέπων
αὐτὸν μιμῆσθαι προτροπάδην τε τρέχειν.
οὕτω περιέβαλεν αἰσχύνην κράτει·
ἔπειτ' ἀποστὰς ἀναζώννυται κράτος.
καὶ γνοὺς Μιχαὴλ ὁ φιλοχρίστου τρόπου
2070 ἐκὼν ὑπεξίστατο τῆς κραταρχίας,
πέμψας τυράννῳ τὰ παρόσημα κράτους,
αὐτὸς δ' ὑπεκστὰς γίγνεται μελαμφόρος.

Λέων ὁ Ἀρμένιος ἔτη ζ'.

- Οὕτω μὲν οὗτος σκῆπτρα λαβὼν κατέχει
σκαῖος Λέων, θῆρ ἄλλος ἔξ Ἀρμενίας,
2075 Ἱεροβοὰμ ἄλλος ὑπάρξας νέος,
κάκιστος ὄντως οἰκέτης καὶ δραπέτης
ἐκ Σολομῶνος δεσπότου βασιλέως
ἀποστατήσας καὶ δόλον προσουτίσας,
μᾶλλον δ' ἀποστὰς καὶ νοσήσας ἐσχάτως
2080 κακὴν ἐπανύστασιν ἡμ' ἀποστύσει,

Deinde Michael conscripto exercitu Moesos aggreditur Thraciam vastantes; cumque se horridae pugnae implicuisset, vincitur ipse, Bulgari triumphant. (2060) iam causa cladis fuit sine dubio Leo Armenia oriundus, dux copiarum et obtinendi sceptri summe cupidus; qui calente proelii discrimine sponte per dolum parmulam abiecit, (2065) fugiens ipse copiasque adhortans ad suam praecipitem imitandam fugam. sic conciliavit imperio infamiam. postea rebellans purpuram sumpsit. at Christi mores imitatus Michael, (2070) re cognita, imperio ultro se abdicavit, missis tyranno dignitatis insignibus; ipseque secedens fit atratus monachus.

Leo Armenius an. 7.

Sic iste quidem sceptrum occupavit, scaevus leo, nova belna ex Armenia, (2075) alter Hieroboam, vere novellus, pessimus famulus et fugitivus, a Salomone domino suo rege deficiens structis insuper insidiis, immo rebellans, paransque animo (2080) acelestum bellum, nedum

- ἕφαλος ἀνήρ, ὀργιλώτατος, φέναξ,
 μῆνιν ἐναύων εἰς φρυκτώρησιν πάθους
 καὶ καταπυρρόλησιν οἷς ἔδρα χόλον,
 ὄψις στυγνός τις, συννεφής τὰς δεξιούς,
 2085 ἄπιστος ἦθος, ποικίλος χυμαιλέων,
 κακόν τι τεμερίον εὐσεβῶν στίφει,
 βαρὺς κολαστῆς μικρὰ προσκεκρουκόσι,
 τοῖς προσκνηταῖς εἰκόνας Χριστοῦ πλέον.
 πλὴν πρὸς μάχας ἦν γεννάδας, τολμητίας,
 2090 θυμονογός, ὄξύς, ἀρεϊκός καθάπαξ,
 κοινῶν τε διοικήσιν εὖ ἡσκημένος·
 καὶ γὰρ στρατεύσας κατὰ Μυσῶν βυρβάρων
 κατατρεχόντων γῆς ὄρους Ῥωμαῖδος
 περιφανὲς τρόπαιον ἰστίᾳ καὶ νίκῃν,
 2095 λείαν Μυσῶν θεῖς τὰ κατὰ σφῶς, ὡς λόγος.
 πρὸς δ' αὖ δίκαιον καὶ νόμων ἦν τις φύλαξ,
 πράγματα δημόσια καλῶς διέπων·
 οὐ χρημάτων γὰρ ὠνίους ἐθναρχίας
 ἢ ταγμάτων γε προντίθει στρατηγίας,
 2100 ἢ κοινὰς ἀρχὰς πραγμάτων τε φροντίδας
 ἀνδράσιν ὑπὴν μὴ πεφυκὸσι νέμων,
 πάσας δὲ τιθεῖς σὸν λόγῳ τε καὶ κρίσει
 ἀρχαιρεσίας καὶ διοικήσεις ἔλων.
 τοὺς δ' ἀρπαγαῖς χαίροντας εἶργεν ἐννόμως·
 2105 καὶ γὰρ ποτ' ἀνδρὸς γαμετὴν πενεσιτάτου
 τῶν τινὸς ἀρπάσαντος εὐγενεσιτάτων,
 ἐπεὶ τιμωρὸς ὤπτο μηδ' ἔλλως κλύων

apostasiam; subdolos homo, iracundus, fallax, confovens iram ad obsidendum facinus, ad consumendum quos odio haberet, trux vultu, adducto tristis supercilio, (2085) infidis moribus, varius chamaeleon, noxium piorum coetui portentum, gravis culparum levium punitor, maxime si quis Christi typum coleret; in pugnis tamen animosus, audax, (2090) promptus, actuosus, mavortius affatim, rei quoque publicae regendae prudens. hic armis sumptis contra Moesos barbaros, qui Romanas terras incursabant, tropaeum insigne post victoriam struxit, (2095) spoliis opimis, ut aiunt, relatis. iusti praeterea legumque custos publicam rem praeclare dirigebat; neque venales pretio praefecturas vel militares obtulit ducatus, (2100) neque civiles item magistratus viris commisit muneri ineptis, sed cum ratione rectoque iudicio officia attribuit et procurationes. raptores autem legibus coërcuit: (2105) nam et uxorem viri pauperrimi cum summas quidam sibi vindicasset, quoniam praefectus haud admissis precibus tam scelestum facinus non vindica-

- ὑπαρχος οὕτω πράγματος παρανόμου,
 αὐτὸς δι' αὐτοῦ τὸν βιωστὴν εὐθύνει,
 2110 τὸν δ' ὑπαρχὸν πέπαυκε τῆς λειτουργίας.
 ἀλλ' ἀποδεκτέα μὲν ὑπάρχει τῷδε·
 ἢ δ' αὖ σεβαστῶν μανία κατ' εἰκόνων
 ἅπαν ὑπερβέβηκεν εἶδος κακίας.
 ἔστεργε καὶ γὰρ ἧ συνεσχέθη πλάνη,
 2115 εἰς ἣν περ ἐμπέπτωκεν ἠπατημένος
 πρὸς ἀμονάχων δυστρόπων λαοπλάνων,
 οἷς μυσταγωγοῖς χρώμενος πυραινέταις
 ὡς δῆθεν ἀπόρητα φράσειν εἰδόσιν
 καρπιῶ τε τοῦ πνεύματος ἤξιωμένοις,
 2120 καὶ τῶνδ' ἀλιτήριος εἶξας τοῖς λόγοις,
 ἀνανεοῖ κάκιστα τὴν ἐσβεσμένην
 ἐκ συνοδικῆς ἀποφύσεως πλάνην,
 καὶ πνεῖ σφοδρὸν τι καὶ λεόντειον τέλας
 κατ' ὀρθοδόξων εὐσεβῶν Χριστοῦ φίλων.
 2125 καὶ ποιμενάρχην τὸν σοφὸν Νικηφόρον,
 τὸ δόγμα' ἀνατρέποντα τὸ βδελυκτέον,
 τίθεισιν ἐξόριστον ἐκβαλὼν θρόνον
 εἰς Προικόνησον νῆσον Ἑλλησποντίων.
 εἰς ἣν διαπόντιος ἦν ἐσταλμένος,
 2130 καὶ κατὰ τὸν πλοῦν, ὃ τεραστίου λόγου,
 τῷ πνεύματι γνοὺς τὴν κέλευθον αἰγίου
 Θεοφάνης πόρωθεν, ἔνθεος λύχνος,
 μονῆς προεστὼς τῆς κατ' Ἀγρὸν κειμένης,
 θνημίμυσις ἡμέμενις τε λαμπύσιν

verat, ipse imperator puniit raptorem, (2110) praefectum autem officio spoliavit. atque in his quidem laude dignus Leo. sed enim odio sanctorum imaginum omnem excessit malitiae limitem. quippe hunc errorem valde amplectebatur, (2115) in quem inciderat fuco deceptus a pseudomonachis impiis impostoribus, qui ipsi in sacris aderant consiliarii, ceu nempe eventuum arcanorum conscii et sancti spiritus munere exornati. (2120) quamobrem horum instinctus sermonibus impius princeps pessime resuscitat synodico extinctam decreto haeresim, gravem leoninamque iram spirans adversus orthodoxos pios Christophilos. (2125) et archipraesulem doctum Nicesphorum, qui abominando dogmati resistebat, sede depositum pellit in exsilium ad Proconesum insulam Helleponticam. ad quam dum navi deportatus ducitur, (2130) mirum in cursu contigit prodigium. nam sancti viri cognito spiritaliter itinere dius Theophanes, procul licet, qui monasterio praeerat in agris posito, et ture et facibus incensis magnum (2135) prosequabatur veluti salutans

- 2135 προύπεμπεν οἶον δεξιούμενος μέγαν.
 ὁ δ' ἐκ κελεύθου προσκύνησιν ἦν νέμων
 τῷ τὴν προπομπὴν ἡτρεπικότι φίλω.
 ὡς εἰκὸς οὐκοῦν, θαυμασάντων ναυτίλων
 καὶ "τίμι προσκύνησιν" εἰπόντων "νέμει;"
- 2140 ἦ δ' ὅς προαθρῶν "γεννάδα Θεοφάνει,
 ὁμολογητῇ καὶ μοναχῶν προστάτῃ
 ἀσκουμένων κάλλιστα κατ' Ἄγρον μέγαν."
 Οὗτος κατασχὼν Μιχαὴλ τραυλὸν θέσιν,
 τῶν τινὰ λαμπρῶν καὶ περιφανεστάτων
- 2145 καὶ πρόσθεν οἱ φίλων τε καὶ τιμωμένων,
 ἐν φυλακῇ τίθεισι καὶ καθειργνύει·
 εἶτα κατακέκριεν αὐτοῦ καὶ μόρον
 τὸν διὰ πυρὸς ἢ μιὰρὰ καρδίᾳ.
 καὶ τάχ' ἄν ἐξήρυσεν αὐτὸν αὐτίκα,
- 2150 εἰ μὴ βουσιλὶς ἐόντις ἦν ἐνστάτις.
 ἐπεὶ δ' ἀφείδη, καλέσας συνωμότας
 συνίστορας δέσμιος οὗς ἦδει τάχος,
 σὺν σφίσι τῷ Λέοντι καττύει λόγον.
 οἱ καὶ κατ' ὄρθρον παραβυσθέντες λάθρα
- 2155 τοῖς βασιλείοις παύλου συνεργίᾳ,
 ἐν κληρικῶν σχήματι καὶ ξιφηφόροι,
 ὡς δῆθεν ἀνοίσοντες ψῆδὰς ὀρθρίας,
 σφάττουσι τὸν Λέοντα τοῖς ξιφιδίοις
 ἐν τῷ νεῷ ψάλλοντα σὺν κληρουμένοις,
- 2160 θείᾳ τριπέλῃ προσπεφευγῶτα φόβῳ,

virum. vicissim de nave hic cernuus adorabat amicum, qui transeuntem se honorabat. igitur nautis iure demirantibus, et quemnam adoraret sciscitantibus, (2140) "inclytum" inquit "vaticinans, Theophanem confessorem et monachorum praesidem, qui sanctum asceterium in agro incolunt."

Deinde Leo balbum Michaelem, splendidum virum ex optimatum numero, (2145) quem hactenus amicum in aula habuerat, vinctum carceri tradit custodiendum; mox etiam immitti animo decernit ipsi luendum igne supremum supplicium. et sine mora rem transacturus erat, (2150) nisi regina coniux intercessisset. ergo hic dimissus vinculis coniuratos advocat, notos sibi rei regendae socios, quibuscum Leoni statim struit insidias. hi sub auroram introgressi clanculum (2155) in aulam regiam, papiae favore, sub clericali veste succincti gladiis, ceu matutinis canticis daturi operam, armis eductis Leonem confodiunt psallentem in ecclesia inter clericos; (2160) qui territus ad divinum altare confu-

ἐκεῖ βιαίως τὸν βίον λελοιπότα
ἔνθα περ ἐξέβρισεν ἀσεβῶς τάλας.

Πρὶν ἢ δὲ ταῦτα συμπεσεῖν, ὥπται τύδε.

ἔδοξε μητρὶ τοῦ Λέοντος κατ' ἄναρ

2165 ναῦ Βλαχερνῶν εἰσδύσαν παρεστάναι
γυναῖκα καταθρεῖν κοσμίαν, βασιλίδι,
λευχειμονοῦσιν ἀνδράσι τιμωμένην
δορυφορομένην τε σὺν ἐδταξία·

τὸ δάπεδον δὲ πλήρες αἱμάτων βλέπειν,
2170 πρὸς δ' αὖ ἀκοῦσαι τῆς δορυφορομένης
σκεῦος λεγούσης μητρὶ τοῦ βασιλέως·
νέμειν πιεῖν αἵματος ἐμπεπλησμένον·
πόσιν δὲ τῆσδε παντελῶς ἀρνούμενης
γυναῖκα φάναι “σὸς δὲ παῖς σὺχ αἱμάτων

2175 υἶδὸν θεόν μου προσκυνούντας κάμει γε
τίθῃσι πλήρεις, μαστιγῶν παρανόμως;”
ἔδειτο παιδὸς τοιγαροῦν στεφηφόρον
λῆξαι μανίας, μὴ κακόν τι καὶ πάθῃ·
ἄλλ' ἦν ἀπειθῆς μητρικαῖς συμβουλίαις.

Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς ἔτη θ'.

2180 Οὕτω σφαγέντος τοῦ Λέοντος ὡς ἔφηρ,
τραυλὸς Μιχαὴλ ἀναδείκνυται κρῆτωρ,
ἔτι σιδήρῳ τοὺς πόδας καθειργμένος
ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς αὐτοκράτωρ·

2162 ἐξέβρισεν? 2166 γυναῖκ' ἀθρόον?

gens in eo violentam pertulit necem loco, quem violaverat haereticus infelix.

Quae priusquam accideret, hoc visum accidit. mater Leonis conspexit per somnium (2165) in Blachernensi templo adstantem sibi feminam exornatam in regium morem, quam circumstabat cum decenti ordine candidatorum manipulus virorum. sed pavimentum redundabat sanguine. (2170) insuper audiit dicentem mulierem ut regis matri acyphus ad bibendum cruore plenus exhiberetur. qua talem potum prorsus respuente, mulier respondit “nonne filius tuus (2175) divinum filium meum et me colentibus plagas imponit praeter fas cruentas?” ipsa rogavit igitur regem filium scelus ut omitteret, ne quid mali accideret: verum hic maternis haud paruit monitis.

Michael balbus an. 9.

(2180) Sic interfecto, ut diximus, Leone Michael balbus procedit imperator; qui pedes adhuc pedicis conclusos gestans ad regium devenit
Ephraemius.

- εἶτ' εἰς μεγάλην προσδραμῶν ἐκκλησίαν
 2185 παρ' ἀρχιδύτου γίνεται στεφηφόρος.
 ἄνωθεν αὐτος εἶλκε σειρὰν τοῦ γένους
 ἐκ Φρυγίας μὲν, ἄστιος δ' Ἀμορίου,
 ἐκφύς πενιχρῶν ἀπόρων τε πατέρων,
 ἀνὴρ ἀποφράς, δεσσεβής, πιστῶν λύμη,
 2190 βαρὺς τιμωρὸς ὀρθοδοξούντων μέρους,
 πάρδαλις οἶον ποικιλόχροος σέβας,
 ἄλλος χαμαιλέων τις ἀμείβων χροάας,
 τῆς αἰρετικῶν παντοδαπῆς κακίας
 πανσπερμία τις παμμιγῆς βδελυκτέα,
 2195 Ἀθιγγάνοις τε καὶ χριστομάχοις φίλος,
 Σαδδουκαίοις μάλιστα τοῖς τρισυθλίοις
 ἄλλη τε λοιπῶν αἰρετικῶν φρενίτι.
 ἔσπεργε τὰ σάββατα καὶ νομηγίας·
 μέλλοντ' ἀγαθὰ καὶ παλίνδρομον βίον
 2200 καὶ τῶν προφητῶν δίκουρε τὸ στίφος.
 οὐκ ᾔετ' εἶναι δαίμονας τὸ παράπαν.
 τὸν Ἰούδαν ἔφασκεν εἶναι δεκτέον.
 μὴ κατὰ καιρὸν ἐκτελεῖσθαι κατ' ἔθος
 πάσχα τὸ σωτήριον ἀπεφλυᾶρει.
 2205 πορνείαν ἀνόμαζεν οὐκ ἁμαρτίαν,
 οὐτ' ἄλλο κακῶν, φιλόποινος καρδία.
 θεόν τ' δμνύναι τῶν ὄλων πυρηγγύα
 ὡς μὴ τρισυπόστατον ἕμνῶν τριάδα.
 οὗτος βαρὺς ἔπνευσεν εὐσεβῶν μέρει,

2199 πάλιν δρόμον V

fastigium; statimque ad magnam progressus ecclesiam (2185) ab archipraesule stemma regni accipit. hic sui traheret generis originem urbe ex Amorio Phrygia in provincia, genitus infimis sine re parentibus. ipse vir nequam, haereticus, fidelium (2190) pestis, et carnifex partis orthodoxae; secta tam varius quam corium pardaleos, alter quin adeo discolor chamaeleon, haereticorum omnigenae malitiae cinnus atque coluvies abominabilis, (2195) Athinganis christomachisque favens, ac Sadduceis potissime tristissimis aliisque insuper sectis haereticis, sabbata observabat et neomenias, futurae vitae bona et resurrectionem (2200) et prophetas omnes irridebat; daemones prorsus nullos esse putabat; Iudam dicebat esse laude dignum; praeter suum tempus paschalem ritum a nobis celebrari blaterabat; (2205) scortationem negabat in culpis ponere vel quicumque esse mali furiosus homo; deum sic iurare summum suadebat, tanquam trium hypostaseon non sit trias. hic mo-

- 2210 καθυποβαλὼν αἰκίαις σφᾶς ἀγροίαις
καὶ φρυγδαίαις καὶ τελευταῖον μόροις
ἔπερ σεβαστῶν προσκνητῶν εἰκόνων.
πρὸς τοῖσδε καθείργουσι φωστῆρας δύο,
Ἐδθύμιον Σάρδεων σὺν Μεθόδιω,
- 2215 τόπτει τ' ἀφειδῶς μαστιγῶν πολλῶν βάρει·
ῶν Ἐδθύμιος εὐψύχως φέρων πόρους
ἐνυποθνήσκει βασάνοις, λαβὼν στέφος,
καθείργουται δὲ Μεθόδιος μακρόθεν.
Ἄνακτι τῷδε Θωμᾶς τις ἀποστάτης
- 2220 ἐπιφνεὶς ὄπλοις τε καὶ βαρεῖ στόλῳ
πορθῶν ἔδηον τὰ πέριξ Βυζαντίδος,
καὶ τοῦτ' ἐπὶ μήκιστον οὐ καλῶς ἔδρα·
ὄμως δίκην ἔτισε συσχεθεὶς τάλας,
διπλοῦν ὀποστὰς ὧν ἔδρασε τὸν μόρον.
- 2225 Τούτου κρατούντος Ἀγαρηνῶν τι γένος,
οἴκησιν ἴσχον δυτικὴν Ἰβηρίαν,
ἀργῶ προσῆλθεν ἄξιόν ἀποικίαν
σφίσι παρασχεῖν εἰς τινα θέσθαι τόπον,
τοῦ δὴ κατ' αὐτοῦς ἰστυνωμένου τόπου
- 2230 καὶ μὴ σθένοντος σφῶν φέρειν συνοικίαν.
καὶ πείθεται φύλαρχος αὐτῶν τοῖς λόγοις,
καὶ τούσδε λαβὼν ἐξέπλευσε σὺν στόλῳ,
λαφυραγωγῶν πυρηνολῶν νήσους ὄλας
καὶ πειρατικῆς ἀναπιμπλῶν ναυτίας.

2212 ὑπερσεβάστων προσκνητῶς?

lestus erat partibus orthodoxis, (2210) quas cruciatibus diris exercebat nec non ex illis et supremis suppliciis propter augustarum cultum imaginum. praeterea comprehendit insignes duos, Sardinum episcopum Euthymium cum Methodio, (2215) multoque et gravi verberare cecidit. in his Euthymius, fortiter dolores ferens, stemma lucratus moritur in cruciatu; Methodius remotum in carcerem ablegatur.

Regnanti huic Thomas rebellis quidam (2220) hostis exortus, armis et classe gravi cunctam Byzantii diripiebat viciniam; idque permulto malum duravit tempore. sed ad extremum captus infelix Thomas factorum suorum duplam persolvit poenam.

(2225) Sub hoc item rege Agarenorum quaedam tribus, occiduum incolens Iberiam, principem suum precibus fatigabat ut se in coloniam duceret ad alias terras, quoniam artiore nunc habitabat loco, (2230) qui iam non caperet incolarum numerum. paruit tribulium princeps sermonibus, impositoque in navibus populo insulas coepit deprædari, incendere, mareque opplevit piraticis navigiis. (2235) cumque

- 2235 ἐπεὶ δὲ καθ' ὥρμισε τριήρεις Κρήτη,
τὸ πάμπορον δ' ἔβλεψε νήσου καὶ θέσιν
εὖ κράσεως ἔχουσαν ἄλλων θ' ὠρίων,
φλέγει μονωθεὶς πάντα πύρι τὸν στόλον·
καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν ναυτικοῦ πεφλεγμένου
- 2240 καρδίῳν οὐχ ἤκιστα καύσεως στόλον,
καὶ γαμετῶν καὶ φιλιτάτων μεμνημένον,
"τῶν ὑμῖν ὧδε χῶρος εἰς κατοικίαν,
γάλα μέλι ῥέουσα γῆ τις" ἀντίφη,
"ἤπερ κατοικήσατε συσχόντες, φίλοι,
- 2245 καὶ φιλιτάτα κτήσεσθε γήμαντες τάχα."
ἐκ τοῦδε λοιπὸν Ἰσμαῆλ ἰσχυρὸν γένος
νήσον κατέσχον καὶ τὰ τῆς νήσου κράτη.

Θεόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιβ'.

- Ὁ Μιχαὴλ δὲ τὸν βίον καταστρέφει
λιπῶν τὸ κράτος παιδὶ τῷ Θεοφίλῳ,
- 2250 σέβας μὲν οὐ τρέφοντι καλὸν ἐκ νέου,
ἀλλὰ πατρῴας δυσσεβείας καὶ κράτους
ὀφθέντι κληροῦχῳ τε καὶ διαδόχῳ,
μᾶλλον δὲ πολλῷ καὶ βασιλικῷ μέτρῳ
νικῶντι, καθά φασι, τὸν φυτοσπόρον
- 2255 τῆς δυσσεβείας διαπύρῳ μανίᾳ,
ἣν προσκυνηταῖς ἐμπνέων ἦν εἰκόναν,
στάθμη δὲ δίκης ἀρρεποῦς πεφνκῶτι,

2246 Ἰσμαηλιτῶν γένος?

appulisset ad Cretam triremes, miratus insulae uberem naturam, tem-
periem aëris, commoditates ceteras; remotis arbitris classi subiecit ignem.
post id, cum socia turba dolore arderet (2240) haud minus quam incen-
dio flagrabant naves, propter uxorum ac pignorum memoriam, "nunc"
ait princeps "vobis heic est manendum in regione quae lacte et melle
fluit; quam ut occupetis oro vos, amici, (2245) ductisque uxoribus pi-
gnora procreetis." tempore ex illo Ismaëlis populus fortiter insulam
eiusque arcea tenuit.

Theophilus Michaelis filius an. 12.

Mortali Michael vita discedens imperium filio tradidit Theophilo,
(2250) qui religione a pueris imbutus prava paternae visus est poten-
tiae simul haereseosque heres et successor; immo copioso regioque mo-
dulo, ut in proverbio est, patrem superans, (2255) impietatis suae fer-
vidam furorem contra cultores imaginum spirans. ceterum iuris incor-

- καὶ τῶν νόμων φύλακι τῶν εὖ κειμένων.
καὶ τῶνδε μαρτύριον ἂ μέλλω φράσειν.
- 2260 Λαμπρῶν τις ἀνήρ, σύγγονος βασιλίδος,
κλήσιν Πετρωνᾶς, δρουγγάριος ἄξιαν,
ἐν γειτόνων γύναιον οἰκοῦν ἠδίκηι
τῷ τὰς διαίτας τῶν δόμων ὑψοῦν μέγα
τῷ δωματίῳ προξενεῖν τοῦδε βλάβην.
- 2265 ὃ καὶ προσῆλθε βασιλεῖ τούτου πέρι·
ὁ δ' αὖ κελεύει Πετρωνᾶ λῦσαι βλάβην.
ἀλλ' οὗτος ἀδύθις ἀδικῶν οὐκ ἀνίει.
πρόσεισι γυνή τῷ στεφηγόρῳ πάλιν
καταβοῶσα τῆς βίας δρουγγαρίου·
- 2270 τὴν ἀδικίαν ἐκτραγωδεῖ σὺν γούοις.
στείλας βασιλεὺς ἐξετάζει τὴν δίκην,
καὶ γούος Πετρωνᾶν ἐπόδικον αἰτίαις
αἰκλίζεται μάστιξεν αὐτὸν ἐννόμως,
καὶ στηλιτεύει φανερώς ἐν τῇ πόλει,
- 2275 καὶ συγκατασπᾶ τὰς διαίτας ἐκ βάθρων,
καὶ τῇ γυναικὶ τὰς ὕλας διανέμει.
Καὶ φορτίδα δὲ τῶν ἀγωγίμων πλέαν
ἰδὼν προκύνσας ἐκ βασιλείων δόμων
ἔξ ἐμπορίας κατάρασαν ἄρτιως,
- 2280 καὶ βασιλίδος τυγχάνειν γούος φορτίδα,
ἔμπορτον αὐτὴν τῷ πυρὶ καταφλέγει,
μὴ δεῖν βασιλεῖς ἐμπορεύεσθαι λέγων,

rapti tenax instarumque legum custos erat; cuiusce rei proferam testimonia.

(2260) Illustris vir imperatricis frater, nomine Petronas, dignitate drungarius, adversus vicinam feminam iniurius erat, cum exstruendis altius cubiculis illius domum detrimento afficeret. (2265) mulier igitur regem invocavit, qui iussit a Petrona damnum refici. hic de sua nihil remisit iniustitia. accessit ergo ad regem mulier iterum, contra drungarii vim expostulans, (2270) suamque iniuriam clamitans quæstæ est. tunc rex submissis qui rem cognoscerent, ubi Petronam crimini affinem scivit, flagris in eum rite animadvertit, et sic punitum publice in urbe exposuit; (2275) tum ædificium a fundamentis subruit, iussitque feminae materiem attribui.

Insuper onerariam plenam mercibus navem conspicatus e regia dome, quæ nuper a mercando reversa fuerat, (2280) ut hanc reginae coniugis esse audiit, ipsam cum mercibus igne consumpsit; quia reges, inquit, haud decet mercari nec dardanariorum vitam.

- μήτ' οὖν παλιγκάπηλον ἀνότειν βίον,
 μόρα δ' ἰδιώτιδι ταῦτ' ἀφιέναι,
 2285 ὡς ἂν ἀφορμὰς συμπορῶνται βίον.
 Ἄλλ' ὡς δικαίου διάπυρος ἦν φίλος,
 οὕτως ἐπαχθῆς καὶ δύσοργός τις λίαν
 τιμωρὸς ἔπην εὐσεβεῖν ἤρημένους.
 ἐλύττα καὶ γὰρ κατὰ σεπτῶν εἰκόνων,
 2290 καὶ προσκνητὰς ἱερῶν μορφωμάτων,
 ἄνδρας ἄγιους, ἀγγελικοὺς τὸν βίον,
 ὡς δυσμενεῖς τε δυσσεβεῖς στυγητέους
 πάσαις βλάκῃ τῶν λυπηρῶν ἰδέαις,
 μηδὲν προλείπων εἶδος ἀπανθρωπίας,
 2295 ἤκλιετ' ἀπήλωνε κατεπυρόβλει,
 εἰρηκῆ ζοφώδει κατέκλειε δεσμίους,
 βυθοῖς ἐδίδου καὶ μακραῖς κακουχίαις,
 ἔστιξεν ὄψεις. ὦ ξένης τιμωρίας.
 καὶ ταῦτα ποιῶν ἐκμανῶς Σατὰν λάτρεις
 2300 αὐτῷ δοκῶν ἦν τὰ θεῶν πράττειν φίλα
 ἢ καὶ λατρεῖαν τῷδε δεκτὴν προσφέρειν,
 ἢ φησὶ Χριστὸς ἐν λόγοις εὐαγγέλοις.
 ταῦτ' ἄρα πλείστους ἐνθῆως ἠνδρισμένους
 καὶ χριστομάχον τοῦδ' ἐλέγξαντας πλάνην
 2305 μόρω πυραδοῦς μάρτυρας ἀπειργάκει.
 ἄλλοι δ' ἐναπέμειναν ἀλεῖπται βίω,
 οἷς Μεθόδιος συνάριθμος τυχᾶνει
 καὶ Θεοφάνης σωφρόνως σιγματίας,

sequi, sed privatorum id conditioni relinquere, (2285) ut hinc tuenda vitae copiam habeant.

At quantum iusti fervidus amans erat, tantumdem gravis iracundusque erat adversus verae religionis assecclas: sacrarum etenim odio imaginum (2290) imbutus, quicumque his adhibebant honorem, sanctos vitaeque angelica viros praeditos, velut hostes impios abominabiles, omni affligebat molestiarum genere, nullam omitens saevitiae speciem. (2295) cruciabat igitur, pellebat in exsilium, urebat, caeco vinctos tenebat carcere, mergebat aquis, longis urgebat poenis, faciem compungebat. o supplicium novum! quae patrans hic furiosus satanicola (2300) sibi videbatur rem deo acceptam facere ipsique gratum exhibere famulitium, ut ait Christus in sermone evangelico. sic ergo plurimos decertantes fortiter scelestamque huius arguentes haeresim, (2305) morte damnatos efficiebat martyres. aliquot tamen martyrii hortatores supervixerunt, in quibus Methodius, Theophanesque

καὶ ζωγράφος *Λύζαρος* κανθεῖς τὰς χεῖρας,
2310 αἷς ἐρχεῶς ἔγραφεν εἰκόνας πάλιν.

Θεόφιλος σχεῖν σύζυγον βίου θέλων,
κοινωνὸν ἅμα τοῦ κράτους καὶ τοῦ λέχους,
χορὸν συνῆξε παρθένων πολλαχόθεν,
καλῶν ἀπασῶν, ὅψιν εὐπρεπεστάτων·

2315 ἐν αἴσπερ ἐξέλαμπε τῶν ἄλλων πλέον,
οἷος σελήνης πλησιμαοῦς τις κύκλος,
σώματος ὥρα, λαμπρότητι τοῦ γένους
καὶ μαρμαρυγαῖς τῶν λόγων *Εἰκασία*.
χρυσοῦν τι μῆλον ἀμῆλει φέρων ἀναξ

2320 περιπολῶν ἦν τὸν χορὸν τῶν παρθένων,
μνηστρον σκοπῶν δοῦναι τι τοῦτο φιλιότη·
ὡς οὐκ θεῖται παριῶν *Εἰκασίαν*,
κάλλους περιτοῦ θυνμάσας κόρην ἔφη
“διὰ γυναικὸς φαῦλα πάντ’ ἀπερρώη.”

2325 ἧ δ’ ἤρ’ ἐμ’ ἀντέφησεν εὐστόχως ἄγαν
“ἄλλ’ ἐκ γυναικὸς πηγάζει καὶ βελτίω.”
ὁ δ’ αὖ παρῆλθε θυνμάσας τὴν παρθένον,
καὶ δοὺς τὸ μῆλον παρθένῳ Θεοδώρῳ,
χώραν ἐχούσῃ πατρίδα Πυφλαγόνων,

2330 πλὴν εὐπατριδῶν πατέρων κατηγμένη,
κοινωνὸν αὐτὴν ἄγεται κράτους λέχους,
εἴην *Εἰκασίαν* παραβλέψας, ὡς ἔφη·
ἧ μὴ τυχοῦσα κοσμηκῆς σκηπτουχίας

2316 οἶα?

honesto compunctus stigmatē, et pictor Lazarus, qui perustis manibus (2310) belle tamen rursus pingebat imagines.

Iam Theophilus appetens vitæ sociam, imperii simul torique participem, chorum undecunque collegit virginum, quarum etsi nulla non erat formosissima, (2315) inter has tamen magis emicabat, qualis est lunæ cumulatus orbis, venusto corpore et generis splendore, sermonisque etiam dignitate *Icasia*. aureum ergo pomum manu gerens (2320) chorum virgineum rex circumibat, ut hunc gratisimæ daret arrhabonem. ut autem vidit in transitu *Icasiā*, formam eximiam mirans puellæ, ait “cuncta obvenerunt mala per mulierem.” (2325) illa submissæ, sed prudenter admodum, “atqui ex muliere meliora manant” ait. rex admiratus virginem præterit; pomoque tradito virgini *Theodoræ*, patriam quidem habenti *Paphlagoniam*, (2330) sed de patriciis genitæ parentibus, hanc simul imperii torique participem fecit, præterita, ut iam dixi, *Icasia*; quæ ubi

- οὐ νυμφίου τε γηγενοῦς βασιλέως
 2335 πλουτεῖ νοητὸν παντάνακτα νυμφίον
 καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρουχίαν,
 μονάσασα δὲ καὶ μονὴν δειμιμένη
 ἤσκειτ' ἐν αὐτῇ, προσλαλοῦσα ταῖς βίβλοις·
 ἧς μετὰ συγγράμματα χαρίτων ἔφν.
 2340 Ἡ δὲ βασιλῆς, ἡ Θεοῦ Θεῖα δόσις,
 στέργουσα κρύβδην εἰκόνας σεβασμίας
 κατεῖχεν ἔνδον εὐλαβῶς κιβωτίου,
 μανίαν ἐκκλίνουσα τοῦ συννεύτου
 ἦνπερ προσῆγε προσκυνηταῖς εἰκόνων.
 2345 καὶ δὴ πατ' αὐτῆς προσκυνύσης εἰκόνας
 αἰσχίον ἀνδράριον αὐτοῦ Θεοσίτου,
 παράφορον νοῦν καὶ παρακεκομμένον,
 ἀνακτόροις ἄθυρμα ψυχαγωγία,
 ἠρώτ' ἐπιστὰν "τί τάδ' ἐστίν, ὦ μάνη;
 2350 οὕτω γὰρ ὠνόμαζε τὴν βασιλῖδα.
 ἡ δ' ἀφελῶς εἶρηκε "καλὰ νινία."
 ἐκεῖθεν οὖν ἔδραμε πρὸς βυσιλέα
 ἐκεῖνο τάνθρωπιον, ὡς εἰθιστό οἱ.
 ὁ δ' ἤρετ' ἐξ ὅτου περ ἦκει καὶ πόθεν·
 2355 τὸ δ' ἐκ μάνης ἔφησεν ἦκειν ἐνθάδε,
 καὶ τήνδε καλὰ προσκεκτῆσθαι νινία.
 συνεῖς βασιλεὺς εἰκόνας τὰ νινία,
 θυμοῦ πνέων ἄπεισι πρὸς βασιλῖδα
 καὶ λοιδορεῖται καὶ καθικνεῖται λόγοις.

2345 εἰκόνων V

2354 ἤρετο et ἦκειν V

mundanum non est adepta sceptrum terrenique regis nuptiis excidit, (2335) spiritalem et omnium regem sponsum lucrata est et caelestis regni sortem. monialis enim, condito monasterio, in hoc se exercuit literis dans operam; eiusque exstant pleni lepore libri.

(2340) At imperatrix, inclytum dei donum, sacras imagines clanculum colens, servabat reverenter in arca conditas, insanum odium coniugis declinans, quo cultores imaginum prosequabatur. (2345) cumque illa aliquando has ipsas coleret, homuncio quidam Thersite deformior, dementi mente praeditus et insipiens, regii palatii ludicrum ludibrium, rogavit adstans "quid hae sunt, o Mana?" (2350) hoc enim nomine reginam appellabat. illa pure respondit "sunt pulchrae pupae." protinus ad regem illinc cursu concito homuncio ille venit pro more suo. rex sciscitatur undenam ipse veniat; (2355) vesanus illinc sese redire ait, et reginam possidere pulchras pupas. rex pupas intelligens esse imagines, ira inflammatus pergit ad reginam, eamque obiurgat, compellans verbis asperis.

- 2360 ἡ δ' ἦν σοφιστὴν ἀπατώσα κακίας,
τὰς ἐν κατόπτροις ἐμφάσεις λέγουσά πως
μορφῆς ἐμῆς ἰδεῖν τε φράσαι νινία.
οὕτω θυμοῦ σβέννουσιν εἰποῦσα φλόγα.
Οὗτος βασιλεὺς Θεόφιλος πολλάκις
- 2365 καὶ δι' ἑαυτοῦ καὶ στρατηγῶν ταγμάτων
ἄλλων τε πολλῶν ἀνδρικῶν εὐκαρδίων,
Μανουὴλ δ' οὐχ ἤκιστα καὶ Θεοφόβου,
μάχας κατώρθου, κτινύων ἀντιπάλους·
ἦσθην γὰρ ἄμφω δεξιῶ ῥωμαλέω
- 2370 καὶ τῶν κατὰ σφῶς οὐθενὸς λελειμμένω
εὐανδρῆαις τε καὶ καλαῖς στρατηγῆαις.
καὶ χεῖρα δ' εἶχε φιλότιμον, πλουσίαν,
εὐεργετικὴν, φιλόδωρον εἰς ὄλους·
ὄθεν ξενῶνα καὶ φαινὸν καὶ μέγαν
- 2375 εἰς ἀνάπαυμα τῶν ξένων ἀπαρτίους
κλῆσιν ἑαυτοῦ τῷ δομήματι νέμει,
οἶκον γυναικῶν ὄντα τὸ πρὶν ἀσέμνων.
ἦττιτο δ' οὐδὲν ἀφροδισίων σφόδρα,
τῇ σωφροσύνῃ προστετηκῶς ἐκτόπως.
- 2380 Ἀλεξίῳ δὲ τῷ Μωσιηλὲ τοῦπίκλῃν,
ἔξ Ἀρμενίων Κρηνητῶν λαμπροῦ γένους,
ἀνδρὶ στρατηγῷ γεννάδα ῥωμαλέω,
μετὰ χαρίτων ὄψιν ἡγλαῖσμένω,
Μαρίαν συνῶκισε τὴν θυγατέρα,
- 2385 τιμήσας αὐτὸν ἀξίᾳ τῇ Καισάρων,

(2360) ipsa cavillatorem decipiens improbum, ait se in speculo contemplantem spectra, formam suam appellasse puparum nomine. sic elocuta regis exstinxit iram.

Rex hic Theophilus saepenumero (2365) tum per se ipse tum per duces bellicos, quos multos habuit forti animo praeditos, Manuelem praesertim ac Theophobum, feliciter bellavit cum hostium caede. ambo enim erant dextri fortesque, (2370) neminique cedebant suorum temporum strenuitate vel arte imperatoria. ipse Theophilus liberalem manum munificamque omnibus porrigebat. quare etiam hospitium splendidum magnum (2375) ad peregrinos excipiendos exstruens suimet aedificio nomen indidit, quod antea fuerat scortorum lustrum. nec rei venereae prorsus erat obnoxius, sed castimoniae studebat mirifice. (2380) Alexio autem cognomento Moseli, ex Armeniorum Crinitarum claro genere, strenno viro et duci magnanimo et venustate vultus exornato, Mariam filiam nuptiis copulavit, (2385) addito honore tituli Cae-

- καὶ σὺν στόλῳ πέπομφε πρὸς Λογγιβάρδους.
 φθουομένον δὲ τοῖς κατ' αὐτὸν ἀνδράσι
 καὶ τῷ βασιλεῖ γ' ἐνδιαβεβλημένου,
 διαβολῶν σύζυγος ἦν ζῶσα τότε·
- 2390 ἐπεὶ δ' ἐκείνη κατέλιπε τὸν βίον,
 εὐθὺς περιφάνειαν ἐκλιπὼν βίου
 Καίσαρος ἄξιαν τε, συγγενεῖς, φίλους
 ἄλλα τε πάντα καὶ πλεον τύρβην βίου,
 τὸ κατὰ Χριστὸν ἀμφιέννυται ῥάκος,
- 2395 καὶ τρίχα καρεῖς τὴν μονὴν ὑπεσιέδου
 ἦν αὐτὸς ἀνήγειρε, τὴν Ἀνθεμίου·
 ἐν ἧ μονάζων καταλύει τὸν βίον.
- Τοῦ δ' Ἀμορίου πατρίδος Θεοφίλου
 ταῖς Ἀγαρηνῶν στρατιαῖς ἠλωκότος,
- 2400 ἀπειραριθμήτου δὲ κτανθέντος στίφους,
 καὶ πλεῖθος ἦλω μυριάριθμον τότε
 ἄχθ' ἐν δορυάλωτον αὐτοῖς βαρβύροις,
 ἐν οἷς στρατηγοὶ τῶν ἐκεῖθι ταγμάτων,
 δεκάς τετραπλῆ σὺν ἀπλῆ ἕξνωριδι,
- 2405 οἱ μωρτύρων εὐραντο καὶ στέφη τέλος.
 ὦνπερ χάριν πέπομφε πρέσβεις ὁ κρύτωρ
 ἀπαγγελοῦντας τῷ κραιτοῦντι Περσίδος
 δοῦναι λαβόντα λύτρου τὴν λύσιν σφίσιν
 κεντηνάρια πρὸς τέτρασι δις δέκα.
- 2410 ἀλλ' οὐ προσέσχεν ἀκοή φανὴν λόγοις.
 ὅθεν βασιλεὺς ἐκτακέις μακροῦ λύπη
 νοσήσας ἀπέρρηξε κακῶς τὸν βίον,

sarei; misitque cum classe contra Longobardos. sed enim invidente comitatu atque apud regem calumniantē Caesarem, uxor dum vixit, calumnias dispulit. (2390) sed postquam illa vitam deseruit, statim Alexius mundi se pompa abdicans, Caesarea dignitate, propinquis, caris, profanique omni tumultu saeculi, pauperem Christi exemplo saccum induit, (2395) coenobiumque tonsa coma ingressus est Anthemii, quod ipse construxerat, ibique monachus vitae confecit cursum.

Exin Amorio, Theophili patria, Agarenorum capto exercitibus, (2400) innumerabilis turba gladio periit, aliaque plurima servituti addicta ad barbaros iure belli abacta est; atque in his erant legionum duces illic bellantium quadraginta duo, (2405) qui etiam martyres denique evaserunt. hos ut redimeret rex legationem misit, significantem Persidis tyranno ut hos dimitteret acceptis redimiis centenariis quattuor cum viginti. (2410) sed verba respuerunt aures barbarae. quare imperator longo maerore affectus, contracto morbo misere ab-

πολλὰ δεηθεὶς συζύγων τῶν τ' ἐν τέλει
καθαιρέσει στέργοντας εἰκονισμάτων
2415 τὸν Ἰωάννην λύκον, οὐχὶ ποιμένα,
ἔαν καθέδραν κατέχειν ἐκκλησίας.

Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Θεοφίλου σὺν τῇ μητρὶ Θεοδώρᾳ καὶ αὐτῆς μόνος.
ὁμοῦ ἐτη κε'.

Ἔῖτα κραταρχεῖ τοῦ κράτους Θεοδώρα
σὺν παιδί, βραβεύουσα γαλήνης δόσιν·
ἧς πρῶτον ἔργον κατάγει τοὺς φρυγάδας
2420 τοὺς τ' ἐν φυλακαῖς ἐκλύειν καθειργμένους,
νεῖμαί τε παῦλαν τοῦ διωγμοῦ καθάπαξ.
μετὰ δ' ἀναστήλωσιν ἔσπευδε δρᾶσαι
τῶν ἱερῶν τε προσκνητῶν εἰκόνων.
ἔῖτα κατάγει τοῦ θρόνου Ἰωάννην,
2425 ἀντεισάγει δὲ Μεθόδιον ἀξίως,
οὗ προστιτουῖντος ἠρθοδόξων τοῦ στίφους
καθίδρυσις γένοιτο σεπτῶν εἰκόνων
εἰς τοῦμφανές τε προσκύνησις τοῖς ὄπλοις.
τόθ' ἡ βασιλὶς ποιμεναρχῶν πληθύνει,
2430 πρὸς δ' αὖ λογάδων ἐνθέων μονοτρόπων
δεῖται λιπαρῶς τοῦ ξυνηνέτου χάριν,
ὡς ἂν ὑπ' αὐτοῖς διαλλακταῖς εὐχέταις
θεὸς βασιλεῖ Θεοφίλω πταισμάτων
καὶ χριστομάχου τῆς πλάνης λύσιν νέμοι,
2435 σύγγνωμονήσας ὡς συμπαθῆς δεσπότης,

2414 στέργοντας τῶν εἰκ. V

rupit vitam, uxorem atque optimates valde exorans ut abolendas cura-
rent imagines, (2415) atque ut Ioannem lupum, non pastorem, ecclesiae
cathedram retinere sinerent.

Michael Theophili filius cum Theodora matre, rursusque solus.
summa an. 25.

Postea cum filio regnat Theodora, quae pacis reddidit imperio do-
num. in primis enim exsules reduxit, (2420) quique tenebantur vinculis
emisit liberos, persecutionis cursum omnino inhibens. mox prope-
ravit cultui proponere sacras ac venerabiles imagines. deinde electo de sede
Ioanne (2425) illi Methodium digne substituit, quo praesidente ortho-
doxis partibus augustarum imaginum fieret resistentio, easque publice
populus adoraret. tunc imperatrix episcoporum coetum (2430) nec non
sapientium hieromonachorum enixis precibus pro defuncto coniuge ora-
vit, ipsis ut intercedentibus deus auguste Theophilo culparum erroris-
que haeretici veniam concederet, (2435) misericordia flexus ceu mitis

καὶ τῶνδε προσχῶν ταῖς λίταις εὐξαμένων,
οἷα θεὸς φιλοκίτος εὐπλαγῆχος φύσει,
ὡς πρὶν Μανάσσην ἀξιοῖ σωτηρίας.

‘Ο δ’ ἐνδίκως ἐκπτώσει ὑποστὰς θρόνον

2440 γόης Ἰανῆς, ἐν μονῇ που διάγων
Χριστοῦ τε μητρὸς τοῦδε λαβῶν εἰκόνας,
ὄμματ’ ἀπεμαύρωσε τῶνδ’ ὁ μαινόλης·
ὅπερ μαθοῦσα βασιλὶς τρισολβία,
ζήλου φλεχθεῖσα τῷ πυρὶ τὴν καρδίαν,

2445 τοῦδ’ ἐκκοπήναι τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων
εἰς ἐκτίσιν ἐνδικὸν εὐθὺς ἤξιον.
ὄρητις δ’ ἀνειρόχθη ταῖς τινῶν συμβουλίαις·
πλὴν πέμψασ’ ἠκίσατο τοῦτον σκυτάλῃ,
πληγαῖς μακραῖς κόψασα τοῦδε σαρκίον.

2450 Τυτύτης κρατούσης Βουλγάρων ἀρχηγέτης,
μαθῶν γυναικὶ σὺν ἀπαλῷ τεκνίῳ
τὴν Ῥωμαϊκὴν ἡγμένην αὐταρχίαν,
σπονδῶν δράσειν σύγχυσιν ἠπέλλει μέγα,
ὡς εἶχε συνθεῖς ἀνακτι τῶν Ἀύσονων

2455 καὶ καταδραμεῖν τὸς ὄρους Ῥωμαῖδος.
πρὸς τόνδε φάναι τὴν βασιλισσαν λόγος

2433 hunc merito recenset inter Graecorum errores Allatius in tractatu de lib. eccl. Graecor. p. 117 sqq. citatque falsae sententiae auctores Synaxarium, Nicephorum, Zonaram, Constantinum Manassem, Gennadium aliosque anonymos; quibus nunc accedit Ephraemius. perniciosum errorem ego ipse nuper refutavi in annotationibus ad orationem Blemmydae a me editam in Vaticanae collectionis secundo volumine. est autem hoc in loco ineptum Manassis exemplum, viventis scilicet hominis in terreno carcere comparatio cum anima corpore soluta infernisque poenis, quas evangelium aeternas esse affirmat, addicta. M.

dominus. horum reapse precibus aures praebens Theophilum misericors clemensque deus, ceu quondam Manassem, salute dignatus est.

Interim is qui sede merito exciderat, (2440) planus Ioannes, in monasterio degens Christi matrisque eius imaginibus forte deprehensis oculos furiosus eruit, quo audito scelere incluta regina, zeli vicissim flammis cor perusta, (2445) impio pupillas excuti oculorum iusto talione protinus imperavit. verum quorundam prohibita consiliis, mittens armatos scutica ministros, multis verberibus corpus illi contudit.

(2450) Hac imperante Bulgarorum dominus, audiens mulieri teneroque puero Romani imperii regimen commissum, magnopere minabatur se abrupturum foedera quae sibi cum Caesare intercedebant, (2455) et Romanos fines incursaturum. tunc huic reginam sic rescripsisse aiunt "equidem

- “Θεῷ δὲ κἀγώ, συντρίβοντι τὰς μάχας,
 Φαρροῦσα πάντως ἀντιτάξομαι γέ σοι·
 κἂν μὲν νικήσω σὺν Θεῷ μαχουμένη,
 2460 μέγαν ὀφλήσεις τὸν κατάγελων ὄλοις·
 εἰ δ’ αὖ νικήσεις, οὐδὲ τὸ νικῶς σοι μέγα
 γυναῖκα νικήσαντι θήλειαν φύσει.”
 ὡς οὖν τὰδ’ ἀπήγγελλο μυσσαρχηγέτη,
 ὑφῆκεν ὀρμῆς, τὴν ὄφρον κατασπάσας,
 2465 ἀνανεοῖ τε τὴν πρὶν εἰρήνην πάλιν.
 Ἀλλὰ καλὸν πῶς πόθεν λόγῳ φράσαι
 εἰς πίστιν ἦκεν εὐσεβῆ Μυσῶν ἔθνος.
 γυνή τις ὄντως εὐγενῆς ἐκ Βουλγάρων,
 ὄμαιμος οὖσα τοῦ Μυσῶν ἀρχηγέτου,
 2470 ἦχθη δορυάλωτος εἰς Κωνσταντῖνον·
 ἦ γ’ ἐνδιατρίβουσα τοῖς ἀνακτόροις
 βαπτίσμιτι πρόσσεισι τῷ σώτηρι,
 τὸ Χριστιανῶν ἐκδίδαχθεῖσα σέβας,
 καὶ γινῶσιν ἔσχε γραμμάτων Ἑλληνισαν.
 2475 αὕτη λυθεῖσα παρακλήσει συγγόνου
 καὶ τῷδ’ ὀφθεῖσα, Χριστιανὸς ὡς δέων
 ἐπῆρχε θουμάζουσα σεμνόνουσά τε,
 καὶ τόνδε βαπτίσματος ἐνθεῖον χάριν
 ἕπειθε λαβεῖν ταῖς καλαῖς συμβουλίαις.
 2480 ὁ δ’ ἦν τέως ἄτεγκτος οὐδ’ εἰκὼν λόγοις·
 ἐπεὶ δ’ ἐπεισέφρησε λοιμὸς Βουλγάρους,
 οὐκ ἦν δὲ λύσις οὐδέ φυλὴ τῆς νόσου,

2466 πῶς καὶ πόθεν?

2482 καὶ τίνα?

cum deo proeliorum arbitro profusus aperto Marte resistam tibi. quodsi, avente deo, superior fuero, (2460) tu quidem orbi cuncto risui eris: sin contra viceris, laus tua levidensis erit victoriam de muliere retulisse.” haec ubi relata sunt Moesorum duci, is suum impetum super-biamque fregit, (2465) pacisque veteris renovavit foedera.

Sed est praeclarum verbis iam referre quomodo gens Moesorum ad fidem venerit. femina apprime nobilis ex Bulgaris, natura soror principis Moesorum, (2470) Cpolim captiva ducta est. haec autem degens regio in palatio ad salutare lavacrum accessit, edocta Christianorum religionem simulque literis Graecis erudita. (2475) haec deinde dimissa rogante fratre, atque ad hunc reversa, Christianos, ut par erat omni verborum magnificabat honore; atque ut baptismatis gratiam reciperet, fratrem egregiis hortabatur monitis. (2480) sed is loquentem immota mente audiebat. verumtamen cum Bulgares corripuisset pestis, nullumque ad-

- θεὸς δὲ λυτὴρ ὤπτο λοιμοῦ παμφάγου,
 προσχὼν γυναικὸς ταῖς λιταῖς χριστωνόμενου,
 2485 ἔγνω θεοῦ δύναμιν ἄμυχον τέως,
 καὶ οἱ σταλῆναι ποιμενόμεχην ἡξίου·
 παρ' οὗ σταλέντος καὶ μυεῖται κατ' ἔθος
 καὶ λαμβάνει βάπτισμα τῆς ἀφθαρσίας.
 οὗ χάριν ἔθνος ἔκμανεν τὸ Βουλγάρων
 2490 ἀρχηγέτην σφῶν ἀνελεῖν τόνδ' ἡξίου·
 ἀλλὰ πεποιδῶς σταυρικῇ παντευχίᾳ
 ἤτησεν αὐτοὺς συμπλακείς κατὰ κράτος,
 καὶ τόνδε πάντες εὐσεβοῦσι τὸν τρόπον,
 βάπτισμα θεῖον προφρόνως δεδεγμένοι.
 2495 Ἔως μὲν ὑπῆν ἐγκρατῆς αὐταρχίας
 ἢ Θεοδωρώννμος, ἀνασῶν κλέος,
 εὖ εἶχε τὰ πράγματα τῇ Ῥωμαίδι·
 ἐπεὶ δ' ὑπέξιστατο παιδί τοῦ κράτους,
 ἅπαντα πεπλήρωτο τῆς ἀκοσμίας,
 2500 σωροὺς Μιχαὴλ χρημάτων καὶ προγυμμάτων
 ὄλαις ἀμάξαις ἐκκενοῦντος ἀφθόνως
 κώμοις μέθαις κόλαξιν, ἔργοις ἀτόποις·
 ὅς ἐκ χρυσοῦ πλάτανον εὖ εἰργασμένην
 γρῦπῆς τε διττοὺς καὶ λέοντας αὖ τόσους
 2505 εἶδη τε πλεῖστα παντοδαπῶν κοσμίων,
 εἰς κόσμον εἰς ἐκκληξίν ὄντα τοῦ κράτους,
 χωνεῖα παρέδωκεν ἕξ ἐμπληξίας.
 Ἄναξ Μιχαὴλ οὐκ ἔχων ἕξ ὀσφύος

esset remedium mali nisi deus fieret summi exitii aversor, Christianae
 princeps feminae precī annuens (2485) agnovit dei virtutem insuperabilem,
 sibique mitti postulavit episcopum; a quo superveniente initiatur
 rite, et lavacrum recipit incorruptionis. ob id Bulgaricus efferratus po-
 pulus (2490) principem suum molitus est occidere: sed enim fretus va-
 lidis crucis armis rebelles conserta princeps pugna domuit. tunc omnes
 vera pariter fide imbuti dium libentes baptismata receperunt.

(2495) Igitur quoad praesent imperio reginarum gloria Theodora, Ro-
 manae res feliciter se habebant: sed postquam summa cessit potentia in
 filium, sensque deque pernisceri coeperunt omnia. (2500) pecuniae opumque
 Michael acervos totis, ut aiunt, plaustris effundebat, comissans, potans,
 inter palpones graecans. idem etiam platanum affabre ex auro factam
 duosque grypes et leones totidem (2505) atque aliam plurimam variam
 supellectilem, quae dignitati regiae ornamento erat, stulte conflavit, ut
 pecunia fieret.

Rex Michael, quoniam ex proprio genere non suppetebat regni

- κληροῦχον ἀρχῆς καὶ διάδοχον κράτους,
 2510 ἄνακτα Βασιλείων Ἀυσόνων στέφει,
 συζεύξας αὐτῷ πρὸς γάμου κοινωσίαν
 αὐτοῦ παλλακὴν, Ἰγκερὸς Εὐδοκίαν.
 χώρας δ' ὁ Βασίλειος ἐξέφυ πάλαι
 Μακεδονίας, ἐξ ἀσήμεων πατέρων
 2515 αὐτουργία τε χρωμένων γεωργία,
 ἰσχυρὸς ἀνὴρ, δεξιὸς, ῥωμαλέος,
 εὐήλιξ, ἠβίων, ἐδπρόσιτος, δασύθριξ,
 ψυχὴν ἀγαθός, τὰς φρένας ἐρρωμένος·
 ὧ πολλ' ἐμνῦτο σύμβολα κραταρχίαν
 2520 εὐθὺς ἀπ' αὐτῆς παιδικῆς ἡλικίας,
 ἀφ' ὧν βράχιστα σημανῶ στιχουργία.
 Θέρους βρεφικῶς τῷδ' ὑπ' ἀκτῖνα πάλαι
 ὑπνοῦντι, καθὰ γηπόνων ἔθος τέκνοις,
 ἐπικαταπτὰς αἰτός, θαῦμα ξένον,
 2525 σκιὰν ἀνεῖς πτέρυγας ἔδρα τῷ βρέφει.
 περὶ βρέφους ἔδεισε μήτηρ ἐκτόπως,
 τὸν αἰτὸν βλέψασα μὴ κατ' ἐλπίδας
 σκιὰν σχεδιάζοντα τῷ βρεφυλλῷ,
 καὶ τόνδε λίθοις ἀπελαύνει μακρόθεν.
 2530 καὶ τῆσδ' ἀπούσης ὄρνις ὡς πρὶν κατέπτη,
 τελῶν τὸ λειτούργημα παιδίῳ πάλιν·
 καὶ πάλιν ἀπήλαυεν ἡ γειναμένη.
 καὶ τοῦτ' ἐδρῶτο πολλάκις τῆς ἡμέρας.
 Ὡς δ' ἐφήθων ἦψατο τῆς ἡλικίας,
 2535 ἀγνῶς τις ὦν ἕπασιν, ἐσχάτως πένης,

successor heres, (2510) Romanorum regem Basilium creat, eique nuptiis copulat Eudociam Inceris filiam, concubinam suam. patria Basilii Macedonia fuit, ubi ex obscuris natus est parentibus, (2515) qui manu propria agrum excolebant, vir fortis, dexter, viribus praepollens, aetate florida, bene comatus, blandus, et bono animo et mente constanti praeditus. huic multa imperium portenderunt (2520) signa iam inde a teneris unguiculis, ex quibus dicam carmine pauca admodum.

Aestivo tempore radiis sub solaribus dormienti, uti mos est rusticorum liberis, advolans aquila, mirum prodigium! (2525) umbram expansis alis puero praebuit. tunc filio timuit mater vehementer, aquilam videns praeter expectationem umbram tenello infanti suppeditantem; lapidumque iactu procul abigebat avem. (2530) matre recedente aquila rursus advolat, atque suum puero praebet ministerium. rursus hanc mater abigit; idque saepe per vices illa die factitatum fuit.

Ut vero e pueris excessit Basilium, (2535) omnibus ignotus atque egen-

- βαδίσας ἤκε πρὸς πόλιν **Κωνσταντίνου**,
 ὡς ἂν ὑπάρξας τῶν τινὸς θῆς εὐπόρων
 ζωὴν τὰ συνέχοντι κτιῶτο προσφόρων.
 πόλιν δ' ὑπεισδὸς κατέδαρθεν ἐσπέρας
- 2540 Διομήδους μάρτυρος ἐν ναοῦ πύλῃ
 ὡς τις πενυχρὸς εὐτελής νεανίας.
 ὄναρ δ' ὁ μάρτυρ ἐμφανίζεται νύκτωρ
 τινὶ καθ' ὑπνοῦς τῶν ἔσω νεωκόρων,
 καὶ οἱ τὸν ἐκτὸς ἐγκλειέεται τάχος
- 2545 εἰσαγαγεῖν ἀνακτι τῆς πύλης ἔσω.
 ὁ δ' ὑπέξελθὼν καὶ Βασίλειον μόνον
 εὐρῶν ὑπνοῦντι κατὰ λιτοῦ διαπέδον,
 πύλῃν ὑπῆλθε τοῦ νεῶ καὶ τὸν δόμον,
 δόξας ὄναρ φάντασμα μύταιον πέλειν.
- 2550 καὶ πάλιν εἶχε τὸν νεωκόρον κλήη,
 καὶ πάλιν ὄψις ταυτά οἱ παρηγγία·
 καὶ πάλιν ἐξέδραμε τῆς πύλης τάχος,
 καὶ Βασίλειον εὗρεν ὑπναῦντα μόνον.
 ἐπεὶ δὲ τρεῖς γένοιτο ταῦτα κατ' ὄναρ
- 2555 καὶ σύνεσις ἦν οὐδαμοῦ νεωκόρω,
 δηλοῖ τὸ τρίτον ἐμφανῶς μάρτυς λέγων
 εἶναι τὸν ἐκτὸς κείμενον βασιλέα·
 ὃν εἰσαγαγῶν ὡς δέον νεωκόρος
 φιλοφροσύνης καὶ ξενίας ἤξιον.
- 2560 εἶτα συνιστᾷ τόνδε τῷ τῶν ἐν τέλει,
 κακείνος ᾤκείωσεν ἀνακτι πάλιν·
 ὁ δ' ὕψος ἐβράβευσε τῆς κραταρχίας.

tissimus ad Constantini urbem pedester venit, ut alicui diviti navans operam vitae adiumenta sustentandae acciperet. ergo ingressus urbem dormiebat vespere (2540) in valvis templi martyris Diomedis, tamquam egenus vilisque adolescentulus. en autem martyr se conspiciendum obtulit uni ex aedituis noctu per somnium, iubens ut festinanter eum qui cubabat foris (2545) regem, reclusis valvis, introduceret. egressus ille cum Basilium solum nuda humo dormientem offendisset, in templum regressus domum se recepit, vanum se somnium aestimans vidisse; (2550) itaque in lecto rursus se composuit. sed ecce oblata species mandatum repetit. ipse celeriter ianua se proripit, et Basilium dormientem solum reperit. cumque iam tertio somnium occurrisset, (2555) neque rem aedituus prorsus intelligeret, martyr ad extremum aperte dixit eum, qui foris cubabat, esse regem. tunc introductum, ut par erat, aedituus blandis officiis recreavit et hospitio; (2560) tum cuidam optimati commendavit, qui rursus illum regi familiarem reddidit, a quo Basilium regium honorem rettulit.

Καὶ τις μοναχῶν, ἀρεταῖς ἑστεμμένος
 μέλλοντά τ' εἰδὼς πνεύματι θεῷ λέγειν,
 2565 Κρήτην πατρίδα καὶ μονὴν κεκτημένος,
 ἐκείσε τῷδε πρὸ κράτους ἀφικμένῳ
 προεῖπεν ἀνάρρησιν εὖ κραταρχίας.

Βασίλειος ὁ Μακεδὼν ἔτη ιβ'.

Οὗτος Μιχαὴλ ἀνελὼν εὐεργέτην
 καὶ βασιλευτήν καὶ δότην τὸν τοῦ στέφους
 2570 αὐτοκράτωρ μόναρχος ἄφθρη τῶν ὄπλων·
 ὄθεν συνειὶς αἰκία συνειδότος
 φόνου δυσαχθῆς καὶ μισαιφόνου μύσος
 ἐξιλεοῦν ἔσπευδε δεσπότην ὄλων,
 ἄβυσσον ὑπάρχοντα τῆς εὐσπλαγγχίας,
 2575 ἔργοις φιλοκτοῖς καὶ καλῶν εὐποιίας·
 μεθ' ὧν νεῶν κάλλιστον εὐπρεπῆ ξένον,
 πολυτελὲς θέαμα, τέφριν δμμάτων,
 ἐν βασιλείοις καινίσας πρωταγγέλω
 νέαν ἀποκέκλεχε τόνδ' ἐκκλησίαν·
 2580 καὶ πάλιν ἄλλον Ἴηλῆ τῷ Θεοσβίτῃ,
 ὃν ἐξόχως ἦν καὶ τιμῶν καὶ σεμνύων
 πομπαῖς ἑορταῖς θαυσιλῶς ταῖς δι' ἔτους.
 οὗτος δι' αὐτοῦ καὶ στρατηγῶν καὶ στόλου
 ἐχθροῦς ὑπῆρχε κτινύων εἰργων φλέγων,
 2585 καὶ σφῶν πόλεις ἄρπαγμα τιθεὶς τῷ κρῆτει.
 νοοῦ σοφίας καὶ δυνατικὴν ἀψίδα,

Quin adeo quidam virtute fulgens monachus, spiritu divino futuro-
 rum praescius, (2565) in Creta patria monasterium incolens, illuc ve-
 nienti ante imperium Basilio veraciter praedixit regem creatum iri.

Basilius Macedo an. 12.

Hic Michaelē erga se beneficū regniq̄ue datorem postquam in-
 terfecit, (2570) solus cunctarum dominus rerum exstitit. quare con-
 scientiae stimulis compunctus, dum scelus caedis reputat infandae, pla-
 care aggressus est communem dominum, cuius clementiae nullus est
 terminus, (2575) bonis operibus et largiendo egenis. tum etiam tem-
 plum novum pulcherrimum, mirum gratumque oculis spectaculum, regio
 in palatio angelorum principi condidit, novamque appellavit ecclesiam.
 (2580) rursusque templum aliud Eliae Thesbitae, quem colebat praeci-
 pue per anni cursum pompis, diebus festis, honore lauto. hic per suos
 daces perque exercitum perdebant hostes igne gladio vinculis, (2585) ur-
 besque illorum suo adiungebat regno. hic templi Sophiae apsidem oc-
 Ephraemius.

- κάμνουσαν ἤδη τῷ χρόνῳ τῷ παμφάγῳ,
 ἤδρασε χερσὶ τεχνιτῶν εὐμηχάνως·
 ναοῖς τε πολλοῖς γῆς κλόνῳ τεθραυσμένους
 2590 τὴν δυνατὴν σύναρσιν εἰσήξε σφίσι·
 πολλοὺς δ' ἐπιστάσατα τῶν Ἰουδαίων
 πρὸς πίστιν ὁρθὴν χρημάτων συνεργία·
 καὶ Ῥῶς ἔθνος πρὶν κεκρατημένον πλάνῃ
 Χριστῷ προσελθεῖν εὐσεβῶς δράσας ἔχει·
 2595 σταλεῖς γὰρ αὐτοῖς ἀρχιερέως τῶν πάντων
 ἔπειθε πάντας τῷ Χριστῷ προσίεναι
 εὐαγγελίῳ καὶ Χριστοῦ τεραστίοις·
 οἱ δὲ πρὸς αὐτοῦ κατιδεῖν ἤτουν τέρας
 πρὸς πίστιν ὧν ἔφασκε Χριστοῦ θαυμάτων·
 2600 εὐαγγέλων γοῦν πυκτίδα θείαν λόγων
 εὐξάμενον τε καὶ πρὸς θέντος μέσον
 ἀφλεκτος ὤπτο τῷ πυρὶ τῷ παμφάγῳ·
 οἱ δ' ἐκπλαγέντες προσκίθενται κυρίῳ,
 βαπτίσματος δώρημα προσδεδεγμένοι·
 2605 Καὶ παῖδα τὸν Λέοντα, πεισθεὶς ἀτόποις
 Σανταβερηνῷ βασκάνου συμβουλίαις,
 γόητος ἀνδρός, φυλακῆ καθεργνύει·
 καὶ τάχ' ἂν ἀπέσβεστο λόγῳ δμμάτων
 ὁ φίλτατος παῖς πρὸς φυτοσπόρον Λέων,
 2610 εἰ μὴ πατριάρχης τε καὶ γερουσία
 λιταῖς ἀπειρῶσαν σκέμματος τὸν πατέρα·
 ἔμφρουρος ἦν ὅμως δὲ μακρὸν τὸν χρόνον·

ciduam, iam laborantem temporis iniuria, artificum refecit eleganter manu; multisque aliis terrae motu dirutis (2590) delubris congruam suppeditavit opem: Judaeos quoque multos ad rectam fidem pellexit, vitae agenda adiuventis praebitis. quin Rossos hactenus errori deditos ad religionem Christi curavit trahere. (2595) egregius etenim missus ad hos episcopus suasit cunctis ut ad Christum accederent, Christi evangelica narrans miracula. tum Rossi postulabant signum cernere, quod narratarum rerum fidem faceret. (2600) ergo verbi evangelici divinum librum episcopus cum precibus in ignem misit; hunc autem vis flammatarum non laesit vorax. qua re attoniti dominum sunt secuti Rossi, et baptismi munus susceperunt.

(2605) Erix Leonem filium Basilius, Santabarenī absurdis consiliis obsequens, invidi pravique viri, in custodiam tradidit. et quidem oculos forte amissurus erat dilectus filius Leo mandato patris, (2610) ni patriarcha cum conscriptis patribus precibus fregissent parentis consilium. sed tamen iamdiu in vinculis manebat Leo.

- δῆμῳ δὲ κοινῆς ἡμένης πανδαισίας
 πτηνὸν μιμηλόν, ψιττακός, ζῶον λάλον,
 2615 Λέον Λέον κέκραγε συχνῶς ἐν πότῳ,
 καὶ σουσίτους δείκνυσι πλήρεις δακρῶν.
 καὶ προσπεισόντες λιπαρῶς τῷ δεσπότῃ
 ἐξιλειοῦνται τῷ πατρὶ τὸν νεία·
 καὶ σπένδεται οἱ καὶ πάλιν νέμει κράτος.
- 2620 Θηρῶν ἐλάφῳ βασιλεὺς ἐντυγχάνει
 ὑπερφνεῖ τε καὶ λίαν κερασφόρῳ,
 ἐφ' ὃν ξιφήρης κατέτεινε τὸν δρόμον,
 καὶ φθὰς ἐπῆρε τὸ ξίφος, πλήξαι θέλων.
 ὃ δ' ἀνθυποφθὰς τοῖς κέρασι σφαγέα
- 2625 ἄρας ἀπῆει κατὰ δυσβάτων τόπων.
 καὶ τις προλαβὼν ἔξομαρτούντων νέων
 ζώνην τεμὼν σέσωκε τὸν βασιλεῦ·
 ὃς σῶστρο καλὰ τῷ σεσωκότι νέμει
 τομὴν κεφαλῆς. φεῦ δίκης τῆς ἀδίκου.

Λέων ὁ σοφὸς ἔτη κ'.

- 2630 Βασιλείου δὲ τὸν βίον λειοπότος
 διάδοχος παῖς ἀναιδείκνυται κράτους
 Λέων, σοφίας κοσμικῆς πάσης ἴδρις,
 εἰς τετρακτύος τῶν σοφῶν μαθημάτων,
 καὶ μαντικῆς αὐτῆς ἀπορρήτου πλέον,
 2635 τῆς δι' ἐπωδῶν καὶ δρόμου τῶν ἀστέρων

2634 αὐτῆς V

ecce autem praebito publice convivio psittacus, avis loquax et imitatrix, (2615) Leonis inter epulas nomen coepit ingeminare convivisque expressit lacrimas; qui ad genua domini flagitanter proni reconciliarunt denique filium patri, qui Leoni dignitatem cum gratia reddidit.

(2620) Rex aliquando venans in cervum incidit eximia magnitudine celsisque cornibus, quem statim instructus armis cursu appetiit; iamque occisurus erat elato gladio, cum ille contra irruens hostem cornibus (2625) sublatus in avios locos fuga abripuit. sed enim comes juvenis praevertens cursu regem praesciso balteo neci eripuit; qui sane egregium servatori praemium contulit, abscisso capite. pro iniustitiam!

Leo sapiens an. 25.

(2630) Exstincto Basilio successor heres filius imperii habenas tractandas cepit Leo, mundanae sapientiae nullius inscius, quadriga doctrinarum apprimè exercitus, arcana divinandi praesertim arte, (2635) quae fit incantationibus cursuque siderum, quaeque peritis cuncta futura pan-

- μύσταις διδούσης τὴν πρόγνωσιν τῶν ὅλων.
 τᾶλλα μὲν οὗτος εὐσεβῆς ἦν ὁρθόφρων,
 κοινῶν τε διοίκησιν ἤγεν ὡς θεόν·
 τετραγαμία δ' ὠμίληκῶς συζύγων
 2640 καὶ πρὸς νόμων κάλυμμα μὴ φέρειν λέγων
 κυδοιμὸν ἐντίθησι προστάταις νόμων,
 καὶ ποιμενόρχην ἐνστάτην δεδειγμένον
 ποιμνης ἐλαύνει καταγαγῶν τοῦ θρόνου.
 πρώτην δὲ τιμῶν συζύγων βασιλῖδα,
 2645 τὴν μακαριστὴν Θεοφανῶ τὴν πάνυ,
 ἄγχιστα νοῦ κηρύκων ἀποστόλων
 νεῶν ἀνιστῆ τῆδε τῶν ἐξωσίων,
 ἐν ᾧ σορὸν τίθησιν αὐτῆς λειψάνων.
 καὶ πάλιν ἄλλον καινίσας θεῖον δόμον
 2650 Χριστοῦ πάλιν ζῶψ γε Λαζάρω φίλω
 ἐν τῷδ' ἐθησαύρισε κἀκείνον δέμας
 καὶ Μαγδαληνῆς Μαρίας τῆς ὀλβίας.
 πρὸς τοῖσδ' ἀνιστῆ καὶ μονὴν Κωνσταντίνω
 ἐν ταῖς νοσσιαῖς, τῷ Παφλαγονί γένος
 2655 καὶ Θελυδρία, πλὴν δ' ὁμῶς πεφιλμένω,

2636 profecto rei divinatoriae artique astrologorum vanissimae male deditus fuit Leo; cuius rei testem me videre mihi codicem perantiquum insignem, e Byzantina aula, ut puto, profectum, in quo mendacis perniciosaeque artis praecepta copiosissime traduntur. ex eo nimirum codice fragmenta tria Iuliani Laodicensis nuper ego edidi. nota quoque eunt oracula, quae Leonis imperatoris nomen prae se ferant. M.

2646 locutionem *nuntius apostolus*, quae est in editione Eusebii Mediolanensi p. 70, reprehendit ut incredibilem abiiciendamque iudicavit in suis animadversionibus doctus quidam vir Italus. sed ecce tibi κήρυξ ἀπόστολος *nuntius apostolus* apud Ephraemium. quare sic reapse legerat olim interpres Armenius etiam apud Eusebium. M.

dit. hic ceteroquin pius et orthodoxus rem dirigebat aequo iure publicam: sed tamen quartis celebratis nuptiis, (2640) nec legum hac in parte frenum patiens, tumultu perturbavit custodes iuris; et patriarcham adversantem sibi grege procul pepulit detractum throno. tum ut suam primam coniugem reginam (2645) Theophanem mortuam honoraret, delubro proximam apostolorum aedem huic exstruxit ingentis molis, ibique reliquias eius in arca posuit. rursusque aliam instaurans sacram aedem (2650) amico Christi redivivo Lazaro, ibidem corpus eius clausit loculo, nec non beatæ Magdalenæ Mariæ coenobium insuper struxit Constantino Paphlagoni in eo loco qui nidus dicitur, (2655) turpi viro sed tamen dilecto sibi; quem coma tonsa iussit esse monachum,

ὄν ἀποκείρας πρῶτον εἰς ῥακενδύτην
 λόγοις προαχθεὶς Σαμωνᾶ τοῖς βυσκάνοις,
 εἶτ' ἐκδύσας ἄμφια τὰ μονοτρόπων
 ἀξία τιμᾶ τοῦ παρακοιμωμένου·

2660 ᾧ καὶ μονὴν ἤγειρε τὴν εἰρημένην.

Τόνδ' ἐν νεῷ μάρτυρος ὄντα Μωκίου,
 ἐστῶτα δ' ἄγχου κικλίδος Θείου δόμον
 δορυφορίας βασιλικῆς ἠγμένης
 κατὰ κάρως ἐπληξεν ἀνὴρ τις βύκτρω·

2665 καὶ τάχ' ἔν αὐτὴν συνέτριψεν ἐσχάτως,
 εἰ μὴ προσαρράξαν γε βύκτρον λυχνία
 τὸ πλεῖστον ἀφήρητο βιαιὰς ῥύμης.

ὁ συμβὰν εἰργάσατο θροῦν τοῖς ἐν τέλει·
 προήγορος δὲ κὰν μονοτρόποις μέγας

2670 Μάρκος παρῶν ἔφησε τῷ στεφηφόρῳ,

ὁ συνυφήνας τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ
 μέλος τετραῦδιον εὐφρευστάτως,
 "ἐκ τοῦ παρόντος ἐς νέωτ' ἀραρότως
 δέκατον ἄρξων, βασιλεῦ, ἴσθι χρόνον."

2675 καὶ σύνδρομον γένοιτο τοῦργον τῷ λόγῳ.

Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ μῆνας γ'.

Ἄεοντος ἀρχὴν καὶ βίον λελοιπότες
 δμαιομοῦ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ κράτος,
 ἀνὴρ ἀσελγῆς, ἐκδεδηγημένος,
 ἄθρυμ' ἐρώτων, ἀκολασίως φίλος,

verbis instinctus Samonae invidenti; postea detracta monachali veste cubicularii honore condecoravit (2660) illum cui monasterium, ut dixi, struxerat.

Ein imperatorem in templo martyris Mocii versantem, dum regii satellites cancellis propinquant divinae domus, nescio quis fuste percussit in capite; (2665) quod quidem illi prorsus confregisset, nisi pendenti lychno illis fustis multum de vi letali perdidisset. atque id proceres valde turbavit facinus. fatidicus autem et clarus inter monachos (2670) Marcus, qui panxit carmen tetraodiam sabbati magni pervenusto metro, forte ibi praesens regem sic est affatus "tempore ex hoc certum te esse volo decem adhuc annos fore regnaturum;" (2675) fuitque verbis eventus consonus.

Alexander Leonis frater mens. 13.

Leone deserente cum vita imperium, frater obtinuit sceptrum Alexander, vir impudicus perditisque moribus, servus libidinum, inconti-

- 2680 κώμοις μέθαις χαίρουσα χοιρώδης φύσις,
 ῥέκτης κρυφίων Ἀφροδίτης ὀργίων,
 φαύλοις ἀγύρταις, ἀνδράσιν ἐδτραπέλοις
 τρωβολιμαίοις τε χειρῶν κράτος·
 ὅστις κατωρχήσατο τῆς κραταρχίας,
 2685 ὡς συγγόνου πρόρρησις, ἔν γ' ἔτος μόνον,
 μῆνας δεκατρεῖς δυστυχεστάτους φέρων.

*Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς Λέοντος ὁ πορφυρογέννητος σὺν τῷ πενθερῷ
 αὐτοῦ Ῥωμανῷ τῷ Λακαπηνῷ, ὁμοῦ ἔτη κς'.*

*Τούτου καταστρέψαντος αἰσχυρῶς τὸν βίον
 Κωνσταντῖνος, βλάβστημα πρῶτος πορφύρας,
 Λέοντος υἱός, παραλαμβάνει κράτος,*

- 2690 νέος κομιδῇ τυγχάνων ἡλικίαν.
 σὺν μητρὶ διέποντι τῷδε τὸ κράτος
 ἐπιφυεῖ τις Ῥωμανὸς ἐκ Λακίπης,
 πέλων στολάρχης δρουγγάριος ἄξιον,
 ἀπειστάτησε τοῦ νέου στεφηφόρου·
 2695 ὄρκοις φρικαλέοις δὲ συνθήκαις θ' ἄμην
 εἰς βασιλείας προσδεχθεῖς κοινωνίαν,
 ὡς συνανάσση τῷ νέῳ στεφηφόρῳ
 καὶ κηδεμῶν ἦ τοῦ νέου καὶ τοῦ κράτους,
 καὶ τῷδε τηρήσει τὴν κραταρχίαν
 2700 ὡς κλῆρον ὄντως πατρόθεν δεδεγμένῳ,
 οὐδ' πάντ' ἐφυλάξαιτο τῶν συγκειμένων,

2691 τὸ om V

2699 συντηρήσει?

mentiae deditus, (2680) comissator, obrius, ingenium brutum, atque arcanorum Veneris orgiorum assecla. improbis hic scurris circumfotaneis vilibusque rem gerendam tradebat publicam. qui postquam in imperio debacchatus est (2685) anno, ut frater praedixerat, haud plus uno, mense misere interit tertio decimo.

Constantinus Leonis filius porphyrogenitus cum socero suo Romano Lacapeno an. 26.

Ubi Alexander turpiter vitam clausit, Constantinus purpurae germen primum, Leonis filius, imperium obtinuit, (2690) aetatem prorsus teneram adhuc degens. cum is cum matre rei praesideret publicae, Romanus quidam, Lacapenus patria, dux exercituum munere drungarius, fefellit puero regnatori fidem. (2695) mox ad regni societatem admisus fuit, non sine gravi iureiurando pactoque inito fore ut conregnaret cum rege puero, imperiique et pueri simul tutelam gereret, atque huic incolumem servaret potentatum, (2700) cuius reapse heredem pater fecerat. sed non servavit Lacapenus foedera: quin adeo filios tres desi-

- ἀλλ' οὐκ εἰς τρεῖς εἰς βασιλείας στέφει,
 αὐτῷ ἀπεκλήρωσα κοινῶν πραγμάτων
 φροντίδα πᾶσαν καὶ διοίκησιν κράτους.
 2705 τέως δὲ συνῆυγε καὶ Κωνσταντῖνος
 τῷ πρεσβύτῃ καὶ νεωτέροις κράτους.
 καὶ μακρὸς ἐξήνυστο τῷ μέσῳ χρόνος,
 πρὸς εἴκοσιν ἕξ παραρρυνέντων χρόνων.

Κωνσταντῖνος μόνος ἔτη ιε'.

- καὶ τηλικαῦτα συλλαβῶν Κωνσταντῖνος
 2710 ὡς νουνεχῶς τε καὶ λίαν ἐπηβόλως
 φίτην τε παῖδας ἀνακτας περεγγράφους
 καθ' ἕλεν ἀρχῆς καὶ μοναρχεῖ τοῦ κράτους.
 ἐπῆρχε δ' οὗτος εὐσεβῆς τις ὀρθόφρων,
 μηδὲν νεοχμῶν τῶν ἐθῶν ἐκκλησίας,
 2715 εἰκὼν δὲ ταύτῃ καθὰ μητρὶ φιλιότητι,
 ὑπερμαχῶν τε δογμάτων τῶν ἐνθέων,
 καὶ πάντα ποιῶν πρὸς φυλακὴν τῶν νόμων.
 ἦν ἐν μεθέξει καὶ σοφῶν μαθημάτων
 παιδεύσειός τε τῆς θύρουθεν εἰς ἄκρον·
 2720 ὧν καὶ προμηθεὺς ὤπτο συνεῖναι βίῳ,
 τῆς σφῶν ἐπιστήμης γὰρ τάξας τεχνίτας.
 πλὴν εἶχεν ἅττα μὴ προσήκοντα κράτει·
 αὐταρχίαν γὰρ μάλακῶς ἦν ἰθύνων,
 ὠρᾶτο καὶ δύσοργος ἡμαρτηκόσιν,

2706 τῷ τε πρ.?

gnavit Caesares, sibi que vindicavit publicarum rerum curam universam imperii que regimen. (2705) interim tamen Constantinus quoque cum sene eiusque liberis imperabat. atque ita tempus lapsam est diutinum; viginti enim et sex fluxerunt anni.

Constantinus solus an. 15.

tunc demum comprehensos Constantinus (2710) cauto artificio idoneoque tempore patrem cum filiis, regibus insitivis, dominio exiit solusque imperium tenuit. hic pius erat et orthodoxo animo, et nihil in ecclesiae institutis innovans, (2715) immo huic dilectae ceu matri obediens, et divinatorum dogmatum defensor, et iuris observantiam in primis exigens. idem doctrinis praeditus sapientibus profanisque literis eximie instructus, (2720) harum quoque gessit semper patrocinium, quibus et tradendis magistris praeposuit. tamen indignae imperio dotes inerant: namque rem publicam socorditer regebat, nimis irascebatur

- 2725 πρὸς δ' αὖ κολαστῆς ἀπαραιτήτος σφίσιν.
 ἀρχαιρεσιάζων δὲ βουλὰς τ' ἐκφέρων,
 ἀρχαῖς τε κοιναῖς καὶ στρατηγίαις ὄλαις
 ἄνδρας ἐφίστα μηδαμῶς πεφυκότας,
 ἀναξιλοὺς δὲ καὶ μοχθηροὺς εἰσάπαν,
 2730 ἀρχὰς ἀπάσας χρημάτων δρῶν ἄνλους.
 Τούτου Ῥωμανῶ συνανάσσοντος τότε
 εἰκὼν ἀχειρότευκτος Χριστοῦ δεσπότης,
 ἐν χειρομάκτρῳ διαγραφείσα ξένως,
 ἐξ Ἐδέσης ἤνεκτο πρὸς Βυζαντιδα.
 2735 καὶ Ῥωσικὸς τις μυριάριθμος στόλος,
 φέρων ἀριθμὸν ὀλκάδων πρὸς ταῖς δέκα,
 ὡς φασι, πέντε χιλοστύας ὄλας,
 ληλατήσων κατέπλευσε πρὸς πόλιν
 σχεδὸν δ' ἕπας ἔφθαρτο τῷ θεῷ σθένει
 2740 καὶ μητρυνάνδρου παρθένου συμμαχίᾳ
 πρὸς ἀντιπρώρου Ῥωμαϊκοῦ τοῦ στόλου.

Ῥωμανὸς δ' υἱὸς αὐτοῦ ἔτη γ'.

- Τοῦ πορφυρανθοῦς δ' ἀπολιπόντος βίον
 ὁ παῖς Ῥωμανὸς ἀναδείκνυται κράτωρ,
 ᾧ περ συνῆπτο πρὸς γάμου κοινωνίαν
 2745 Θεοφανῶ τις ἐκ χαμερποῦς τοῦ γένους,
 ἣ τάνδρῳ τίκτει παῖδας ἄρρενας δύο,
 τὸν Βασιλειον, πρὸς δὲ Κωνσταντῖνον,

2747 δὲ τὸν Κ.?

delinquentibus, (2725) poenisque erat sumendis inexorabilis. idem magistratus senatoriosque gradus praefecturasque et militares ordines viris tradebat prorsus haud idoneis, indignis omni que vitio laborantibus, (2730) officia cuncta auro venalia exhibens.

Hic cum Romano dum regnat adhuc, imago Christi domini haud manu facta, miro artificio in mantili picta, Edessa urbe Byzantium translata fuit. (2735) Rossicus etiam plurimus exercitus quindecies mille naves onerarias, ut fama est, ducens, cunctaque depopulans ad urbem regiam direxit cursum. sed enim prope universus auxilio dei, (2740) virgine quoque matre ferente opem, Romanae classis impetu delatus fuit.

Romanus Constantini filius an. 3.

Exin Porphyrogenito vita functo Romanus filius imperator exstitit, cui matrimonii iure coniuncta erat (2745) Theophano, plebeio prognata genere. haec viro peperit masculos filios duos, Basilium et Constanti-

- οὗς βασιλικῇ τατιᾷ στέφει φίτης,
 ἀνὴρ τρυφηλὸς ἐκδειδιτημένος,
 2750 μέθαις τε κώμοις προστετηκῶς ἑξόχως,
 φιληδονίαις ἀφροδισίοις πότοις,
 ἀνδράσι λοιμοῖς συνδιύγων καὶ φθόροις.
 κοινῶν δὲ διοίκησιν ἦν ἐγχειρίσας
 Ἰωσήφ τινι τὴν ἐπίκλησιν Βρήγγα,
 2755 πραιποσίτω τε καὶ παρακοιμωμένῳ.
 ὄμωσ στρατηγοῖς ἀνδρικοῖς κεκρημένος
 στόλῳ τε βαρεῖ κατ' ἐχθρῶν ἀντιπάλῳ
 νίκας κατώρθου, τοὺς ἐναντίους τρέπων.
 Φωκῶν Νικηφόρον γάρ, ἄνδρα γεννάδαν,
 2760 σὸν συγγόνῳ Λέοντι στρατηγὸς ἔχων
 αἰρεῖ δι' αὐτῶν ἑπεναντίων πόλεις,
 καὶ θράσος ἐχθρῶν ὑποκλίνει τῷ κράτει.

Νικηφόρος Φωκᾶς ἔτη 5'.

- Τούτου καταστρέψαντος αἰσχυρῶς τὸν βίον
 καὶ κράτος νίος γαμετῆ λελοϊπότης,
 2765 Φωκᾶς Νικήφορος τις ἀποστάς κράτους
 ἀνηγορεύθη βουσιλεύς αὐτοκράτωρ
 παρὰ στρατηγῶν τῆς ἑω καὶ ταγματίων.
 οὗτος στρατεύσας κατὰ Σύρων Κιλικίων
 πολλὰς πόλεις σφῶν εἴλε τῆς μάχης νόμῳ,
 2770 Ἄδαναν, Ῥωσόν, τεῖχος Ἀναζαρβέων,
 πρὸς ταῖσδε Ταρσὸν καὶ Μόψον τὴν ἐστίαν,

num, quos regio quoque stemmate ornavit genitor, vir voluptarius et corruptis moribus, (2750) potando comissando plus nimio deditus, deliciisque et Veneri et conviviis, sodalibus utens pessimis et corruptoribus. rei vero publicae curam gerendam tradidit Iosepho cuidam, cui Bringae agnomen erat, (2755) praepositi gerenti munus et cubicularii. is tamen strenuos habens in armis duces valido cum exercitu victorias rettulit feliciter, suosque hostes in fugam compulit. Phocam quippe Nicephorum, fortem virum, (2760) Leonemque fratrem eius duces habuit; quorum virtute hostium cepit urbes fastumque illorum imperii iugo subdidit.

Nicephorus Phocas an. 6.

Postquam Romanus vitam turpiter clausit relicto imperio coniugi atque liberis, (2765) Phocas Nicephorus, fallens imperio fidem, electus est ad honorem regium ab orientis ducibus et exercitibus. hic bellum gerens contra Syros Cilicas multas illorum urbes vi Martia cepit, (2770) Adanam, Rosum, Anazarbensium murum, praeterea Tarsum at-

- ὣν καὶ πόλιν ἤγαγε πρὸς Βυζαντίδα
 ἐχούσας εὖ τέχνης τε καὶ ποικιλίας.
 καὶ θεῖον ἐκτόπωμα Χριστοῦ δεσπότου
- 2776 εὐρῶν κεράμῳ προστυπωθῆν ἀτέχνως
 ἐξ Ἱερουπόλεως ἄστεος Σύρων,
 καὶ βόστρυχόν γ' αἵματι συμπεφυρμένον
 ἐκ προδρομικῆς κάρας ἀνειλημμένον,
 ἀνακομίζει πρὸς πόλιν βασιλίδα.
- 2780 καὶ φρούρια πλείστα δὲ τῶν ἐναντίων
 κρῦπει καθυπέταξε τῆς Ῥωμαίδος.
 καὶ ταῦτα μὲν κάλλιστα κατορθωμάτων*
 πλὴν τοῦδε λαμπρὸν ἐπισκιάζον εἶχέ τι,
 ἤττητο χρημάτων τε καὶ χρυσαργύρου,
- 2785 κἀντεῦθεν εἰς ἃ μὴ δέον παρακλίνας
 δασμοῖς τε καινοῖς κατατρύχων καὶ φόροις
 ὑπῆκοον πᾶν ταῖν χεροῖν τῶν πρακτόρων,
 ὧφθη μισητὸς πᾶσι καὶ τοῖς ἐν τέλει,
 καὶ μᾶλλον οἷς ἔθιμα τῆς ἐκκλησίας
- 2790 ἀνατρέπειν ἔσπευδε καὶ κακῶς λύνει,
 ψήφους πρὸς αὐτὸν ἐλκύνων ἐπισκόπων,
 καὶ τῷ ταμίῳ ποιμένος τεθνηκότος
 τὰ πτωχικὰ πρῶγματα τῆς ἐκκλησίας
 συννεσφέρειν δεῖν θεσπίσας παρανόμως.
- 2795 οὐχ ἤττον ἐξέμηνε πάντας πρὸς μῖσος
 τὸ κατ' ἐκείνου τεῖχος ὑπερηρημένον,
 δ' κυκλόθεν τέτευχε τοῖς ἀνακτόροις,

2774 τύπωμα V 2783 τῷ λαμπρῷ γ' ? 2791 ψῆφος V

que Mopsuestiam, quarum etiam portas Byzantium transtulit, insigni arte et vario perfectas opere. divinam quoque Christi domini effigiem (2775) hand manu factam et in olla inventam Syrorum ex urbe Hierapoli, capillidie partem concretam sanguine, e praecursoris capite desumptam, ad urbem regiam transtulit. (2780) locos quoque munitos hostium plurimos Romanorum rededit in dicionem. et haec quidem splendide ab eo sunt facta. verum huius lucis nonnullae erant tenebrae: pecuniae laborabat cupiditate, (2785) proptereaque ab aequo declinans iure, novorum tributorum molestia imposita, quaestorum manibus subditos vexabat. hinc plebi et optimatibus exosus erat, praesertim quia canones ecclesiae (2790) per scelus violare molitus est, episcoporum aliquot suffragiis captis. nempe ad regiam aerarium defuncto episcopo opes ecclesiae, pauperibus debitas, iniqua lege deferendas sanxit. (2795) nec minus odii publici incendit flammam excitata iussu eius muri moles insignis celsitudinis et magni ambitus, quae palatium undique

ὑψιτενές τ' ὄν και περιδρομον λιλαν.
 και δόγμα δ' εισηγεγκεν οὔτος ἐν μέσῳ
 2800 θεσπίσον ὡς δεῖν στρατιώτας ἐξ Ἰσου
 μάρτυσι τιμῶν και γεραλρειν τοῖς ἔμνοις
 μάχαις σφαγέντας και λελοιπότας βίον.
 και τάχ' ἂν ἐξήνυστο πρὸς πέρας τόδε,
 εἰ μὴ πατριάρχης τε σὸν ἀρχιδύταις,
 2805 πρὸς δ' αὖ λογάδες ἀντίστησαν εἰκότως.

Τούτῳ Τζιμισχῆς ἐγκοτιῶν Ἰωάννης
 ἐφ' οἷς κακῶς ἐδρασεν αὐτὸν ἀδίκως,
 σὸν οἷς ἐθάρρει καττίει τοῦτῳ λόγον
 και σκέμμα δεινὸν και παγίδα θανάτου,
 2810 αἰτουργὸν αὐχῶν τοῦ λόγου βασιλῖδα.
 χρησάμενος δὲ σὸν ἑταίροις σαργάνῃ,
 ἦν ἠδῦρέπισε βασιλῖς εὐμηχάνως,
 ἀνήλθεν ἠλβιατον ἄνοδον νύκτωρ,
 και βασιλεῖω, καθάπερ νυκτιλόχοι
 2815 ἦ θῆρες εἰπεῖν ἄγριοι βροτοκτόνοι,
 παρεισφθαρέντες θαλάμῳ ξιφηφόροι
 σφάττουσι τόνδε τὸν βασιλεῖα ξίφει.

Ἰωάννης ὁ Τζιμισχῆς ἔτη ε' 5'.

Μεθ' ὃν Τζιμισχῆς γεννάδας Ἰωάννης
 εὐθὺς ἀνηγόρευτο πρὸς παντὸς κράτῳρ,
 2820 μετὰ δὲ μικρὸν βασιλικῆ ταινίᾳ
 παρ' ἀρχιδύτου διαδεῖται τὴν κίραν,

circumvallabat. is etiam novum protulit decretum, (2800) quo martyrum honore iubebat milites coli, sacrisque hymnis celebrari, qui in proelio caesi vitam amisissent; eamque rem, ut arbitrator, perfecisset, nisi patriarcha cum ceteris episcopis (2805) proceresque, ut par erat, obstissent.

Huic infensus Ioannes Tzimisches propter acceptas sine merito iniurias audacibus cum sociis insidias struxit, dirum molimen, mortis laqueum, (2810) facinoris ministram reginam habens. quare cum sociis in ciastam impositus, quam regina astute praeparaverat, impervium locum noctu conscenderunt, latronumque ritu nocturnorum (2815) vel tamquam ferae saevae ac sanguinariae in regium irruperunt armati gladiis thalamum, ibique regem trucidarunt.

Ioannes Tzimisches an. 6 mens. 6.

Exin egregius Tzimisches Ioannes communi voto factus est imperator; (2820) pauloque post regali etiam stemmate a patriarcha caput eius est cinctum. dux erat hic eximius, incomparabilis, quo nemo ae-

- ἀνὴρ στρατηγὸς ἀπαράμιλλος ξένος,
 τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐν μάχαις διαφέρων
 εὐανδραῖς τε συνεταῖς στρατηγίαις,
 2825 ψυχῆς παραστήματι σὺν εὐβουλία,
 αὐτοκράτωρ ἄριστος, ἡδὸς τοῖς φίλοις,
 , ἐχθροῖς δυσαντίβλεπτος ἢ φρικαλέος.
 οὗτος χαριτώνυμος, ὀλβία χάρις,
 πραῦς, ἰλαρός, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 2830 ὃς ἡμέρωσ ἤνεγκε τὴν διὰ φόνον
 ἐπιτιμίαν καὶ νεῶ τὴν κωλύμην
 τοῦ ποιμενάρχου καὶ σοφοῦ Πολυεύκτου,
 ὡς πρὶν ὁ Δαβὶδ τοὺς ἐλέγχους τοῦ Νάθαν,
 τοὺς μὲν φυγάδας καταγαγὼν αὐτίκα
 2835 οὓς πρὶν ἐφυγάδευσε φθὰς Νικηφόρος,
 ἐν οἷσπερ ἦσαν καὶ λογάδες ποιμένων,
 καθυπογράψαι μὴ θελήσαντας τόμῳ
 ᾧ Θεοπίστας ἦν βασιλεὺς Νικηφόρος,
 ἄνευ ἐκείνου μηδένα προεδρίας
 2840 ποιμαντικῆς τε τυχάνειν προστασίας,
 ὃνπερ διατέτμηκεν εἰς λεπτὰ τόμον.
 ὃν δ' εἶχε πλοῦτον διένειμεν ἀπόροις,
 καὶ κανονικὴν ὑπέδου λειτουργίαν
 εἰς ἄφροισιν πταίσματος, εἰς λύσιν φόνου.
 2845 εἶτα κατὰ Ῥώδ' ἐκστρατεύσας βαρβάρων
 ἤττησεν αὐτοὺς ἐν μάχῃ κατὰ κράτος·
 ἦνίκα καὶ τις ᾤπτο πολλοῖς ἱππότης,
 ἄγνωστος ἀνὴρ, Ῥωμαϊκῶν τυγμάτων

tate eius praestantior armis, et manu propria fortis et strategemate, (2825) animi audacia praeditus cum consilio, optimus imperator, amicis blandus, hostibus intolerandus et formidabilis. hic pro vi sui nominis gratosus, hilaris, mitis, subditis benivolus, (2830) passus est etiam ob patratam caedem obiurgari se temploque excludi a Polyucto cato patriarcha, seu Nathaneum obiurgantem audit David. exsules autem statim revocavit, (2835) quos in exsilium truserat Nicephorus; quos inter erant praecipui episcopi, qui detrectarant libello subscribere, quo decernebat imperator Nicephorus, ne quis se inconsulto praesul fieret (2840) nec pastorali honore frueretur. decretum id conscidit Tzimisches. tum suum divisit egenis peculium: quin et canonicam satisfactionem praestitit ob culpae veniam caedisque expiationem. (2845) deinde contra Rossos profectus barbaros gravi conserto proelio superior fuit. tunc etiam quidam visus est a pluribus eques, vir incognitus, qui Ro-

- ὑπερμαχῶν ἄριστα κατὰ βαρβάρων.
 2850 ἔγνωστο δ' εἶναι Θεόδωρον τὸν μέγαν,
 Χριστοῦ στρατιώτην τε καὶ στρατηλάτην.
 ἔγνωστο δ' οὕτως ὡς προοίων σοι φράσω.
 γυνή τις ὑπῆν εὐλαβῆς καὶ κοσμίαι
 καὶ προσεδρεύουσα πρὸς Βυζαντίδι,
 2855 ἦτις πρὸ μιᾶς ἡμέρας ταύτης μάχης
 ἔδοξεν ἀθρεῖν μητρᾶνανδρον παρθένον,
 δορυφορουμένην τε καὶ προηγμένην
 ἀνδράσι πολλοῖς καθάπερ βασιλίδα,
 καὶ ταῦθ' ὕπαρ ἔδοξε φαμένης κλύειν
 2860 “ὦ Κυριθεόδωρος, ὦ στρατηλάτα,
 ἕμός τε καὶ σὸς προσφιλῆς Ἰωάννης
 βαρεῖς ἀγῶνας καὶ δυσηνύτους ἔχει.
 σὺ δ' ἄλλ' ἐπικούρησον αὐτῷ ταχύνας.”
 τόδ' ἢ θεωρὸς τοῖς συνοῦσιν ἐκφέρει·
 2865 μνήμη διδοῦσι καὶ γραφῇ τὴν ἡμέραν,
 καὶ πάνθ' ὑπῆρχε σύνδρομα χρόνῳ μάχης.
 Οὗτος στρατεύσας καὶ κατὰ Κιλικίας
 πάμπολλ' ἐχειρώσατο ταύτης φρουρίων·
 ὅσα δ' ἀφηνίασε τῆς κραταρχίας,
 2870 πρὸς τήνδ' ἐπανήγαγε ταῖς στρατηγίαις.
 Οὗτος νεῶν ἤγειρε Χριστῷ δεσπότη
 πολυτελῆ κάλλιστον ἐν Χαλκῇ ξένον.

manis favebat pugnans copiis contra barbaros. (2850) porro hunc innotuit esse Theodorum magnum, Christi militem atque ducem. quo autem pacto innotuerit, verbis pandam. femina quaedam erat pia pudica, templo cuidam regia in urbe assidua, (2855) quae die una ante consertum proelium visa sibi est deiparam cernere virorum comitatu permultorum deductam, veluti reginam decet. insuper haec dicentem audire credidit (2860) “o domine Theodore, o dux exercitus, meus itemque tuus amicus Ioannes gravi in agone vertitur et perdifficili; quamobrem ad ferendam operam propere.” illa rem visam narravit praesentibus, (2865) qui diem memoriae scriptoque consignarunt. congruit visio cum pugnae tempore.

Idem suscepto bello adversus Cilicas permultas cepit horum munitas arces. quotquot autem negabant subesse imperio, (2870) eas armis motis compulit ad obsequium.

Hic templum excitavit Christo domino in Chalce, dives opum et miro opere.

Βασίλειος ὁ βουλγαροκτόνος ἔτη σ'.

- Τούτου τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μόρω
 κληροῦχος ἀρχῆς τῆς πατρῴως ἐννόμως
 2875 Βασίλειος δέδεικτο καὶ σκηπτουχίας,
 ὁ Ῥωμανῶ παῖς, πορφυρόβλαστος κλάδος,
 αὐτοκράτωρ κράτιστος ἐν στρατηγίαις,
 αὐταρχίας τάλαντον ἀδξήσους μέγα
 ὡς πιστὸς ὡς φρόνμιος ὢν ὑπηρέτης,
 2880 οὐ πρὸς τρυφάς τε καὶ πρὸς ἀνέσεις βλέπων,
 οὐτ' ἀμελεία μῆτε μὴν οἰκουρία
 ἢ μαλακία προστετηκὼς μηδ' ὄλωσ,
 ἀλλὰ στραταρχῶν πάντα καιρὸν τοῦ βίου
 καὶ ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἐντρυφῶν αἰεὶ μάχαις,
 2885 ἀνὴρ ἀγαθός, εὐσεβῶν νόμων φύλαξ,
 μηδὲν νεοχμῶν τῶν ἐθῶν ἐκκλησίας,
 ταῖς ἀρετῶν χάρισιν ἡγλαῖσμένος,
 μᾶλλον δ' ἐραστὴς σωφροσύνης ἀνδρείας.
 οὗτος καθάπερ αἰτοῦ λαχὼν φύσιν,
 2890 ἢ πτηνὸς ὢν φράνησιν ἢ προθυμίαν,
 τὸ μὲν πρὸς αὐτὴν ἐκστρατεύων τὴν ἔω,
 τὸ δὲ πρὸς αὐτὸς τοὺς ὕρους τῆς ἐσπέρας
 ἢ πρὸς μέρη βόρεια καὶ μεσημβρίας,
 χώρους ἐπῆει βαρβάρων ἀντιπύλων,
 2895 λεηλατῶν σφᾶς, πυρπολῶν, πορφῶν πύλεις

2886 huius religiosissimi principis insigne *κειμήλιον* possidet bibliotheca Vaticana; menologii scilicet Graeci picturatum codicem nobilissimum, cuius mentionem feci in collectionis meae Vaticanae secundo volumine praef. p. 1. M.

Basilii Bulgaricida an. 50.

Ioanne factis functo, patrium sceptrum heredis iure ac nomine legitimo (2875) obtinuit Basilius cum regio titulo, Romani filius, genitus in purpura, egregius exercituum imperator, qui dicionis fines valde ampliavit. fidelis hic et prudens administrator (2880) delicias haud spectabat requiemve corporis, neque socordiam nec domi desidiam, nulloque captus erat voluptatis genere, sed universam degens in armis vitam pulsandis in proelio hostibus gestiebat, (2885) vir bonus, legum sacrum custos, nihil immutans in ecclesiae moribus, virtutum ornamentis valde rutilans, apprime studens fortis esse et temperans. hic sortitus veluti naturam aquilae, (2890) certe habens mentem efficaciamque volucrum, nunc in orientis bellum gerebat plagis, nunc in Hesperiiis finibus, nunc sub borea, nunc denique per tractus meridionales bello quatiebat barbaros adversarios, (2895) depraedans, urens, depopulans urbes muni-

- ἐρυμνά τε φρούρια τῆς μάχης νόμῳ.
 καὶ δεῖγμ' ἑταργές ἢ Σκυθῶν ἐρημία
 λεία τε Μυσῶν κατὰ τὴν παροιμίαν,
 Περσῶν τ' Ἀβασγῶν ἐκτριβὴ τῶν τ' Ἀβάρων,
 2900 ὧν περ καθεῖλε τὸ θράσος κατὰ κράτος.
 καθεῖλε δ' οὐχ ἥκιστα καὶ τυραννίδα
 τὴν τοῦ Σαμουήλ Βουλγάρων ἀρχηγέτου,
 καὶ σφῶν δ' ἀνείλε δυσσαρίθμους ἐν μάχῃ·
 συρρῆξέως γὰρ συμπεσοῦσης καὶ μάχης
 2905 Μυσῶν ἐχειρώσατο χιλιοστύας
 πεντάδας εἰς τρεῖς τὰς ὅλας ποσονμένας,
 ὧν ὄμματ' ἐξέκοψε πάντων ἐνδίκως.
 καὶ τῶνδε βρυχεῖς παραδοὺς πομποὺς σφίσι,
 καὶ θύτερον σφᾶς ὀμμάτων ἐσβεσμένους,
 2910 πάντας ἀφῆκεν ἵναί πρὸς Μυσίαν.
 οὗς δυστυχῶς ἔχοντας ἰδὼν σφῶν κράτωρ
 τέθνηκε, τρωθεὶς τῆς ἀδυμίας βέλει.
 καὶ τοῦδε Βασίλειος, ἀγουστός μέγας,
 πᾶσιν ἐπωνόμαστο Βουλγαροκτόνος.
 2915 ἑλὼν δὲ Μυσῶν τὰς καθ' ἐσπέραν πόλεις,
 Ἀχρίδα καὶ Σκόπια, Πρεσθλάβας δύο,
 τὰς ἐν Σαρδικῇ καὶ Βιδίνῃ χωρία
 σὺν Περνίκῳ, φρούριά θ' ἑπτὰ πεντάδας,
 πάντα καθυπέταξε Ῥωμαίων κράτει.

2898 Mysos dicit pro Moesis perpetuo Ephraemius. proverbium tamen loquitur de Mysis. Zenob. 5 15, Diog. 6 42. M.

tasque arces, prout fas est belli. rei testis est Scythiae solitudo, praedaque Moesorum, ut ait proverbium, Persarum, Abasgorum clades et Abarorum, (2900) quorum audaciam aperto Marte fregit. nec vero secius contudit tyrannidem Bulgarorum principis Samuelis, eiusque gentis occidit innumeros. etenim facto pugnae conflictu gravi, (2905) Moesorum tantum captavit numerum, ut ea aestimata sint milia quindecim, quois cunctis oculos lata sententia eruit. hos autem paucis ducibus instructos, quos uno tantum oculo excaecaverat, (2910) remisit cunctos liberos in Moesiam. quos ubi sic adfectos rex suus vidit, maeroris ictus telo mortem obiit. atque hinc Basilius augustus magnus vulgo vocari Bulgaricida coepit. (2915) Moesorum autem captis Hesperiiis urbibus Achride Scopiis et Presthlabis geminis, Sardicae quoque et Bidinae castellis Pernicoque, cum arcibus triginta quinque, cunctas Romano subdidit imperio.

Κωνσταντῖνος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη β' ὅ.

- 2920 Τούτου μεταλλάξαντος ἐν γῆρα βίον
 Κωνσταντῖνος σύναιμος ἄρχει τοῦ κράτους,
 ὄγκον μὲν ἀγῶν σωματικῶν καὶ σθένος,
 δειλὸς δὲ πάμπαν καρδίαν, ἀνεμιμένος,
 ἤθους πεφυκῶς μαλθακοῦ καὶ ῥαθύμου,
- 2925 Θειτρομανῶν καὶ κύβοις προσανέχων.
 τρυφαῖς τε, κώμοις ἀφροδισίοις μέθαις
 ἡδυπαθείαις ἐντροφῶν, συσσιτίοις,
 βίον βιωῶν ἄντικρυς Σαρδαναπάλου,
 ἄθυρμα πῦσι βαρβύροις ἀντιπύλοις,
- 2930 ὧν ὄρμῆς οὐκ ἔκρινε δεῖν ὄπλοις τρέπειν
 ἢ συνελαύνειν σφᾶς ξίφει πρὸς δειλίαν,
 ὑπηκόους δὲ καλαμώμενος φόροις
 εἰσπράξεισι τε παντοδαπαῖς συγχνάκις
 ἐδειξιούτο δωρεαῖς σφᾶς ἀφθόνοις
- 2935 τῶν ἀξιωματῶν τε τοῖς ὑπερτάτοις.
 οὕτω κατεπράυνε βαρβύρων θράσος·
 διαβολαῖς δ' εὐεικτον οὓς ἦν ὑπέχων,
 ἥτητο θυμοῦ καὶ φθόνου καὶ κακίας.
 ταῦτ' ἄρα πολλοὺς ἐστέρησε τοῦ βίου,
- 2940 ἄλλων δ' ἐπήρου τὰς κόρας τῶν ἡμιμάτων
 ἐξ ὑπονομίας καὶ ψιλῆς ὑποψίας.
 ἐπεὶ δὲ τετράχωτο γῆρα καὶ νόσοις
 καὶ καθεύρου προσδόκιμον τὸ μέτρον,
 Ἀργυρόπουλον Ῥωμανὸν προσλαμβάνει,

Constantinus Basilii frater an. 2 mens. 6.

(2920) Postquam grandaeva aetate hic mortem obiit, Constantinus frater imperium tenuit, vastum quidem corpus viresque iactans, sed tamen corde timidus et infractus, molli morum genere et ignavus (2925) theatri atque aleae studio deditus, deliciis, ganeae, vino et rei venereae, voluptatum mancipium atque gulae, aemulam vitam degens Sardanapalo, barbaris cunctis hostibus ludibrio, (2930) quorum incursum haud armis repellere nec gladiis propulsare ob metum censuit; verum tributis subditos atterens, multaque et varia sine fine exigens, barbaros deleniebat donorum cumulo, (2935) comatis etiam summis dignitatibus, sic barbarorum mitigans ferociam. calumniis autem facilem aurem praebens, iracundiae, invidiae, malignitati obnoxius, multos mortales spoliavit vita; (2940) oculorum alios orbavit lumine, suspicionum momento impulsus levi. demum senecta et morbis conflictatus, iamque instare cornens vitae finem, Romanum Argypopolium adoptavit,

2945 καὶ τῷδε συνώκισε τὴν θυγατέρα,
 δόλω γυναικὸς τῆς νομίμου χωρίσας.
 εἶτα παραδίδωσι καὶ κραταρχίαν.
 ἐπιβιοὺς δὲ τοῖσδε μικρὸν ἐκπνέει.

Ῥωμανὸς δ' ἀργυροπούλος ετ. ε' S'.

Καθίσταται δὲ Ῥωμανὸς αὐτοκράτωρ,
 2950 ἀνὴρ ἀγαθὸς εὐσεβής, ἐπατριδῆς,
 λόγων ἑταῖρος καὶ τέχνης ἐγκυκλίου,
 τῶν δημοσίων εὐαγῶν ἴδρις νόμων,
 εἰσπράξεως ὄλεθρος ἀλληλεγγύου,
 εὐεργετικὸς ἀποροσμένους ὄλοις,
 2955 δορυαλώτων δυσαιριθμήτων λύτης,
 ναοῦ σοφίας τῆς μεγίστης ἀψίδος
 ἐμμήχανός τις φιλότιμος συνδέτης,
 χρυσοῦ χορηγὸς ἀφθόνου κληρουμένοις,
 κοινῶν χρεῶν λύτης καὶ δότης πάλιν.
 2960 οὗτος στρατεύσας κατὰ τῶν ἐν Φοινίκη
 σπονδᾶς λυσάντων Ἀγαρηῶν ἀθέων
 πόλεις θ' ἑλώντων τὰς ὑπηκόους κράτει
 καὶ συμπλακεῖς ἤττητο δυσκλεῶς σφίσι,
 καὶ διεσώθη πρὸς πόλιν Ἀντιόχου,
 2965 κάκειθεν ἀνέλευσεν εἰς Κωνσταντῖνον.
 καὶ λοιπὸν ἠλλοίωτο γνώμην τὴν πάλαι,
 καὶ πάντας ἐξέθλιβε τοὺς ὑπηκόους

2959 τι καί?

(2945) eique filiam propriam nuptui dedit, pulsa per dolum coniuge legitima. exin imperii quoque pondus tradidit, brevique adhuc superstes efflavit animam.

Romanus Argyropulus an. 5 et mens. 6.

Romanus ergo constituitur imperator, (2950) vir bonus, pius, nobilitate cluens, literarum artiumque amicus omnium, publici recti iuris peritissimus, versurae cum mutua fideiussione eversor, erga egenos omnes largus opum, (2955) et captivorum redemptor plurimorum. maximam templi hic Sophiae absidem pulchro artificio ac splendido compegit, multamque auri vim attribuit clericis, et publicum dissolvit aes alienum. (2960) idem conlatis in Phoeniciam armis contra foedifragos impios Agarenos, qui subditas imperio urbes ceperant, conserta manu pugnavit infeliciter, fugaque evasit in urbem Antiochiam, (2965) atque illinc semet contulit Byzantium. dein alio ingenio se ostendit praeditum, cunctisque gravis coepit esse subditis insolitis tributorum coactio-

Ephraemius.

9

- εἰσπράξεισι φόρων τε δασμῶν ἐκτόπων,
 δεκνύμενος πράκτωρ τις, ὄδκ αὐτοκράτωρ,
 2970 πικρὸς λογιστῆς εἰσφορῶν καὶ παιπάλη.
 ταῦτα δὲ πάντα καὶ μακρῶ τούτων πλέω
 κενῶν ὑπῆρχε καὶ δαπανῶν πλουσίως
 ἐν ᾧ καθιδρύσατο σεμνείῳ ξένῳ
 τῇ μητρανάνδρῳ καὶ περιβλέπτῳ κόρη,
 2975 ὅπερ καθυπέταξε κτήσεις πρυμφορούς,
 πόλεις τε πολλὰς καὶ φόρους ἐτησίους
 καὶ πλέθρα γῆς ἀμπολλα καὶ πλείστας θόσεις,
 πάντα μοναστιῶν ἀκατάλληλα βίῳ.
 Οὗτος στρατηγοῖς ἀνδρικοῖς βουλευφόροις
 2980 καὶ ταγματάρχαις συνετοῖς κεχηρημένος
 στρατεύματι τε ναυτικῶ ῥωμαίῳ
 νίκας κατώρθου, κατενανμάχει στόλους.
 καὶ γὰρ κατακείρουσιν ἐν βαρεῖ στόλῳ
 τοῖς Ἀγαρηνοῖς Ἰλλυρικὰ χωρία,
 2985 καὶ δρῶσι κακῶς τὰς ἐκεῖ κώμας πόλεις,
 Ῥωμαϊκὸς τις ἐντυχὼν σφισι στόλος
 πυρίφλεκτον σφῶν ἀποδεικνύει στόλον.
 καὶ πάλιν ἄλλοις τις χιλίοναυς στόλος
 ἐξ Ἀφρικῆς ἐπλευσε τὰς νήσους φλέγων,
 2990 καὶ πῶς μικροῦ πέφλεκτο Ῥωμαίων στόλῳ,
 ὃς αἰχμαλώτους εἴλε πεντακοσίους
 καὶ δεσμίους πέπομφεν εἰς Βυζαντίδα.
 τῶν πρὸς δ' Εὐφράτῃ κειμένων περ ἁστῶν
 στρατηγὸς ἐκράτησεν Ἐδέσσης μάχη·

nibus, exactor visus potius quam imperator, (2970) acerbusque quaestor et persubtilis. has tamen omnes multoque plures opes magnificas effudit in impensas, dum sanctuarium exstrueret novum virgini matri, venerandae dominae; (2975) cui fructuosa attribuit praedia multarumque urbium annuos redditus, soli iugera multa ac dona plurima, quae res monachis non erant congruae.

Fortibus idem et consiliosis ducibus, (2980) catisque simul utens centurionibus, pedestri pariter nauticoque exercitu valens, felices retulit victorias. cum enim Agareni ingenti classe oras haberent infestas Illyrii, (2985) urbesque damnis et pagos afficerent, his superveniens Romanorum classis hostiles naves absumpsit incendio. rursus mille navium advenit classis ex Africa, per insulas incendia iactans. (2990) sed parum abfuit quin omnem inflammarent Romani, qui ceperunt quingentos milites vincisque onustos miserunt Byzantium. quin et ad urbes Euphradites missus dux quidam proelio

2995 ὃς αὐτόγραφον καὶ θεόγραφον πλέον
εἰρῶν ἐπιστόλιον Χριστοῦ δεσπότη
στελλεὶ βασιλεῖ δῶρον ἡγαπημένον.

Τούτου κρατουῦντος γῆς κλόνος τις συνέβη,
ᾧ πολλὰ κατήρειπε τῶν δομημάτων,

3000 ἃ πάντα λαμπρῶς ἀνεκαίνισε κράτωρ.

Ἐπεὶ δὲ μίτος τοῦ βίου κέκοπτό οἱ,
νόσῳ τακέντι ποικίλῃ φθισιβρότῳ,

Μιχαὴλ ὁ Παφλαγῶν ἔτη ζ΄.

Ζωὴ βασιλὶς δεικνύει βασιλεῖα
τὸν τῆσδ' ἔραστὴν Μιχαὴλ Παφλαγόνᾳ,

3005 ὠραῖον ὄψιν εὐρεπῆ κεκασμένον,
τῆς φύσεως ἄντικρυς ἄγαλμα ξένον,
πρὸς δ' αὖ ψυχικαῖς ἀρεταῖς ἠνθισμένον,
ἀγαθόν, εὐέντευκτον, ἰλαρὸν τρόπου.
τούτῳ τὸ κάλλος προξενεῖ κράτους στέφος·

3010 γένους γὰρ ἑκφὸς εὐτελῶν καὶ ξυγκλύδων,
κάλλους δ' ἔχων εὖ καὶ μελῶν εὐκοσμία,
ἐρώμενος δέδεικτο τῆς βασιλίδος,
κάντεῦθεν ἀνήνεκτο καθάπαξ φάναι
εἰς ἔψος οἶον καὶ θρόνον κραταρχίας.

3015 πλὴν γνοὺς Ῥωμανὸς ὡς ἐνῆν πεπραγμένα,

2996 intellige epistolam ad Abgarum regem Edessenum; quae recitatur ab Eusebio Caesariensi hist. 1 13 et a Mose Armenio hist. 2 29. quamobrem res quidem iamdiu notissima erat; Ephraemius autem loquitur de ipso, si credere fas est, autographo. M. 3000 ἅπαντα V

Edessam cepit; (2995) ibique autographum, immo theographum reperi-
tum Christi domini epistolium donum gratissimum misit ad Caesarem.

Hoc imperante terrae motus accidit, quo domorum numerus ingens
corruit, (3000) quas omnes liberaliter refecit Caesar.

Exin tabido morbo multiformi filium abrupti sibi vitae sensit.

Michael Paphlagon an. 7.

Tum Zoë regina Caesarem dixit amasium suum Michaellem Paphla-
gonem, (3005) formoso vultu venustoque praeditum, rarum naturae vel-
uti figmentum, insuper animi florentem virtutibus, bonum et comem et
moribus hilarem. huic forma scilicet regium stemma contulit: (3010) villi
namque stirpe plebeiaque erat, sed venustate praestans atque elegantia
amorem sibi reginae conciliavit, atque hinc conscendit, ut strictim di-
cam, tantum in fastigium regni que thronum. (3015) quam cum amorem

- ἔτι περιῶν καὶ κρατῶν εἰ τοῦ κράτους,
 πίστει παρῆξεν ὀρκίοις φοικαλίοις
 Μιχαὴλ ἠνύγκασε μηδὲν εἰδέναι·
 ὁ δ' εὐπετῶς δέδρακε μὴ δέσας δίκην.
- 3020 ὄθεν τι δαιμόνιον ὡς Σαοὺλ πάλαι
 ἐνοκῆψαν αὐτῶ συνέπνιγεν ἀθλίως,
 ὡς ἦν ἀκούειν, τῆς ἐφορκίας χάριν.
 ὁμῶς διεῖπεν εὐτυχῶς τὰ τοῦ κράτους,
 καὶ δι' ἑαυτοῦ καὶ στρατηγῶν ἐκκρίτων
- 3025 ἡμῶν ἐχθροῦς, καὶ δορυκλήτους πόλεις
 αἰρῶν ὑπῆγε τῷ κράτει τῶν Ἀδσόνων.
 ἐκ τῆς δ' Ἀφρικῆς ἀθῆις ἐκπλεύσας στόλος,
 νήσους τε κακῶν καὶ παραλίους τόπους,
 Ῥωμαϊκῶ πῶς κατεποντώθη στόλῳ.
- 3030 καὶ Μανιάκης εὐσθενῆς στρατηγέτης
 ἐλὼν Σικελῶν νῆσον ἐν στρατηγίαις
 ταύτην καθυπέταξε τῇ κραταρχίᾳ.
 Μικροῦ δ' ἂν εἶλεν Ἐδεσσηνῶν τὴν πόλιν
- 3035 Ἄραβικὴ τις δραματουργία τότε,
 εἰ μὴ θεός γ' ἔσφηλεν αὐτὴν αὐτίκα.
 μεγιστᾶνες γὰρ Ἀραράβων ἐθναρχίας
 πόλει προσῆλθον δώδεκα τῆς Ἐδέσης
 πλασάμενοι δῶρ' ἄττα βασιλεῖ φέρειν,
 πεντακοσίας καμήλων ἡγούμενοι,
- 3040 ἄχθος φεροσῶν καθ' ἑκάτερον μέρος
 θίβας μεγίστας, αἷς ἐνῆν τις ὀπλίτης·

3039 τῶν καμήλων V

Romanus rescivisset, superstes adhuc et imperium retinens, sacramento adstrinxit Michaelē ut adfirmaret nihil se tale scire. ille iuravit facile, haud verens deum. (3020) quamobrem daemon irruens in ipsum, veluti Saulem quondam, suffocabat, prorsus, ut fama erat, periurii causa. feliciter is tamen imperium rexit: ipse enim, vel per delectos duces, (3025) pulsavit hostes, et vi captas urbes denuo Romano subdidit imperio. en vero ex Africa rursus profecta classis, insulis nocens maritimisque locis, cuncta a Romanis mersa fuit liburnis. (3030) tum etiam strenuus dux Maniaces Siculam armis expugnatam insulam Romano vegetigalem imperio reddidit.

Sed parum abfuit quin Edessenam urbem Arabum quoddam strategema caperet, (3035) nisi artificium irritum deus fecisset. namque optimates Arabes duodecim ad Edessenam urbem accesserunt, dona se ferre Caesari simulantes, quingentosque camelos prae se agebant, (3040) onere utrimque singulis imposito, maximis cistis cum

ὅπερ δολίως ἰκέτενον εἰς πόλιν
 συνεισαγαγεῖν θύβας ἐσπέρας σφίσιν,
 ὡς νυκτὸς αὐτοῖς τὸ δρᾶμα λάβη πέρας.
 3045 οὕτω δὲ τοῦτ' ἔσχηκε βουβάρους τέλος,
 καὶ δρᾶμα γνωσθὲν εἰς κικλὸν ἀντεστράφη
 τοῖς ἔλλοχῶσι καὶ συνίστορσι δόλου·
 πάντες γὰρ ἀνήρητο Ῥωμαίων σπάθη.

Ἐπεὶ δὲ τετράχρωτο Μιχαὴλ νόσω,
 3050 λύσειν δ' ἑώρα καὶ τομὴν ἔγγυς μέρου,
 τὴν βασιλικὴν παριδῶν ἄλουργίδα
 καὶ βασιλεῖου σύμβολα πάντα κράτους,
 ἐκ βασιλείων ἀπανίσταται δόμων
 καὶ τὴν πρὸ τειχῶν εὐαγῆ μονὴν φθάνει,

3055 ἦν αὐτὸς ἀνήγειρε δυοὶ συγγόνους
 θανατοβρόνταις ἁγίοις ἀναργύροις·
 ἔνθα καταχθεῖς καὶ καρεῖς καλὴν κόμην
 τὸ κατὰ Χριστὸν ἐνδιδύσκειται ῥάκος.

εἶτα μετὰ βράχιστον ἐκλείπει βλον,
 3060 θειμῆς δεδειχῶς τῆς μετανοίας τρόπους.

Μιχαὴλ ὁ καλαφάτης μηνῆς δ'.

Καὶ πάλιν ἦκε πρὸς βασιλῖδα κράτος,
 ἧτις ὑπόλοις καταθελχθεῖσα λόγοις
 δοκοῖς τε φρικτοῖς καὶ τινῶν συμβουλίαις
 στέφει Μιχαὴλ Καίσαρα βασιλέα

3056 intellige ss. Cosmam et Damianum. M.

incluso milite. ergo dolose poscebant urbem ingredi, cistasque secum sub vespera inferre, nempe ut per noctem dramatis finem facerent. (3045) antequam tamen barbaris fraus succederet, comperta res convertit in exitium, atque in dolosi caput ruit dolus: etenim cunctos Romanus ensis messuit.

Deinde Michael morbo vexatus gravi (3050) finemque vitae proximum aspiciens, regiae despiciens purpurae fulgorem suaeque dignitatis insignia reliqua, regali maluit palatio digredi, ac suburbanum monasterium adiit, (3055) quod ipse aedificaverat duobus fratribus, mirificis sanctis Anargyris; in quo receptus, pulchra caesarie tonsa, pauperem, Christi amore, saccum induit. sed enim mox citissime vita excessit (3060) editis fervidae signis paenitentiae.

Michael Calaphates mens. 4.

Rursus imperium ad reginam devolvitur, quae fraudulentis delenita sermonibus, iuratis verbis et quorundam consiliis, Caesarem regemque

- 3065 καὶ κράτορα δεικνυσι τῆς Ῥωμαΐδος,
 ἄνδρα ῥυπαρόν, δυσγενῆ, φαύλου γένους,
 καὶ τῶν τρόπων κάκιστον ὄντα τὸ πλεόν,
 ἕπουλον, ἀχάριστον εἰς εὐεργέτας,
 ἀγνώμονα, βάσκανον, ὀργίλον φύσει,
 3070 τὴν γλῶτταν ἀντίφθογγον αὐχοῦντα λόγοις·
 ὅστις ἐπέπερ ἐγκατεστήθη κράτει,
 τὸ συγγενὲς μέτεισιν οἰκεῖον γένος,
 ἀποστερῶν σφᾶς ἀρρενωπίας ὄλης,
 κἂν ἦν ὑπηγήτης τις ἢ γήμις πύλαι.
 3075 καὶ μητρὰδελφον ἐξόριστον δεικνύει,
 δι' οὗ τὸ βασιλείον εὗρατο κράτος.
 εἴτ' ἀπελαύνει τῶν ἀνακτόρων βίαι
 δέσποιναν αὐτοῦ κυρίαν εὐεργέτιν,
 κείρει τε ταύτην καὶ κατακλείει τέλος
 3080 νήσῳ Πριγκίπου, συκοφαντίας πλύσας.
 ἃ δῆμον ἐξέμηγε μαθόντα τάδε·
 καὶ τῷ τυχόντι δεξιὰν πᾶς ὀπίστας,
 ὡς σμήνος οἶον τῶν μελισσῶν, συνέθει
 τῶν βασιλείων εὐθὺν σὺν προθυμίᾳ.
 3085 ἀνεργάγῃ γοῦν ἐμφύλιός τις μάχῃ,
 καὶ πλῆθος οὐ βράχιστον ἐν τῇδ' ἐφθάρη.
 τέως Μιχαὴλ ἀπορρηθεὶς τοῖς ὄλοις,
 μέλαν τι τριβώνιον ἐνδὺς ἀθλίως,
 μονῇ Στουδίου προσπεφευγῶς ἰκέτης
 3090 ὑπεισέδν τράπεζαν ἰλαστηρίου·
 ἧς ἐκβαλόντες ἐκτυφλοῦσιν ἀθλίως.

appellat Michaelē (3065) et Romanorum imperatorem creat, impurum hominem, genere villi satum, ob mores tamen suos peiorem adhuc, subdolum atque ingratum beneficiis, vecordem, invidum, iracundo ingenio, (3070) verba immutantem et vane gloriosum. hic regni sedem statim ac obtinuit, genus cognatum suum coepit persequi, et gentilem cunctis vim eripuit, barbatis etiam et maritis iamdiu. (3075) quin et exsilium decrevit avunculo, cuius favori culmen debebat regium. deinde regio pepulit palatio dominam suam beneficam reginam, eamque attonsam clausit ad extremum (3080) Principis in insula, calumnias dictitans. rem ut cognovit populus, furis arsit, et tumultuariis correptis armis, ut apud ab examine fieri solet, regium ad palatium raptum cucurrit. (3085) ergo civilis pugna conserta est, nec brevis hominum numerus occisus, donec suis rebus desperans Michael, pulla miserabiliter indutus tunica, ad Studii monasterium supplex fugit, (3090) atque sub arae asylo semet condidit; unde protractus excae-

χωρίζεται δὲ δυὰς ἡ τῶν συγγόνων,
Ζωὴ Θεοδώρα τε, τὴν κραυαρχίαν.

Κωνσταντῖνος ὁ μονομάχος ἔτη ιβ'.

- Ζωὴ δ' ἐρῶσα τήνδε κατέχειν μόνη
3095 πρὸς συνάφειαν γαμικὴν συνεζύγη
τῷ Κωνσταντίνῳ, τοῦπίπλην Μονομάχῳ,
καὶ κράτορα δέικνυσιν αὐτὸν Ἀδσόνων,
ὄντ' εὐγενῶν τε καὶ περιδόξων ἕνα
ὡς εὐπατριδῶν ἐκφυέντα πατέρων,
3100 λόγοις ὁμιλήσαντα πάνυ μετρίως,
ἐρωτικῶς δ' ἔχοντα πλὴν πρὸς τοὺς λόγους,
ῥήθρυμον ἦθος μαλακόν τ' ἀνειμένον,
τροφαῖς προσανέχοντα γλυκοθυμίαις,
ἐρωτοληψίαις τε συνισχημένον,
3105 τῶν ἀξιῶν νέμοντα τὰς τιμὰς χύδην
οἷς οὐ προσῆκεν ἀγοραίοις ἀνδράσι,
καὶ δημοσίων χρημάτων ὄλβους ὄλους
ὄλαις ἀμάξαις ἀναλίσκοντα μάτην,
οὐκ εἰς τὸ κοινῇ συμφέρον Παιμίδι
3110 ἢ χρήσιμόν τι τῷ κράτει συνεισφέρων.
ἀντῆρε τῷδε βασιλεῖ Μανιάκης
ἀποστατήσας καὶ στρατιῶν ἄλλους,
ἀνὴρ στρατηγὸς εὐσθενῆς καὶ γεννάδας,
οὗπερ κλέος μέγιστον ἐν στρατηγίαις
3115 ὅς μὴδ' ὄτιοῦν ἐν τυραννίδι δρῶσας

catur miser. duabus autem traditur sororibus Zoae Theodoraque imperii sceptrum.

Constantinus monomachus an. 12.

Sed cum sola Zoë regnare cuperet, (3095) Constantinum cognomento Monomachum, sibi coniunxit foedere coniugii et Romanorum imperatorem fecit. porro hic de coetu nobilium erat atque patriciis ortus parentibus; (3100) et vix quidem literas attigerat, easdem tamen amore dignabatur. ceterum ignavis moribus solutisque erat, deliciis deditus et hilaritatibus, amoris quoque obnoxius illecebris. (3105) tum dignitates conferebat temere viris vulgaribus ac praeter meritum. aerarii quoque publicam pecuniam effuso luxu ac stolido effundebat, qui nec Romanis rebus quicquam proderat (3110) nec imperii commoda adaugebat. adversus regem hunc Maniaces arma rebellans sustulit congregato milite, strenuus imperator et magnanimus, ductandis exercitibus iamdiu clarus: (3115) sed post tyrannidem nulla re patrata, repente periit,

- ἔξαπίνης τέθνηκεν ἀρετῶν μάχην.
 μεθ' ὃν τις ἄλλος, Τορνίκιος τοῦπίκλην,
 ὅστις ἐπῆλθε σὺν στρατιᾷ τῇ πόλει·
 ἀλλὰ κρατηθεὶς ἰστέρητο τοῦ φάους.
- 8120 καὶ Ῥωσικὸς πάλιν δὲ τῇ πόλει στόλος
 ἐπεισέφερε μύριον στρατὸν φέρων·
 ὃς ναυμαχίᾳ πᾶς σχεδὸν διεφθάρη.
 καὶ Πατζινάκαι τῶν παριστρῶν ἔθνος
 λεηλατοῦντες κατέδραμον τὴν Θυράκην·
- 8125 σπονδὰς δεδρακότες δὲ Ῥωμαίοις τέλος
 τὰς πανοπλίαις κατέθεντο καὶ μάχας.
 Τούτου κρατοῦντος Οὐνικὸν Τούρκων ἔθνος,
 ὁρμώμενον πρὶν ἔξ ὄρων Κανκασίων,
 ἐπῆλθε πρῶτον Ῥωμαῖδος τοῖς ὄροις,
- 8130 καὶ τοῦδ' ἐθισθὲν τῇ κατ' αὐτῆς μανίᾳ
 ἔληγεν οὐδὲν τῆσδ' ὄρους κατατρέχον.
 ἐκ τῶν μερῶν ὅπως δὲ τῶν προσαρκτίων
 οἶα λύμη τις οὐ καλῶς εἰσεφθάρη
 εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γειννῆσιν λεκτέον.
- 8135 Μουχούμετ ἀνὴρ ἡγεμὼν τῆς Περσίδος
 ἤρατο μάχην κατὰ Βαβυλωνίων
 Ἰνδῶν θ', ἑαυτῷ δυσμενῶν ἀντιπάλων,
 δι' ὧν τροποῦται τοὺς ἐχθροὺς κατὰ κράτος.
 νικηφόρος γοῦν σὺν σφίσι ἀφιγμένος
- 8140 πρὸς τὴν ἑαυτοῦ Μουχούμετ ἐθναρχίαν,
 παλινδρομησάμενος πρὸς πατρίδα συμμάχους

post v. 3140 excidiisse videtur versus huiusmodi: Τούρκους
 παρακαλεσάμενος συμμάχους.

cum pugnam instrueret. exin tyrannide Tornicius quidam arrepta, ad urbem regiam armatus venit, sed victus oculorum multatur lumine. (3120) Rosica praeterea contra Byzantium classis adventavit plurimum vehens militem, quae prope omni navali proelio perit. tum Patzinaeae, gens Istri accola, Thraciam praedantes concursaverunt; (3125) qui tamen foedere cum Romanis icto arma bellumque posuerunt.

Monomacho regnante gens Turcarum Hunnica, Caucasiis oriunda iugis, Romani primum imperii fines attigit; (3130) quo postquam odio semel est imbuta, nullum iam fecit incursionum finem. porro hi de Boreae quomodo regionibus ceu pestis quaedam omine tristi advenerint iuxtaque nos ad-sederint, dicendum superest. (3135) Persidis princeps Mahumetus nomine, bellum exercens cum Babylois atque cum Indis hostibus acerrimis, Turcarum auxilio rem bene gessit. igitur victor cum his regressus (3140) ad principatum suum Mahumetus socios ad propriam remeare

- οὐκ ἄν μεθίει χρήσιμους δεδεγμένους·
 ὄθεν φυχόντες ἀνέδραμον εἰς ὄρη,
 καὶ τῆδε τὴν δίαιταν εἶχαν ἐν χρόνῳ,
 3145 καὶ κατιόντες κατεδήουν τὰ πέριξ,
 ἀγροὺς πόλεις κώμας τε τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ.
 στράτευμα τοίνυν ἐδρεπίσας Μουχοῦμετ
 στέλλει κατ' αὐτῶν, μυριάδας που δύο,
 ὃ νυκτὸς ἄρδην τοῖς Τούρκοις κατεσφάγη.
 3150 καὶ τοῦδε θρασεῖς τῇ νίκῃ δεδειγμένοι
 καὶ τὴν κατὰ πρόσωπον ἰστώσι μάχην,
 καὶ συμπλακέντες κατὰ μάχην Μουχοῦμετ
 κτείνουσιν αὐτὸν καὶ κρατοῦσι τοῦ τόπου,
 ἀποστεροῦσι τοῦ κράτους τοὺς ἕξ Ἄγαρ,
 3155 καὶ τοῦτο χειρίζουσι τοῖς ἐκ τοῦ γένους,
 τοὺς δ' Ἄγαρηνοὺς ἔαχον εἰς ὑπηκόους.
 Οὗτος βασιλεὺς καὶ μονὴν τῶν Μαγγάνων,
 ἔχουσαν εὖ κάλλους τε καὶ ποικιλίας,
 ἤγειρε λαμπρῶς ἀφθόνοις χορηγίαις
 3160 Γεωργίῳ μάρτυρι τῷ καλλινίκῳ,
 ἐν ἧ' μυρίας ἀνάλωσε δαπάνης
 πολυταλάντους καὶ δυσσαριθμουμένας.
 ἐπεὶ δ' ἔδειτο χρημάτων ἄλλων πάλιν,
 ἤρξατο κινεῖν ἢ κινεῖν οὐκ ἦν δέον·
 3165 χώραις γὰρ ἀτέλειαν ἀποχούσαις τόπων,
 εἰς φυλακὴν δὲ συντελούσαις πάλαι
 καὶ κωλυούσαις βαρβάρους τὰς ἐξόδους,

3165 τῶν τόπων V

3166 τὸ πάλαι?

patriam nolebat, quoniam utiles compererat. quare hi fuga montes petiverunt, ibique vitam aliquamdiu tolerarunt: (3145) mox praedabantur vicinam regionem, agros urbes pagosque Agarenorum. ergo contractos Mahumetus milites viginti mille contra Turcas mittit: sed una nocte cuncti a Turcis pereunt. (3150) qui iam audaces hac victoria redditi aperto Marte gerere bellum incipiunt, et cum Mahumeto consertis manibus ipsum occidunt, potiuntur castris, atque Agarenos spoliant imperio, (3155) suaeque genti publicam rem vindicant, Agarenos autem sibi faciunt subditos.

Monomachus Manganorum monasterium pulchro varioque opere praefulgens laute excitavit maximis impensis (3160) victorioso martyri Georgio; ibique vim ingentem profudit opum, talenta multa vel potius innumera. cumque alia rursus indigeret pecunia, periculosam aleam tractare coepit. (3165) quibusdam enim populis ideo immunibus quia tuendis invigilabant finibus et barbaros accessu prohibebant, tri-

δυσμοδὸς ἐπιθελὶς καὶ φόρους τοὺς δι' ἔτους
φρουροὺς καταργεῖ καὶ κατοπτήρας τόπων.

3170 καὶ τοῦδε λοιπὸν πάροδος τοῖς βαρβάροις
ὑπῆρξε ῥάστη Ῥωμαῖδος πρὸς τόπους.

Θεοδώρα καὶ Μιχαὴλ ἔτη γ'.

Μονομάχου δὲ τὸν βίον λελοιπότος,
τὰ Ῥωμαϊκὰ σκῆπτρα παραλαμβάνει
ἢ πορφυρανθῆς παρθένος Θεοδώρα,

3175 ταύτῃ διαφέροντα μῦλλον πατρόθεν·
ἣτις μονῇ τε καὶ μοναχαῖς παιδόμεν
ἐκδοῦσ' ἐαντήν καὶ τρίχα κειραμένη
Χριστῷ καθιέρωτο καλῶ νυμφίω,
βασιλὶς ἐκλάμπουσα ταῖς ἀγλαῖαις,

3180 ταῖς ἀρετῶν χάρισιν ὠραῖσμένη,
φαιδρά, κνδίστη, παρθένος διὰ βίου.
ἄρτι δὲ κράτος, ὡς ἔφην, δεξυμένη
ἄπαντ' ἐποίει τὰ προσήκοντα κράτει,
λῆμ' ἄρρενωπὸν δεικνύουσα καὶ σθένος,

3185 ὡς ἄρρενόφρων Δεβώρα θρυλουμένη·
καθῆστο καὶ γὰρ ἐν βασιλείῳ θρόνῳ
δορυφορίας βασιλικῆς ἡγμένης,
ἐπιστατοῦσα τοῖς ὄλοις ὡσπερ δέον,
σὸν εὐνομία καὶ δικαιοκρυσία,

3190 ἀρχαιρεσιάζουσα πρὸς τὸ συμφέρον,
ψήφους τιθεῖσα καὶ δίκας κατὰ λόγον,

3175 lege Zonaram 17 20. M.

butum indixit et vectigal annuum; et sic locorum perdidit custodes.
(3170) atque hinc barbaris facilis ingressus in Romanorum terras deinde
patuit.

Theodora et Michael an. 3.

Postquam excessit e vivis Monomachus, purpuræ flosculus Theo-
dora virgo Romanorum sceptrum gestare coepit, (3175) ad quam po-
tione iure pertinebat. hæc monasterio teneris ab annis semet conclu-
dens, tonsaque capillos, Christi coniugium sacrum praeoptaverat. nunc
regina splendida iucundissima (3180) virtutumque ornatibus decorata,
hilaris, gloriosissima, perpetua virgo. quæ cum imperium, ut dixi,
adiisset, cuncta pro suo naviter gerebat munere, virilem præ se ferens
vim ac spiritum, (3185) ut illa fortis celebrata Debora. in tribunali
quippe sedebat regio, aulica pompa custodibusque cincta, rei publi-
cæ gerendæ impendens curam æquis cum legibus indicibusque rectis,
(3190) officia quoque utiliter conferens, ius rectum dicens et suffragia

- καὶ βασιλικῶς χρηματίζουσα πάλιν
 τοῖς πρέσβεισιν ἤκουσιν ἕξ ἐθναρχίας.
 οὐκοῦν θεὸς κύνιστον εὐδαιμον κράτος
 3195 παρέσχεν αὐτῇ φυλακῆς χάριν νόμων
 αὐτοῦ τε σεπτῶν ἐνθέων προσταγμάτων,
 καὶ συνδιεῖπε τῆδε τὴν κραταρχίαν,
 εὖ πάντα τιθεὶς ὡς θεὸς παντοκράτωρ.
 οὐ γὰρ ποτ' ὤπτο τῆσδε κρατούσης ὄλωσ
 3200 ἀποστάτης τις ἢ τυραννίδος ῥέκτης,
 οὐκ ἐνδρομὴ τις ἐθνικῆς ὀμαιοχμίας
 ὄπλα κινούσης κατὰ Ῥωμαίων κράτους,
 οὐ δυσχερές τι καὶ πρόσαντες τῷ βίῳ,
 πάντα δὲ καλὰ καὶ πλέω θυμηδίας,
 3205 ὥρων κραῖσις εὐκράτος, εὐετηρία,
 εὐθηνία πάγκαρπος, ἄφθονος χύσις,
 καὶ γῆ μέλι ῥέουσα καὶ γάλ' ἀφθότως,
 καὶ βλος ἡσύχιος, εὐτυχῆς ἄγαν.
 ἐπεὶ δὲ βίον ἐκλιπεῖν πάντως ἔδει,
 3210 πρὸς τέρμα βίου κράτορα Ῥωμαῖδος
 τινὰ Μιχαὴλ στρατιώτην δεικνύει,
 γηραιὸν ἄνδρα, παντάπασι προεσβύτην,
 ἄβληχρόν, ἀδέξιον εἰς κραταρχίαν
 ἐκ νοητέας φυσικῆς γήρους θ' ἄμα,
 3215 ἔλκοντα σειρὰν ἐκ Βυζαντίου γένους,
 ἐπὶ βράχιστον τοῦ κράτους γεγευμένον
 καὶ μηδ' ὅτιοῦν τῶν καλῶν πεπραχότα·
 ἐφ' οὗ δὲ δὴς ἤκμασε τῶν ἀριστέων

ferens; insuper regia cum maiestate excipiens quae mittebantur gentium legationes. ergo gloriosum ipsi deus regimen (3195) concessit propter legum observantiam; et quia divinis non discedebat regulis, iccirco deus, inquam, huic imperium prosperum tribuit, utpote omnipotens. namque hac regnante nullus rebellis exstitit. (3200) nemo tyrannidem uspiam arripuit; nullus incursus coniuratorum gentium armis Romanum pulsavit imperium; nil molestum adversumve mundo accidit. quin omnia fausta plenaque laetitiae, (3205) caeli temperies, fructuum fertilitas, annonae villitas et copia rerum, terra melle fluens et lacte uberrime, vitae quies, felicitas omnigena. sed quia suprema instabat necessitas, (3210) Romanum moriens imperatorem creat Michaellem quendam agnomine Stratiotam, senem vel potius aevo decrepito, debilem atque ineptum ad imperium segnitie naturali senioque simul, (3215) qui Byzantina in urbe natus erat. hic degustato brevissime imperio nihil memoria dignum regnans fecit. sub eo virorum par floruit egiptiorum bel-

- τῶν τε στρατηγῶν, συνέσει τ' εὐανδρία
 3220 βιον τε λαμπρότητι καὶ τῇ τοῦ γένους
 καὶ πᾶσιν εὐδόκιμος ἔνδοξος πάνν,
 ὁ Κατακαλῶ τοῦπικλῆν κεκασμένος,
 πρὸς τῷδ' Ἰσαάκιος Κομνηνῶν γένους,
 ὅστις ἀποστάς πορφυρίδα καὶ στέφος
 3225 αὐτῷ περιέθηκεν, ἀντάρας κράτει,
 καὶ κράτος ἀδήριτον ἔσχεν εἰσάπαν.
 ἔξισταται δὲ Μιχαὴλ κραταρχίας.

Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη η'. 5'.

- Ἀυτοκράτωρ οὖν Κομνηνὸς δεδειγμένος
 Ἰσαάκιος, εὐσθενῆς στρατηγέτης,
 3230 οὐ τῷ θεῷ ἔγραφε τὴν εὐτυχίαν,
 αὐτῷ δὲ μάλλον χειρὶ τε ξιφηφόρῳ.
 καὶ τοῦτο δῆλον οἷς ἑαυτοῦ τὸν τύπον
 στατήρι τυπῶν δεξιῶν τεταμένην
 ἐσπυασμένην ἔγραφε γυμνὸν τὸ ξίφος.
 3235 ἦν δ' οὗτος ἀνὴρ, ἐν κεφαλαίῳ φάναι,
 ἦθος σοβαρὸς καὶ κατωφρυσωμένος,
 δεξιὸς πρὸς ἔργα, πῦρ πνέων ἐν ταῖς μάχαις,
 δραστήριος μάλιστα καὶ τολμητίας,
 στρατηγίαν ἄριστος, ἀνδρεία φύσις,
 3240 οὐχ ὠμίληκῶς πλὴν προσανέχων λόγοις.
 χάριτας οὗτος ἐκτίων ἀρχιδύτη
 τῆς εἰς τὸ κράτος συνδρομῆς συνεργίας,

3222 codex κεκαυμένος. M.

lica scientia et fortitudine, (3220) splendore simul vitae avitique generis, ille nimirum celebris ac laudatissimus qui cognomento dictus est Catacalo, alter Isaacius Comnenorum genere, qui manifesto ab imperio deficiens (3225) purpuram induit coronamque cinxit, et sine bello stabile regnum tenuit. Michael autem imperio se abdicavit.

Isaacius Comnenus an. 8. mens. 6.

Ergo imperator processit Comnenus, belli fortissimus dux, Isaacius, (3230) fortunam suam nequaquam deo tribuens, sed sibi magis brachioque ensifero. id declaravit, cum suum typum statere cadens, protentam dexteram ensequē nudo armatam inscripsit. (3235) erat hic vir, at summatim dicam, more severo, adducto supercilio, impigra opera, igneus in proeliis, audaci animo, actuosus maxime, egregius dux, Martio corde praeditus, (3240) rudis literarum sed tamen studiosus. hic patriarchae debitam gratiam referens, qui ipsi imperium aduenti fa-

- φροντίδα πάντων πραγμάτων ἐκκλησίας
 ἔνειμε τῷδε, καὶ δευρὶν ὀφφικίων,
 3245 οἰκονόμου τε σκευοφύλακος θ' ἄμα,
 πρόβλησιν ἀπέταξε τῇ ἐκκλησίᾳ,
 πρὸ τοῦ βασιλεῖ τήνδε δρῶν ἀνειμένην.
 καὶ κατὰ Σκυθῶν ἐστρατεύσας καὶ Οὐγγρων
 ἤττησε, τοὺς μὲν καταβαλὼν ἐν μάχαις,
 3250 σπονδὰς δ' Οὐγγροῖς ἔθηκεν ἔξαιτουμένοις.

- Νικηφόρος γοῦν ἀνθυποστρέφων μάχης
 χώρῳ Λοβιτζῶ Μωσίας κεκλημένῳ
 χειμῶνος ὥρα πηγνύει σκηπὴν φέρων·
 ὑπῆλθε δὲ δρῶν νικητοῦ πεπαυμένου
 3255 σὺν τοῖς μεθ' αὐτοῦ προκρίτοις γερουσίας,
 πασῶν μεγίστην καὶ πολὺκλωνον, ξέτην,
 σκηπῆς προελθὼν τῆς βασιλείου τότε,
 ὅπερ συνεστῶς ὠμίλει δεδογμένα.

- Θροῦς δ' ἔξαπίνης καὶ βοή τις συμβᾶσα
 3260 τοῦτον μεδιστὴ τῆς δρυὸς τοῦς τ' ἐν τέλει·
 ἣ δ' ἀδίκᾳ πέπτωκεν ἐκ ῥιζῶν ὄλη,
 καὶ βασιλεὺς πέφευγε σὺν ἄλλοις μόνον.
 ὄθεν χαριστήριον τῷ θεῷ θύων
 ἐν βασιλείῳ ἰσαποστόλῳ Θέκλῃ

- 3265 (μνήμη γὰρ αὐτῆς ἐκδιδράσκει τὸν μόνον)
 κάλλιστον ἀνήγειρε ναὸν ἐκ βύθρων.

Θηρῶντι τῷδε πρὸς στενοῦ που χωρίοις
 σὺς ὤπτο φρικτὸς καὶ μέγας, χαυλιόδους,
 ὃν ἦν διώκων ἱππότης ξιφηφόρος·

verat, cunctarum illi rerum ecclesiae curam tribuit, et duorum simul officiorum, (3245) oeconomii et sceuophylacis, creandi potestatem ecclesiae dedit; quae res suffragio regis fiebat antea. deinde Scythas Pannoniosque aggrediens bello vicit, illos proelio frangens, (3250) his vero postulatam impertiens pacem.

Ergo cum victor bello reverteretur, loco Moesiae quodam cui nomen Lobitzo, hieme desaeviente, tentorium statuit. verum cessante nive sub quercum abiit (3255) ramosissimam, grandem et insolitam, cum optimatium comitatu Caesar, regio progrediens tabernaculo, ubi in consilio negotia expediverat: cum ecce subito fragor excitatus (3260) regem eiusque socios de quercu amovit, ipsa autem vulsa radicitus corruit. at Caesar necem cum comitatu effugit. quamobrem grates debitas ut deo redderet, regio in palatio Theclae apostolicae (3265) (eius enim festo die vitarat fatum) pulcherrimum delubrum excitavit.

Huic visus est venanti in angustis locis aper magnus, horrendus,

- 3270 σὺν δ' ὑποδύντα κυματούμενον σάλον
 ὀρώσιν ἀθέτον εἶναι παντάπαν.
 ὡς ἀστραπῆς δ' ἄλματι βληθέντα λόγος
 πεσεῖν κρατοῦντα πρὸς χθόνα παραντίκως,
 ἀφρόν τε τοῦ στόματος ἐκπύοντά πως
- 3275 καὶ συνιέντα μηδ' ὄτιοῦν μηδ' ὄλωσ·
 μικρὸν δ' ἀνανήψαντα δοῦναι τὸ κράτος
 τῷ φύντι Δουκῶν ἐκ γένους Κωνσταντίνω,
 αὐτὸν δὲ τριβώνιον ἡμφιεσμένον
 μοῆῃ προσελθεῖν εὐαγεῖ τοῦ Στουδίου,
- 3280 κάκει τὸ λοιπὸν τοῦ βίου διανύσαι
 καλῶς ἀνασφήλαντα τῆς καχεξίας.
 τυραννίδος δ' ἔφασκεν αἰτιωμένοις
 ὅτι περ ὠκνοῦν τῷ συνοικέτῃ τέως
 ὄπηρετῶν εὖ εἰκότων μὴ τυγχάνειν.

Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας ἔτη ιβ'.

- 3285 Ἐπεὶ δὲ Δούκας, ὡς ἔφη, αὐταρχίας
 ἀπραγμόνως ἔτυχε καὶ χωρὶς πόνου,
 πολλοὺς γερούσιας τε καὶ τῶν συρράκων
 εἰς ἔπος ἀνήγαγεν ἀξιωμαίων,
 ἀνὴρ ἀγαθός, εὐσεβής, πρῶτος φύσει,
- 3290 χρηστός, γαληνός, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 γνώμων δικαίου καὶ δικῶν ζυγοστάτης,
 γνώμων δὲ νωθρὸς νωχελής τε καθάπαξ,
 ἄνδρας ἐραστὺς ἀρετῆς στέργων πάνυ,

exsertis dentibus, quem Caesar ense stricto dum persequitur, (3270) ille se maris fluctibus submergens spectantium subito evanuit oculis. tunc aiunt fulminis velut ictu percitum imperatorem humi concidisse stratum, spumas ore agentem, nec iam aliquid (3275) intelligentem sensibus, donec paululum mente recepta tradidit imperium Ducarum Constantino familia nato. is autem paupercula indutus tunica ad monasterium Studii se contulit, (3280) atque ibi reliquam exegit vitam, pulchre recedens pravo vitae genere. hic tyrannidis crimen obicientibus "nolui" respondit "conseruo diu obsequi, qui mihi debitam gratiam non referret."

Constantinus Ducas an. 12.

(3285) Cum Ducas, uti dixi, imperii habenas corripuisset facile et labore nullo, nobiles multos, simul et plebeios, ad dignitates extulit sublimes, vir bonus, pius, mansuetus ingenio, (3290) mitis, tranquillus, subditis benevolus, regula iuris, iudiciorum lanx quaedam; ignavus ceteroquin atque socors; et frugis quidem homines diligens, sed laborans

- ἤτιτων χρυσοῦ δὲ χρημάτων αὐτὸ ἐκτόπιος,
 3295 ματωιολοιχὸς δυσγέλπιτος καὶ γνίφων,
 ἀνώτερον σπούδασμα τιθεὶς φροντίδος
 σχολῆς τε πάσης ἡμέραν ἕξ ἡμέρας
 πῶς χρημάτων γένοιτο πολλῶν δεσπότης,
 θησαυρὸν ἄβρῶν ἡραρικῶς χρυσοῦ
 3300 ἀδρόν τε σωρὸν ἀπλέτων ἀργυρίων.
 τοίνυν ἐπαύξωμ εἰσφορὰς ἐτησίους
 δασμούς τε κοινὸς δημοσίους δ' αὐτὸ φόρους
 ἔσπευδε καὶ πράγμασιν ἄει καὶ λόγοις,
 σφῶς ἄνλους δρῶν χρημάτων ἡρημένους·
 3305 ἢ καὶ τελῶναις συλλογὴν τὴν τῶν φόρων
 ἐπὶ γε ῥητῇ κατεπίστευ' ἐκτίσει.
 ἐπιδρομὰς δὲ βαρβάρους ἀντιθέτοις
 οὐκ ἐκστρατείας οὐδ' ὀπλίταις καὶ μάχαις
 ἡγάπ' ἀπέλγειν ἕξ ἄκρας γε δειλίας,
 3310 ἀλλὰ χρυσαργύρῳ τε δάροις ἀφθόνοις,
 φιλοφροσύναις καὶ τιμαῖς ὑπερτάτοις
 σφῶς ἡμεροῦν ἔσπευδε προὔνειν κράτει.
 κακὰ τοῦδ' ἔβη Ῥωμαῖδος χωρία
 ἔφθαρτο πλεῖστα θρασύτητι βαρβάρων,
 3315 ἄσθη δ' ὑπέσχον ἀνχένα σφίσι πάλιν
 χῶραι τε πολλαὶ Ῥωμαϊκαὶ καὶ πόλεις.
 ἔπασχεν οὐχ ἤτιτον δὲ κακῶς συχνάκεις
 μέρη δυτικὰ στρατιᾶς ἀπουσίᾳ·
 Οὐζῶν γὰρ ἔθνος ἐκ Σκυθῶν παριστρῶν
 3320 Ἰστρον διαβάν, μυριάριθμον στίφος,
 ἢ φασίν, ἐξήκοντα χιλοστύεις,

auri absurdo amore, (3295) minutus, sordidus, minimis lacris inhians. nempe praecipuum collocabat studium idque quotidie sedulo curabat ut pluris dominus fieret pecuniae, splendidum auri congerens thesaurum (3300) et grave pondus argenti innumeri. augendis igitur annuis redditibus tributis publicis atque vectigalibus instabat impensissime et verbo et opere, eaque redemptoribus venalia dabat. (3305) quin etiam publicanis exactionem pacta mercede, ut diximus, locabat. iam barbarorum proximorum incursum nequaquam armis neque virtute bellica arceri solitus fuit ob nimium metum, (3310) sed vi pecuniae et donis abundantibus, blanditiis atque honoribus supremis benivolos imperio studebat reddere. ergo Romana in oriente dicio barbaro incursum laboravit plurimum; (3315) iterum arces iugum subierunt, multaque loca urbesque imperii. neque minora patiebatur damna orbis occidui militum absentia. Uzi enim Scythae, Istri accolae, (3320) fluvio traiecto

- Θοράκης ἐπήει Μακεδονίας ὄρους
 δηοῦν λεηλατοῦν τε καὶ καταστρέφον,
 ὃ καὶ προῆλθε μέχρις αὐτῆς Ἑλλάδος·
- 3325 πέρασ ἔπαν ἔφθαρτο μικροῦ Βουλγάρους,
 Θεοῦ συναρῆγοντος αὐτοῖς ὑπόθεν.
 τέως δ' ἄναξ ἔξεισι κατὰ βαρβάρων
 ταῖς παρὰ πάντων μέμψεισιν ὠρημένους,
 ἄγων μεθ' αὐτοῦ στρατιωτίας πρὸς μάχην
- 3330 πρὸς τοῖς ἑκατὸν πεντηκοντῶν μίαν·
 ὃς τὰς φορητὰς οἰκίας καθιδρύει
 ἐν τοῖς πρὸ τειχῶν χωρίοις Βυζαντίδος,
 οὗ βαρβάρων ὄλεθρος ἠνώτιστό οἱ.
 Ἐφ' οὗ κλόνος γῆς συνέβη φρικαλέος,
- 3335 δι' οὗ κατηρέπωντο νοοὶ καὶ δόμοι·
 Ἑλληνικός τε βωμὸς ἐν τῇ Κυζίκῳ,
 κάλλιστον ἔργον καὶ θέαμά τι ξένον,
 πέπτωκεν εἰς γῆν κατασεισθεὶς τῷ κλόνῳ·
 σεπτὸς δὲ νυδὲς πατέρων θεηγόρων
- 3340 ἐν Νικαίᾳ σέσειστο καὶ διερράγη.
 Οὗτος λόγους ἔστεργε τῶν ἄλλων πλέον,
 ἄκρω λιχανῶ τῶνδὲ περ γεγευμένος,
 καὶ τοὺς λογίους ἦν τιμῶν τε καὶ σέβων,
 καὶ τῶν λόγων ἔφασκεν οὐχ ἦττον θέλειν
- 3345 ἢ βουσιλείας γνώριμον καθεστάναι.
 Οὗτος τὸ βιοῦν ἐκμετρῶν λείπει κράτος
 τέκνοις ἑαυτοῦ, συζύγῳ βασιλίδι,

cum immenso numero, (nam sexaginta milia fuisse fama est) Thraciam incursarunt ac Macedoniam, omni exterminii genere saevientes, et ipsam Graeciam usque penetrarunt. (3325) sed demum cunctos Bulgari ceciderunt, numine caelitus ipsis auxiliante. interim Caesar moverat in barbaros, omnium conviciis domo protrusus, secum ad bellum conficiendum ducens (3330) haud amplius centum quinquaginta homines, ergo tentoriis imperator fixis in suburbanis Byzantii locis, ibi intellexit barbarorum caedem.

Illo regnante terrae motus horridus (3335) multa delubra prornit atque domos; araque Graeca Cyzicenses urbis, opus pulcherrimum et visu mirum, humi deiecta incubuit terrae tremitu. templum quin etiam divinatorum patrum (3340) Nicaena in urbe concussum dissiluit.

Ducas praeter ceteris literas Caesaribus dilexit, summis quas labris attigerat, atque eruditos homines in pretio habuit, seque dicebat a literis malle (3345) quam ab imperio fieri gloriosum.

Is fato urgente tradidit imperium liberis suis, reginaeque coniugi, iuratam prius fidem ab hac exigens secundas nuptias haud se petitu-

- ἔγγραφον ὄραον τῆσδε πρὶν δεδεγμένους
ὡς οὐχ ὀμιλήσειε δευτέροις γάμοις·
3350 ὄν εἰς φυλακὴν ποιμενῶρχῃ χειρῖσας
βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐκλείπει μόρφ.

Ῥωματὸς δ' Διογένης ἔτη 85'..

- Αὕτη γε μέντοι τόνδε λαβοῦσ' ἀπάτη
τῷ Διογέει Ῥωμανῷ συνεζύγη
καὶ κράτορ' αὐτὸν ἀπέφηρεν Λύσόνων,
3355 ἄνδρα στρατηγὸν ἀπαράμιλλον, ξένον,
ἀρήιον, κράτιστον ἐν πάσαις μάχαις,
βριαρόχειρα καὶ μαχητὴν γεννάδων,
ἦθος σοβαρὸν ἱμβριθὲς κεκτημένον,
ψυχῆς τε παρύστημα πλουτοῦντα μέγα,
3360 ἀνδρεῖον ὄντως καὶ σθένος ῥωμαλέον,
τρόπους τε χρηστοὺν καὶ θεῶν πεφιλμένον,
προκινδυνεύειν προφρόνως ἤρημένον
ὑπηκόων ἄριστα καὶ στρατευμάτων·
οὗ τὰς κατ' ἐχθρῶν συμπλοκάς τε καὶ μάχας,
3365 νίκας ἀριστείας τε, γενναίους ἀθλοὺς,
καὶ τἄλλα κυλῶν παραδιδόναι λόγῳ
ἐργῶδές ἐστι συντομία χρωμένοις.
οὗτος κατ' ἐχθρῶν ἐκστρατεύσας βαρβάρων
Περσῶν, κακούντων τὰ πρόσοικα χωρία
3370 τὰ πρὸς Κιλικίαν τε καὶ τῇ Φοινίκῃ,

ram; (3350) qua scheda patriarchae Caesar tradita humanae vitae terminum imposuit.

Romanus Diogenes an. 6. mens. 6.

Cum sic regina fefellisset coniugem, Diogeni Romano deinde nupsit, ipsique regiam dignitatem contulit. (3355) erat is summus et invictus dux, fortissimus, in proeliis Martem spirans, maximis viribus audaciaeque pollens, severis moribus gravibusque praeditus, animi quoque dotibus praedives, (3360) vir vere strenuus atque pectus validum, optima vita et deo gratissima; et qui libenter pro subiectis populis et pro exercitiis adibat pericula. huius diversas cum hoste pugnas, (3365) victorias, palmas et strennitates, cetera honesta facta verbis dicere summano in opere admodum difficile. is contra hostes profectus barbaros, Persas videlicet, qui loca finitima, (3370) Ciliciam et Phoeni-

Ephraemius.

10

- λεηλατούντων καὶ πόλεις τὰς καθ' ἑω,
 καὶ συρραγείσης καρτερᾶς ἀμφοῖν μάχης,
 φεῦ φεῦ, εἴλω βαρβάρους ὁ γεννάδας;
 ὁ πάντα λαμπρός, ὁ κλονῶν ἔχθρῶν Ἰλας,
 3375 ὁ Ῥωμαῖδος ἡγεμῶν καὶ προστάτης.
 ἦχθη τε περσάνακτι δεσμώτης ἀνάξ,
 πρὸς δ' αὖ δορυάλωτος· ἀπαχθεὶς δ' ὁμῶς
 φιλοφροσύνης καὶ θεραπείας ὄσης
 τιμῆς βασιλείου τε καὶ δόξης πύλιν
 3380 ἔτυχε καλῶς πρὸς κρατοῦντος Περσίδος
 Ἄζαν ἐκείνου τοῦ περιθρολουμένου,
 ἀνδρὸς μετρίου τὸ φρόνημα καὶ λόγον
 ἴσον τ' ἔραστοῦ, φιλοτίμον τοὺς τρόπους.
 ἐπανόδου δ' ἔπειτα λαμπρᾶς τυγχάνει,
 3385 σὺν αἰχμαλώτοις ἀπολυθεὶς ἐντίμως.
 ἐπεὶ δ' ἐπανάξωξεν εἰς Ῥωμαῖδα,
 ἐπανασωθεὶς ὥσπερ ἐκ τρικυμίας
 ὡς εἰς ἄκλυστον λιμένα κρουταρχίαν,
 ἐνταῦθα νανάγιον, ὦ δεινοῦ φθόρου,
 3390 ἔτλη, στερηθεὶς τοῦ φάους τῶν διμμάτων.
 οὕτω δ' ἔχων ἄπεισι πρὸς καλουμένην
 Πρώτην γε νῆσον πλησίον Βυζαντίδος,
 ἐνθα μονὴν ἤγειρεν οὗτος ἐκ βάρρων,
 κάκει τελευτῆ σαββατίσας τῶν πόνων·
 3395 ἐφ' οὗ Βλαχερονῶν εὐπρεπῆς νεῶς ἄπας
 ἐπυροπόληθη τῷ πυρὶ τῷ πυμφύγῳ.

cen, devastabant, orientis urbes raptui praedaeque habebant; cum his, inquam, gravi conserto proelio captus est a barbaris heu vir strenuus, vir qui hostiles legiones prosternebat, (3375) Romani imperii caput et defensor. ergo ad Persarum regem vincatus trahitur, sed captivo licet statu nactus est benivolentiam plurimam atque curam. immo et honore regio cultuque est habitus (3380) egregio exemplo apud Persarum dominum, Azanem illum fama celeberrimum, animo et verbis mitibus uti solitum, aequi amatorem, nominis clari cupidum. quin etiam splendido mox impetrato reditu (3385) cum captivis dimittitur honorifice. sed cum Romani imperii fines attigit, veluti ex summa tempestate incolumis in portum regni sui tutum veniens, ibi naufragium, o dira fati invidia! (3390) fecit, et oculi vivo sunt erepti. sic aeger ergo abiit in insulam (cui nomen Prima) proximam Byzantio, in qua is olim monasterium struxerat; ibique moriens requiem laborum habuit. (3395) illo regnante Blachernorum templum insigne flamma edaci absumptum fuerat.

Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα ἦτοι ὁ παραπινάκης ἔτη 55'.

- Ἐἶτα Μιχαὴλ παραπινάκης θέσιν
 Κωνσταντίνου παῖς παραλαμβάνει κράτος,
 χαῦνός τις ἦθος, ἀφελής, ἀνειμένος,
 3400 ἀπαλός, ἀδέξιος εἰς κραταρχίαν,
 τὰ καθ' ἑαυτὸν διέπειν οὐκ ἰσχύων,
 μήτοι γε κράτος καὶ διοίκησιν ὄλων.
 πρὸς οὐδ' ὄτιοῦν προσπεφυκῶς κρείττόνων,
 ἄλλους ἐφιστῶν ἠρίαις ταῖς τοῦ κράτους,
 3405 αὐτὸς προσεῖχε τοῖς λόγοις ὀσημέραι,
 οἷς τ' οὐ προσῆκεν ἀμαθῶς κεχηρμένος·
 ὄθεν κακῶς ἔπυσχεν κοινὰ πραγμάτων,
 ὀλκάς τ' ἐκινδύνευε τῆς κραταρχίας
 δειναῖς τρικυμίαις τε καὶ καταίγισιν
 3410 εἰς Ἀμφιτρίτης τὸν βυθὸν καταδῦναι·
 ὡς ἄγριοι γὰρ Καίκλαι πεπνευκότες
 ἄνδρες στρατηγοὶ βασιλειῶντες τότε
 ὀλκάδα κράτους κατέδυσαν εἰς βάθος·
 ὡς γὰρ πολυκέφαλος ἄλλη τις ὕδρα,
 3415 οὕτως ἀποστάτιδας ἦν ὄραν κάρας.
 ἀφίσταται πρῶτα τῶν Ρουσέλιός τις,
 πρὸς τῷδε Καῖσαρ καὶ Νέστωρ τις βιστιάρχης,
 Νικηφόρος τε Βρυέννιος τοῦπύκην,
 ὃς παρασήμοις ὠραίιστο τοῦ κράτους·
 3420 ἄλλος Νικηφόρος τις Βοτανειάτης,
 ὃς καὶ κατήρξε τοῦ κράτους τῶν Ἀύσωνων.

3398 τὸ κράτος V

3411 καίκλαι V

3419 ὡς V

Michael Constantini Ducae filius sive parapinaces an. 6. mens. 6.

Deinde Michael, vulgo Parapinaces, Constantini filius imperium adiit, ingenium leve, dissolutum, stolidum, (3400) ignavum et ineptum ad imperium, qui ne privatam quidem rem suam gerere, nedum imperii publicam valebat. ergo cum nihil frugi sciret agere, aliis habenas imperii committens, (3405) is se literis quotidie oblectabat ineptisque stolide occupationibus. quare res publica laborare coepit, imperique navis periclitari, ne saevis undis ac tempestatibus (3410) in Amphitrites barathro mergeretur. namque, ut feroces beluae furentesque, nonnulli duces cupidi tyrannidis navim rei publicae naufragam dederunt, nempe ut secunda capitibus hydra, (3415) sic apostatici probabant duces. primus Ruselius quidam rebellat, deinde Caesar, tum Nestor v. starcha; exin Nicephorus agnomine Bryennius, qui ex illustribus erat optimatibus; (3420) denique Nicephorus alius Botaniata, qui et impe-

σὺν οἷς λιμός τε καὶ βροτῶν φθίσις
βαρεῖα κατέτρυχε τοὺς ὑπηκόους,
καὶ τις φόρων εἰσπραξις ἀδικωτάτη.

3425 Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφην,

Nicéphorus δ Βοτανιιάτης ἔτη γ'.

Φημιζεται δὲ Βοτανιιάτης κράτωρ,
καὶ διαδεῖται βασιλικῇ ταινίᾳ·
καὶ τηρικαῦτα φιλοτιμίον ξένην
τὴν τῶν χρεῶν ἄπασιν ἐκτομὴν νέμει,

3430 χρεωκοπίαν δημόσιαν θεοπίσας,
ἀνήρ ἱλαρὸς ἀπαλὸς χρηστὸς τρόπους,
ἄλλως δὲ νωθῆς χαῖνος ἐκλελυμένος,
πρὸς πραγμάτων πρόνοιαν οὐκ εὖ πως ἔχων,
τὸ δ' αὖ ἐτῶν μήκει τε καὶ γήρωι νόσοις.

3435 ὄθεν παραδοὺς ἠγίας ἄλλοις κράτους
αὐτὸς τρυφαῖς ἔχαιρε καὶ συσσιτίοις
λουτροῖς πανημέροις τε καὶ πανδαισίαις.

ὁ Μιχαὴλ δὲ γίνεται μελαμφόρος,
εἰτ' ἀρχιερέτης καὶ πρόεδρος γ' Ἐφέσου.

3440 τούτου συνένω πρὸς γάμον κοινωνίαν
Βοτανιιάτης οὐ καλῶς συνέζυγη.
ἀποστιασίας δ' εἰσέτι Βρυεννίου
τυραννίδος τ' αὖ οὐ καλῶς ἐξημμένον,
καὶ μὴ θεῖναι δωρεαῖς πεπεισμένον,

3445 στέλλει κατ' αὐτοῦ βουσιλεὺς τὰς δυνάμεις,

3444 μήτι? 3422 λιμός τε λοιμός καί?

rium Romanum obtinuit. pestis praeterea hominumque lues gravis afflixit populos imperii, et iniustissima vectigalium exactio.

(3425) Sic ergo res humanae tunc se habebant.

Nicéphorus Botaniata an. 3.

Ergo appellatur rex Botaniata atque sollemni stemmate exornatur; qui sui nominis celebrandi cupidus cunctam aerario debitam pecuniam (3430) remisit, novas tabulas instituens; vir laetus facilis moribusque commodis, ceterum segnis, levis, dissolutus, neque ad rei publicae curam idoneus: nam et senecta et morbis premebatur. (3435) quamobrem alios rei publicae praeponeus, ipse deliciis epulis ac balneis commissabundus quotidie indulgebat. Michaël autem clericus tondetur, exin fit primas Ephesi episcopus; (3440) cuius uxorem sibi consociavit haud laudabiliter Botaniata. iam rebellante postea Bryennio tyrannidemque perfide affectante, neque se donis placidum praebente, (3445) misit in ipsum copias imperator bellique ducem Comnenum Alexium,

- Ἀλέξιω δοὺς Κομνηνῶ ταύτας ἄγειν·
 ὃς συμπλακεῖς ἤττησε τύραννον μάχῃ,
 καὶ φωτὸς ἐστέρησεν αὐτὸν ὀφθαλμῶν.
 πρὸς δ' αὖ τυραννήσαντα καὶ Βασιλεύην
- 3450 πεμφθεὶς Κομνηνός, συμπλακεῖς οἱ πρὸς μάχῃν,
 ἤττη κραταιῶς καὶ στερίσκει τοῦ φάου.
 καὶ Βαράγγων σύστημα τοῦ στεφηφόρου
 κατεξαναστὰν ἠτύχευστο πρὸς μάχῃν·
 ἀντιπαρτάξει δὲ χειρὸς δυσμάχου
- 3455 καθυπεκλήθη καὶ συνέγνωσται πύλιν.
 ὕστατον ἀνταίρει δὲ Βοτανειάτῃ
 Κομνηνὸς Ἀλέξιος τυραννοκτόνος,
 ὃς καταλαβὼν Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν
 στρατὸν τ' ἀγέρας ἀναδείκνυται κρείτωρ
- 3460 καὶ βασιλικοῖς ἀναδεῖται συμβόλοις,
 μεθ' ὧν ἀπάρας τὴν Κωνσταντίνου φθάσει,
 καὶ τήνδ' ἑλὼν μάχῃ τε καὶ στρατηγίᾳ
 εἴσεισιν ἐντὸς τῶν βασιλείων δόμων.
 ἄπεισι δ' αὐτῶν Βοτανειάτης τάχος,
- 3465 καὶ τρίχα καρεὶς ἀμφιέννυται ῥάκος
 ἐν μητρανάνδρου τῇ μονῇ περιβλέπτου,
 ἐνθα θανάων ἔτυχε τιμῆς ἐντίμου.

Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη ιξ'.

- Οὕτω μὲν Ἀλέξιος εὗρατο κράτος,
 ὃς καὶ τετανώτω παρ' ἀρχιθύτου,
- 3470 κράτωρ ἀγαθὸς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 φρικτὸς μὲν ἐχθροῖς, εὐμενὴς δ' ὑπηκόοις,

qui pugna tyrannum patrata vicit atque oculorum lumine spoliavit. item adversus Basilacem rebellem (3450) missus Comnenus, consertis manibus, fortiter vicit illumque excaecavit. quin et Varangi coniurati in Caesarem publice ad arma seditiosa iverunt: sed manu forti protinus perdomiti (3455) veniam moliminis mox impetrarunt. ipsum postremo Botaniatam aggreditur tyrannicida Comnenus Alexius; atque occupata Hadriani urbe collectisque copiis fit imperator (3460) atque regalibus ornatur insignibus. sic ergo accedens ad Constantini urbem cepit hanc proelio et peritia bellica, et regiam ipsam occupavit domum; qua festinanter exiens Botaniata (3465) monachi tunicam, tonsa coma, induit in monasterio venerandae virginis, ibique moriens sepelitur magnifice.

Alexius Comnenus an. 87.

Sic ergo Alexius nactus est imperium, quin et a summo praesule coronatus, (3470) bonus imperator et dux strenuus, hosti tremendus,

- ἀνὴρ περιδέξιος, δῆδς ἐν μάχαις,
 εἶδος προδεικνὺς ἄξιον τυραννίδος
 καὶ πρῶον ἦθος καὶ φιλαγάθους τρόπους,
 3475 γένους ἔχων εἰς σώματός τ' ἐρυθμίας,
 ἔργων στρατηγίας τε καὶ μάχης ἴδρις.
 οὐ χρημάτων ἡττητο καὶ χρυσαργύρου,
 οὐτ' αὖ θυμοῦ τε καὶ χόλου φθισιβρότου.
 οὐχ ὑπερόπτης καὶ σοβαρὸς τις τρόπους
 3480 ἢ δυσπρόσιτος ἦν ὑπηκόοις ἔλως,
 ἢ πρὸς κόλασιν ἀπαραιτήτως ἔχων,
 ἐπικλινῆς δὲ πρὸς φιλάνθρωπους τρόπους,
 μέτριος, ἡδύς, εὐπρόσιτος, χαρῆεις,
 πτηνὸς φρόνησιν, ἀγγλίνους ἢ κρυψίνους,
 3485 ὑπέριμαχος κάλλιπτος ὀρθοδοξίας,
 δίκαιον ἄβραν οὐ φίλων οὐδ' αὖ πότους,
 ἀνδρας λογίους ἀρετῆν τ' ἠσκηκότας
 σέβων τε τιμῶν καὶ προσανέχων σφίσιν.
 Ἦγγελο τῷδε τοῦ κράτους δεδραγμένω
 3490 ὡς τις Ἰταλὸς Ῥομπέρτος κεκλημένος
 εἰς Δαλματίας τὴν Ἐπίδυμον πόλιν
 σὺν στρατιᾷ κατήρει καὶ βαρεῖ στόλῳ.
 ἔξεισι τοίνυν ἐκστρατεύσας ὁ κρᾶτωρ,
 καὶ τῆδ' ἐπιστὰς συμπλακείας τ' ἀντιπάλλω
 3495 πέφυγεν οὗτος δυσκλειῶς ἐκ τῆς μάχης,
 τῆς Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς ἡττημένης.
 καὶ βασιλεὺς μὲν τὴν Κωνσταντίνου φθάνει,
 οἱ βάρβαροι δὲ σὺν στρατιᾷ Ῥομπέρτῳ
 λεηλατοῦντες Ῥωμαϊκὰ χωρία

civibus benivulus, egregius vir, impiger in proelii, vultum prae se ferens imperio dignum, mitem consuetudinem honestosque mores. (3475) stirpe erat nobili, corpore decenti, operis bellici maxime peritus; nec vero auri cupidini obnoxius, nec rursus irae sanguinis sitienti; neque superbis fastosive moribus, (3480) vel umquam subditis aditu difficilis, vel poenae exactor inexorabilis; sed in benignitatem propensus magis, suavis, moderatus, gratosus, facilis, prompto et acuto ingenio arcanoque simul, (3485) optimus orthodoxae defensor fidei, nec convivorum amans neque luxus; tum et virtutis doctrinaeque studiosos viros honorans et officiis colens. huic in imperii sede collocato (3490) nuntius adventit, Italum Robertum Dalmatiae urbem Epidaurum armis cepisse et plurimis navigiis. ergo profectus Caesar cum exercitu illuc, et pugna cum hoste patrata, (3495) noster profugit proelio infeliciter, cladem Romano referente exercitu, atque Byzantium Caesar est reversus.

- 3500 *Λάρισσαν εἶλον καὶ Καστορίαν πόλεις.
ἔξεισι λοιπὸν κατὰ Ῥομπέρτον πάλιν
ἄναξ ὁ κλεινὸς σὺν στρατιᾷ μυρία,
καὶ Καστορίαν ἀναλαμβάνει πάλιν,
καὶ Ῥομπέρτον μέτεισι δραματονηγία.*
- 3505 *ἔπως τε δρῶμα συμπέλασται ῥήτιον.
σχῆμα περιτίθῃσιν ἀρχικὸν κράτῳ
αὐτοῦ τὰδελφῶ καὶ στρατιᾶν προσνέμει,
καὶ οἱ κατὰ φύλαγγα τήνδε Ῥομπέρτον
στῆσαι παρηγγύησεν ἐπεπηβόλως·*
- 3510 *κἄν μὲν κατ' αὐτοῦ συγκνηῆ τὰς δυνάμεις,
στρέψαντα νῶτα προτροπάδην φυγγάνειν.
δι' ἀφανῶν δὲ δυσβάτων τε χωρίων
ἄναξ διεκδὺς σὺν ὀπλίταις βραχέσι
ληΐζεται χάρακα πάντα βαρβάρων,*
- 3515 *καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ παραδίδωσι ξίφει·
δ' βάρβαρος γνοῖς, συσχεθεὶς ἄθρυμα,
παρεῖτο χεῖρας καὶ δέμας καὶ καρδίαν,
καὶ πάντες ἀπώγοντο πρὸς σφῶν πατρίδα,
ὠφληκότες γέλωτα, πρὸς δ' αὖ αἰσχόνην.*
- 3520 *Καὶ Τοῦρκος αὐθις Τζαχᾶς τις κεκλημένος,
Χίον κατασχὼν καὶ στόλον καταρτίσας,
αἶρεϊ Σάμον Λέσβον τε νήσους καὶ Ῥόδον
ἄλλας τε δεσποτίας. ἔξελλήλαται πάλιν
Ῥωμαϊκῷ στόλῳ καὶ ναυμαχία.*
- 3525 *ἀποστατεῖ δὲ τηρικαῦτα καὶ Κύπρος,*

3523 δεσποτίας] κλείσας? nisi quid excidit. 3524 τε καὶ?

barbari autem cum Roberto duce populabantur oppida Romana, (3500) captis Larissa Castoriaque urbibus. contra Robertum rursus est egressus inclytus Caesar cum ingenti exercitu, atque Castoriam recuperavit. Robertum autem astu est aggressus, (3505) cuius rationem interest narrare. Caesar ornatum regium circumposuit germano proprio, copiasque tradidit; eumque inasit expositas praebere in acie, coram agmine Roberti; (3510) qui si copias suas contra commovisset, monuerat fratrem cedere effusa fuga. interim Caesar modico cum milite per caeca reptans difficilia loca, tota diripuit barbarorum castra, (3515) quot ibi reperit caesis gladio, cognita re barbarus, metu attonitus animo simul viribusque concidit, cunctique sunt reversi in patriam suam risum lucrati, immo et ignominiam. postea Turca, cui nomen Tzachas, Chii iam dominus, adornata classe Samum et Lesbum atque Rhodum capit aliasque praefecturas; sed inde pulsus proeliis maritimis a Romanis fuit. (3525) tunc etiam Cyprus defecit ab imperio, occu-

- τοῦ Ῥαψομμάτου τήνδε κατεσχηκότες.
καὶ πάλιν ἀμφίρροντον εὐφορον Κρήτην
ἀνήρ Καρύκης, δυσμενῆς ἀποστάτης,
βία κατασχὼν εἶχε πρὸς κατοικίαν.
- 3530 ἐπανεσώθη δ' αὖθις Αὔσονων κράτει
νήσων δυὰς αὐτῆ γε Ῥωμαίων στόλῳ.
Τούτου κρατοῦντος καὶ κλόνος γῆς συνέβη
σεισμός τε δεινὸς καὶ λίαν φορικαλῆος,
ὅφ' οὗ καλοὶ δόμοι τε καὶ ναοὶ ξένοι
- 3535 καταπεσόντες συνετριβήσαν βία,
συνηρεφεῖς τε καὶ μακροὶ στοαὶ πάλιν
πτῶσιν παθοῦσαι συνέχωσαν ἀπλέτους.
Καὶ Πατζινάκαι Σκυθικὸν πάλιν ἔθνος
Θράκης ἐπήει Μακεδονίας ὄρους,
- 3540 αὐτῶν νομάς τε καὶ τόπους λελοιπότες.
ἀλλὰ κατ' αὐτῶν ἐστρατεύσας ὁ κράτωρ
καὶ συμπλακεῖς ἦτητο τοῦδε βαρβάρους
ὡς στρατιωτῶν τοῖς ὅπλοις πεποιθότων
καὶ μὴ νικητῆ τῷ θεῷ, καλῶν δότῃ.
- 3545 καὶ πάλιν ἐστράτευσε κατ' αὐτῶν ἀναξ,
καὶ σώφρονός γε στρατιᾶς δεδειγμένης
φοπῆς τε θείας ἐλπίδας ἐξαψάσης
συμμίξας αὐτοῖς ἐκνικῶ κατὰ κράτος,
καὶ σφῶν τὸ πλῆθος ἐκθερλῶσει ξίφει,
- 3550 ἄλλους δ' ἐλόντες αἰχμαλώτους ἐν μάχῃ
ῥηρημένους σφῶς ἀπέδοντ' ἀργυροῦν,
ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἐκ Σκυθῶν ἀποκρίνας

pata videlicet a Rhapsommate. fertilem insuper Oretensium insulam rabidus quidam Caryces rebellis vi captam dominus veluti insidebat. (3530) utramque tamen insulam imperio classis Romana denuo restituit.

Hoc imperante Caesare terrae motus admodum vehemens atque terrificus speciosas domos templaque magnifica (3535) diruit passim vique sua contrivit. tum vero opacae proluxaeque porticus stratae mortales oppresserunt plurimos.

At Patzinacae, Scythica gens, denuo Thraciam vastabant atque Macedoniam, (3540) suis relictis patriis atque pascuis. contra hos correptis armis imperator, manu conserta, victus est a barbaris, quia nostri milites confidebant armis, non deo victore bonorumque auctore. (3545) rursus profectus contra eosdem Caesar modesto cum exercitu atque pio, et qui victoriam caelitus sperabat, inito proelio debellavit hostes numerumque plurimum gladio messuit; (3550) reliquam captam belli iure turbam victor exercitus sub corona vendidit. at imperator

- νέους σφριγῶντας ἐδοθενεῖς καὶ μαχίμους
 ἐν Μογλένων ᾤκισε τούτους χωρίοις,
 3555 οἰκεῖόν οἱ σύνταγμα τούτους καλέσας·
 οὐ καὶ μέχρι νῦν ἀπὸ Μογλένου τόπου
 πᾶσι καλοῦνται Μογλενοπατζινακαί.
 Καὶ στρατιά τις Ἰταλῶν ἐξ ἐσπέρας
 ἄνεισι βαδίσασα πρὸς Βυζαντίδα,
 3560 ἔχουσα τὸ πρόθυμον ὡς πρὸς τὴν ἔω·
 ἧς συγκίνησιν ἐμφανῶς προμηγνύει
 πληθὺς ἀκρίδων ἐσπέρας πρὸς τὴν ἔω
 διὰ τε Θράκης Μακεδονίας ὁρων
 τὴν ἀέριον πτῆσιν ἔξειργασμένη.
 3565 Φράγγων ὁμῶς στράτευμα πορθμὸν διέβη,
 ἐφίσταται δὲ τῇ Νικαίῶν πόλει,
 χερσὶ Τούρκων αἰσχιστὰ τυραννουμένη·
 καὶ σὸν χρόνῳ δὲ καὶ μάχῃ φρικαλέα
 φθορᾷ τε πολλῇ πρὸς μερῶν ἐκατέρων
 3570 αἰροῦσι Φράγγοι τὴν πόλιν κατὰ κράτος,
 καὶ τῷ βασιλεῖ τήνδε πολλῶν χρημάτων
 ἀπεμπολοῦσι, καὶ προχωροῦσι πρόσω.
 καὶ προσβαλόντες Ἀντιόχου τῇ πόλει
 αἰροῦσιν αὐτὴν μηχαναῖς τε καὶ μάχῃ·
 3575 μεθ' ἣν ἀγῶσιν ἰσχυροῖς τε καὶ μάχῃ
 καὶ τὴν Σιών αἰροῦσι τὴν θεοῦ πόλιν.
 καὶ Ραῖμοῦνδος, οὗ πατὴρ ἦν Ῥομπέρτος,
 τῶν παρ' Ἰταλοῖς εἰς ἐπισήμων πέλων,

sibi de Scythis legit eximios iuvenes validos pugnaces, quos in regione posuit dicta Moglens, (3555) suam hanc appellans peculiarem manum; hinc nunc etiam a statione Mogleni vulgo appellantur Moglenopatzi-nacae.

En autem Italus ex occidente exercitus processit, urbem ad Byzantinam tendens, (3560) sed orientales cursu petens plagas. huius portendit manifeste motum vis locustarum ingens, ex hesperis eos petens locus, ac volatum per Macedoniam Thraciamque dirigens. (3565) Francorum quoque exercitus fretum transiit, atque Nicaenam urbem circumsegit Turcarum manibus turpiter oppressam; quam diuturnis horridisque pugnis multoque utrimque militum excidio (3570) expugnata Franci per vim summam Caesari Graeco multo repenso pretio dividendiderunt, perrexeruntque ulterius; delatique ad urbem Antiochiam hanc artificio et proeliis obtinuerunt. (3575) posthinc certaminum magno labore Sionem quoque ceperunt, urbem dei. tum et Raimundus Roberti filius, nobilis Italus, Caesari nostro fidem iuratam dedit fore

- πίστεις ἐνόρκους ἔδρα πρὸς βασιλέα,
 3580 τὴν δὴ πρὸς αὐτὸν ἐμπεδοῦσας φιλίαν
 καὶ δουλικὴν εὐνοίαν αἰεὶ καὶ σχέσιν·
 ὄθεν λαβῶν χρήματα πρὸς βασιλέως
 καὶ δωρεῆς αὐτῆς, φιλοτιμίας ξένας,
 πρὸς Συρίαν ὤρμησε καὶ Κιλικίαν.
- 3585 τῆς δ' Ἀντιόχου κατακρατήσας μάχῃ,
 οὗς εἶχεν ὄρκους πρὸς βασιλέα δράσους
 σπονδίας τε φρικτὰς ἠθετηκῶς αὐτίκῃ,
 ἄσπονδος ἐχθρὸς ἐνέρεθ' Ῥωμαῖδος.
 ἐκ τῶν ἐώων τοιγαροῦν πρὸς ἐσπέραν
- 3590 μέλλων ἀπαλεῖν ἢ βέβηλος καθύλα
 αὐτοῦ κατεψεύσατο θάνατον φόβῳ.
 ὡς νεκρὸς οὖν ἐντεθεῖς ἐψευσμένος
 ἢ νεκρὸς ἔμπρους λαρνακιδίῳ τότε
 ἀπῆκτο χερσὶν οἰκετῶν πρὸς πατρίδα,
- 3595 μᾶτην θρυλούντων τόνδε νεκρὸν τυγχάνειν.
 ἐπεὶ δὲ λαθῶν ἀπεσώθη πατρίδι,
 πολλὰ κατειπῶν τοῦ κρατοῦντος ἀλόγως
 καὶ συναλίσσας στρατιὰν ἐκ Λατίνων
 Ἐπιδαμνίων προσκαταίρει τῇ πύλει,
- 3600 καὶ τήνδ' ἐλεῖν ἔσπευδε τειχομαχίαις.
 ἀλλ' ἐλπιδῶν ἔψευστο μηδὲν ἀνύσας.
 πρὸς βεβύεται γοῦν ἀπογονὸς τῶν ἐλπίδων,
 καὶ τῷ κράτοῦντι πρὸς λόγους ἀφιγμένος
 σπονδίας πρὸς αὐτὸν ἐκτελεῖ καὶ συμβάσεις.
- 3605 Τούτου κρατοῦντος αἵρεις Βογομιλων
 3592 οὖν ὅδ' ?

ut amicitiam (3580) perpetuam secum coleret et obsequium devoti animi reverentiamque haberet. ob id accepta a Caesare pecunia, donis affectus insolitisque honoribus, perrexerit in Ciliciam moxque in Syriam. (3585) ast Antiochia fortiter potitus, quam regi obtulerat iuratam fidem sacrumque foedus, ilico fefellit, perfidum hostem semet imperio exhibens. mox ab oriente rursus in Hesperiam (3590) homo scolestus cum rediturus esset, metuens sibi mortem simulavit. ergo fallaci dolo, tamque mortuus vel moribundus, conditur in capsula, atque ita a famulis defertur in patriam, (3595) falso dicentibus mortuum hunc esse. cum sic in patriam evasisset astu, Caesari multum obtretractavit temere, congregatoque exercitu Latino ad Epidamnium urbem classem appulit, (3600) huiusque moenia machinis pulsabat. sed spe frustratus cum nihil proficeret, omisso bello mittit legationem, et impetrato Caesaris colloquio foedus cum ipso denuo pacemque facit. (3605) Bogomillorum

- Θεοσυγῆς πέφηνε καὶ βδελυκτία,
 ἥς μυσταγωγὸς Ἰατρός τις τοῦ πάλην
 κλήσιν δὲ Βασιλείος, Σατὰν ἐργάτης·
 ὃς λάθρα πολλοὺς ἀνεπίμπλα τῆς λέμης
3610 καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ δογμάτων ψυχοφθόρων,
 πολλῶν ἐτῶν δρόμοις τε καὶ περιδρόμοις
 χώρους ἐπιῶν καὶ πόλεις οἰκουμένης.
 ἐπιπολάζει καὶ τελευταῖον τάλας
 πόλει μεγίστη τῆδε καὶ βασιλίδι.
3615 ἀλλ' ὁ κρατάρχης, ὀρθοδοξίης φίλος,
 μέτεισιν αὐτοῦ πυνθόφω τέγγη πλάνη·
 πλασάμενος γὰρ ὑποκριθεὶς ἔ' ἐπέχνης
 πίστιν βεβαίαν εὐμένειάν οἱ τρέφειν,
 θαμὰ προσήει τῷ τρισαλιτηρίῳ,
3620 ἄγαν προσηνῶς καθομιλῶν συγχάκεις,
 σωτήρα καλῶν τόνδε πεπλανημένων.
 τοῖσδ' ὁ βδελυρὸς καταθελχθεὶς τοῖς λόγοις
 ἴδ' ἄκακίας ἔξεμει ψυχοφθόρον,
 ἔκπυστα τιθεὶς δόγματι πονηρίας·
3625 ἃ γνοὺς ὁ κρατῶν, φιλόχριστος καρδίᾳ,
 δλέθρια δόγματα διδασκαλίας
 γύητος ἀνδρὸς μισοχριστοῦ καὶ πλάνου
 καὶ στηλιτεύει καὶ θριαμβεῖει πρόφρων,
 ψήφῳ τε κοινή τῷ πυρὶ τόνδε φλέγει.
3630 Οὔτος βασιλεὺς καὶ Μανιχαίων πάλην
 πολλοὺς πρὸς εὐσέβειαν ἦν ἐφελκύσας
 διδασκαλίαις καὶ σοφαῖς συμβουλίαις.

sub Alexio haeresis invisā deo emersit et execrabilis, cuius Basilii quidam auctor erat, medicus vulgo dictus, minister Satanae, qui clam permultis pestem suam affilabat (3610) atque dogmata animabus exitiosa. hic multos annos hac illacque cursans, orbis provincias atque urbes peragrans, tristi postremum omine adventavit in hanc imperii maximam metropolim. (3615) sed imperator orthodoxiae tenax hominis fraudem cauto artificio aggreditur. nam simulata callide persona credulum se benivolūmque finxit, saepe ac benigne cum scelesto versans, (3620) ac familiari demulcens colloquio, servatoremque errantium appellans. his homo impius delentis verbis exitiosum vomuit venenum, pessimae exponens dogmata doctrinae. (3625) quae pius Caesar simul ac agnovit, scelesti nempe effata magisterii, protinus vulgo pateferi voluit, impostoremque hominem, Christi hostem, tradidit flammis communi suffragio.

(3630) Multos praeterea Manichaeos Caesar tum magisterio tum

- καὶ παισὶ δ' ἀνήγειρεν ὄρφανοῖς δόμον,
 τάξας σιτήσεις δαφιλεῖς ἐν τῷ δόμῳ
 3635 ἐπιμελείας καὶ τροφῆς τούτων χάριν.
 καὶ γραμματικῶν ἀπέταξεν αὐτῷ πάλιν
 μουσεῖον εἰς παιδεύειν ὄρφανῶν νέων
 οὐκ ἐπόρων τε πατέρων πεφηνότων,
 νεύμας μαθηταῖς καὶ διδασκάλους νέων
 3640 πλείστας σιτήσεις δαπάνας χορηγίας.
 Ἐπὶ χρόνων τούτων δὲ τῆς κραταρχίας
 καὶ πυρκαϊαὶ συνέβησαν τῇ πόλει
 καὶ πλείστα τῆσδε κατανήλωσαν μέρη.
 ἔπνευσε δ' ἤριος ἀνέμου τις σφοδρότης
 3645 βιαιοτάτου, προξένου γε κινδύνων,
 ᾧ πολλὰ κατήρειπε τῶν δομημάτων·
 μεθ' ὧν χαμαὶ πέπτωκεν ἄγαλμα ξένον,
 ἄνωθεν ἔστως κίονος πορφυρέου
 τοῦ πρὸς πλακωτῷ τὴν βύσιν ἰδρυμένου·
 3650 ὃ κατενεχθὲν παρατυχόντων τόλῳ
 πολλοὺς ἀνείλε συντετριφὸς ἰσχύτως.
 κατερράγη δ' ἄνωθεν ὑετὸς μέγας
 χύδην κατιῶν καὶ κατακλύζων μέγα,
 ὅφ' οὐ κατηρέλωντο πλείστα δωματίων,
 3655 ζώων δ' ὑπῆρξε καὶ βροτῶν πολλὴ φθίσις.
 Οὗτος στρατεύσας κατὰ Τούρκων βαρβάρων
 ἀφίκετο καὶ μέχρι γε Φιλομυλίου·
 εὐρῶν δ' ἔρημον ὀπλιτῶν ἄστου τότε,

catis suasionibus ad religionem veram revocavit. orphanis quoque pueris attribuit domum, et victum assignavit uberem (3635) his et alendis et curandis sedulo. quin et grammaticae ludum aperuit orbis adulescentibus, vel de paupere stirpe progenitis, multosque reditus et largos sumptus suppeditavit (3640) simul discipulis atque magistris.

Commeno Alexio moderante imperium incendia quoque in urbe acciderunt, quibus absumptae multae partes sunt. vehemens quoque tempore sub verno (3645) spiritus multa detrimenta fecit humi deiectis passim aedificiis; quibuscum decidit admiranda statua imposita columnae porphyreticae, cuius in Placoto basis erat posita. (3650) illa cum caderet, forte praesentes ibi multos mortales mole sua contrivit. imbrium quoque nimia vis caelo conchum effusa passimque inundans aedificiorum laetam stragem edidit. (3655) bestiarum denique et hominum lues fuit.

Caesar cum Turcis barbaris belligerans pervenit usque ad urbem Philomelium; quam cum desertam milite invenisset, quia metus barbaris

- ἀποδρασάντων τοῦδε βαρβάρων δέει,
 3660 αἰρεῖ τε τοῦτο καὶ στίφος τι φρουρίων,
 κρησφύγετα σπήλαια τῶν ἐγχωρίων.
 καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς προσλαβῶν, οἷτω κρίνους,
 ὑποστρέφει κάλλιστα πρὸς Βυζαντιδα,
 μετοικίσει σφᾶς κατὰ νοῦν ἄλλη γ' ἔχων.
- 3665 τούτων πορείαν τὴν πρόσω ποιουμένων
 οἱ μὲν σφριγῶντες καὶ νεύζοντες χρόνῳ
 ποσὶν ἐχρῶντο καθ' ὅδον τοῖς ἰδίοις·
 οὐσπερ λυγρὸν δ' ἔτρυχε γῆρας καὶ νόσος,
 τούτοις ὑποζῳγία παρεῖχε κράτῳ·
- 3670 παρειμένους πλάσιν δὲ σώματος πάλιν
 ἀσπίσι μακραις ἐντιθεῖς εὐμηχάνως
 νέοις σθεναροῖς σφᾶς παρηγγίλια φέρειν.
 αὐτὸς δ' ἄνω κάτω περ ἰππότης θέων
 ὡς σφῶν προμηθῆς καὶ φύλαξ εὐζωτίας,
- 3675 εἰ τινά που βλέψει προσκεκμηκότῳ
 βρωτοῦ ποτοῦ σπᾶνει τε καὶ μακρῷ δρόμῳ,
 τόνδ' ἀνεκτάτο χριστομιμήτῳ τρόπῳ.
 οὕτως ὑποστρέφοντι συντεταγμένῳ
 Σουλτᾶν προσῆλθεν ἰππότη σιεφηφόρῳ,
- 3680 πόρρωθεν αὐτὸς ἀποβᾶς ἵππου δρόμον
 καὶ προσκύνησιν ἀποδοὺς ὥσπερ θέμις·
 σπονδᾶς τε δράσας φιλικᾶς καὶ συμβῆσεις,
 σὺν φιλοτίμοις δωρεαῖς ὑποστρέφει.
 ὁ δ' αὐτοκράτῳ πρὸς πόλιν Κωνσταντίνου
- 3685 αὐθις ἐπανέβησεν σὺν εὐθυμία·
 ἐνθα νοσῶν ἔκειτο λοιπὸν ἐν κλίνῃ

fugam suaserat, (3660) hanc capit, et simul castella aliquot asyla veluti et specus incolarum. atque hos captos Caesar sibi vindicans cum gloria insigni Byzantium rediit, alio translatos cogitans deponere. (3665) ergo horum longum carpentium iter validi quidem atque aetate vegeti pedibus propriis metiebantur viam; aegrotis autem vel senio confectis clemens iumenta dabat imperator; (3670) qui autem corpore prorsus erant fracto, hos longis scutis affabre compositis forti iuventae deportandos tradidit. tum eques ipse hac illacque cursans tamquam curator et salutis custos, (3675) si quem videret male laborantem cibi potusve inopia aut longo cursu, hunc imitator Christi recreabat. hoc imperator cum rediret ordine, occurrit ei equitanti Sultanus, (3680) qui et ex equo procul et celeriter descendens debitum obtulit obsequium; tum conventionibus amice initis, cum honorificis donis recessit. porro imperator in urbem Constantini (3685) laetante animo semet re-

σφοδρῶς ἐπιρρεύσαντος ἐκ καχεξίας
 βάρθροις ποδῶν ῥεύματος ὑλωδεστέρον,
 παρ' οὗ δαμιασθεῖς ἐσχάτως τὸ σαρκίον
 3690 μετ' οὐ πολὺ δέδεκτο τέρμα τοῦ βίου,
 κατὰ στομάχου μύδρον εἰσδεγεγμένος
 Ἀσκληπιαδῶν προσταγῆ τε καὶ κρίσει.

Ἰωάννης ὁ Κομνηνὸς ἔτη κδ'.

Τούτου τὸ βιοῦν καὶ κράτος λειοπότος
 χειρίζεται κάλλιστα τὴν κραταρχίαν
 3695 Ἰωάννης παῖς, ἀρετῶν συστοιχία,
 ὄντως χαριτώννυμος ὀλβία χάρις,
 ἀναξ ἀγαθὸς καὶ μαχητὴς γεννάδας,
 ἐχθρῶν νικητὴς καὶ παθῶν αὐτοκράτωρ,
 πλήρης ταμεῖον ἀγαθῶν θεοσδότων,
 3700 ἥδύς, ἰλαρὸς, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 χρηστός, προσηγής, εὐπρόσοιτος, χαρίεις,
 θάλασσα καλῶν φιλοδωρίας πλέα,
 φύσις ἀπαράμιλλος ἐδλογημένη,
 ταῖς βασιλικαῖς ἀρεταῖς διαπρέπων
 3705 σὺν τῇ γε λοιπῇ τῶν καλῶν εὐκοσμία,
 γνώμων δικαίου, πρωτότης αὐτῷ τύπος,
 καὶ τῆς ἀληθείας γε τῆς ἐν τοῖς λόγοις,
 πρῶτος μετὰ γε πρῶτον εὐσεβυνάκτων,
 πιστὸς φρόνιμος οἰκέτης ὑπηρέτης,
 3710 κραταρχίας τάλαντον αὐξήσας μέγα,

3691 μύδρον] iudicent eruditi de huius vocabuli sensu. M.

stituit. sed ibi posthinc aeger in lecto iacuit, cum pravus humor generatus morbo ad imos pedes plurimus descenderet; a quo corruptum denique corpusculum (3690) haud multo post vivendi finem fecit, cum medicorum consulto iudicio ardentem pilulam stomacho recepisset.

Ioannes Comnenus an. 24.

Postquam is vitam imperiumque amisit, rerum dignissimus corripit habenas (3695) Ioannes filius, virtutum congeries, dulce reapse nomen et gratiosum, rex simul bonus bellatorque strenuus, hostium victor, cupidinum domitor, plenus thesaurus divinorum munerum, (3700) suavis, hilaris, subditis benivolus, mitis, benignus, beneficus, comis, mare redundans liberalitate, indoles benedicta incomparabilis, dotibus rege dignis longe rutilans, (3705) atque aliis etiam bonis ornatissima, iustitiae norma, clementiae typus, et in loquendo veritatis tenax. primus hic post primum christianum regem fidelis prudens oeconomus famulus, (3710) qui talentum imperii valde auxit; semper in armis pro

- ἀεὶ στρατιρχῶν, ὑπεραθλῶν τοῦ κράτους,
 πόλεις ἐθνικὰς ὑποτίσσωσιν τῷ κράτει
 γνώσει λόγῳ πρύγματι καὶ πείρᾳ μάχης,
 μυριόνικος πλειστάκις δεδειγμένος,
 3715 ὡς πρὶν ὁ Δαβὶδ, κατ' ἐχθρῶν ἀντιμάχων
 λιταῖς στρατηγίαις τε σὺν εὐανδρίαις.
 οὗ τοὺς ἀγῶνας καὶ νίκας καταλέγειν,
 τῶν ἀρετῶν θ' ὅμιλον αἷς ἦν ἐκπρέπων,
 καὶ ῥήτορι γένοιτ' ἂν ἔργον ἑξόχῳ.
 3720 μίκρ' ἄττα δ' ἡμῖν ἐκ περιττῶν λεκτέον.
 Οὗτος κατασχὼν ἀσφυλιῶς κραυρχίαν
 τιμὰς ἐπεβράβευσε τοῖς ἐκ τοῦ γένους
 καὶ πᾶσιν ἄπλῶς δωρεὰς ἀναλόγους,
 κοινῶν προμηθεῖς ἀποτίζας πραγμάτων
 3725 ἐκ τῶν καθ' αἶμα καὶ προσφκειαυμένων.
 σέστρεμμα τῷδε βασιλεῖ τῶν ἐκ γένους
 καττίεται σκέμμα τε θανατηφόρον
 μετὰ γε βρυχὸν τῆς κραυρχίας χρόνον,
 πρωτοεργὸν ἅμα καὶ στρατηγέτιν ἔχον
 3730 δμαιομον αὐτοῦ τὴν Καισαύριссαν Ἄνναν·
 καὶ φωραθέντων τῶν συνιστῶντων λόχον
 ἀεικὲς οὐδεὶς εἰς δέμας πέπονθ' ἔτι,
 ὅτι γε μὴ ψλωσιν οὐσιῶν μόνον,
 αἷς ἀποδοῦναι βασιλεὺς κεκτημένοις
 3735 μετὰ γε βραχὺ προσητέαχεν ἐνθ' ἑώς,

3730 similitudinem suam adversus fratrem, doloremque quod in imperium extincti parentis occupavisset, satis demonstrat ipsa Anna Comnena in Alexiadis suae caecae. M.

salute publica, alienas urbes vindicans imperio, consilio, verbis, opera et arte bellica, victor saepissime hostium plurimorum, (3715) ceu quondam David hostes propulsabat prece pia, forti manu, peritia ducis. huius victorias dicere vel proelia virtutumque numerum et ornatum rhetori quoque summo operosum sit. (3720) nos ex ingenti acervo pauca sumimus.

Hic occupato pacifico imperio largitus est honores cognato generi, cunctisque tribuit pro dignitate munera: nempe gerendis rei publicae officiis (3725) propinquos sibi sanguine praeponit. hi vero ipsi coniu-rati in regem exitiosas moluntur insidias paulo post initum ab illo imperium. atque his dux erat peragendo operi regis germana soror, princeps Anna. (3730) quorum cum essent detectae insidiae, nullius corpus violatum fuit, sed patrimonia tantum sunt erepta; atque haec ipsa paulo post restitui (3735) mira imperavit Caesar clementia, cunctis re-

- αἰτίας ἀφείς πᾶσι προσκερονκόσι,
σπεισάμενος πρώτισυ τῇ Κιουαρίσση
καὶ πλοῦτον αὐτῇ συνεπιδοὺς ἀξία.
ὅπως δὲ τοῦτο συμβέβηκε φηυστέον.
- 3740 ἰὴν ἐν χρυσοργύρῳ τε λιθομαργύροις
ἰσοθήμισι τε ποικίλοις τιμαλφείν
οὐσίαν ἀμύθητον, ἐν τινι δόμῳ
τῆς κασιγνήτου Κιουαρίσσης κειμένην,
ἀναξ ἐπισκοπῶν ἦν σὺν Ἀξοῦχ Ἰωάννη·
- 3745 ἦνίκα τόνδε καὶ ταδί φάναι λόγος,
ὡς τάξις ἀντίστραπτο κάμοι τοῦ γένους,
καὶ συγγενὲς μὲν δύστροπὸν μοι τυγχάνει,
ἄλλότριον δ' εὖνονν τε καὶ πεφιλμένον·
ὄθεν κελεύω τὰ προκείμενα τάδε
- 3750 φίλτατον Ἀξοῦχ προσλαβόντα κατέχειν.
ὁ δ' εὐχριστιεῖ τῆς μεγαλοπυχίας,
μετὰ δέ γ' εἰπεῖν λιπαρεῖ δεδογμένα.
καὶ τὸν λαβόντα τοῦ λέγειν ἔξουσίαν
"εἰ καὶ βιαίων ἀδικῶν τε πραγμάτων
- 3755 κατῆρξεν, ἀναξ, σὴ κασιγνήτος" φάναι,
"ἔργοις ἢ ἀπωμόσατο φιλαδελφίαν,
ἀλλ' ἢ φύσις σὺναιμον αὐτὴν δεικνύει·
νίκησον οὐκοῦν χριστομιμητῶ τρόπῳ
γνώμην ὁμαίμον δυσμενῆ κακεργάτιν,
- 3760 καὶ τὰ κατ' ὕψιν πάντα δὸς κατὰ χίριον
ταύτῃ διυφέροντα μᾶλλον πατρόθεν."

3744 σκοπῶν?

mittens criminis reatum; parcens in primis principi sorori, ipsique opes pro dignitate reddens. id quomodo sit gestum, lubet dicere. (3740) auri atque argenti vasa gemmasque nitidas et multi generis vestem atque insignem, maximi pretii opes, in quadam domo sororis suae principis repositas Caesar spectabat cum Ioanne Axuch. (3745) quin etiam tunc sic ferunt locutum. "hem ut generis mei sors est conversa! utque inimica mihi nunc est cognatio, et qui benivoli olim, nunc sunt maligni! quamobrem iubeo praesentes opes (3750) ut tibi sumas, Axuch dulcissime." is liberali regi grates agit; "sed licet" inquit "sensus meos dicere?" rege annuente sic orsus est loqui. "quamquam iniustam vim et insidias (3755) contra te, Caesar, soror est molita, et abdicavit factis fraternitatem, natura tamen fecit consanguineam: vincis igitur christiana clementia malum sororis animum et iniurium, (3760) illique haec omnia largire benevole, ad quam paterne magis iure

- ταύτη γε πεισθεὶς βουσιλεὺς παραιφάσει
πάντα προθύμως Καισαυρίσση προσνέμει,
"εἶην ἄν" εἰπὼν "τοῦ βουσιλείου κράτους
3765 παντάπαν ἀνέξιος, εἰ περὶ γένος
τοῦμὸν κριθείης εὐμενέστερος σὺ γε,
ἀνώτερος κέρδους τε κτήσεως τύσης".
οὕτως ἀμνηστικακὸς ἦν ἀναξ ὄδε,
θερμὸς τ' ἐραστὴς χριστομιμήτων τρόπων.
- 3770 Μήτηρ δὲ τοῦδε καὶ βασιλὶς Εἰρήνη,
εἰ καὶ πρὶν ἀπέστεργε τόνδ' οὐκ ἐνδίκως,
οὐκ ἄξιον κρίνουσα πρὸς κραταρχίαν,
ὡς τῇ θυγατρὶ μνωμένη τὰ τοῦ κράτους
γαμβροῦ τε τῷ Καισαρι τῷ Βρυεννίῳ,
3775 λόχου φονῶντος οὐ συνίστωρ εὐρέθη·
μᾶλλον δὲ γνοῦσαν εἰς ἔπειτα τὸ δρᾶμα
ἐπήβολον λόγιον ἔξειπεῖν λόγος
γνώμην τε κεδνὴν συνετὴν μάλ' εὐστόχως,
ὡς οὐχ ὑπόντα χρὴ διφᾶν βασιλεῖα,
- 3780 παρόντα δὲ στέργειν τε τοῦτον καὶ σέβειν.
Οὗτος στρατεύσας κατὰ Περσῶν βαρβάρων
τὰς πρὸς Κομνηνάκτα συνθήκας πάλαι
διαλυσάντων, καὶ πόλεις Ῥωμαίδος
τὰς πρὸς Φρυγίᾳ καὶ Μαιάνδρῳ κειμένας
3785 κατατρεχόντων καὶ κακῶς δρώντων ὄπλοις,
καὶ συμβυλῶν ἤτησεν αὐτοὺς πολλάκις,
τρεψάμενος σφᾶς ἐκλεῖως ἐν ταῖς μάχαις.

3776 γνοῦσα V

pertinent." his morem gerens monitis Caesar cuncta libenter tribuit sorori. "etenim" inquit "regno sim (3765) indignus, si meo generi minus sim benivolus quam tu, qui lucri prodigus contemptor nunc tot oblatas respiciisti opes." adeo clemente rex hic erat animo, atque imitator Christi studiosus!

(3770) Ceterum mater ac regina Irene, quamquam Ioanni immerenti infensa, quem hand imperio dignum reputabat, idque studuerat olim committere filiae atque genero Caesari Bryennio, (3775) nunc insidiarum tamen ignara fuit. quin certior postea moliminis facta fertur dixisse commodum effatum atque prudentem admodum sententiam, non esse vestigandum latentem regem, (3780) sed huic praesenti amanter obsequendum. idem suscepit contra Persas bellum, qui cum Comneno foedus olim ininitum fragerant, atque urbibus Romanis in Phrygia et ripa Maeandri positis (3785) armatis incursionibus molesti erant. ergo non semel manibus consertis, profligando hoste gloriam rettulit. urbem Ephraemius.

- καὶ Λαοδικέων δὲ λαμβάνει πόλιν,
καὶ τήνδε τειχῶν κατοχυρώσας κράτει
3790 καὶ πάντα θεὸς εὖ καὶ καθὼς ἦν συμφέρον,
πρὸς βασιλίδα καθυποστρέφει πόλιν,
οἷα βασιλεὺς ἀγαθὸς νικηφόρος
τοῖς βασιλικοῖς ἀναδούμενος κρότοις.
μετὰ δὲ μικρὸν ἀπανίσταται πάλιν,
3795 καὶ γίνεται δὴ κατὰ τὴν Παμφυλίαν
αἰρεῖ τε Σωζόπολιν μηχανουργία,
πόλιν ἑρμυνὴν καὶ κατησφαλισμένην,
ἄλλα τε πλεῖστα τῶν ἐκεῖ πολιχνίων
στρατηγικαῖς τέχναις τε καὶ μάχης νόμῳ,
3800 ἐν οἷσπερ ἠρίθμητο καὶ κεκλημένον
δύσληπτον ὄντως Ἰερακορυφίτον,
ἔρμα τειχῆρές τι δύσμιχρον πάνν,
πάλαι μὲν ὄντα τῷ κράτει Ῥωμαῖδος
ἐπήκοά τε καὶ συνηριθμημένα,
3805 ζυγῷ δὲ Περσῶν καθυπείκοντα τότε.
Οὗτος περὶ πέμπτον γε τῆς ἀρχῆς χρόνον
ἔθρους Σκυθικοῦ κατακείροντος Θράκην
καὶ πάντα ταύτης Σκυθικὴν ἑρμίαν,
ὃ φασί, δρώντος ἐκδρομαῖς πανημέροις,
3810 κινεῖ κατ' αὐτῶν Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις,
καὶ συμπλακεῖς σφίσι γε τῷ θεοῦ σθένει
κατατροποῦνται Σκυθικὰς πάσας ἴλας,
καὶ τρισσαριστεὺς ἀναδείκνυται κράτωρ
βουλαῖς στρατηγίαις τε λιταῖς ἐνθέοις·

3801 ὄντων V

quin adeo cepit Laodiceam, quam mox munivit moenium praesidio; (3790) cunctisque bene ut opus fuit dispositis, ad urbem regiam reditu se recepit; ibique veluti rex victoriosus planu solempni populi est receptus. brevi intervallo discessit denuo (3795) et cum exercitu pergens in Pamphyliam vi strategematis cepit Sozopolim, urbem excelsam, uodique munitam. alias quoque plurimas urbeculas partim astutia partim vi bellica (3800) cepit, quas inter aditu difficile castrum, cui nomen Hieracoryphites, moenibus celsum et inexpugnabile. quas cunctae arces in Romani imperii finibus positae eidemque obnoxiae (3805) Persarum iugum postea subierant. anno Ioannis imperantis quinto, Scythica cum gens Thraciam vastaret, et solitudinem, ut est in proverbio, Scythicam faceret perpetuis incursibus, (3810) Romanas copias Caesar contra eduxit, deque ope proelio commisso Scythicas cunctas disiecit phalanges, et victoriosus imperator exstitit consilio, manu, precibus ad

- 3815 οὐ γὰρ ἄναξ σύμβουλος ἦν χρηστὸς μόνον
καὶ γε στρατηγὸς ἐν μάχαις ῥωμαλέος,
ἀλλὰ καθά τις καὶ Μωσῆς ἄλλος νέος
χειρὰς ἀνυψῶν εἰκόνι σεβασμῆ
τῆς μητρανάνδρου καὶ παννυμνήτου κόρης
- 3820 στήμῃσιν οἰκτροῖς καὶ σταλαγμοῖς δακρυῖων
παρεμβολὰς ἔκρινε τὰς τῶν βαρβάρων,
θεοῦ διδόντος τὴν νίκην οὐρανόθεν
περιφανῆ τε καὶ περίπυστον λίαν.
καὶ γὰρ τοσοῦτον μυριάριθμον στίφος
- 3825 δορυαλώτων συνελήφθη βαρβάρων
ὡς κατὰ θυσμὴν Ῥωμαίκοις ἐν τόποις
ἐκ τῶνδε κώμας καὶ συνοικίας ὕλας
καὶ συσταθῆναι καὶ παραμένειν ἔτι,
ἐπαννυμίαν ἕξ ἔθρους κεκτημένας·
- 3830 τάγμασι δ' ἄλλους συμμάχους ἐν ταῖς μάχαις
καταλεγεῖναι Ῥωμαίκοις καὶ σιλήαις,
μοίρας δὲ πολλὰς ἀποδόσθαι χροσίου
ἀπὸ στρατιᾶς σφῶν πάλιν ἡρημένους.
- Μετὰ δὲ μικρὸν ὕστερον πάλιν ἄναξ
- 3835 ἐπιστρατεύσας τοῖς Τριβαλοῖς βαρβάροις,
ὄρκια συγχέουσιν ἐκ κακουργίας,
σφᾶς ἐκνικήσας ἐν μάχῃ κατὰ κράτος
τὸ βάρβαρον τίθησιν ἔνσπονδον πάλιν·
λείαν δ' ἐκεῖθεν ἀπελάσας μυρίαν,
- 3840 πλήσας τε τὸ στράτευμα τῶν σκυλευμάτων

3833 ὑπὸ V.

deum. (3815) non enim tantum rex consiliolus erat atque per pugnas fortis imperator, sed velut alter Moses novellus manus attollens ad augustam imaginem laudatissimae virginis deiparae (3820) supplici-gestu profusisque lacrimis barbaricos exercitus superavit, victoriam caelitus donante deo splendidam prorsus et celeberrimam. etenim tantus barbarorum numerus (3825) in potestatem decedit victoris, ut in Romanis terris occiduis pagi et coloniae tunc de his barbaris conflatae fuerint et nunc adhuc manean, quibus et gentis inditum est nomen. (3830) alii conscripti sunt auxiliares atque Romanis admixti exercitibus. magnam vim quoque sub corona vendidit victor exercitus auro licitantibus.

Paulo post Caesar armis rursus motis (3835) contra Triballos barbaros est profectus, fidem iuratam perfide fallentes; quos debellatos violento Marte denuo pacem facere coëgit; cumque manubias illinc abegisset, (3840) militem proprium praeda replevit, spoliis innumeris,

- ὄλβον τε πολλοῦ καὶ λαφύρων μυρίων,
 πλήθος δορυάλωτον εἰς ἐπιρρχίαν
 τὴν τῶν Βιθυνῶν κατὰ τὴν Νικομήδους
 διαβιβάσας ἔγκατοικίζει φέρων,
 3845 καὶ τῶνδε τοὺς μὲν στρατιᾷ καταλέγει,
 τοὺς δ' αὖ παρῆκε συντέλειν κοινῷ φόρους.
 Οὔννοι τὸν Ἴστρον ἐκπεράσαντες θέρους
 κατακρατοῦσιν ἕστεος Βρανιτζόβης,
 καὶ τῆσδε πάσας κατερέψαντες βάρεις
 3850 μετήγαγον πρὸς Ζεύγιμον καὶ τοὺς λίθους,
 ἐπιδρομιόντες καὶ Σαρδικῆς χωρίῳ.
 οὐκοῦν ἐπὶ σφᾶς ἐστροτευέσας ὁ κρᾶτωρ
 ἐν ὑδροχέρσῳ καὶ σθεναρῷ δυνάμει,
 κατὰ τὸν Ἴστρον συμπλακείς ἀντιπάλους
 3855 ἴστησι λαμπρῶν κατὰ βαρβάρων νίκην,
 καὶ Χράμμον εἶλε σὺν τῷ Φραγγοχωρίῳ,
 γῆς Παιόνων κράτιστον ὑπάρχον μέρος.
 πρὸς δ' αὖ παρεστήσατο τεῖχος Ζευγιῶν,
 καὶ τοῦδε λείαν ἀπήλασε μυρίαν
 3860 καὶ λάφυρ' ἐκτίσατο καὶ πλείστα σκῦλα
 αὐτός τε καὶ στράτευμα Ῥωμαίων ἅπαν.
 σπεισάμενος δ' ἔπειτα βαρβάρους Οὔννοις,
 πρὸς τὴν ἔω στράτευμα διαβιβάσας,
 διὰ Βιθυνῶν χωρίων Παφλαγόνων
 3865 ἐφίσταται τάχιστα τῇ Κασταμόνι,
 καὶ τήνδ' ἐναντίωσσε τῇ Ῥωμαῖδι

3850 in codicis margine γρ. Ζεύγιμον. M.

opibus copiosis. captivum autem vulgus ultra fretum transtulit in Bithyniam, eique sedes haud procul urbe Nicomedia attribuit. (3845) indeque partim milites conscripsit, partim rei publicae fecit vectigales.

Istrum aestivo tempore transgressi Hunni ceperunt urbem Branitzobem, cuius defectis cunctis aedificiis (3850) lapides etiam Zeugmion tulerunt; tum etiam agrum incursarunt Sardicae. igitur his occurrens imperator inter paludes cum milite pedestri et navali, haud procul Istro hostibus congressus, (3855) claram de barbaris rettulit victoriam, et Chrasium cepit cum Francochorio, quae pars Paeoniae praestantior erat. tum etiam Zeugmii moenia expugnavit, illincque praedam abstulit innumeram, (3860) manubiis ipse plurimis ditatus simulque omnis Romanus exercitus. pace cum Hunnis barbaris composita, in orientem transtulit exercitum; perque Bithynos transiens et Paphlagonas (3865) celeriter cursu pervenit Castamonem, hancque Romano vindicavit scepro,

- Περσαρμενίοις κεκρατημένην πάλαι,
 χρησάμενος κλίμαξι τειχομαχίαις
 εἰς τῆσδε τὴν ἄλωσιν ὡς εὐμηχάνως.
- 3870 Τοιαῦτα δράσας, αἰχμαλώτων τε στίφος
 καὶ λείαν ἀμύθητον εἰληφὼς ἄναξ
 πρὸς βασιλῖδα τὴν πόλιν ὑποστρέφει,
 οἷα νικητῆς ἀναδούμενος κρότοις·
 καὶ πλ τροπαίῳ προσφάτω καὶ τῇ νίκῃ
- 3875 κατήγαγε θρίαμβον ἐν μέσῃ πόλει.
 τεύξας γὰρ ἄρμα σὺν τεχνουργία ξένον,
 χρυσαργύρῳ κάλλιστα διειλημμένον,
 ὃ χιονώδης τετρακτὺς συστοιχία
 ἵππων τις εἴλεεν εὐφρῶς ζευγνυμένων,
- 3880 ἐν τῷδε σεπτῆν ἀναβιβάζει κρότῳ
 τῆς μητρᾷάνδρου παρθένου τὴν εἰκόνα,
 ἐν ἧ̄ πεποιθὼς καὶ κατορθῶν τὰς νίκας
 ὡς συστρατηγέτιδι κατ' ἐχθρῶν μάχης
 προσῆγε τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν·
- 3885 ἧς καὶ προῆγε σὺν ὄλῃ γερουσίᾳ
 ποσὶ βαδίζων, σταυρικὸν σκήπτρον φέρων.
 Ἀλλὰ βραχὺς ἦνυστο κατ' οἶκον χρόνος,
 καὶ πάλιν ἐστράτευσεν ἄναξ χαρίεις
 μετὰ στρατιᾶς ἀρεϊκῆς προφρόνως
- 3890 ἐπὶ Τανισμάνιον εἰς Κασταμόνα,
 στρατηγὸν ἄνδρα παρὰ Περσαρμενίοις,
 ταύτην ἐλόντα τειχομαχίᾳ πόλιν
 καὶ φύλακας κτείναντα Ῥωμαίους ξίφει.

quam Persarmenii iampridem tenebant, scallis et machinis arietantibus ad hanc capiendam naviter usus.

(3870) Post haec captivos plurimos ducens rex atque praedam innumerabilem regiam ad urbem rettulit pedem, exceptus plausibus qui decent victorem; atque ob recentem suam victoriam (3875) media deduxit urbe triumphum. adornans enim artificio insolito currum argento auroque fulgidum, quem niveorum quadriga equorum apte et decenter iunctorum trahebat, (3880) huc venerandam imposuit Caesar inviolatae deiparae imaginem; cui quia confisus victor exstiterat, nunc ceu belli sociae et auxiliari convenientes reddebat grates; (3885) praecedens ipse cum toto senatu pedester, sceptrum gestans cruciferum.

Sed brevi domi tempore permansit; rursusque ad bellum rex amabilis profectus impigre cum valido exercitu (3890) venit Castamonem contra Tanimanium, qui dux delectus a Persarmeniis praedictam urbem expugnauerat, gladio Romanum caedens praesidium. hanc ergo Caesar

- καὶ τήνδ' ἐπανάσωσε Ῥωμαίων κράτει.
 3895 πρὸς τοῖσδε Γάγγραν καταπορθεῖ τὴν πόλιν,
 ἐν ἧ γε φρουρὸς ἀποτάξας ὀπλίτας
 ἐκ Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς διαχιλίους
 καὶ πάντα θείσ ἐδ εἰς πόλιν ὑποστρέφει.
 καὶ τῆδε μικρὸν ἐνδιατρήσας χρόνον
 3900 κατακρατοῦντος Ἀρμενίας Λεβούνου
 ἐπιστρατεύει, στρατιᾶν πλείστην ἄγων,
 κατηκόνους σίνοντος Ἀδύσωνων πόλεις.
 οὐκοῦν ἐπιβάς Ἀρμενοκιλικίας
 Τυροσὸν παρεστήσατο, φαεινὴν πόλιν,
 3905 καὶ τὴν Ἀδάνην καὶ Βακᾶ στρατηγία,
 ἔπειτ' ὀχυρὰν Ἀναζάρβην σὺν βία
 Περικλυτὸν τε καὶ Κολώνειαν πόλιν.
 καὶ δὴ μετελθὼν τὰς πέριξ ταύτας πόλεις
 ἔρυμνά τε φρούρια καὶ κώμας ὄλας,
 3910 ἐφίσταται καὶ τοῖς τόποις τῆς Συρίας
 καὶ τὴν πόλιν εἴσεισι τὴν Ἀντιόχου,
 Ῥαϊμούνδου πρόγκιπος ἅμα τοῖς ὄλοις
 • εὖ χερσὶν αὐτὸν ὑπταίσις δεδεγμένον
 καὶ πᾶσι τιμήσαντος αὐτὸν εἰκόσιν.
 3915 ἐφ' ἡμέραις οὖν ἐνδιατρήσας πόλει,
 αὐτῷ τε τὸν πρόγκιπα λίξιον δρύσας,
 σὺν τῷδε Τριπόλειω κρατοῦντι τότε,
 ἀναξ̄ χαριτώννυμος ἔξεισι πάλιν,
 καὶ πρὸς παρευφράτιδας ἄπεισι πόλεις,

3910 καὶ] δὲ V

recuperavit. (3895) insuper Gangra occupata urbe, ibique impositis praesidii causa de nostro exercitu bis mille armatis, cunctis pacatis Byzantium rediit. attamen breviter hic commoratus, (3900) profectus est cum ingenti exercitu, imperitante Armenis Levuno, nostrasque urbes damnis afficiente. ergo progressus in Armeno Ciliciam splendidam urbem occupavit Tarsum, (3905) Bacam et Adanem peritâ bellica. mox Anazarbum summa vi expugnavit, et Coloneam et Pericyltum urbes. proximis quoque subiugatis oppidis cum munitis castellis cunctisque pagis, (3910) venit in Syriae usque regiones, atque Antiochiam urbem ingreditur, Raimundo principe cum cuncto populo hunc excipiente studio proclivi omnique debito cum honore. (3915) in hac paulisper demoratur urbe cum sibi obnoxium effecisset principem cumque eo Tripoleos etiam dominum, rex gratosus progressus ulterius ad Euphrateas festinavit

- 3920 παρ' Ἀγαρηῶν οὐ καλῶς κρατουμένας.
καὶ τῶνδε πορθεῖ τεichoμαχίαις ὄπλοις
Πεζὰ Χάλειπ Νίστριον Καρφυρῶ Φέρεπ.
ἐκ τῶν δὲ λοιπῶν ἀστῶν δῶρου ξένα
καὶ πλείστα λαβῶν, καὶ λίθους καὶ μαργάρους
- 3925 πολὺν τε χρυσὸν καὶ λαφυραγωγίαν,
καὶ λυχνίτην φέροντα σταυροῦ τὸν τύπον,
χρῆμά τι πανθαύμαστον ἐκκληκτον ξένον,
πρὸς δ' αὖ γε καὶ τράπεζαν ἐκλαμπρον πάνν,
ἐξ ἄμιμήτου συντεθειμένην τέχνης
- 3930 πολυτελῆ τε, χρυσότευκτον, ποικιλήν,
ἃ πάντα συνεβλήπτο τοῖς Πέρσαις πάλαι
σοσχοῖσιν ἀδιάνακτα τὸν Διογένην,
πρὸς τὴν βυσιλεύουσαν ἔρχεται πόλιν,
ἄγων μεθ' αὐτοῦ κασιγνήτον σὸν γόνυ,
- 3935 τὸν σεβαστοκράτορα τὸν πρὶν φνυγάδα,
τῷ τηρικαῦτα προσφρέντα γνησίως
ἄνακτι τῷδε καὶ κασιγνήτῳ φίλῳ.
δς ἐκλιπῶν πρὶν διατριβᾶς Ἀδσόνων
σχέσιν ὁμογνίου τε καὶ βυσιλιῶς
- 3940 πρὸς Περσάνακτα φνυγᾶς ἐκ λήπης τρέχει,
μόλις δὲ συνείς οὐ γε κακοῦ τυγχάνει,
παλιandroμεῖ κάλλιστα πρὸς βασιλέα,
καὶ διξιῦς ἔτυχε τῆς ἐπανόδου.
ἐπανιώντα καὶ γὰρ ἰδῶν ὁ κράτωρ
- 3945 θεῶν χαριστήρια τῶν ὄλων θύει,
οὐχ ἦπτον ἡσθεῖς ἢ νίκαις ταῖς μυρίαις*

urbes, (3920) quas Agareni contra fas tenebant. ex his perdomuit machinis et armis Pezania Caleph Nistrion Carpharan Pherep. ex aliis autem urbibus donaria mira multaque rettulit, gemmas margaritas, (3925) magnam vim auri praedaeque cumulum, lychnitem quoque cui crux impressa erat, rem miram et stupendam atque insolitam; insuper mensam multo splendidissimam, elaboratam arte inimitabili, (3930) pretiosissimam, auream, variegatam; quae cuncta Persae quondam diripuerant, cum captivassent Caesarem Diogenem. ad urbem autem rediit Ioannes habens germanum cum nepote secum, (3935) sebastocratorem dico pridem profugum, tunc vero amanter semet permittentem regi Ioanni peramanti fratri. hic derelictis Romanis finibus, spretoque affectu fratris atque Caesaris, (3940) ad Persam regem tactus dolore fugerat: sed sero tandem mali sui conscius consilio egregio rediit ad Caesarem, tutique fidem reditus impetravit. namque reversum cernens imperator (3945) numini gratias reddidit supremo, aequae re gaudens ut

καὶ χαριέντως προσπλακεῖς κατὰ δέον
τὸ φίλτρον ἀπένειμεν ἀμφοῖν ὡς πύλαι.

Χρόνον δὲ βραχὴν ἐνδιατρήσας πόλει,

- 3950 ὡς εἶχῃ, ἐξώρησε πρὸς Βιθυνίαν,
καταφρονήσας σώματος καχεξίας,
Τούρκων κακοῦντων Ῥωμαϊκὰ χωρία·
οὗς ἐκθροήσας καὶ μόνῃ παρουσίᾳ
πρὸς Λοπάδιον ἀφικνεῖται τὴν πόλιν.
- 3955 ἐνθα βραδύνων συνάγων τε δυνάμεις
στρατιῶ βαρὺς ἔδοξεν ὁ πραῦς ἀναξ
ὡς διανοστῶν ἀρείκας πρὸς μάχας
καὶ προσβιάζων καρτερεῖν ἐν τῇ μάχῃ.
τοίνυν ἀπάρας βασιλεὺς Λοπαδίου
- 3960 ἐπιστρατεύει σὺν στρατιῇ μυρία
τοῖς κατὰ Πόντον Ἀγαρηνοῖς βερβάροις
κυτακρατοῦσιν τὴν Νεοκαισαρέων,
σπεύδων μετελθεῖν καὶ Γαβρῶν Κωνσταντίνου
κατατυραννεύοντι Τραπεζουντίων.
- 3965 ἐφίσταται γοῦν τῇ Νεοκαισαρέων,
καὶ τῆδ' ἐφιστᾷ τὰς δυνάμεις κυκλόθεν.
καὶ τάχ' ἂν εἶλε τήνδε κρατάρχης τότε,
εἰ μὴ τι συμβᾶν ἀπρόοπτόν τι πάθος
ἀπέιρξε τὸ στρατεύμα τῆς διαμάχης.
- 3970 πρὸς βαρβάρους γὰρ ἐνστάσης μάχης τότε,
ἐξ Ἰταλίας δεξιὸν τιν' ἱππότην
ἄνιππον ἰδὼν ἐγκελεύεται κράτωρ

tropaeis mille. ergo complexus officio debito utrumque, ut olim, habuit carissimum.

Brevi moratus apud urbem tempore, (3950) ut sese habebat, transit in Bithyniam, contempta corporis mala valetudine, Tarcis Romanas terras infestantibus; quos ubi sola terruit praesentia, usque ad Lopadium venit civitatem. (3955) ubi dum moratur copiasque contrahit, gravis est visus militi mitis Caesar, quoniam ad fortes extimulabat pugnas bellique longas ferre cogebat moras. igitur castra commovens Lopadio (3960) rex cum innumero transiit exercitu contra Agarenos barbaros Ponti incolas, iugo prementes Neocaesaream; punire quoque studens Constantinum Gabram tyrannum Trapezuntiorum. (3965) ergo progreditur Neocaesaream, quam circumfuso obsidet exercitu. atque hanc capturus imperator erat, nisi improvisa incidens calamitas suscepto militum bello retardasset. (3970) nam cum instaret pugna contra barbaros, egregium quendam ex Italia equitem equo carentem cernens impe-

- ἀγγοῦ συνιππεύοντα τὰδελφοῦ γόνον
ἵππον παρασχεῖν ἀποβάντα Λατίνω.
3975 ὁ δ' οὐ γεμῖν ἔφασκε μάλ' ἀντιλέγων,
μόλις δ' ἄκων δίδωσιν ἵππον ἱππότη.
καὶ τούδε πλησθεῖς οὐ μικρᾶς ἀθυμίας,
μικροψυχῆσας ἐκ φρενῶν ἀβλεψίας,
ἀδελφόποις οὕτως γε καιρῷ τῆς μάχης
3980 ἕξ ὑπογύλιον προστρέχει τοῖς βαρβύροις,
καὶ τοῖσδε δεχθεὶς ἀσμενεστάτῳ πόθῳ
μετὰ γε βραχὺ καὶ χριστῶνυμον σέβας
ἔξόμνυται φεῦ, καὶ συνεζύγη τάλας
Θυγατρὶ περσάνακτος Ἰκονίως.
3985 Ἐντεῦθεν ἀναξ σοσχεθεῖς ἀγωνία
ὑποστρέφειν ἤρξατο πρὸς πόλιν βάδην,
κλέπτων ἀναχώρησιν ἕξ ἀβουλίας.
ὁμως πεφθακὼς τὴν βουσιλίδα πόλιν,
ἐν τῇδε μικρὸν ἐνδιατρέψας χρόνον,
3990 ἕξεισι πάλιν σὺν στρατιῇ μυρία,
καὶ παραδραμὼν Φρύγιαν καὶ Λυκίαν
τὴν Ἀττάλου πέφθακεν εὐκλεῦ πόλιν.
καὶ τῆσδε θεῖς εὖ, ὡς προσῆκον, τὰ πέριξ,
ἐλάν τε λίμνην Πασγούση κεκλημένην,
3995 πρὸς Ἰσαυρίως ἀφικνεῖται τὸ κλίμα,
καὶ πρὸς Συρίαν καὶ πόλιν Ἀντιόχου,
ἐπιμελὲς σπούδασμα τιθεὶς καὶ λόγον
ἐλευθερώσαι τὴν Ἀντιόχου πόλιν

3987 εὐβουλίας?

rator, fratris sui filio iuxta adequitanti equum mandavit cedere Latino. (3975) ille enimvero facturum se negavit, vixque coactus equiti cessit equum. ob id dolore maximo percussus, praecipite exiguae mentis consilio, Caesaris hic nepos proelio fervente (3980) ex improvise perfugit ad barbaros; a quibus lubentissimo exceptus animo, paulo post etiam cultui Christiano nuntium haec remittit, ac matrimonio iungitur filiae principis Iconii.

(3985) Exinde Caesar valde maerente animo coepit reverti gradatim Byzantium, redivit dissimulans et consilii inops. tandem in urbem regiam delatus, ibique brevi tempore subsistens, (3990) mox denuo egressus cum ingenti exercitu, Phrygiam praeteriens atque Lyciam, ad nobilem pervenit urbem Attali. quam ubi cum finitimis ordinavit, palude quoque capta Pasgusaea, (3995) venit in Isauriae fines et in Syriam, atque Antiochiam versus propinquavit, ardente studio moliens hanc urbem gravi depulso Latinorum iugo praestare liberam, atque

- τῆς Λατινικῆς δυσαχθοῦς τυραννίδος,
 4000 καὶ τήνδ' ἐνώσει τῇ πόλει Κωνσταντίνου,
 ἔπειτα Σιών ἀφικέσθαι πρὸς πόλιν,
 καὶ φιλοτίμοις ἀναδῆσαι καὶ ξένοις
 δώροις ἀναθήμασι δεσπότην τάφου,
 τὸ δ' ἐν κύκλῳ πᾶν βαρβαρικὸν καθάραι.
 4005 οὐκοῦν ἐπιστάς Ἀντιοχέων πόλει
 ταύτης ἐδῆρου κατέκειρε τὰ πέριξ·
 ἐπεὶ δέ οἱ πρόθυμον οὐ κατ' ἐλπίδας
 συμβαῖνον ἰσκόπησεν ἀγχίνους ἀναξ,
 πρὸς Κιλίκων ἄπεισι πανστρατὶ μέρη.
 4010 ἐνσκηνοβατεῖ δ' ἐν φαρυγγώδει τόπῳ,
 ἔνθα κοράκων φωλεὶ κλῆσις τόπῳ,
 καὶ πρὸς κυνηγέσιον ὄρμῃ κατ' ἔθος.
 σὺ δ' ὑπαντῆ κατὰ λόχημιν ἀγρίῳ,
 καὶ τόνδε τῷ δόρατι πλήττει καιρίαν·
 4015 τῇ δ' ἀντιρρίσει τοῦ σὺς κίμοῦσά πως
 δορυφόρος χεῖρ ἀτάνακτος δεσπότην
 καὶ παρενεχθεῖσά τι μικρὸν εὐθέως
 τῆς παρὰ πλευρὸν παραμναῖε φερέτρας,
 ἰοτρόφῳ βέλεμνι θηρῶν εἰς φόνον
 4020 ἔνδον φερουσύης. καὶ χυθέντων ἀτράκτων
 εἰς τῶνδε φεῦ ἐπλήξε κράτορος χέρου,
 καὶ φθαρτικῆ δύνναμις ἣ τοῦ φαρμάκου
 κατὰ γε μικρὸν ἀπονεκροῖ καὶ φθίνει
 ἄνακτι θεῖον, τρισαριστέα μέγαν,
 4025 καὶ συνελαιύνει πρὸς τὸ τοῦ βίου πέρας.

Constantini (4000) urbi devotam rursus restituere. dein Sionem cogitabat accedere, ut pretiosis prorsus et insolitis Christi sepulcrum donis exornaret, cunctosque barbaros accolat deleret. (4005) itaque aggressus Antiochiam urbem huius vastabat milite viciniam. tamen cum votum sibi non succedere rex prudens sensit, moto hinc exercitu transtulit sese Cilicum in terras. (4010) ibi in silvoso praeruptoque loco, quod vulgo dicitur corvorum latibulum, Caesar venatum de more profectus obvium habuit in dumeto aprum, quem hasta statim percussit letaliter: (4015) verum obiectu resistentis apri armata manus Caesaris repressa retroque cito cedere coacta haerentem lateri tetigit pharetram, quae venenata in ferarum perniciem (4020) tela gestabat. his repente effusus, unum, pro dolor, Caesaris fixit manum; moxque veneni vis exitiabilis, sensim dimanans membraque corrumpens, regem divinum victoriosum magnum (4025) vitae mortalis adigit ad terminum.

Μανουήλ ὁ Κομνηνὸς ἔτη λς΄.

- Πρὶν ἢ δὲ θανεῖν Μανουήλ βασιλέα,
 ὕστατον υἷὸν συνομαρτοῦντα, στέφει
 καὶ κράτορα δέικνυσι τῆς Ῥωμανίδος
 στρατεύμ' ἐπὶ τούτοις δὲ Ῥωμαίων ἄπαν
 4030 σὺν τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς ταγμάτων
 ἀνεῖπον αὐτὸν Ἀδσονάορχην ἀσμένως.
 ἔπειτ' ἐπανέζευξε πρὸς Βυζαντιδα
 μετὰ στρατιῆς Μανουήλ ἄναξ νέος,
 ἀνακομίζων καὶ πατὸς νασι νέκυν.
 4035 καὶ καταλαβὼν τὴν βασιλίδα πόλιν
 βασιλικῆς ἔτυχε τῆς εὐφημίας,
 πρῶτον σταλέντων καὶ προσηυτρεπικόντων
 τὴν εἴσοδον κάλλιστα τὴν εἰς τὴν πόλιν
 Ἄξουχ μεγάλην τὴν τιμὴν δομειστίκου
 4040 καὶ Βασιλείου Τζιτζιλούκη τοῦπικλήν.
 πλὴν ὡς ἔφην, φθὰς Μανουήλ πόλιν κράτους
 παρ' ἀρχιδύτου ταινιοῦται κατ' ἔθρος,
 καὶ πᾶσιν ἄστοις προσδέδεκτο προφρόνως
 διαγορευθεὶς βασιλεὺς αὐτοκράτωρ,
 4045 νεανίας ὢν ἀρετικὸς ἐν μάχαις,
 κάλλιστος, ἡδύς, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 τοῖς πᾶσιν ἀσπᾶσιος ὡς μεγαλόφρων,
 πρὸς δ' αὖ φρενήρης, χαρίεις, πεφιλημένος,
 τῶν δημοτικῶν ἐντριβής γε πραγμάτων,
 4050 τῇ τοῦ προσώπου καλλονῇ κεκασμένος,

4041 codex ἔφθην. M.

Manuel Comnenus an. 33.

Manuelem moriens pater edixit regem, minimum natu filium, praesentem sibi, atque huic Romanum tradidit imperium. tunc etiam cunctus Romanus exercitus (4030) cum ducibus et ordinum centurionibus ipsum libenter salutavit regem. dein perrexit ire Byzantium Manuel cum copiis, imperator novus, patris adducens nave cadaver. (4035) cumque ad regalem pervenisset urbem, plausu, qui decet regem, est exceptus, praemissis qui recto ordine urbis ingressum regi appararent, Axucho magno in aula domestico (4040) et Basilio dicto Tzitziluca. ingressus autem Manuel metropolim a patriarcha rite coronatur, cunctisque a civibus volente animo rex salutatur atque imperator. (4045) erat hic juvenis strenuus in proeliis, egregius usquequaque, mitis, lenis, cunctis acceptus utpote magnanimus, cordatus insuper, elegans, amabilis, et publicorum prudens negotiorum, (4050) vultus insigni venustate prae-

- καὶ πᾶσι καλοῖς ἐμπρέπων θεοσδότοις,
 φώμη τε τοῦ σώματος, εἶδει, συνέσει,
 ψυχῆς παραστήματι φιλοκινδύνῳ,
 ἰδυτενεῖ σχήματι τῆς ἡλικίας,
 4055 ἦθει προσηνεῖ, χαροπῶ, πεφιλμένῳ.
 ἀνεξικακία δὲ μάλιστ' ἐκράτει
 καὶ πραότητι τῶν κατ' αὐτὸν ἀνάκτων,
 ἦρωσ Ἡρακλῆς ἀπαράμιλλος φύσει,
 ὑπερμαχῶν κάλλιστα τῆς κληρουχίας,
 4060 ποιμὴν ἀγαθός, ἄγρυπνος ποιμνης φύλαξ,
 λύκους διώκων δυσμενεῖς τοῦ ποιμνίου
 καὶ τῷδε διδοὺς τὴν νομὴν ἔλευθέραν,
 ἀναξ προσηγῆς καὶ μαχητῆς γεννάδας,
 Αἴας, Ἀχιλλεύς, καὶ Νέστορ βουληφόρος,
 4065 ὑπὲρ Πρίαμον ἐθμέλιος ἱππότης,
 Ἐκτωρ φάλαγγας ῥηγνύων ἐναντίων,
 ἐπίχαρις ἦθος τε πτηνὸς τὴν φρένα,
 φοικτὸς μὲν ἐχθροῖς, εὐμενῆς δ' ἐπηκόοις,
 ἰλαρός, ἐέντεωκτος, ἠδεῖα χάρις,
 4070 μυρϊόνικος τρισαριστιεὺς αὐτάναξ,
 Ἐρμού τε παιδείας τε παντοῖαις φίλος,
 ἀντικρυς Ἄρης ἐν μάχαις ἀντιπάλων,
 δξύρροπὸς τις πρὸς μάχας καὶ κινδύνους,
 ἀεὶ στραταρχῶν, κατ' ἐχθρῶν κινῶν δόρυ
 4075 καὶ ταῖς κατὰ σφῶν ἀναδούμενος νίκαις.
 Οὗτος στρατιώσας κατὰ Τούρκων βαρβάρων
 κατὰ τὰ Μελλάγγεια τῆς ἕω τόπους,

ditus, atque divinis donis florentissimus, corporis robore, forma, sapientia, prompto ad pericula subeunda animo, artuum procerō pro aetate habitu, (4055) laetus, iucundus, comitate obvia. verum patientia maxime excellebat et leni animo prae ceteris regibus, heros Hercules insuperabilis, sui que regni validus defensor, (4060) pastor bonus, vigil ovilis custos, luporum rabiem a grege depellens, atque huic libera pascua procurans; comis regnator, validus bellator, Ajax, Achilles, Nestor consiliosus, (4065) eques vel ipso Priamo peritior, Hector phalangas sternens adversas; moribus iucundis, acuto ingenio, hostibus formidandus, bonus subditis, hilaris, accessu facilis, gratiosissimus, (4070) mille relatus rex inclytus palmis, et simul omnis eruditionis amans, Mavorti par decertans in proeliis, alacer ad pugnas atque pericula, semper beligerans hastaque hostes premens, (4075) seque victricibus laureis exornans.

Hic bello moto contra Turcas barbaros, eoīs locis quibus nomen

- Τούρκους μετῆλθεν ἀναχακίσας ὄπλοις,
 καὶ τῆς φυλακῆς φροντίσας τῶν ἀστῶν
 4080 εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἀνθυποστρέφει.
 εἶτ' ἐκατρατεύει κατὰ Περσῶν καὶ πάλιν
 τὰς πρὸς Πιθηκᾶν κατὰ τρεχόντων πόλεις,
 λεηλατούντων καὶ Θρακησίων θῆμα.
 τοίνυν ὑπερβὰς Ἀνδίαν καὶ Φρυγίαν
 4085 ἀναξ ἐπέστη φρουρίοις κακουμένοις,
 καὶ θανατὴν σύναρσιν αὐτοῖς εἰσφέρει,
 καὶ Πέρσας ἀπήλασεν ὡς πορρωτάτω.
 καὶ πρὸς Φιλομίλιον ἀπελθὼν πόλιν
 κάκεισε Τούρκους βαρβύροις ἐντυγχάνει·
 4090 καὶ πείρεται δὴ τὸν ποδὸς ταρσὸν βέλει
 ὑπ' Ἀγυρηνοῦ λοχιοτρότου κειμένου,
 ἄνω κατὰ πέλματος ἀφέντος βέλος.
 κάκειθεν ὡς τις ἀετὸς ταχυπτέρυξ
 ἔπη πρὸς αὐτὴν Ἰκονιέων πόλιν,
 4095 καὶ τῆσδε πύντι κατακείρων τὰ πέριξ
 πρὸς βασιλῖδα τὴν πόλιν ὑποστρέφει.
 Ὑπῆρξε φρονίς, ὡς πατρὶ τούτου πάλαι,
 καὶ τῷδε κοινῶν πράξεων στεφνηφόρῳ,
 ὃς καὶ συνήφθη πρὸς γάμον κοινωσίαν
 4100 ἔξ Ἀλαμανῶν εὐγενεστάτη κόρη,
 ταῖς ἀρετῶν χάρισιν ὠραισίμην
 οὐχ ἦτιον ἢ σώματος ὤρα καὶ πλάσει.
 Τούτου κρατοῦντος ἐκ κλιμάτων ἐσπέρας
 Ἀλαμανῶν στράτευμα καθάπερ νέφος,

Melangia, hostium incursum armis compescuit, impositoque urbibus praesidio (4080) regiam ad metropolim redux se recepit. deinde Persas persequendos censuit, qui ad Pithecam oppida incursabant themaque Thracesium diripiebant. ergo transgressus Lydiam atque Phrygiam (4085) castellis affuit Caesar laborantibus, atque his firmum attulit subsidium, submovitque Persas quam longissime. ad Philomelium postea progressus barbaris Turcis ibi quoque occurrit, (4090) imoque in pede iaculo transfigitur ab Agareno, qui lancea prostratus telum inferius in solem coniecit. indidem autem ceu pernix aquila ad Iconiensem urbem transvolavit, (4095) huiusque omni devastato agro reversus est ad imperii metropolim.

Iam qualem pater olim prae se tulerat curam rei publicae, talem gessit filius. idem coniugii iunxit sibi foedere (4100) ex Alamannis puellam nobilissimam, virtutum ornamentis haud minus miram quam corporis compage et pulchritudine.

Regnante Manuele ex erbe occiduo Germanicus instar turbinis exer-

- 4106 δεινὸν τετριγὸς φθαρτικὸν τε καθάπαξ,
 ἐπεισέφρησεν ἄθρόον Ῥωμαῖδι,
 τὴν πρὸς Σιών ἄφιξιν ἀδοχοῦν αἰτίαν·
 ὧν ῥήξ Κορράδος ἦν στρατηγὸς ταγμάτων,
 φιλευσεβῆς ῥήξ καὶ φιλόχριστος πλεον,
- 4110 ὃς ὄρκια θεῖς ἄνακτι πιστευτέα,
 ἧ μὴν παρελθεῖν φιλῶς Ῥωμαῖδα
 αὐτόν τε καὶ στρατεύμα καὶ βλάβης δίγα,
 καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς Κωνσταντινου φθάσει
 σὺν τῇ στρατιᾷ καὶ λιμῶ κατηκῶ,
- 4115 μηδὲν νευχμῶσας τι τῶν συγκειμένων·
 ἀφ' οὗ γε πορθμὸν ἐκπεράσυντες τάχος
 ἦνυτον αὐτῶν τὸν προκειμένον δρόμον.
 Ὅ δ' αὐτοκράτωρ κεκρικῶς εἶναι δέον
 δι' ἄγροχέρσου στρατιᾶς ῥωμαλέας
- 4120 ἐπιστρατεύσει τῇ Κερκυραίων ἄκρα,
 ἐκ Σικελικῆς προσφάτως ναυαρχίας
 ὑποστάση πόρθησιν ἐξ ἄβουλλας,
 πρὸς τοῦτ' ἀπησχόλητο νυκτὸς ἡμέρας.
 καὶ συναλίσας στρατιὰν πανταχόθεν
- 4125 φρίσσουσαν αἰχμαῖς, μυριάριθμον, ξένην,
 χιλιόναυον στόλον τε πρὸς τοῖσδ' ὀπλίαις,
 πρὸς νῆσον ἐστράτευσε τὴν τῶν Φαιάκων,
 καὶ τῆδ' ἐφιστᾷ τὰς δυνάμεις κυκλόθεν,
 καὶ κυτυκρατεῖ τῆσδε λιμῶ καὶ βίᾳ.
- 4130 καὶ τρισυριστέος Πελαγονίαν φθάσει,

citas, (4105) gravis et cunctis rebus exitiosus, Romano imperio derepente incubuit, Sioniam praetendens expeditionem. huius Corradus dux erat exercitus, rex pius et Christo maxime devotus; (4110) qui data Caesari iurata fide per fines nostros amico transiturum, nec se nec milites fore nobis nocuos, ad ipsam Constantini devenit urbem cum suis copiis populoque subdito, (4115) nec praeter foedus quicquam est molitus. atque hinc trajecto sine mora freto susceptum porro continuaverunt iter.

Iam imperator necessarium iudicans cum valido exercitu tam pedestri quam navali (4120) ferre suppetias arci Corcyraeae, quae nuper cladem a Sicula classe ob consilii imprudentiam passa fuerat, huic curae diu noctuque intentus erat; et congregato undecunqve exercitu, (4125) armis horribico innumero miro, et mille navium classe plena milite, cum his accessit ad Phaeacum insulam eamque viribus undequae circumdedit, et fame demum vique debellavit. (4130) mox victor venit in Pelagioniam, unde Triballo invasit ceu leo, qui foedus ante initum irritave-

- ἀφ' ἧς ἐπελθὼν Τριβαλοῖς ὡσπερ λέων,
 σπονδὰς διαλύσασι τὰς συγκειμένας
 καὶ Ῥωμαϊκὰς καταδηοῦσι πόλεις,
 βροντήματι σφᾶς κατέπληξε καὶ μόνω.
 4135 *λείαν τ' ἐλάσας καὶ λαφρευαγωγίαν*
ἐκείθεν ἀμύθητον ἄμ' ἀνδραπόδοις,
πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἀνθυποστρέφει,
καὶ πὶ τροπιῶν προσηάτω καὶ τῇ νίκη
κατήγαγε Θρίμιβον ἐν μέσῃ πόλει.
 4140 *Ἄρτι δ' ἐπικλάμποντος ἤρος καὶ πάλω*
ἄναξ ἐπέστη Πελαγονίας τόποις,
καὶ Τριβαλλάρχην Οὔρεσιν κικεργάτην
μέτεισιν αὔθις, κατὰ Ῥωμαίων ὕπλα
κινοῦντα κακῶς Παιόνων συμμαχίᾳ,
 4145 *ὥστ' ἀναθυροσήσαντα κατὰ συστάδην*
τὴν πρὸς κρατοῦντα μὴ κατοκνηῖσαι μάχην.
τέως βασιλεὺς συμπλακεῖς σφίσι μάχῃ
τρόπαιον ἰστᾶ κατὰ βαρβάρων μέγα,
δὲ ἄρχιζουπάνος γε κλήσιν Βακχίνος
 4150 *μόνω βασιλεῖ κατ' ἐπιλέγδην μόνος,*
μέγας τε φωνὴν καὶ βριαρόχειο γήγας,
ἄλλος Γολιάθ, ὑπέροφρος τοὺς τρόπους,
ἄνακτι Δαβὶδ πρὸς μάχην συνεπλάκη.
καὶ θλιῖ παραπέτασμα σιδηροῦν κράνους
 4155 *τὸ πρὸ προσώπου βάρβαρος πλῆξας ξίφει*
ἄναξ δὲ διέπειρε βαρβάρου χέρα,
τριχῶν τε τοῦτον εὐφρῶς διεδραμημένος

rant atque Romanis urbibus molesti erant. hos ergo terruit vel solo rugitu; (4135) et praedam inde referens ac manubias innumerabiles cum mancipiis rursus ad regiam urbem pedem rettulit; atque ob recentem nobilem victoriam rite triumphum media urbe egit.

(4140) Tum rursus, vere vix se aperiente, adfuit Caesar Pelagoniae terris et Triballorum principem iniurium Uresim impetit, qui nuper arma sociis Paconibus in Romanos moverat; (4145) quare et audebat manifesto Marte cum nostro Caesare pugnam non respuere. verum patrato cum barbaris proelio tropaeum ingens Caesar reportavit. sed Archizupanus, vulgo Bacchinus, (4150) singulare cum Caesare certamen suscepit, magna praeditus membrorum mole et Briareo par centimano, vel gigas Goliath superbiens in Davidem. barbarus ergo munimentum galeae ferreum, (4155) ori praetentum Caesaris, ense frangit: at manum barbari Caesar configit, eumque coma fortiter correptum per-

- ζῶντα στρατιᾷ ταχίως περιστάνει.
 καὶ βαρβυρικοῦ διαλυθέντος ἀτίφους
- 4160 νίκην ἀπηνέγκαντο Ῥωμαῖοι πάλιν.
 Ἔτι δ' ἰδρῶτας Μανουὴλ μάχης φέρων,
 οὐδ' ἐκτινάξας τοῦ προσώπου τὴν κόριν,
 ἐκείθεν ἐξώρμησε κατὰ Παιόνων,
 ἔγκλημ' ἐπάγων σφίσι τὴν συμμαχίαν
- 4165 τὴν πρὸς Τριβαλλοῦς Ῥωμικῶν καθ' ὕρων.
 Σίουβον οὐκοῦν ἐκπεράσας ὡς δέον,
 Φραγγοχωρῶν καὶ Ζευγμίνῳ τῇ πόλει
 ἐπεισπεσῶν ἔκειρε πάντα τὰ πέριξ,
 κάκειθεν ἀπήλασεν λείαν μυρίαν,
- 4170 καὶ πλοῦτον εἶλε καὶ λάφυρα καὶ σκῦλα.
 καὶ πυλινοστεῖ πρὸς βασιλίδι πόλιν,
 καὶ κατάγει Θράμβον εὖσημον πόλει,
 δορυυλώτους Τριβαλοῦς Οὐννοὺς ἄγων,
 στολὰς τιμαλφεῖς εὐφρῶς ἠσθημένους
- 4175 πομπὴν θ' ἐπέξαιροντας αὐτῶν τῇ θείᾳ.
 Καιρὸν δὲ βραχὺν ἐνδιατρίψας πόλει
 ἐπιστρατεύει Παιόσιν αὐθις ἄναξ,
 καὶ πρὸς Σαρδικὴν ἀφικνεῖται τὴν πόλιν,
 κάκει παρῶν τέθεικε συμβάσεις σφίσιν.
- 4180 χωρεῖ δ' ἐκείθεν πρὸς Τριβαλῶν σατράπην,
 καὶ τόνδ' ὁδοῦ πάρεργον ἐντρομὸν δρώσας
 πειθήνιον τε τῷ κράτει τῶν Ἀυσόνων
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἴσεισι πόλιν.

trahit vivum ad nostrum exercitum. quare barbarico dissoluto agmine,
 (4160) Romani denuo referunt victoriam.

Manuel adhuc pugnae sudorem gerens, necdum de facie pulvere
 deterso, illinc in Paeonas transtulit exercitum, crimen ulturus societatis
 bellicae (4165) quam cum Triballis contra nos inierant. ergo traecto
 cum copiis Savo, et Francochorium Zeugminumque urbem occupans,
 agros quaquaversus vastans, illincque abductis plurimis manubiis,
 (4170) opibus auctus praedaeque onustus reversus est ad imperii metro-
 polim, nobilem agens per urbem triumphum, captos Triballos Hunno-
 que ducens splendidis togis decenter indutos, (4175) insignis pompae
 mirum ornamentum.

Brevi intervallo in urbe demoratus rursus Paeonium bellum est ag-
 gressus Caesar, et Sardicam urbem usque venit, ibique pacem hostibus
 est largitus. (4180) illinc profectus contra Triballum satrapam, hunc in
 itinere tantopere exterruit, ut obedientem fecerit imperio; et sic By-

- ἦρος δ' ἐπιλάμποντος ἕξεισι πάλιν,
 4185 καὶ πρὸς πεδία Πελαγονίας φθάνει·
 κάκει διαγνοὺς βασιλειῶντα δόλω
 Οὔννου τ' ἐπαλείφοντα πρὸς Ξηρουκίαν
 Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον, ἄρχοντα τότε
 Βρανιτζόβης θέματος καὶ Βελλεγράδων,
 4190 ἔπυσεν ἀρχῆς, καὶ καθείρξας ἐν πέδαις
 δέσμιοι ἀπέστειλεν ἐν Βυζαντίδι,
 καὶ φυλακῇ δέδωκεν ἀσφαλεστάτη.
 καὶ τηλικαῦτα Παιόνων ἀρχηγέτης
 σπονδὰς λελυκῶς κατέδραμε χωρὶα
 4195 Βρανιτζόβης ζύμπαντα καὶ Βελλεγράδων.
 τέως ἐπιστὰς βασιλεὺς κακομένους
 ἤμυεν αὐτοῖς ὡς ἐνῆν παρουσίᾳ,
 καὶ πρὸς βασιλεύουσαν ἀνθυποστρέφει,
 εὖ πράγματα θεῖς πάντα τὰ πρὸς ἐσπέραν.
 4200 Καὶ λοιπὸν ἐστράτευσεν πρὸς Κιλικίαν.
 εἰς Ἄδαναν οὖν καὶ Ταρσὸν ἀφιγμένους
 καὶ ταῖσδε τὰ πρόσσικα θάλασας ὡς δέον
 ὑπήκοα φρούρια Ῥωμαίων κράτει,
 πύσχοντα κακῶς πρὸς Τοροῦση τῷ τότε,
 4205 καὶ μέχρι λαμπροῦς Ἀντιοχείας φθάνει,
 ἧς ἔνδον εἰσήλασε σὺν δορυφόροις
 καὶ παρασήμεροις βασιλικοῖς ὡς κράτωρ,
 διεκχυθέντων ἐκ πυλῶν οἰκητόρων
 καὶ σκευυσάντων φιλότιμόν οἱ λίαν

4197 ἐνῆν] ἐν V
 Choniata 3 1. M.

4204 de Toruse Armenio Nicetas

zantium redux venit Caesar. sed vere exorto iterum egressus (4185) ad Pelagoniae terras semet transtulit; ibique intelligens moliri tyrannidem Hunnosque ad bellum exstimulare Comnenum Andronicum, tunc regentem Branitzobae thema et Bellegradi, (4190) officio spoliatus, catenisque onustus mittit Byzantium, ibique mandat quam tutissimum carcere custodiri. interim princeps Paeonum violato foedere terras incursabat omnes (4195) Branitzobae atque Bellegradi: sed Caesar praesens damnum perperis tulit suppetias cum vindictis. mox ad metropolim pedem referebat, compositis cunctis in occidente rebus.

(4200) Postea transtulit bellum in Ciliciam, pervectusque Adanam atque Tarsum harum castella instauravit rite, quae Romano imperio obnoxia erant, sed nuper a Toruse vexata fuerant. (4205) et Antiochiam usque progressus est, in quam cum suis custodibus est receptus et cum vexillis regis ut imperator, effusus obviam extra portas civibus, eique

Ephraemius.

12

- 4210 πομπαίων εἰσέλευσιν ἐσθήμοις κρότοις.
 ἔνθα διάγων Μανουὴλ αὐτοκράτωρ
 ἐν παιδιᾷ δέδειχεν ἀγῶνι σφίσι
 ἀνδρείας ἔργα καὶ χερσὶ ῥωμαλέας,
 ἡρωϊκῇ πρέποντα γενναία φύσει,
- 4215 κοντῶν ἀμίλλαις ἐκνικήσας ἱππότας
 Ἰταλιώτας ἀγερώχους πρὸς δόρυ.
 εὐανδρίας οὕτω δὲ δείξας τὸ σθένος
 ἐμπειρίαν τε συνετὴν τὴν ἐν μάχαις,
 καὶ θαύματος ἔξυμπαντας ἐμπλήσας, ἀναξ
- 4220 οἰκαδ' ἐπανέβη πρὸς Κωνσταντίνου.
 Κοινωνὸν οὗτος τοῦ λόγου καὶ τοῦ κράτους
 ἔγημε κάλλος εὐπρεπεστάτην κόρην,
 Ἀντιοχείας σατράπου θυγατέρα,
 Ἰταλιώτου Πετρεβίνου ἱππότου,
- 4225 πρώτην σύνευνον ἀποβαλὼν θανάτῳ,
 ἔξ Ἀλαμανῶν ἀρχικῶν οὖσαν γένους.
 Ταῦτα μὲν ὧδε συνέκρυσεν ὡς ἔφην·
 Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος δ' ἐγκαθεργαμένος
 δι' ὅσπερ ἰστέρησεν αἰτίας λόγος,
- 4230 εἰρκτικῆς διαδράς μηχανῆ πολυτρόπῳ
 εἰς Γάλιτζαν ἔδραμε Ῥωσικὴν πόλιν,
 καὶ τῷ σατραπεύοντι ταύτης ἀσμένως
 δεχθεὶς παρ' αὐτῷ πλεῖστον ἐμμένει χρόνον.
 οὕτω δὲ συνέδησεν αὐτοῦ πρὸς πόθον
- 4235 καὶ φίλων σχέσιν τε σατράπην χρόνῳ

valde gloriosam curantibus (4210) ingressus pompam cum secundis plausibus. dumque ibi manet Manuel imperator, in ludorum agone ostendit civibus validae manus opera virilla heroicae digna generosaeque indolis, (4215) contorum certaminibus vincens equites Italicos hastarum laude inclytos. sic fortitudinis indicium editis atque prudentis in proeliis peritiae, suique admiratione concitata, (4220) ad Constantini rediit urbem patriam.

Idem consortem tori atque imperii duxerat forma inclytam puellam, Antiochiae satrapa prognatam Petebino, equite ex Italia, (4225) quia primam coniugem amiserat ex Alamannis genitam principibus.

Atque haec huiusmodi sortita sunt exitum. Comnenus autem habitus in vinculis ob iam narratas causas, Andronicus, (4230) versuto astu carcere se proripiens in Russicam confugit Galitzam urbem, ibique a satrapa prono animo exceptus longo permansit apud ipsum tempore. tanta autem sibi iunxit amicitia (4235) et quotidianis satrapam officii,

- ὡς συνεδρεῦειν συναριστῶν σατράπη
καὶ τῷδε συνέστιον ἄει τυγχάνειν.
ὁμως κρίνων ὄνειδος οἰκείον κράτωρ
πρωτεξαδέλφου τὴν φυγὴν Ἀνδρονίκου
- 4240 ἀπόδρασιν τε κἀπὶ τῆς ξένης ἄλλην,
ἐπιμελὲς τίθησιν ἔργον καὶ λόγον
ὥστ' ἀπολαβεῖν τόνδε πατρίδα πάλιν,
καὶ μᾶλλον οἷς ἠγγέλλε φήμη καὶ τάδε,
ὅτι Σκυθικὴν στρατιῶν παροξύνει
- 4245 Θράκης ἐπελθεῖν Μακεδονίας ὄροις.
ἐκείθεν οὐκοῦν εὐμενῶς αὐτοκράτωρ
πίστεις παρασχῶν καὶ λαβῶν ἐπανάγει.
Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον πρὸς τὴν πατρίδα.
- Καθ' ὃν χρόνον Παίονες ἤετηχότες
- 4250 αἷς πρὸς κρατοῦντα συνέθεντο ξυμβάσεις,
χώραις ἐπῆλθον Ἀδσόνων παριστοίσις,
καὶ Ῥωμαίκοις συμβαλόντες τῶν μισι
νίκην ἀπηνέγκαντο καὶ πληθὸς σκύλων.
τοίνυν ἐπιστὰς βασιλεὺς τῷ Ζευγμίνῳ
- 4255 ἤλωκότι Παίοσιν ἄρτι βαρβάρους,
ἐπανασῶζει καὶ πάλιν Ῥωμαῖδι
εὐβουλίαις νίκαις τε καὶ στρατηγίαις.
- Καὶ μὴν περιώνυμον ἔργον καὶ τόδε
ἀναπέφανται τοῦ καλοῦ στεφηνόφρου.
- 4260 πόλεις Ἀσιάτιδες εὐχρηστοὶ βίῳ,
Χλιαρὰ καὶ Πέργαμος ἄλλαι τ' αὖ πόλεις,
ὧν τὰ περίξ πάσχοντα Πέρσαις βαρβάρους

ut illi semper in convictu adesset eiusque mensa assidue uteretur. at Caesar sibi probrosam existimans Andronici fugam patruelis (4240) et in alieno solo vagam vitam, coepit putare qua ratione posset hominem in patriam suam retrahere, praesertim quia didita fama erat arma Scytharum ab illo commoveri (4245) Macedoniaeque et Thraciae adesse finibus. ergo benivola oblata fide Caesar, et recepta invicem, redaxit Comnenum Andronicum ad lares patrios.

Sub idem tempus Paeones, effracta (4250) quam Manueli sponderant fide, nostras ad Istrum incursabant terras, et cum Romanis congressi militibus victoria et spoliis plurimis sunt potiti. quamobrem Caesar Zeugminum progressus, (4255) quam urbem nuper Paeones occupaverant, rursus Romano vindicat imperio victoriis et consiliis et arte bellica.

Inclytum aliud et famigeratum praeclari regis opus inclaruit. (4260) urbes Asiaticas, utiles rei publicae, Chliaram Pergamum alias-

- δροῦμένα τε πυροπολούμενα σφίσιν,
 κωμηδὸν ὡς ἔχοντα τὴν συνοικίαν,
 4265 ἄναξ περιέβαλε τείχεσι τάδε·
 καὶ διαλαβὼν φρουροῖσι ἀσφαλῆσι
 τὸν χῦρον ἀπήλλαξε Περσικῆς λύμης.
 οἰκητόρων οὕτω δὲ πλήθουσι τάδε
 καὶ πᾶσι καλῶς τοῖς κατὰ βίον βρίθει,
 4270 ἀγροῖς τε φντῶσι τε χάρισι ξέναις,
 φρούρια ταῦτα καὶ πόλεις εἰρημέναι,
 ὡς τῶν μεγάλων κατακρατεῖν ἀστέιον.
 Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφη·
 ὄρκους δὲ πάλιν συγχεάντων Παιόνων
 4275 ἔξισιν ἄναξ τῶν βασιλείων δύμων,
 καὶ πρὸς Σαρδικὴν ἀφικνεῖται τὴν πόλιν,
 οὗ συμβαλεῖν τέτακτο Ῥωμαίων ἴλαις.
 ἐπεὶ δὲ συνήθροιστο πᾶν στρατευμάτων
 κρίσει στρατηγῶν βασιλεὺς βουληφόρων
 4280 Κοτοστέφανον Ἀνδρόνικον δεικνύει,
 ἄνδρ' ἀρεϊκόν, ἀπτόητον ἐν μάχαις,
 καὶ τὴν κατ' Οὐγγρων ἀνυτίθῃσι μάχην.
 ὃς παραλαβὼν Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις
 ὁρμᾷ κατὰ σφῶν σὺν Θεῷ νίκης δότῃ·
 4285 καὶ δὴ περάσας Σάουβον Ἴστρον θ' ἄμα
 ἐπεισέδω Ζεύγμινον Ἀύσόνων πόλιν,
 καὶ Παιονικαῖς συμπλακεῖς Ἰλαρχαῖς
 περιφανῆς τρόπαιον ἰστᾶ καὶ νίκην.

4269 καλοῖς?

que aliquot, quarum ager misere Persis barbaris obnoxius igne et ferro
 vastabatur, propterea quod pagatim habitabantur, (4265) moenibus Cae-
 sar eunctas circumclusit: et communitam validis castellis provinciam
 damno Persico prohibuit. sic autem crevit incolarum numerus, sic am-
 pliata sunt vivendi comoda (4270) agris arboribus peregrinisque bonis,
 ut haec castella praedictaeque urbes vel ipais magnis urbibus anti-
 stent.

His ita gestis, interim Paeonibus fidem iuratam denuo rumpentibus,
 (4275) relicta regia pergit imperator Sardicam usque urbem, quo con-
 ductus Romanis legionibus conventus erat, ubi universae convenerunt
 copiae, ducum prudentium Caesar de consilio (4280) Andronicum creat
 Contostephanum, virum mavortium proeliis invictum, eique bellum com-
 mittit Hungaricum. is vero assumpto exercitu Romano pergit in hostes
 cum deo propitio, (4285) traiectisque Savo et Istro fluviis ingreditur
 Zeugminum urbem nostram, et cum Paeonicis congressus legionibus

- κάκειθεν ἀνέβηεν ὡς νικηφόρος,
 4290 καὶ βασιλεῖ δέδεκτο λίαν ἀσμένως.
 μεθ' ἡμέρας οὖν τὴν βασιλειον πόλιν
 ἀναξ πεφθακῶς σὺν νίκης παραιτίῳ
 κατήγαγε θράμβον ἔκλαμπρον πάνυ,
 στενούμενον πλήθει τε τῶν θειωμένων
 4295 τῶν τ' αἰχμαλώτων καὶ σκύλων καὶ λαφύρων.
 ἤγετο γὰρ τέτρωρον εἰ ἤροσσημένον,
 ἀργύρεόν πως, ὑπόχρυσον μετρίως,
 δ' χιονώδεις εἶλον ἵπποι τὴν θείαν·
 ἐφ' οὗ γε σεπτὴν ἀναβιβάζει κράτωρ
 4300 τῆς μητρανάνδρου πυρθένου τὴν εἰκόνα
 ὡς συστρατήγου συμμάχου τ' ἀπροσμάχου·
 μετὰ δὲ λαμπροὶ καὶ βασιλείῳ γένει
 κυδρούμενοι κάλλιστα καὶ ταῖς ἀξίαις.
 ἔπειθ' ὁ κρατῶν ὡς γίγας βριαρόχειρ,
 4305 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν νυμφίος γ' ἐκ παστάδος,
 κύνδιτος ἢ μέγιστος, ἀστράπτων φάει,
 ὀχούμενος προῆλθεν εὐπρεπῶς ἄγαν·
 μεθ' ὃν Κοκτοστέφανος αἴτιος νίκης,
 ὑμνούμενος ξύμπασι τῆς στρατηγίας.
 4310 μέγαν δὲ ναὸν πεφθακῶς αὐτοκράτωρ
 καὶ τόנד' ὑπεισδὺς εὐχαριστεῖ προφρόνως
 εἰ νικοποιῶ παντάνακτι δεσπότῃ,
 καὶ τοῦδε λαμπρῶς αἶνεσιν γλώσση φράσας
 ἐκείθεν ἤκει πρὸς βασιλεῖος δόμους.

splendidum ex hoste tropaeum restitit; atque illinc venit ornatus adorea
 (4290) ad Caesarem, qui laetus eum excepit. paulo post igitur ad re-
 galem urbem reversus cum victoriae auctore duxit triumphum
 apprime magnificum, confertis plenum spectatorum turbis, (4295) mili-
 tibus captivis ac manubiis. nam procedebat affabre composita quadriga,
 argento auroque exornata, nivei quam ducebant candoris equi. ibi
 locari iusserat imperator (4300) virginis augustam deiparae imaginem,
 belli velut sociae tutelaeque. hanc sequebantur regii cognati, pulcher-
 rime exornati suis insignibus. deinde Caesar ut gigas fortissimus,
 (4305) vel potius ceu sponsus adveniens thalamo, maximus, admirandus,
 luce rutilans equitans procedebat decenter admodum. post quem Conto-
 stephanus victoriosus, hymnis a cuncto exercitu celebratus. (4310) post-
 quam ad templum devenerunt maximum, illuc ingressus Caesar laeto
 animo gratias egit victoriae auctori deo, eiusque laudes divite lingua
 dixit; tum se ad regiam contulit palatium.

- 4315 Οὗτος Μανουὴλ πορφυρογενεῖς ἀδύναξ
 θεῶν χαριστήρια τῶν ὄλων θύει
 γεννήσας υἷδν ἐκ γάμων τῶν δευτέρων,
 ἐφ' ᾧ θαλίαις καὶ καλάϊς πανδαυσίαις
 ἀστυπολίτας ἔστιακῶς πλουσίως
- 4320 κέκληκεν Ἀλέξιον υἱέα φίλον.
 Τούτου κρατοῦντος καὶ Βενετῶν γένος
 ἀνδρῶν ὑπήρξεν Ἰταλῶν ἀποικία
 ἐκ Βενετίας εἰς βασιλίδα πόλιν,
 καὶ τῆσδ' ἐνεγράφησαν ἀστοῖς γνησίοις,
- 4325 καὶ τῆσδ' ἐφηπλώθησαν εἰς πᾶσαν χθόνα
 διασπαρέντες Αὔσονων κραταρχίας.
 ἐνημμένοι πλοῦτον δὲ βαθὴν πραγμάτων
 αὖξην τε μακράν, ἀθθάδειάν τε πλεόν,
 οὐκ Αὔσονας ἤγγητο δυσμενεῖς μόνον,
- 4330 ἀλλὰ βασιλείων γε καὶ προσταγμάτων
 καὶ τῶν ἀπειλῶν εἶχον ἀνεπιστρόφως.
 τὴν σφῶν τὸ λοιπὸν ὑπερορῆαν ἄναξ
 οὐκουν φουρητὴν οὐδ' ἰάσιμον κρῖνων,
 γράμματα βασιλεια κατ' ἐπαρχίαν
- 4335 Ῥωμαϊκὴν πέπομφεν ἅπασαν λάθρα,
 κατάσχεσιν δηλοῦντα τῶν Βενετῶν
 χρόνον τε καθ' ὃν ταῦτα πραχθῆναι δέον.
 ὦριστο τοίνυν ἡμέρα προθεσμίας,
 ἧς ἐνστάσης πᾶς συνελήφθη Λατίνων,
- 4340 τῆς δυστροπίας εἰσπραχθέντες εὐδύνας.
 Βενετῶν ὅσοι δὲ τὴν Κωνσταντίνου

(4315) Hic Manuel rex atque porphyrogenitus supremo numini gratias persolvit, suscepto filio de secundis nuptiis; ob quem laetitia publici convivii cives universos opipare excepit; (4320) carumque filium appellavit Alexium.

Regnante Manuele gentis Venetae colonia quaedam civium Italarum Venetiis venit ad regiam metropolim, ibique genuinis adscripta civibus (4325) exin in omnes sparsa est provincias Romani imperii, lautosque thesauros opum congescit et potentiam amplam, multoque magis intendit audaciam. nec solum nostro populo diffidebant (4330) Veneti, sed edicta spernebant regia, neque minarum tangebantur metu. horum superbiam haud diutius Caesar ratus ferendam utpote insanabilem, literas regias per provincias omnes (4335) Romani imperii clanculum dimisit, quae ut caperentur Veneti mandabant, et rei gerendae tempus praescribebant. ergo conducta certa dies fuit, qua sunt capti Latini omnes, (4340) improbi moris uti poenas luerent. tamen qui Veneti urbem Constantini

- πόλιν κατέκουν, ἀποδράσαντες τάχος
 επιβεβηκότες τε νηὸς ἐσπέρας
 τοῖς ἀνέμοις λαίφη τε δόντες ὡς δέον,
 4345 ἀπήεσαν φεύγοντες ἐς σφῶν πατρίδας.
 καὶ σφᾶς μὲν εἶχεν ἡ Βενετία τότε,
 μετὰ δὲ μακρὸν ἠῆτρεπικότες στόλον
 νήσους ἐκάκουν ἐκπλέοντες εὐδρόμους·
 ἀλλ' ἀντίπρωρος Ἀυσόνων σταλεῖς στόλος
 4350 πλοῦ σφᾶς ἀπεῖρξε πειρατικοῦ καὶ μάχης.
 τοίνυν ἀποστάντες γε τοῦ διὰ μάχης
 ἐχθροὸς κακῶς δρᾶν ἀμύνεσθαι τ' αὖ ἀτόλμω,
 πρὸς ῥῆγα συνέθεντο τῆς Σικελίας
 ὄρκια πιστὰ συμβάσεις τε φιλίας.
 4355 ὁ γνὸς βασιλεὺς ὁ προμηθεὺς Ἀυσόνων,
 καὶ τὰς ἐπὶ λύμῃ γε τῆς Ῥωμαΐδος
 συμφωνίας σφῶν ἐννοούμενος λῦσαι
 ἄς ῥῆγὶ συνέπραξαν ἀμύνης χάριν,
 ἀνεξικάκως εὐμενῶς εὐμηχάνως
 4360 πρὸς φίλων ἐλλυσεν αὐτοὺς τὴν πάλαι,
 ἀμνηστῆν δοὺς τῶν σφίσι πεπραγμένων.
 πρὸς δ' αὖ ἔθῃ δίδωσιν αὐτοῖς τὰ πάλαι,
 καὶ σφῶν ὄσων εἴληφε τὸ πρὶν οὐσίαν
 καὶ τήνδε βασιλεῖος ἐφροῦρει στέγη,
 4365 τοῖς Βενετικοῖς ἀπέδωκε προφρόνως.
 Γενναίαν ἄναξ οὔτοσσι πλουτῶν φύσιν,
 ὀξύρροπός τ' ὦν ἐν μάχαις ἀντιπάλων,
 δραστήριός τε καρτερόψυχος λίαν,

tunc incolebant, festinanter omnes conscensa nave vespertino tempore, velaque ventis naviter pandentes (4345) in suam patriam fuga deveni-
 runt; sicque Venetiis interim manserunt. multo post tamen, ordinata
 classe, facili cursu infestabant insulas: verum opposita Romanorum
 classis (4350) cohibebat illos a suo latrocinio. quare dimisso decer-
 tandi studio, neque iam hosti navibus nocentes, cum rege Siculo con-
 ventione facta fidem iuratam pangunt amicitiae. (4355) cognita re
 Caesar, imperii tutor, ad Romanorum damna conjuratam deliberavit
 solvere amicitiam, quam studio ultionis cum rege pepigerant. nempe
 patienter callide benivole (4360) illos ad veterem traxit amicitiam,
 facti cuiusvis impertita venia. insuper prisca privilegia indulisit; et
 quicquid Venetae rei captum fuerat et in quaestorio servabatur regio,
 (4365) reddidit ipsis animo lubente.

Hic tam egregio praeditus ingenio Caesar, ad pugnas alacer pan-
 gendas, efficax, animo admodum constante, et per se ipse bella confi-

- καὶ διενεργῶν δι' ἑαυτοῦ τὰς μάχας,
 4370 δεῖσαν ἵππον ἀνέβαιναν αὐτίκα
 καὶ τῆς στρατιῆς ἦν προμαχῶν ἐδθύμως.
 ἔξεισι τοίνυν κατὰ Σουλτάνου πάλιν
 κατατρέχοντος Ῥωμαϊκὰ χωρία,
 καὶ γίνεται. δὴ πρὸς Θέμα Δορυλαίου,
 4375 ἔνθα χρονίζων εὖ ἀνακτίζει τόδε.
 τείχει τ' ὄχυρῶ καὶ περιτείλῃ ξένη
 περιβαλὼν εὖ κατοχυρώσας θ' ἄμια,
 καὶ δοὺς φυλακὴν ὡς ἐνὴν τῶδ' ἄξια,
 μερῶν ἀπανίστατο τοῦ Δορυλαίου.
 4380 ἐπίσταται δὲ φρουρίῳ τῷ Σουβλέῳ,
 κἀκεῖν' ὁμοίως ἀνακτίσας ὡς δέον,
 καὶ πάντα θεῖς εὖ, πρὸς πόλιν ὑποστρέφει.
 Βραχὺς ἐφεξῆς παρελήλυθε χρόνος,
 καὶ καθ' ἑαυτοὺς βασιλεὺς καὶ σουλτάνος
 4385 ὑπέσμυχον πῦρ ἐν ἀποδιῇ καρδίας,
 ἔναυσμα βριχὸν μνησικακίης χόλου,
 καὶ τοῦτ' ἀνάψαι κατέσπευδον εἰς φλόγα·
 ἐκάτερος γοῦν ἐγκαλῶν ἐκατέρῳ
 ὑπῆρχε σαφῶς καὶ διηπείλει μέγα.
 4390 ὄθεν βασιλεὺς τὰς ὑπούσας δυνάμεις
 πάσας ἀθροίσας ὡς ἐνὴν πανταχόθεν,
 ἄλλας τ' ἐπ' ἄλλαις συναγαγὼν ὡς δέον
 ἔξ Ἰταλῶν τε καὶ Σκυθῶν παριστρίων,
 καὶ συγκροτήσας μυριάριθμον στίφος,
 4395 ἀφανίσων ἄπεισι Περσικὸν φύλον

ciens, (4370) ubi opus erat, statim equo incense primus in acie strenue perstabat. iterum ergo pergit in Sultanum, a quo Romanae incur-sabantur terrae, et usque ad thema pervenit Dorylei. (4375) ibi sub-sistens instauravit urbem, validis moenibus miroque vallo ei circum-posito cum propugnaculis; impositoque idoneo praesidio ex agro Dorylei castra movit, (4380) atque Subleo adfuit castello; ipsoque pariter apte communito, et reliquis dispositis, ad urbem redit.

Sed brevi requies intervallo fuit: invicem quippe Caesar et Sul-tanus (4385) ignem fovebant sub cordis cineribus, fomitem promptum meditatae ultionis, atque erupturum protinus in flammam. uterque scilicet accusabant invicem querelis manifestis minisque gravibus. (4390) quamobrem Caesar vires universas undique contrahens, hisque supplementa alia atque alia, ut par erat, addens ex Italia atque Scy-this ad Istrum positis, congregatoque innumero exercitu, (4395) Persi-

- καὶ κατερείψων Ἰκόνιον εἰς ἔδος,
 πρὸς δ' αὖ γε περιστάκτα καθέξων βίᾳ
 καὶ συμπατήσων ὡς ἔθος κατ' αὐχένος.
 ἀπάρας οὐκοῦν ἐκ Βυζαντίου τάχος
- 4400 μετὰ στρατιᾶς διὰ Φρυγίας μέσης,
 εἰς Χώνας ἦλθεν, εὖ πόλιν ὀκισμένην·
 κακείθεν ἐξώρμησεν εἰς ἔρυσά τι
 ᾧ Μυριοκέφαλον ἦν κλήσις πάλαι,
 ἀφ' οὗπερ εἰσήλαυνεν εἰς Περσίδος.
- 4405 τειχῶν Ἰκονίου τε τοῦ περικλύτου
 μετὰ στρατιᾶς ἐσθθενοῦς ὁμομύλας
 καὶ ταγματάρχων ἀφεικῶν ἐν μάχαις,
 σταθμοὺς ἀπάρσεις νουνεχῶς καὶ σὸν λόγῳ
 τὰς καθ' ὁδὸν δρωῶν χάριν ὑποζυγίων,
- 4410 ἃ μηχανὰς ἀνεῖχε καὶ σφῶν τεχνίτας
 ὄντας ἀόπλους ἀδαεῖς τε τῆς μάχης.
 πλὴν οὐδ' ὁ σουλτὰν ἡμίλει στρατευμάτων,
 συμμαχικὸν δ' ἤθροισεν ἐκ τῶν συμφύλων
 πρὸς ἀντιπαρατάξιν ἠντρεπισμένων.
- 4415 πρέσβεις δ' ὅμως πέπομφε πρὸς βασιλεῖα
 αἰτῶν ἐνόρκους φιλίας καὶ συμβάσεις
 ἐξάνυσίν τε βασιλεῖ βουλευτέων.
 ἐπεὶ δ' ἑώρα συμβάσεις ἀνηνύτους,
 αἰρεῖ προφθάσας σουλτάνος δυσχωρίας
- 4420 καὶ τὰς στενωποὺς ἀτρυπῶν πορευομένων
 κλεισοῦρας, ἣ κέκλητο Τζιβρίτζη πάλαι,

4420 τοῦδ V

4421 αἷ κέκληντο? cf. Nicet. p. 232 24.

cum pergit ceu deleturus gentem Iconiumque humi prostraturus, eiusque regem insuper capturus, ut pede collum de more calcaret. igitur raptim profectus Byzantio, (4400) cum suis copiis Phrygiam pertransiens, Chonas devenit, elegantem urbem. illinc ad castrum quoddam est progressus cui nomen vetus erat Myriocephalum: unde pervasit in dicionem Peraicam, (4405) tendens ad moenia incltyti Iconii, cum exercitu valde fortissimo et cum expertis proeliandi ducibus, itineris stationes prudenter metiens propter iumenta machinis onusta (4410) cum artificibus suis inermibus neque gerendi belli peritis. nec vero Sultanus non coegbat copias, immo gentiles accersebat suppetias et defensionem strenue apparabat. (4415) tamen legatos misit ad Caesarem, iuratum foedus qui memorarent fidemque ratam esse postulerent. sed enim irrita foedera cernens Sultanus, locos occupat difficiles (4420) atque viarum obsidet angustias, clausuram olim dictam Tzibritzen, per quam Romanus

- δι' ἧς στρατιὰ Ῥωμαϊκὴ καὶ κράτωρ
 ἔσπευδον ἔλθεῖν ἐκ Μυριοκεφάλου·
 οὗ παραβύει σουλτάνος τὰς δυνάμεις,
 4425 λόχον καθίσας ὡς ἔθος τοῖς βαρβάροις,
 ὡς ἂν ἐπεισπέσωσι Ῥωμαίοις δόλω.
 ἔστι δ' ὁ χώρος ἀπόκρημνος εἰσόπαν,
 στενὸς κομιδῇ δυστίβεντός τε πλέον,
 Ταίναρον Ἰαίδου καὶ Χαρώνεια πέδου,
 4430 αὐτῶν προήκων δυσπόρευτον εἰς τρίβον.
 ἀψαμένης οὖν στρατιᾶς δυσχωρίας,
 στρατεύματα μὲν καὶ λοχαγοὶ ταγμάτων,
 οἷς ἦν προάγειν στρατιᾶς τεταγμένον,
 διεκδραμόντες ἀπαθεῖς κακῶν τόπον
 4435 εἰς πλάτος ἠύλισθησαν ἔξω κινδύνου·
 ἀγχοῦ δὲ κράτωρ παρῶν οὐραγίας
 ἐπεισπεσόντων ἔξ ἐνέδρας βαρβάρων
 βέλη τ' ἐπ' αὐτὸν ἀφιέντων καὶ λίθους,
 ὡς κατὰ πρῶτους ἔξ ἑκατέρου μέρους,
 4440 οὐκ ἔχει ῥᾶστα τὴν ὁδὸν παριέναι,
 ἦγον ἑαυτῷ κινδυνεύοντ' ἀμύνειν.
 ἀλλ' οὐδὲ πάλιν ἐκ στρατιᾶς τις δρᾶσαι
 γενναῖων ἠδύνατο μαχητῆ πρόπον,
 βοῶν, ἀμαξῶν, τειχομάχων ὀργάνων
 4445 ὡς ἀντίφραγμα τῆς ὁδοῦ προκειμένων.
 καὶ κατὰ νότου Περσικὴ φάλαγξ πάλιν
 βελῶν νιφάδας ἀφιέσα μυρίων
 παλινδρομήσιν χαλεπὴν ἔδρα πύην.

4440 εἶγε?

cum Caesare exercitus gressurus erat, veniens Myriocephalo. illuc
 Sultanus suas copias coniecit, (4425) more barbarico latens in insidiis,
 ut mox dolose Romanos invaderet. est autem locus undique praeruptus,
 angustus valde et prorsus impervius, Taenarus infernus, Charontis
 campus, (4430) vallis difficilis ducens in anfractus. illapso igitur in
 angustias exercitu, velites quidem et ordinum praefecti, queis praecedendi
 ceteris cura data, praetereuntes sine damno locum (4435) ad spatio-
 siosa tuti devenerunt. at imperator in extremo agmine, post iam exor-
 tos insidiis barbaros telaque in ipsum saxaque iacientes, utpote acclivi
 ex utroque latere, (4440) nec iter persequi facile poterat, nec propul-
 sare a semet periculum. nec quisquam aliquid agere in exercitu mi-
 lite dignum strenuumque poterat, curribus bobus machinisque bellicis
 (4445) aggeris instar viam impredientibus. a tergo autem Persicus exer-
 citus nimborum instar iacula coniciens arduum prorsus reddebat regres-

- ἔπιπτε τοίνυν βοῦς ἅμα βοηλάτῃ,
 4450 ἵππεὺς σὸν ἵππῳ συναπέψυχον βίῳ
 ἐν Περσικῷ βλήματι θανατηφόρῳ,
 καὶ πάντες ἐσφάττοντο κατὰ πληθῦσας
 ὡς ἀγέλη τις θρεμμύτων φεῦ ἀλόγων,
 καὶ πάντες ἐφθείροντο συγκεκλεισμένοι
 4455 ἐν δυσπορευτῷ δυσβάτῳ τε χωρίῳ.
 τῶν νεκρικῶν σωμάτων αἱ κοιλάδες
 τέμνη τε καὶ σήραγγες ὑπήρχον πλείυι.
 προύβαινον, οἴμοι, ῥύακες λύθρων ὄλαι
 ἐξ ἀλόγων αἵματος, ἐκ βροτῶν ἅμα,
 4460 καὶ πάντα μεστὰ συμφορᾶς ἦν καὶ γόων.
 καὶ ταῦτ' ἐδράτο κράτορος δεδορκότος
 καὶ συμπαρόντος, μὴ σθένοντος δ' ἀμύνειν,
 ἐν χροῖ δὲ μᾶλλον κινδύνου πεφυκότος.
 μόλις μετὰ τραύματα, τῷ θεοῦ σθένει,
 4465 ὁμως διαδράς τὰς λαβὰς τῶν βαρβάρων
 θεοῦ συνάρσει καὶ κραταιᾷ δυνάμει,
 σκιὰν ὑπελθῶν ὁ κρατάρχης ἀχράδως,
 ἰσχὴν καμουῦσαν ἀνεκτᾶτο μετρίως,
 πρὸς δ' αὖ ἑαυτὸν ὡς ἐπὶ ἀναψύχων,
 4470 μὴ σώματος φύλακα, μὴ δουροφόρον
 ἔχων συνεστῶτά γε τῷ τηλικᾶδε.
 οὕτω δ' ἔχοντα κατιδὼν τις ἱππέων
 Ῥωμαϊκῆς φύλαγος, ἀσήμου γένους,
 τῆς συμφορᾶς ἔκτειρεν αὐτὸν τῆς τότε.
 4475 ὄθεν προσελθὼν ἀσμένως στεφηφόρῳ

sum. cadebat ergo bos cum bubulco suo, (4450) cum equo eques ex-
 spirabat misere Persarum telis confixus mortiferis; atque turmatim cae-
 debantur omnes tanquam brutarum grex beluarum, et circumclusi ferie-
 bantur cuncti (4455) imperviis in furcis et sine exitu. et plenae valles
 erant cadaveribus faucesque hiantes montium et cavernae. rivi cruoris
 decurrebant heu! mixto brutorum hominumque sanguine. (4460) cuncta
 erant plena miseriae et gemituum. atque haec fiebant Caesare spectante
 qui suis nullam ferre opem poterat. quin summo erat ipse in discrimi-
 mine: nam post accepta vulnera, deo favente, (4465) vix barbarorum
 manibus elapsus, dei profecto auxilio et magna ope, piri silvestris um-
 bram imperator subiit, fessas refecitque vires, solus, ut poterat semet
 refocillans, (4470) orbatus omni corporis custode, nullo cum armis mi-
 lite praesente. sic solitarium conspicatus quidam exercitus Romani gre-
 garius eques, acerbi casus misericordia tactus (4475) ad Caesarem ac-

- διακονεῖν ἤρειτο τὰ κατὰ σθένος,
 καὶ τῇ κεφαλῇ κυνέην συνηριόκει
 τῆς ἐν κεφαλῇ παρακλίναςαι ἔδρας,
 καὶ σύμμαχος δ' ἦν τῆς ἐνεστώσης τύχης.
- 4480 τοῦτου βασιλεὺς εἰς χεῖρα λαβὼν δόρυ
 Πέρσας ἐπ' αὐτὸν εἰσρέοντας ἀπλέτους
 καὶ τόνδ' ἐλεῖν σπεύδοντας ἢ καὶ κτινύναι
 ἀπώσατο σφᾶς τῇ θεοῦ συμμαχίᾳ,
 καὶ διαπειρεῖ τῶν ἐπιόντων ἕνα,
- 4485 ἄλλον τε πάλιν ἱππότης κτείνει ἕξει.
 μετ' οὐ πολὺ δὲ τῶν ὀπλιτῶν Ἀυσονῶν
 περὶ κρατοῦντα συναλισθέντων δέκα,
 σὺν τοῖσδε τὴν ἔμπροσθεν ἤνυσε τρέβον,
 τοῖς φθάσασι τάγμασι συμμῖξει θέλων.
- 4490 πρὶν ἢ δὲ ταῦτα συμπεσεῖν, ἐπ' ἀχρῶδα
 ἑαυτὸν ἀνέψυχεν ὡς εἶχε κράτωρ.
 Πέρσης δ' ἐπέλθων ἐλλκεν αὐτὸν ἡρίας,
 ὃ δ' αὖ κεφαλῆς κατενεγκὼν καιρίαν
 δορατίου τμήματι τοῦ μετὰ χέρας
- 4495 τοῦτον θανατοῖ, καταλαβὼν εἰς χθόνα.
 Ἔπασχε δὲ τάγματα χειρόνως λίαν,
 ὅσα γε συγκέκλειστο τῇ δυσχωρίᾳ,
 καὶ πλὴν ὀλίγων πάντα κακῶς ἐφθάρη.
 εἰ γὰρ παρήλθον καὶ φάραγγα τὴν μίαν,
- 4500 ἀλλὰ γε λοιπὰς οὐκ ἐντὴν διεκδῶναι
 ἀκινδύνως ἕξ τὰς ταφρώδεις κοιλάδας,

4494 τῷ V

cessit prompto animo, opemque ferre pro viribus coepit; atque illi in capite galeam composuit quae capitalia prohiberet vulnera, praesentisque socius fortunae aderat. (4480) huius correpta imperator lancea plurimos Persas contra se ruentes, ut vel captivum ducerent vel occiderent, repulit omnes numinis auxilio; atque unum quidem ipse irruentem fixit, (4485) alium similiter eques ense occidit. paulo post circa Caesarem armati decem de nostro exercitu adstiterunt, cum quibus iter reliquum coepit prosequi, praeviis coniungi cupiens ordinibus. (4490) sed haec priusquam fierent, atque Caesar solus sub piro adhuc se reficeret, Perses accurrens hunc trahebat loro: sed imperator Persae caput ictu mortali vulneravit hastae fragmine, (4495) eumque exanimatum stravit humi.

Ergo miserime tunc laboravit in illis furcis clausus exercitus, paucisque exceptis perierunt cuncti. nam etsi anfractum unum transierant, (4500) adhuc spererant ad evadendum omne periculum sex profundae

- Περσῶν ἐφρευτῶτων γε ταῖς διεξέδοις.
 πρὸς τοῖσδε καὶ πνεύσαντος ἀνέμῳ τότε
 καὶ θῖνα βαθεῖάν γε παρακειμένην
 4505 ἐκ γῆς ψαμμώδους ἀνακυκῶντος βία
 δεινῶς τ' ἀναφέροντος εἰς ἕνρος μέγα,
 καὶ νύκτα δρῶντος ἀτεχνῶς τὴν ἡμέραν,
 Ῥωμυϊκαὶ φάλαγγες, ὡς δὲ βαρβάρων,
 φύρδην ἀναμιξ συμπλακεῖσαι πρὸς μάχην
 4510 ἐν νυκτομαχίᾳ καθὰ καὶ σκότει,
 ἔκαινον ἀέσφαττον ἀλλήλους ξίφει,
 μηδὲν διακρίνοντες ἔξ ἀβλεψίας.
 ἐπῆγε φίλος τὸ ξίφος κατὰ φίλον,
 καὶ βύρβαρος δ' ἔσφαττε τὸν συμφυλέτην
 4515 ὡς ἀντίμαχον δυσμενῆ κακεργύτην,
 ὥστ' ἀτεχνῶς φάραγμα πεπλήσθαι τάχα,
 ὡς τις βλέπων ἔφησε κατ' ἄλλον λόγον,
 τῶν νεκρῶν πτωμάτων καὶ σωμάτων
 τῶν Ῥωμυϊκῶν ἀναμιξ καὶ βαρβάρων,
 4520 καὶ θνησιμαίων παντοδαπῶν ἀλόγων,
 ἵππων βοῶν ὄνων τε σὺν ἡμῖνοις,
 τάφον τε κοινὸν τοῖς ὅλοις χρηματίσαι,
 μᾶλλον πολυάνδριον, εἰ χρεῶν φάται,
 ἐκ γηγενῶν πάμμικτον ἀλόγων θ' ἅμα.
 4525 πεπτῶκασι πλείους δὲ Ῥωμαίων μάχῃ,
 καὶ τῶνδε πλείους τοῦ βασιλείου γένους.

4506 ἀναφέροντα V 4510 καθάπερ? 4517 sine
 dubio designat Ephraëmius Nicetae Choniatae historiam 6 3,
 ubi haec ipsa partim verba leguntur. se autem interfuisse
 rebus gestis Manuelis Caesaris, ait ipse Nicetas in historiae
 prooemio. M.

valles, quarum Persae obsidebant exitus. praeterea validus spirabat
 ventus, qui circumiectum pulverem multum (4505) ex arenoso solo sus-
 tollens late spargebat cum molesto turbine, diemque noctis instar effi-
 ciebat. quare Romanus miles cum barbaro tumultuario conflictu mixtus
 (4510) tanquam in nocte pugnam conserebat. caedebant invicem et iu-
 gulabant, nullum discrimen patiente tempore. sic ergo amicus amicum
 feriebat, barbarus occidebat gentilem suum (4515) quasi sibi adversa-
 rium et maleficum. sic vallis indiscretim complebatur, ut quidam dicit
 oculatus testis, scriptor historiae, mortuis corporibus Romanorum pari-
 ter ac barbarorum (4520) cum interfectis variis animalibus, equis ac
 bobus, asinis, mulabus, quasi in communi conditis sepulcro. immo erat
 hominum coemeterium, si fas ita loqui, admixtis beluis. (4525) Romani
 sane perierunt plurimi, quos inter ingens regiae stirpis numerus.

- Καὶ ταῦτα μὲν πέπρακτο τόνδε τὸν τρόπον·
 ὁ δ' αὐτοκράτωρ, ὡς ἔφην, ἠπειγμένος
 ἴλαις συνελθεῖν ταῖς προηγησαμέναις,
 4530 Τούρκους πορείας εἶργεται τῆς εἰς πρόσω,
 οὐδὲν δὲ μείον καὶ κολωνοῖς πτωμάτων.
 ὄμωσ' διελθῶν δυσπόρους μὲλις τόπους
 καὶ τὸν παραρρέοντα χειμάρρου ῥέον,
 καὶ στίφος ἄλλο Ῥωμαϊκὸν ἕλσας,
 4535 ὡς εἶχε, διήνυτε τὴν προκειμένην.
 ὃν παριόντα βαρβαρική τις φάλαγξ,
 ἵπποις ὄπλισμοῖς ἐκπρεπῆς Ἀρραβίοις,
 ἰδοῦσ' ἐπ' αὐτὸν ἑμμανῶς πῶς συνέθει,
 ὡς θήραμα σπεύδουσα τόνδ' ἐλεῖν τάχα.
 4540 ὁ δ' ἀρρηνώσας τῶν συνόντων τὰς φρένας
 ὀδοστάτας ἤττησε ῥῆστα βαρβάρους.
 κατὰ βραχὺ δὲ συμπροῶν καὶ βύδην,
 νῦν μὲν νόμῳ μάχης τε καὶ μεθ' αἱμάτων,
 ἐνιαχοῦ δὲ καὶ μάχης πάλιν δίχα,
 4545 τρισύσμενος μέμικτο τοῖς ποθουμένοις,
 οὐ μᾶλλον αὐτῶν δυσχεραίνουσι χύριν
 ἤπερ δι' αὐτὸν μὴ πυρόντα ταῖς ἴλαις
 ἀγωνιῶσι καὶ δεδοικόσι σφόδρα.
 Μῆπω δὲ τοῖς τάγμασι συμμῆξας κράτῳ,
 4550 ἄλλ' ἐν παραρρέοντι χειμάρρῳ πέλων,
 πιεῖν ὕδωρ ἤτησε, διψήσας μέγα·
 καὶ τις ὕδωρ ἤνεγκεν αὐτῷ πρὸς πόσιν.
 σπάσας δὲ τοῦδε καὶ περικλύσεις στόμα

Atque haec talem habuerunt exitum. Imperator autem dum conatur assequi legiones suas, ut dixi, praecedentes, (4530) a Turcis vebatur ulterius progredi, nec acervatis minus cadaveribus. tamen difficiles eluctatus locos, nec non torrente superato fluvio, alio et adiuncto Romanorum globo, (4535) viam, ut poterat, absolvebat reliquam. quem transeuntem conspicata phalanx Arabum equitum, splendide ornatorum, ruit in ipsum violente cursu ut quasi praeda potiretur ilico. (4540) is vero hortatus animos suorum barbaricnm manipulum vicit facile. paulatim autem lenteque progrediens, modo cruenta pugna decertans, modo etiam hoste liber, ad extremum (4545) magno cum gaudio ad suos pervenit, qui quidem nihil gravius dolebant, quam quod cum ipsis non adesset Caesar, summoque erant metu solliciti.

Antequam autem misceretur suis (4550) Manuel, rivus decurrentes nactus aqua levare depoposcit sitim; cumque ei quispiam aquam obtulisset, hac summis labris leviter gustata, statim ex ore reliquam proie-

- τὸ λοιπὸν ἐκ στόματος ἐκχεῖ σὺν τάχει,
 4555 ὡς τοῦ ποθέντος μὴ καταλωισθηκότος
 δι' οἰσοφάγον πρὸς τὰ κάτω κοιλίας.
 εἶτα ποτὸν γνὸς συμπεφυρμένον λύθρῳ
 ᾤμωξεν, εἰπὼν οὐ καλῶς γεγευκέναι
 ὑδατοφύρτων Χριστιανῶν αἱμάτων.
- 4560 καὶ τις παρεστὼς Ἰταμὸς θρασὺς τότε,
 τὴν γλῶτταν ἀκόλαστος, ἀναιδής, λάλος,
 κατὰ Σεμεῖ λοιδορεῖν εἰδισμένος,
 Χριστῷ κυρίῳ λοιδοροῦμένος λέγει
 "οὐκ ἄρτι πρῶτως ἀλλὰ πολλάκις, ἄναξ,
 4565 πλήρη κρατῆρα Χριστιανῶν αἱμάτων,
 ἐπήκοον πᾶν καλαμώμενος, πίνεις·
 ἢ καὶ πεπειρους καθὰ συνθλίβων βότρους,
 εἰσπράξις φόρων τε καὶ τελῶν βάρει
 αἵματος αὐτῶν ἐμφορῇ κατακόρως."
- 4570 ὁ δ' ἡμέρωσ ἤνεγκε τὴν παροινίαν,
 ἀνεξικιάκως τονθορούσας μῆδ' ὄλωσ,
 μῆδ' ἐπ' ὀδόντα γρύξας ὁ πρᾶνς ἄναξ.
 καὶ πάλιν αὐτοῦ καθορῶντος θυλάκουσ
 τοὺσ τοῦ χρυσοῦ φύλακασ ἐκρηγνυμένουσ
- 4575 ἐκ θρασύτητοσ καὶ βίας τῆσ βαρβάρων,
 καὶ τοὺσ ἑαυτοῦ ῥωννόντοσ ὡσ δέον
 ἐπεισπεσεῖν τε σφίσι καὶ κτᾶσθαι τάδε
 ἄμεινον αὐτῶν συμπερῶτερον πάνυ,
 αὐθις ἐπιστάσ ὁ θρασὺσ μαμοσκόποσ
- 4580 ἔλοιδορεῖτο τῷ κρατάρχη καὶ πάλιν,

cit, (4555) ceu si potus ille non descenderet ad imum stomachum renitente oesophago. mox ubi agnovit tinctam aquam tabo, ingemuit, sibi haud placuisse dicens aquam Christiano sanguine foedatam. (4560) tum quidem praesens importunus audax impudens blatero et lingua intemperans, Semei novellus, conviciari solitus, sic Christo domini coepit maledicere. "haud nunc primum, sed antea saepe, (4565) plenum cratera Christianorum sanguine bibisti, subditos divexans populos maturus veluti racemus comprimitur, per tributorum gravium exactiones potans illorum abundanter sanguinem." (4570) tulit patienter Caesar hanc vesaniam, nec contra quidem quicquam mussitavit mitis monarcha, nec infrendit dentibus. iterum Caesar cum videret sacculos publici nummi custodes diripi (4575) a persequentium barbarorum impetu, atque ad tutelam hortaretur suos, ut aliena pulsa vi servarent futuram ipsis utilem pecuniam, denno adstans ille audax nebulo (4580) novo convicio

- ἀνακτι Δαβίδ Σιμεὶ καθὰ πάλαι·
 “ἐκὼν πρὶν ἐχρῆν ταῦτα Ῥωμαίοις νέμειν,
 οὐκ οὐν γε νυνί, δυσχερῆς κτήσις ὅτε.
 εἰ δ’ αὐτὸς ἀνὴρ τυγχάνεις ὧν ἰσχύος,
 4585 ἤρπαγμέν’ ἀνάσωσον Ἀῦσοσι πύλιν.”
 ὁ δ’ αὖ προσηνῶς κερτόμον φέρει λόγους
 ὡς κωφὸς αὐτόχρημα, μὴ κλύων ὄλωσ.
 Ἐπεὶ δὲ παύει νῦξ ἐπέλθοῦσα μάχην,
 καθῆστο πᾶς ἔμφροντις, ἀσχάλλων μέγα,
 4590 ἐν νῦ προαθρῶν τὸν προκείμενον μόρον.
 ὁ δ’ αὐτοκράτωρ τῆς φρενὸς καὶ τοῦ κράτους
 ἀναξίαν ἔφρασε βουλήν ἐν μέσῳ,
 οἷς εἶχε θαρρεῖν ἀνδράσι βουληφόροις.
 ἣ δ’ ἦν λαθραία δυσκλεῆς φυγὴ νύκτωρ,
 4595 ψυχῶν δὲ λοιπῶν ἐπαγωγὴ πρὸς μόρον
 πρὸς αἰχμαλωσίαν τε δυστυχεστάτην.
 ἦν πᾶς διωλύγιον ὄμωξε κλύων,
 καὶ βαρέως ἤνεγκε τὰ δεδογμένα,
 παραφρονοῦντος, οὐχ ὑγιῶς δεσπύτου
 4600 τὸ σκέμμα κρίνας καὶ κατακρίνας πλίον.
 τούτοις μυλαχθεὶς Μανουὴλ τὴν καρδίαν,
 καὶ σχῶν λογισμὸν ποιμένος καὶ προστάτου,
 πάντ’ ὤπτο καὶ δρῶν καὶ λέγων πρὸς συμφέρον.
 Θεὸς δ’ ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετατρέπων,
 4605 ὁ μαστιγῶν τε καὶ θεραπεύων πύλιν,
 ὁ θανατῶν τε καὶ προῆν αὐθις νέμων,
 ὁ ῥάβδον ἀφελὶς ἀσεβῶν οὐκ εἰς τέλος

regem verberabat, velut ille Simei quondam Davidem. “sponte oportebat hunc nobis antea nummum dare, non nunc aegre recipiendum. quodsi tu validus vir es et frugi, (4585) raptam recupera nobis pecuniam.” Caesar tranquille conviciantem pertulit, praeteritque verba surdis auribus.

Sed postquam pugnam nox diremit, sedebat unusquisque valde maerens, (4590) mente praesentem fati vim revolvens. tum Caesar animo et dignitate sua indignam prorsus protulit sententiam inter adstantes viros consiliarios: nempe nocturnae auctor erat fugae, (4595) fato permessa reliqua multitudine miserrimaeque captivitati. quam quisque audiens magnopere ingemuit, aegroque tulit animo sententiam, idque consilium veluti insanientis (4600) Caesaris iudicans ultro reprobavit. ergo iam mentem Manuel immutans seque pastorem atque ducem praebens exin salutem consulebat publicae. sed deus auctor mutatorque rerum, (4605) plagas imponens vicissimque curans, mortificans et vitam rursus

- κλήρω δικαίων και λάχει χριστιωνόμων,
 ὁ πρὶν λέοντων ἡμερώσας τὸ θράσος
- 4610 ἴν' ἀσινῆς γένοιτο δίκαιος πάλαι,
 κἀκεῖνος οὗτος ἡμεροῖ τοῦ βαρβάρου
 τὴν θηριώδη και φοτιῶσαν καρδίαν.
 πρῆσβειαν οὐκοῦν ἐκπεπομφῶς σουλτάνος
 σπονδὰς ἀπαιτεῖ καθαρὰς και φιλίαν.
- 4615 και σπένδεται δὴ βασιλεὺς τῷ σουλτάνῳ·
 εἶτ' ἀπαραστάς τῶν στυγητῶν χωρίων,
 δι' ἧς προῆκεν ἀσρένωσ ὑποστρέφων,
 οἰκτρὸν βλέπει θέαμα, μεστὸν δακρύων,
 και συμφορὰν οἴκτιστον, ἄξιαν γόνων,
- 4620 τραγωδίαν τ' ἄρρητον. ὦμοι τοῦ πάθους,
 Ἰερεμίου τῆς φιλοκίτου καρδίας
 τῆδ' ἂν ἀποχρήσοντος εἰς θρηνηδίαν,
 δεξιισὺν κάτοιδε πάθει γόνους.
 ὠρῶντο γὰρ φάραγγες ἄλση κοιλάδες
- 4625 πεδία τέμπη και νάπει και χαράδρου
 τῶν νεκρимаίων σωμάτων πεπλησμένοι,
 ὡς εἰς κολωνὸν ὑπερανωχισμένοι.
 και κειμένων πῶς ἦν σέουρμένος δέρου
 τὸ τῆς κορυφῆς και φαλοδς τετμημένος,
- 4630 ὡς ἦν ἀκούειν, βαρβάρους πεπραγμένον,
 ὡς ἂν τὸ νικῶν ἀμφίδοξον τυγχάνη,
 ἐκατέρωθεν μυρίων πεπτωκότων.
 "Ὅμως βουσιλεὺς πεφθακῶς Χάνας πόλει

tribuens; qui virgam impii non sinit perpetuam contra iustorum sortem Christianorum; olim leonum qui inhibuit impetum, (4610) ut iustus ille maneret incolumis; idem nunc barbari ferinam regis et sanguinariam mitigavit indolem. itaque missis Sultanus legatis sincerum foedus amicitiae obtulit. (4615) sic inter Caesarem pax Sultanumque convenit. inde digressus, per infaustos locos quibus processerat, nunc lubens revertitur Manuel, et cernit lugubre spectaculum, dignam infinitis stragem lacrimis, (4620) malorum ineffabilem tragoediam, cui gemendum Hieremiae pectus pro merito deffendae opus foret, atque exaequando lacrimis tanto malo. nam videre erat foveas, lucos, valles, (4625) campos, saltus, voragines, fauces montium, interfectis corporibus oppletas, quorum acervi passim consurgebant. iacentium autem cutis detracta erat capitibus, et virilia quoque exsecta; (4630) barbarorum opus, ne circumciscus victor a victo incircumciscio iam differret, quoniam utrinque innumeris ceciderant.

Denique Caesar Chonas urbem tenuit, ibique requievit cum omai Ephraemius.

- ἐκεῖσ' ἐνηλίισατο σὺν πάσαις ἴλαις,
 4635 αὐτὸν τε στρατὸν ἀναπαύων ἐκ πόνων.
 εἶτ' εἰς Φιλαδέλφειαν ἦκε τὴν πόλιν,
 κακεῖ διατέτριφε συχνὰς ἡμέρας·
 ἀφ' οὗ πεπομφῶς ἀγγέλους Βυζαντίοις
 τὰ συμβεβηκότα γε πάντα μηνύει
 4640 καὶ γ' ἐκτραγῶδει συμφορᾶς ὄγκον λόγῳ.
 ἐπεὶ δὲ Δορύλαμον οὐ κατεσκάφη,
 κατιστροφῆς γε κειμένης ἐν ὄρχαίσι,
 πρεσβεύεται δὴ πρὸς κρατοῦντα σουλτάνος,
 καὶ τῶν πρὸς αὐτὸν ἀνέμνησεν ὀρχίων·
 4645 ὁ δ' οὐ προσίσχειν τοῖς κατ' ἀνάγκην φράσας
 πρέσβεις ἀπρύκτους ἔξυποστέλλει πύλιν.
 μανεῖς δ' ὁ Πέρσης, στρατιῶν ἀποκρίνας
 πρὸς εἴκοσι τέτταρας ἀρωμυμένην
 ἐς χιλιάδας, εὐσθενῆ, ῥωμαλεῖαν,
 4650 καὶ ταγματάρχην τῆδ' ἐπιστήσας ἓνα
 τῶν ὑφ' αὐτὸν ἐκπρεπῶν μεγασιάνων,
 κατ' ἀστέων πέπομφε τῆς Ῥωμαϊδος
 τῶν πρὸς Μαιάνδρῳ τῷ ποταμῷ κειμένων·
 ὅς καὶ παρεστήσατο Τράλλεις τὴν πόλιν
 4655 Λοῦμᾶ τ' Ἀντιόχειαν τὴν πρὸς Φρυγίᾳ
 καὶ Πεντάχειρα σὺν ἐράμμοισιν ὄσοις,
 κώμας σκυλεύσας καὶ παραθυλαττίους.
 ἀλλὰ βασιλεὺς ἐκπεπομφῶς δυνάμεις
 ἴλας τε συχνὰς καὶ καλοὺς στρατηγέτας
 4660 ἡμόνατ' ἐχθροὺς ἀνελὼν κατὰ κράτος,

exercitu, (4635) semet et militem relaxans laboribus. Philadelphiam
 postea progressus ibi permultis perstitit diebus. illinc praemissis nun-
 tiis Byzantium omnem rei gestae ordinem exponit, (4640) et dirum ca-
 sum verbis non imminuit. tum quia Dorylaeum non diruerat, cuius
 eversio rata erat foedere, misit legatos Sultanus ad Caesarem, qui de
 iurata admoneret fide. (4645) Caesar coactis non standum dicens lega-
 tos re infecta ad eum remisit. Persa furens, iterum collecto exercitu,
 viginti quattuor armatorum milibus ex validiore delectorum numero,
 (4650) praeponeus ipsis bello gerendo ducem de suis nobilibus satrapis
 unum, mittit in nostrae dicionis urbes quae ad Maeandrum flumen sunt
 positae. is dux Tralles urbem sibi vindicat, (4655) Luma et Antio-
 chiam in Phrygia sitam, item Pentachira cum castellis aliquot, atque
 maritimos populatur pagos. sed Caesar missis suis exercitibus, multis
 legionibus cum egregiis ducibus, (4660) hostes praevalida manu cecidit;

- ὡς ἐκ τοσοῦτων ἰσχυῖσαι βραχυτάτους
τὸν ἐκ ἕξιφους θάνατον ἐκπεφυγένοι.
πολλὴν δὲ τουτὶ τὴν ἀνάρρωσιν φέροι
τοῖς Ἀσύωνων πράγμασι τοῦργον τῷ τότε,
4665 φρόνημα Περσῶν καταβαλὸν καὶ θράσος.
Τούτου κρατοῦντος καὶ πόλις ἡ Κλαυδίου
ἔπασχε κακῶς βιαιότατοις τοῖς ἐξ Ἄγαρ·
ὃ γνοὺς Μανουὴλ εὐσταλῶς μάλ' αὐτίκα,
ὡς εἶχεν, ἐξώρμησεν εὐθὺς φρουρίου,
4670 ἀνακτορικὴν οὐ κλίνην, οὐ στοιβάδα,
ἀλλ' οὐδὲ βασιλειον ἀλάλιαν φέρων
ἐν τῷ προφθάσαι τειχομαχοῦντος θέλειν.
οὐκοῦν ἰαύων ἀϋπνοὺς καὶ τὰς νύκτας
ἐχρηῆτο φωτὶ πρὸς πορείαν λαμπάδων,
4675 διὰ Βιθυνῶν δυστιβήτων χωρίων
σφοδρῶς ἐλαύνων τὸν προκεμνον δρόμον.
ὅπου δ' ἐχρηῆν γε διακωπαῦσαι δέμας,
ἦν καθέδρα τοῦδ' αὐτοῦ καὶ κλίσις,
πάλιν φοροτὸς ὑπεβέβλητο κλίνη.
4680 καταρραγέντος ἕτεοῦ ποτ' οὖν λάβρον
ἐν ὤπερ ὑπνοῦν ἠγέρεπιστο χωρίω,
ταῖς σταγόσιν ἄνωθεν ὠχλεῖτο σφόδρα
καὶ κατιόντι ρεύματι κάτω κλίνης.
ὃ δ' ὑπερήσθη συμβεβηκότε πλέον
4685 ἡ βασιλικῶν στρωμάτων οἱ κοιμένων
ἀνακλιθεῖς ὑπνωττεν ἔξω φροντίδων.
ὁμῶς πεφθικῶς πλησίον τῆς Κλαυδίου

quorum ex tanto numero paucissimi necis cruentae fatum vitarunt; multamque attulit recreationem rebus Romanis facinus praesens, (4665) quoniam Persarum fregit audaciam.

Sed et Claudiopolis sub idem tempus ab Agarenis tentata est barbaris. cognita re Manuel expedite admodum atque e vestigio itineri se commisit, (4670) sine regali lecta, sine culcita, ne proprium quidem ferens tentorium, dum obsessores satagit praevertere. itaque noctes agebat insonnes, et viae duces adhibebat lampadas (4675) per Bithynorum asperas regiones, valde festinans destinatum iter. sicubi corpori quies tribuenda erat, scamnum praestabat ad residendum tellus, stramineumque supponebat lectum. (4680) ergo quandoque ruente pluvia, sicubi rex decreverat dormire, molestae desuper perliebant guttae et subter rivus aquae decurrebat. attamen Caesar magis his gaudebat, (4685) quam si regali stromate supinus curisque liber somnis indulgeret. tandem progressus prope Claudiopolim barbaros Persas coniecit in fu-

- φυγάδας ερηγάζετο Πέρσας βαρβάρους,
 ἀστυπολίταις καὶ προσοίκοις δ' αὖ πάλλειν
 4690 θάρσος παρέσχε καὶ φῶς θυμηδίας.
 Οὗτος μόνῃν ἤγειρεν ἐν Κατασκέπῃ,
 καὶ αὐτὸ Πόντου κειμένην ποντὸ στῆμα,
 τῷ τῶν ἄλλων στρατιῶν ἀρχηγέτῃ
 πιστῶν δ' ὀδηγῷ, Μιχαὴλ πρωταγγέλω,
 4695 καθ' ἣν τι κτησείδιον οὐδὲν οὐδ' ὄλωσ
 οὔτε πλέθρα γῆς οὐδ' ἀγρούς, εὐ χωρία.
 μονοτρόπων δὲ συναγωγῶν προκρίτους
 ἐν τῇδε προυνόησεν αὐτοὺς ἀνύτειν
 ἀπράγμονά τε καὶ φιλάσυχον βλον,
 4700 τὰς σφῶν σιτήσεις καὶ διαίτας δι' ἔτους
 κοινῷ ταμείῳ θεσπίσας προσλαμβάνειν.
 Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις γε θεσμοῦ κειμένου,
 κρατοῦντος οἴμῃ τοῦδε καπὶ βαρβάροις,
 τοῖς στρατιώταις τὰς δόσεις ἐψηφίον
 4705 ἐκ τοῦ ταμείου παρέχεσθαι δι' ἔτους,
 καὶ τοῦσδ' ἀκριβοῦν εἰ πεπειρανται μάχης,
 εἰ τόξον εὖ οἴδασιν ἐντίθειν μάλα
 δόρον τε κινεῖν καὶ κραδαίνειν ἐντέχνως,
 εἰ σώματος φέρουσι φώμην καὶ σθένος
 4710 ψυχῆς τε παράστημα πρὸς τοὺς κινδύνους,
 καὶ ἔγγράφεσθαι σὸν λόγῳ καταλόγοις,
 οὗτος σιτηρέσια τῶν στρατευμάτων
 κατέσχε λαβῶν ὡς λίαν ἀσμφόρωις,

4695 corruptus locus aut hiulus.

gam, simulque civibus et agri incolis (4690) fiduciam attulit et lumen laetitiae.

Hic imperator struxit in Catascepe ad ipsa Ponti ostia monasterium duci fidelium Michaeli archangelo atque militiae spiritalis principi: (4695) nil tamen prorsus possidendum tribuit, non agri praedia, non villarum reditus; sed monachorum selectiores congregans, illic eos voluit in coenobio degere curis expertem et quietam vitam. (4700) annui porro victus subsidia publice iussit ex aulario accipere.

Iam cum Romanis aequae barbarisque usque ad hunc Caesarem firma lex fuisset ut cibariorum demensa militibus (4705) exhiberentur ex aulario annua, atque horum peritia expleretur, num arcum apte in primis scirent tendere, movere hastam et vibrare ex arte; num corpus firmum validumque haberent, (4710) nec non audacem ad pericula animi, atque ita in albo scite scriberentur; hic imperator militum cibaria sustulit, lucro rei publicae dampno; hisque incolarum pensiones

- ἐπινοεῖ δὲ τῶν παρούτων τὰς δόσεις,
 4715 καὶ ταῖσδε δέσμος σφῶν θεραπεύειν θέλει.
 ἐντεῦθεν οὐκοῦν οὐκ ἐπιλέγδην ἕπας
 τάγμασι κατεῖλετο τῶν στρατευμάτων,
 ἀλλὰ θελήσας ἐγκριθεὶς ἦν αὐτίκα.
 ταῦτ' ἄρ' ἀνατέτραπτο τὰ τῶν Ἀσόντων,
 4720 καὶ χειρότως πάσχουσιν, ὡς ἔστι βλέπειν.
 Ἐμφυτον ἄναξ ἐτυγχῶν χάριν λόγων
 ἐγλωττίας κλέος τε καὶ φρενῶν βάθος,
 οὐδ' λαμπρῶς ἦν συντιθεὶς γράφων μόνον
 ἐπιστολῶν χάριτας οἷς δέδοκτό οἱ,
 4725 ἀλλ' ὠδίνων γε καὶ κατηχητηρίου
 ἢ παιδας ἀπέτικτεν ἐθγενεὶς λόγους,
 οὗς φασὶ σελέντια, συνετοὺς ἔγαν.
 ὁδῶ προῖων ἤμμενος καὶ δογμάτων
 περὶ Θεοῦ λέγειν τι καὶ κλύειν θέλει.
 4730 νοῦν δυσεφίλοισι δόγμασι δ' ἐφιστάνων
 πέσεις προσῆγε καὶ λύσεις τούτων πέρι
 ὡς ἂν μυθεῖς πρὸς Χριστοῦ τούτων πέρι.
 ζητήσεως οὖν τηλικαῦτα συμβάσης
 διεξιόντων γραφικῶ ῥητοῦ πέρι
 4735 ὡς προσδέχεσθαι προσφέρειν τε συνάμα
 σάρκα λαβόντα τὸν Θεόν τε καὶ λόγον,
 καὶ τῶν τότε ἀνδρῶν ἐν λόγοις τετραμμένων
 ἀποκριθέντων εἰς ἐναντία μέρη,

4714 τῶν] τὰς V

4723 οὐκοῦν?

4733 ex hoc

versu usque ad v. 4751 exstat locus apud Allatium contra
 Creyght. p. 526. M.

substituit, (4715) quibus ingluviem militum satiare. hinc nemo rite iam miles conscriptus adlegebatur in copiarum ordines, sed voluntarius quisque fiebat miles; et sic Romana pessum res est data, (4720) et quam videmus patimur ruina.

Caesar doctrinis a pueritia imbutus, verborum gloria, sensuum altitudine, non solum splendido stilo componebat epistolarum pro libito gratiam, (4725) sed catecheticos etiam sermones ceu genuinam parturiebat sobolem, vulgo silentia dicta, cate admodum. hinc sumpta audacia etiam de dogmatibus divinis voluit dicere et audire; (4730) mentemque abstrusis inserens mysteriis horum quaestiones ambiebat solvere tanquam edoctus esset a Christo interpres. ergo tunc orta quadam controversia super scripturae loco disputantium, (4735) in quo et accipere simul et offerre dicitur incarnatum verbum dei, cum eius temporis eruditi homines discordes ferrent hac de re sententias, verba fiebant ex utraque

- λόγοι προήλθον ἐξ ἑκατέρου μέρους
 4740 ἀντιπατικῶς ἀντερρῶντος λόγοις·
 τῇ κρείττονι δόξῃ δὲ προσιεθειμένου
 καὶ πατρικῇ κάλλιστα τοῦ βασιλέως
 καθηρέθησαν ἱερᾶς λειτουργίας
 ἄνδρες λογάδες λευιτῶν ἐκκλησίας,
 4745 ἀντίφρονες μείναντες ἀνεπιστρόφως,
 Σωτήριχός τις Παντεύγενοσ τοῦπίκληρ,
 τελῶν ὑποψήφιουσ Ἀντιοχείας,
 Εὐστάθιος πρόεδρος Ἐπιδαμνίων,
 ὁ τῶν Θετταλῶν Μιχαὴλ ῥήτωρ τότε,
 4750 καὶ Βασιλάκησ, τῶν σοφῶν Παύλου λόγων
 διδάσκαλόσ τις τυγχάνων καὶ λεοττησ.
 μετὰ δὲ λυκάβαντιασ οὗτοσ ὁ κράτωρ
 ῥητὸν προτιθεὶσ εἰσ ἀνάπτυξιν πάλιν,
 ὃ δεσπότησ εἴρηκε καιρῶ τοῦ πάθουσ,
 4755 “ μείλων ἐμοῦ πέφυκε πατήρ μου” λέγων,

4747 Wolfius interpres Nicetae Choniatae, 7 5, haud scio an significatum intellexerit vocabuli ὑποψήφιουσ, quod tamen explicat Cangius, citato ipso nostro Ephraemio, cuius fragmenta legerat apud Allatium. rursus idem nescivisse videtur Theopolim esse Antiochiam ipsam. quare verba ὁ ὑποψήφιουσ τῆσ θεοῦ πόλεωσ μεγάλησ Ἀντιοχείασ Σωτήριχοσ ὁ Παντεύγενοσ, vertit *Hyposephius Theopolitanus, Soterichus Panteugenus Antiochenus*, quasi *Hyposephius* proprium nomen esset viri *Theopolitani*, et quidem diversi a *Sotericho Antiocheno*. Allatius tamen contra *Creyght*. p. 526 officii nomen retinet: *Antiochiae hyposephius*, sicut alibi ὑπατοσ vertitur ab eodem *hyratus*. exstat autem in cod. Vat. 2146 p. 124 scriptum *Demetrii Gemisti ὄπωσ ὁ ὑποψήφιουσ εἰσ τὸ ἄγιον εἰσέρχεται βῆμα*. M. 4750 ergone in urbe Byzantio cathedra fuit interpretando Paulo occupata? hinc videlicet tot Paulinarum epistularum Graeci commentarii in bibliothecis mss nobis occurrunt. M. 4755 huius rei causa celebratum concilium Graecum, hactenus ineditum, ego proelo iam subieci. M.

parte (4740) dum suum quisque oppugnat adversarium. cumque meliori calculum adiceret patrum sententiae, ut par erat, Caesar; sacro depulsi sunt ministerio viri praecipui in ecclesiae officiis, (4745) qui pertinaces in sententia manserant, Soterichus quidam, vulgo Panteugenus, Antiochenus electus episcopus; item Eustathius Epidauri praesul, et Thessalorum Michael tunc rhetor, (4750) ac Basilaces sapientium Pauli interpres literarum ac levita. post annos aliquot idem monarcha aliud proposuit explicandum thema. dominus dixit passionis tempore (4755) "maior me pater est." tum parum curans Caesar iam cognitas patrum senten-

- μικρόν τε προσχῶν ἀναπτύξει πνιτέρων
οικείαν ἐξήγησιν ἀντεπεισφέρει,
καὶ τρικυμίας ἀναπιμπλήῃ καὶ ζάλης
ἐκκλησίαν τε καὶ σοφὸς ἀρχιδύτης.
- 4760 ὁμήγουριν οὖν ἐκ λογάδων ἄλσας
ἐνήγειν ἀναξ, προστιθεὶς τι καὶ βίας,
ὑπογράφειν ἕκαστον οὕτως ἐν τόμῳ
"στοιχῶ μὲν αὐτὸς ῥήσσει καὶ πατέρων,
ὡς εἶπον ἐκ πνεύματος εἵνεκα λόγου
- 4765 τοῦ μείζον' εἶναι τοῦ Χριστοῦ τὸν πατέρα"
λέγω δὲ τοῦτο καὶ λείλεχθαι καθότι
κτιστὴν παθητὴν σάρκα λαμβάνει λόγος."
τοῦθ' ἔφεισιν φέροι δὲ πρὸς τὸν πατέρα
νιῶ λαβόντι σάρκα τῶν βροτῶν χάριν.
- 4770 ἐρυθροσημύντῳ δὲ δοὺς γραφῆ ἰάθε
καὶ πλαξὶ κυλῶς ἐγγυράξας λιθίναις
ἐπὶ σοφίας τοῦ νεῶ Θεοῦ λόγον
ἀνάγραφα τίθησιν, ὡς ἔστι βλέπειν.
ἔτι κινεῖ ζήτημα καὶ πάλιν τόδε
- 4775 "ἀνάθεμ' εἴη τῷ Θεῷ τοῦ Μωάμεθ."
τόδ' ἀπαλεῖψαι πικτίων παρηγγύα,
ὡς μὴ καθυβρίζοιτο, φησί, τῶν ὄλων
ὁ παμβασιλεὺς καὶ Θεὸς καὶ δεσπότης.
τίθησι δῆλον ποιμήσι σκῆμμα τόδε
- 4780 ἀπαγορεύει πᾶς κλύων βλασφημίαν.
μανεὶς ὁ κρατῶν καινοποιεῖ δὴ τόμον
συνηγοροῦντα λαοπλάτῳ Μωάμεθ,

4756 has sententias legis interim apud Choniatam 7 5. M.

tias, propriam procedit interpretationem, et tempestatem concitavit maximam ecclesiae simul et doctis praesulibus. (4760) ergo coacta delectorum synodo impulit Caesar, vi quoque adhibita, omnes libello ut ita subscriberent "assentior ego patrum sententiis, quas inspirati de verbo scripserunt, (4765) Christo maiorem esse patrem. id autem aio dictum, quia creatam passibilemque carnem verbum sumpsit." sic porro supponebat filium patri, postquam nostri gratia carnem sumpserat. (4770) haec consignata literis purpureis lapideisque tabulis insculpta pulchro artificio in templo Sophiae instar epigraphes spectanda exposuit. aliam rursus controversiam movit; (4775) nempe ut anathema Mohammedis deo eximeretur diptychis suadebat, ne forte contumelia fieret numini omnium domino atque regnatori. rem indicandam obtulit episcopis, (4780) qui rejecerunt omnes ut blasphemiam. iratus Caesar renovat libellum falsae

- τῶν πρὶν δ' ἀνάκτιον καθικνούμενον μάλα
ὡς λοιδορούντων ἀμαθῶς θεῶ λόγῳ.
- 4785 εἰς ἀκρόασιν ἐκδίδωσι τὸν τόμον·
ὁ πατριάρχης ἀντέβη θαρσαλέως,
καὶ πᾶς συνιῶν συνομαρτεῖ ποιμένι.
καὶ μῦλλον ὁ πρόεδρος Θεσσαλονίκης,
περιβόητος ἀρετὴν τε καὶ λόγον,
- 4790 τῶν ποιμεναρχῶν Ἐδστάθιος τὸ κλέος,
ζήλω θεϊκῷ καταφλεχθεὶς καρδίαν
ἤγλεξε δόγμα καινοφανές καὶ νόθον,
"εἶην ἂν ἀνάξιος" εἰπὼν "παντάπαν
τῆς ποιμεναρχῶν καὶ στολῆς καὶ τοῦ θρόνου,
- 4795 ἡλίθιος δὲ καὶ νομιζοίμην πάλιν,
εἰ παιδεραστὴν καὶ καμηλιώδη πλάνον
μύστην τε πάσης πράξεως βδελυκτεῦς
καὶ μυσταγωγὸν ἀσεβῶν διδαγμάτων,
δλόσφυρόν τι καὶ πεπλασμένον τέρας
- 4800 ψιλῆς ἐπινοίας γε καὶ στυγητέας,
θεὸν καλοῖην ἀτρεκέη, κτίστην ὄλων."
ὁ δ' ὡς πεπονθὼς ἐσχάτην παροινίαν
ὄνειδεσιν ἔπλυνε τοὺς ἀρχιεϋτάς,
κόσμου τὰ μωρὰ τοῦσδε καλῶν ἀλόγως·
- 4805 κἀπὶ μεγάλης δικάσασθαι συνόδου
πρὸς τοῦσδ' ἀπειλῶν ἐμμανῶς ἐκεκράγει,
πάπα παρόντος, τῶν προκειμένων χάριν.
ὁμως θυμοῦ λήξαντας ὁ πρᾶϋς ἀναξ,
σπουδῇ προέδρου τῆσδε τῆς Κωνσταντινου,

Mohameti faventem fidei, ac superiores castigantem Caesares tanquam inscite maledixissent deo; (4785) atque hunc libellum edidit legendum. sed patriarcha restitit audacter, et cum pastore conspirarunt omnes; Thessalonicae praesul inter primos, vir celebratus virtute ac literis, (4790) atque pastorum gloria, Eustathius, zelo divino viscera perustus, novum ac spurium improbavit dogma, dicens "enimvero forem ego indignus episcopali stola atque solio, (4795) prorsusque insanus merito aestimarer, si a paederasta vafro mulione, magistro omnis actus execrandi et doctrinarum scelestarum mysta, qui monstrum quoddam finxit holosphylon (4800) villi mentis partu et detestando, deum dicerem omnium creatorem." at Caesar oestro percitus insano probrosis verbis obruit episcopos, mundi quisquillas stolidè appellans; (4805) seque oecumenica minabatur synodo disceptaturum, furiose inclamans, papae interposito de his iudicio. mox ira omissa mansuetus Caesar praesulis

- 4810 τῷ Θεσσαλῶς ἀρχιεπίτῃ συνέβη,
 ἐνδοὺς τὰ οἱ δόξαντα φάναι προφρόνως.
 τέλος δ' ἐπειπὼν καὶ βασιλεὺς τοιάδε,
 ὡς δεῖ σοφὸν τε συνετὸν πεφυκότα
 μηδὲν παρακαίρια λαλεῖν θρασέως
- 4815 μηδὲ προβάλλειν ῥήματα³ αἰσχρὰ καθάπαξ,
 τοῦ μηνιῶν ἔπαυσε πρὸς τὸν ποιμένα.
 οὕτω μὲν ἐξήνυστο τὰδ' ὡς ἂν ἔφην⁴
 τὰ δόγματα δ' ὠριστο τῆδε συνόδῳ
 ὡς τῶν βιβλίων ἀπαλειφῆ παντάπαν
- 4820 "ἀνάθεμ'⁵ εἶη τῷ θεῷ τοῦ Μωάμεθ,"
 ἀντεγγραφή δ' ἀνάθεμα τῷ Μωάμεθ
 καὶ τῇ διδαχῇ τοῦδε καὶ πάσῃ πλάνῃ.
 καὶ τοῦτο κυρώσαντες οἱ τῆς συνόδου
 τῶν συνόδων λήγουσι καὶ τῶν συλλόγων.
- 4825 Περιπεσὼν δὲ βασιλεὺς δεινῇ νόσῳ
 καὶ γνοὺς ἑαυτὸν πλησιάζοντα μύρω,
 σκῆπτρα παριδῶν καὶ τὰ λαμπρὰ τοῦ βλον,
 ἐλθὼν τε κακῶν εἰς συναίσθησιν ὄλων,
 τὸ τῶν μοναχῶν ἀμφιέννυται ῥάκος⁶
- 4830 εἶτ' ἀπολείπει τὸν βλον καὶ τὸ κράτος,
 δεκτῶ κατάρξας καὶ τριάκοντα χρόνους,
 ταφεῖς πατρῶα πρὸς μονῆ σεβασμῆ,
 κλῆσιν φεροῦσιν παντοκράτορος λόγου,
 ἥσπερ δομήτωρ βασιλεὺς Ἰωάννης,
- 4835 γυναικὶ λιπῶν σὺν ἀέρω τεκνίῳ
 κραταρχίαν τε καὶ διοίκησιν ἔλων.

opera Byzantinae urbis (4810) cum Thessalo pastore pacem fecit, illi concedens liberam sententiam. postremo id quoque dixit imperator, frugi et prudentem virum non decere aspere quicquam inhonestumque loqui, (4815) nec turpia verba prorsus effutire: atque in pastorem furere desivit. hic fuit dicti exitus negotii. tamen in synodo definitum fuit ut e libellis prorsus delerentur (4820) verba "sit anathema Mohammedi deo," sed scriberetur "Mohameti anathema eiusque magisterio et omni errori." atque hoc perscripto decreto patres fecerunt coetuum synodique finem.

(4825) Postea Caesar gravi morbo implicitur, seque iam morti proximum cognoscens, sceptrum continentens splendoremque mundi praeteritaque vitae iam paenitens pauperem induit monachi tuniculam; (4830) moxque cum sceptro vitam deseruit post annos regni octo et triginta, sepultus sacro patris monasterio, omnipotente cui nomen a verbo, Caesare auctore aedificii Ioanne. (4835) reliquit autem Manuel imperium uxori et aevi teneri filiolo.

*Ἀνδρόνικος ὁ Κομνηνὸς σὺν Ἀλεξίῳ τῷ υἱῷ Μανουὴλ ἔτος α΄
καὶ μόνος ἔτη β΄.*

- Ἐπιβεβηκότος δὲ τῆς κραταρχίας
παιδὸς Μανουὴλ σὺν τεκούσῃ φιλιότητι,
ἡλικίαν ἄγοντος ὑπαλῆν ἔτι,*
- 4840 *ἀκοσμίαις πέπληστο Ῥωμαίων πράγμα
καὶ πλημμελῶς ἔπασχε καὶ σφόδρ' ἀτάκτως,
καὶ χειρὸν ἤπερ Φαέθων παῖς ἡλίου,
ὄτ' ἦν ἐπιβὰς χρυσοκολλήτου δίφρου,
ὡς μῦθος αἰρεῖ, καὶ τὸ πᾶν ἐφθαρκότος*
- 4845 *ὑπαλότητι καὶ πλέον γ' ἀπειρία.
οὗτος γὰρ Ἀλέξιος ὑπαλὸς κράτωρ,
κυνηγεσίῳ προστετηκῶς ἐκτόπως
ἰπηλασίαις καὶ μίμοις καὶ πυγνίῳις,
κοινῶν ὄλγια φροντίδων γε φρονόει.*
- 4850 *μήτηρ δὲ πάλιν καὶ βασίλισ Μαρία,
φροντίδα κοινῶν ἀναδείσα πραγμάτων
πρωτοσεβαστῶ πρωτοβεστιαρίῳ,
ἄφροντις ἐξήνυεν αὐτῇ τὸν βίον.
τοίνυν ἀπεπνήγοντο τοῖς τελουμένοις*
- 4855 *οἱ τῆς γερουσίας τε καὶ τῶν ἐν τέλει,
πρωτοσεβαστὸν ὑφορώμενοι λίαν
ὡς ἀτεχνῶς τύραννον ἐκ τῶν πραγμάτων.
Κομνηνὸς δ' Ἀνδρόνικος, οἰκίῃσις ἔχων
καὶ διατριβὰς κατὰ χώρον Οἰναίου,*
- 4860 *ἐπεὶ πύθοιτο τοῦ κρατοῦντος τὸν μόνον,
ἐκείθεν ἦει πρὸς πόλιν Κωνσταντίνου,*

*Andronicus Comnenus cum Alexio Manuelis filio an. 1.
et solus an. 2.*

Cum Manuelis filius ad imperium cum sua dilecta matre pervenisset, teneram adhuc exigens aetatem, (4840) Romana res susque deque perturbata pessime habebat valdeque incomposite, magis quam cum Phaethon solis filius aureum regens, veluti est in fabulis, currum, mandana cuncta exurebat (4845) ob puerilem suam imperitiam. Alexius hic tener imperator, assiduus vacans perditis venatibus, equitationi, mimis, et aliis ludicris, tenuem rei publicae curam gerebat. (4850) Maria item genitrix regina, negotiorum commisso regimine protosebastro protovestiariorum, expertem curis vitam agitabat. suffocabantur interim tributis (4855) cuncti optimates ac senatores; atque suspectam magnopere habebant protosebastum veluti tyrannum. Comnenus autem Andronicus, habitans longa iam mora in Oenaeo oppido, (4860) postquam rescivit de monarchae obitu, illinc Byzantium coepit accedere, omnes decipiens fallensque sermonibus

- πάντας ἀπαυτῶν καὶ φενακίζων λόγοις
οἷς ἐντύχοι γ' ἄν, τοῖς δ' ἀποδοῖ καὶ γούμφων,
ὑπὲρ κρατοῦντος τῆν ἔλευσιν τιθέναι
- 4865 καὶ τοῦ φυγεῖν κίνδυνον ἔχοντα θέλειν
ἄνακτι τῷδε τοῦδε τῆ συμμαχίαι,
καὶ τοῦ φυλάξαι βιβλίον τῶν ὄρκιων,
ὃ πρὸς βασιλεῖς ἦν ὁμωμοκῶς πάσαι,
ὅτε προσῆλθεν ἄνακτι' ἐκ τῆς Χαλδίας.
- 4870 τοῦτον γὰρ Ἀνδρόνικον ὄντα φρυγῆδα
ἐθνῶν τε πολλῶν διαμέμψαντα τόπους,
παρὰ δ' Ἀλτούχῳ τῷ κρατοῦντι Χαλδίας
τέλος καταλύσαντα καὶ πεπαιυμένον
ἄλλης τε πικρῆς καὶ μακρῶν περιδρομῶν,
- 4875 μετακαλεῖται Μανονῆλ αὐτοκράτωρ
καὶ δεξιούται δωρεαῖς φιλοφρόνως,
καὶ πρὸς πόλιν Οἰναιον στέλλει διάγειν,
δρῶκος πρὸς αὐτοῦ πρὶν γε προσδεγεγμένους
ὀρθῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης καὶ φιλίας.
- 4880 ἔπειτ' ἀπῆρεν, ὡς ἔφη, ἕξ Οἰνάλου
Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος, Σίσυφος τρόπους,
χώρας δ' ἐπιστὰς τοῖς ὄροις Πιφλαγόνων
πολλοὺς ἐπεσπίασατο πρὸς συμμαχίαν
καὶ συνερίθους τῆς ἑαυτοῦ κακίας.
- 4885 μεθ' ὧν ἐπιῶν πάντα κυκῶν ἐστράβει,
καὶ μᾶλλον ὥπερ προσιτῆει δελητῶ,
ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ νέου βασιλείως
ἅπαντα καὶ δρῶν μηχανῶτο καὶ λέγειν.

4882 δ' om V

praesentes verbis, literis longinquos, seque pro Caesaris salute adesse, (4865) atque ut periculum latens effugeret novus monarcha per suum auxilium; denique ut fidem tueretur datam regiae domui, sacramento adhibito, cum e Chaldaea redux ad aulam venit. (4870) hunc Andronicum enim, qui exsul fuerat multasque gentium sedes permutaverat, atque apud Altuchum Chaldaeae principem postremo versabatur, ibique demum finem molesti erroris cursuumque fecerat, (4875) Manuel imperator revocavit, donisque exceptum perhumaniter in Oenaeo urbe hospitari iussit, iuratum tamen antea promissum exigens fore in officio ac fide permansurum. (4880) Oenaeo discessit posthinc, ut dixi, Comnenus Andronicus Sisyphi moris, atque Paphlagonum occupatis locis multorum sibi suppetias adiunxit suaeque improbitatis socios fecit. (4885) quibus stipatus cuncta perturbabat, illa praesertim abutens fraude, quod se pro novi Caesaris salute cuncta fingeat agere atque dicere. sane protese-

- πρωτοσεβαστὸς δ' ἦν πάλιν μισητέος
 4890 καὶ πᾶσιν ἀπόστοργος ἐκ δυσπραξίας,
 ὡς τῶν καθ' αὐτὸν ἐπερόπτης τυγγάνων
 καὶ βασιλείας ἀνέχων τὰς φροντίδας·
 οὐδὲν γὰρ ὑπῆν τῆς ὄλης κραταρχίας
 ὃ μὴ διεξήγνωστο τοῦδε τῶ κράτει.
 4895 τίῳ τοι πρὸς Ἀνδρόνικον ἔπασαι πόλις
 ἐλπίδας ἀνέτεινε τῆς σωτηρίας,
 καὶ τόνδ' ἐκάλει τῆς τυραννίδος λότην,
 καὶ πυρεκάλει γράμμασι λαθριδίαις
 τὴν εἰς βασιλεύουσαν εἴσοδον πόλιν
 4900 καταταχῆσαι μηδένα δεδοκῶτα,
 ἀλλ' ὑπταίαις, ὃ φασί, χερσὶν ἀσμένως
 ἀναπετασόντων γε τῶδε τὰς πόλεις.
 ὃ δ' ἀσμένως μὲν καὶ τὰδ' ἦν δεδεγμένος,
 αἰεὶ δ' ἐχώρει πρὸς σαφῆ τυραννίδα,
 4905 χύοις ἐπιὼν φρουρίοις τε καὶ τόποις.
 ἐπεὶ δ' ἐπέστη καὶ Βιθυνῶν Νικαία
 καὶ τήνδ' ἐλεῖν ἔσπευδεν αἰμύλοισι λόγοις,
 οὐκ ἔσχεν αὐτοῦ τοῖς λόγοις πειθνηλίαν,
 ἀλλ' ἐμφανῶς ἦν ἀτίνακτος ἀπάταις.
 4910 ἀλλ' ὡς ἐπιβέβηκε τῆς Νικομήδους
 καὶ τήνδ' ἐπεσπύσατο πρὸς συμμαχίαν,
 μεθ' ἱκανῆς ἔσταλτο ταξιαρχίας
 στρατηγὸς Ἀνδρόνικος Ἄγγελος θέσιν·
 πρὸς ἀντιπαράταξιν ἅμα καὶ μάχην·
 4915 ὃς ἐκτομῆ συμπλακεῖς Ἀνδρόνικου,

4915 τοῦ Ἀνδρόνικου V

bastus in odio erat (4890) vulgoque detestabilis ob actus suos, quoniam mortales cunctos despiciebat sibi que uni rem publicam vindicabat: nil enim erat in universo imperio quod huius potestati non pareret. (4895) quare cuncta metropolis spem salutis in Andronico reponebat uno, atque huic tyrannidis appellabat vindicem, et clandestinis invitabat literis ut ad regalem adventare urbem (4900) omni seposito festinaret meta: nam se prompto cives dicebant studio urbanas illi portas aperturos. hos ille audiebat perlibenter nuntios, iamque affectabat manifeste tyrannidem (4905) castellis occupandis ac provinciis. accessit etiam Nicaeae Bithyniae, eamque blandis tentavit sermonibus: sed illa verbis minime gessit morem, eiusque fraudibus fuit insuperabilis. (4910) sed cum occupavisset Nicomediam eamque suis iam partibus adiunxisset; miser est cum iusto copiarum numero dux Andronicus cognomento Angelus, ut bello aperto hostibus resisteret: (4915) qui cum

- ἐκ Παιφλυγόνων στρατιῆς ἡγουμένῳ
καὶ γηπουόντων, ἀδελφῶν ὅλων μύχης,
ἤττητο κυκῶς, καὶ τρέχει πρὸς τὴν πόλιν.
ἤττημένον γοῦν εισδραμίντα τὴν πόλιν
- 4920 χρέματ' ἀπήτουν καταθέσθαι ὅν τάχει,
ὅσα πρὶν ἀνάλωσε πρὸς μάχας ψθάσας.
ὄθεν λυπηθεὶς πρὸς φυγὴν ἐθῶς βλέπει
μεθ' εἰών ἕξ, ὀπλιτῶν ῥομαλεῶν,
καὶ τῆς πρὸς Ἀνδρόνικον ἄπτεται τρίβου,
- 4925 ὅς θάρσος ἄρας Ἀγγέλου παρουσίᾳ,
πορθεῖν ἕως καὶ κατατρέχειν τύπους,
ἐθῶν μετ' αὐτοῦ τῆς Κωνσταντίνου τρέχει.
καὶ δὲ πεφθακῶς πλησίον Χαλκηδόνος
σκηρῆν ἐκεῖ πύγναι καὶ κυραμέναι.
- 4930 πρωτοσεβαστὸς δ' Ἀλέξιος οὐκ ἔχων
πεῖρῃ στρατιῇ κυθελεῖν ἀποστάτην,
τόνδ' ἀπελώσει δεῖν κρῖνει νωμυχίᾳ.
πλείστιας τριήρεις τοηγυροῦν ἐξουρτίσας,
καὶ ταῖσδε καλύψας γε τὴν Προποντίδα.
- 4935 καὶ τὸν μέγιστον Κοντοστέφανον Δοῦκαν
δειξας στολάρχην τοῦ στόλου καὶ προστάτην,
πρὸς τὴν κατ' ἐχθρῶν δυσμενοῦς πέμπει μύχην
ἢ καὶ φυλακὴν τῆσδε τῆς Κωνσταντίνου.
μετὰ βραχὺ δὲ πρέσβεις ἐκ βασιλείως
- 4940 σταλεῖς πρὸς Ἀνδρόνικον ὁ Ξιφιλίνος,
εἰς τῶν ἀρίστων ἐντρόφων ἐκκλησίας,

4924 Ἀνδρονίκου V

euncho Andronici congressus, duce copiarum Paphlagoniarum, rudium quamvis belli agriculturalum, turpiter profligatus Byzantium fugit. erga cum victus redisset ad urbem, (4920) ab eo pecuniam statim repetebant cives, quam bello gerendo insumpserat; quod aegro ferens mataravit fugam cum sex armatis fortibusque liberis, et semet recta ad Andronicum contulit. (4925) qui roboratus Angeli direxit iter; aliosque omit-tens occupare locos, cum Angelo Byzantium direxit iter; et cum Chalcedonis esset in vicinia, ibi tentorium fixit substititque. (4930) proto-sebastus hand potis Alexius exercitu pedestri rebellem opprimere, nauticis copiis resistendum censuit; cum ergo plurimas instruxisset triremes, ita ut totam impleverent Propontidem, (4935) et Contostephanum maximum Ducam scholarum creavisset summumque ducem, iussit cum hoste in viso decertare, vel certe Byzantinam tutari urbem. paulo post missus: legatus a Caesare (4940) ad Andronicum ivit Kiphilinus, unus illustrium

- πρωτοσεβαστὸς δ' ἦν πάλιν μισητός
 4890 καὶ πῦσιν ἀπόστοργος ἐκ δυσπραξίας,
 ὡς τῶν καθ' αὐτὸν ὑπερόπτης τυγγάνων
 καὶ βασιλείας ἀνέγων τὰς φροντίδας·
 οὐδὲν γὰρ ὑπῆν τῆς ὅλης κραταρχίας
 ὃ μὴ διεξήγυστο τοῦδε τῷ κράτει.
 4895 τῷ τοι πρὸς Ἀνδρόνικον ἄπασσι πόλις
 ἐλπίδας ἀνέτεινε τῆς σωτηρίας,
 καὶ τόνδ' ἐκάλει τῆς τυραννίδος λότην,
 καὶ παρεκάλει γράμμασι λαθροῖσι
 τὴν εἰς βασιλεύουσαν εἰσοδοὴν πόλιν
 4900 καταταχῆσαι μηδένα δεδουκῶτα,
 ἀλλ' ὑπταίς, ὃ φρασι, χερσὶν ἀσμένως
 ἀναπετασόντων γε τῶδε τὰς πόλας.
 ὃ δ' ἀσμένως μὲν καὶ τὰδ' ἦν δεδεγμένος,
 αἰεὶ δ' ἐχώρει πρὸς σαφῆ τυραννίδα.
 4905 χώραις ἐπιὼν φρονούσις τε καὶ τόποις.
 ἐπεὶ δ' ἐπίστη καὶ Βιθυνῶν Νικαία
 καὶ τήνδ' ἐλείν ἔσπευδεν αἰμύλοις λόγοις,
 οὐκ ἔσχεν αὐτοῦ τοῖς λόγοις πειθηνίαν,
 ἀλλ' ἐμφανῶς ἦν ἀτίνακτος ἀπάταις.
 4910 ἀλλ' ὡς ἐπιβέβηκε τῆς Νικομήδους
 καὶ τήνδ' ἐπεσπάσατο πρὸς συμμαχίαν,
 μεθ' ἱκανῆς ἔσταλτο ταξιαρχίας
 στρατηγὸς Ἀνδρόνικος Ἄγγελος θέσιν
 πρὸς ἀντιπαράταξιν ἅμα καὶ μάχην·
 4915 ὃς ἐκτομῆ συμπλακεῖς Ἀνδρόνικου,

4915 τοῦ Ἀνδρόνικου V

bastas in odio erat (4890) vulgoque detestabilis ob actus suos, quoniam mortales cunctos despiciebat sibi que rem publicam vindicabat: nil enim erat in universo imperio quod huius potestati non pareret. (4895) quare cuncta metropolis spem salutis in Andronico reponebat uno, atque hunc tyrannidem appellabat vindicem, et clandestinis invitabat literis ut ad regalem adventare urbem (4900) omni seposito festinaret metu: nam se prompto cives dicebant studio urbanas illi portas aperturas. hos ille audiebat perlibenter nuntios, iamque affectabat manifestato tyrannidem (4905) castellis occupandis ac provinciis. accessit etiam Nicaeae Bithyniae, eamque blandis tentavit sermonibus: sed illa verbis minime gessit morem, eiusque fraudibus fuit insuperabilis. (4910) sed cum occupavisset Nicomediam eamque suis iam partibus adiunxisset; missus est cum iusto copiarum numero dux Andronicus connoimento Angelus, ut bello aperto hostibus resisteret: (4915) qui cum

- ἐκ Παφλαγονίων στρατιᾶς ἡγουμένω
καὶ γηπονούτων, ἀδύων ὄλιος μάχης,
ἤτιττο κυκῶς, καὶ τρέχει πρὸς τὴν πόλιν.
ἤτιτμένον γοῦν εἰσοδραμόντα τὴν πόλιν
- 4920 χρήματ' ἀπήιτον καταθέσθαι εὖν τάχει,
ὄσση πρὶν ἀνάλωσι πρὸς μάχας φθάσας.
ὄθεν λυπηθεὶς πρὸς φυγὴν εὐθὺς βλέπει
μεθ' εἰέων ἕξ, ὀπλιτῶν ῥωμαίων,
καὶ τῆς πρὸς Ἀνδρόνικον ἄπτεται τρίβου,
- 4925 ὅς θύροσος ἄρας Ἀγγέλου παρουσίᾳ,
πορθεῖν ἕσους καὶ κατατρέχειν τόπους,
εὐθὺ μετ' αὐτοῦ τῆς Κωνσταντίνου τρέχει.
καὶ δὴ πεφθικῶς πλησίον Χαλκηδόνος
σκηρὴν ἐκεῖ πῆγντσι καὶ κυραμίνει.
- 4930 πρωτοσεβαστὸς δ' Ἀλέξιος οὐκ ἔχων
πεῖρῃ στρατιῇ καθέλειν ἀποστάτην,
τόνδ' ἀπελάσσει δέτν κρίνει νωμιαχίᾳ.
πλείστας τμηθεὶς τομηροῦν ἔξαρτύσας,
καὶ ταῖσδε καλέψας γε τὴν Προποντίδα,
- 4935 καὶ τὸν μέγιστον Κοντοστέφανον Δοῦκαν
δείξας στολάρχην τοῦ στόλου καὶ προστάτην,
πρὸς τὴν κατ' ἐχθροῦ δυσμενοῦς πέμπει μάχην
ἢ καὶ φυλακὴν τῆσδε τῆς Κωνσταντίνου.
μετὰ βραχὺ δὲ πρέσβεις ἐκ βασιλείως
- 4940 σταλεῖς πρὸς Ἀνδρόνικον ὁ Ξιφιλίνος,
εἰς τῶν ἀρίστων ἐντρέφων ἐκκλησίας,

4924 Ἀνδρονίκου V

euncho Andronici congressus, duce copiarum Paphlagoniarum, rudium quamvis belli agriculturalum, turpiter profligatus Byzantium fugit. ergo cum victus redisset ad urbem, (4920) ab eo pecuniam statim repetebant cives, quam bello gerendo insumpserat; quod aegro ferens mataravit fugam cum sex armatis fortibusque liberis, et semet recta ad Andronicum contulit. (4925) qui roboratus Angeli praesentia, aliosque omitens occupare locos, cum Angelo Byzantium direxit iter; et cum Chalcedonis esset in vicinia, ibi tentorium fixit substititque. (4930) proteasebastus haud potis Alexius exercitu pedestri rebellem opprimere, nauticis copiis resistendum censuit; cum ergo plurimas instruxisset triremes, ita ut totam impleverent Propontidem, (4935) et Contostephanum maximum Ducam scholarum creavisset summumque ducem, iussit cum hoste in viso decertare, vel certe Byzantinam tutari urbem. paulo post missus: legatus a Caesare (4940) ad Andronicum ivit Xiphilinus, unus illustrium

- ἐπαγγελίῳ ἀφ' ὄνων δωρημάτων
 αὐτῷ προσήγειν ἀξιῶν τε μειζόρων,
 εἰ σκέμμ' ὑφεικῶς τὸ προκείμενον τάχος
- 4945 παλίνδρομος γένοιτο χάρις αἰμάτων.
 ὁ δ' οὐ προσέσχευ' ἐμβριθῶς δὲ μηνύει
 (πυρριγμάσει δ' ὡς φασι, τοῦ Ξιφιλίνου)
 ὡς εἴ περ Ἀνδρόνικον ἄθρησαι θέλεις
 πάλιν ἐπυνήκοντα σὺν ἡσυχίᾳ,
- 4950 πρωτοσεβαστὸν ἀπέλυσον ἐκ μέσου,
 καὶ πλημμελείας εὐθύνας ἐκτιννύτω.
 σὲ δ' ἢ τεκοῦσα βασιλῆς, ἄναξ, πάλιν
 κατὰ μοναχὸς τὴν τρίχην κειραμένη,
 βίον βιοῦτω καθ' ἑαυτὴν ὡς δέον.
- 4955 σὺ δ', ὡς πατρίᾳ διαθήκη βούλεται,
 κληροῦχος ὦν ἄνασσε τῆς κρατυρχίας.
 σὺ πῶ πυρῆλθον ἡμέραι συχναὶ πάνν,
 καὶ πυραλαβῶν τὰς τριήρεις δοῦξ μέγας
 χωρεῖ πρὸς Ἀνδρόνικον ἀπτέρῳ τάχει·
- 4960 καὶ τοῦτ' ἐπῆγε τοῦ τυράννου τὸ θράσος,
 πρωτοσεβαστὸν δ' ἠφάνισε καθάπυξ.
 τοῖνον ἀποστὰς τοῦδ' ἕκασ τῶν ἐν πόλει,
 βυλῶν τε τοῖς σκώμιμασιν ἀνέδην,
 προστίθεται δὴ φανερῶς ἀποστάτη,
- 4965 καὶ τοῦδε γῆρας καὶ φυτὴν ἦν σεμνόνων.
 πρὸς τοῖσδ' ἀνείντο παῖδες εἰρκτῆς ὡς τάχος
 αὐτοῦ τυράννου καὶ κατακλείσιων στίφος·

4963 αὐτὸν ἀνέδην?

ecclesiae alumnorum, ipsi oblaturus plurimam pecuniam et dignitatem
 titules summorum, si, quod susceperat, omisso molimine (4945) statim
 incruentus retro cederet. renuit ac superbe respondit ille, ut fama est,
 hortante Xiphilino, "si quidem, Caesar, Andronicum aves retro pacifice
 cedentem cernere, (4950) protosebastum loco depelle, criminumque poe-
 nas ab eo reposece. praeterea regina parens tua, monacharum instar
 attonsa comam, vitam, ut par est, solitariam degat: (4955) tu vero,
 ut est in patris supremis tabulis, heres imperii regnato legitimus."
 paucis deinde elapsis diebus dux magnus, sumptis secum trirēmis,
 ad Andronicum celeri cursu fugit; (4960) quae res tyranni extulit au-
 daciam, protosebastum autem prorsus fregit. passimque populus in urbe
 rebellans hunc impudenter appetebat conviciis; apostataeque partibus
 adhaerebat, (4965) eius demirans formam et senectam. insuper filii
 liberantur carcere tyranni eiusdem, aliique plurimi: clauditur autem,

- καθείργονται δέ, φεῦ τύχης τῆς ἀσιάτου,
 πρωτοσεβαστὸς ἐν μέσσις ἀνωκτόροις,
 4970 καὶ σβέννεται δὴ τὰς κόρυς τῶν ὀμμάτων,
 Ἀνδρονίκου κρίνατος ὡδ' ἀποστέτου
 μετὰ φεινῶν προκρίτων γεροσύας.
 ὅστις ἀπῆρε πρὸς πόλιν βασιλίδι,
 καὶ τῷ βασιλεῖ προσκνήτησι προσέειπε
 4975 βυθείαν, εἰς γῆν ταχυθεῖς καὶ θακρόων.
 κοινῶν ἔπειτα πραγμάτων δεδραγμένος
 ἔχρητο τοῖσδε καθ' ἃ οἱ δεδογμένον,
 κνηγεσίοις βασιλεῖ προσανέχειν
 ἐνδοῦς ὁ δεινὸς παιδίαῖς τε προσφύροις
 4980 μετὰ φυλάκων δυσμενῶν κατωσκόπων.
 Ἐπειτ' ἀνεζώσατο κοινῶν φροντίδα
 βροτῶν Ἐρινὸς καὶ φιλωίματος κύων
 ῥέκτης τε κακῶν Ἀνδρόνικος, ὦ πάθος,
 καὶ φανερώς ἤψατο τῆς τυραννίδος.
 4985 ἀμείβεται μὲν δωρεαῖς ἄβραῖς πύων
 ἄλλους τε πολλοὺς καὶ πλέον Πιπφλαγόνας
 τοὺς τῷδε συμπράξαντας ἀποστουσίαν,
 τιμῆ δὲ λαμπραῖς καὶ μεγάλας ἀξίας
 οὓς εἶχε πιστοὺς καὶ συνεργοὺς κακίας.
 4990 ἀνδρῶν ἐριτίμων δὲ καὶ λαμπρῶν γένει
 οἱ μὲν φυλακαῖς ἐγκαθεύουσι ἀλόγως,
 οἱ δ' οἰκίας τε συγγενῶν καὶ πατρίδος,
 μακρὰν ἀπηλαύνοντο χωρὶς αἰτίας,

4968 τῆς τύχης τῆς V 4975 ταχυθεῖς?

o. fortunae inconstantia! protosebastus regio in palatio, (4970) eique lumen oculorum extinguitur, sic decernente Andronico rebelle cum splendidorum procerum corona. tum ipse ad urbem adventavit regiam, regique humile obtulit obsequium, (4975) humi prostratus, lacrimas profundens. exin correptis rei publicae habenis coepit ad arbitrium cuncta suum gerere. et regem quidem occupabat venatibus astutus homo et lusibus idoneis, (4980) custodia septum vigili et malivola.

Ipse regendi imperii suscepit curam, mortalium dira Erianae, cruentus canis, maleficus Andronicus, proli calamitas! ac manifestam invasit tyrannidem. (4985) et praemiis quidem ornavit eximius cum alios multos tum apprime Paphlagonas, qui rebellandi sibi auxilium tulerant; ac dignitates splendidas sublimes amicis suis attribuit et noxae sociis. (4990) illustres autem viros et stirpe nobiles partim iniusto carcere conclusit, partim domo, cognatis, patria procul nullius populi

- ἄλλοι δ' ἀπεσβέννυντο λόχους δμμάτων.
 4995 καὶ πάντα μεστὰ συμφορῆς ἦν καὶ πάθους,
 πλήρη δακρύων καὶ στεναγμῶν καὶ γόων.
 ἔσπευδε καὶ γὰρ Ἀνδρόνικος ἐκ μέσων,
 ὡς συνελὼν εἶποιμι, θεῖναι ταχέως
 προύχοντας ἄνδρας, εὐγενεῖς βουλευφόρους,
 5000 ῥώμῃ διαφέροντας ἢ καὶ συνέσει,
 ὡς δ' ἀδεῶς τε κωλύμης πύσης δίχῃ
 ἄρδην τὸ βασιλεῖον ἐκτρέψῃ γένος.
 ὁ δ' αὖ σουλτάνος, Μανουὴλ γνοὺς τὸν μῦθον,
 κατέσχε Σωζόπολιν ἄλλας τ' αὖ πόλεις
 5005 καὶ τὸ Κοτυάειον ἄστρῳ τῇ μάχῃ,
 Ῥωμαϊκὰ δὲ καὶ πρόσσοικα χωρία
 πλεῖστα παρεστήσατο τῷ μάχης νόμῳ.
 ἔπυσχον οὐχ ἤτιον δὲ δυστυχεστάτως
 Ἀσιανῶν κῶμαι τε καὶ πολλὰ πόλεις
 5010 ἔξ ἐμφυλλοῦ στάσιως φθισισβρότου.
 Ἐόνους βασιλεῖ καὶ φιλόστοργος θέλων
 δοκεῖν πανοῦργος Ἀνδρόνικος τυγχάνειν,
 χερσὶ στεφθῆναι ποιμένος σπεύδει τάχῃ
 τὸν Ἀλέξιον αὐτοκράτορ' Ἀδσόνων,
 5015 ὅστιν' ἐπ' ὤμων ὡς ἄνακτα βασιτάσας
 ἐπ' ὀκρίβαντος ἀνάγει δακρυχέλων
 ὄθεν τισὶν ἔδοξε πατρὸς βελτίων
 καὶ κηδεμῶν εἶναι τις ἄνακτος νέου.
 ἄρας δὲ τόνδε κατέρραξεν εἰς χάος,

criminis convictos; alios denique oculis privavit. (4995) ergo ubique miseria, ubique dolor, suspiria ubique, lacrimae, situlatus. nam properabat Andronicus homines, breviter ut dicam, tollere de medio vel genere conspicuos vel consilio (5000) vel forti manu praeditos vel prudentia, ut tuto, remoto obice, regium genus funditus extereret. at Manuelis Sultanus morte cognita Sezopolim occupavit aliasque urbes (5005) et Cotyaeam arcem armata manu; insuper terras Romanorum proximas plurimas sibi vindicavit bellans. nec vero interea minus laborabant per Asiam pagi rustici multaeque urbes (5010) civili seditione cum variis caedibus.

At enim callidus Andronicus, volens studiosus regis ac peramans videri, a patriarcha mox coronari iussit imperatorem Romanorum Alexium; (5015) quem ipse propriis humeris ut regem extulit sublimem in suggestum cum fictis lacrimis; quamobrem vulgo est creditus patre melior; regisque adolescentis tanquam tutor. sed enim hunc prolecit mox

- 5020 ὡς που μελωδεῖ Δαβὶδ ὁ προφητάναξ.
 μετὰ δὲ τὸ ξύμπαντας ἐκ μέσου δρᾶσαι,
 ὡς κυριεύων τῆς ὅλης κρατυρχίας
 καὶ τήνδε καθὼς ἐσκοπέι διεξάγων,
 ἀναπολῶν ἦν κατὰ νοῦν ὁσημέραι.
- 5025 καὶ πρῶτα μὲν, φεῦ τῆς ἀπανθρώπου δίκης,
 μόρον κατακέκριεν ἄδικον πάνν
 τῆς βασιλείου, αἰτίας ἀναπλάσας·
 ἦν ἀπαγαγὼν πνιγμονῆ πικρᾶ βίου
 (σῆς ἀνοχῆς, εὖσπλαγχνε Χριστέ μου λόγε!)
- 5030 ψάμμω κρυβῆναι τῆσδε νεκρὸν ἀτίμως
 ἀκταῖς κελεύει τῆς θαλάσσης ὡς τύχοι.
 σπουδῆ δ' ἔπειτα φρατρίας Ἀνδρονίκου
 συμβασιλεύειν Ἀνδρόνικος προουκρίθη
 νέω βασιλεῖ καὶ κράτος συνδιέπειν.
- 5035 καὶ καταλαβὼν τὸν Θεοῦ μέγαν δόμον
 καὶ ταινιωθεὶς ὡς ἔθος στεφηφόροις,
 ἄρτον δεῆσαν σὺράνιον λαμβάνει,
 καὶ κατὰ φρικτῶν δμνύει μυστηρίων
 ἧ μὴν φυλάξειν τῷ νέω στεφηφόρῳ
- 5040 πίστιν ἀκραιφνή, καὶ νεμείν τοῦδε κράτει
 τὴν δυνατὴν σύναρσιν ὡς πατὴρ φίλος.
 ἐπεὶ δ' ἔσω γένοιτο τῶν ἀνακτόρων
 ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 ἔφορκος Ἀνδρόνικος, αἰμύλος φύσει,
- 5045 μνήμην φέρων ἔναυλον ὀρκίων ἔτι
 ὡς θῆρ ἐφορμᾷ τῷ νέω στεφηφόρῳ,

in barathrum, (5020) ut David ait alicubi, rex fatidicus. iam postquam omnes sustulit e medio, mente agitabat sedula quotidie quo pacto totum raperet imperium proque suo voto gereret ac libito. (5025) in primis igitur, o diram sententiam! morte reginam damnat iniustissima criminibus confictis, eamque laqueo crudeli suffocatam vita spoliat; atque, o patientiam, Christe bone, tuam! (5030) arena iubet obrui cadaver, marino abiectum littore sine honore. mox coniuratas suae factionis studio socius imperii Andronicus dicitur, ut iuvene cum rege rem summam gereret. (5035) igitur progrediens in templum maximum, more solemnium, redimitur stemmate, atque caelesti rite pane vescitur; ibique formidandis in mysteriis iurat se fidem adulescenti regi (5040) immotam servaturum, eiusque imperio pro viribus fautorum, ut patrem decet. deinde regium ingressus palatium acclamatusque rex et imperator, perfidis Andronicis blanditiis usus, (5045) recentem sacramenti memoriam gerens,

- καὶ τόνδ' ἐθροινήσατο. φεῦ οἰκτροῦ πάθους·
 τόξον γὰρ αὐτὸν πνευμονῆ νευρῶς νύκτωρ
 βίου παρόντος δυστυχῶς ὑπεξάγει,
 5050 ἐπεισπεσόντων τῷδε τινῶν ἀδίκως.
 καὶ σῶμα μὲν δίδωσι θαλάττης βάθει,
 τὴν δ' αὖ κεφαλὴν σώματος τετμημένην
 ἐν παραβύστῳ κατακοντίζει τόφῳ.
 Οὕτως Ἀλεξίου δὲ λιπόντος βίον
 5055 Ἀνδρόνικος μόναρχος ᾤφθη τοῦ κράτους,
 πολὺς ἀνὴρ, ἀποφράς, κακῶν ῥέκτης,
 ἀνδρῶν Ἐριννὺς καὶ φιλιμματος κύων,
 δράκων δαφνοῖός, σκορπίος βροτοκτόνος,
 κακὸν τι τεμέριον, Ἰαίδης παμφάγος,
 5060 Στύξ συμφορῶν γέμουσα θακρῶν γόων,
 φέναξ, σοβαρός, ἀγέρωχος τὸν τρόπον,
 ἀπατεῶν, θῶψ, ποικίλος χαμαιλέων,
 τῶν καθ' ἑαυτὸν ὀργιλώτατος γέρων,
 καὶ μισοφαγῆς, δυσμενῆς ὑπηκόοις,
 5065 δῆμιος ἀνδρῶν εὐγενῶν ἀριστέων,
 καὶ βασιλείου τοῦ γένους ἀναιρέτης.
 ὃς παραλαβὼν τὴν ὄλων αὐταρχίαν
 μνηστῆ συνήφθη πρὸς γάμους Ἀλεξίου
 λαν ἀθέσμως, φιλόπορος ὢν γέρων.
 5070 ἐκλιπαρεῖ δὲ πατριάρχην ποιμένας
 τοῦ πρὸς Μανουὴλ ὄρκιον λαβεῖν λύσιν·
 οἱ δ' ὡς τὰ πάντα πρὸς χάριν καὶ φιλίαν

ilico regem iuvenem aggreditur, eumque mactat, proh lugubre facinus! etenim arcus nervo noctu strangulat, sicque infelicem vitae imponit finem, (5050) usus ad id quorundam iniquo officio. et corpus quidem mergit profundo mari, avulsam autem cervicibus caput secreto loco sepeliendum curat.

Sic ergo Alexio deserente vitam (5055) solus imperium tenuit Andronicus, vir canus, detestandus et maleficus, civium Erinnyes, caedique anhelans canis, draco cruentus, scorpiusque letifer, horrendum monstrum, Orcus insatiabilis, (5060) Styx plena miseriis gemitibus lacrimis, dolosus, tetricus, moribus superbis, deceptor, assentator, versipellis, varius, senex suorum temporum furiosissimus, lucifugus, et in subditos ira plenus, (5065) natorum loco nobili virorum carnifex, denique regiae extinctor prosapiae. qui summo rerum occupato imperio Alexii sponsam sibi nuptiis iunxit scelere manifesto scortator senex. (5070) quin sacramenti Manuelli praestiti a patriarcha petiit atque episcopis absolutionem; qui servientes gratiae pro suo ligandi solvendique arbitrio divinitus con-

- δεσμεῖν τε λείν πρὸς Θεοῦ δεδεγμένοι,
 ἀμνηστίαν ἔνειμον ἡγομημένων
- 5075 καὶ λύσειν ὄρκων δυσλύτων τῷ πεμπέλω.
 καὶ φαῦλον ἔσχον ἀντιμισθίαν γέρας,
 σφῶς συνεδρεύειν, εἰ τύχοι, καθημένω.
 Τούτου τυραννήσαντος, ὡς ἔφη λόγος,
 ἀποστατοῦσι τοῦ κράτους τῶν Ἀυσόνων,
- 5080 εἴκειν τυράννω μὴ θέλουσαι πρὸς βίαν,
 Προῦσά τε καὶ Νίκαϊα Βιθυνῶν πόλεις.
 στρατιὰν οὐκοῦν Ἀνδρόνικος ὀπλίσας
 εὐθὺ Νικαίας ἔτει, θυμοῦ πνέων,
 καὶ τήνδ' ἔλεῖν ἔσπευδε τειχομαχίαις
- 5085 καὶ μηχαναῖς γε καὶ μάχαις πολυτρόποις.
 οὐδὲν πλέον δ' ἦνεν ἰστάς τὴν μάχην,
 ἀλλ' ἦν ἀσινῆς ἀτίνακτος ἡ πόλις
 ταῖς μηχαναῖς τε καὶ βελῶν ταῖς νιφάσιν.
 ὁμως ὑπέκει βασιλεῖ συμφωνίᾳ,
- 5090 καὶ τὴν πρὶν ἀπέλαβε τάξιν ἐννόμως,
 Νίκαϊα καλλίπυργος, εὔφροσμένη.
 ἐφίστατο δὲ καὶ Προυσαίων πόλει
 μετὰ στρατιᾶς βασιλεὺς ῥωμαλέας,
 καὶ χάρακα θείας τειχομαχίαις ὄλαις
- 5095 καὶ μηχαναῖς ἔσπευδε καθελεῖν πόλιν·
 ἀλλ' ἡ πόλις ἦν ἀντέχοσ' ἔρρωμένως,
 καὶ μηχανὰς λύουσα ἑῶστα καὶ μάχας.
 καὶ συμπλοκαὶ δ' αὖ ἕξ ἑκατέρου μέρους
 πολλάκις ἦσαν ἡμέρας πεπραγμέναι.

cesso dederunt veniam, (5075) tam gravi sacramento solventes senem; ridiculumque rettulerunt praemium, ut cum ipso interdum considerent.

Hoc exercente, ut diximus, tyrannidem a Romanorum defecere imperio, (5080) propterea quod tyranno parere nollent, urbes Bithyniae Prusa et Nicaea. igitur Andronicus instructo exercitu statim Nicaeam pergit, iram spirans; quam nitebatur capere moenia quatiens, (5085) et machinis et vario pugnae genere. nec tamen bene evenit oppugnatio, sed firma urbs perstabat atque incolumis machinas contra telorumque nimbos. sed regi demum, acceptis condicionibus, (5090) cessit, ad pristinum ordinem revertens, Nicaea pulchris domibus turrisque instructa, tunc Prusam Andronicus castra transtulit exercitu cum valido, structisque vineis et vallo circumiecto variisque machinis (5095) urbem summis viribus conabatur capere. sed tamen illa resistebat fortiter, propulsaque machinas et aggressiones. sic pugnabatur ab utroque exercitu,

- 5100 καὶ τοῦτ' ἐπὶ μέγιστον ἰδρᾶτο χρόνον.
τέλος λεπιοθέντος δὲ τείχους βραχὺ τι
καὶ τοῦ σειεῖσθαι δόξαν ἀστοῖς εἰσάπαν
κλίσειν τε παθεῖν ἔμβολόντος ἰσχύτην,
πᾶς τις μαχητῆς ἔνδον ἀνείθη χέρας,
5105 ἔναποθανῶν παρὰ βραχὺ τῷ δέει.
ἐντεῦθεν εἰσήλασαν ἔνδον εἰς πόλιν
οἱ τήνδ' ἔλειν σπεύδοντες ἄνευ κωλύμενης,
χρησάμενοι κλίμαξι πρὸς συνεργίαν.
ὁ δ' Ἀνδρόνικος εἰσπεπαικῶς εἰς πόλιν,
5110 ὡς ἄγριος θῆρ, ὡς λέων βρυχητίας,
πάντας παρανάλωμα θυμοῦ καὶ ζήφους
μικροῦ κατειργάσατο, φεῦ τοῦ πάθους,
τοὺς μὲν παραδούς πικροτάτῳ θανάτῳ,
τοὺς δὲ στερήσας τοῦ φάους τῶν ὀμμάτων.
5115 ὧν δ' αὖ πόδας τέτμηκεν ἄμφω πρὸς βίαν,
καὶ χεῖρας ἄλλων, αἰμοχαρῆς καρδία·
οὗς δὲ στερεῖ φάους τε καὶ τῶν δακτύλων,
ποδῶν πάλιν ἄλλους τε καὶ τῶν ὀμμάτων.
Θεόδωρον δ' Ἄγγελον, οἰκτίστον πάθους,
5120 ἤϊστον κάλλιστον, ἄνδρα γεννάδα,
ἔξ ὀμμάτων θείας δυσανάλητος γέρων,
ὄνῳ τ' ἐπιθεῖς εὐτελεῖ πομποῦ δίχα,
γῆς Ῥωμαϊκῆς ἀπελαύνει μακρόθεν·
ἀλώμενον Τοῦρκοι δὲ τόνδ' εὐρηκότες,
5125 ἀπαγαγόντες εἰς ἑαυτῶν οἰκίας,

5112 φεῦ φεῦ?

saepe repetitis per diem proeliis, (5100) bellumque longo trahebatur tempore. postremo cum laborasset murus leviter, subrutam cives prorsus crediderunt, et mox ruinam tracturum extremam; quae res bellantium intus resolvit manus, (5105) mortalique animos pulsavit metu. tunc obsessores, repugnante nemine, in urbem irrumpebant studio alacri, superabantque appositis moenia scalis. porro Andronicus ipse in urbem irruit (5110) ceu violenta fera leoque rugiens, suaeque irae et gladio, pro dolor! cives cunctos propemodum consumendos tradidit. atque alios quidem diro supplicio enecuit, aliis exstinxit lumen oculorum, (5115) aliis utrumque pedem abscidi iussit, at manus aliis, heu sanguinarium animum! hos oculis digitisque privavit simul, illos vicissim pedibus atque oculis. at Theodorum Angelum, heu diram poenam! (5120) adolescentem nobilem et pulcherrimum, effossis oculis senex crudelissimus asino villi imposuit absque duce, Romanisque finibus procul expulit; quem errabundum invenientes Turcae (5125) suis receperunt domibus et ho-

- ἐπιμελείας ἀξιούσιν ἀξίας.
 Λέοντα δ' αὖθις Συνέσιον τοῦπικλην
 καὶ τὸν Λαχανᾶν Μανουήλ, ἄνδρας ξένους,
 μετὰ δεκάδος τετραπλῆς ποσομένης
 5130 ἀνδρῶν ἀρίστων, ἐγγενῶν ἀριστέων,
 οἰκτρῶς ἀπηώρησε δένδρων τοῖς κλάδοις
 παραπεφυκότων γε Προυσαίων πόλει,
 ποιναῖς δ' ἀπηνῶς ὑποβαλὼν μυρίους
 ἐκεῖθεν ἤκε πρὸς Λοπάδιον πόλιν,
 5135 κακεῖ παραπλήσια τοῖς πρῶν δρώσας,
 ἐπισκόπων ἓνα τε θεῖς ἕξ ὀμμάτων,
 οὐκ εὐαφρόμως ἀλλὰ συνθεῖς αἰτίαν,
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἔρχεται πόλιν,
 γαυρούμενος Καδμεία δυσκλεῶς νίκη,
 5140 γαννύμενός θ' αἵμασι τοῖς ἐμφυλίοις.
 Ἦν Ἀνδρονίκῳ καὶ Θρασοῦς ὑπηρέτης,
 ὁμοῖος, ἧ λέγουσι, παρακλησίῳ,
 θερμοουργός, αἰσχρός, ἀποφράς, μαιφόνος,
 προαιρέσει σύμμορφος αὐτοῦ δεσπότη,
 5145 τῶν συμφορῶν ὄργανον, ἀνὴρ αἱμάτων,
 πλήρης κακίας καὶ χόλου καὶ πικρίας,
 ἀκαμπές ἀμελικτον ἦθος εἰσφέρων,
 καλούμενος Στέφανος ἕξει νέου,
 τῆς ὕβρεως στέφανος αἰσχύνῃς ἅμα,
 5150 ἐπάννυμον δ' Ἀγιοχριστοφορίτης,
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν Ἀντιχριστοφορίτης.

spatio, et qua par erat confoverunt cura. Leonem item cognomine
 Synesium et Manuelem Lachanam, egregios viros, cum quadraginta
 circiter ornatissimis (5130) deque primaria nobilitate hominibus, mise-
 rabilliter ramis suspendit arborum, quae circa urbem Prusam germina-
 bant. sic post infictas quamplurimis poenas illinc ad urbem transiit
 Lopadium, (5135) ibique pari grassatus saevitia, excaecatoque etiam
 uno episcopo, non quasi temere sed conficta causa, ad principalem ur-
 bem pedem rettulit, gaudens Cadmea misere victoria, (5140) atque ci-
 vili sanguine fuso gestiens.

Habebat Andronicus audacem famulum similem prorsus, ut aiunt,
 suo simili, acrem, audacem, turpem, sanguinarium, seque studiose
 conformantem domino, (5145) malorum instrumentum, cruentum virum,
 plenum malitia acerbitate bile, immitti rigidaque natura praeditum, Ste-
 phanum, id est coronam, a puero dictum, coronam nempe infamiae et
 contumeliae; (5150) martyris quidem nomen prae se ferentem, sed An-

- τούτω βασιλεὺς ὀργάνῳ κεκρημένος
 πλείστους ἀγγεῖ κατέλευεν ἡδίκει·
 δι' οὗ γε κατέλευσεν ἀδίκῳ κρίσει
- 5155 καὶ Δούκαν Ἀνδρόνικον σὺν Μακροδοῦκα,
 ἄνδρας ἀρίστους, εὐγενεῖς στρατηγέτας·
 τειχῶν γὰρ ἐκτὸς ἐν βασιλείοις δόμοις
 ἄνακτος ὄντος, Μαγγάνῃ κεκλημένοις,
 ὀρμῆς τε πλείστης συνδρομῆς παντὸς γένους
- 5160 ἐκείσε προστάγματι σινηθροισμένου,
 ἐξάγεται δὴ τῶν ἐκεῖ που δωματίων
 ἀνδρῶν λεχθεῖσα δυὰς ὡς θανουμένη,
 καὶ παρὰ πάντων λιθολευστεῖται τάχος,
 Στεφάνου κατάρχοντος ἀνόμου φόνον
- 5165 καὶ πάντα θαρρύνοντος εἰς φονουργίαν.
 εἶτα νεκρὸς σφῶν, ὃ μισανθρώπου τρόπου,
 ξύλοις ἀπηώρησαν ἄστεος πέραν.
- Τοιοῖσδ' ἐνησμένιζεν ἔργοις ἀτόποις
 ποιναῖς ἀπανθρώποις πράξεσιν ὀσημέραι
- 5170 καὶ θανασίμοις τε καὶ στυγητέαις
 φονουργὸς Ἀνδρόνικος, ἡ φαύλη φύσις.
- Τούτου κρατοῦντος Θεσσαλονικῆ πόλις,
 πόλις περιώνυμος, ἀρίστη κλέος,
 πρόεδρος οὖσα Θετταλικῶν ἀστῶν,
- 5175 φεῦ φεῦ, εἰλίω Σικελῶν ὀμαιχμῆ
 καὶ βαρβαρικῷ κατεδουλώθη κράτει.

5169 an ποιναῖς τ' ἀπανθρώποις ὀσημέραι μικροῦ καὶ πρά-
 ξεσιν θανασίμοις στυγητέαις? 5175 σικελικῶν V

tichristi opera patrantem. hoc Andronicus instrumento utens plurimos laesit mactavit lapidavit. per hunc iniuste lapidavit etiam (5155) Andronicum Ducam cum Macroduca, viros egregios nobilesque duces. nam cum in regia extra muros domo, Mangane dicta, imperator degeret, atque illuc plurima plebis infinitae (5160) ipsius iussu turba coacta esset, producti sunt in publicum ex iis domibus duo praedicti viri ad supplicium, perque omnium manus sunt lapidati, caedis faciente initium iniquae Stephano, (5165) atque ad cruentum facinus exhortante. deinde extinctos, o crudele facinus! lignis suspenderunt e regione urbis.

His se oblectabat immanibus operibus, suppliciis inhumanis et execrandis (5170) et exitiosis actibus quotidie crudelis Andronici ingenium pessimum.

Hoc imperante urbs Thessalonica, nobilis illa gloriosa civitas, Thessalicarum urbium regina, (5175) heu Sicalorum capta est exercitu et in barbaricum cessit dominatum. etenim quidam Comnenus

- Ἀλέξιος γὰρ ἐκ Κομνηνῶν τις γένους,
 κάκιστος ἀνὴρ καὶ φθορεὺς Ῥωμαΐδος,
 παρ' Ἀνδρονίκου φρυγαδευθεὶς εἰς Σκύθας,
 5180 φυγὰς ἀπαίρει πρὸς Σικελίαν τρέχων,
 καὶ τῷ τυραννεύοντι τῆσδε Λατίνῳ
 εἰς ὄψιν ἐλθὼν εἰς ὄμιλλαν λόγων,
 ὡς εἶχεν, ἐξέμνηε κατ' Ἀνδρονίκου·
 ὄθεν στρατιὰν ἐδρεπίσας μυρίαν,
 5185 πέζην τε ναυτικὴν τε, ῥῆξ Σικελίας
 ἐπὶ πόλεις πέπομφε χώρας τ' Ἀυσονῶν,
 ἐπὶ μὲν Ἐπίδαμνον στρατὸν ἱππέων,
 τὸν ναυτικὸν δὲ κατὰ Θεσσαλονίκης.
 καὶ τὴν μὲν Ἐπίδαμνον ὡς νόμος μάχης
 5190 στρατὸς κατέσχε, καὶ σὺν αὐτῇ τὰ περίξ·
 καὶ διαδραμῶν καὶ σκυλεύσας τὰν μέσῳ
 ταῖς ναυτικαῖς μέμικτο ταξιαρχαῖς,
 Θεσσαλονίκης προσμενούσαις τοῖς ὄροις.
 καὶ συνδραμούσης στρατιᾶς ἐκατέρας
 5195 καθ' ἄλλα κατ' ἤπειρον εἰς ὁμαιχιμίαν,
 καὶ προσβαλοῦσης τῇ πόλει πανταχόθεν,
 φεῦ φεῦ, ἐάλω Θεσσαλονικὴ πόλις,
 πόλις προεδρεύουσα τῶν Μακεδόνων,
 καὶ Σικελοῖς ἔκλινε πρὸς βίαν κέραν.
 5200 καὶ λοιπὸν οἷας τῶν κακῶν Ἰλιάδας
 καὶ συμφορῶν πέλαιος ἢ τραγωδίας
 πέπονθεν εἶδεν ἀθλίως αὐτὴ πόλις,
 οὐκ ἐκτραγωδήσειεν ἂν τις ἀξίως.

Alexius, pessimus homo patriaeque exstium, ab Andronico relegatus in Scythiam, (5180) profugus exsul venit in Siciliam, atque Latinum insulae tyrannum conveniens, atque admisus ad colloquium, hunc Andronici tanto inflammavit odio ut congregatis copiis innumeris (5185) nauticis et pedestribus rex Siciliae contra Romanas expediret terras, equestres quidem Epidaurum copias, nauticas autem ad Thessalonicam, et Epidaurum quidem virtute bellica (5190) cepit terrestres miles cum vicinia; populatusque terras interpositas cursu pervenit illinc ad classem suam Thessalonicæ in finibus expectantem. utroque igitur concurrente exercitu (5195) a continente terra ac mari, et quaquaversus urbem circumdante, heu heu, capta est Thessalonica civitas, illa, inquam, Macedonum metropolis, et Siculis coacta cervicem flexit. (5200) deinceps quantas malorum Iliadas, calamitatum tragoediaeque pelagus perpeasa sit ac viderit infelix civitas, nemo pro meritis sane

- τῶν Σικελῶν γὰρ εἰσρύντων εἰς πόλιν
 5205 ἤβηδὸν ἐσφάττοντο πάντες τῷ ξίφει,
 ἄλλοι δὲ πάλιν ἐσκυλεύοντ' ἀθλίως.
 γυναῖκες ὑβρίζοντο παρθένους ἅμα,
 καὶ πᾶς νεὸς τις παρθενῶν τε καὶ δόμος
 τῶν ἔνδον ἠρήμωτο πάντων πρὸς βίαν.
 5210 πᾶσα δ' ἄγνιὰ καὶ στενωπὸς καὶ τρίβος
 αἱματοφύρτοις ἦν κεκραμένη λύθροις
 καὶ νεκρῶν σωμάτων πεπλησμένη.
 πανταχόθεν γοῶν δάκρυα θρήνων γόος
 καὶ κῶκυτός τις καὶ τραγωδία ξένη,
 5215 ἵνα καθάπαξ συνελὼν τὸ πᾶν φράσω,
 καὶ συμμιγῆς θροῦς ἀνεπέμπει' ἀθρόον.
 τοιοῖσδ' ἐτετρήχωτο κακοῖς ἡ πόλις.
 Ὅ δ' Ἀνδρόνικος τῶν κακῶν οὐκ ἤμελει,
 ἀλλ' οἷα δοῦλος ἀτεχνῶς Ἐρινύων
 5220 ἢ Τελχίνων ὧν δαυμόνων ὑπηρέτης,
 ἤγον ἀπηνῆς Ἐχέτος ἢ Καμβύσης
 ἢ Φάλαρις ἄγριος ἢ Ταυροσκύθης,
 ὑπήκοον πᾶν ἐκρεανόμενι τάλας.
 ὀμναιμόνας μὲν Σεβαστιανούς δύο
 5225 κακῶς ἀναστῆ καὶ θανατοῖ τῷ ξύλῳ.
 Ἀλέξιον δὲ Μανουὴλ παῖδα νόθον,
 ὃν εἶχε γαμβρὸν εἰς θυγατέρα νόθην,
 ἐξ ὀμμάτων τίθειν ἀδίκῳ δίκῃ,
 καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐκτυφλοῖ τοὺς βελτίους,
 5230 ἕνα δὲ τὸν Μάμαλον ὑπογραφῆων

narrare queat. Siculis enim in urbem irrumpentibus (5205) puberes cuncti caedebantur gladio, matronae virginesque dehonestabantur; omnia templa et parthenopaea despoliabantur violenta manu; (5210) plateas omnes, angiportus, viae morticinis corporibus plenae erant, cruentique tabi rivis redundabant. ergo lacrimae ubique, luctus, clamor, ululatus et horribilis tragoedia: (5215) sic enim paucis dicere rem verbis iuvat; mixtusque ferebatur ad caelum clamor. atque his civitas atterebatur malis.

At Andronicus malitiam suam non desinens, quin adeo ceu Furiarum quidam famulus, (5220) et lymphatorum daemone minister, aut crudelis Echetas vel Cambyses, vel Phalaris ferinus vel Scythia Tauricus, subditos cunctos miser devorabat. etenim fratres Sebastianos duos (5225) dire suspensos interfecit ligno. Alexium, Manuelis nothum filium, cui spuriam filiam suam iugarat nuptiis, oculis cassum fecit sententia iniqua, eiusque potiores assēclas excaecavit. (5230) scribam

πυρὶ παραδέδωκεν ἐν τῷ σταδίῳ.
καὶ Τρίψυχον δ' αὖ (ὡς ἐπαινῶ σ' ᾧ δίκῃ),
ὃς ἔδρασεn χεῖριστα πολλοὺς ἀδίκως,
ἔθρε τυφλόν, μὴ βλέποντα φωσφόρον.

5235 ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ καὶ βραχεῖ φάναι,
ἐφ' ἡμερῶν τούτου γε Τίμωνος τρόπον
θλίψις, δδύνη, συμφορῶν μυρμηκιά
πάντας κατεῖχε, συνοχή τε δακρύων
καὶ χαλεπῶν σύρροια καὶ τρικυμίας·

5240 καθ' ἣν γὰρ οὐκ ἔδρασε κυκῶς ἡμέραν
τῶν τινὰ λαμπρῶν τιμῶν τῶν ἐν τέλει,
παντάπαν ἀβίωτον ἤγειθ' ἡμέραν.

ἔθεν γυναῖκες ἄνδρες ἡγμένοι βία
φρουρᾶ τε λιμῷ καὶ κολάσει καὶ μύρῳ

5245 ὧπῶν σβέσει τε, σωματικαῖς αἰκλαῖς
ἄλλαις τε ποιναῖς παρεδίδοντ' ἀδίκως.

Τοιαῖσδ' ἐνησμένιζε πράξεων ἀναξ.

ὁμῶς μετεῖχεν ἀγαθῶν καὶ μετρῶν·
ἔθαλπε καὶ γὰρ δωρεαῖς ὑπηκόων

5250 τοὺς ἐνδεεῖς τε καὶ πένητας πλουσίως,
ἣν εὐνοοῦντας ἦσθετο σφᾶς ἀδόλως.

καὶ τῶν δυνατῶν ἀρπαγὰς τὰς ἀδίκους
καὶ κακιῶν πίδακα πλειονεξίαν

ἐκ Ῥωμαΐδος ἀπελάσας χωρίων

5255 ἐπαρχίας ἤγαγεν εἰς ἐπιδόσεις.

οὐκ ἦν ἀπειλὴν πράκτορος κλύειν τότε,

5239 τρικυμία?

autem quemdam dictum Mamalum flammis exurendum in stadio tradidit. Tripsychum quoque, o iustum dei iudicium! inique multis pessima qui fecerat, caecum solisque radiis carentem fecit. (5235) atque ut summatim breviterque dicam, huius novelli tempore Timonis poenae, tristitiae, calamitatum cumulus cunctos tenebant, lacrimaeque iuges, et malorum quidam torrens ac tempestas. (5240) qua die enim nemini male fecerat nobilium hominum atque procerum, hoc se vixisse non putabat die. feminae ergo et viri rapti domibus vinculis, fame, mortibus, vexationibus, (5245) oculorum orbitate et cruciatibus aliisque poenis plectebantur innocui.

His se oblectabat actibus imperator. sed boni quiddam aequique simul inerat: nam beneficiis recreabat plurimis (5250) pauperes subditos tenuesque, siquidem vere sibi benivolos comperiret; ac praepotentium iniustas direptiones criminumque fontem avaritiam cuncto Romano submovens imperio, (5255) meliori conditioni provincias reddidit.

- καὶ τὰ πενήτων πάντα καλαμιωμένον
 ἐν τῷ μόνον πρόφασιν εὐρεῖν κακίας·
 οὐ δημοσίων ὄνλους τὰς ἐκτίσεις
- 5260 ὄραν τελομένης γε τοῖς ἡρημένοις,
 ἀλλ' ἀποδούς τις Καίσαρι τὰ Καισάρων
 ἐπῆρχε λοιπὸν ἀπαθῆς κακῶν ἔτι,
 ὡς δημόσια πᾶς τις εἰσπραττων τότε
 ὀψωνίοις ἦν τὰδ' ἀπαιτῶν ἐν δίκῃ,
- 5265 ἀρχαιρεσιῶν προῖκα παρεσχήμενων
 πασῶν ἀριστίνδην τε καὶ κατ' ἄξιαν,
 οὐδὲν δὲ πλουτίνδην γε τοῖς ἐκ τριόδων.
 ἦ Δαβὶδ οὐκοῦν ἐμμελῶς ψάλλων λέγει,
 δικαιοσύνης, πρὸς δὲ γ' εἰρήνης χάρις
- 5270 συνῆλθον ἡσπάσαντο φιλῶς τότε.
 Ἔθος δ' ἐναγὲς καὶ παράνομον λίαν
 καὶ πρῶξιν ἀπάνθρωπον ἀδικωτάτην,
 τῶν ναυαγουσῶν φορτίδων κατὰ τόπους
 ἐκ πνευμάτων βλας τε καὶ καταιγίδος
- 5275 καὶ συντριβεισῶν, εἴτ' ἀκταῖς ἐρριμμένων
 ἀγωγίμων σκύλευσιν ἀρπαγὴν λύσιν,
 πρὸς τῶν προσοικῶν ἀσεβῶς τελομένης,
 ἔστησεν οὗτος, ἀντιπνεύσας ὡς κράτωρ
 σφοδραῖς ἀπειλαῖς, προστυγαῖς ἐμβριθέειν,
- 5280 ἀσυμπαθῶς θάνατον ἔξεν ζῆμιαν
 πάντα παραβαίνοντα προστεταγμένα
 παρεγγυώσαις καὶ κυρούσαις εἰσάπαν.
 "εἴ τις γὰρ" εἶπε "χωρίων παραλλίων

tunc nusquam exactoris audisses minas, qui tenuiorum patrimonia qua-
 teret, quamlibet obtendens malitiae causam. neque venalia exposita
 vidisses (5260) tunc vectigalia publica redemptoribus: verum qui Cae-
 sari rem dedisset Caesaris, de reliquo securam agebat vitam. iam qui
 tributa publica exigebat, stipendiis ipse instructus id iuste agebat,
 (5265) quia gratis dabantur dignitates cunctae cuique optimo ac me-
 renti, nemini indigno qui pecunia emeret. ergo ut carminibus psaltes
 David cecinit, iustitia simul et venusta pax (5270) tunc coniuratae
 amice osculabantur. insuper morem impium scelestissimum, facinus in-
 humanum iniustissimum, uti naves alicubi naufragae, ventorum vio-
 lentia et tempestatis (5275) contractae, et mox ad littora proiectae sar-
 cinae direptionem ac perniciem contra fas omne ab accolis paterentur,
 sustulit Andronicus regio nutu; qui gravi iussu ac minis vehementibus
 (5280) certam constituit mortem ac supplicium his qui decretum viola-
 rent suum, idque cum poena aeternum ratumque voluit. si quis loco-

- κύριός ἐστιν εὐγενῶν ἐριτίμων,
 5285 ἢ παρ' ἐμοῦ πέφυκεν ἀρχὴν διέπων,
 πρῶτισθ' ἐκυτόν, εἰθ' ὑπηκόων στίφος
 καταρτισάτω πρὸς θεοῦ θεῖον φόβον
 ὑποστολήν τε τῆς ἐμῆς κραταρχίας·
 ἢ δεσπότης πᾶς κτήματος παραλλοῦ
 5290 ἐπαρχίας ἄρχων τε, κἂν ἢ τιμίων,
 ὃ παρὰ νηῶν ναυαγουσῶν λαμβάνων
 ἀγωγίμων τι, φανερώς γνωσκέτω
 πρόστιμον ἔξω τὸν θάνατον ἐνδίκως,
 κἂν ἢ μὲν αὐτὸς καθαρὸς τῇ καρδίᾳ
 5295 χερεὶ δ' ἀθῶος ἀμέθεκτός τ' εἰσάπαν,
 οἱ δ' ὑπὸ χεῖρα κάτοχοι ταῖς αἰτίαις·
 ἄρχοντι καὶ γὰρ ἐξισοῦσθαι προστάτη
 εἶωθεν ἅπαν ὑποχείριον θέλειν.
 τίσει δὲ πότμον ἐντολῶν παραβάτης
 5300 φοικαλέον τε καὶ δυσήκουστον τάχα,
 παθῶν κρεμάθραν ἀνάτασιν τ' ἀθλίαν
 νεὼς ἐφ' ἰστοῦ συντριβείσης τῷ σάλῳ.²²
 τοιόνδ' ἐπισείσας γε σύμπασι δέος
 θεοστνγές πέπαυκε κρατῆσαν ἔθρος·
 5305 καὶ λοιπὸν οὐκ ἦν καθορᾶν τὰς φορτίδας,
 περιπεσοῦσας ἐκ σάλου ναυαγίῳ,
 ἀγωγίμων σκόλευσιν ὑφισταμένας,
 ἀλλ' ἦν γαλήνην ἐκ τρικυμίας βλέπειν
 διαγελῶσαν ναυαγούσαις ἄλκασιν.

5295 ἀμέθουτός V

rum, inquit, maritimorum possessor est de genere optimatum, (5285) seu magistratum traditum a me gerens, primo se ipsum dein subditorum ordinem ad dei sanctum timorem instituat, atque ad imperii nostri reverentiam. tum praedii si quem dominum maritimi (5290) provinciaeve praesidem, quamvis nobilem, de naufragarum navium quidpiam sarcinis percepisse certo constabit indicio, hunc manet dirum merito supplicium, etiamsi forte ipsemet mente purus (5295) manaque prorsus incontaminatus fuerit, si tamen eius subditi se reos fecerint, quandoquidem rectori praesidentique subditi cuncti conformari solent. transgressor autem legis perpetietur (5300) inauditam illico horrendamque mortem: triste suspendium extensionemque in malo navis naufragae experietur. cum talem cunctis incussisset metam, inveterati moris cessavit scelus. (5305) exin iam nulli contingebat navi ut spoliaretur onere a praedonibus, si forte in mari faceret naufragium; sed tempestati serenitas successerat, periclitantibus favens onerariis.

- 5310 Ἦν καὶ κολαστῆς χειροδικαῖς ἀνδράσι,
 ποιήν τε τιθεῖς ἀδικουσί καὶ δίκην,
 κἄν ἦν ἀδικῶν εὐγενῶν λαμπρῶν γένοι,
 ὡς μὴ κατ' ὄψιν ἀλλὰ δικαίως κρῖνων,
 καὶ κατὰ μικρὸν, ἧ φασί, καὶ τὸν μέγαν.
- 5315 Καὶ τῶν τεσσαράκοντα Χριστοῦ μαρτύρων
 ναὸν περιώνυμον ἠγλαῖσμένον,
 χρόνῳ παλαιωθέντα καὶ κεκημηκότα,
 ἀνανεοὶ κάλλιστα πλείσταῖς δαπάναις·
 οὗ καὶ δόμους ἤγειρε πρὸς κατοικίαν,
- 5320 δεῆσαν ἐλθεῖν πρὸς νεῶν τῶν μαρτύρων,
 πολυτελεῖς τε ποικίλους τέχρη, ξένους.
 καὶ πατέρας δὲ τῶν λόγων καὶ τοὺς λόγους
 οὗτος βασιλεὺς ἀξίους τιθεῖς λόγον
 σφῶς δωρεαῖς ἠδυνεν ἀβραῖς ὡς θέμις.
- 5325 Ὡν δ' ἀτεχνῶς μάγειρος ἀνθρώπων ὄδε,
 μᾶλλον δὲ Σατὰν ἄλλος ἀνθρωποκτόνος,
 ἧ φησι Δαβὶδ, ὠδινήσας δὴ πόνον
 παρανομίας ἀποτίκτει φεῦ μόρον.
 ὄριστο τοίνυν, ὃ μισανθρώπου τρόπου,
- 5330 καθειργμένους ζύμπαντας εἴτε φρυγάδας
 ἄρδην βυθῷ τε καὶ ἕξει καὶ θανάτῳ
 παραδοθέντας τὸν βίον καταστρέφειν,
 αὐτοὺς τε πάντας καὶ προσήκοντας γένοι·
 τί γάρ, κεφαλῆς εἰ μιᾶς τετμημένης

5321 τε] τε καὶ V

(5310) Insuper Andronicus iniustos homines poena adiciebat debitaque ultione, quantumvis reus nobilis clarusque foret: scilicet haud pro persona sed iuste iudicans, et tenuem atque magnum perinde aestimans.

(5315) Is etiam Christi quadraginta martyrum celebrem valde aedem et ornatissimam, tunc laborantem temporis iniuria, instauravit optime impensa plurima; ibique aedes ad habitandum struxit; (5320) si quando ad dictum templum ipse accederet, vario artificio sumptuosoque miras. insuper literas cum suis professoribus hic imperator plurimi aestimavit, largisque fovit donis, prout fas erat.

(5325) Iam cum hic esset prorsus lanius hominum, immo vero Satan alter homicida, ubi concepit, ut ait David, dolorem, iniquitatis peperit eheu mortem. decretum fit, pro inhumanum facinus! (5330) ut cuncti inclusi carcere vel exsules mari vel gladio vel alio mortis genere, nemine excepto, vitas finem cernant, ipsi et coniuncti omnes iure generis. "cur enim" ait "uno resecto capite (5335) alia consurgent plura

- 5335 φηΐεται κάρηνα χείρω και πλέω ;
 ὦ παμμιάρου και θεοστργοῦς δίκης
 και σατινικοῦ σκέμματος μισητέου,
 κατακρίνοντος παντός ἀνθρώπου μόρον.
 σκέμμα πονηρόν ἐγγραφέν τόμοις τότε
- 5340 πρὸς τῶν κρινόντων ἄνομα δικασπόλων
 εἴληφεν Ἀνδρόνικος φυλάττειν κράτωρ·
 ὃ τάχ' ἂν ἐξήνυστο, φεῦ φεῦ, πρὸς πέρας
 και πάντες ἐσφάττοντο θρεμμάτων δίκην
 οἱ πανταχοῦ γῆς Ἀύσόνων καθειργμένοι
- 5345 σὺν τοῖς καθ' αἷμα και προσήκουσι γένει,
 εἰ μὴ βροτουργὸς τῶν ὄλων και δεσπότης
 ἔθρην Ἀνδρόνικον ἐκποδῶν φθάσας,
 σκέμματα δ' ἀπέδειξεν ἄκυρα τάδε.
- Οὗτος στενά οἱ καθορῶν πανταχόθεν
- 5350 πράγματα συμβαίνοντα, δύσκολα πάνν,
 ἐκ Σικελικῶν δυσμάχων στρατευμάτων,
 ἅπερ παρεστήσατο Θεσσαλονίκην,
 ὡς ἀνόπιν εἶρηκεν ἱστορεῖν φθάσαν,
 και μέχρι Σερρῶν και Βολεροῦ πεφθάκει,
- 5355 πρὸς δ' αὖ ἐαυτῷ δυσμενοῦς ἕπηκόου,
 ἀπέειδε πρὸς πρόγνωσιν ὧν μέλλων χρόνος
 τὴν ἔκβασιν δίδωσιν ἠρωτηκόσι,
 τὴν διὰ πλυνοῦ μαντικῆς τε φροκτέας.
 ἀλλὰ παρεῖναι τοῖς τελοῦμένοις τότε
- 5360 αὐτὸς μὲν ἀπέλιπατο, μῶμον ἐκκλίνων,
 ὑπερέτη δ' Ἀγιοχριστοφορίτη

et peiora?" hem exsecranda horribilis sententia! hem maledictum sata-
 nicum decretum, a quo tot leto destinabantur homines! atque hoc in-
 scriptum libellis decretum, (5340) ab iniquissimis acceptum indicibus,
 Andronicus imperator custodiebat; idque heu quantocius executurus
 erat, pecudum instar tot homines ingulans quot per imperium in vinculis
 erant, (5345) cum consanguineis cunctis et affinis, nisi creator ge-
 neris humani ac dominus praeoccupasset perdere Andronicum taliaque
 in cassum vertere consilia.

Interim Andronicus cuncta cernens (5350) adversa sibi fieri et dif-
 ficilia propter victores Siculos exercitus, qui Thessalonicam occupave-
 rant, prout superior narravit historia, et nunc iam Serras Bolerumque
 advenerant, (5355) insuper gnarus subditis se invisum, ad divinandum
 temporis futuri casus per homines hariolos convertit animum, abomi-
 manda utens hydromantia. et interesse quidem cum hariolis (5360) no-
 luit ipse, derisionem cavens: verum haec ministro commisit Stephano

- φέρων ἀνατίθῃσι νυκτεργασίαν,
 ὃς παραλαβὴν τινὰ Σήθ κεκλημένον,
 πηρὸν μὲν ὕψις μαντικὴν δ' ἠσκημένον,
 5365 οὗ χάριν ἐκκέκοπτο τὰς κόρας πάλαι
 πρὸς πορφυρανθοῦς Μανουήλ μαλ' ἐνδίκως,
 πυνθάγεται δὴ τῶν ποτηρῶν πνευμάτων,
 φαύλης ἐπωδῆς μαντικῆ πεπραγμένης,
 ὅστις μετ' Ἀνδρόνικον ἄρξων τυγχάνει
 5370 ἢ παραλύσων τόνδε τῆς κριταρχίας.
 πνεῦμα δ' ἀνείλεν ἐκ πλυνοῦ βιβυσιμένα,
 μᾶλλον δ' ἀμυδρῶς ὡς ἐν ὕδασι λέγον
 σκιαγραφεῖ γράμμασι πεπλυνημένοις
 Ἰσαάκιον, ὡς ἐνῆν ἀπεικάσαι,
 5375 οὐ κλήσεως γράμματα συντάξαν ἔλα,
 ὡσπερ σελήνης δ' ἀμφικύρτου φαντάσαν
 ἡμίτονον σχῆμά τι καὶ πεπλασμένον,
 καὶ τοῦδ' ἰῶτα προγράφει λοξῶς τύπον.
 ἤκουσεν Ἀνδρόνικος πύσεως λόγους,
 5380 καὶ καιρὸν εἰπεῖν ἀξιοῖ καθ' ὃν τάδε.
 πύσις τὸ λοιπὸν γίγνεται δὴ δευτέρα,
 καὶ πνεῦμ' ἀνείλε δι' ἐπασμάτων τάδε,
 ὡς ἡμέρας ἐντυθεῖν ὑπάρξει τάδε
 καθ' ἣν τὸ τρισόλβιον ὑψοῦται ξύλον.
 5385 μίαν δ' ὁ Σεπτέμβριος ἦγε πρὸς δέκα,
 ἐπὴν ἐδρῶτο πρᾶξις ἀρητουργίας.

5378 scilicet antiquus typus graeci sigmatis est C, cui prae-
 posita I satis portendebat nomen Isaacii, IC. verum Nicetas
 Choniates, 2 9, ait litteram I non praepositam sed subiun-
 ctam fuisse ob augendam ambiguitatem. M.

sacra nocturno tempore peragere. qui ad se vocans Sethum quendam
 nomine caecum, sed arte hariolum, ob idque olim (5365) iusta sen-
 tentia oculis privatum a Manuele purpurae regiae flosculo, interrogare
 coepit malos daemonas per nefariae artis incantationes, quisnam post
 Andronicum Caesar foret, (5370) vel huius quisnam raperet imperium.
 daemon ex pelvi rettulit ambigua, et perobscure dum per aquam loquitur,
 delineavit literis fallacibus, quantum coniciere licuit, Isaacium.
 (5375) nec vero nominis cuncta elementa scripsit, et semiplena obtulit
 tamquam lunae figuram dimidiatam, atque ambigue ei lunae iota litteram
 praeposuit. oraculi Andronicus verbis cognitis, (5380) tempus poposcit
 scire quo haec fierent. iterum ergo rogatur oraculum. tum sic compo-
 sito carmine daemon ait "haec intra diem exitium sunt habitura quo
 venerationum solet exaltari lignum." (5385) porro Septembris iam erat

- ἃ λῆρον ἠγγήσατο γνοῦς ταῦτα κράτωρ,
 “πῶς ἂν τότε ἰσχύσειεν” εἰπὼν “Κυπρόθεν
 πλεύσας Ἰσαάκιος ἐν βραχεῖ χρόνῳ
 5390 οὕτω καταστρέψαι με τῆς κραταρχίας;”
 τὸν Κυπρίων τύραννον οἰηθεὶς πέλειν
 τὸν καθελεῖν μέλλοντα τόνδε τοῦ κράτους,
 ἄνδρα Κομνηνῶν ἐκ γένους κατηγμένον,
 ἀποστάτην δὲ τοῦ κράτους δεδειγμένον,
 5395 ἀρχὴν τε τὴν ὑπαρχον εἰς ἀναρχίαν
 τυραννίδα τε δυσμενῶς τεθεικότα,
 τὴν Ἰσαάκου κλῆσιν δὲ πεπλουτηκότα.
 Οὕτω νομίσας Ἀνδρόνικος καὶ φρούσας
 εἰς ἀρχικὰ δώματα τὰ πρὸς Ἀνάπλω
 5400 πρὸς διατριβὴν καὶ διάχυσιν ἔβη.
 ὁ δ’ αὖτε κακοῦργος ἀντιχριστοφορέτης
 τρέχων ἀφίκετο σὺν ὀλίγοις οἰκέταις
 πρὸς οἰκίαν εὐκτιστον Ἰσαακίου,
 καὶ τόνδ’ ἐφώνει τῶν δόμων κατιέναι
 5405 καὶ τῷδ’ ὁμαρτεῖν οὗ δοκεῖ πορευτέον.
 ὁ μὲν δεδιὼς τὴν ὁμοκλήν αὐτίκα
 θεοκλυτῶν ὑπῆρχε ἔρυσθῆναι μόρον·
 ὁ δ’ ἀγρίῳ βλέμματι καὶ βοῇ πάλιν
 αὐτὸν κατελθεῖν ἐγκελεύεται τάχος.
 5410 ἀλλ’ ὡς ἑώρα βραδύνοντα καὶ πάλιν,
 τοῖς οἰκέταις ἦν ἐγκραγῶν μετὰ χόλου
 σύροντας αὐτὸν κατάγειν οἰκημάτων.

dies undecima, cum haec arcana divinatione fieret. has imperator nugas esse credidit: “quomodo enim” inquit “Cypro poterit huc navigare Isaacius tam brevi tempore, (5390) meumque regni solium evertere?” existimabat enim tyrannum Cyprium ad eversionem sui venturum throni, virum Comnena de gente progenitum, qui perduellem se imperio exhibens (5395) insulae praefecturam ad se rapuerat, ibique saevam exercebat tyrannidem, atque Isacus nomine appellabatur.

Sic Andronicus dicens atque existimans ad regias aedes ivit quae sunt in Anaplo, (5400) ut sese in illo oblectaret hospitio. interim tamen maleficus Stephanus cum paucis raptim venit familiaribus ad pulchras aedes Isaacii Angeli, eumque voce iussit prodire domo, (5405) seque duces sequi quorsum tenderet. ille minaci consternatus voce, ut se morti subduceret deum rogabat. Stephanus torvis oculis inclamans iterum ut sine mora sequeretur iubet. (5410) verum ut vidit demorantem adhuc, intendit vocem ad satellites suos, ut eum correptum aedibus

- μόλις κατελθεῖν ἐκβιασθεῖς τῇ βίᾳ
 ἵππον τ' ἀναβάς ἠδ' ἄντροπις μόνον τότε
 5415 ἔξ Ἀγγέλων Ἰσακος, ἀνδρειοφρόνως
 σπασάμενος φάσαγον ἠκονημένον,
 ἐφάλλεται δὴ ἀντιχριστοφορίτῃ,
 καὶ κατενεγκῶν τοῦδε πληγῆν καιρίαν
 διχῆ κεφαλῆν διέκοψε τῇ σπάσῃ.
 5420 ὄν καὶ προκείσθαι τοῖς κυσὶ λιπῶν ἔλωρ,
 ὄλω ἑυτῆρι πρὸς νεῶν τρέχει μέγαν
 δι' ἀγορᾶς τε καὶ λεωφόρου μέσης,
 καὶ χειρὶ γυμνὸν τὸ ξίφος φέρων ἔτι
 πᾶσιν τορὸν κέκραγε τῷδε τῷ ξίφει
 5425 τεμεῖν κεφαλῆν ἀντιχριστοφορίτου.
 ἐπεὶ δὲ νυδὸν εἰσέδραμε τὸν μέγαν,
 τὸν τῶν φονουργῶν ἔσχεν εἰς στάσις τόπον.
 εἶτα συνέρρει κατὰ χιλιοστύας
 ἄπειρα πλήθη πρὸς θείαν Ἰσακίου,
 5430 οὗς καὶ καθικέτευσε τῷδ' ἐπαμύνειν
 καὶ τὴν δυνατὴν εἰσφέρειν συμμαχίαν,
 ὄντι πρὸς αὐταῖς τοῦ θανάτου ταῖς πύλαις.
 ὧ καὶ κατανεύοντας εἶχεν εἰς τόδε
 ἄλλους τε πολλοὺς καὶ προσήκοντας γένοι.
 5435 ἐπεὶ δὲ παρῆν οὕτις ἐκ βασιλείως
 ἐπαγανακτῶν οὐδ' ὄλωσ τοῖς δρωμένοις,
 οἱ συλλεγέντες θάρσος ἀνειληφότες
 ἐχρῶντο γλώττῃ παντάπασιν ἀπύλω,

5427 cf. Nicetas Choniates 2 10. M.

protraherent. tum demum tali vi coactus equum, qui bene instructus
 aderat, conscendit (5415) Angelus Isaacius, sumptoque animo acutum
 gladium de vagina promens impetu contra Stephanum impium ruit, at-
 que eum mortali consecutus ictu caput bifariam ensis acie secuit;
 (5420) et praedam canibus hominem relinquens, effuso cursu magnum
 ad templum venit per viam publicam, perque forum medium; nudumque
 adhuc manu gladium gerens cunctis inclamabat "hoc ego gladio (5425) ca-
 pite obtuncavi scelestum Stephanum." at ubi in magnum pervenit
 templum, homicidarum pulpitem insedit. deinceps confluyente turba ma-
 xima innumeroque populo ad Isaacium, (5430) hos obsecrabat ut sibi
 suppetias ferrent et validam defensionem, in ipsa posito mortis ianua.
 et erant permulti ad hoc fautores, maxime quidem genere propinqui.
 (5435) cumque a rege nemo superveniret qui coepta illa minis disturba-
 ret, praedicti fautores sumpta audacia liberis iam succlamabant voci-

- καὶ τῷδ' ἐπηγγέλλοντο σύναρσιν ξένην.
 5440 ὡς οὖν ἐκείνη παρέδραμεν ἡμέρα,
 ἄλλη δ' ἐπῆλθε, πρώτας οὔσης ἔτι
 δμῖλος ἅπας ἀστικὸς Βυζαντίδος
 κατὰ ποταμῶν ρεύματα ταχυρρόων
 εἰς ναὸν εἰσέρρευσε τοῦ θεοῦ μέγαν.
 5445 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μῆκύνειν λόγον;
 βάλλουσιν Ἀνδρόνικον ταῖς δυσφημίαις,
 κρῖνουσι δ' Ἰσακίον ἄξιον στέφους.
 πρὸς τοῖσδε πάντας φυλακαῖς καθειργμένους
 ἀνέντες εἰρκτηῖς πλείστον ἤθροισαν στέφος.
 5450 ἦν λοιπὸν ἰδεῖν μυρίους ξιφηφόρους,
 πεφραγμένους θώραξιν ἀσπίσιν ὄπλοις,
 ἄλλους ῥοπάλοις καὶ ξύλοις ὠπλισμένους.
 καὶ συναγωγῆς παμμυγοῦς ἠθροισμένης
 Ἰσαάκιος βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 5455 φημιζεται δὴ παρὰ πάντων χειλέων,
 ἐφαρμόσαντός τινος αὐτοῦ τῇ κάρᾳ
 στέφος μεγίστου κράτορος Κωνσταντίνου,
 ἄνω τραπέζης μυστικῆς ἠρτημένον.
 τούτου τὸ πρῶτον Ἀνδρονίκου τῷ δέει
 5460 στεφηφορίαν ῥᾶστα μὴ δεδεγμένου,
 θεῖος συννεσιῶς οἱ Δούκας Ἰωάννης,
 ἀνὴρ πολὺς φαλακρὸς βαθυγέρον,
 κάλυμμα κάρας ἐκβαλὼν ἐλιπάρει
 ἐπὶ κεφαλὴν ἰδίαν θεῖναι στέφος.
 5465 δῆμος δ' ἰδόντες ἐψιλωμένην κάραν,

bus, atque Isaacio firmam spondebant opem. (5440) ergo ut illa praeterit prima dies, iamque alia advenerat, summo mane populus cunctus Byzantinae urbis fluminis instar ociter ruentis ad praecipuum confluit templum dei. (5445) cur autem ego longos sermones nectam? Incessunt maledictis Andronicum, Isaaciumque dignum edicunt stemmate. insuper omnes carceribus clausos emittunt, atque turbam conficiunt maximam. (5450) tunc vero innumeros vidisses ensiferos, thoracibus et scutis armisque accinctos, alios denique lignis clavisque instructos. sic ergo adstante concione omnigena rex atque imperator Isaacius (5455) concordii labio a cunctis acclamatur, cum ei quidam in caput imponeret imperatoris maximi Constantini coronam, quae de sacra pendebat mensa. cum Andronicum tamen adhuc timens (5460) coronam Isacius aegre admitteret, patrum eiusdem praesens Ioannes Ducas, vir canus, immo et calvus et senecio, denudans caput pileo, obsecrabat ut suam frontem redimerent stemmate. (5465) populus recalvastrum caput cernens, Ephraemius.

- λαβεῖν ἀπηγόρευσαν αὐτῷ τὸ στέφος,
 γέροντ' ἐπ' αὐτοὺς βασιλεύειν μηκέτι
 δι' Ἀνδρόνικον μὴ θέλειν εἰρηκότες,
 πολλὰ παρ' αὐτοῦ τῶν κακῶν πεπονθότες.
- 5470 Τέως δ' ὑπάρξας δημοπρόβλητος κράτωρ
 Ἰσακος, ὡς ἄνωθεν ἱστορεῖν ἔφη,
 ἦει πρὸς οἶκους τοὺς βασιλείους βιάσθην
 σὺν πατριάρχῃ καὶ λιῶ πλείστου σίφει.
 Ἀνδρόνικος δ' ὢν ἐν Μηλουδίου δόμοις,
- 5475 ἐπέπερ ἠνώτιστο τὰ πεπραγμένα,
 ἦκε τριήρει πρὸς παλάτιον μέγα
 ἐν ἀπτέρῳ δὴ τιμὴν πεπλευκῶς τάχει.
 ὡς οὖν ἀφίκτο καὶ νεόχριστος κράτωρ,
 ἀντιμαχεῖν ἤρξατο κράτιώρχης γέρον,
- 5480 ἱστοὺς ἀφίεις ὑπόθεν σὺν βραχέσιν
 πᾶσιν ἐπιούσι τε καὶ στεφηφόρῳ.
 ὡς τηνᾶλλως δ' ἔγνωκε μοχθεῖν τριγέρον,
 πέδιλα ῥήμας κοκκοβαφῆ καὶ στέφος,
 καὶ τοῦ τραχήλου σταυρὸν ἐκβαλὼν τάλας,
- 5485 ἐνθεῖς δὲ κρατὶ βαρβαρικόν τι πῖλον,
 ἐμβὰς τριήρει πρὸς Ταυροσκύθας ἔπλει.
 εἶσω δ' Ἰσαάκιος ἀρχικῶν δόμων
 εὐθὺς παρελθὼν, βασιλεὺς τ' αὐτοκράτωρ
 ἀναγορευθεὶς Ῥωμαῖδος τῆς ὄλης,
- 5490 ἔστειλεν Ἀνδρόνικον ἄξοντα τάχος.
 ὃν κατὰ Χηλὴν ἔστυ συνειληφότες,
 ὡς φθὰς ἔφην, φεύγοντα πρὸς Ταυροσκύθας

negavit huic coronam se donaturam; atque regem senem se iam nolle, Andronicus causa, a quo malorum tantam nuper congeriem perpessi erant.

(5470) Tunc ergo a populo electus imperator Isaacius, ut meum hactenus carmen dixit, ad regiam pedetentim ibat domum cum patriarcha populoque plurimo. at Andronicus in Meludii regia (5475) versans, ut gestam rem inaudiit, venit trireme ad palatium magnum, volucris nempе cursu fretum petmeans. superveniente tunc novello Caesare, repugnare coepit armis senex dominus, (5480) tela cum paucis desuper coniciens contra adventantes omnes atque Caesarem. sed cum se frustra laborare senex sensit, purpureas crepidas et coronam abiecit, crucemque miser collo abstulit; (5485) barbaricumque capiti imponens pileum, trireme incensa ad Tauridem fugiebat; ingressus autem palatium Isaacius, statim Romani universi imperii dominus acclamatus atque imperator, (5490) misit qui Andronicum ad se retraherent; quem prope urbem Chelen compre-

- ἄνακτι παρέστησαν Ἰσαακίω.
καὶ λοιπὸν οἷαις ἐξέτριψεν αἰκίαις
- 5495 ὄσαις τε ποιναῖς Ἰσαάκιος κράτωρ
τὸν ἄθλιον γέροντα τόνδε καὶ βίαις,
οὐκ ἂν τις ἰσχύσειεν εἰπεῖν ῥαδίως·
ὄμως φράσαιμι ἂν συνελὼν κατὰ σθένος.
- Καθεύρηνται πρῶτα μὲν οὗτος εἰς πόλιν,
5500 δεσμοῖς σιδηροῖς ἐνδεθεῖς δειρὴν πόδας·
εἴτ' ἐμφανισθεῖς ἀθλίως οὕτως ἔχων
τῷ βασιλεῖ σκώμμασι βάλλεται τάλας
καὶ λοιδορησῶν νιφάσιν ἀπειρίτων.
ῥαπίζεται μάλιστα γλουτοδὸς καὶ ῥάχιν,
- 5505 κέραν ψιλοῦται τῶν τριχῶν καὶ τὴν γέννην,
καὶ τοὺς ὀδόντας ἐξεκρούσθη πρὸς βίαν.
ἐκδίδεται παλίνιον ἄθυρμα γέλως
μισοῦσιν αὐτὸν καὶ κακοῦν ἤρημένους.
φέρει παροινίας τε μάλιστα ὕβρεις,
- 5510 πνυγὰς κατὰ στόματος, ἄλλας αἰκίσεις,
κακῶν Ἰλιάδα τε καὶ τραγωδίαν
καὶ συμφορῶν πέλαγος οὐ μετρούμενον.
καὶ πρὸς γυναικῶν ἐμπαροινεῖται πλέον
πρὸς τοῦδε φάος ὀμμάτων ἐσβεσμένων,
- 5515 ἢ καὶ παθουσῶν ζημίαν τῶν συζύγων,
τυχὸν δὲ καὶ σφῶν ἐκτύφλωσιν ὀμμάτων,
πρὸς μισοφραοῦς τοῦδε φαύλης καρδίας.
τέλος καθεσθεῖς, ὃ ξένων ἀκουσμάτων,
ἐπὶ καμήλου ψωριώσης ἀθλίως

hensum, cum fugeret, ut diximus, ad Scythas Tauricos, imperatori obtulerunt Isaacio. quantis deinde attriverit cruciatibus (5495) quotque suppliciiis Isaacius imperator infelicem hunc senem quotque poenis, vix est humano effabile eloquio, attamen dicam breviter pro viribus.

Urbano primum concluditur carcere, (5500) collum catenis vincitus atque pedes; atque hac tristi exhibitus in specie regi conviciis appetitur miser maledictisque obruitur innumeris; verberibus lumbos teritur et nates, (5505) barba et capillo carptim nudatur caput, excutiuntur dentes inflicis ictibus, ludibriique gratia ac risus traditur suis inimicis et carnificibus. fert petulantias contumelias verbera. (5510) tunditur os alapis, varie affigitur, malorum Iliadem tragoediamque patitur et miseriarum infinitum pelagus. maxime vero vexatur a feminis, quibus oculorum lumen eripuerat, (5515) vel maritos partim abstulerat partim effossis oculis excaecaverat pro sua saevitia mortalis hic pessimus, postremo impositus, hem auditu horrible! scabioso infeliciter camelo,

- 5520 ὁ πρὶν βασιλεὺς αὐτοκράτωρ *Λυσόνων*,
 ὁ βασιλικοῖς ἀναδούμενος κρότοις,
 δι' ἀγορᾶς τε καὶ μέσης λεωφόρου
 πομπεύεται κάκιστα συνειλεγμένοις,
 σῶμα καλύπτων εὐτελεῖ τῷ ῥακίῳ,
- 5525 ἀκαλυφές τε δεικνύων τὸ κρανίον,
 οἰκτρά τις ὄψις, ἀκοή φρικαλέα,
 πηγὰς δακρῶν ἐκκαλούμεναι τάχα
 οἷς ἡμέροις ὄμμασι πρὸς κακουμένους
 καὶ συγγενῆς πέφυκεν ἀθρεῖν ἐνθέως.
- 5530 ὁ ξυγκλύδων ὄχλος δὲ καὶ τῶν συρράκων,
 ἀλλαντοπῶλαι βυρσοδέψαι καὶ ῥάπται,
 παλιγκαπήλων ἀλόγιστος φρατρία,
 πομπῇ παρόντες καὶ θριάμβῳ τῷ τότε,
 ἀτιμοποιῶ καὶ γελοιῶδει πλέον,
- 5535 οὐδὲν παρήκαν αἰκίας τιμωρίας
 εἰδός τι λοιπῆς κακίας βδελυρίας,
 ὃ μὴ προσῆγον ἀσεβῶς *Ἀνδρονίκῳ*.
 οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, ὧ περιττῆς μανίας,
 ἔτυπτον ἐσπάρατον αὐτοῦ κρανίον
- 5540 καὶ νῶτ' ἀφειδῶς ταῖς κορύναις καὶ ξύλοις'
 οἱ δ' αὖ γε πλευρὰς καὶ νεφροὺς πρῶκτον πάλιν
 ξιφίλοις ἔπειρον ἢ καὶ ῥαφίσιν.
 ἄλλοι δ' ἐμίνθουν τὴν ῥῖνα τοῖς βολβίτοις,
 τῶν δ' ὄψεων λύματα τὰ τῶν γαστέρων
- 5545 σπόγγοις κατηκόντιζον αὐτοῦ συχνάκις.

5536 τε?

(5520) qui Romanorum nuper Imperator, quem circa regni resonabant plausus, per forum ducitur perque vias publicas, triumphum turba spectante turpissimum, ipse vix tectus villi tunica, (5525) tegmine nudum cranium ostentans; lugubre visu narratuque horribile, uberes lacrimas sine dubio eliciens mitibus ex oculis, qui solent miseros naturaque socios, prout fas est, aspicere. (5530) at plebeiorum vilissima colluvies, factores et coriarii ac sutores, dardanariorum stolidi collegia, pompam ducentes triumphumque huiusmodi, vel potius id ludibrium et deridiculum, (5535) nullum praetermittebant poenae genus, opprobrii, maleficii, contumeliae, quin Andronico per nefas impingerent, alii siquidem, o vesanum furorem! percussum discerpebant ipsius cranium (5540) dorsumque ligneis inclementer clavis; alii latus renes atque podicem suffodiebant cultris atque subulis; alii inquinabant fimo nares bubulo; alii spurcitiis corporum in vultum eius (5545) spongiis expressas saepe

- οἱ δὲ θρασεῖς τε καὶ πλεόν τολμηταί
 ἑλισθολεύστουν, ἀποκαλοῦντες κένα
 καὶ Κέρβερον θῆρά τε καὶ μαιφόνον
 καὶ τοῖσδε τὰ σύστοιχα. φεῦ τῆς μανίας.
- 5550 ὡς ἂν δὲ φαίην ἐν βραχεῖ τὸ πᾶν λόγῳ,
 οὐδείς ὑπῆρχε συναλισθείσης θέας
 ὃς οὐ κακοῖς ἔβαλλε βλήμασι λόγοις
 τὸν δυστυχῆ γέροντα τῷ τηλικάδε.
 μία δὲ γυνὴ πορνικὴ λαγνιστάτη
- 5555 ἕξ ὀπτανείου σκεῦος ἀρπάσασά τι
 σφοδρῶς γε καχλάζοντος ὕδατος πλεόν
 τούτου παρειῶν ἐμμανῶς καταχέει.
 τόσα δὲ παθῶν καὶ πολὺ τούτων πλέω
 καὶ τηλικαῦτα δυσχερῶν ὃ γεννάδας
- 5560 πρὸς συμφορῶν κύματα καὶ καταγιγῖδας
 καὶ χαλεπῶν πέλαγος ἀντέχων ὄμως
 καὶ νιφάδας φέρων τε κακῶν εὐψύχως,
 ἐν πᾶσιν εὐχάριστος ἦν πρὸς δεσπότην,
 ἔρρωμένον φρόνημα κἂν δεινοῖς ἔχων.
- 5565 οὕτως δ' ἀπαχθεῖς ἀτίμως ἐν σταδίῳ
 ποδῶν ἀπηώρητο, βραχὺ τι πνέων,
 ἐν τοῖς ἐκεῖ πον καθιδρυμένοις στύλοις.
 μετὰ δ' ἀπηώρησιν ἄφρονες πάλιν,
 ὡς μὴ λαβόντες τοῦδε τῶν σαρκῶν κόρον,
- 5570 αἰδῶ τε κακῶς παιδικούς τε διδύμους
 χιτῶν³ ἀναστέλλοντες ἔδρων, ὧ πάθους.

coniciebant: audaces autem quidam ac ferociores lapidibus adpetebant, dicentes canem et Cerberum atque feram sanguinariam, atque his similia per summum furorem. (5550) verum ut verba ad compendium conferam, nemo in immenso illo fuit spectaculo quin molestis ictibus et conviciis tunc infelicem senem verberaret. scortum denique quoddam impudentissimum (5555) correptam de culina in viam deferens ollam, fervente admodum aqua plenam, in Andronici effudit furiose genas. atque haec perpetuens multoque plura, contra tot mala durans vir magnanimus (5560) in tot dolorum fluctibus et procellis, tantoque miseriarum obluctans pelago, malorum inquam nimbo quamvis pressus, fortiter tamen domino agebat gratias, constantem in suppliciis mentem retinens. (5565) sic ergo in stadium ductus cum ignominia, parumper adhuc spirans ad columellas prostantes illic pedibus est suspensus, furiosus tamen populus necdum satur vorandis eius carnibus, suspensi miseri (5570) membris etiam genitalibus iasultavit, tunicula redacta,

- καὶ κατὰ τοῦ φάρυγγος ὥσέ τις ξίφος,
καὶ τις Λατίνων καθ' ἕδρας ἀκινάκην·
λοιποὶ περιστάντες δὲ τόνδε Λατίνων
5575 τοῖς ξίφεσιν ἔπαιον αὐτοῦ σαρκίον,
συχνὰ καταφέροντες αὐτοῦ συντόνως,
πεῖραν δοκιμὴν προσλαβεῖν ἡρημένοι
ὁποῖον αὐτῶν τμητικώτερον πέλει.
οὕτως ἐναθλῶν ἐν τοσαύταις βασάνοις
5580 καὶ τηλικαύτη συμφορῶν τρικυμία
ψυχὴν ἐναπέρρηξεν αὐτοῦ πρὸς βίαν
ἐπὶ στυλοσκῶν ἀτίμως ἡρημένος.

Τοιοῦτο τέρμα τοῦ κράτους καὶ τοῦ βίον
πολύτλας Ἀνδρόνικος εὔρεν ἐν βίῳ,

- 5585 χρόνοις μὲν ἄρξας δυσὶ που στεφηφόρος,
κοινῶν δ' ἐν κύριος ὢν τῶν πραγμάτων
ἔνευ χλαμύδος καὶ πολυτίμου στέφους.
ἦν οὖν φυὴν σώματος εὐφυῆς πάνυ,
ἡρωϊκόν τ' ὄρθιον εὖ φέρων δέμας,
5590 ἀγῆτος εἶδος καὶ γεραρὸς εἰσάπαν,
σῶμα προδεικνὺς ὑγιῆς τ' ἐρρωμένον.
μεθ' ἡμέρας δὲ κατενεχθεὶς ὑπόθεν
ὁ τοῦδε νεκρὸς ἐν μιᾷ τῶν ἀψίδων
ἀτημελήτως ἐρρίφη τοῦ στυδίου·
5595 εἶτα περὶ που τὴν μονὴν τὴν Ἐφόρου
ἐν τινὶ κατέθεντό τινες χωρῶν.
ὀπτάγεται δὲ σῶμα τοῦδ' ἡρημένοις
ἀκραιφνῆς ἀλώβητον εἰσέτι μένον.

hem pudorem! quidam acutum gladium per guttur egit, alius Latinus podicem ense fodit: Latini vero circumstantes reliqui (5575) gladiis caedebant miserum corpusculum ingeminatis continenter ictibus, spon- sione velut mutua utri acutius acinaces ferirent experientes. sic An- dronicus in supplicis luctans (5580) in tantoque cruciatuum mari nau- fragus spiritum sibi violenter raptum in columellis illis effudit turpiter. atque hunc imperii vitaeque finem habuit homo aerumnosus, postquam imperaverat (5585) biennio fere stemmate revinctus, uno praeterea do- minatus anno absque corona et purpurae decore. erat is egregia forma corporis, proceritate praeditus heroica, (5590) angusta facie et prorsus admirabili, praevalidaque utens valetudine. post aliquot autem dies de suspensio detractum eius cadaver in quodam stadii fornice sine cura projectum iacuit, (5595) donec ad Ephori tandem monasterium compo- suerunt quidam in brevi loculo, ubi adhuc corpus spectatur a cupidis,

- ψυχὴν δὲ παντάπασιν ἦν ἐκλιμπάνων
 5600 εἰς τοὺς θεαμαγεῖς κήρυκος Παύλου λόγους,
 ἀφ' ὧν ἀπαντῶν ἐκ πίδακος ὡς ξένης
 ἐπιστολὰς ἤρθευεν αὐτοῦ καὶ λόγους,
 ἃ συντιθεῖς ἦν εὐφυῶς καὶ συγγράφων.
 οὗ καὶ θεόπτου Παύλου σεπτὴν εἰκόνα
 5605 καλλύνας Ἀνδρόνικος ἐν χρυσαργύρῳ,
 νεῦ τεσσαράκοντα Χριστοῦ μαρτύρων
 ἀνατεθεικῶς, προσκυνῶν ἦν καὶ σέβων.
 ἧτις ἀπεστάλαττεν δμμάτων δάκρυ
 Ἀνδρονίκου φθάνοντος οἴκτιστον μόρον.
 5610 ὃ γνὸς ἀκριβώσοντας ἐκαέμπει τάχος
 τὴν ἀκοήν τε καὶ τὰ τῆσδε καθάπαξ
 τὴν πιστόν οἱ Στέφανον ἄλλοις συνάμα.
 ἐπεὶ δ' ἀπῆλθον, ἀντιχριστοφορίης
 σπουδὴν εἶδει πάντα σαφῶς εἰδέναι,
 5615 ὡς πάντ' ἀληθῶς μὴνύση πεπομφότι.
 ὑφάσματι γοῦν ἀθιγεῖ Παύλου κόρας
 σεπτῶς ἐναπέψησεν· αἱ δ' ὥσπερ πίδαξ
 δάκρυον ἀπέλειβον ὡς ψυχρὸν νᾶμα.
 ἃ πρὸς θεατῶν Ἀνδρόνικος γνωρίσας,
 5620 μέγα στενάξας θαυμάσας τε πλειόνως,
 κάραν ταλαντεύσας τε τῆδε κἀνθάδε,
 αὐτοῦ χάριν εἶρηκε Παῦλον δακρύειν,
 κακὸν προσημαίνοντα τῷδὲ που τάχα·
 φιλεῖν γὰρ αὐτὸν ἐκθύμως ἄγαν ἔφη,
 5625 καὶ οἱ τιμαλφῶν ἐξέχεσθαι ῥημάτων,

integritatem suam prorsus retinens. is autem toto deperibat animo (5600) apostoli divinas Pauli epistolas; a quibus, admiranda velut scabrebra, in orationes suas et scripta ducebat rivulus, quae componebat nobili artificio. quin sacram Pauli caelispicis imaginem (5605) auro argenteoque insignem Andronicus in quadraginta martyrum delubro a se dedicatam colebat admodum. haec autem Andronici instante fato oculis lacrimarum profudit guttas. (5610) audita re Andronicus statim misit ad explorandam famam studio sedulo fidelem sibi Stephanum cum comitibus. ergo profectus impius ille Stephanus curam impendit probe ut rem cognosceret (5615) veridicoque ore mittenti diceret. quamobrem Pauli oculos linteolo puro abstersit reverenter: is autem veluti fons lacrimarum frigidum fudit rivum. id quod ubi intellexit a spectatoribus, (5620) ingemuit Andronicus, miransque plurimum, caput hac illae quasans, Paulum ait lacrimas illas sua causa profundere, aliquid forte mali portendentem: nam se Paulum amare effictim dixit, (5625) eiusque

πρὸς τοῦδε λοιπὸν ἀντιφιλεῖσθαι δέον.
 ὃ τι δὲ κακὸν προύλεγον τὰ δακρύων,
 εἴρηκε σαφῶς ἀνόπτιν πεφρασμένα.

Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ἔτη θ' S'.

- Ὡς οὖν ἐπιβέβηκεν οὕτω ῥαδίως
 5630 Ἰσαάκιος Ἀδρόνων κραταρχίας,
 ἰλαρὸς ἐδέντευκτος ἦν ὑπηκόοις,
 ἠδὲς προσηγῆς καὶ φιλοικτιρῶν ὄλοις.
 παρ' Ἀνδρονίκου τοὺς κακῶς πεπονθότας
 ἢ τῶν ἐνότων ἐκπεσόντας ἀδίκως
 5635 ἢ σώματός τι τῶν μελῶν τετμημένους
 ἐδεξιούτο δωρεαῖς σφᾶς ἀφθόνης,
 ἀφαιρεθεῖσιν ἁποτινῶς οὐσίας.
 ἀναξ γὰρ οὗτος, ἵνα συλλήβδην φράσω,
 ὑπῆρχεν ἐκφῶς ἐγγενοῦς λαμπροῦ γένους
 5640 Κομνηνιαδῶν Ἀγγέλων ὑμνουμένων,
 νεανίας κάλλιστος, εὐπρεπῆς λιαν,
 ἀκμαῖος εὐμήκης τε καὶ ῥωμαλέος,
 εὐρωστος ἰσχνὸν καὶ σθεναρὸς τὰς χέρας,
 μελιχος, εὐπρόσιτος, εὐσεβῆς ἄγαν,
 5645 ἐς μητρὰν ἀνδρὸν παρθένον πίστιν τρέφων
 ἄρρητον εἰπεῖν καὶ τιμὴν σέβας σχέσιν,
 λόγων ἑταῖρος ἐρμαικὸς χαρίεις,
 τιμῶν λόγους εὖ καὶ λόγων τοὺς πατέρας,
 οἴκῳ πενήτων καὶ φιλευσπλάγγνοις τρόποις

summe verba pretiosa colere; quare se amari ab illo vicissim aequum. quid autem mali lacrimae praedicerent, a me superius dicta perspicue docent.

Isaacius Angelus an. 8 mens. 6.

Igitur postquam tam facile obtinuit (5630) Romani imperii thronum Isaacius, hilaris erat, subditis accessu facilis, suavis, mitis, erga omnes clemens. is ab Andronico male passos vel iniuste bonis pulsos propriis (5635) vel membro aliquo corporis mulctos proluxis beneficiis recreabat, reddens ablata cunctis patrimonia. hic enim Caesar, ut summam dicam, genitus erat nobili illustri genere, (5640) e Comneniadis agnomento Angelis, speciosus valde iuvenis et pulcherrimus, floridus, validus, corpore procerus, viribus praepollens fortique manu, comis, benivolus, apprimeque pius, (5645) erga deiparam miram fiduciam gerens eamque summa religione colens, literarum amans, gratus, doctus, literas ac literatos honorans simul; misericordii animo erga ege-

- 5650 εὐπορία τε τὴν ψυχὴν κεκασμένος,
 μεταδοτικὸς συμπαθῆς-στερομένοις,
 εὐεργετῶν ἅπαντας ἀπορουμένους,
 πτωχοῦς πένητας ὄρφανούς χήρας ξένους
 ἦν καὶ χορηγῶν παρθένους τὰ πρὸς γάμους,
- 5655 καὶ πανδοχεῖα καὶ κρηκετόντων δόμους
 ἀνανεῶν τε φιλοτίμως καλλύων
 εἰς ἀνάπασιν, εἰς ἴασι τῆς νόσου
 τῶν συνιόντων ἀσθενῶν πτωχῶν ξένων,
 τὰ πρὸς δαπάνην προσνέμων μάλα σφίσω,
- 5660 ἦθος μαλακός, νοχελῆς, ἀνεμμένος,
 πολυτελῆς δίαιταν ἐσθῆτας ἅμα,
 τράπεζαν αἰεὶ Σολομώντειον φέρων
 καὶ καινοφανεῖς στολὰς καθ' ἡμέραν,
 μεταδοτικὸς βρωμάτων διακόνους.
- 5665 ἐχρητο λουτροῖς ἐβδομάδος πολλάκις,
 ἀσφαίνειτ' αἰεὶ καὶ μύρων εὐωδίας,
 καὶ φιλόκαλος ὡς ταῶν καὶ νυμφίος
 αἰεὶ προῆει τῶν βασιλείων δόμων.
 ὄργιλος ἦν τις καὶ θυμῷ πλέον νέμων·
- 5670 πλὴν εἶχε θυμὸν συμπαθεῖ κεκραμένον.
 οὐδ' ἐπέπων κάλλιστα τὴν κρατουρχίαν
 καινουργὸς ὑπῆν πραγμάτων παραλόγων,
 λουτρὰ διαιτήσεις τε καὶ λαμπροῦς δόμους
 δομούμενος κτείνων τε κατείνων ξένως,
- 5675 ἐκκλησίας ἔθιμα καινουργῶν φύρων,

5668 δὲ στολὰς?

nos, (5650) ad beneficia conferenda pronus, largus opum, indigos caritate fovens, cunctis subveniens necessitatibus, inopibus mendicis viduis pupillis advenis, virgines quoque dotabat ad nuptias; (5655) publica hospitia atque nosocomia instaurabat studioseque ornabat ad requiem corporum morborumque curam; quicumque convenissent infirmi, pauperes, omnia ad victum affluenter tribuens. (5660) ceterum mollis moribus, ignavus, socors, et sumptuosus valde victu et vestibus. convivium semper Solomonteum apparatus, semetque novis stolis quotidie exornans, lautusque suis ministris largiens epulas. (5665) saepe utebatur balneis in hebdomada, unguentorum semper odore fragrans; exornatusque ut sponsus vel ut pavo procedere de regis solebat aedibus. idem promptus ad iram eique indulgens, (5670) misericordiam tamen irae admiscens. nec vero imperium administrans optime, sed inconsultus potius novator rerum; caenacula, balinea, domos splendidas fundans aedificans sumptuoseque instaurans; (5675) statuta ecclesiae inno-

ὄν μὲν καθιστὰς ποιμεναρχῶν εἰς θρόνον,
ὄν δ' ἐξάγων αὐτὸν καὶ μόνῃ προαιρέσει.

- Τούτῳ προσῆλθε τοῦ κράτους τετευχότι
ἀνδρῶν ἀπειράριθμον εὐσθενῶν στήθος
- 5680 ἐκ Ῥωμαϊκῶν ἀστῶν πανταχόθεν
χώρων τε λοιπῶν τῆς ἕω τῆς ἐσπέρας,
οὓς εἰς στρατιὰν ἀποτάξας ὡς δέον
Ῥωμαίκοις τάγμασιν ἐγκαταλέγει.
καὶ τοῖς θύραθεν οὓσι ταγμάτων πάλιν
- 5685 ὀψώνια πέπομφε καὶ πλειστας δόσεις,
πρὸς τὴν κατ' ἐχθρῶν παραθαροῦνων μάχην,
κεντηνάρια χρυσίου στελλας σφίσι
ποσούμενα ζύμπαντα τετράκις δέκα.
ἦν δ', ὡς ἔφη, στράτευμα Σικελῶν ἄνω
- 5690 πόλεις ἐπιὼν Ῥωμαϊκὰς καὶ τρύχον.
Σέρρας μὲν ἐμαύρωσε Στρυμόνος τόπος,
Ἀμφίπολιν δὲ τειχομαχίᾳ πόλιν
ἤδη παρεστήσαντο σὺν τοῖς ἐν κύκλῳ.
εἶλον Βολερόν, Μοσυνόπολιν πόλιν,
- 5695 καὶ τὴν βασιλεύουσαν αἰρήσειν πόλιν
ὡς νοσιὰν ἔρημον ᾧοντ' ἀντίκα,
κύκλῳ περιστήσαντες αὐτῶν δυνάμεις.
καὶ σφῶν στόλος δὲ νησίω ἀμφιερύτοις
ἐλλομενίζει ταῖς περὶ πόλιν φθάσας.
- 5700 ἀλλὰ στρατηγὸς στρατιᾶς τῆς Ἀδσόνων
Βρανᾶς, ἀνὴρ τις γεννάδας βουλευφόρος,
ἐχθροῖς Ἴταλοῖς συμπλακεῖς κατὰ μάχην

vans perturbans; pastores alios in sede constituens, alios per solum de-
turbans arbitrium.

Ad hunc regnantem convenerunt undique fortium virorum innume-
rae catervae (5680) ex urbibus Romanis aliisque terris tum orientalis
orbis tum occidenti, e quibus iustum conscribens exercitum adnumeravit
Romanis legionibus. militibus quin etiam extra metropolim, (5685) ut
propulsandis hostibus promptis faceret, victum submisit tantaque stipen-
dia, auri summam cuius pondo centenarios quadraginta appenderet. iam
vero, ut retro diximus, miles Siculus (5690) Romanas urbes vexabat
concurans: Serras orasque Strymonis devastaverat; urbem Amphipo-
lim expugnatis moenibus ceperat nuper cum propinquis locis; Boleron
occupaverat cum Mosynopoli; (5695) ipsamque urbem se capturum re-
giam ceu nidum derelictum autumabat, copiis suis moenia circumdans.
iamque etiam classis Sicula stationem in suburbanis insulis insederat.
(5700) verum Romani ductor exercitus Branas, vir magnanimus et con-

- θεοῦ συνάρσει συντρίβοντος τὰς μάχας,
 τρόπαιον ἰστᾶ κατὰ βαρβάρων μέγα,
 5705 καὶ πλεῖστον εἰργάσατο Σικελῶν φόνον,
 ζωγρεῖ τε καὶ σφῶν τοὺς λοχαγοὺς ταγματῶν,
 τὸν Ῥικάρδον τε καὶ Βαλδοῦνον κόντον,
 οὓς βασιλεῖ πέπομφε πρὸς πόλιν κράτους.
 ζωγρεῖ δὲ σὺν οἷς ἐρρέθη στρατηγέταις
 5710 Κομνηνὸν Ἀλέξιον, πατρίδος φθόρον
 ῥέκτην τε κακῶν κυκεῶνά τε ζάλης,
 καὶ φωτὸς ἐστέρησεν αὐτὸν δμμάτων.
 ὄσοι δ' Ἰταλῶν ἐξέφυγον τὸν φόνον,
 Θεσσαλονικὴν καταλαβόντες πόλιν
 5715 ναοὺς ἀπηλλάττοντο πρὸς τὴν πατρίδα.
 ὄσοι δ' ἐναλλόντες ἦσαν τῇ πόλει,
 κακοὶ κακῶς ὄλλυντο δικαίως ξίφει,
 ἐπιφθυσάσης στρατιᾶς σφῶς Ἀνσόνων.
 πάντες δ' ἀπεσφάττοντο Σικελὸν σπάθη
 5720 ἄλλοις τε πολλοῖς ἀνδράσιν ἐκκαρδίους,
 τοῖς δ' Ἀλανοῖς μάλιστα συμμάχοις τότε·
 ἀντίρροπα δρώντες γὰρ οὗτοι Λατίνους
 ὧν πρὶν καθυπέστησαν ἀσπλάγγῳ τρόπῳ
 ἐπὶ κατασχέσει γε Θεσσαλονίκης,
 5725 ἐπήγον εὐθὺς τὸ ξίφος κατὰ κάρας
 "ποῦ σύγγονος" φάσκοντες "ἢ συμφυλέτης;"
 οὓς πρὶν ἀνεῖλον δηλαδὴ κατὰ πόλιν.
 τούτων δὲ ναοῖς προσπεφηνότας πάλιν
 σφάττοντες ἀνέκραζον ἐν παρηρησίᾳ

illius, Italo cum hoste consertis manibus, numinis proelia inclinantis
 ope, magnum de barbaris rettulit tropaeum (5705) et Siculorum pluri-
 mam stragem edidit. vivos quin etiam legionum duces Ricardum cepit
 Balduinumque comitem, quos in metropolim misit ad Caesarem. capti-
 vum fecit cum praedictis ducibus (5710) exitium patriae Comnenum
 Alexium, malorum causam et procellae flabrum, atque oculorum lumine
 privavit. quotquot autem Itali effugerunt caedem, Thessalonicam pro-
 perantes urbem (5715) navibus abierunt in patriam suam. qui vero
 in illa substiterunt urbe, malos male iustus ense perdidit, superveniente
 exercitu Romano. ergo omnes Siculi peribant gladio (5720) magnani-
 morum domiti virorum manibus, praesertim ab Alanis tunc auxiliariis,
 talionem siquidem reddentes Latinis, saevitiaeque memores recentis
 Thessalonicae capta quam expromperant, (5725) recta capitibus enses
 impingebant, fratrum suorum gentiliumque vindices quos illi nempe per
 urbem mactaverant. quodsi qui ad sacra asyla confugiebant, hos iu-

- 5730 "ποῦ ποῦ παπᾶς πέφικεν ἀνηρημένος;"
 οὓς ἐν νεῶς ἔκτειναν οἱ μαιφόνιοι.
 ἐπὰν ὑπῆρχε καθορᾶν τι καὶ ξένον,
 τοὺς κύνες οὐ θίγοντας ἀστῶν σωμάτων
 τῶν νεκρικαίων ἀμφόδοις ἐρριμμένων,
 5735 τοῖς δ' Ἴταλῶν πτώμασι τῷ τηρικᾶδε
 ἐπιμανέντας ἐσθλεῖν κατὰ κέρον
 καὶ τυμβορρυκτεῖν, εἰ δεήσει, πολλάκις.

Οὕτως ἀπηλάδη μὲν ἐκ Θεσσαλίας
 ἡ Σικελικὴ στρατιὰ σὺν ἀσχύρῃ·

- 5740 αἱ δὲ τριήρεις αἱ κατὰ Βυζαντίδος
 ἐκπλεύσασαι σφῶν, ὡς ἔφαμεν ἀνόπιν,
 κακῶς παθοῦσαι πρὸς στρατιᾶς Ἀυσόνων
 πλείστους τε ναυτῶν ἀποβαλοῦσαι μόρω,
 οὔσαι περὶ πον δις ἑκατὸν καὶ πλέον,
 5745 ὄχοντ' ἀγεννῶς ἀκλεῶς πρὸς πατρίδα·
 ὦν, φησί, πολλαὶ κατέδυσαν εἰς βᾶθος
 κατὰ γε τὸν πλοῦν πνευμάτων καταγίσι
 περιπεσοῦσαι καὶ κλύδωνι καὶ σάλῳ,
 ὡς ἀπολέσθαι κατὰ τάσδε τὰς μάχας
 5750 ἀνδρῶν Ἴταλῶν μαχίμων πρὸς Ἀυσόνων
 πλείους σχεδὸν πον χιλιοστῶν δέκα,
 καὶ συσχεθῆναι κατὰ διπλῆν μάχην
 ἄνδρας Σικελοὺς τέτταρας χιλιάδας,
 οἳ δημοσίαις φυλακαῖς καθειργμένοι
 5755 ὄλοντο λιμῷ καὶ κρύει καὶ τῇ νόσῳ.

5752 κατὰ τήν?

gulantēs clamabant ferociter (5730) "ubinam est occisus per vos sacerdos?" nam et se sacris caedibus impiaverant. tum et mirandum quiddam videre licuit, canes parcentes civium corporibus, si quae proiecta iacebant in vicis, (5735) at Italorum certatim cadavera avida fame ibidem devorantes, quin et sepulchris saepe protrahentes.

Sic e Thessalicis pulsus fuit finibus cum ignominia Siculus exercitus. (5740) triremes autem, ut superius diximus, Byzantina urbe fugientes procul male a Romano milite sunt mulcatae, atque amiserunt plurimam turbam nauticam; cumque ducentae essent vel etiam plures, (5745) turpiter victae fugiebant in patriam. quarum permultas fama est in cursu, ventorum vim perpassas et tempestatis naufragas medio periisse mari. quare in his proeliis bellatores Itali (5750) contra Romanum decertantes militem occubuerunt decies ferme mille; terrestrique simul et maritimo bello sunt capti quater mille Siculi, qui carceribus publicis conclusi (5755) frigore sunt enecti et morbo et fame.

- Ἠγάγεθ' οὗτος καὶ σύνεινον δευτέραν,
 πρώτης θανούσης, παῖδα ἕηγός Οὐγγρίας·
 ἧς οὐ θελήσας νυμφικὴν δαῖτα γάμους
 ἐκ δημοσίων χρημάτων ἐστιᾶσαι
- 5760 φειδοί τε τούτων καὶ φιλοχρόσῳ τρόπῳ,
 ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀστείων ὑπηκόων
 χωρῶν τε λοιπῶν ἦν τὰδ' ἡρατισμένος.
 ὧν χάριν Μυσῶν ἐκταραχθέν πως ἔθνος
 κατ' Αἴμον οἰκοῦν, οἳ κικλήσκονται Βλάχοι,
- 5765 ἀπεισάτησεν Ἀσσόνων κραταρχίας,
 ἀφαίρεσιν σφῶν θρεμμάτων εὐρηκότες,
 τὴν Πάτροκλος πρόφασιν, ἧ φησὶν λόγος,
 καὶ συνεπαλείφουσαν αὐτοὺς πρὸς τόδε
 δυνάδ' ἀδελφῶν, Ἀσάνην τε καὶ Πέτρον,
- 5770 καὶ τούσδε Μυσοὺς καὶ γένος καὶ τὸν τρόπον·
 οἳ πρὶν ἄκνουντας βαρβάρους συμφυλέτους
 ἀποστασίαν καὶ τὸ ρυγῆναι κράτους,
 σφῆς παραθαρρύνουσι δραματοουργία
 ἧ μᾶλλον εἰπεῖν δαιμονιώδει πλάνῃ.
- 5775 περιφανῆ κτίζουσιν ἱερὸν δόμον
 μυροβλύτῃ μάρτυρι τῷ Δημητρίῳ,
 εἰς δὲν θιασώτας γέ τινας δαιμόνων
 ἐνθουσιῶντας ἐμβιβάσαντες δόλῳ,
 διαστρόφους κόρας τε χαίτας ἀνέτους,

5776 cognomentum hoc s. Demetrio attribuitur etiam in ar-
 gentea tabella cum his literis in Christianis inscriptionibus
 αὕτη ἡ στάμνος φέρει μύρον ἁγιὸν ἐκ τοῦ φορέατος ἀντη-
 σασα, ἐν ᾧ τὸ σῶμα τοῦ μυροβλύτου θείου Δημητρίου
 τοῦτο ἀναβλύζαν κείται. M.

Alteram duxit Isaacius coniugem, mortua priore, Ungarici regis
 filiam: quarum nuptiarum sponsalisque pompae nolens de fisco regio
 impensas facere, (5760) dum huic parcit victus avaritia, coepit pecu-
 niam subditis ex urbibus et reliquis castellis coacervare. unde com-
 moti populi Moesorum, incolae Haemi, qui dicuntur Blachi, (5765) fidem
 Romano negarunt imperio, propterea quod suis gregibus spoliabantur:
 Patroclus occasio, ut est in proverbio. ad id praeterea facinus sunt
 compulsus a fratribus duobus Asane et Petro, (5770) Moesis et ipsis
 genere et ingenio. hi populares suos, qui deficere a partibus imperii
 subtimebant, exacuerunt callido artificio, seu daemoniaca fraude, ut
 rectius dicam. (5775) splendidum isti condiderunt fanum Demetrio
 martyri unguentificio, ibique quosdam familiares daemonum, lymphatos
 homines, dolose collocarunt, oculos distortquentes, effusis comis;

- 5780 τοιάδε θείας ἔξ ἐπιπολάς τάχα
λέγειν ὑπηγόρευον αὐτοῖς εἰς δλους,
ὅτι θεὸς Μωσῶν τε Βουλγάρων γένους
ἐλευθερίαν εὐδοκεῖ, ζυγοῦ λύσιν
ταῦτ' ἄρα λιπεῖν καὶ Δημήτριον μέγαν
- 5785 Θεσσαλονίκην καὶ νεῶ κάλλος ξένου
διατριβῆς τε Ῥωμαϊκὰς καθάπαξ,
ἔλθειν πρὸς αὐτοὺς συμμαχήσοντα σφίσι·
μέλλειν τὸ λοιπὸν οὐδὲ βραδύνειν ἔνι,
χρεῶν δὲ κινεῖν κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα,
- 5790 ἀνγλεῶς κτείνειν τε τούτους ἐν μάχῃ,
ζωγρεῖν δὲ μηδὲν, μηδ' ἐπὶ λύτραις λύειν.
τοιαῦτ' ἀνακράζοντες οἱ θεοπρόποι
δπλων γενέσθαι κατέπεισαν βαρβάρους,
καὶ τὰ κατ' Αἴμον Ῥωμαϊκὰ χωρία
- 5795 κατέδρομον ζύμπαντα κείροντες βίβη.
Πέτρος δ' ἀναδεῖ καὶ χρυσῶ στέφει κάρην
καὶ φοινικοῦν πέδιλον εἰλίσσει πόδας.
ὄθεν κατ' αὐτῶν ἐκστρατεύσας ὁ κράτωρ
ἐτρέψατο σφᾶς καὶ τίθησι φυγάδας.
- 5800 Ἄσαν δὲ Πέτρος, κακίας ἀρχηγέται,
Ἵστρον διαβαίνουσι σὺν ἀποστάταις .
καὶ συνέμιξαν βαρβάρους παριστρίοις·
ἄναξ δ' ἐπελθεῖν Μωσίας πάσης ὄρους
καὶ τὰ κατ' αὐτὴν εὖ διαθέσθαι πάνν
- 5805 τῇ κωλυσόντων ἰσχύων ἐρημίᾳ,
τοιούτον οὐδὲν ἄπτο κατειργασμένος,

(5780) atque his mandarunt ut tanquam inspirati sic loquerentur inter multitudinem, deum Bulgaros atque Moesos in libertatem vindicare velle; propterea Demetrium quoque magnum (5785) Thessalonicam cum suo templo insigni atque Romanos deserentem sedes huc demigrasse opem allaturum. quare iam mora protinus abrupta armis Romanos commotis appeterent, (5790) eosque in proelio sine venia occiderent, neminem vivum pretio dimitterent. haec inclamantes Bacchici divini persuaserunt barbaris ut arma caperent; qui Romanam dicionem ad Haemum sitam (5795) concursaverunt totam diripientes. Petrus quin etiam aurea corona caput vinxit, et pedes calceis purpureis. hos ergo aggressus armis imperator proelio victos compulit in fugam. (5800) Asan vero Petrusque, auctores sceleris, Istro transmisso cum suis rebellibus adiunxere se barbaris loci accolis. Caesar cum posset universam Moesiam percurrere recteque eam componere, (5805) quoniam nusquam quisquam resistebat, utile nihil ad tutelam praestitit. inflammatis igitur frumentis

- πυρὶ δὲ καρπῶν παραδοὺς θημωνίας,
 καὶ ταῖς ἀπάταις ὑπαχθεὶς ταῖς τῶν Βλάχων,
 παλινδρομεῖ δὴ πρὸς πόλιν βασιλίδα,
 5810 τὰκεῖ λελοιπῶς ὠδίνοντα πραγμάτων.
 Ἄσαν δὲ Πέτρος σὺν Σκύθαις εἰς πατρίδα
 αὐθις ἐπανέδρομον ἀνποστόλως.
 ἐπήεσαν οὖν Ῥωμαίκοις χωριοῖς,
 λείαν Μυσῶν ἕπαντα δρωῖντες, ὡς λόγος.
 5815 Καθ' ὧν ἀφῆκτο σὺν στρατιᾷ μυρία
 στρατηγὸς Ἀλέξιος Βρανᾶς τοῦπίκλην·
 ὃς δὴ τρέφων ἔρωτα πάλαι τοῦ στέφους
 καὶ τηνικαῦτα συνδρομὴν σχῶν ταγμαμάτων,
 ἀποστατήσας, σύμβολα τὰ τοῦ κράτους
 5820 αὐτῷ περιθεὶς πρὸς Βυζαντίδα τρέχει.
 καὶ δὴ πρὸ τειχῶν ἠέλισατό που φθάσας,
 πειρώμενος λόγοις τε τοῖς ὅπλοις πλέον
 ἀστυπολιτῶν ὡς ἐνήν καθ' ἡμέραν.
 καὶ βασιλεὺς δὲ στρατιὰν συναλίσας
 5825 ἀνδρῶν ὀπλιτῶν ἐκφύλων ἄλλοθρόων,
 Σκυθῶν Ἰταλῶν Ἀγαρηῶν Ἰβήρων,
 Ἰταλιώτου Κορράδου συμβουλίᾳ,
 ἀντεκατέστη τῷ τυράννῳ πρὸς μάχην.
 ἐπῆρχε δ' ἐκφύς ἐδπατριδῶν πατέρων
 5830 τῶν παρ' Ἰταλοῖς ἀρχικῶν ὁ Κορράδος,
 ἀνὴρ περιώνυμος ἐν καλοῖς ὄλοις,
 λαχὼν φυσικὴν εἶ γέ τις εὐκληρίαν

5823 ἐνὸν V

cumulis, simul Blachorum fraudibus deceptus, ad urbem regiam rettulit inde pedem, (5810) relictis ibi rebus in discrimine. tum Asan atque Petrus assumptis Scythis in patriam redeunt, prohibente nemine, rursusque ingressi Romanas regiones Moesis exercent dignum latrocinium.

(5815) Contra hos venit cum innumero exercitu Alexius dux cognomento Branas, qui regiae iamdiu inhians coronae, nunc conspirantes legiones nactus, a Caesare deficiens sumpsit purpuram, (5820) atque Byzantium concito cursu veniens constitit improvisus ante moenia; ibique civium, verbis et armis magis, sollicitabat valde quotidie animos. sed imperator congregato exercitu (5825) ex viris militaribus externi generis, Italis Scythis Iberis Turcis, Italici Corradi consilio impulsus ausus est pugna tyranno resistere. nobili genitus fuerat de genere (5830) Italicorum principum Corradus, vir clarus, omni laude florentissimus, naturae dotibus praeditus eximius, mentis sapientia viribus cor-

- φρενῶν τε βυθύτητα, σώματος σθένος,
 δραστήριος μάχας τε καὶ ῥωμαλέος,
 5835 γαμβρὸς κρατοῦντος εἰς σύναιμον τυγχάνω,
 θεόδοτον δώρημα φανείς τῷ τότε
 ἄνακτι τῷδε κατὰ τήνδε τὴν μάχην.
 ὃς ἐκ Λατίνων συναγείρας ἱππότας
 ἀρειμανίους δις ἑκατὸν καὶ πλέον,
 5840 πεζοὺς κατάφρακτους δὲ πεντακοσίους,
 ἤγειτο τῶνδε καὶ κατορθοῖ τὴν νίκην.
 παρῆν δὲ κατάφρακτος ὄπλοις καὶ κράτῳ
 μετὰ στρατηγῶν εὐσθενῶν τε ταγμάτων.
 ἐπεὶ δ' ὑπῆρχε συμπλοκῆς καιρὸς μάχης,
 5845 εὐώνυμον μὲν εἶχε Καμμύτης κέρας,
 πρωτοστράτῳ ὧν εὐγενῆς βουληφόρος,
 τὸ δεξιὸν δὲ βασιλεὺς ἦν διέπων,
 σὺν Ἰταλοῖς δ' ἔθνε Κορράδου μέσον.
 καὶ Βρανᾶς δ' ἐξήταξεν αὐτοῦ δυνάμεις,
 5850 μέσον μὲν αὐτὸς κατέχων τῶν ταγμάτων,
 τὰ δ' αὖ ἐκατέρωθεν ἰλάσχει πάλιν.
 καὶ συρραγείσης παρ' ἐκυτέρων μάχης,
 ἴν' ὡς ἔπος φράσαιμι συνελὼν λόγῳ,
 πίπτει Βρανᾶς αἰσχίστα Κορράδου ξίφει,
 5855 καὶ τὴν κεφαλὴν τέμνεται παραντία,
 καὶ τέρμα μάχης καὶ τυραννὶς λαμβάνει.
 ἐπεὶ δ' ἐπρεσβεύσαντο πρὸς βασιλεῦ
 οἷς περ μετῆν σθένους τε λαμπροῦ καὶ γένους,
 ἐκλιπαροῦντες λύσιν εὐρεῖν πταισμάτων,

poris, strenuus patrandis proeliis et praevalidus, (5835) Caesaris sororem in coniugio habens, vere caeleste per id tempus donum regi concessum ob imminens discrimen. hic Latinis collectis equitibus, Martem spirantibus, paulo plus ducentis, (5840) cataphractisque peditibus quingentis, ducem se praeiuit victoriamque rettulit. Caesar quin etiam loricatorum affuit cum ducibus ac fortibus ordinibus. cumque iam acies essent in procinctu, (5845) sinistro cornu praefuit Cammytzes protostrator et nobilis consiliarius; dexterum ipse Caesar cornu rexit; medium tenuit Corradus exercitum. aciem et Branas ordinavit suam, (5850) mediam ipse occupans phalangem, alas tribunis regendas attribuens. mox concurrentibus utrimque aciebus, ut paucis verbis tantam rem complectar, Corradi Branas cadit ense turpiter (5855) eique caput statim amputatur, fitque simul pugnae finis et tyrannidi. deinde nobiles, qui rebelles fuerant, legationem ad Caesarem submiserunt, criminis

- 5860 ἀναξ βραβεύει πᾶσι τὴν ἀμνηστίαν,
καὶ προσδραμόντας εὐμενῶς δεδεγμένους
πᾶσι κεχρησθῆναι γνησίῳ μεταμέλῳ
ἐπὶ παραβάσει γε φοικτιῶν ὄρκιων
τῶν πρὶν πρὸς αὐτὸν ὑπέτιθει σὺν λόγῳ,
- 5865 λύσειν δ' ἀναθέματος αἰτεῖν αὐτὸν πάλιν
παρ' ἀρχιδύτου τῆσδε τῆς Κωνσταντινου,
ᾧ σφᾶς καθυπέβαλον ἄστοι πρὸ τρίτης
ἑστῶτες ἄνω τειχέων πυργωμάτων
καὶ δρώμενα βλέποντες αὐτοῖς ἀνόμως.
- 5870 καὶ τῶνδε πολλοὶ τῶν κακῶν ἡρθημένοι
θερμῶς προσῆλθον τῷ μεγάλῳ ποιμένι·
ἄλλοι δὲ δόξαν εισδοχῆς δεδωκότες
τῇ τῆς κεφαλῆς κατανεύσει καὶ μόνῃ,
ὡς λῆρον ἠγήσαντο τὴν συμβουλίαν.
- 5875 Κατὰ Μυσῶν ἔξεισιν καὶ πάλιν ἀναξ,
καὶ τὰς κατ' αὐτοὺς ἐκδρομὰς τὰς ἀσχέτους
πάνν τι μικρὸν ἀναχαιτίσας ὅπλοις
τὴν Ἀδριανοῦ καταλαμβάνει πόλιν.
Μυσοὶ δὲ κόμας κατέκειρον καὶ πάλιν.
- 5880 τὰς πρὸς Φιλιππούπολιν κατοικοῦμενας.
ἀφιγμένον δ' ἀνάκτος εἰς πάσχον μέρος,
ἀφ' ᾧ ἂν ἀπανίστατο χωρίων ἀναξ,
ἐκείσ' ἐπῆει δύστροπον Μυσῶν ἔθνος.
οὗτος θέλων οὖν ἀμύνασθαι βαρβάρους.
- 5885 ἐφίσταται δὴ τοῖς ὄροις Τριαδίτζης,
καὶ μηδ' ὀτιοῦν ἐκ κρύους διανύσας

veniam sibi deposcentes. (5860) Caesar se praeiit cunctis indulgentem, atque accedentes benivole excipiens, cunctis prudenter veram paenitentiam violatorum foederum suadebat, atque ut sacri vinclis anathematis (5865) a patriarcha Byzantinae urbis peterent solvi, quibus ante triduum a civibus obstricti rite fuerant, cum summis moeniis stantes atque turribus mala rebellium spectarent facinora. (5870) atque in his multi tacti paenitentia ad magnum praesulem fervide accedebant: at alii vanam speciem consensus capituli nutu tenus simulantes, exhortationem Caesaris ridebant.

(5875) Ipse profectus iterum in Moesiam hostium effusas passim excursiones sane parumper armis compescuit, progressus usque ad urbem Hadriani. interim Moesi devastabant rursus (5880) circa Philippi civitatem pagos, dum laboranti rex parti succurrit, locum quem vacuum abiens reliquerat, contumax statim Moesa gens tenebat. barbaros ergo debellare studens (5885) ad Triaditzae contulit se fines. sed cum rigente

- εὐζωνος αὐτὸς τὴν Κωνσταντίνου φθάσει,
 στρατὸν παρεκὼς αὐτόθι παραμένειν,
 ἵππων ἀμύλλαις ἐντροφῶν καὶ παιγνίοις.
 5890 ἦρος δ' ἀπαίρει τῆς Κωνσταντίνου πόλιν,
 καὶ τοὺς Μυσοὺς μέτεισιν ἀθῆς τοῖς ὄπλοις.
 περὶ δὲ παρώστασιν ἰδρώσας πύνν
 τινὸς Λοβιτζοῦ φρουρίον τῶν αὐτόθι,
 καὶ τοῦργον ἀνήνυτον ἀφεικῶς πάλιν
 5895 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἰσεῖσι πόλιν·
 αἱ χάριτες γὰρ τῆς καλῆς Προποντίδος
 αἱ καλλοναὶ τε τῆσδε καὶ κάλλη δόμων,
 τερπνὰ κνηγέσιου σὸν ἵππασια,
 τῶν ἰχθύων ἄγγρα τε σὸν εὐθυμία
 5900 μακρὸν θυραῖον τυγχάνειν οὐκ ἤρσει,
 ἀλλὰ τρέχειν ἤπειγον αὐτὸν πρὸς τάδε.
 κατέσχεν ἄναξ γαμετήν Ἀσάν τότε,
 καὶ θάτερον δὲ συγγόνων Ἰωάννην
 εἴληφε, δόντων εἰς ὀμηρείας λόγον·
 5905 ὃς ὕστερον δέδρακε Ῥωμαίων πόλεις
 κάκιστα πάντων, φεῦ μισανθρώπου τρόπου.
 Τοῦτου κρατοῦντος τοῦ βασιλείου κράτους,
 ἀποστατήσας καὶ Μαγκαφῶς τοὑπίκλην
 Θεόδωρός τις, Φιλαδελφεὸς τῷ γένει,
 5910 κατατυραννεῖ πατρίδος καὶ Ἀυδίας,
 καὶ πλείστα δεινῶν ἐργάσατο τὰς πόλεις
 κώμας τε λοιπὰς, αἷς ἐπήει σὸν ὄπλοις.
 ἄναξ δ' ἐπιστὰς Φιλαδελφείας ὄροις

hieme nil proficeret, expeditus ipse Byzantium venit; dumque illic miles manet sub Iove frigido, circi spectabat ludicra certamina. (5890) attamen verno tempore Byzantio rursus discedens Moesos armis petiit: cumque ob capiendum laborasset diu Lobitzum, quoddam Moesiae castellum, inconsummatam operam omittens, (5895) iterum regiam rediit in urbem. scilicet pulchrae gratia Propontidos, aedificiorum commoda et ornatus, venatio dulcis et simul equitatio, piscium praeda, cum hilaritatibus, (5900) diu longinquum non sinebant Caesarem, sed ad fruendum sese compellebant. Asanis quoque uxorem Caesar cepit, tertiumque ex eius fratribus Iohannem obsidis loco traditum accepit. (5905) nihilo hic tamen minus postea nocuit pro sua malitia pessima Romanis urbibus.

Adhuc tenente imperium Isaacio defecit quidam Manephas cognomine, Philadelphensis civis, Theodorus, (5910) Lydiaeque et patriae invasit tyrannidem atque urbes plurimas mulcavit damnis cum harum pagis, circum arma ferens. Philadelphiae Caesar ad fines veniens sua

- ἔμφρουρον αὐτὸν ἔγκυδιστῆ πατρίδι,
5915 ἦνίξ' ἐπωνόμαστο καὶ μάλ' ἐνδίκως
 ὁ μωροθεόδωρος ἐκ τῶν πραγμάτων.
 πλὴν μὴ δυνήθεις τὴν Φιλαδέλφου πόλιν
 ἀναξ' ἐλεῖν ὄπλοις τε καὶ στρατηγίαις,
5920 ὡς ἂν Μυγκαφᾶς παράσημα τοῦ κράτους
 φέρας καθ' αὐτὸν τὸν βίον διανύτη,
 ἦθη δὲ τὰ πρὶν ἢ πόλις ἀναλάβῃ
 καὶ πάλιν ἰθύνοιτο παρ' οὗ καὶ πύλαι.
 Μυγκαφᾶς οὗτος προσρνεῖς τῷ σουλτάνῳ,
5925 Τούρκους τε λαβὼν συμμάχους κατ' Αὔσονων,
 χώρας ἐπήει Ῥωμαϊκὰς ἐκτρίβων.
 σταλεῖς δὲ σὺν χρήμασι πρέσβις σουλτάνῳ,
 καὶ τόνδε λαβὼν κατανεύσει σουλτάνου,
 πρὸς βασιλῖδα τὴν πόλιν ἀναφέρει,
5930 καὶ δεσμὴ καὶ κἀμειρξὶν ἄληκτι φέρει.
 καὶ τοῦτο παρώξυνε σουλτὰν συγγόνους
 πρὸς τὴν κατ' αὐτοῦ καὶ μάχην καὶ μανίαν,
 ἔγκλημὰ οἱ φέροντας ἀδίκου δίκης
 καταπροδόντι πρόσφονγα δώρων χάριν.
5935 καὶ τάχ' ἂν ἤμειναντο τοῦτον τοῖς ὄπλοις,
 εἰ μὴ τιθεῖς πρόφουσιν εὐλογον τύχα
 ἔφρασκεν αὐτὸν ἀποδοῦναι πατρίδι
 ἐπ' ἀσφαλείᾳ μήτε θανεῖν μηδ' ὄλωσ
 μήτ' εἰς δέμας τι τῶν κακῶν πεπονθέναι.

5921 τὸν om V

patria conclusit rebellem, (5915) qui tunc idoneum nactus est agnomen dictus ab actis fatuus Theodorus. cum Philadelphi tamen haud posset urbem capere Caesar vi peritiaeque bellica, quod fuit reliquum, condiciones obtulit; (5920) ut depositis imperii insignibus privatam vitam Mancaphas exigeret, urbs autem veterem ordinem reciperet, seque priori domino submitteret. Mancaphas tamen profugiens ad Sultanum, (5925) Turcis assumptis secum auxiliariis, Romani imperii fines incursabat. missus cum donis legatus ad Sultanum Mancapham annuente reduxit Sultano regiam ad urbem, ibique Caesar vinculis (5930) perpetuoque illum addixit carceri. cognita res Sultani exacuit fratres ad iracundiam plurimam atque ad arma, perfidiam criminantes quod prodiderat munerum gratia transfugam sibi supplicem. (5935) iamque armis Sultanum aggressuri erant, nisi hic speciosis rem purgasset verbis: ait enim hominem a se patriae redditum fide interposita, ne moreretur neve quid mali pateretur corpore.

- 5940 Τῷ τηρικαῦτα καὶ ῥῆξ Ἀλαμανίους
ἔστειλε πρέσβεις, ἀξιῶν βουσίλευ
αὐτῷ παρασχεῖν ὄν στρατιᾶ φίλλως
γῆς παραδραμεῖν Ῥωμαῖδος τοὺς ὄρους,
πρὸς Παλαιστίνης τοὺς τόπους ὠρημίτην.
- 5945 πρὸς ῥῆγα τόνων τοῦ δρόμου λογοθέτην
ἄνωξ πεπομφῶς συμβιβάσεις ἀρτέει·
λαβάν τε πίστει καὶ δεδωκῶς αὐ πάλιν,
ὡς ἔμπεδα κέοιτο τὰ τῆς φίλλας,
αἰθῆς ἐπανεδραμε πρὸς βασιλέα.
- 5950 καὶ ῥῆξ ἐπιστάς τοῖς ὄροις Ῥωμαῖδος
καὶ πρὸς Φιλίππου τὴν πόλιν ἐπερθύκει,
καὶ δὴ μετὰ γε τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις
καὶ φιλονείκους διενέξεις καὶ μάχας
βασιλικῶν τε ῥηγικῶν τε ταγματίων.
- 5955 Ἀλαμανῶν στρατεύματα πορθῶν δάβη,
καὶ πρὸς Φιλαδέλφειαν ἤκε τὴν πόλιν.
διὰ δὲ Φρυγίας τε Λαοδικείας
ἐφίσταται τάχιστα Φιλομυλίῳ,
ἐν ᾧ μάχην ἴσθησι ῥῆξ πρὸς σούλτανον.
- 5960 καὶ τόνδε νικᾷ καὶ κρατεῖ πολυχίνου,
ὅπερ σκυλεύσας ἐμπιμπρῷ μετὰ τόδε.
εἶτα περθακῶς Ἰκονίων πόλιν,
καὶ τήνδ' ἔλων ὄπλοις τε καὶ μάχης νόμῳ,
ᾧδενσε λοιπὸν τὴν προκειμένην τριβῶν.
- 5965 εἰς δ' Ἀντιόχου τὴν πόλιν ἠπειγμένους
ἐναπεπνίγη, φεῦ θεοῦ τῶν κριμάτων,

(5940) Per illud tempus rex quoque Alemanniae misit legatos, qui rogarent Caesarem ut sibi atque exercitui pacificum Romanam per ditionem annueret transiitum, proficiscenti ad Palaestinae locos. (5945) ad regem autem cursus logotheta Caesar praemisso foedera composuit. accepta vicissimque oblata fide stabilem fore cum rege amicitiam, logotheta ad Caesarem est reversus. (5950) rex autem fines imperii ingressus usque ad Philippi urbem promovit castra. exin alternabant vario affectu, insuper contendebant dimicabantque regis praedicti Caesarisque milites, (5955) donec Alemannum agmen fretum transiit et Philadelphiam usque ad urbem venit, praeteriensque Phrygiam et Laodiceam celeri cursu pervenit Philomelium, ubi rex pugnam cum Sultano ciet, (5960) eoque victo positur oppidulo, idque directam consumit teneant. pergit deinde ad Iconiam urbem, quam postquam expugnavit virtute bellica, propositum sibi prosequabatur iter. (5965) iamque ad Antiochi urbem properabat, cum suffocatus est, o dei iudiciali rapidis undis fla-

- ἐναποληφθεὶς ταῖς δόταις τῶν ὑδάτων.
 υἱὸς δ' ἐκείνου τὸ κράτος δεδεγμένος
 καὶ μέχρις αὐτῆς Ἀντιοχείας ἠθάσει,
 5970 κάκειθεν ἤκων Συριακῶς πρὸς πόλεις
 ἐλευθεροῦ ταύτας γὰ τῶν ἐκ τῆς Ἀγαφ.
 πολλὰ δὲ καμῶν κλήσειωσ Χριστοῦ χάριν
 ἐκεῖ καταλέλυκε καὶ τὸν βίον·
 οἱ δ' Ἀλαμιανοὶ ναοὶ πρὸς τὴν πατρίδα
 5975 αὐθις ἐπανήχθησαν εἰς σεωσμένους.
 Καὶ Φραγγίλας ῥῆξ Γερμανῶν τ' ἄρχων πάλιν
 ναοὶν ἐπήλθον ὀπλίται τοῖς ἐξ Ἀγαφ.
 οὐκ ἴσχυσαν ὁμῶς δὲ Σιὼν ἀγίας
 σφῆς ἐξελάσαι καὶ νεμῖν χριστιανόμοις,
 5980 ἄρχοντο δὲ πλῆ καὶ πάλιν εἰς πατρίδα.
 ὁ δ' Ἰγκλίτων ῥῆξ κατάρως εἰς τὴν Κόπρον
 ταύτης τε κρατεῖ τοῖς ὄπλοις κατὰ κράτος,
 δεσμεῖ δὲ συσχὼν καὶ τύραννον τῆς Κόπρον
 Κομνητὸν Ἰσάκιον, ἔχετον τρόποσ·
 5985 καὶ καταπλεύσας πρὸς Πελοισιτίνης τόπουσ
 στρατεύματα κατέλειπεν οὐκ εἰς Κόπρον,
 ὁ Γερμανῶν ῥῆξ δηλαδὴ τῶν Ἰγκλίτων,
 καὶ τῆσδ' ἐκυρσευσεν ὡς ὑπηκόου,
 ζωῆσ δ' ἀφορμὰς αὐτόθεν κεκτημένος.

5976 Γερμανῶν] ita codex. et quidem infra Ephraemius declarat Germanos hoc loco se intelligere Anglos, qui olim scilicet in Britanniam e Germania coimmigraverant. M.
 5984 Ἰσάκιον] codex Ἀλέξιον, manifesto errore, quem coar-
 guit Nicetas, immo ipse Ephraemius, qui de Isaacio Cypri
 tyranno in superioribus verba fecit. M.

minis abreptus. ipsius autem filius suscepto imperio usque ad Antiochiam progreditur urbem; (5970) unde ad Syriacas pergens civitates Agarenorum iugum ab illis depulit; Christianique causa plurimum laborans et ipse vitae terminum illic habuit. tum Alemanni navibus inscensis (5975) reversi sunt in patriam incolomes.

Rex quoque Galliae et Britanniae dominus cum classibus armatis supervenerunt; cumque Agarenos pellere ex urbe sancta frustra tentasset, Christianis traderent, (5980) marino rursus cursu in patriam redeunt. antea tamen in Cyprum exscuderat Anglorum rex, et insula potitus fuerat, eiusque vicis tyrannum tradiderat, Comnenum Isaacium, novellum Echetum. (5985) tum Palaestinas navigans ad terras praesidium suum in Cypro reliquerat, Germanicorum, inquam, rex Anglorum, eiusque dominum se gerebat insulae, et commeatum militi hinc subve-

- 5990 ἐν τῷ μέλλειν δὲ πρὸς πατρίδ' ἀπιέναι
 ῥηγὶ Κύπρον δέδωκε τῆς Παλαιστίνης
 οἰκεῖν τε αὐτήν, εἰ σχολὴν ἄγει μάχης,
 καὶ κυριεύειν καὶ κρατεῖν τῆς Κυπρίων
 ὡς ὑπ' ἐκείνου προσεμηθείσης πόθῳ
- 5995 ζῶηφόρῳ μνήματι τῷ τοῦ κυρίου
 καὶ συναφθείσης τοῖς ὄροις Παλαιστίνης.
 Ἔργων μετὰ γων συγγέων μετατρέπων
 ἀνθρώπινα θεῖά τε πράγματα κράτωρ,
 καὶ δραματουργῶν ὡς δέδοκτο εἰ μόνῳ,
- 6000 εὐθὺς ἐρείσας τὸν πόδα κραταρχία
 τὸν πατριάρχην τοῦ θρόνου παραλῦει
 τὸν Καματηρὸν Βασιλεῖον ἀδίκως,
 τὸν Μουντιάνην δὲ Νικήταν ἀντιεσάγει,
 τριπέμπελόν τε καὶ χρόνῳ παρεμύεον.
- 6005 οὐπὲρ καταγωγὸς ἀφέλειαν αὐτίκα
 ἄκοντα κατήγαγεν ἱεροῦ θρόνου,
 καὶ τινα Λεόντιον ἐγκαθιδρύει,
 ἄνδρα μοναστήν, ἀρετῆς ὄντ' ἐργάτην·
 ὃν τῷδε δεῖξαι τὴν ἀπειρανδρον κόρην
- 6010 ἔφρασκε νυκτὸς συλλόγων ἡθροισμένων,
 εἰδὸς τε κλῆσιν ἀρετὴν τοῦδ' εὐστόχως
 μάλα διαγράψασαν ὡς ἐν εἰκόνι.
 ἀλλὰ γε καὶ τόνδ' ἀπελαύνει τοῦ θρόνου,
 πάντα παριδῶν τὰ προηγορευμένα,
- 6015 μετὰ θείων δὲ δραματουργεῖ ποιμένος·
 ἀρχιθύτην γὰρ τῆς Σιών τῆς ἁγίας,

hebat. (5990) verum in patriam reversurus postea Cyprum donavit Palaestino regi, ut illic pacis tempore vitam degeret et Cypriorum regem se gereret, quod ipsi regnum tribuit affectu pio (5995) propter vivificum domini sepulcrum, quia prope Palaestinae fines erat.

Interim imperator susque deque agebat, cuncta humana et divina ferens, rapiens, commutans, ut fit in scenis, pro suo arbitrio, (6000) summa fretus potestate. sede deiecit inlusta sententia Camaterum Basilium patriarcham, substituitque Nicetam Montanum vel potius depontanum, confectum senio; (6005) quem mox despectum ob ineptitudinem pontificali invitum honore exiit. porro Leontium quendam in sede posuit monachum et virtuti navantem operam, quem sibi demonstratum a sancta virgine (6010) noctu affirmavit in publica concione, sibi que nomen eius virtutem formam descriptam esse caelitus cou in tabula. verumtamen hunc quoque solio pepulit, pens non habens quicquid ante dixerat. (6015) deinceps vero pastorem transferre maluit:

- κλήσιν Θεοδοσίον, φόντα Λατίνων,
 ἐθάδα τῷδε καὶ προήγορον κράτους,
 εἰς πατριαρχῶν ἀνάγει προεδρίαν.
- 6020 ἀλλ' οὐδὲν ἀπώνατο τῆς καινουργίας·
 ἄμφοῖν γὰρ ἐκπέπτωκεν ἱεραρχίαι,
 Σιών τε τῆς πρὶν καὶ βασιλίδος πάλιν,
 καὶ τῶνδ' ἄτιμωσ ὁ προβληθεὶς ἀκρίτως.
 ἔπειτα Γεώργιος ὁ Ξιφιλίνος
- 6025 ποιμὴν ἀναδέδεικτο τῆς Κωνσταντινίου.
 Ἐκ τῶν πρὶν εἶχεν αὐτοκράτωρ σπερμάτων
 παιδας φντεύσας καλλιπαρθένους δύο,
 ὧν ἀποκίρει κατ' ἔθος πρεσβυτέραν,
 καθιερώσας ὡς ἀμνάδα κυρίῳ·
- 6030 μεταβεβληκῶς δ' εἰς μονὴν ἀσκουμένων
 καὶ παρθενῶνα διαπύλαις ὡς ἀφ' ἑθνοῖς
 Ἰωαννίτζη τὸν κεκλημένον δόμον,
 ἐνταῦθ' ἐνυσκεῖν καὶ κατοικεῖν προσέμει.
 ῥήγηδς δὲ συνέξευξεν νύμφ' δευτέραν
- 6035 τῆς Σικελίας τοῦ Ταγγρεῖ κεκλημένον,
 κληροῦχον ἀρχῆς πατρικῆς ἀνατρέφων
 τὸν υἱὸν Ἀλέξιον ἕστατον χρόνον,
 ὃς συμφορᾶς ἤνεγκε πατρίδι βίαιος.
 Οὐ Λυδὸς Θεόδωρος, οὐ Βρανῆς μόνον
- 6040 πτερνισμὸν ἤσαν κατὰ τοῦ στεφηφόρου,
 ἀλλὰ σὸν αὐτοῖς καὶ δυὰς Ἀλεξίων,
 οἱ σφᾶς ἐπ' ἀνόμισαν αὐτοὺς νείας

quippe sanctae Sionis archipraesulem nomine Theodosium, Latinum genere, sibi familiarem atque imperii vatem, ad patriarchae summum honorem transtulit. (6020) sed nihil huic profuit facti novitas: utroque enim excidit sacerdotio, Sionis ac regiae metropoleos, admissus inconsulte, eiectus turpiter. ad extremum Georgius Xiphilinus (6025) Constantinii pastor est datus urbi.

Caesari natae fuerant ex primis nuptiis virgines pulchri adspectus filiae duae; quarum priorem rite comas tonsam instar agnae domino sacratam obtulit, (6030) proptereaque vertit in monasterium parthenonemque maximis impensis palatium dictum antea Ioannitzae: hoc, inquam, attribuit natae diversorium. alteram autem tradidit nuptam filio (6035) regis Siciliae nomine Tancredi. apud se vero imperii paterni heredem aiebat Alexium, filium nata minimum, qui patriam suam oppressit malorum cumulo.

Nec soli Branas Theodorusque Lydus (6040) calcaneum extulerunt contra Caesarem, verum post illos etiam Alexii duo, qui se iactabant

- τοῦ πορφυρανθοῦς Μανουὴλ βασιλέως·
 ἀπ' ὧν ὁ μὲν γε προσλαβὼν ἐκ σουλτάνου
 6045 συμμαχικὸν τι Περσικὸν πλείστην στήφος
 πόλεις ἐπιῶν κατέκειρεν Ἀδύσωνιν·
 ὃν νυκτὸς ὑπνώττοντα καθ' Ἀρμαλά που
 κτείνας θύτης τις καὶ τεμῶν αὐτοῦ κάρων
 ἤνεγκεν αὐτὴν τωμάτων στρατηγέτη.
 6050 καὶ ἄτερός δὲ κτείνεται κατὰ μάχην
 πρὸς Βασιλείου χαρτουλαρίου Χούμνου.
 καὶ τις δὲ Βασίλειος, Χοτζᾶς τοῦπίκλην,
 ἀποστατήσας κατὰ Ταρσίαν πόλιν
 χώρας ἐκάκου Ῥωμαϊκᾶς καὶ πόλεις·
 6055 ὅς συσχεθεῖς ὄμματα πηροῦται τάλας.
 καὶ πάλιν ἄλλος, κάπὶ τῷδ' ἄλλος πάλιν,
 ὡς ἐκ χθονὸς γίγαντας αἰρεῖ τις μῦθος,
 καὶ πλήθος ἀντίστησαν Ἰσαακίῳ,
 καὶ πάντες ἀπώλοντο τῇ θεοῦ κρίσει.
 6060 Ὁργίλως ὢν φίλαντος οὗτος ὁ πρῶτωρ,
 καὶ ὑπονοίας καὶ λαβῆς μικρᾶς μῆνης
 καὶ ζηλοτυπῶν καὶ φθονῶν ὑπηκόοις,
 πολλοὺς ἀρίστων παρεβλαψεν εἰς δέμιας.
 φάους μὲν ἐστέρησε τοῦ τῶν ὀμμάτων
 6065 Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον ἄνευ αἰτίας
 καὶ Κωνσταντῖνον Ἀσπιέτην τοῦπίκλην.
 ἄλλους δ' ἐναπέκειρε φροντιστηρίοις.
 Ληλατούντων σὺν Κομάνοις τῶν Βλάχων

titulo ficticio de Manuele imperatore genitos. alter ex his, instructus a Sultano (6045) militum Persicorum ingenti numero, praedam agebat ex Romanis oppidis; cui noctu consopito prope Harmala sacerdos quidam caput amputavit caesareique caesareique exercitus duci obtulit: (6050) alter autem in proelio occisus fuit a Basilio chartulario Chomno. Basilius etiam quidam, vulgo Chotzas, a Caesare deficiens in urbe Tarsia Romanae dicioni molestus erat: (6055) sed tandem captus est excaecatus miser. rursusque alius, et posthinc alius denuo, tellure ceu gigantas educit fabula, immo permulti obstiterunt Isaacio: sed omnes, deo volente, perierunt.

(6060) Hic princeps quia sui nimium amans erat, iracundus, levi de causa suspicax, invidia quoque flagrans adversus subditos, multos mulcavit membris optimates. oculorum quidem eripuit lumen (6065) Andronico-Comneno immerenti, et Constantino cognomento Aspietae. alios addixit tonsos monasteriis.

Cum praedarentur Blachi cum Comanis Romanae terras ad occi-

- τὰ κατὰ δύσιν Ῥωμαϊκὰ χωρία,
 6070 ὄπλα κατ' αὐτῶν βασιλεὺς αἶρει πύλει.
 Ἀγχιάλον οὖν περιμετρήσας τὴν πόλιν
 εἴσεισιν Αἴμον τὴν Βλάχων παροικίαν,
 πάντα δὲ τάκει φρουρίων πολιχνίων
 εὐραὴν ἐρμυτὴν ἰσχὺν ἐνδεδυμένα
 6075 καὶ τείχεσι πύργοις τε διελημμένα,
 Μυσοὺς δὲ βλέψας ἀγρίων αἰγῶν δίκην
 τοὺς ἀποκρήμους καταλαβόντας τόπους
 ὡς Ῥωμαϊκὴν συμπλοκὴν δεδιότας,
 πρὸς δ' αὖ Σκυθικὸν ὑφορώμενος στίφος,
 6080 ὑποστροφῆς ἤψυτο τῆς πρὸς τὴν πόλιν.
 διὰ δὲ τεμπῶν δυσβάτων τε χωρίων
 καὶ τρυμαλιῦς οἷον εἰπεῖν δυσπρόρου,
 αὐλῶνι σαφῶς πάντα παρεικασμένης,
 τὴν ἐς Βερρόην ἐκδρομὴν τεθειμένος
 6085 ἀπώλεσε πλείστον τε τῶν στρατευμάτων,
 κακείνος ἂν ἔφθαρτο παρὰ βραχὺ τι,
 εἰ μὴ βοηθοῦ τοῦ θεοῦ τέτευχέ πως.
 ὡς γὰρ ἑαυτοὺς πυρέβυσσαν εἰς μέσον
 ἄναξ τε καὶ στρατεύμα δυσπόρου πόρου,
 6090 ἠγούμενα μὲν διέβη στρατευμάτων
 κακῶν ἀπαθῆ κινδύνου τε καὶ μάχης·
 μέσον δὲ τῆς φάλαγγος ὁ κρατῶν ἔχων
 ἐπίθεσιν εὐματο πρὸς τῶν βαρβάρων
 ἰστοῖς βαλόντων καὶ δόρασι καὶ ἄρσενois

dentem positas, (6070) rursus hos contra capit arma Caesar. quamobrem urbe Anchialo praeterita Haemum ingreditur, Blachorum sedem. sed cum castris ibidem cunctasque urbiculas praesidiis invenisset munitas validis, (6075) moenibus atque turribus convestitas, Moesos item cerneret, tanquam capreas, praerupta atque inaccessa tenentes loca, ne cum Romanis pugnam statariam gererent; Scytharum quoque incursum pertimesceret, (6080) reditum ad urbem regiam instruere coepit angustos per anfractus locosque impervios, et per convallem profusus similem foramini, ut ita dicam, impenetrabili, Berroen versus militum direxit iter, (6085) quorum amisit scilicet partem maximam; atque ipse summo haud aberat exitio, ni sospitator deus tulisset opem. nam cum se in medias coniecissent fauces Caesar exercitusque tam stricti tramitis, (6090) prima quidem transiit frons exercitus sine molestiis proelii atque incolumis: sed media phalanx, in qua Caesar erat, incursum barbarorum coepit perpeti; qui telis lanceis saxis utroque ex latere

- 6095 ἐκατέρωθεν αὐτὸν ὀπλίταις ἄμα,
ὡς παρὰ μικρὸν τόνδε φυγεῖν τὸν μῦρον,
πεσεῖν δὲ πολλοὺς στρατιώτας γεννάδου.
ὄμως διεκδὸς δυστίβητον χωρίον
καὶ πρὸς Βερρόην ἀποσωθεῖς σὺν βίᾳ.
- 6100 ἔμφροنتιν εἶδεν στρατιὰν τούτου χάριν,
φῆμῃ δυσήχῳ μάλα τεθρομένην.
τῷ τοι βασιλεὺς τὴν Κωνσταντίνου φθάσει,
ἐκ τοῦδε φῆμῃν οὐ καλὴν ἀνατρέπων.
μικρὸν δ' ὀφρὺς καθυφῆκε καὶ τύφος
- 6105 ἐπαναδραμῶν εἰς πόλιν τὴν τοῦ κράτους,
ἀθνημίως δόρουσιν ἐμπεπαρμένην
ἐφ' οἷς κακῶς πέπονθε τὴν ψυχὴν ἔχων.
πρὸ τοῦ δ' ἀνασπῶν τὰς ὀφρῦς ἐπηρμένως
μετὰ σοβαρῶς καὶ φρενὸς καὶ καρδίας
- 6110 ἐπεστράτευσε κατὰ Μυσῶν βαρβάρων,
ὀμφῶς προφητῶν κατὰ νοῦν περιστρέφων,
ὡς ἔξοδον μὲν θεῖτο σὺν Θυμηδίᾳ,
ἐπάνοδον δὲ μᾶλλον ἀγαλλιᾷσει,
βουνοὶ τε προσδέξαιντο χαίροντες μάλα,
- 6115 καὶ πάντα χαρήσαιντο τὰ δρυμοῦ ξύλα
τοῦδ' ἔξιόντος εἰσιόντος αὐτὸς πόλιν.
Οὗτός γε δόξαις ἀπαδόουσις ἐμμένων,
χάριν ἑαυτοῦ γνωματεύων ἦν τάδε,
ὡς οὐ δι' αὐτὸν πέπρακτο πλημμελιμάτων
- 6120 ἄπυσι κοινῇ τῇ θεοῦ θεῖα κρῖσει
θεῖῳ δίκην τίνυμεν ἁμαρτημάτων,

(6095) ipsum eiusque agmen impetebant. quare vix is supremum vitavit fatum, multis amissis strenuis militibus. sed tamen tam difficilem emensus locum, magno conatu incolumis Berroen venit, (6100) ubi sua causa invenit anxium militem, tristi rumore valde perturbatum. igitur imperator Byzantium properat, expeditionis famam non pulchrum referens; et sic remisso superbiae supercilio (6105) ingressus est imperii metropolim, maeroris aculeis transverberatum propter acceptam cladem gerens animum. antehac enim elato supercilio, superbia inflatus ac tamente animo (6110) adversus Moesos barbaros processerat, dicta prophetica mente revolvens, cum laetitia fore exitum, reditum autem etiam magis laetum; exsultantesque colles se excepturos, (6115) ipsasque laetaturas saltus arbores, se procedente ex urbe vel redeante.

In his se oblectans canticis prophetiis sibi que blandiens haec se cum reputabat, nequaquam ob communia quae fiunt peccata (6120) inter mortales caelo dei iudicio persolvere nos debitas malitiae poenas, cum

- λαῖν παραδοθέντες ἄφρονι τέως
 πρὸς σωφρονισμόν μαστίγωσιν μετρίαν,
 ἥπερ φιλοκίτου συμπαθοῦς θεοῦ νόμος·
- 6125 ὅτι δ' ὀπίσω τῆς Βρανᾶ τυραννίδος
 ὑπῆρξε λαός, τοῦδ' ἀποστάς τοῦ κράτους,
 τοιοῖσδε κακοῖς ἐκδεδύσθαι συνέβη·
 ὧ τῶν πονηροῦ σχεμμιάτων καὶ σπερμάτων,
 εἰ ταῦτά τινές εἰσιν ὑπειληφότες,
- 6130 ὡς μυριάδας εὐσειβῶν ἐκδυὸς ἔχει
 θεὸς πρὸς ἀπώλειαν ἔθνη βαρβάρῳ
 οὔτινοσοῦν ἀντήνυχον παροιρίας,
 ὄντος καθ' ἡμῶς τοῦ κακῶς πεπονθότος.
 πρὸς τοῖσδε προσηφίβαζεν ὡς μοναρχίαν
- 6135 περιβαλεῖται, καὶ Παλαιστίνην πάλιν
 ἐλευθερώσας προσνεμεί κραταρχίᾳ,
 καὶ γάλα δ' ἔθνων θηλάσει κατὰ κόρον,
 καὶ πλοῦτον αὐτῶν φάγεται καὶ τὰ πάχη
 ἐκμυελιεῖ κατὰ τὴν θεοπέτιαν.
- 6140 καὶ τοῦτ' ἀμαθῶς συλλόγων ἡλισμένων
 ἔφασκε λαμπρῶς, ὡς Ἀνδρόνικος χρόνων
 ἔμελλεν ἄρξειν ἐννάδα Ῥωμαῖδος,
 θεὸς δὲ συνέστειλεν εἰς τὴν τριάδα,
 κακοῦ φανέντος Ἀνδρονίκου τῷ κράτει·
- 6145 ἣ δ' ἐξὰς αὕτη τῶν χρόνων Ἀνδρονίκου,
 ὡς πορφύρα ῥάκος τι διερρηγμένον,
 ἐπιβέβληται. τοῦδε τῆ κραταρχία·
 καὶ κατὰ τούτους οὐκ ἀγυθὸς τοὺς χρόνους

tradimur barbarico insano populo ad punitionem iustam correctionemque, qui dei misericordis mos esse solet: (6125) sed quia Branae tyrannidem secutus erat Christianus populus ab imperio deficiens, iccirco his esse implicatum aiebat malis. o scaeva ingenia stultaque consilia, si quis hanc mentem gerit et sententiam, (6130) piorum innumeras a deo ceteras barbarae genti ad interitum tradi quamlibet propter erroris insaniam, qua laesus sit fortasse mortalis dominus! quin adeo universalem monarchiam sibi (6135) vaticinans spondebat, et Palaestinam iugo subtractam redditurum se imperio, et se lac populorum ebibiturum, divitias vocaturum, et pinguedinem medullis exhausturum, ut ait propheta. (6140) effutivit etiam palam in concione disertis verbis, Romano Andronicum praefuturum annis imperio novem; ni redegisset deus ad triennium, ex quo Andronicus sceptro abuti coeperat: (6145) subtractum autem Andronico sexennium, ceu purpurae segmentum vi direptum, ad sui fuisse adiectum regni spatium, seque propterea per id sexennium for-

- γένοιτ' ἂν ἴσως, σὺδὲ βελτίων πᾶνυ.
 6150 ἐπεὶ δὲ παρέδρομεν ἕξας τῶν χρόνων,
 αὐτὸς πάλιν ἦν οὐχ ἑαυτοῦ βελτίων.
 Βλάχων ὑπῆρξεν ἀνυπόστατον φῶλον,
 πλησθὲν λαφύρων Ῥωμαϊκῶν καὶ σκύλιων
 καὶ πλοῦτον ἄβρον ἐνδυσθὲν πρὸς τῆς μάχης.
 6155 τοίνυν ἐπήει Ῥωμαϊκοῖς χωρίοις,
 καὶ Βάρναν εἶλε σὺν Ἀγχιάλῳ πόλεις,
 καὶ Τριιδίτζης κατέδραμε τοὺς ὄρους,
 καὶ Νίσσον ἠφάνισε σὺν τῷ Στουμπῳ,
 λίαν ἐκείθεν ἀπαγαγὸν μυθίαν
 6160 ἀνδρῶν, γυναικῶν, παντοδαπῶν ἀλόγων.
 κυκλούμενος γαῶν τοῖς ἐχθροῖς πανταχόθεν
 καὶ μὴ σθένων πύσχοισιν ἀμύνειν ἄναξ,
 εἰς τοὺς στρατηγὸς στρατιῶν κερματίσας,
 τὴν μὲν μέρει πέπομφε πρὸς ἐσπέραν,
 6165 ἄλλῃ δὲ τήνδε πρὸς ποσσὺν πάντως μέρος.
 καὶ Βάρναν ἀνέκτισε σὺν Ἀγχιάλῳ,
 καὶ ταῖσδε φρουρὰν ἱκανὴν ὑπεισάγει·
 αὐτὸς δ' ἐπιστὰς τῇ Φιλίππου καὶ πάλιν
 Μυσῶν τε Σκυθῶν ἀνεχαίτιζε σίχας
 6170 καὶ δι' ἑαυτοῦ καὶ στρατηγῶν εὐόπλων.
 καὶ Τριβαλάρχον καταδηρῶντος πόλει
 σὺν τοῖς πέριξ ἅπασι τὴν τῶν Σκοπίων,
 ὄρμῃ κατ' αὐτοῦ βουσιλεὸς σὺν δυνάμει,
 καὶ συμπλακεῖς ἤτησεν αὐτὸν ἐσχάτως.

6164 τῷ πρὸς?

6174 καὶ om V

tasse haudquaquam fore prorsus optimum. (6150) verum ne 'elapsis quidem praedictis annis visus est mores suos conferre in melius.

Blachorum gens iam erat intolerabilis, Romanis spoliis manubiisque dives eximisque opibus instructa ad bellum; (6155) quare Romanam incursans provinciam oppidum Varnam cepit cum Anchialo, et Triaditzae quoque invasit agrum, Naissum delevit denique cum Stumpio, abductis inde innumeris manubiis, (6160) viris cum feminis et gregibus omnigenis. conclusus ergo quaquaversus hostibus nec iam tueri victos valens Caesar exercitum bifariam divisit ducibus, partim ad locos iubens abire Hesperios, (6165) partim ad terras nupero afflictam bello. Varnamque instauravit cum Anchialo, idoneumque imposuit his praesidium. ipse profectus denno Philippopolim Moesorum ac Scytharum repressit impetum (6170) et sua praesentia et ducibus pugnacibus. cumque Triballus princeps Scopiorum urbem cum universo agro popularetur, impetum fecit Caesar cum exercitu illumque triumphali prostravit proelio.

- 6175 *χῶρον παραλλάξας δὲ πάντα τοῦ Νίσου
καὶ πρὸς Σάουβον περθακῶς βαθυδίην
ἐκέισε συνέμιξε κηδεστῆ φίλω,
Ὀγγολας ἔηγι τῷ Βελᾷ κεκλημένω,
καὶ οἱ προσυγόρευσιν ἀποτινύει*
- 6180 *καὶ τὴν προεῶδη δέξιωσιν καὶ σχέσιν.
ἔπειτ' ἐκείθεν ἀπυραστὰς ὡς δέον,
μεθ' ἡμέρους εἰσεσι Φιλίππου πόλιν,
κακείθεν ἀνέζευξεν εἰς Κωνσταντίνου.*
Ἐπεὶ δὲ Μυσῶν καὶ Σκυθῶν δεινὸν φῆλον
- 6185 *ἐπεστράτευσε καὶ πάλιν Ῥωμαῖδι,
δηοῦν δὲ φθάνει μέχρι τῆς Ἀρκαδίον,
καὶ στρατιῶν ἤτησεν αἰσχροῶς Αὐσόνων
πρὸς ἀντιπαράταξιν ἐκτεταγμένην,
ἔγνω δι' αὐτοῦ σφᾶς μετελθεῖν ὁ κράτωρ.*
- 6190 *ἀπογραφὴν οὖν συλλογὴν καθ' ἡμέραν
ὄραν ὑπῆρχε Ῥωμαϊκῶν ταγματίων,
πρὸς δὲ ξενικὸν συμμαχικὸν μυρίον,
μισθοῦ συνιὸν ἐξ ὅλης Ἰθναρχίας.
ὡς οὖν ἀπειράριθμον ἠθροίσθη στίφος,*
- 6195 *ἔξεισιν ἦρος τῆς Κωνσταντίνου κράτωρ,
χρυσοῦ κεντηνάρια πέντε πρὸς δέκα,
ἀργυρίου δ' αὖ ἐξήκοντ' ἐπηγμένως.
καὶ πρὸς Ῥαιδεστὸν τὴν πόλιν ἀφιγμένος,
ἐκεῖ θύσας ἔφαγε μυστικὸν πάσχα,*
- 6200 *ἑορτίσας ἔγερσιν ἡμῶν δεσπότην
πρώτην κυριώνυμον, ὡς πιστοῖς ἔθος.*

(6175) exin praeteriens cunctum Naisi agrum, progressusque ad ampli fluentia Savi, ibi in congressum venit cum caro socero, cui Belae nomen erat, Ungariae rege; cuius colloquio fruitus, atque ut decuit (6180) invicem impertitis amoris signis, illinc reversus est, vocante officio, brevique post pervenit Philippopolim, atque hinc concessit Cpolim.

Sed quoniam Moesi et Scythae gentes efferae (6185) rursus molesti erant Romanis terris praedantesque pervenerant Arcadiopolim, exercitu Romano victo turpiter, qui contra exire in aciem ausus fuerat, bellum constituit Caesar per se gerere. (6190) conscribatur itaque quotidie exercitus, Romanique ordines centuriabantur; plurimus etiam advena et auxiliaris conducebatur miles in cuncto imperio. iamque collectis copiis prope innumeris. (6195) vero ineunte Caesar Byzantio exivit, auri quidem centenarios quindecim, argenti sexaginta secum ferens. et ad Rhaedestum usque progressus urbem mysticum ibi manducavit pascha, (6200) resurrectionem Christi solemnem peragens, primam dominicam,

- συγγίνεται δ' ἐνταῦθα Βασιλακίῳ,
 ἀνδρὶ βιοῦντι βίον ἐξηλλαγμένον
 καὶ διαγωγὴν ἀσυνήθη τοῖς ὄλοις·
 6205 ὅστις τὰ πρόσθεν προβλέπειν εἶχε κλέος·
 εἰς ὃν συνέρρει πῦς τις ὡς εἰς Λοξίαν.
 οὐδὲν διεξήκει δὲ τρανὲς συνύλωσ
 οὐδ' ἠγίεσ τε καὶ διηκρινημένον,
 ἀλλὰ γριφώδη πάντα πεπλανημένα.
 6210 ἐν δ' αὖ γε πολλοῖς ἀπεφλυῦρει λόγους
 εὐτρυπέλιας καὶ γέλωτος ἀξίους,
 μυστοῦς γυναικῶν ἀναδιφῶν παλάμαις,
 περιαθρῶν τε καὶ σφυρῶ τούτων ἄλιν,
 ἐφ' οἷς συνέϊρε καὶ μακρὰς ληρωδίας.
 6215 ὁμως ἐπεσπάσατο σερφάκων ὄχλον,
 καὶ οἱ προσεῖχον οἷα καὶ προηγόρω.
 συνείπετ' αὐτῷ καὶ τινα γραϊδίῳ
 οἰστρηλατουμένων τε καὶ παραφόρων,
 τὰ θρώμενά οἱ πάντα καὶ λελεγμένα
 6220 διατρανούτων ἀφικνουμένοις ὄλοις,
 τοῖς πλείοσι δ' ἔδοξε τοῦτον εἰδότην
 προφητικός τις καὶ θεῶ πεφιλμένος·
 οἷς σύνεσις δ' ἦν καὶ φρένες κρίνειν δέον,
 γελοῖος ὑπέληπτο ληρωδῆς γέρων.
 6225 ἔδοξε δ' ἄλλοις πνεῦμα Πύθωνος φέρειν.
 ὅστις ἐπιστάντι γε τῷ στεφηφόρῳ
 καὶ τόνδ' ἰλαρῶς εὐλογήσαντι τότε
 οὐδὲν κατηξίωσε προσχεῖν συνύλωσ,

Christiano more. ibi in colloquium venit cum Basilacio, viro vivente insolitum vitae genus, nulli suetos profitente mores, (6205) qui futura canendi cluebat gloria, cunctis ad eum venientibus ceu ad Loxiam. nec tamen is dicebat perspicue quicquam, neve quid sanum probeque definitum, verum fallacia cuncta et perobscura. (6210) profecto eius sermones plerumque erant scurriliter effusi risuque digni, papillas feminarum contractans manibus insipientisque pariter illarum talos, longas tum demum nectebat cantilenas. (6215) plebeiam tamen turbam is illexerat, praebentem aures sibi tanquam vati. comitabantur illum et quaedam vetulae, vecordi oestro percitae atque insanas, quae gestus eius pariter et dicta omnia (6220) edisserabant populi coronas. vulgares ergo homines qui hunc noverant, prophetae loco habebant deoque cari: verum cordati et sano iudicio praediti ridiculum nugacemque putabant senem; (6225) alii postremo pythonicum credebant. is accedentem per id tempus principem et salutantem comiter ac benivole nullo dignatus

- ἄνω δὲ κάτω βακχικῶς πῶς ἡγμένους
 6230 ὄνειδεσιν ἔβαλλε συνειλεγμένους,
 τοὺς δ' ἐν τέλει μάλιστα καὶ γερονσίας.
 καὶ κράτορα δ' οὐχ ἤττον ἦν κακῶς λέγων,
 καὶ οἱ κράτους δ' ὤρησεν ἀρπάσαι πῖλον.
 μόλις δὲ λήξας πωλικῶν κινημάτων,
 6235 τῇ διὰ χειρὸς εὐτελεῖ βακτηρία
 ὄμματι' ἀμαυροῖ βασιλικῆς εἰκόνας
 ἐπὶ πίνακος αὐτόθ' ἐγγεγραμμένης.
 τοῦ δ' ὡς μεμηνότος καταγνοὺς ἄναξ
 ἄλλαις ἑαυτὸν φροντίσιν ἐνησχόλει.
 6240 Ἐκείθεν εἰς Κῦπελλα φρούριον φθάσας
 πρὸς Θῆραν ἐξώρμησε τέρψεως χάριν,
 καὶ συνεκάλει καὶ σὺναιμον πρὸς τόδε.
 σκηψάμενος δὲ τὴν φλεβὸς σχάσιν ὕδα
 τοῦ πρὸς κυνηγέσιον ἐκκρούει δρόμου·
 6245 ἔξεισι δ' οὕτως αὐτοκράτωρ καὶ μόνος.
 συνίστορες δὲ προσλαβόντες σκεμμύτων
 σὺναιμον Ἀλέξιον ἄγουσι τάχος
 σκηπὴν πρὸς αὐτὴν καὶ βασιλεῖον θρόνον,
 καὶ τόνδ' ἀνείπον αὐτοκράτορ' Ἀυσόωνων,
 6250 τοῖς βασιλικοῖς ἀλαλάζοντες κρότοις.
 καὶ γνοὺς Ἰσαάκιος τὰ πεπραγμένα
 Θεοκλιτῶν ἦν κίνδυνον πιφενγέναι.
 ἐπεὶ δὲ συνέξοντας αὐτὸν ἰππύτας
 ἑώρῃ συντρέχοντας ἀπτέρῳ τάχει,

6233 κράτος V

6238 αὐτάναξ?

6243 σκεψάμενος V

est respectu, auditu: immo hac illac discurrens tanquam Baccha (6230) conviciis circumstantes onerabat, praefectos praesertim ac senatores, nec minus ipsi Caesari maledicebat; quin et detrahens capite tentavit apicem. tandem desistens equinis saltationibus, (6235) vili quem forte manu gerebat baculo oculos violavit regiae imaginis, quae prostabat ibidem picta in tabula. tunc homine ut insani contempto cerebri, Caesar ad alias animum convertit curas.

(6240) Illinc promotis ad Cypaella castris animi causa venatum est profectus, invitavitque fratrem ut secum iret. hic autem venae simulans sectionem venatorium excursus declinavit; (6245) quare imperator solus est profectus. tunc coniurati idoneum nacti tempus germanum eius Alexium raptim ducunt intra tentorium regium thronoque collocant, et Romanum salutant imperatorem, (6250) plausibus, ut fit regibus, concrepantes. audita re Isaacius deum rogabat ut se praesenti discrimini eriperet. tum missos caprens equites qui se caperant, celeri cursu instan-

- 6255 ἀνείς χαλινὰ πρὸς φυγὴν μετετρέπη,
καὶ ῥοῦν ποταμοῦ διαβὺς προκειμένου
ἤλαυνεν ἵππον φυγαδεύων ἢ σθένος.
πλὴν συσχεθεὶς γε κατὰ Στάγειραν πόλιν
ἐκκόπτεται δὴ τὺς κόρας τῶν ὀμμάτων
- 6260 κατὰ σεμνεῖον εὐαγὲς τὸ τῆς Βήρας,
οὐπερ δομήτωρ σεβαστοκράτωρ ἔφν
τοῦδ' Ἀνδρονίκου καὶ τοκεὺς στεφανόφρου.
οὕτω δ' Ἰσαάκιος ἐκκοπεὶς κόρας
ἐν βυσιλείοις ἐγκαθεύρονται δόμοις,
- 6265 οὐγὶ μετασχὼν οἴασον ἐδητίος
διὰ τὸ πύθος ἡμερῶν συγγῶν πύνο.
ἔπει' ἐκεῖθεν ἔσγεν αὐτὸν οἰκία
ἣ κατὰ διπλοῦν κίονα Προποντίδος,
ὄν μῆσιν ἑπτὰ λυκάβαντας ἐννεά
- 6270 κρυταρχίας ἄρξαντα τῆς τῶν Ἀυσόνων.

Ἀλέξιος ὁ Ἄγγελος ἔτη η' S'.

Οὕτω δ' ἐπιβὺς Ἀλέξιος τοῦ κράτους
καὶ τῶν ὄλων σῶν καθαρῶς ἀνταρχίαν
οὐκ εὐθὺς εἰσέδραμε πρὸς Βυζαντίδα,
ἀλλὰ κακῶς πύσχουσι τοῖς κατὰ δύσιν

6269 atqui Ephraemius in titulo scripserat notam S', quae in Graecorum scriptis significat partem dimidiam. quamobrem et ego perpetuo scripsi mens. 6, quae anni pars est dimidia. sed tamen tum ex hoc loco tum etiam aliunde necessario constat, praedictam notam liberiore sensu ab Ephraemio usurpari ob significandum quemlibet anni excessum. quis enim tot Caesares annis N cum mensibus ad amussim sex regnavisse credat? M.

tes habenis laxis, (6255) coepit et ipse in fagam se conicere; oppositumque fluvii transtis fluctibus cursum equi calcaribus urgebat. sed tamen captus in oppido Stagira orbatas est oculorum luminibus (6260) in venerando monasterio Berae, cuius fundator fuerat sebastocrator imperatoris Andronici genitor. sic Isaacius luminibus cassus regio in palatio clauditur eou carcere, (6265) ubi propter doloris acerbitem nullum per dies complures gustavit cibum. exin ad duas columnas (sic locus dicitur) domus ipsi assignatur in Propontide, postquam Romanam dominus imperium (6270) rexerat annis novem cum septem mensibus.

Alexius Angelus an. 8 mens. 6.

Atque ita Alexius imperio potitus rerumque summam solus administrans, non tamen festinavit Byzantium statim, sed occiduis partibus

- 6275 παρὰ Μυσαρχῶν κασιγνήτων δυστρόπων,
 Ἄσαν τε Πέτρου, τῆς κακῆς Ξυρωρίδος,
 προστρέχει πράγμασι καὶ τοῖσδ' ἀμύνει.
 δηλοῖ δ' ἐπ' αὐτῷ τὸ πραχθῆν τῇ συζύγῳ,
 γεροντίας μέρει τῷ κατὰ πόλιν,
- 6280 κλήρω τε παντὶ καὶ πολιτεία πάλιν·
 καὶ πῶς τις ὧσιν ἀκοὴν πεπραγμένων
 ἄγαν ἰλαρῶς ἠδέως ἠκηκόει.
 τῆς δ' Εὐφροσύνης Δουκαίνης βασιλίδος
 πρὸς τὸν μέγιστον ναὸν ἀφικνουμένης,
- 6285 στίφος βαναύσων φρατρίαν δεδρακότες
 ἄνδρα Κοντοστέφανόν τινα τοῦπίπλην,
 Ἀλέξιον κλήσει δέ, συνειληφότες
 ἐν τῷ μεγίστῳ τοῦ Θεοῦ θείῳ δόμῳ
 ἀνεῖπον ὡς ἄνακτα τῆς Ῥωμαίδος·
- 6290 λαμπρῶν δ' ἐνίοις συσχεθεῖς παραντίκα
 φρουρὰν ἐπέστη καὶ κάθειρξιν ἐνδίκως.
 καὶ λοιπὸν ἅπας προστρέχων θείῳ δόμῳ
 τὴν Εὐφροσύνην ἀνύμνει βασιλίδα.
 μεθ' ἡμέρας δ' εἴσεισι καὶ κράτωρ πόλιν,
- 6295 οὐ πᾶσιν ἀσπάσιος ὦν χάριν ἔδρα·
 εἰς σύγγονον φίλον τε καὶ βασιλέα·
 οἳ καὶ παρεφθέγγοντο δήπουθεν τάδε
 "ἂν οἶδεν ὕδωρ τοὺς πεπωκότας πνίγειν,
 τί λοιπὸν ἄλλο καὶ πῶν ζήσαιτό τις;
- 6300 εἰ δ' οὐ λυτροῦται τὸν σὺναιμον κινδύνου

6277 τε πράγμασι?

laborantibus (6275) propter molestos principes Moesorum Asanem atque Petrum, infaustos fratres, opem curamque censuit impendendam. significavit tamen coniugi dignitatem suam senatusque parti quae in urbe erat, (6280) clerique toti civibusque simul. atque hanc novarum notitiam rerum nemo non libenter hausit auribus. cum tamen Euphrosyne Ducaena ad magnum templum regina procederet, (6285) plebeiae turbae conspirata manus virum cognomine Contostephanum, Alexium autem nomine, deductum in magnum dei venerandum templum, imperatorem Romanum salutavit. (6290) verum is captus statim ab optimatibus meritam habuit carceris custodiam. deinde cunctus populus ad templum currens imperatricem salutabat Euphrosynem. post dies aliquot Caesar quoque in urbem (6295) haud cunctis gratus venit ob suum facinus contra germanum fratrem suumque dominum. atque convicians aliquis sic forte aiebat "si bibentes praefocat aqua, quis iam alio potu vitam toleret? (6300) et si fratrem non redimit a discrimine

Ephraemius.

17

- ὁ φίλος ἀδελφός, οἴχεται φύσις.
 ὁμῶς παρελθὼν εἰς νεῶν θεοῦ μέγαν
 καὶ ταινωθεὶς ταῖν χεροῖν ἀρχιδύτου,
 ἔξεισιν αὐθις ὡς ἔθος στεφηφόροις.
- 6305 ἵππος προσήχθη γαῦρος εἰς ἵππασίαν,
 φατιστός, Ἀρράβιος, εὖ ἤσκημένος.
 ὡς οὖν ἐπῆλθεν ἐγκαθιζῆσαι δίφρω,
 ἵππος φριμάσων γαυριῶν ἦν ἐκτόπως·
 ἐμπροσθίου δ' ἄνωθεν ἀνυψῶν πόδας
- 6310 καὶ βλοσυρόν τι καὶ μανιώδες βλέπων,
 τὸ δάπεδον δ' ὄνυξι κόπτων συχνάκις,
 τὸν ἀναβάτην ἀπεσειετ' ἔξόχως.
 ἐπεὶ δὲ λαθῶν ἐμβεβήκει τῷ δίφρω
 ἦνια λαβῶν ἐν χεροῖν αὐτοκράτωρ,
- 6315 οὐχ ἦτιον ἵππος ἀγέρωχος ἠτάκτει,
 πόδας ἀνυψῶν καὶ κροαίνων ἀγρίως
 μετ' ἔξακούστων χρομετισμῶν καὶ κρότων.
 καὶ ταῦτα ποιῶν οὐκ ἔληξε πυρόπαν,
 ἕως κεφαλῆς τοῦ κρατοῦντος τὸ στέφος
- 6320 χαμαὶ πεσεῖν δέδρακε, καὶ τούτου μέρη
 θραῦσιν τε παθεῖν δυσκλεῦ τ' ἀκοσμίαν,
 αὐτὸς δ' ἐπεσφαίριστο μᾶλ' ἐφειστρίδι.
 ἵππον δ' ἀναβὰς ἄλλον ὁ στεφηφόρος
 πομπὴν ἐπεισῶδιον εἶχεν ἀνύσας
- 6325 οὖν τῷ πεσόντι καὶ τεθραύσμένῳ στέφει.
 ἀπαίσιος δ' ἔδοξεν οἰωνὸς τόδε.

6304 στεφηφόρος? cf. v. 6565.

6322 ἀπεσφαίριστο M.

germanus frater, periit natura." attamen progressus ad templum manum, et patriarchae coronatus manibus, exiit ad pompam Caesaribus solitam. (6305) ad quem sublimis, ut insideret, ducitur equus Arabs de praesepibus et bene exercitus. verum dum Caesar in ephippium insilit, subsultans equus valdeque ferociens, seque anteriores arrigens in pedes, (6310) torvis et iracundia suffusus oculis, et pavimentum unguis saepe quatiens, miro sessorum recusabat nisu. sed cum repente ephippium occupassetprehendissetque frenum imperator, (6315) nihilo tamen ferocitebat minus equus elatis pedibus, terramque verberans, sonorisque hinnitibus aërem complens; neque a furore huiusmodi prius destitit, quam capite coronam excussit Caesari (6320) humi proiectam, cuius etiam partes contractae sunt infauste atque indecore. sessor autem strato corruit purpureo. quamobrem alio incensum Caesar equo qualemcumque demum absolvit pompam (6325) cum stemmate contracto et deciduo; quod laevum omen visum est spectantibus.

- Ἵπῃρχεν οὗτος ἀγαθὸς τρόπους κράτωρ,
 μείλιχος, ἡσύχιος, ἡπία φύσις,
 ἰλαρὸν ἐδέεντευκτον ἦθος εὐ φέρων,
 6330 μεταδοτικὸς καὶ φιλοικτίρμων πλέον,
 πᾶσι προσιτὸς, εὐμενὴς ὑπηκόοις,
 ἡδύς, χαρλεῖς, ἐπηρεπῆς ὄψιν ἄγαν,
 ὄρθιος, ἐδήλιξ τε, Νιρεὺς τις νέος,
 οὐτινα βλάνας εἰς δέμας εἰς οὐσίαν,
 6335 οὐτ' αὖ νεοχμῶσας τι τῆς ἐκκλησίας,
 οὐ καινίσους ἔθιμα τῆς κραταρχίας,
 μισῶν διαβόλους τε θῶπας καθάπαξ,
 αἰσθητικὴ τις καρδία, σῆς ὀστέων,
 τῆς εἰς ἀδελφὸν ἀδίκου παροινίας
 6340 ἐν συντριβῇ πνεύματος εὐ ἡσθημένος
 καὶ κυτανύξει καρδίας δακρυχέων·
 ἐφ' οὗ γυνή τις οὐκ ἐφάνη γαμέτου
 ἐκ τοῦδε κακῶς εἰς δέμας πεπονθότος
 παρειᾶς ἀμφίδρυφος ἢ καὶ λυσιθριξ,
 6345 οὐδ' ἀπελαθεῖς ὄπτις τις τῆς πατρίδος.
 πλὴν νοχελῆς ἦν καὶ μαλακὸς τὴν φύσιν,
 οὐδ' εὐ πεφυκῶς πρὸς διοίκησιν ὄλων
 ἐκ τῆς φυσικῆς νῶθρότητος συντρόφου
 καὶ τῆς τρυχούσης τοὺς πόδας καχεξίας.
 6350 Οὐτός γε τοίνυν ἀσφαλῶς σχῶν τὸ κράτος,
 καὶ βασιλεῖοις ἐνδιατρίψας δόμοις,
 καὶ δωρεαῖς πλείστους καταπιάνας

6345 τῆς om V 6349 τοὺς om V 6352 τε πλείστους?

Erat hic Caesar indole bona praeditus, comis, tranquillus, mansueto ingenio, hilaris, accessu affatuque facilis, (6330) clemente animo, manu liberali, cunctorum precibus patens, et benivolus, blandus, graciosus, formosusque admodum, procerus, virente aetate, alter Nireus. neminis hic corpori reive nocuit, (6335) neque in ecclesia quicumquam innovavit, nec abrogavit item imperii legibus, assentationis aequae et calumniae osor. cumque esset tenero imbutus animo, crimen adversus fratrem, ut cariem ossium, (6340) exulcerata fixum gerebat mente, gemitibusque et lacrimis expiabat. ipso regnante nulla unquam mulier propter mariti mutilatum corpus vel laceravit genas vel solvit comam; (6345) nec quisquam patria pulsus est in exilium. ceterum socors remissoque ingenio, neque ad remque regendam idoneus propter natura inasitam segnitiam, et quia pedibus etiam laborabat.

(6350) Quietus ergo moderans imperio atque in regali desidens palatio plurimos donis largiter ditabat eximisque angebat dignitatibus.

- καὶ φιλοτίμοις ἀξίαις καθήδονας,
 μετὰ στρατιᾶς ἐκπερᾶ πρὸς τὴν ἔω·
- 6355 ἤκουστο καὶ γὰρ ὡς ἀποστάτης πάλιν
 Ἀλεξίῳ τις Κιλικῶν ἐπαρχίας,
 προσηγυρίαν ὑποδὸς Ἀλεξίου
 οὐπερ τοκεὺς ἦν Μανουὴλ αὐτοκράτωρ,
 κώμας ἐπιὼν ἀνέσειε τὰς πόλεις.
- 6360 τολῶν ἐπιστὰς φρουρίοις Μελαγγείων
 καὶ τοῖς ἐκέισε βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 ἀναγορευθεὶς πρὸς πόλιν ὑποστρέφει.
 Εἶτ' ἀνεφύη Ῥωμαῖδος τῷ κράτει
 κακὸν τί τερμέριον ἄελπτον πάλιν,
- 6365 Ἰσαάκιος τύραννος αἰσχρὸς Κυπρίων,
 ὃς ἔξαπίνης προσρρεῖς τῷ σουλτάνῳ
 κάκειθεν εὐρῶν συμμαχικὸν τι σίτφος
 χώρας ἐκάκου καὶ πόλεις Ῥωμαῖδος.
 ἄλλωντο δ' ἄμφω παραπεμφθέντες μόρω.
- 6370 Φροντίδα τιθεὶς δυτικῶν χωρῶν ἀναξ
 μετὰ στρατιᾶς ἱκανῆς εὐκαρδίῳ
 ἄνδρα στρατηγόν, τοῦπικλῆν Ἀσπίτην,
 κατὰ Μυσῶν πέπομφεν ἐχθρῶν βαρβάρων.
 χρησάμενος δὲ μὴ δέοντως τῇ μάχῃ
- 6375 αὐτοῖς ἐάλω βαρβάρους ἀντιμάχοις.
 ποιούμενος λόγον δὲ πλείονα πάλιν
 κράτωρ δυτικῶν ἀστῶν κακουμένων,
 Ἰσαάκιον γαμβρὸν εἰς θυγατέρα,
 τὸν σεβαστοκράτορα, πέμπει δευτέρως

in orientem postea cum copiis transit: (6355) audivit enim denuo rebellem Alexium quendam in provincia Cilicum, nomine adsumpto Alexii Caesare Manuele nati, pagos incursu urbesque perturbare. (6360) ad Melangiorum ergo praesidia pergens, atque illic etiam salutatus dominus reversus est in urbem imperator.

Obortum est deinde Romano imperio molestum monstrum atque inexpectatum (6365) tyrannus ille Cypriorum Isacius; qui ad sultanum repente profugiens atque ibi nactus auxiliares copias, Romanas terras urbesque divexabat, sed enim ambos mors oppressit tandem.

(6370) Caesar de terris occiduis sollicitus peritum ducem cognomento Aspietam cum numero validoque exercitu adversus Moesos barbaros hostes misit: verum infelici commisso proelio, (6375) captus est a barbaris Aspieta Moesis. plurimam rursus Caesar gerens curam occiduarum urbium afflictarum Isacium, cui tradiderat filiam nuptui, sebastocrato-em dignitate, misit (6380) denuo cum praevalida ingentē

- 6380 σὺν δυσαρδίῳ στρατιῇ ῥωμαλέα·
 κἀκείνος Ἀσὰν συσχεθεὶς τῷ βαρβάρῳ
 χρόνια δεσμὰ καὶ κάθειρξιν ὑπέδου,
 ἐν οἷς ἐναπέψυξε βιαίῳ μόρῳ.
 πλὴν ἀλλὰ καὶ βάρβαρος Ἀσὰν ἐφθάρη
- 6385 κλῆσιν Ἰβραγκῶ τινὶ Μυσῶν ἐκ γένους·
 καὶ Πέτρος ἀρχὴν τὴν Μυσῶν λαβῶν ἔχει.
 καὶ τοῦδε κακῶς ἀποκτανθέντος ξίφει
 Ἰωάννης δέδεικτο Μυσαρχηγέτης,
 Ἀσὰν Πέτρον σὺναιμος, αἰσχιστος τρόπους,
- 6390 τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀστῶν καθαιρέτης.
 ὁ δ' σὺν Ἰβραγκὸς προσρῳεὶς στεφηφόρῳ
 καὶ παρὰ τοῦδε προσδεχθεὶς μάλ' ἀσμένως
 χρήσιμος ὤπτο τῷ μέρει τῶν Ἀσόνων,
 ἀκμαῖος ὢν τις καὶ χέρας ῥωμαλέος,
- 6395 δξύρροπος δ' σὺν πρὸς θυμὸν καὶ μανίαν.
 τοῦτω κατηγγύησε πρὸς συνοικίαν
 τὴν θυγατριδῆν βασιλεὺς ἀφιγμένῳ,
 ὑπαρχὸν ἀρχὴν τῆς Φιλίππου χειρῶσ·
 ὃς ἦν ἐπιτελῆσιμα Μυσοῖς καὶ Σκίθαις
- 6400 τειχῆρες Ἀσόνων δὲ χωρῶν μέρει.
 Τοῖς Ἀλαμανοῖς βαρβάροις Σικελίας
 αἰσχυρῶς ἀλούσης, ἐν Ἰταλίᾳ τότε
 δορονάλωτος συναπήχθη πρὸς βίαν
 καὶ θυγάτηρ ἄνακτος Ἰσαακίου,
- 6405 καὶ κασιγνήτῳ ἡγήδς Ἀλαμανίας

6386 codex λαβήν. M.

exercitu: sed ab Asane captus etiam hic barbaro, vincula diuturna et carcerem perpassus, ibidem violenta morte obiit. verum et ipse barbarus Asan periiit (6385) manu cuiusdam Moesi Ibanci domitus; Petrusque obtinuit Moesiae principatum. sed cum etiam hic gladio fuisset caesus, princeps Moesorum exstitit Iohannes Petri Asanisque frater, ingenio pessimo, (6390) et Romanarum urbium pernicies. Ibancus autem ad Caesarem confugiens atque libente animo receptus Romanis partibus utilem se praebuit, floridus iuvenis, forti manu, (6395) sed ad sumendam iram paratissimus. huic collocavit Caesar in matrimonium in aulam adveniēti neptem suam, et praefecturam tradidit Philippopoleos. is autem contra Moesos et contra Scythas (6400) firmum Romani imperii munimen erat.

Iam cum Sicilia ab Alamannis barbaris turpiter esset domita, tunc in Italiam vi deportata est ceu praeda belli filia quoque Caesaris Isaaei; (6405) et regis Alamanniae germano fratri Philippo iuncta est nu-

Φιλίππῳ συνέλευκτο πρὸς γάμου σχέσιν,
 πόσιν ἑαυτῆς ἀποβαλοῦσα μύρον,
 τοῦ Σικελῶν ἄρξαντος ἰδὼν πρὸ χρόνων.
 ἢ κυκιάνα πικρίας ἀψινθίου,

6410 ποτήριον δ' οὐχ ἤττον δογῆς κυρίου
 ἄλλεθριον κίρνησι τῇ Βυζαντίδι.

Πάσχων τὰ τοῦ σώματος ἄρθρα καὶ βάρθρα
 οὐ συνεχῶς μὲν καὶ διὰ βίου κράτωρ,
 κατὰ δὲ κύκλους καὶ τινὰς περιόδους

6415 ἔκ τινος ὕλης σώματος καχεξίας,
 ὀδύνας εἶχε καὶ δυσυποσίτους πόνοους
 ἐπισφρῆντος τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ πάθους.
 ἔαρος οὐκοῦν τηρικαῦτ' ἀφιγμένον
 πόνοις νικηθεῖς καὶ περιωδυνίαις

6420 τολμᾷ τι πρᾶγμα κενδυνῶδες καὶ ξέρον,
 ὄλεθρον αὐτῷ προξενούν παραβόλως·
 σιδήρια γὰρ πυρακτωθέντα σφόδρα
 σκελοῖν ἐπιτίθησιν ἀμφοῖν καὶ βάρθροι,
 καὶ πρὸς βάρθρος δέδρακε καυτῆρα μύλα.

6425 καὶ πρὸς βραχὺ μὲν ῥαϊσάντων τῶν πόνων
 μεθ' ὕβρεων ἅπαντες Ἀσκληπιῦδαί
 μακρὰν ἀπηλαύνοντο κράτορος λόγῳ·
 μετὰ δὲ τοῦτο φλεγμοναὶ καυτηρίας
 κατέτρυχον κρατούντα καὶ ποδαλγίαι,

6430 καὶ πᾶς λατρός εἰσκέκλητο σὺν τάχει.
 καὶ πάντας ἐπέθραττεν οὐ φραῦλον δέος,
 μήπως ἀνειροχθὲν καθόδου τῆς πρὸς πόδας

ptiali foedere, quoniam priorem ipsi mors abstulerat sponsum, Siciliae quondam regis filium. haec femina conditum amaro absinthio (6410) dominicaeque tamquam ira plenum calicem propinavit patriae suae.

Pedibus et arthritide laborans Caesar, haud quidem sine requie vel intervallo, sed temporibus certis ac periodicis, (6415) propter vitiosum corporis humorem dolores patiebatur intolerabiles, cum se per corpus morbus circumageret. igitur verno tunc instante tempore, cum angere-tur solitis doloribus, (6420) novum audacter tentavit remedium, quod ipsi summum adtulit discrimen: fervidis enim admodum ferri laminis utrique cruri et pedibus impositis inussit grave carnibus cauterium. (6425) et sedatis quidem parumper doloribus, non sine conviciis omnes Asclepiadas procul a se facessere iubebat Caesar: verum cauterii post-hinc inflammatio dolorque pedum Caesarem cruciabat, (6430) revocati-que medici sunt celeriter, quos omnes haud vanus invasit timor, ne prohibitus quominus in pedes flueret solitus humor sanguinis et saniei,

- εἰωθὸς αἶμα σὺν ὄλῃ καταρρέειν,
 ἐνοκῆψαν εἰς καίρια σώματος μέλη
 6435 οἷσι κρατάρχη θάνατον παραντίκα,
 μεταπιεσῆται δ' ἄλλαχού κραταρχία.
 τούτων λόγος μάλιστα τῆ βασιλίδι,
 κληροῦχον υἱὸν οὐκ ἐχοίση τοῦ κράτους,
 μόνην ξυνωρίδα δὲ τῶν θυγατέρων,
 6440 χῆτιν παθοῦσῶν τῶν συνένων πρὸ χρόνων·
 ὧν Εἰρήνη μὲν ἤ χρόνῳ προσβυτέρα
 συνῆπτο καλῶς πρὸς γάμῳ κοινωνίαν
 Κοντοστεφάνων ἐκ γένους Ἀνδρονίκῳ,
 μόρφ μαλακῶ καταλύσαντι βίον,
 6445 ἣ δευτέρα δ' Ἄννα γε συνώκει πάλιν
 Ἰσακίῳ Κομνηνιάδῃ νέῳ,
 Μυσῶν καθείρξει τὸν βίον λειοπότι,
 ὡς ἰστορῶν ἔφρασεν ἀνόπιν λόγος.
 Ταῦτα μὲν οὕτω τῷ βασιλεῖ συνέβη·
 6450 ὁμως ῥάτους, ἀπάρας Βυζαντίδος,
 ἐφίσταται γε Θεσσαλονίκη πόλει,
 κἀκεῖθεν ὄρμῃ κατὰ Χρῆσον τοῦ Βλάχου,
 ὃς παραλαβὼν Στρούμιτζαν σὺν τοῖς πέριξ,
 καὶ τι κατασχὼν εἰς τυραννείου λόγον
 6455 ὑπερφνὲς τειχῆρες αἰπεινὸν λίαν
 ἔσσημα δεινόν, Πρόσακον κεκλημένον,
 ὃ σὺνδραμοῦσαι φύσις ἅμα καὶ τέχνη
 ἀπρόσμαχόν τ' ἄμαχον εἰργάσαντό πως.

6440 in margine glossa στέρησιν. M.

in corporis praecipuis stagnaret partibus, (6435) aegrumque subitanea morte opprimeret, atque ad extraneas sceptrum abiret manus. sermo hic fiebat apud reginam maxime, quae masculum heredem haud pepererat, sed filiarum tantum par, (6440) quarum inam erat utraque sponso vidua. Irene natu maior iuncta fuerat splendidis sane nuptiis Andronico, progeniem suam trahenti de Contostephanis; sed is abruptim vitam ob suam mollitiem. (6445) iunior aequae nupta fuerat Anna Comnenorum surculo Isaacio, qui apud Moesos obiit in vinculis, ut nostra historia desuper narravit.

Atque ita Caesaris se res habebant; (6450) qui male firmus adhuc Byzantio excedens Thessalonicam contulit se in urbem. inde perrexit contra Chrysum Blachum, qui Strummitza occupata cum vicinia, tenensque quoddam, veluti regiam suam, (6455) peridoneum munitissimum et sublime ingens castellum cui nomen Prosacon, quod ars certatim cum natura effecerat bellantibus inaccessum et inexpugnabile, Romanae illic

- ἦν Ῥωμαϊκοῖς γεγνιάζουσιν ὄρισ
 6460 μέγα τι κακόν, ἀφανίζουσα λύμη.
 τοίνυν ἐπιστὰς βασιλεὺς τῷ Προσάκῳ
 μετὰ στρατιῷς ἀξιαγάστου λίου,
 καὶ συγκροτήσας κυρτερὰν Μυσοῖς μάχην,
 σπουδῆν ἐτίθει τοῦ Χρύσου κατισχυῖσαι
 6465 ἐλεῖν τε καὶ φρούριον αὐτοῦ τοῖς ὄπλοις.
 μετὰ φόνον γούν καὶ κύματον μυρίον
 εἰς συμβάσεις βλέψαντος αὐτῷ τοῦ Χρύσου
 τοῦ καθυπέκειν βασιλεῖ διὰ βίου,
 ἔρμα κατέχειν βασιλεῖ διὰ βίου,
 6470 καὶ σύζυγον σχεῖν ἐκ βασιλείου γένους,
 ἀναξ μεταστὰς τῶν μερῶν τοῦ Προσάκου
 εἴσεισιν αὐθις τὴν πόλιν Κωνσταντίνου.
 Ἀφίσταται δὲ τοῦ κράτους Ῥωμαῖδος
 πρόσφυξ Ἰβαγκός, ὧν ἐν Φιλίππου πόλει,
 6475 καὶ πλεῖστα δεινῶν Αὔσονας κατειργάκει,
 καὶ στρατιὰν ἤτησεν αὐτῶν πολλάκις,
 ἐλὼν πρωτοστράτωρα Καμμότιζην μάχη,
 ἐπιδραμῶν δὲ καὶ πόλεις Ῥωμαῖδος
 τὰς πρὸς Βολερὸν μέχρις αὐτῆς Ξανθείας,
 6480 καὶ πάντα Μυσῶν, ἧ φασί, λείαν δρύσας,
 ἀνήρ ἀτεχνῶς αἰμοχαρῆς καρδίᾳ,
 κῶν μανικὸς καθυλακτῶν Αὔσωνων·
 ὃς ἐς τοσοῦτο μανίας ἐληλάκει

6469 βασιλεῖ διὰ βίου] δὲ καθὰ κατεῖχεν? v. Nicet. p. 672 16.

proximis dicionis finibus (6460) grave imminabat malum et exitium. accedens ergo Prosacon imperator cum florente exercitu et permiro, consertaque gravi cum Moesis pugna, vi nitebatur debellare Chrysum (6465) eiusque arcem armis occupare. post multam autem caedem ac laborem ad pacis condiciones respexit Chrysus, se Caesari fore subditum, si retinere hanc sibi liceret arcem, (6470) et si daretur regia de stirpe uxor. sic re confecta Caesar discedens Prosaco regressus est ad urbem Constantini.

Exin Romano imperio fidem fregit perfuga Ibanus in Philippi urbe, (6475) detrimentisque affecit nostros plurimis: nam et acie saepe discessit victor, Cammytze quoque capto protostratore, et incursum nostrae dicionis urbes quae sunt Boleron versus usque Xanthiam, (6480) omnia late diripiens agens ferens; vir sine dubio praeditus ferino corde, rabidi canis instar Romanos allatrans; qui eo vesaniae fu-

- ὡς συσχεθέντας Ἀδσόνων κατὰ μάχην
 6485 τέμνειν μεληδὸν ἐν πότῳ Ξιφειδία.
 ὄθεν βασιλεὺς ἀπάρας Βυζαντίδος
 Ὅρεισιάδα καταλαμβάνει πόλιν.
 ὄρων ἀποστάτην δὲ δύσμαχον πᾶν
 καὶ συνὸν αὐτῷ Ῥωμαϊκὸν τι στίφος
 6490 πρὸς συμπλοκὴν φρίσσον τε καὶ θνήσκον δέει,
 ἔξηπορεῖτο φροντισὶ προσανέχων.
 πλήν προουκαλεῖτο πρὸς φίλλαν ἐνστάτην,
 μηδὲ στρατιᾶς ἀμελῶν καὶ τῆς μάχης.
 καὶ παραλαβὼν τὰς δυνάμεις τὰς ὅλας
 6495 καὶ τῆς Φιλίππου τὴν ἐπαρχίαν φθύσας
 Στενίμαχον φρούριον εἶλεν ἐκ μάχης,
 ἔνθα συνήκτο βαρβάρων πλείστον στίφος,
 οὗς κατεδουλώσατο πορθήσας πόλιν.
 ἔπειτα συσχῶν ἀπάτη ψευδορκίοις
 6500 Ἰβραγκὸν ὤμδν δύσμαχον κακεργάτην,
 εἴσεισι καλλίνικος τὴν Κωνσταντίνου.
 Τοῦτου κρατοῦντος Κομνηναγγελωνύμου,
 Ἰωάννου δὲ Καματηροῦ τὸν θρόνον
 Βυζαντιώδος ἰθύνειν εἰληχότος,
 6505 δόγμ' ἀνεφύη καινοφανές καὶ νόθον,
 γεννήτορά τε καὶ διδάσκαλον φέρον
 τινὰ μοναχὸν Σικιδίτην τοῦπικλήν,
 λαλοῦντ' ἄληθῶς ἀπὸ γῆς καὶ κοιλάδας.
 ζητήσεως οὔσης γὰρ εἰ χρεὴ καὶ λέγειν
 6510 νοεῖν τε σαφῶς σῶμα Χριστοῦ δεσπότου,

rorisque evasit ut milites Romanos in proelio captos (6485) frustatim ense caederet in convivio. quare imperator abiens Byzantio semet Orestis contulit ad urbem; cumque rebellem cerneret fortem admodum, Romanos autem semet comitantes (6490) proelio abhorrere atque metu exanimis, inops consilii curis aestuabat. igitur condiciones rebelli obtulit, armorum pugnaeque interim non immemor; exercitumque omnem secum trahens (6495) contulit se in provinciam Philippopoleos, ibique castrum cepit vi Stenimachum, ubi barbarorum erat ingens numerus, quos urbem populatus captivavit. deinde capto falsis promissionibus (6500) crudeli Ibanco, pessimo adversario, victor réversus est Cpolim.

Regnante Alexio de Comnenis Angelis, Ioanne autem Camatero ecclesiae sacrum tenente solium Byzantinae, (6505) novum emersit spuriumque dogma, cuius magister erat et creator monachus quidam dictus Sicidites, infima vere blaterans et ventriloquus. nam controversia exorta utrum dicere, (6510) immo et diserte credere nos oporteat cor-

- ὁ ληπτόν ἐστιν ἡμῖν ἐν μυστηρίοις,
 ἄφθαρτον εἶναι καθάπερ μετὰ πάθος
 καὶ θείαν ἀνάστασιν, ἢ φθαρτὸν λέγειν,
 ὁποῖον ἦν πρὸ θανάτου καὶ τοῦ πάθους,
 6515 ἄφθαρτον οἱ μὲν ἀπειδείκνυον τόδε,
 διδασκαλικαῖς χρώμενοι μαρτυρίαις
 σοφοῦ Κυρίλλου καὶ πατρὸς Χρυσοστόμου
 Ἐδύτχλου τε ποιμένος Βυζαντίδος
 καὶ Γρηγορίου φωσφόρου Νυσσαίων,
 6520 οἵπερ παριστάνουσι διδασκαλίαις
 ἐκεῖνο σῶμα δεσπότην πεφυκέναι
 τὸ νῦν πρὸς ἐστίασιν ἡμῖν τυγχάνον,
 ὃ κρεῖττον ὄφθ' ἐν θανάτῳ μετὰ πάθος
 ζωῆς κατήρξεν ἀφθίτου βροτῶν χάριν·
 6525 οὗ κἄν μέρος τις τυγχάνῃ δεδεγμένος,
 ἅπαν λαβῶν ἅπεισι σῶμα κυρίου,
 καὶ προσθεουργεῖ τοὺς μετασχόντας ξένως·
 οἱ δ' ἐκ μερίδος τῆς ἐναντίας πάλιν
 ἔφασκον αὐτὸ μηδὲ τύπον παρέχειν
 6530 σεπτῆς μακαρίας τε παλινζώας,
 τελούμενον δὲ θυσίαν μόνην φέρειν,
 κἀντεῦθεν ἄνου φθαρτὸν ἄψυχον πέλειν,
 καὶ τὸν μετασχόντα δὲ λαμβάνειν μέρος,
 οὐχ ἅπαν τὸ σῶμα Χριστοῦ δεσπότην·
 6535 εἰ γάρ, φασίν, ἄφθαρτον ὑπῆν καθόλου,
 ἦν ἂν ἀναφῆς ἀθέατον τοῖς ὄλοις.

6534 δὲ τὸ ?

pus dominicum in mysteriis sumptum incorruptivum esse, ut post pas-
 sionem admirandamque anastasim, an corruptivum, quale ante mortem
 fuerat ac passionem, (6515) altera pars aiebat incorruptivum, freta do-
 ctrinis atque testimonis cati Cyrilli et patris Chrysostomi Eutychiique
 Byzantini praesulis et Nyssenorum phosphori Gregorii, (6520) qui scri-
 pto suo suadent magisterio istud a nobis sumptum in mysteriis domini
 corpus prorsus esse eiusmodi, quale devicta morte post passionem ae-
 ternam accepit vitam nostri gratia; (6525) neque aliquantam partem
 nos percipere, sed universum Christi corpus domini, a quo sumentes
 sanctificamur mire. verum contrariae partis defensores dicebant ipsum
 haud praeferre typum (6530) sacrae ac beatae domini anastaseos, sed
 sacrificium unice mysterio fieri; hinc esse corruptivum, sine sensu, ex-
 anime. a nobis autem sumi partem tantum, non universum corpus
 Christi domini: (6535) nam si hoc esset prorsus incorruptivum, nec

- τοιαῦτα συνείροντες οἶδε δυστρόπως
 ἄπλουστέρους ἐπειθὸν ὑπέκειν σφίσι·
 τῇ κρείττονι δόξῃ δὲ προστεθεὶς ἀναξ
 6540 εἷα φθινύθειν τῆν ἄλλως τοῖς θυτέρας.
 Μυσῶν γένος κάκιστον, εἰς συμμαχίαν
 στίφος Κομάνων προσλαβὸν παριστρίων,
 χώρας ἐπῆει Ῥωμαϊκᾶς ἐκτρίβον,
 καὶ λείαν ἀμύθητον αἰχμαλωσίαν
 6545 καὶ σκῦλα πλείστα κερδᾶναν ὑποστρέφει.
 καὶ τοῦτ' ἂν εἶχεν εἰσαεὶ δρᾶν ἐξ ἔθους,
 εἰ μὴ τὸ χριστιάνυμον εὐσεβὲς φῦλον
 τῶν Ῥῶς ἀπεῖρξε σφᾶς κακῆς προθυμίας.
 ὁ γὰρ Γαλιτζῆς ἡγεμῶν, παραινέσει
 6550 τοῦ ποιμενάρχου Ῥωσικῆς ἐκκλησίας,
 στίφος στρατιᾶς ἡλικῶς ὡς μυρίον
 ἐπῆλθε τῇ γῆ τῶν Κομάνων ἀθρόον
 καὶ χώραν ἠφάνισεν αὐτῶν ἐσχάτως·
 καὶ τοῦτο δρᾶσας πλειστάκις φιλοφρόνως
 6555 εἰς εὐσεβῶν καύχημα τῶν χριστιανῶν,
 σφᾶς συμμαχεῖν ἔπεισε Μυσοῖς βαρβάρους.
 Καὶ τις Κομνηνῶν ἐκφυεὶς Ἰωάννης,
 ἀνὴρ πιθώδης σωματικῆν τὴν πλάσιν,
 προκοιλίος τε καὶ λιπόκρετος λίαν,
 6560 παχὺς ἐπικλῆν ἐκ θείας φερωνέμον,
 ἀντάρως ὤπτο βασιλεῖ κατὰ πόλιν.
 νεῶν γὰρ εἰσὸς τὸν θεοῦ θεῖον μέγαν

palpabile fore nec visibile. haec isti falso blaterantes ore imperitiori turbæ faciebant fucum; sed imperator obsequens meliori dogmati (6540) sivit contrarios frustra laborare.

Pessima gens Moesorum cum socia manu accolarum Danubii Comanorum terras Romanas incursabat vastans, praedamque agebat plurimam ac captivos, (6545) quibus ditata in patriam seq recipiebat. atque id deinceps semper actura fuerat, nisi Rossorum pia gens Christiana cohibuisset barbaros a maleficio. Galitzæ quippe princeps, adhortante (6550) ecclesiae summo Rossicae pastore, plurima militari coacta manu in Comanorum agrum repente irruit, eumque extrema affecit vastitate; quod cum egisset saepe amico animo (6555) ad solatium piorum Christianorum Comanicum auxilium Moesis abstulit.

Ioannes quidam de Comnenis genitus, corporis mole dolii formam referens, projecto ventre, carnibus pinguis, (6560) nomine idoneo dictus vulgo Crassus, Caesari se rebellem in urbe praebuit. ingressus enim templum dei maximum, coronam ex iis quae mensa pendebant sa-

- καὶ τῶν περὶ τράπεζαν ἤωρημένων
 στέφανον ἐνθεις τῇ κρατὶ παρανόμως,
 6565 στεφανίτης ἕξεισι τοῦ θείου δόμου.
 καὶ σὺν φρατρία καὶ συνιστόρων στίφει,
 ὄντων ἐπισήμων τε λαμπρῶν ἐκ γένους,
 εἴσεισιν εὐθὺς εἰς παλάτιον μέγα,
 τοῖς βασιλικοῖς ἀναδούμενος κρότοις.
 6570 καὶ βασιλείου καθίσας ἐπὶ θρόνου
 τινὺς ἐδωρήσατο λαμπραῖς ἀξίαις.
 ὁ συρφάκων ὄχλος δὲ καὶ τῶν ξυγκλύδων
 ἀνὰ στενωποὺς ἀμφόδους Βυζαντίδος,
 πρὸς δ' αὖ ἀγυῖας ἐκτρέχοντες λιμένας,
 6575 ἀνηγόρευον Ἀδρόνιον βασιλέα
 ἔλευθέρῳ στόματι τόνδ' Ἰωάννην,
 τιθέντες εἰς ἄρπαγμα λαμπρὰς οἰκίας.
 νυκτὸς δὲ χανδὸν ἐμφορηθεὶς ἀκράτου
 παχὺς φρένας κλῆσιν τε τύραννος νέος,
 6580 ἀνείς τε πύλας ἀνέτους ἀνακτόρων
 ὀπλιτικῆς φάλαγγος ἰσκιεδομένης,
 ἔλαθεν ἄλαδς ὀπλιταῖς βασιλέως
 καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκκοπεῖς παναθλίως.
 Καὶ δέσμιος δὲ πρωτοστράτω Καμμύτιζης,
 6585 ὃν φθάσας εἶπον τοῖς Μυσοῖς ἠλωκέναι,
 εἰρκτῆς τε δεσμῶν ἐκλυθεὶς παρὰ Χρύσου,
 σὺν τῷδ' ἀπεισάτησεν Ἀδρόνων κράτους,
 καὶ κατακρατεῖ Πελαγονίας δλης.
 συνέσχε καὶ Πηρῆλον ἄστν ῥαδίως,

era ausu acceleso imposuit in caput suum, (6565) atque ita coronatus templo exiit; et cum favente conspirato globo hominum splendidorum de classe nobili, reecta processit ad palatium magnum, plausibus concrepantibus in morem regium. (6570) mox cum regali consedisset throno, splendidis quosdam donavit dignitatibus. miscella vero populi colluvies, per angiportus vias vicosque urbis perque plateas currens atque portus, (6575) Romanus proclamavit imperatorem libera lingua clamitans hunc Ioannem, et simul opulentas spoliabat domos. verum sequente nocte mero oppressus crassus hic mente et nomine tyrannus, (6580) regiae patentibus per socordiam ianuis, cum eius per urbem esset dilapsa cohors, a Caesaris militibus repente captus calamitosum caput ensi obtulit.

Cammytzes quoque protostrator, tentum (6585) quem supra dixi in vinculis apud Moesos, effracto sibi Chrysi manu carcere, cum hoc conspirans defecit a Caesare, et Pelagoniam cunctam occupavit; tum

- 6590 κατατυραννεῖ Θετταλικῶν χωρίων,
 παρικινεῖ τε ῥῆστα καὶ τὴν Ἑλλάδα,
 παλίμβολον τίθησι Πέλοπος κλίμα,
 πρὸς τῷδ' ἀποστάτης γε δεύτερος πάλιν,
 σπαρτοῦς κατὰ γίγαντας, αἴφνης ἀνέφνυ,
- 6595 Ἰωάννης Κύπριος Σπυριδωνάκης,
 τοῦπάννυμον σχῶν ἐκ πατρῴας ἐστίας,
 αἰσχρὸς τις εἶδος ἡλικίαν καὶ τρόπους,
 χειρωνακτῆς τέχνην τε, τὰς ὄψεις στράβων,
 τύχην χαμερπῆς καὶ χθόνιος παντάπαν,
- 6600 ἕηρετῶν ἀνακτι τὰ κατὰ δόμους,
 φύλαξ ταμείων τῶν ἔσω τεταγμένος,
 εἶτα Σμολένων κλίμα λαχὼν διέπειν·
 ὅς καταπαρθεῖς ἀξίαις παραλόγοις
 ἤρθη πρὸς ἀπόνοιαν ἀποστασίας.
- 6605 ἕπῃ βασιλεῖ καὶ κακὸν τρίτον τότε
 εἰλωθὸς οἱ νόσημα τῆς ποδαλγίας.
 στρατευμάτων τοῖνον διελὼν πᾶν εἰς δύο
 τὸ μὲν παρέσχε κατὰ Σπυριδωνάκου
 γαμβρῷ Παλαιολόγῳ τῷ Ἀλεξίῳ,
- 6610 τὸ δ' εἶχε πέμπτας Οἰνοπολίτη πάλιν
 εἰς ἀντίμαχον κατὰ Καμμύτζη μάχην·
 καὶ συμβαλὼν ἤττησε τοὺς ἀποστάτας,
 καὶ φνυγάδας τίθησι τῷ θεοῦ σθένει,
 καὶ Χρῦσον ἀπῆλασε χῶρας Στρουμμιτζης.

6607 στρατεύμα?

6610 Ἰνοπολίτη V

etiam cepit Prilapum levi nisu, (6590) atque Thessaliae dominum se gessit; nullo obsistente demum commovit Helladem, rebellemque fecit Peloponnesum. tum et rebellis alius repente apparuit, tanquam illi quondam gigantes sparti, (6595) Ioannes Cyprius vulgo Spyridonaces, hoc habens cognomentum paterna ex domo, foedum quid visu, moribus et corpore, oculis homo strabis, arte opifex, humili sorte genitus et terrae filius, (6600) Caesaris olim palatinus famulus, interioris fisci custodiae impositus; exin Smolenam praefecturam nactus, inexpectata dignitate elatus ad apostasiae proruit vesaniam. (6605) tertiam habebat Caesar tunc miseriam, suetos sibi podagrae dolores. bifariam igitur distributo exercitu, partem ducendam contra Spyridonacem genero Alexio tradidit Palaeologo, (6610) alteram vero traditam Oenopolitae ad debellandum misit Cammytzen hostem. proelio conserto utrumque rebellem vicit, eiecitque imperio cum dei ope; et Chrysum quoque cepit Strummitza.

- 6615 Ἐφ' ἡμερῶν τούτου γε τῆς κραταρχίας
 Ἰωάννης ἔξεισι Μυσαρχηγέτης,
 σὺναιμιος Ἀσάν καὶ Πέτρον, τῆς Μυσίας
 μετὰ στρατιῆς κατὰ Ῥωμαίων ὄρων,
 καὶ διαλαβῶν ὀπλιτῶν πολλῶν ἴλαις
- 6620 κατὰ Ῥοδόπην τὴν Κωνσταντίαν πόλιν
 ὤκισμένην εὖ καὶ κολώνειαν πόλιν,
 ταύτην παρεστήσατο ὅμιστα τῇ μάχῃ.
 καὶ κατερέψας τὸν περίβολον τάλας
 εἰς Βάρναν ἤκε τὴν παρύλιον πόλιν,
- 6625 καὶ τήνδε τρισὶ κατασεύσας ἡμέραις
 παραλαβῶν τε, κατεδαφίσας ἅμα,
 καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ καταχώσας, φεῦ πάθους,
 ζωοὺς ἀλάστρω παρακειμένη τέφρω
 κατὰ μέγα σάββατον εὐλογημένον,
- 6630 μηδὲν σεβασθεὶς τὰ Χριστοῦ θεῖα πάθη,
 ἐκεῖθεν ἀνέξεν εἰς τὴν πατρίδα.
 Φαῦλον τραγῳδὸν οὐκ ἔδει παριέναι,
 τοιοῦτον ὅλος ὢν ἐγὼ γε τυγχάνω,
 εἰς συμφορῶν πέλαγος, εἰς τύσον βύθος
- 6635 τραγῳδίας τε καὶ κακῶν Ἰλιάδος,
 ἢ πάντα συμβέβηκε τῇ Κωνσταντίνου·
 ἀλλ' ὅστις ἂν ἤμελλεν ἐκ διαμέτρου
 ἅπαντα νικᾶν τραγικὸν πρὸς τὸ κλαίειν
 καὶ δραματοουργὸν συμφορῶν ἀνθρώπων,
- 6640 οἷοί περ ὄντες τυγχάνουσι ἐκτόπως
 Σοφοκλεῖς Αἰσχύλοι τε σὺν Εὐριπίδαις.

(6615) Adhuc Alexio retinente imperium, Asanis atque Petri Moesorum frater, in principatu patriae successor, Ioannes arma extulit contra imperium; statimque aggressus cum plurimo exercitu (6620) in Rhodopeis iugis Constantiam urbem bene munitam fastigiisque impositam facili proelio sibi vindicavit. huius deiectis moenibus scelestus homo Varnam perrexit urbem ad mare sitam, (6625) quam continenter tribus diebus quassam, postremo captam exaequavit solo, eiusque cives in subiecta fossa hic daemon obruit vivos, heu dolorem! sabbati magni et benedicti die, (6630) Christi sacram passionem nil reveritus. tum emum in suam patriam est reversus.

Nunc opus haud inepto tragoedo foret, qualis sum ego, ut caneretur digne calamitatum pelagus et abyssus, (6635) malorum inquam Ilias et tragoedia, quae Constantiae simul urbi contigit. immo opus foret contra summo vato, qui quemvis superaret plorando tragicum humanamque actorem miseriarum, (6640) quales fuerunt scilicet illi eximii

πίσυνος ὦν ὄμως δὲ καὶ γὰρ τῷ λόγῳ,
αὐτοῦ διδόντος, ἔξερω τι πρὸς σθένος.

Καθεῖλεν Ἀλέξιος Κορινθῆδος κράτωρ

- 6645 σύναιμον Ἰσακίον ἀρχικοῦ θρόνου·
καὶ τάχ' ἂν ἦν συμφέρον κρατουρχία,
εἰ τοῦδε μηδὲν φυλακῆς κατημέλει
ἦν δὲ διάγοντι τῷδ' Ἰσακίῳ
κατὰ γε διπλοῦν κίονα Προποντίδος
- 6650 ἀνεύθυνον ξύμπασιν ἦν προσιέναι
καὶ καθομιλεῖν πάντα τε δρᾶν ἀνέδην.
διακόνοις οὖν Ἰταλοῖς κεχηρημένος,
ἀνδράσι φίλοις, γράμματ' ἐκπέμπει λάθρα
φίλῃ θυγατρὶ τῇ συνενύω Φιλίππου
- 6655 Ἀλαμανῶν ἄρχοντος εὐτυχῶς τότε,
δηλοῦντά οἱ ξύμπαντα συμβεβηκότα.
κάκειθεν ἀντίγραφῳ προσεδεγεμένος
πέμπει πρὸς αὐτὴν Ἀλέξιον νεία,
ὃν καὶ λιπεῖν ἤλιπε κληροῦχον στέφους,
- 6660 λαθόντα τὴν αἰσθησιν οἷς τούτου λόγους.
ὅπως δὲ λαθῶν διέδρασε, λεκτέον.
οὗτός γε συνέξεισι τῷ στεφηφόρῳ
στράτευμα κινήσαντι κατὰ Καμμύτζη,
εἰς δ' οὖν Δαμοκράνειαν ἐσκηνημένον
- 6665 ἀπώχεται αὐτὸς ἀποδρᾶς πρὸς Ἀθήνας.
ἐφόλιον δὲ νηὸς εὐρείας πάνυ,
Ἑλλησποντίαις Πηγαῖς καθωρμισμένης,

Sophocles Aeschylusque atque Euripides. verum et ego fretus facundiae viribus, harum ope aliquid conabor fari.

Comnenus Caesar expulerat Alexius (6645) germanum Isaacium regali throno; idque fortasse fuerat imperio utile, nisi custodiam pulsi neglexisset. nunc cum Isaacius domum habitaret ad duas columnas sitam in Propontide, (6650) erat cuique liberum accedere, colloquia atque negotia audacter agere. ergo Isaacius usus ministris Italis, amicis sibi viris, arcanas literas mittit ad filiam suam Philippi uxorem (6655) tunc Alamannis imperantis feliciter. in his significabat fortunam suam; receptisque illinc vicissim literis mittere Alexium filium ad ipsam statuit, quem et sperabat regni heredem linquere, (6660) clam illis scilicet qui observabant iuvenem. sed ut latuerit fuga, iuvat eloqui. profectus hic cum Caesare nuper fuerat bellum Cammytzae, ut diximus, inferente: cum autem Damocraniae mora fieret, (6665) fuga adolescens contulit se Athyram. cumque famulus lembus ingentis navis, cuius nauarchus erat Pisanus civis; ad Pegas Hellesponti urbem progressus

- ἥς ἡγεμιῶν ἦν ἐκ Λατινῶν Πισσαῖος,
 προεντρεπισθὲν εἰς δοχὴν τοῦ δρυπέτου,
 6670 ἐκεῖ κατῶραν ἐξεπέτηδες τότε,
 ἤρπακὸς ἐξέπλευσε τὸν νεανίαν,
 καὶ πρὸς μέγ' ἀπήνεγκε πλοῖον Λατίνου.
 ἐπεὶ δὲ δρασμὸς διέγνωστο τοῦ νέου,
 στείλας ἐρευνᾶ βασιλεὺς πλοῖον μέγα.
 6675 οὐδὲν δὲ καὶ δράσαντες ἀπεσταλμένοι
 παλινδρομοὶ φθάνουσι πρὸς βασιλέα·
 καιράμενος γὰρ εὐφυνῶς οὗτος κόμην,
 ἐσθθήμασι τε σχηματισθεὶς Λατίνων,
 εἰλούμενός τ' αὖ ἀναμιξῆς αὐτῶν ὄχλω,
 6680 ἄγνωστος ἦν ἅπασι καὶ τοῖς εἰδόσιν.
 οὕτως ἀποδρῶς Ἀλέξιος, ὡς ἔφην,
 πρὸς κασιγνήτην ἐν Σικελίᾳ πλέει,
 καὶ τῆδ' ἐποφθεὶς ἐκτραγωθεῖ τὰ πάθη.
 ἡ δ' ἐκλιπαρεῖ τὸν σύννευον ἀμύναι
 6685 φίλω τε πατρὶ δυστυχῶς πεπρωτότι
 καὶ συγγόνῳ πλάνητι γυμνῷ τ' ἀστέγῳ.
 Ταῦτα μὲν οὕτω συνέκρυσε τῷ τότε,
 ἔπην δ' Ἐριννὸς φθαρτικὴ καὶ πρὶν πόλει,
 Ἐρικός τις Λάνδουλος δούξ Βενετίας,
 6690 ἀνήρ ἀγόρευτος καὶ παλαιὸς κακίαν,
 Ἄδερ ἀλιτήριος, Ἀδσόνων λύμη,
 ὃς ὑποτύφων ζώπυρον βασκανίης,
 ἔναυσμά τ' αὖ μῆνιδος ἔνδοθεν φέρων
 ὡς ἐν σποδιᾷ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας,

esset, paratus nempe ad excipiendum profugum, (6670) repente admo-
 tus Athyræ littoribus recepto adulescente altum tenuit, atque ad Pisani
 navem eundem transtulit. sed mox ut fuga innotuit adulescentis, navi-
 gium magnum Caesar scrutari iussit (6675) ministros a se missos: sed
 isti tamen ad eum reversi sunt negotio infecto. etenim apte tonso ca-
 pillis juvenis vestimentoque simulans se Latinum, cum se permiscuisset
 turbae nauticae, (6680) cunctis vel familiaribus fuit incognitus. sic fuga
 elapsus, ut dictum est, Alexius ad sororem confert se in Siciliam, atque
 apud illam casus flet domesticos; quae sponsum exoravit ut vindex fie-
 ret (6685) parenti suo tam gravibus oppresso malis, fratrique nudo ex-
 sulis et sine laribus.

Dum haec peraguntur, Erinnyis alia exitiosa Byzantinae urbi dux
 Venetiarum erat Ericus Dandulus, (6690) vir fraudulentus, veterator
 pessimus, Ader execrandus, imperii pestis, qui arcanam flammam nu-
 triens livoris, atque odii fomitem iamdiu gerens tamquam sub mentis

- 6695 τῆς δῆθεν, ὡς ἔφασκεν, εἰς συμφολέτας
παρ' Ἀυσόνων πρὶν ζημίας παροίτιας,
εὐκαιρίαν πνεύματος ἦν ἀναμένων,
ὡς πυρσὸν ἀνάψειεν αὐτοῦ κακίας
περιφανῆ μέγιστον ἐπταπλασίως
- 6700 κατὰ κραταρχίας τε καὶ Ῥωμαίδος.
δραξάμενος γοῦν τηνικαῦτ' εὐκαιρίας,
τὴν πυρκαϊὰν ἤρεν εἰς μέγα φθόνον,
ἕλην χορηγοῦντος δὲ καιροῦ τῷ φθόνῳ,
συνωμότας σχῶν εἰς σύναρσιν κακίας
- 6705 ἄνδρας τοπάρχας ἐθγενεῖς ἐκ Λατίνων,
ἐκπλεῖν ἐτοίμους εἰς Παλαιστίνης ὄρους
πρὸς ἐκδικίαν μνήματος ζωηφόρου.
βουλευέται δὲ κατὰ Ῥωμαίων σφίσειν.
οὔτοι δ' ὑπῆρχον ἀρεῖκοὶ γεννάδαι,
- 6710 Μόντης Φεράντης μαρκέσιος ἄξιων,
κλῆσιν Βονιφάτιος, ἀκμαῖος σθένος,
Βαλδουῖνος κόμης τε χώρας τῆς Φλάντρας,
πρὸς δ' αὖ Ἐρῆκος ἁγίου Παύλου κόμης,
καὶ Δολοῖκος κόμης τῆς χώρας Πιλέης,
- 6715 πλείστοις σὺν ἄλλοις ἀνδράσι τολμηταῖς.
πλοῖα δ' ἐτύχθη παντὸς ὡς εἰπεῖν στόλου
εἰς Βενετῖαν ἐν τρισὶν ὅλοις χρόνοις,
δρόμωνες Ἰππιων εἰσδοχεῖς πρὸς τοῖς δέκα
ἑκατόν, εὖ πως τῇ τέχνῃ πεπηγμένοι,
- 6720 ἐξήκοντα νῆές τε τριήρεις πάλιν.

6703 γε?

cinere repositum, (6695) ob avis illata, ut aiebat, civibus a nobis detrimenda atque iniurias, aurae secundae flabrum expectabat, ut suae malitiae facem inflammaret maximam luculentam et septuplicem (6700) contra Romani columnen imperii. tunc ergo idoneam nactus occasionem, facem ingentium sustulit irarum, suppeditante tempore materiam ignibus. is conspiratos habuit ad facinus (6705) viros toparchas nobiles Latinos, in Palaestimam mox navigaturos ab liberandum domini sepulchrum. cum his ad nostram coniuravit inem. erant hi bellica virtute insignes, (6710) Montisferrati dignitate marchio nomine Bonifacius, vir fortissimus, Balduinusque comes provinciae Flandriae, insuper sancti Pauli Ericus comes, praetereaque Pleae Doloicus comes, (6715) cum audacibus aliis viris plurimis. ac navigia universae prope classis constructa sunt Venetiis per triennium, celeres naves decem supra centum, aequis vehendis, optime compactae; (6720) sexaginta praeterea triremes.

Ephraemius.

18

- ἔτι δὲ συνήλειστο πλοῖα στοργγύλα
 πανταχόθεν μέγιστα τῆς Ἰταλίας,
 πληροῦντ' ἀριθμὸν ὑπὲρ ἑπτάκις δέκα.
 οἷσπερ συνηρίθμητο πλοῖδν τι τέρας
 6725 πελώριον, μέγιστον ὧν ποτ' εἶδέ τις,
 κόσμος σφίσιν οὕτω γ' ἐπικεκλημένον.
 εἴσεισι τοίνυν ἵππος αὐτὰ χίλια,
 ὄπλοις γε κατάφρακτος, εὖ ὠπλισμένη,
 ἄσπις δ' ὁμοίως, μυριάδες που δέκα,
 6730 εἰς παντοδαπὸς ὑπλήτας τετμημένη,
 εἰς τζαγρατοξότας δὲ τῶν ἄλλων πλέον.
 Ὡς δ' ἦν πρὸς ἔκπλουν ἠὔρεπισμένος στόλος,
 ἔνταῦθα βυθὸς ἀνερρόγη κακίας
 καὶ συμφορῶν θάλασσα κυματουμένη,
 6735 ἐπὶ κακῷ κακόν τι προσβάλλον πόλει·
 δαλὸς γὰρ Ἀλέξιος τῆς Κωνσταντίνου,
 Ἰσακίου παῖς τοῦ βεβασιλευκότος,
 ὃ πρὶν ἀποδρᾶς λάθρα τῆς Βυζαντιδος,
 γράμμασι πάπα τῆς παλαιτέρας Ῥώμης
 6740 Ἀλαμανῶν τε ἔηγδς ὠχρωμένος,
 τοδς ἐν στόλῳ πλέοντας εἰς Παλαιστίνην
 ἐκπλεῖν σὺν αὐτοῖς ἤξισεν πρὸς πατρίδα,
 συναξιούντων τῶδε ἔηγδς καὶ πάπα,
 οἱ χάριτας ἔφασκον δαφλήσειν σφίσιν,
 6745 εἰ τοῦτ' ἐμειράκιον εἰς κραταρχίαν
 αὐθις ἐπανάξουσι τὴν φυτοσπόρου.

6729 rectius sine dubio Nicetas 3 9 scribit ἄσπις τρι-
 μυρία. M.

tum et rotundae sunt collectae naves undique versum ex Italiae oris peramplicae molis ad septuaginta; quibuscum erat prodigiosum quoddam (6725) maximum quotquot unquam visa fuerant navigium, cui mundi nomen fecerant. impleverunt autem classem mille equites, armati omnes, immo cataphracti, scutatorum autem militum centum milia, (6730) in varios armaturae distincti ordines; plerique tamen erant ballistarii.

Iam cum parata esset ad cursum classis, tunc dilatavit fauces abyssus mala, inborruit procellosus aerumnarum mare, (6735) incubuit urbi malorum cumulus, infaustus namque Alexius, Isacii filius imperatoris quondam Byzantini, is qui clam antea fugerat ex urbe, literis papae senioris Romae (6740) atque Alamanniae regis communitus, navigaturus adfuit in Palaestinam, petens reverti in patriam cum ipsis, suffragio adiutus, inquam, et papae et regis, qui se praedictis viris habituros (6745) gratiam aiebant, siquidem reponerent adolescentem in paterno

- “πρὸς τοῖσδ’ ἑμᾶς καὶ τοῦτο σωροῖς χρημάτων
ἀμείβεται γε καὶ θεραπεύσει τάχα,
εἴπερ δι’ ἑμῶν ἀπολήφεται κράτος.”
- 6750 ἄνδρες πανοῦργοι λοιπὸν εἰσδεδεγμένοι,
πολυτρόποις πράγμασιν ἐντεθραμμένοι,
παῖδά τιν’ ἀπλοῦν, εὐκόλον πρὸς ἀπάτην,
σύμπλον, ὁμοτρόπεζον, ἀλήτην, ξένον,
δροκοῖς ἀναπειθουσι συνθέσθαι σφίσιν
- 6755 ἃ μηδαμῶς πέφνκε δέξασθαι πέρας.
οὐ γὰρ θαλάσσας κατένευσε χρημάτων
τούτοις παρασχεῖν, ἀλλὰ καὶ συμμαχίδας
νῆας τριήρεις πεντήκονθ’ ἑμ’ ὀπλίταις
κατ’ Ἀγαρηῶν ἀπόπλον ποιουμένοις.
- 6760 πρὸς τοῖσδ’ ἐπηγγέλατο, φεῦ ἁμαθίας,
ἐθῶν ἀνακατίσιν ἀρχαίων πάπα,
ἔθῃ νεοχμῶσαι τε τῆς ἐκκλησίας,
καὶ πίστεως δὲ παραποίησην δρᾶσαι,
ἣν στερκτέαν κρίνουσι παῖδες Λατίνων.
- 6765 Ἀλλὰ τὰ προμνήσια λύσας ὁ στόλος,
πρὸς Ἰάδαρα τὴν πολίχνην κατάρας,
ἐμάχει’ αὐτοῖς, τοῦτο δόξαν Λανδούλω.
ὡς δ’ οὐκ παρυστήσατο φρούριον στόλος,
Ἐπιδαμνίων ἐγκαθώρμισται πόλει,
- 6770 καὶ τοῖσδ’ ἀνηγόρευτο Ῥωμαίων ἄναξ
Ἀλέξιος παῖς, Ἴταλῶς ὁ συμπλέων.

6760 hoc loco schismaticum se demonstrat aperte Ephraemius. M.

imperio; praeterquam quod innumera pecunia idem et officio gratus foret, si florum ope imperium reciperet. (6750) callidi homines variisque agendis exerciti negotiis tunc exceptum simplicem puerum, fraudibus expositum, navis mensaeque socium, errantem, advenam, iuratis verbis adigunt spondere (6755) quae numquam poterant exitum sortiri: neque enim tantum maria pecuniae promisit se daturum, sed quinquaginta cum auxiliari milite triremes Agarenorum profligando bello. (6760) praeterea promisit, heu stultitiam! restitutorum prisca se papae iura, ritus ecclesiae nostrae reformatarum, talem se denique in Graeciam reducturum qualem Latini profitentur fidem.

(6765) Postquam sublatis demum classis ancoris ad parvam urbem Iadara pervenit, hanc suadente expugnavit Dandulo. quam ubi cepit arcem, progressa classis ad Epidaurum urbem obvertit proras; (6770) ibique est acclamatus Romanus Caesar puer Alexius, cum Italis navigans.

- ταῦτα σαφῶς γνοῦς ὁ κρατάρης Ἀδσίων
 ἤρξατο σαθρὰς καὶ παλαιὰς τῷ χρόνῳ
 νῆας τριήρεις ἀνακαινίζειν τέχνη,
 6776 εἰς εἴκοσιν μόλις ἀναριθμουμένας.
 ὄρμον δ' ἀναχθεὶς ἐξ Ἐπιδάμου στόλος,
 τυχῶν ἐπιφόρου τε πνεύματος λίαν
 αὔρας τε λιμπρᾶς ἐκ πρόμνης ποτιῖδος,
 ἐφίσταται τάχιστα τῇ Κρονσιωτικῶν,
 6780 ἀσιυπολιτῶν μήτινος κατειδότης
 σχεδὸν κατάπλουν Ἰταλῶν ἐναντίων.
 καὶ τί με δεῖ γράφοντα μηκύνειν λόγον;
 γρόντες Λατίνοι δειλίαν τῶν Ἀδσίων
 οἷς σπᾶς ἑώρων τῷ δέει τιθνηκότας,
 6785 πιτνοῦσιν ἀκταῖς εὐχερῶς ἔξω φόβου,
 στρατεύμα δ' ἐξάγουσιν εἰς γῆν ἱππέων.
 νῆες δὲ πλοῖα καὶ δρόμωνες αὖ πάλιν
 πρὸς κόλπον εὐθὺς εἰσπλέουσι τὴν πρόσω.
 ἀλύσειω δὲ προσβαλόντες φρουρῶν
 6790 ἐνάλιοι τε καὶ χθόνιοι κυκλόθεν,
 οὓς μὲν φυλάκων εἰργάσαντο φυγάδας,
 οὓς δ' αὖ θαλάσσης παρέπεμψαν τῷ βᾶθει,
 κατὰ μάχην κτείναντες ἀνδισταμένους.
 ἀλύσειω δ' ἔπειτα ῥαγείσης μέσον
 6795 εἰσρύεται πᾶς εὐχερῶς ἔνδον στόλος,
 καὶ κακὸν ἀνύποιστον ἦν ἀργαλέον.
 στρατεύμα λοιπὸν ἱππικὸν πεζὸν θ' ἅμα
 καὶ πᾶς προσέσχον τῷ Κοσμιδίῳ στόλος.

his intellectis Romanus imperator triremes patres et senio fatiscantes instaurari fuisse ab opificibus, (6775) quae vix viginti numero fuerunt. portu discedens Epidauri classis, ventis propitiis utens ad intraculum, quippe marina aura urgente puppes Cpolim tenuit celerrime, (6780) nemine prope civium sciente adhuc Italicorum hostium adventum. nec vero longas loquar per ambages. gaari Latini quantas urbem civium metus, quo cunctos cernebant exanimes, (6785) classem secure ac facile advertant oris: ipsi cum equis in terram desiliunt; cuncta diversi generis navigia in ulteriorem provehuntur sinum usque ad castellum quod catenae dicitur. (6790) sic oppugnantes terra marique urbem partim custodes moenium fugabant, partim classarios mari demergebant, eratque caedibus inquinatum proelium. ut autem media fracta est catena, (6795) omnis continuae classis introibat, eratque malum nimium, ineffabile. reliquis miles, pedes equesque simul, tum classis etiam pergunt

- στρατὸς δ' ἐκεῖ χάρακα πεζὸς πηγνύει,
 6800 ἐπιπεφυκὸτος γε χώρῳ γηλόφου,
 τάφρῳ περιδρόμῳ τε διειλημμένον
 σταυρώμασι τε ξυλλήοις ἐν τῷ μέρει·
 ἀφ' οὗ θεατὰ τὰ βασιλεια πέλει.
 ταῖς ἡόσι δ' αὖ ναυλοχεῖ πάλιν στόλος.
 6805 ἦν οὖν τὸ λοιπὸν καρτερὰς μάχας βλέπειν
 ἑκατέρωθεν πολλάκις τῆς ἡμέρας·
 ἄνδρες δ' ὀπλίται, γεννάδι στρατηγέται,
 εὖνοι βασιλεῖ καὶ προσέκοντες γένοι,
 μετὰ στρατιᾶς ἱππικῆς πεζῆς θ' ἅμα
 6810 συνεπλέκοντο. Λατῖνοις ἐκαρδίως,
 τὸ μὲν παριστάοντες ὡς ἔνδον πόλις
 ὀπλιτικὸν μάχιμον εὐσθῶδες φέρει,
 τὸ δ' αὖ ἑαυτῶν ἐν μάχαις εὐανδρίαν·
 ἦν δ' ἄθρειν ἦν οὐκ ἀγενῆ τ' Αἰσόνων,
 6815 οὐδ' ἄρεικῆς ἀνδραγαθίας ξένα,
 καὶ μᾶλλον ἔνθα γαμβρὸς ἦν βασιλέως
 μάχας στρατηγῶν καὶ διευθύνων ξένως,
 Θεόδωρος Λάσκαρις, ἐν μάχαις λῶν·
 οὗτος τολυπέων γὰρ ἄριστα μάχας
 6820 ἐπληττε κατέπληττε τοὺς ἀντιπάλους.
 Συσπειραδὲν στράτευμα λοιπὸν Λατῖνων
 χερσαῖον ὑδραῖόν τε, φεῦ τῆς μανίας,
 ἔγνωκε δεῖν πως προσβυλεῖν Βυζαντίδι,
 ἵν' εἰ μὲν ἰσχύσειεν· εἰ δ' οὖν συμβάσειε
 6825 δρᾶσαν ἀπὴν πρὸς κελεύθους ἰδίας.

ad Cosmidium. ibi pedester miles castra struit (6800) in eminentis stationis loco, e regione regii palatii; quae partim fossa circumducta munit, partim decussim trabibus defixis, cuncta item clasdis constitit in littore. (6805) tum vero utrimque Martis opus grave per diem saepe peragi vidisses. magnanimi corseptis armis duces, bene volentes Caesarī vel stirpe proximi, cum peditatu simul equitatuque (6810) Latinis resistebant forti animo, portisque se efferebant, ut ostenderent bellicis viribus urbem non destitui, neque se aleam pugnae detrectare. profecto tum Romanos vidisses strenuos (6815) atque Mavortiae memores virtutis, praesertim ubi imperatoris gener bellum ducatu regebat mirifico, Lascaris Theodorus, in proeliis leo. hic enim pugnas fortiter sustentans (6820) caedebat concidebat adversarios.

Quare collectus Latinus exercitus terrestris et maritimus, proh rabiem diram! impetu statuit capere Byzantium, si modo praevaleret; sin minus, (6825) oblatiis condicionibus hinc recedere. ergo Latini ho-

- οἱ μὲν τὸ λοιπὸν ἀντιμάχων Λατίνων
 πλοῖα φέροντες ἰστυῖσι πρὸ Πετρίων,
 διὰ κάλων κλιμακας ἴσχυοντα ξένας,
 ἰστοῖς πρὸς ὕψος ἐδέχοντο συνδουμένας·
- 6830 οἱ δὲ κριὸν τεύχουσι, μηχανήματι
 καθαιρειτικὸν τειχέων πολισιμάτων,
 κύκλω περιστήσαντες ἄνδρας ὀπλίτας
 τζαγρατοξότας εἰς μάχην ἀντιμάχων.
 καὶ τηνικαῦτα συγκροτοῦσι τὴν μάχην
- 6835 ὡς κρατεράν τε καὶ σφόδρα φρηκαλίαν.
 ὁ τειχεσιπλήτης δὲ κριὸς ῥαδίως
 ἔρρηξε τεῖχος πρὸς θάλασσαν τὸ βλέπον,
 κἂν ἀπεκρούσθη συμμάχοις τοῖς Ἀυσόνων.
 πλοίοις δ' ἐνόητες ἐκ κλιμακῶν ὑπόθεν
- 6840 ἤφισαν λίθους τε κοντοὺς καὶ ξίφη
 φύλαξι πύργων καὶ προμάχοις τειχέων,
 καὶ πρὸς φυγὴν τρέπουσιν αὐτοὺς ῥαδίως.
 λοιπὸν κρατοῦσι τειχέων πυργωμάτων,
 καὶ πυρπολοῦσιν οἰκίας ἰδρυμένας
- 6845 ἐκ τῶν Βλαχερινῶν ἐς μονὴν Εὐσεργέτου.
 Ἴδὼν δὲ δυστύχημα τοῦτ' αὐτοκράτωρ
 καὶ συνοχὴν δάκρυα τῶν ὑπηκόων,
 μέμψεις δὲ τούτων ἐδλαβηθεὶς καὶ πλεόν,
 μόλις ὀπλίτης γίνεται καὶ σὸν βίαι.
- 6850 τῶν βασιλείων δ' ἔξιὼν ὠπλισμένος
 πλείστους ἐπεσπάσατο λαμπροῦς ἱππέας
 καὶ πεζικὴν φάλαγγα γενναίων νέων.

stes in aciem procedunt atque naves promovent usque ad Petrium, grandes habentes in antennis scalas funibus alligatas arte mira. (6830) arietem alii machinam obiectant, solitum urbanorum flagellum moenium, et circumponunt homines armigeros, ballistarios; qui hostem verberent. tunc atrox exardescit ad moenia bellum, (6835) terrore plenum, maximis conatibus. ariete expugnatore ruperunt facile obversum mari murum; sed sunt repulsi a nostris auxiliariis, qui in urbe erant. at classarii desuper e scalis (6840) lapidibus feriebant telis gladiis turrium custodes moeniumque vindices, brevique eos in fugam coniecerunt. deinde hostes moenibus potiti urbanis ignem domibus iniiciunt (6845) inde a Blachernis ad aedem Kaeorgetae.

Tunc dirum casum cernens imperator, trepidationem lacrimasque civium, horumque verens maxime querimoniam, aegre et coactus tandem in arma rapitur, (6850) et cataphractus prodiens palatio traxit nobilium equitum catervam peditemque iuvenem fortem manum. et fortasse ali-

- καὶ τάχ' ἂν ἔργον εὐκλεῆς πέπρακτό οἱ,
 σωτήριον πόλει τε καὶ κραταρχίᾳ,
 6855 εἰ συνεπλάκη τοῖς ἔχθροῖς ἔναντιος,
 ἢ συμπλοκὴν Λάσκαρι γαμβρῶ γεννῖδα
 δορῶντι μάλα συγκεχωρήκει τότε.
 νῦν δ' ὑπὲρ αἴσαν ἢ στρατιᾶς δειλία
 εἰς ἔσχατον κίνδυνον ὦσε τὴν πόλιν·
 6860 μόνον γὰρ εἰς ἔνδειξιν αὐτὸν ὀπίσσω
 μικρόν τε φανείς ὁ κρατάρχης ὀπλίτης
 εὐθὺς ἀπεκρύψατο, μηδὲν τι δρούσας,
 ἀσπίσιος μὲν ἔξω πρὸς τὴν μάχην,
 6865 θραυστέρους θεῖς ἀντιμάχους Λατίνους.
 ὁμως ὑπεισθὺς τοὺς βασιλείους δόμους
 Κομνηνὸς Ἀλέξιος Ἀύσονοκράτωρ,
 ἔγνωκε δεῖν οἱ συμφέρον τε τυγχάνειν
 ἀντιφερῆσαι μηδὲν ἀκμῇ κινδύνου.
 6870 ἔξεισι νυκτὸς τοιγαροῦν λεληθότως,
 πρὸς Δεβελτὸν δ' ἄπεισι φρούριον Θρακίης,
 ἔνθα προητοίμασε τὴν κατοικίαν,
 ὀκτὼ κατασχὼν τὴν βασιλείαν χρόνους
 σὺν μηνὶ τρισὶν, ἡμέραις αὐδὲς δέκα.

Ἀλέξιος δ' υἱὸς Ἰσαακίου μηνῆς ε'.

- 6875 Αὐδὲς δ' Ἰσαάκιος ἄρχει τοῦ στέφους
 σὺν Ἀλεξίῳ τεχνίῳ περιφιλμένῳ·
 ἐπεὶ γὰρ Ἀλέξιος ἀπέστη κράτους

quod peracturus erat utile urbi facinus et imperio, (6855) si cum ho-
 stibus manum conseruisset, vel certe Lascari, genero fortissimo, maxime
 optanti pugnam permisisset. nunc conservandae vitae dum studet miles,
 acceleravit urbi discrimen summum. (6860) nam Caesar armis sumptis
 in speciem tantum, postquam se paulisper armatum ostendit civibus,
 nulla re digna gesta recessit statim; et qui iucundus nuper in proelium
 venerat, mox ignominia plenus ex eo discessit, (6865) aucta Latinis
 hostibus audacia. cum recepisset ergo se in palatium Romanus Caesar,
 Comnenus Alexius, utile sibi censuit ac necessarium instanti iam pericu-
 lo non resistere. (6870) clam igitur per noctem elapsus aedibus
 abiit Debelum Thraciae castellum, ubi iam sibi instruxerat diversorio-
 rium, postquam tenuerat regnum annis octo, tribus praeterea mensibus,
 diebus decem.

Alexius Isaacii filius mens. 6.

(6875) Tunc iterum Isaacius potitur stemmate cum dilecto suo
 filio Alexio: nam postquam prior Alexius cessit regno atque Debelum,

- καὶ πρὸς Διβελτὸν ἀπέδρασεν, ὡς ἔφη,
 εὐθὺς ἀνηγόρευτο πρὸς γεροσυσίας
- 6880 Ἰσαάκιος βασιλεὺς πηρὸς φάη,
 εἰρκτῆς τε δεσμῶν ἀνεθεῖς παραλόγως,
 καθείργονται δὲ βασιλῆς Εὐφροσύνη.
 ὡς δ' ἐγκατέστη καὶ πάλιν κραταρχίᾳ,
 τέθεισι δῆλον πᾶν τὸ συμβὰν Λατίνοις.
- 6885 οἱ δ' οὖν ἐκπέμπουσιν αὐτῷ σὺν τάχει,
 δις ἤξιωτο πατρικῆς συνεδρίας
 κοινωνίας τε τοῦ βασιλείου κράτους·
 καὶ πᾶς προσιῶν δημοτῶν τῶν ἐν τέλει
 ἀμφοῖν προσῆγε προσκύνησιν καὶ σέβας.
- 6890 μετὰ βραχὺ δὲ καὶ πρόκριτοι Λατίνων
 τοῖς βασιλεῖσι παραβαλόντες δόμοις,
 τιμῶν τυχόντες δωρεῶν τ' εὐφρόνων
 αὐθις ἀπηλλάττοντο σὺν εὐταξίᾳ.
 τούτοις βασιλεὺς δαυιλῶς καθ' ἡμέραν
- 6895 ὕλας θαλάσσης χρημάτων ἦν παρέχων,
 εἰ καὶ σφίσι κέρριτο ῥανίς τις τάδε.
 χρῆζων τὸ λοιπὸν πλειόνων εἰς δαπάνην
 τῶν ἱερῶν ἤψατο φεῦ κειμηλίων
 σκευῶν τε θείων καὶ σεβαστῶν εἰκόνων·
- 6900 καὶ τῶνδε κόσμον ἀθεμίτως λαμβάνων
 ὡς κοινὸν ἀργύριον ἢ καὶ χρυσίον
 παρεῖχεν ἐχθροῖς Ἰταλοῖς τόνδ' ἀφρόνως.
 Οὗτος Πισσαίους Ἰταλοὺς τοὺς ἐν πόλει,
 διαφόρους ὄντας γε τοῖς Βενετικοῖς,

6886 ὡς V

ut diximus, profugit, a senatu protinus imperator (6880) caecus Isaacius est acclamatus, carcere suo praeter spem emissus. contra regina Euphrosyne custodiae traditur. ille recepto iterum imperio peractam rem significat Latinis; (6885) qui statim ipsi remisertur filium, ut consideret cum parente domino sociumque honorem obtineret regni. tunc universus populus cum magistratibus utriusque simul domino obsequium obtulit. (6890) paulo post etiam duces Latinorum cum ad regales aedes se contulissent, honoribus affecti donisque innumeris quieti recesserunt cum recto ordine. his imperator affatim quotidie (6895) maria pecuniae in sinum ingerebat, quanquam haec ipsis videbantur guttae. mox ad impensas indigus pecuniae coepit diripere sacros thesauros, vasa divina, venerandas statuas, (6900) quibus illicite detrahens ornatum, argenteosque et aureos nummos confians, hostibus large profundebat Italia.

Is et Pisanos urbis inquilinos antehac a Venetis odio dissidentes,

- 6905 ἐπὶ κακῷ φεῦ τῆς ὄλης Ῥωμαίδος
 σπεύσας φιλοῖ καὶ καταλλάσσει τότε.
 οἱ δ' ἀντιμάχοις προσρύνετες· αὐτίκα
 αἰεὶ διήγον σύσσιτοι συνημμένοι·
 ὄθεν Φραγκισκοὶ προσλαβόντες τι μέρος
- 6910 τῶν προσρύντων Πισσαίων Βενετῶν,
 δι' ἀκατίων προσπελευκότες πόλει,
 συνεισπεσόντες ὀπλίται ξιφηφόροι
 τῇ συναγωγῇ κρυφίως τῶν ἐξ Ἄγαρ,
 ἅπαντα ληστεύουσι τάνδον καθάπαξ.
- 6915 τέως δ' ἀπεκρούσθησαν Ἰσραηλίταις
 ἀστυπολίταις σφίσι συμμαχομένοις.
 οἱ δ' ἐκμανέντες πῦρ ἐνιαῖσι δόμοις,
 καὶ πυρπολοῦσι τῷ πυρὶ τῷ παμφάγῳ
 τὰ πλεῖστα καὶ κάλλιστα τῆς Ἰωνοσταυτίνου.
- 6920 ἀφ' ἣ μὲν ἀπήρξατο πρὸς τῷ τότε
 ἐκ συναγωγῆς, ὡς ἔφην, τῶν ἐξ Ἄγαρ,
 τὸ καὶ Μιτάτον τοῖς ὄλοις κεκλημένον,
 ὃ πρὸς Θάλασσαν Εἰρήνης τῆς ἁγίας
 ἀγχωμάλως ἴδρυντο ναῶ τιμῶ.
- 6925 καὶ πάντα φλέξαν ἀφανίσαν τὰ πέριξ
 διερρήνῃ πῦρ, πάντ' ἐρημοῦν τὰ κύκλῳ,
 ἄχρι μεγίστου καὶ περικλύτου ὄθμου
 Θεοῦ σοφίας καὶ παραγίτου λόγου.
 διῆκε μέχρι καὶ θαλάσσης θατέρας,
- 6930 κατὰ τε μῆκος πυρπολοῦν καὶ πρὸς πλάτος.
 οὐκ ἦν τότε ἄκινδύνος ἡ φίλων θεία,

(6905) heu cum perniciē universi imperii inter se studuit iungere amicitia. illi adversarii enim reconciliati cum his curabant quotidie convivia. tum etiam Franci, socia coherse (6910) Pisana Venetaque quae utro accessit, cymbis in urbem subito delati impetum faciunt simul armata manu in synagogam clam Agarenorum, eiusque tñnem rapiunt supellectilem: (6915) verum a Turcis demum sunt repulsi, opem ferentibus Byzantii civibus. illi efferati scūculas inſiciunt civium tectis, consumuntque incendio plurima et optima urbis aedificia. • (6920) magni fuit autem incendii initium a synagoga, ut diximus, Agarenorum, qui locus vulgo dicitur Mitatum; idque aedificium pertinet ad mare, ubi et Irene divae templum surgit. (6925) illinc progrediens amburensque omnia, propagatumque gravi cum exitio, devenit usque ad fuclytum circum maximum, qui sanctissimae Sophiae templo adiacet; atque ad oppositum venit usque mare, (6930) longe lateque media omnia concremans. nec tutum erat ad amicos accedere, nisi quis cymba semet circumve-

- εἰ μή τις ἐχρήσατο πορθμείῳ τάχα.
 ταῦτα μὲν Ἰσαάκιος ἤχθητο κλύων,
 υἱὸς δὲ τούτου πυρπολητῆς πατρίδος
 6935 ἔχαιρε τῆσδε συντελεσμῶ καὶ φθίσει.
 Οὕτως δ' ἐχόντων πραγμάτων Ῥωμαῖδι
 ὃ πρὶν κρατάρχεις ἀπάρας Λεβελτόθεν
 τὴν Ἀδριανοῦ καταλαμβάνει πόλιν·
 ὃ γυνὸς ὃ δαλὸς Ἀλέξιος πατρίδος
 6940 ἔξισιν ἅμα στρατιᾶς Βυζαντίδος,
 ἔχων μεθ' αὐτοῦ συστράτηγον Λατίνων
 Βονιφάτιον μαρκέσιον Φεράντης,
 συνεκοτρατεύσαι πείσας αὐτὸν χρυσίον
 κεντηναροῖς ἕξ ὄλοις πρὸς τοῖς δέκα.
 6945 περιδραμῶν οὖν Θρακικὰς οὗτος πόλεις,
 καὶ πάντα θεῖς εὖ εἰς ἑκτουῦ συμφέρον,
 ἄχρι Κυνέλλων κατιῶν πολιγνίου,
 αὐθις ἐπανέστρεψεν εἰς Βυζαντίδα,
 καὶ λοιπὸν ἐξήρτητο κακῆς φράτριας
 6950 ἢ συνδιεπράξατο πῆρῳσιν φίτου
 τῷ πατραδέλφῳ καὶ καθαιρέσιν κράτους.
 ἐφ' οἷς ἀπηγγόνιστο κηρὸς αὐτάναξ·
 ἐκαιροφυλάκει γὰρ ἔκτισιν τέως
 τῶν τόνδε κακῶς εἰς φάος δεδρακόντων.
 6955 ὄθεν τὸν υἱὸν λοιδορῶν οὐκ ἀνλεῖ,
 καὶ μᾶλλον οἷς ἔκλυεν ἀνδράσι φθόροις
 χαίρειν τε τούτων καὶ μάλα γεγηθέναι,
 καὶ συγκυβεύειν Ἰταλοῖς καδ' ἡμέραν

heret. haec Isaacius cum maerore audiebat: sed Iulius filius, patriae pernicies, (6935) tanto gaudebat urbis exterminio.

Romanis rebus ita se habentibus nuper eiectus Caesar Debelto veniens armis insedit urbem Hadriani. infaustus iuvenis, re cognita, Alexius (6940) Cpoli cum exercitu exivit, habens Latinum in cōmitatu ducem, Montisferrati marchionem Bonifacium, quem mercede conduxerat ad bellum, sedecim auri datis centenariis. (6945) igitur Thraciae peragratis urbibus, reque confecta ex animi sententia, usque ad Cypsella oppidulum progressus, mox ad metropolim retro pedem tulit. dein sceleratis partibus adhaesit (6950) hominum qui parentem excaecaverant thronoque deturbaverant, faventes patruo; quam rem aegerrime caecus rex ferebat, qui moliebatur iamdiu supplicium sumere de viris qui se tanto malo affecerant. (6955) hinc maledictis filium incessabat, quem versari cum pessimis audiebat, tali gaudentem maxime consortio; ludere

- συγκραιπαλῶν τε καὶ ῥυπαίνειν τὸ στέφος,
 6960 ἀνάξια ζύμπαντα δρωῶντα τοῦ κράτους.
 ἦν οὖν στυγητὸς πᾶσι καὶ τοῖς ἐν τέλει.
 Οὐχ ἦτον ὑπὴν καὶ πατὴρ στυγητὸς,
 ὁμφάς τινος λόγια συνθεῖς ἀσέμνως,
 ἅπερ προηγόρευεν οἱ μοναρχίαν,
 6965 ὡς ᾤετ' αὐτὸς δοξομανῶν ἀλόγως.
 αὐτόν τε συνάμνοντα δύσει τὴν ἔω
 ἔφασκεν εἶναι, μὴ νοῶν ὃ τι λέγοι,
 κράτος τε παγκόσμιον ἔξοντα τύδε.
 πρὸς τοῖσδε καὶ τύφλωσιν ἦν περιφέρει,
 6970 ἀρθρίτιδα νόσον τε καὶ ποδαγλίαν
 ἀποξέσασθαι καθάπερ λεβηρίδα.
 ὥσθ' οἱ προτένθαι τῶν μοναχῶν καὶ λήχοι,
 οἱ πάντα γαστρι δρεῖν λέγειν τ' εἰθισμένοι,
 τούτῳ συνεσθίοντες ἐν σοσσιτίῳ
 6975 μόναρχον ἀρχὴν συγκαθίστων οἱ λόγοις,
 ἀνθοσμίαν πίνοντες ἄχρι καὶ κόρου,
 καὶ κατεφίλουσιν ἀπατώντες τὰς χέρας
 καὶ προύλεγον σφῶν ἀνακαίνισιν σθένους·
 ὃ δὲ προσεῖχεν ὡς ἀπλακέσι σφίσι,
 6980 καὶ θισπιφθήμεσι ταῖς ληροφθίαις
 ἐπιγεγηθῶς σφῶν ἐπεσκήριτα μέγα.
 προσκεκμενός τ' ἦν ἀστρολέσχαις καὶ μάλα,

6959 καὶ συγκραιπαλῶν V 6978 investitionem hanc a
 Niceta sumit Ephraemius; quae si veritate nititur, sine dubio
 vituperandi sunt monachi illi. sed enim quam saepe haec
 crimina vel falso dicantur vel exaggerantur a scriptoribus
 parum plis aut odio aliquo imbutis, satis novimus. M.

quotidie alea cum Italis comissarique, et dignitatem-regiam (6960) de-
 decorare singulos per actus. ergo hunc oderant populus et optimates.

Nec minus odio dignus pater erat, qui concinnatis ridiculis ora-
 culis, quae universale sibi spondebant regnum, (6965) ut laeso cerebro
 iudicabat fatuae, a se coniunctum iri occidentum orbem deblaterans aiebat
 orienti totiusque mundi dominum se fore; quam patiebatur insuper caes
 citatem, (6970) arthritidisque morbum atque podagram se positurum
 veluti exuvias. haec ei suadebant catillones monachi, omnia ventris
 causa et fari et gerere imperatoris soliti in convivio; (6975) qui hanc
 monarchiam verbis despondentes interim mero sese ingurgitabant, eius-
 que infirmas manus deosculantes mox recepturas robur praedicebant.
 credulas senex his praebibat aures (6980) deliramentis atque vaticiniis,
 atque lactitiis incedebat omnibus. astrologis quin etiam apprimo deditus,

- καὶ τοῖσδ' ὑπέειπον πρὸς τὸ δῆθεν συμμέρον
ἔπραττε πολλὰ τῶν ἀδέσμων ἀλόγως·
- 6985 καὶ σὺν Καλυδώνιον, ἔργον τι ξένον,
ἔδρας ἐφ' ἧς ἴδρωτο καταβιβάσκας
ἤνεγκεν εἰς μέγιστον ἀρχεῖον βία,
δήμου συνώδη μανικὴν ἀταξίαν
παύων, ἐπιφρίσσουσαν ἀτασθαλίαις.
- 6990 Ὅ δ' ἔλλογῶν ἦν τῇ βασιλίδι πόλει
στρατὸς Λατίνων ἱππικὸς καὶ νηϊτικῆς,
φιλαργυρίας ὦν ἔραστῆς εἰσάγαν,
ἄπληστος ὄντως πίθος, ὡς παρομιμα.
συχνῶς ἐπιόντες δὲ καὶ Προποντίδα
- 6995 καὶ τὰ περίεξ ἅπαντα τῆς Βυζαντιίδος,
ναοὺς τε θείους καὶ περικλύτους δόμους
πάντας ἐλητίζοντο κατεπευθεπόλουν.
ὄθεν πολιτῶν συναλισθέντες στίφος
ῆτουν λαβεῖν στρατιᾶν ἐξ ἀνάγκων
- 7000 ἠγήτορα σφῶν κατ' ἐχθρῶν ἀντιπάλαιον.
ἀλλ' ἐξεκώφει πᾶς τις ἐν τούτοις λόγος,
μάλιστα δ' ἀνένευον οἱ στεφηφόροι,
μηδ' ὡσὶν ἄκροις τὴν πρὸς Λατίνους μάχην
ἀκουστέαν κρίνοντες ἐξ ἀμαθίας.
- 7005 ὁ Δούκας δὲ Μουρτζουφλος ἐξελθὼν μόνος
τοῖς Ἰταλοῖς ποῦ συνεπλάκη πρὸς μάχην·
καὶ μή τις τούτῳ γε συνησπικότος,
ὅστω βασιλεῖ ὄδξαν ἐκ βασκανίας,

6994 καὶ om V

6999 στρατηγέτην?

dum his obsequitur in gerendis rebus, absurda multa fecit et illicita. (6985) nam et suam Calydonium, opus mirum, de base sua commotum, in qua steterat, in maximum transferri palatium voluit, quasi cohibiturus hac re ferociam populi horrentem atque petulantiam.

(6990) Insidiabatur interim urbi regiae exercitus Latinus terra et mari, profundae deditus semper avaritiae, dolium vere inexplebile, ut ait proverbium. is sine fine excurrens per Propontidem (6995) perque Byzantii cuncta suburbana, sacra delubra cum pobiliūm iulius passim subiecto praedabatur igne. quare conspirans civium multitudine exercitum a regibus postulabat, (7000) qui sibi, contra hostes suppetias ferret. verum hae preces caneantur surdis, et rennebant maxime regdatores, qui ne mentionem quidem, ob suam stultitiam, bellandi cum Latinis ferre poterant. (7005) solus Murtzuffus Ducas armis sumptis cum Italis conflixit aliquando: verum cum nemo ferret ei suppetias, propter invi-

- τάχ' ἄν ἐκινδύνευσεν, εἰ μὴ ταξόται
 7010 ἐπήμυναν πόρρωθεν ἐν τοξωμάτων.
 ταῦτ' ἄρα δῆμος πᾶς ὁ τῆς Βυζαντίδος
 συσπειραθέντες ἀπετόξευον λόγους
 αἰσχροὺς κατ' ἀμφοῖν τοῖν κρατοῦντων Λυσάνων,
 καὶ τιν' ἐδίφων εἰς κρατάρχην ἐκπόνως.
 7015 καὶ τινὰ Νικόλαον συνειληφότες
 νεανίαν ἄκοντα, Καναβὸν θέσιν,
 εἰς κράτορα χροῖουσι τῆς Ῥωμαΐδος.
 τούτου πραχθέντος Ἀλέξιος δεῖν ἔγνω
 σὺν μαρκεσίῳ Λατινικὰς δυνάμεις
 7020 ἐν βασιλείοις εἰσαχθῆναι ταχέως·
 ὁ γὰρ Ἰσαάκιος λοίσθια πνέων
 ἔκειτο, μὴδὲν γηῖνων ἤσθημένος.
 ὡς οὖν τάδ' ἠνώτιστο δημῶδες στίφος
 καὶ ταραχὰς ᾤδινε καὶ τρικυμίας,
 7025 τὸν καιρὸν ἀρμόδιον ἀρπάσας Δούκας
 πρὸς ἤνεργ εἶχε σκέψιν ἐν τῇ καρδίᾳ,
 Ἀλεξίῳ πρόσεισι νυκτὸς σὺν δόλῳ,
 καὶ τόνδ' ἀπατᾷ καὶ δεδίττεται λόγοις,
 ὡς δῆθεν αὐτὸν ἀνελεῖν σπεύδων ὄχλος
 7030 ἐπὶ θύραις ἔστηκε πᾶς ξιφηφόρος,
 ἐφ' οἷς Λατίνοις συμμετέσχε σκεμμάτων.
 ὄθεν λιπαρεῖ τὸν Δούκαν νεανίας
 αὐτῷ συνοῖσον ὑποθέσθαι πρὸς τάδε.
 ὁ δ' αὖ περισχὼν τουτὸν καταμόνας
 7035 δι' ἀφανοῦς ἄπεισι πυλίδος λάθρα

diam sic volente Caesare, in summo fuit discrimine, ni sagittarii
 (7010) illi adfuisent eminus coniectis telis. igitur univcrsus Byzantii
 populus seditiose murmurans conviciis turpibus appetebat utrumque
 Caesarem, studiosque alium quaerebat dominum. (7015) et quendam
 cognomento Canabum, nomine Nicolaum, invitum iuvenem imperatorem
 cives constituerunt. tunc omnivcro Alexius cum marchione (namque
 Isaacius animam agebat, (7020) nihil iam rerum terrenarum sentiens)
 ad palatii custodiam sine mora Latinos admovendos censebant milites.
 sed res perlata ad populi notitiam tumultum statim peperit et seditio-
 nem. (7025) tempus id idoneum ratus Ducas ad exsequenda mentis
 suae consilia, noctu ad Alexium fraudulententer venit, eumque falsis ter-
 ritar sermonibus, nempe ipsius neci intentum (7030) in foribus stare
 populum districtis gladiis, propterea quod Latinis faveret partibus.
 tunc enixe Ducam rogabat iuvenis ut sibi adesset ultor in discrimine;
 quem ille pallio obtectum in solitudine (7035) per occultam posticam

εἰς τι βαθρὸν σκῆνωμα τῶν ἀποκρύφτων,
 κάκεισε δεσμεῖ τόνδε καὶ καθειργνύει,
 μετὰ δὲ βραχὺ θανατοῖ δι' ἀγχόνης.
 αὐτὸς δ' ἀνηγόρευτο Ῥωμαίων κράτωρ,
 7040 τοῖς βασιλικοῖς ἑραϊσθῆις συμβόλοις.

Ἀλέξιος ὁ Μούρτζουφλος μῆνας β' Σ'.

Ὡς οὖν κατέσχε τὴν κραταρχίαν Δούκας,
 χρυσῶνας εὐρῶν ἐν στενωπῷ πεφυκότας,
 συσχῶν τελῶνας πράκτορας τῶν πρὶν φόρων,
 ὄγκον παρ' αὐτῶν εἶλε χρημάτων μέγαν,
 7045 καὶ τοῖσδ' ἐχρήτη πρὸς διοίκησιν ὄλων.
 καὶ τοῖς Ἰταλοῖς ἀντεπιῶν ὀπλίτης
 τὰς ἐκδρομὰς σφῶν ἀνέκοπτε ῥᾶδίως·
 ὄθεν ποθεινὸς ὑπῆρχεν ὑπηκόοις,
 ἔξαιρέτως δὲ στρατιωτῶν ταῖς ἴλαις.
 7050 καὶ Βαλδουίνου τοῦ κόμητος τῆς Φλάντρας
 τὰ πρὸς Φιλέα κατακείροντος μέρη,
 ὃ βασιλεὺς ἔξεισι κατ' αὐτοῦ τάχος·
 καὶ συρραγείσης ἐξ ἑκατέρων μάχης
 ἧ Ῥωμαϊκῆ στρατιὰ νῶτα κλίνει.
 7055 ἐνθ' ἂν παραπῶλλυτο μικροῦ καὶ κράτωρ·
 εἰκῶν τε σεπτῆ τῆς μητρανάνδρου κόρης,
 ἦν ἀνακτες πλουτοῦσι συστρατηγέτιν,
 ἐχθροῖς ἐάλω κατὰ τήνδε τὴν μάχην.
 ἀφείντο δ' ἡμέληντο καὶ συμβιβάζεις,

clam deducit in depressum quoddam tentorium abditum, ibique vinctum miserum custodiae tradit, pauloque post funesto exstinguit laqueo; Romanus autem ipse fit imperator, (7040) assumptis regiū culminis insignibus.

Alexius Murzuzufus mens. 2 cum dieb. 15.

Ducas imperii adeptus potestatem, aerarium cernens vacuum pecunia, a superiorum temporum publicanis in ius vocatis aurum exegit plurimum, (7045) idque ad gerendam contulit rem publicam. tum armis captis, Italis resistens, horum excursus cohibebat facile; quamobrem gratus admodum erat civibus, praesertim vero militum cohortibus. (7050) et quia Flandriae comes Balduinus Phileae regionem milite vastabat, adversus illum statim Caesar exiit: sed enim perpetrato Martis opere, terga Romanus convertit exercitus, (7055) parumque affuit Caesar ab interitu: imago vero virginis deiparae, quam nostri reges belli sociam vocant, pugna fervente capta est ab hostibus. tum pacis

- 7060 καὶ λοιπὸν ἠδὲ τρέπιστο φάλαγξ Λατίνων
 πρὸς ἄστεος πρόφθῃσιν ἄλωσίν θ' ἄμα.
 ἠϊόνων οὖν ἀποπλεύσαντα σκάφη,
 ἐφ' ὧν ὑπῆρχον κλιμακες σὺν ἐργάνοις,
 ἀκτῆ προσίσχει τῆς μονῆς Ἐδεργέτου,
- 7065 ἕως Βλαχερνῶν συνεχῶς ἀφιγμένα·
 καὶ Δούκας αὐθις πηγνύει σκηπὴν φέρων
 ἐπὶ κολωνοῦ πλησίον παντεπόπτου,
 ἔνθα θεατὰ τῶν ἐχθρῶν ἦσαν σκάφη.
 ἃ καὶ προσέσχε τείχεσι σὺν ὀπλίταις,
- 7070 οἱ συμπλακέντες ταῖς πρὸ τειχέων ἴλαις
 καὶ τοῖς ἐπὶ πύργων γε καθισταμένοις
 πρὸς σφᾶς ἀγῶνα καὶ μάχην συνεκρότουν.
 ἦρτον δ' ἀπηνέγκαντο τὴν τόθ' ἡμέραν.
 ἐξῆς δὲ προσβάλλουσι πανσυδὶ· πόλει·
- 7075 καὶ δύο δ' ἄνδρες ἐκ μιᾶς τῶν κλιμάκων,
 ἰδρυμένης ἔγχιστα χώρου Πιερτίων,
 εἰς χῶρον ἀφήλαντο τὸν συνημμένον,
 καὶ φυλακικὸν ἐκθροήσαντες ἕλπει
 σύσσημον ἦραν χερμονῆς τοῖς φυλέταις,
- 7080 καὶ πᾶν Ἰταλῶν συνδεδράμηκε στίφος.
 περὶ βασιλέα δὲ τοῦτ' ἠθροηκότες,
 καὶ Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς ἰλαρχία,
 ᾗχοντο πάντες ἀπίοντες ἐν φόβῳ,
 κατὰ χιλιούς ὑφ' ἐνὸς πεφευγότες·
- 7085 καὶ τὰς χρυσείας καταλαβόντες πύλας,

7065 ἀφιγμένη V

concordandae ommissa cura, (7060) ad capiendam urbem diripiendamque se comparabat exercitus Latinus. ergo sublatis ancoris navigia, in quibus erant machinae cum scalis, ab Evergetae monasterii ora (7065) usque ad Blachernas coram constiterunt. vicissim Ducas transtulit tentorium, proximi collis statuens in specula, unde conspicua classis hostium erat, moenibus iam cum milite appropinquans. (7070) moxque congressi cum propugnatoribus urbani muri et turrium custodibus Latini pugnam validam ciebant: sed inferiores illa fuerunt die. postea totus rediit exercitus; (7075) duosque viri per scalam prorepentes, quam inter alias fixerant ad Petria, in apprehensam turrim desiluerunt, praesidioque gladii profigato signum laetitiae sustulerunt suis. (7080) tunc Italarum omnis cohors irruit, qui vero Caesarem circumstabant alicui atque Romani exercitus rectores, in pedes cuncti se coniecerunt, atque unum mille timidi fugiebant. (7085) qui cum ad portam pervenissent

- καινόν τε τεῖχος ῥῆστα καθηρακότες,
 ἐξήεσαν τρέχοντες ἀκλεῶς πάνυ.
 ἀντίμαχοι δέ, φεῦ ξέκης τραυφῶδιας,
 διασπαρέντες πολλαχῆ Βυζαντίδος
 7090 σὺλῶσι ληστρεῖνοσι λαμπρῶς οἰκίας,
 καὶ πάντα τὰ χερίστω δρώσι τὴν πόλιν.
 κατακρατοῦσι καὶ βασιλείῳ δόμων,
 τὸν τοῖσδ' ἐνόητα πλοῦτον ἐσκυλευκότες.
 ἄναξ δ' ἀγνώως τριόδους περιτρέχων
 7095 ἔσπευδε λαὸν συναγαγεῖν εἰς ἴλας
 πρὸς ἀντιπαράταξιν ὑπεναντίων·
 οἱ δ' οὐκ ὑπέϊκον κρείττον' ὑψηγομένῳ
 καὶ συμφέροντα καὶ σφίσι καὶ τῇ πόλει,
 τῶν οὔσιων δ' ἕκαστος ἠτόύργει τάχος
 7100 μετάρθεσιν τε καὶ κατάχουσιν πλέον.
 ἰδὼν δ' ὁ Δούκας ὡς ὄνησις οὐκ ἔνι,
 ἧ καὶ δεδιὼς ὑπὲρ αὐτοῦ πλειόνως
 μὴ συσχεθῆις τίσειεν ἀθλῶς δίκας,
 τοὺς βασιλείους εἰσδραμῶν λαμπροὺς δόμους,
 7105 βασιλίδα παραλαβὼν Εὐφροσύνην
 σὸν θυγατράσι τ' ἐμβαλὼν λεμβιδίῳ,
 ἄλοδς μιᾶς ἔρωτι τούτων ἐκτόπως,
 ἔξεισι φεύγων πατρίδα Βυζαντίδα,
 ἀνὴρ ὑπάρχων ἀρεϊκὸς ἐν μάχαις,
 7110 στερρὸς μαχητῆς, γεννάδας, ῥωμαλέος,
 σοφισματίας κρυψίνους τε τὸν τρόπον,

7096 πρὸς δ' ἀντικ. V

7105 καὶ βασιλίδα V

auream, novo delecto festinatim muto, misere foras semet proripiebant. at inimici, seu lugubrem tragoediam! late palantes passim per Byzantium (7090) latrocinando spoliant nobilium domes nihil nefandum urbi non efficiunt. regali quoque occupato palatio, inclusas opes penitus diripiunt. Caesar plateas triviaeque percurrens (7095) centuriare nitobatur populum, suadebatque ut hostibus resisterent: at meliora consilia nemo audiebat, quamlibet urbi et sibi profutura, sed unusquisque suis raptim opibus (7100) studebat transferendis aut infodiendis. cum ergo Ducas hilum non proficeret, sibi que vehementer iam timeret ne captus graves poenas hosti lueret, regias ad aedes festinatim convolans, (7105) atque illinc sumptam Euphrosynam reginam parvo in phaselo cum filiabus collocans, quarum unam ipse efficitim deperibat, exsul profugit patria Byzantie, vir sine dubio strenuus in proeliis, (7110) constans bellator, magnanimus, fortis, callidus, et consilia celare solitus,

- πεφυκέναι πράγμασι κομπάζων ὄλοις,
 οὐ σωματικῆς εὐ ἔχων συμμετρίας,
 αὐχῶν τὰς ὀφρῦς μάλα συννεπασμένης,
 7115 καὶ βραγχιῶν φάρυγγα, δύσηχος λόγον,
 ἡλικίαν μέσος τε καὶ κοῖλος φύσει,
 ἄδικος ἐδνήν, φιλογόνις καὶ λάγνος,
 πρωτοβεστιάριος ὢν τὴν ἀξίαν,
 ὅταν κατῆρξε τοῦ βασιλείου κράτους,
 7120 ἕξ ἡμέρας δέκα τε σὺν μῆσι δύο
 τῆς βασιλείας τὸ κράτος διυθύνας.

Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις ἔτη ιδ'.

- Ἐπεὶ δ' ὁ κρατῶν ἀπέδρασεν ὡς ἔφην,
 Λούγκυς τε καὶ Λάσκαρις ἤρισαν κράτους,
 καταλαβόντες τὸν Θεοῦ μέγαν δόμον,
 7125 ἄμφω μαχεται καὶ καλοὶ νεανία.
 κλήρω δὲ λαχὼν Λάσκαρις κραταρχίαν
 τέως μὲν ἀπέπατο σύμβολα κράτους,
 συνεξιῶν δὲ τοῦ νεῶ τῷ ποιμένι
 κατὰ Μίλιον καὶ μέρη Βυζαντίδος
 7130 τοὺς συνιόντας εὐμενεῶς ἠντιβόλει
 καὶ παρεκάλει πρὸς μάχην ἀντιπάλων.
 μάλιστα πάντων τοὺς περὶ βασιλέα
 σείοντας ὤμων ἀρέξ' ἄττα ξίφη

7126 sortem intelligo, non clerum; et, falli mihi videtur Wolfius Nicetae interpres, qui dictionem ἐκ δὲ κλήρου τὸ πρωτεῖον εὐληφώς explicat a clero praelatus. alibi quoque idem mihi Nicetae interpres non semel peccare videbatur. confer v. gr. in hoc volumine p. 116 n. 1. M.

cunctis se iactans idoneum negotiis; corporis forma non satis conciana, adductum semper gerens supercilium, (7115) faucibus raucis, aspera loquela, statura media et valgus a natura, lascivus mulierosus et adulter. is dignitate protovestiarius erat, cum summam potestatem est adeptus, (7120) cuius regales tenuit habenas diebus sedecim supra menses duos.

Theodorus Lascaris an. 19.

Post fugam Caesaris de capiendo imperio Lascaris et alius Ducas decertarunt, in dei templum maximum profecti, (7125) fortis uterque egregiusque iuvenis: verum sors Lascari contulit imperium, qui regia tamen non sumpsit insignia, sed comitante patriarcha egressus ad Milium atque ad alias urbis partes, (7130) populi turmas blande compellabat ad resistendum hostibus adhortans. praecipue vero stipatores re-

Ephraemius.

- Κελτούς λιπαρῶν προτρέπων οὐκ ἀπίει.
 7135 ἐπεὶ δὲ θωπεύων τε καὶ παροτρύνων
 οὐκ εἶχε τινα τὸν κλύοντα μηδ' ὄλωσ,
 ἤδη δὲ καὶ φάλαγξ τις ὤπτο Λατίνω,
 μεθίσταται τάχιστ' ἐκείθεν ὡς δέον,
 καὶ πρὸς φυγὴν ἔβλεψε καὶ σωτηρίαν.
 7140 ἀντίμαχοι δὲ κατ' ἐρημίαν τάχα
 τῶν κωλυσόντων ἐκδρομὰς σφῶν ἀνέτους
 ἐπήεσαν, κτείνοντες ἀρειδῶς Ξίφει
 τὸν προστυχόντα καὶ σκυλεθόντες βίβη,
 λεηλατοῦντες πυρπολοῦντες τὴν πόλιν,
 7145 καὶ πάντι δρωῖντες, ὧ δυσουλοῖστου θεῖος,
 κόσμον συλῶντες ἱερὸν θεῖων δόμων,
 σεπτὰ τε κειμήλια καὶ θεῖους πέπλους,
 ἔκτυπα Χριστοῦ, μητρὸς αὐτοῦ πανάγνου
 εἰς γῆν καταρράσσοντες, ἄλλων θ' ἁγίων,
 7150 καὶ τὸν παρ' αὐτοῖς κόσμον ἐκ χρυσαργύρου
 ὄντα διαρπάζοντες οἱ παραβάται,
 σεμνὰς γυναῖκας ἱεράς τε παρθένους
 ἔλκοντες εἰς ὕβριν τε καὶ φθορὰν βίβη,
 καὶ τὰλλα κακῶν δρωῖντες ὧδ' εἰπεῖν ἔπος
 7155 σύστοιχα τούτοις, καθύπαξ εἰκότα.
 ἐν οὖν στενωποῖς τριόδοις λειωφόροις
 ναοῖς σεμνεῖσι, γωνίαις ἀποκρύφοις,
 ὁδοῖς ἀγνιαῖς καὶ πλατείαις ἀμφόδοις,
 θρήνων στεναγρατίων τε, κωκυτῶν γόων
 7160 εἶδους τε λοιπῆς δυστυχοῦς τραγωδίας

gios, grandes gestantes humeris bipennis, Celtas enixis perurgebat precibus. (7135) sed cum nec blandis suadenti verbis neque adhortanti quispiam auscultaret, iamque appareret cohors Latinorum, Lascaris illinc, ut par erat, abiens fuga saluti consulendum censuit. (7140) interim hostes obviantem neminem qui cohiberet liberos excursus, Orco mitebant inclementer animas civium caesorum, opes auferebant, igne latrociniiisque vastantes urbem. (7145) o intolerandum lugubre spectaculum! sacer templorum ornatus diripitur; veneranda cimelia almaeque vestes, icones Christi matrisque sanctissimae aliorumque superum sternuntur humi, (7150) atque his pretiosum impia vi detractum metallum sibi vindicant apostatae. matronas venerandas sacraeque virgines ad stuprum rapiunt violenta manu. alia scelesta (nam dicendum breviter) (7155) facinora committunt his similia. ergo angiportus, trivia et ambulacra, saucta delubra et anguli reconditi, fora, viae, vici, compita, plateae, luctu gemitibus clamore et ululatibus (7160) virorum feminarum

- ἀνδρῶν γυναικῶν ἦν παροῦσι κλύειν.
 ἐπεὶ δ' ἱκανῶς εἶχε τῶν σκυλευμάτων,
 ἔπαισε λείας καὶ λαφυραγωγίας
 ἔχθιστον ἔθνος Ἴταλῶν μαιφόνων.
 7165 ἔδοξε δὲ σφῶν προκρίτους στρατηγέταις
 εἶν ἀπαίρειν πάντας ἐκ Βυζαντίδος
 οἷς ἠδὲν καὶ πρόθυμον ἦν ἐξιέναι.
 ἔξησαν οὖν κατὰ χιλιοστύδας,
 οἰκτροί, κατηφεῖς, ῥακίοις εἰλημένοι,
 7170 αἵμασι μᾶλλον ἢ δάκρυσιν, ὡς λόγος,
 κλαίοντες οὗτοι τῆς ἐνεστώσης τύχης.
 Οἱ δ' Ἴταλοί, φεῦ ὑπεροψίας τόσης,
 ὡσεὶ γε τετρακέλιμον ἴσχοντες κτίσιν
 ἢ καὶ βασιλεῖς ἐγκαθεστῶτες τάχα
 7175 βασιλέων πάντων γε τῶν ἐπὶ χθόνα,
 αὐτοῖς διεῖλον σφίσι τὴν οἰκουμένην,
 χώρας πόλεις ἕκαστος εἰς κληρουχίαν
 καὶ δεσποτείαν λαμβάνοντες ἐν λόγοις.
 Βενετικῶν δόξαν δὲ δουκὶ Λανδούλῳ,
 7180 πηρῷ μὲν ἀνδρὶ τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων,
 νοὸς φρένας δὲ καὶ λῖαν ἔρρωμένῳ,
 ψήφῳ κρατάρχην ἐκλεγῆναι Λατίνων,
 ἔκ τε Φραγγίσκων Βενετικῶν Λαμπάρδῳ
 ἐπιλεγέντες ἐγγενεῖς ψηφηφόροι
 7185 εἰς ἄνακτα χρίουσι τῆς Κωνσταντίνου
 Βαλδουῖνον κόμητα χώρας τῆς Φλάντρας,

7169 εἰλημένοι V

alioque genere multiplicis tragoediae personabant. sed postquam spoliis explevit ingluviem, finem praedando tum denique imposuit crudelium detestanda gens Italorum. (7165) visum deinde est primariis ducibus annuere omnibus liberum ex urbe discessum, quibus solum vertere placeret. ergo millenae exhibant catervae miserabiles, tristes et pannosae, (7170) sanguine potius, ut aiunt, quam lacrimis praesentem deplorantes fortunam suam.

Itali vero tumidi superbia, cœn si quadrifidum iam tenerent orbem regaeque regum se effecissent, (7175) quotquot sub Phoebi radiis imperitant, inter se eunctam dividebant mundum, provincias, urbes, singuli sortientes, et potentatum verbis occupantes. Veneto duce suadente Dandolo, (7180) homine caecos oculos gerente, luce sed mentis hen nimis instructo, ut imperator fieret Latinus de Venetis Lombardis Francisve electus, datis suffragiis electores nobiles (7185) imperatorem faciunt Byzantii Balduinum comitem provinciae Flandriae, eximia adule-

- νεανίαν κάλλιστον, ὠραῖον φύσει,
 φιλενσεβῆ τε καὶ φιλόχριστον λίαν,
 πραῦν, ἰλαρὸν, σωφρονέστατον μάλα,
 7190 μερίδα καὶ μέλλοντι διδόντα βίω,
 πολλῶν ταμείον ἀρετῶν Θεοσδότων,
 μάλιστ' ἐραστὴν σωφροσύνης καὶ δίκης,
 ὡς εἶχε δις κήρυκα τῆς ἐβδομάδος
 τορὸν βοῶντα μὴ καθεῦδειν μηδένα
 7195 τῶν βασιλείων ἐνδοθεν καθ' ἐσπέραν
 μηδὲν νομίμω γυναικί συνημμένον,
 πόρνη δ' ἀθέσμως συμβιοῦν ἡρημένον.
 ἦν καὶ φύλαξ νόμων τε δίκης τ' ἐνόμιου,
 γυναικί προσχεῖν οὐ θελήσας οὐδ' ὄλωσ,
 7200 μηδ' ἂν μέγρι βλέμματος ἐμπαθεῖ θέα,
 ὕσον περ ἀπῆν τῆς συνεύνου τὸν χρόνον.
 Αὐτοκράτωρ οὖν ἀναδειχθεὶς ὡς ἔφην,
 ἔξεισιν εἰτα πρὸς μέρη τῆς ἐσπέρας,
 οὐχ ὡς κρατήσων τῶνδε τῆς μάχης νόμω,
 7205 ἀλλ' ἵνα γνωσθῆ βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
 καὶ προσκνηθῆ πᾶσι τοῖς ὑπηκόοις.
 ταῦτ' ἄρα τάγμα στρατιωτῶν Ἀνόνων
 δεῖν οὐκ ἔκρινε προσλαβέσθαι συνόλωσ.
 εἰς Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν δ' ἀφιγμένος
 7210 καὶ τὴν Φιλίππου Θρακικὰς τ' ἄλλας πόλεις,
 καὶ ταῖσδε φρουρὰν ἐμβαλὼν ἐκ Λατίνων,
 Θεσσαλονίκην καταλαμβάνει πόλιν.

7193 δε?

scentem forma praeditum, pium et Christo maxime devotum, hilarem
 mitem apprimeque castum, (7190) eleemosynis etiam indulgentem, cumu-
 latum multis a deo virtutibus, sed pudicitia in primis ac iustitia. hic
 per praeconem bis in hebdomada maxima voce iubebat edici (7195) ne
 quis in regia nocta cubitaret, qui non coniunctus coniugi legitima sed
 meretrici contra fas conviveret. erat et legum iustitiaeque custos, fe-
 minam quamvis renuens attingere, (7200) nec teneriore contuens aspectu,
 quamdiu propria tori socia abesset.

Ergo imperator electus Balduinus abiit ex urbe ad partes occidentales,
 haud tanquam illas pugna subacturus, (7205) sed imperator volens sa-
 lutari obsequioque a cunctis coli subditis. quare nec veteris imperii
 milites in armum voluit conscribi exercitum. Hadrianopolim Philippopo-
 limque (7210) aliasque ad urbes Thraciae profectus, Latinoque his im-
 posito praesidio, Thessalonicam postea concessit; cuius omnis obviam

- καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐκχυθέντες ἄσμενιος
 μετὰ κρότων αἰῶν τε φωνῶν αἰσίων
 7215 αὐτούς τε παρέδωκαν ἅμα καὶ πόλιν
 ἄνακτι τῷδε Βυλδοῦνῳ προσφρόνως·
 οὐ καὶ καθικέτευσαν αὐτὸν συντόμως
 μήτ' αὐτὸν ἢ στράτευμα παρελθεῖν ἔσω
 Θεσσαλονίκης ἀξιῶσαι τειχέων.
- 7220 ὃ καὶ δεδρακῶς εὐμενῶς Βαλδοῦνός
 αὐθις καθυπέστρεψεν εἰς Βυζαντίδα.
 καὶ σπένδεται γε Δανδοῦλου συμβουλίᾳ
 τῷ πρὶν δι' ἔχθρας τυγχάνοντι καὶ μάχης,
 ἔσω διατρίβοντι, τῷ μαρκεσίῳ.
- 7225 ὅστις ἀποστάς Διδυμοστέχου θέλων
 ἐφίσταται τάχις Θεσσαλονίκη,
 καὶ τὴν πόλιν εἴσεισι ταύτην ἀμάχως,
 καὶ ζημιώσας τοὺς πολίτας ἀδίκως
 εἰς χρήματά τε καὶ τιμαλφεῖς οἰκίας,
- 7230 Μαρίαν ἀφείς τὴν σύννευον αὐτόθι
 τὴν κράτορος πρὶν γαμετὴν Ἰσακίου,
 ἐκεῖθεν ἐξώρμησε τάγμασιν ἅμα,
 καὶ τὰς πόλεις μέτεισι τὰς πρὸς ἐσπέραν.
 Σέρρας παρεστήσατο σὺν τῇ Βερροίᾳ,
- 7235 κρατεῖ Λαρίσσης Ἑλλάδος τε τῆς ὅλης,
 αἰρεῖ τε τὴν Πέλοπος, ἄλλας αὖ πάλιν
 συγκειμένας ἄγχιστα χώρας καὶ πόλεις·
 καὶ πᾶν γε μικροῦ τὸ πρὸς ἐσπέραν κλίμα
 δοῦλον παρεστήσατο Λατίνων κράτει.

populus hilariter cum plausibus processit et laudationibus, (7215) seque libenter Balduino regi cum civitate obtulerunt subditos. tamen onixis precibus rogarunt ut ipse pariter eiusque exercitus urbis introitu vellet abstinere; (7220) id quod clementer Balduinus annuit, moxque se redux contulit Byzantium. exin obtemperans Danduli consilii reconciliatur marchioni irato, immo cum armis procul urbe stanti; (7225) qui statim lubens Didymoticho veniens Thessalonicam contulit se in urbem, eamque nullo resistente obtinuit; cuius iniuste multavit cives, pecunia et domibus exuens praecipuis. (7230) ibi relicta coniuge Maria, quae Caesaris Isacii iam uxor fuerat, inde discessit comitante exercitu, terras percurrens ad occidentem positas. Serris potitus est, nec non Berroes, (7235) Larissam occupavit totamque Helladem, item Peloponnesum et alias rursus haece confines urbes et provincias; cunctamque paene regionem occidentem subditam fecit Latinorum imperio.

- 7240 Καὶ Βαλδουῖνος ἐν πόλει διατρέβων
πέπομφεν Ἐρρῆν σὺγγονον πρὸς τὴν ἔω
καὶ Πέτρον ἄνδρα γεννάδαν, ῥωμαλέον
ἡρωϊκόν τε τὴν φρενὴν καὶ τὸ σθένος.
ἀφ' ὧν Ἐρρῆς μὲν προσλαβὼν συμμαχίαν
- 7245 ἔξ Ἀρμενίων τῶν ἐνοίκων Τρωάδος
χώρας ἐκάκου κατέκειρε καὶ πόλεις
αἱ μὴδὲν ἐπέκυπτον Ἰταλῶν κράτει,
διὰ δὲ τεμπῶν καὶ στενῶν τῶν τῆς Ἰδης
εἰς τὴν Ἡελίως πεφθάκει πόλιν.
- 7250 ἔξ ἄστεως Πέτρος δὲ Πηγῶν ἀπάρας
ῥῆι πρὸς Λοπάδιον εὐχερῶς πόλιν·
ὧ̄ πρὶν ἀπήντων Ῥωμυϊκαὶ δυνάμεις
Θεοδώρου Λάσκαρι κρατάρχου τότε,
εἰς ἀντίμαχον εὖ μάχην ὤπλισμέναι,
- 7255 ἐν Ποιμανηγῶ χωρίῳ κεκλημένῳ.
εἶτα Λατίνων οὐκ ἐνεγκοῦσαι σθένος
ᾤχοντο λοιπὸν εἰς φυγὴν τετραμμέναι,
κρατεῖ δὲ Πέτρος εὐχερῶς Λοπαδίου
ἐκ γετόνων ἄλλων τε λοιπῶν ἀστέων.
- 7260 ἐπεὶ δὲ προσβύλει καὶ Προύση πόλει,
ἀνηννήτοις ἔγνωκεν ἔγχειρεῖν μάτην·
μεθίσταται γοῦν καταλιπὼν τὴν πόλιν.
Προυσαίοις δ' ἴσα καὶ Φιλαδέλφου πόλις
δουλείας ἀνάλωτος Ἰταλῶν μένει·
- 7265 Θεόδωρος γὰρ Μαγκαφῆς τις τοῦπέκλην,

7241 τὴν om V

(7240) Interim Balduinus in urbe resideas fratrem Erricum ad orientem misit cum Petro forti magnanimo viro, heroicis praedito viribus et statura. Erricus quidem, roboratus auxilio (7245) Armeniorum Troadis incolarum, terras vastabat, urbes diripiebat, quaecunq; Italiam negabant obsequium. dein per Idae montis angustas fauces ad Eetionis urbem est progressus. (7250) de Pegis autem urbe procedens Petrus itinere pergebat Lopadium facili; ubi Romanas primum offendit vires sub Theodoro principe Lascareo ad decertandam instructas egregie (7255) haud procul oppido Poemaneno dicto. hae tamen robori Latino- rum impares castris exutae in fugam se dederant; Petrusque facile potitur Lopadio atque hinc proximis aliis civitatibus. (7260) sed cum Prusensem quoque tentasset urbem, irritam novit ludere se operam, urbi molestus nec fuit diutius. aemula Prusae Philadelphii civitas Latinae servituti haud subiacuit. (7265) nam Theodorus Mancaphas cogno-

- ἄνωθεν ἀρχῶν ἄστν πατρίδα τόδε,
 Ἐρρῆ συνάφας Λατίνων ἀρχῶ μύχην
 ἔν τινι χώρῳ τῷ πρὸς Ἀτραμυττίῳ
 αὐτὸς μόρον πέφευγε τὸν ἐκ τοῦ ἕξφους,
 7270 οὐδὲν δὲ μείον καὶ πόλις ἀνωτέρα
 τῆς Ἰταλῶν ἔμεινε κυρίαρχιας.
 Μαρκέσιος δὲ τὰς πρὸς ἐσπέρην πόλεις
 αἰφῶν ὑπῆγε τῷ κράτει τῶν Λατίνων,
 ἔχων ποδηγούς τινας ἐκ τῶν Ἀεσόων.
 7275 Λέων δὲ Σγουρός ὑποκυθίσας λόχον
 ἐν Θερμοπύλαις Ἀττικῆς τῷ χωρίῳ
 πρὸς δῆθεν ἀντίμαχον Ἰταλῶν μύχην,
 μηδὲν δὲ γενναῖόν τι καὶ δράσας ὄλωσ,
 ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον ὄχετο τρέχων·
 7280 ὃς ἔξέφν μὲν ἐκ κλίματος Ναυπλίου,
 πατρώας ἄρχων μετρίας κληρουχίας,
 ἀνωμαλία καιρικῆ δὲ πρυγμαίων
 φορῶ τε τύχης ἀστάτου καὶ συγχύσει
 αἰεὶ προῖόν ἐκ μικροῦ μέγας ἔφν.
 7285 ληΐζεται δὲ καὶ Κορινθίων πόλιν,
 Ἄργος παρεστήσατο πᾶν λησταρχία.
 τέλος προσαρρώσσει δὲ καὶ ταῖς Ἀθήναις·
 ἀλλ' ἀποκρουσθεὶς ἀρχιποιμένας λόγοις
 τοῦ Χωνειάτου Μιχαῆλ τοῦ πανσόφου,
 7290 Θήβαις ἐφορμῆ ταχέως ἐπταπόλοισ.
 καὶ τάσδε συσχὼν ῥῆσιτα τῆς μάχης νόμῳ,
 πρὸς Λαρίσσης ἔξεισι τὰς διεξόδους,

mine, generis stirpem ab hac urbe repetens, pugna conserta cum Latino Errico quaedam in loco haud procul Atramyttio, ipse vix quidem necem evitavit, (7270) nihilo tamen minus ipsa civitas Latino immunis mansit dominatu.

Interim marchio Hesperias civitates bellans Latino subigebat nomini, quibusdam nostris utens vice ducibus. (7275) Sgurus autem Leo, cohorte imposita Atticae loco celebri Thermopylis, ut ibi proelians Italis resisteret, nulla re digna laudibus patrata raptim Corinthum fuga se proripuit. (7280) hic erat ortus Nauplii regione, modicum nactus a patre principatum: verum reciproco temporum euripo, praepostero varioque fortunae cursu, usque progrediens magnus e parvo evasit. (7285) is et Corinthum oppidum diripuit, et Argos simili posthinc latrocinio. postremo Athenas etiam invadebat, verum repulsus verbis archipraesulis, Michaelis Choniatae sapientissimi, (7290) Thebas celeriter excurrit septem portis instructas, easque sibi facili bello vindicat. et

- ἔνθα βασιλεῖ συνέμιξ' Ἀλεξίῳ,
 ὃς ἀπαναστὰς ἐκ μερῶν προσαρκτίων
 7295 ἀλώμενός τε τῆδε κάκειο' ὡς πλάνης
 καὶ Θεσσαλικοῖς τέμπεισι προσερρήν,
 ἄγων μετ' αὐτοῦ παῖδα τὴν Εὐδοκίαν,
 ἦν περ κατηγγύησε τῷ Σγουροῦ τότε.
 συνῆπτο δὲ πρὶν πρὸς γάμον καινωπλίαν
 7300 ἀρχηγετοῦντι τῶν Τριβαλῶν Στεφάνῳ,
 ὃς ἐκβαλὼν ἔπεμψε τήνδ' εἰς πατρίδα·
 ἧ Δούκας συνώκησε, Μούρτζουφλους Θεῶν,
 μετὰ στέρησιν καὶ κράτους καὶ πατρίδος·
 ὄντινα συσχὼν Ἀλέξιος σὺν δόλῳ,
 7305 ἄναξ πλάνης ἄνακτα πλανήτην ἴσον,
 ἔθηκε τυφλόν, ὀμμάτων λύχνους σβέσας.
 εἶτ' εἰς Λατίνων ἔμπεσὼν δεινὰς χέρας,
 δέσμιος ἀχθεῖς εἰς πόλιν τὴν τοῦ κράτους,
 δίκας ὑπέσχε τοῦ δι' ἀγχόνης μόρου
 7310 ὄντιν' ἐπέγγεν Ἀγγελῶν Ἀλεξίῳ·
 εἰς κίονα γὰρ ἀναχθεῖς Ταύρου μέγαν
 ἐκείθεν ἠκόντιστο, φεῦ δίκης, κάτω,
 καὶ συντριβεῖς ὄλλυτο βιαῶν μόρῳ.
 Μαρκέσιος δὲ τὴν Βοιωτίαν φθάσας
 7315 ταύτην παρεστήσατο ταῖς στρατηγίαις.
 κρατεῖ προῖων Ἀττικῆς σὺν Εὐβοίᾳ.
 ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ συντεμῶν φράσω,
 μήπω παρῖππεύσαντος ἀκριβῶς ἔτους,
 ἔϋον ἐσπέριον Ἀυσόνων κλίμα

dum Larissae faucibus exit, imperatori quondam Alexio occurrit, qui borealibus partibus digressus, (7295) exsulum more hac et illac errans, nunc ad Thessalica Tempe pervenerat, habens in comitatu Eudociam filiam, quam tunc desponsam collocavit Sguro. ipsa quidem olim matrimonio fuerat (7300) principi iuncta Triballorum Stephano, qui repudiatam remisit in patriam. eadem Murtzuffo Ducas deinde nupsit, postquam hic imperium patriamque amiserat. sed hunc deinde captum Alexius dolo, (7305) rex erro erroneam regem sorte pari, lumine casum oculorum reddidit. saevis postremo Latinorum manibus Ducas exceptas Byzantiumque ductus pertulit poenam, quod Alexio Angelo (7310) gulam funesto laqueo fragisset. nam de sublimi Tauri columna praecipitatus est, prohi dei iudicium! et sic collisus violenter obiit.

Interim marchio venit in Boeotiam, (7315) eamque sibi bello fecit subditam; Atticam quoque obtinuit cum Euboea. atque ut paucis rem verbis expediam, integro nondum praeterlapso anno eoa simul dicto at-

- 7320 ἄπαν ὑπέκει τῷ κράτει τῶν Λατίνων.
 ἀναξ δὲ φυγὰς Ἀλέξιός ἀν' χρόνῳ
 εἰς ὄψιν ἑλθὼν Λατίνῳ μαρκισίῳ
 τὰ σύμβολ' ἀφίρητα τοῦ κράτους ἄκων,
 εἰς Ἀλμυρὸν δ' ἔσταλτο χῶρον ἐσπέρας,
- 7325 ἐκεῖ διάγειν καὶ διανθεῖν βίον
 σὺν Εὐφροσύνῃ συζῶντι βασιλίδι,
 σχόντες τύχῃ σύμφωνον ἀτεχνῶς τόπον.
 ὅσοι δὲ συνέπιπτο τῷ στεφηφόρῳ
 ἄνδρες μαχηταὶ καὶ γένους ἐριτίμου,
- 7330 πόλεις Θρακικὰς πατρίδας κεκτημένοι,
 ἤρουντο συνεῖναι γε τῷ μαρκισίῳ
 καὶ δυνατὴν σύναρσιν οἱ συνεισφέρειν,
 καὶ λιπαροῦσιν ὑπὸ τῷδε τυγχάνειν·
 ὃ δ' οὐ προσέσχε τῇ δεήσει σφῶν ὄλωσ,
- 7335 μὴ χρεῖαν ἴσχειν Ῥωμαϊκῶν ταγματῶν
 ἢ τῆς παρ' αὐτῶν φάμενος συμμαχίας.
 ὡς δ' ἰκέται γένοιτο καὶ Βαλδοῦντου,
 ὡς σφίσι τὸ πρόθυμον ἦκη πρὸς πέρας,
 καὶ τι προβαῖνον οὐχ ἑώρων εἰκότων,
- 7340 προσῆλθον ἀρχῇ Μυσίῳ Ἰωάννῃ,
 Ἀσάν συναίμῳ καὶ Πέτρου τῶν ἐξ Αἴμου,
 ἀνδρὶ στρατηγῷ γεννάδα τολμητῆ,
 πάσας διαφθείροντι Ῥωμαίων πόλεις
 χώρας τε λοιπὰς κεμένας πρὸς ἐσπέραν
- 7345 Σκυθῶν ὁμαιχμία τε καὶ συμμαχία·
 ὃς Λατινικὴν ὑφορώμενος βλάβην,

que occidua (7320) nostra in Latinum cessit dominatum. Alexius post-hinc, exsul imperator, cum in Latinum marchionem incurrisset, exiit invitatus imperii insignibus; tum ad Hesperiam salsi aeris locum (7325) mittitur, ut vitam sibi suam clauderet, non sine Euphrosyne coniuge regina, sedem fortunae congruam sortiti. Caesaris autem stipatores regii, strenui viri stirpis generosae, (7330) Thracias urbes patriam habentes, ut cum marchione facerent stipendia, validam ipsi offerebant operam, eiusque imperio postulabant obsequi, ille tamen preces prorsus respuit, (7335) nec sibi Romano opus esse milite dixit, nec illorum expetere auxilia. iidem Balduino fuerunt supplices, si forte fierent voti sui composites. verum cum spe frustratos semet cernerent, (7340) ad Moesiae principem Ioannem veniunt, Petri Asanisque fratrem, in Haemo natum, audacem virum, bellatorem strenuum, et Romanorum urbium perniciem, quas cum Hesperis vastabat regionibus, (7345) fretus Scytharum foedere et auxiliis. is ut Latinis detrimentum faceret, supplices illos ex-

- πρόσφυγας ἄνδρας ἀσμένως δεδεγμένους
 πρὸς τὰς ἑαυτῶν ἀποπέμπεα πατρίδας,
 τούτοις κελεύσας δρᾶν τι κακὸν Λατίνους
 7350 οὐκ εὖ πρὸς αὐτὸν διακειμένους τέως,
 φόβους δ' ἐπισείοντας αὐτῷ καὶ μάχους,
 ἔκπτωσιν ἀρχῆς καὶ σκύλευσιν πατρίδος,
 εἰ προσφέροίτο μὴ σφίσι ὡς δεσπόταις
 καὶ πῦνθ' ὑπέλοι τοῖς παρ' αὐτῶν ῥαδίως.
 7355 ὡς οὖν ἐπανῆκόν γε πρὸς τὰς πατρίδας
 πόλεις δυτικὰς Ἀῤῥσῶνες τοῦτον τρόπον,
 τὰς τῶν Θρακῶν τε καὶ Μακεδόνων πόλεις
 ἀφηγιάσαι δρῶσι Λατίνων κράτους,
 θεοῦ συνάρσει καὶ Μουσῶν συνεργίᾳ
 7360 πολλοὺς Ἰταλῶν παραπέμφαντες μόρω,
 μάλιστ' ἐνοίκους τῶν Διδύμων τειχέων,
 οὓς δ' αὖ φυγάδας εἰς πόλιν δεδρακότες.
 καὶ τοῦτο τοῦργον Λατινικῆς κακίας
 ἔλευθέραν ἔδρασε πῦσαν τὴν ἔω.
 7365 πρὸς κατεπιῦγον Ἰταλῶν ὠρημένων,
 καὶ σφᾶς φρονεῖν μέτρια τίθησι τέως
 τοὺς Ἑλλάδα νῆσόν τε Πέλοπος ξένην
 ὄπλοις ἐλόντας καὶ κατοφρωμένους.
 Πλὴν Ἀδριανοῦ Διδυμότειχον πόλεις
 7370 κάλλιστα κρατύναντες Ἀῤῥσῶνων στίφος
 κατεῖχον αὐτάς, συμμαχοῦντων καὶ Βλάχων.
 Ἰωάννης δὲ συνιταχῶς δυνάμεις

cipit libenter inque suam singulos patriam remittit, mandans ut damnis Latinis afficerent, (7350) quos sibi infensos iamdiu sciebat, terroraque belli, direptionem patriae et principatus iacturam minantes, nisi serviret dominis Latinis iussaque prompto faceret obsequio. (7355) reversi in patriam milites, quos diximus, urbibus Hesperis Thraciaeque simul itemque Macedoniae suaserunt ut a Latino imperio deficerent, deo favente, Moesis auxiliantibus. (7360) Italos multos demiserunt Orco Didymotichi incolae potissime; alios Byzantium coegerunt fugere. atque haec caedes Latino flagello eos etiam terras liberavit, (7365) dum ad graviora damna accurrunt Itali. et simul illos modestiores reddidit, qui fastu elati Pelopis tenebant armis provinciam magnam atque Hel-
 ladem.

Didymotichum simul et Hadrianopolim (7370) Romani egregio imposito praesidio auxiliantibus retinebant Blachis. Ioannes autem contrahabat copias atque accersebat Scythica subsidia, idque Latinis clam

- καὶ συμμαχίδας ἐκ Σκυθῶν μυριάδας
σπουδὴν ἐτίθει Λατίνους λεληθέναι.
- 7375 ἐπεὶ δ' ἐπανάστασιν Ἀδούων μάθοι
ἄναξ Ἰταλῶν Βαλδουῖνος καὶ δρᾶμα,
στέλλει στρατιῶν πρὸς πόλεις ἄποστύσας,
ἢ συνέσχε Τζουρουλὸν σὺν Βιζύῃ·
καὶ ταύτας ὑπέταξε Ἰατίνων κράτει.
- 7380 ἀνδρῶν κερὴν δ' εὗρηκε τὴν Ἀρκαδίου
ῥηφενῶν τε καὶ περιόπτων γένει·
ὁμως ἐνόητες ἐκχυθέντες τῆς πόλης
καὶ συμπλακέντες Ἰταλοῖς κατὰ μάχην,
τραπέντες ἀπώλοντο πάντες τῷ ξίφει,
- 7385 φειδῶ Λατίνων οὐδένων εἰληφόντων.
ἀλλ' οὐδ' ὀσίας τῶνδ' ἔτυχε τις ὄλωσ.
ἢ δ' αὖ γε λοιπὴ στρατιὰ τῶν Λατίνων,
ἣς Βαλδουῖνος ἠγεμῶν ἵπην ἄναξ,
Ὀρεστιάδα καταλαβοῦσα πόλιν,
- 7390 ἐκεῖθι πον χάρικα βυλοῦσα μένει,
ταύτην ἐλεῖν σπεύδουσα παντὶ τῷ τρόπῳ.
πρεσβεύεται γοῦν ἢ κακουμένη πόλις
πρὸς Ἰωάννην τὸν κρατοῦντι Βουλγάρων,
τὴν δυνατὴν σύναρσιν ἐξαιτουμένη
- 7395 ἐπικρεμαμένον τε κινδύνου λύσιν·
ὁ δ' ἀσμένως δέδεκτο πρεσβείας λόγους,
καὶ συμμαχικὸν Σκυθικὸν λαβὼν σίφος,
ἐπεισπαικῶς Ἰταλῶν στρατῷ λάθρα,
τοῦτον τροποῦται καὶ νικᾷ κατὰ κράτος·

curabat fieri. (7375) sed conspirantium Romanorum motibus rex Italo-
rum Balduinus cognitis, militem mittit ad rebelles urbes, a quo cum
Bizya capitur Tzurulus Latinoque fugo utraque subiicitur. (7380) urbem
Arcadii cuncti deseruerant cives pecunia vel stirpe conspicui: reliquis
tamen portis egressus populus pugnam cum Italis maluit committere.
verum fugati omnes caeduntur gladio, (7385) dum Latinorum furor
parcit nemini, ac ne sepulchri quidem gratiam annuit. reliquis autem
Latinus exercitus, quem Balduinus ipse ducebat Caesar, ad Orestiadem
contulit se urbem, (7390) eamque structis obsidens aggeribus summo
conatu nitebatur capere. tunc urbs periclitans legationem mittit ad Bul-
garorum principem Ioannem, validum petens militum auxilium, (7395) qui
se impendente discrimine eriperet. ille libenter legationem audiit, cum-
que auxilium agmine Scytharum exercitum Latinum repente aggressus
in fugam versum penitus devicit, (7400) cepitque vivum Balduinum

- 7400 ζῶγγεῖ τε καὶ σφῶν κράτορα Βαλδοῦνον
 κομῶντα πολλαῖς ἀρετῶν νεανίαν,
 μάλιστα πασῶν σωφροσύνη καὶ δίκη,
 ὡς φθὰς προϊστόρησεν ἀνόπιν λόγος.
 ὄνπερ καθείρξας μακρὸν ἐν τῷ Τερνόβῳ
- 7405 δράσας τε δεινὰ μυρία κακοτρόπως,
 πέρας καθυπέβαλεν οἰκτρῷ θανάτῳ
 κατ' ἡλιβύτων κατακρημνίσας τόπων.
 Μεθ' ὃν κραταρχεῖ Λατίνων τῶν ἐν πόλει
 κλῆσιν Ἐρρῆς, σύνκιμος ὢν Βαλδοῦνου,
- 7410 ἀνὴρ ἰλαρός, εὐμενῆς ὑπηκόοις,
 πρὸς δὲ στρατηγὸς εὐσθενῆς τολμητίας,
 δξύροπός τε πρὸς μάχης ἀντιπύλων
 καὶ στρατιώτας γεννάδας φωμαλέους,
 Ἕλληνας ἀνδρας, σποντεταγμένους ἄγων,
- 7415 ἐπιλεκτον φύλαγμα καὶ νικηφόρον.
 οὗτος μάχης αἴτιος ὄφθη πολλακίς
 τῶν Ἀυσόνων ἄνακτι τῷ Λασκαρίῳ,
 καὶ σφῶν παρεστήσατο χώρας καὶ πόλεις
 πλήθει στρατιᾶς καὶ ψυχῆς προθυμῆς,
- 7420 Λεντιανά τε Ποιμανηρὸν τὰς πόλεις
 καὶ τὰς Ὀχυρὰς καταπορθήσας μάχῃ
 καθ' ἣν τριάς ὄλωλεν ἀνδρῶν τῷ ξίφει
 πανευγενῶν τε καὶ περιόπτων βίῳ,
 Δερμοκαίτης ἡγεμὼν στρατευμάτων,
- 7425 Πυλαιολόγων Ἀνδρόνικος ἐκ γένους,
 γαμβρός κρατοῦντος εἰς Εἰρήνην τυγχάνων

Caesarem permultis iuvenem ornatum virtutibus, sed castimonia in primis ac iustitia, ut mea superior rettulit historia. quem diu Ternobi carcere detentum (7405) exercitumque plurimis cruciatibus tandem miserando supplicio affecit praecipitatum rupibus altissimis.

Post hunc Latinis imperat Byzantii Balduini frater nomine Erricus, (7410) vir comi adspectu, subditis benivolus, et simul fortis dux et animosus atque ad ciendas pugnas paratissimus. hic habuit Graecos milites fortissimos, quos bene instructo agmine ducebat, (7415) triumphantem phalangem et selectam. idem saepe gravem belli luit aleam cum Romanorum principe Lascareo, nostrasque urbes cepit et provincias animi fortitudine et copia militum. (7420) Lentiana urbem ac Poemanenum, Ochyras quoque armis superavit; quibus in certaminibus tres perierunt nobilitate et opibus insignes viri, Dermocaites, qui dux erat exercitus, (7425) et Andronicus gente Palaecologus, cui nupti Caesar Ironem tra-

τὴν πρωτόπαιδα φιλάτην θυγατέρων,
πρὸς τοῖσδε τοῦδε καὶ φίλων εἰς συγγένων.

Ἐρρῆ κρατοῦντος τοῦδε τῆς Κωνσταντίνου

7430 Πελάγιός τις ἀρχιδύτης Λαπίνων,
θερμουργὸς ἀνήρ, ὑπερόπτης τῶν νόμων,
πρὸς πάπα πεμφθεὶς εἰς πόλιν βασιλῖδα
ὡς ποιμενάρχης καὶ λεγάτος τοῦ πάπα,
ἐνημμένος δίκαια τοῦ πεπομφότος,

7435 πάντας θνηπόλους τε καὶ μονοτρόπους
οἰκήτορας ἔδρασε τῆς Κωνσταντίνου
πάνδεινα κακὰ καὶ καθεύξεις ἀτόπους
χάριν ἐθῶν τε δογμάτων ἀμφιβόλων·
ὃ δὴ λύπην ἤνεγκεν ἄστοις καὶ βάρος,

7440 μάλιστα τοῖς προύχουσι καὶ τοῖς ἐν τέλει,
οἳ πρὸς τὸν Ἐρρῆν τὸν κρατοῦντ' ἀφιγμένοι
ἤτουντο λύσιν δυσχερῶν τοῖς φυλέταις,
καὶ τὰδ' ἐπιλέγοντες ἐν παρρησίᾳ,
ὡς πρὶν μὲν ἡμεῖς ἀλλοδαπῆς ἐκ φύτλης

7445 φόντες, βασιλεῦ, καὶ νομῆς ἐλευθέρως,
ἄλλοις τ' ἐθίμοις παρ' ἡμᾶς κεχρημένοι,
σοῦ πλὴν ἐκόντες ὑπειάγημεν κράτει,
καὶ σωματικὴν ἐκτίνειν ὑπουργίαν,
οὐ πνευματικὴν ψυχικὴν κοινωνίαν

7450 ἡμᾶς παρεσχέκαμεν αὐτοῦς σοι τάχα.
ἢ γοῦν τὰ δεινὰ λῶσον ἡμῖν εὐθέως,

7431 verba sunt schismatici hominis et a pontificiis partibus
alieni. M.

diderat, maiorem natu filiam et carissimam; postremo unus de Caesaris
fratribus.

Byzantii imperium retinente Errico (7430) Latinus quidam, Pela-
gus cardinalis, homo temerarius, contemptor legum, a papa missus in
regiam metropolim tanquam legatus eius et summus praesul, digna mit-
tente aggressus committere, (7435) monachos omnes atque sacerdotes,
quotquot incolebant Cpolim, coepit vexare et carceribus claudere ob
controversa dogmata ritusque. quam rem gravate aegreque ferebant
cives, (7440) praesertim optimates ac senatores; qui Erricum adeuntes
imperatorem, mala suorum deprecantes gentilium, hoc usi sunt sermone
confidenter. "nos; imperator, ex aliena gente (7445) alioque grege et
libero prognati, discrepantesque a vestris habentes ritus, sponte tamen
tuo paremus imperio. sed enim ministerium praebere corporum, non
spiritualium rerum communionem (7450) exhiberi tibi hercle parati su-
mus. vel ergo statim fac malorum finem, vel manumitte, ut liberi pos-

- ἢ χειρὸς ἀπόλυσον ὡς ἐλευθέρους
 παλιτρομοῖσαι πρὸς νομὰς τῶν Ἀυσόνων.
 ταῦτα βασιλεὺς εὐμενῶς δεδεγμένος,
 7455 καὶ Πελαγίου μὴ θέλοντος λεγάτου,
 τὴν συμφορὰν ἔβλυκε τοῖς καθεργασμένοις,
 δεσμώταις ἀφείς καὶ νεὼς βυτοῦς ὄλοις.
 Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ἐν πόλει·
 εἰμι δὲ λοιπὸν πρὸς κρατοῦντας Ἀυσόνων,
 7460 καὶ τὰ κατὰ σφῆς ἱστορήσω τῷ λόγῳ.
 Ὡς οὖν ἔειπὼ τοῖς Ἴταλοῖς ἡ πόλις,
 Θεόδωρος μὲν ὁ Ἀύσκαρις τοῦπικλήν,
 ὃν γαμβρὸν ἐγνώρισε κρατοῦντος λόγος,
 ἀπῆρε προφθῆς τῆσδε σὺν ὁμοζύγῳ,
 7465 καὶ καταλαβὼν τὴν Νικαίων πόλιν
 ὀμνέειν φιλίαια τῆδ' ἐκιστάγει,
 αὐτὸς δὲ Προῦσαν χωρὶα τε τὰ πέριξ
 περιπολῶν ἄλλας τε κώμας καὶ πόλεις
 τῶδ' εὐνοεῖν ἔπειθε τάσδε τοῖς λόγοις
 7470 καὶ τόνδ' ἔχειν ἄνακτα δεσπότην μόνον.
 καὶ τῶν κατὰ νοῦν οὐδ' ἕλωσ ἄμυρτάνει·
 πολλοῦ γὰρ οὐπω παραδραμόντος χρόνου
 καθίσταται δὴ βασιλεὺς ἀδοκράτωρ
 πρὸς ποιμενάρχου Μιχαὴλ Βυζαντίδος
 7475 ἄρτι λαβόντος τὴν λεῶ προεδρίαν,
 τῆ βασιλικῆ ταινιωθεῖς ταινίᾳ.
 Ἀύσκαρις οὕτως βασιλεὺς δεδειγμένος,
 σφόδρ' ἄρρωπωῶςπραγμάτων κραταρχίας

simus ad gentis nostrae pascua reverti." haec imperator audiit libenter, (7455) invitoque licet Pelagio legato vincula solvit, molestias expedivit, cunctis patere sacra voluit.

Haec in regali contigerunt urbe. nunc ad Romanos principes transgredior, (7460) horumque historico res dicam sermone.

Post regiam captam ab Italis metropolim Theodorus dictus cognomento Lascaris, quem Caesaris Alexii scimus generum, illinc secessit festinans cum coniuge; (7465) cumque in Nicaenam pervenisset urbem, ibi deposuit coniugem dilectam. ipse autem Prusam cum locis circumiectis, aliosque pagos peragrans et urbes, idoneis populis conciliabat sermonibus, (7470) ut se unum regem dominumque agnoscerent. neque non compos voti sui fuit: haud enim longo praeterlapso tempore rex creatur et imperator, eumque Michael, Byzantinae urbis (7475) nuper sortitus patriarchae titulum, rite regali redimit corona.

Lascaris ergo creatus imperator imperii pondus admodum viriliter,

- ἢ μᾶλλον εἰπεῖν βασιλικῶς ἡμέμενος
 7480 ταύτην δεῖπεν, ἀντίχων πρὸς κινδύνους
 μάχας τε δεινὰς τὰς πρὸς ἔχθρους Λατίνους,
 ἀναξέσθους καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 δῆξροπὸς τε πρὸς μάχας καὶ κινδύνους,
 ὑπερμαχῶν κράτιστι τῆς κραταρχίας,
 7485 ἀπορραπίζων ὡς ἐγὴν ποιμένης λύκους,
 φοικτὸς μὲν ἐχθροῖς, ἡμερος δ' ὑπηκόοις,
 μικρὸς τὸ σῶμα, πλὴν μαχητῆς ἐν μάχαις,
 ἀεὶ στρατεύων, κατ' ἐχθρῶν κινῶν δόρυ,
 αὔξων πλατύνων τοὺς ὄρους τῶν Ἀυσόνων
 7490 καὶ Ῥωμαῖδος ἀναλαμβάνων πόλεις,
 ἐλευθερῶν τε τάσδε τῆς τυραννίδος
 ὄπλοις στρατηγίαις τε καὶ μάχης νόμῳ,
 φιλοικτος, εὐέντευκτος, εὐσπλαγχνος πάνων,
 μεταδοτικὸς, φιλοδωρίας χάρις,
 7495 καθειμένον γένειον εἰς μέγα φέρων,
 φοξὸς, μελάγχρους μετριῶς, οὐ πρὸς βιάθος,
 ἔρωτος ἦττων, ἀφροδισίων, χόλου,
 μακροὺς ἀνατλὰς κινδύνους καὶ καμιάτους
 ἐν ταῖς κατ' ἐχθρῶν δυσμάχους ἀγωνίαις
 7500 χάριν γε κοινῶν πραγμάτων ὑπηκόων
 ᾧ τῶνδ' ὀφείλει πᾶς τις ἐκτίθειν χάριν,
 καὶ πάλιν οἷς εὖ ἀναθηλῆσαι κράτος
 ἦδη μαρνανθὲν Ἀυσόνων ἀπειργάκει.

7484 ὡς κράτιστα V

7485 ὡς ἐγὴν] ἐγὸν V

immo potius regaliter sustinuit, (7480) semet periculis iugiter obficiens, pugnasque graves cum Latinis conserens, rex simul bonus et fortis imperator, ad durum Martis opus paratissimus, et pro re publica strenue decertans, (7485) lupos ovili pro viribus submovens, hostibus formidandus, blandus subditis, corpore parvo sed ad proelia vivido, lanceam semper contra hostes quatens, Romani fines proferens imperii, (7490) urbes Latina liberans tyrannide atque ad antiquum dominatum revocans armis et vario belli strategemate. idem erat clemens, misericors, comis liberalique manu ac munifica; (7495) demissam gerens ad pectora barbam, capite acuto, subnigro colore, ad Venerem proclivis atque ad iram. hic diu graves pertulit labores, duris cum hoste luctans certaminibus (7500) pro suis subditis atque pro re publica. huic certe omnes gratiam debemus, quod iam extinctum Romanum imperium ipsius opera maxime revixerit.

- Τούτῳ κραταρχήσαντι φροντίς μνηρία
 7505 ἐκ τῆς ἐψίας ἐξελάσαι Λατίνους
 καὶ Ῥωμαϊκῷ τῆνδ' ὑποκλῖναι κράτει,
 ἐπεὶ Λατῖνοι κωλυσθέντων τῇ σπάνει
 οὐ χώρας ἐκράτησαν ἐσπέρας μόνον,
 ἀλλὰ γε μικροῦ καὶ μερῶν πάσης ἔω·
 7510 καὶ γὰρ κατέσχον Βιθυνῶν ἔπαν θέμα,
 Λεντιανὰ τε Ποιμμαμητὸν καὶ Βύριν
 Λοπάδιόν τ' αὖ Ὀχυρὰς καὶ τὰ πέριξ·
 προῆλθον ἄχρις Ἀτραμυττίου τόπων,
 καὶ πάνθ' ὑπλάς πάραλα χωρία πόλεις
 7515 αὐτοῖς καθυπέταζον ἰσχυλευκότες.
 οὐχ ἦτιον ἐπέθραττον ἄνακτα πάλιν
 αἱ κατὰ χώρους Ἀδσόνων τυραννίδες·
 αὐτίκα καὶ γὰρ τοῦ Σαμφῶν πολιχνίου
 σὺν τοῖς προσοίκοις ἤρχε τοὑπὲκκλην Σάβας,
 7520 καὶ Μωροθεόδωρος Φιλαδελφείας,
 Δαβὶδ Κομνηνὸς Παφλαγονίας ὄλης,
 Ἀλεξίου σύναιμος ὢν τοῦ πρὸ χρόνων
 κατατυραννήσαντος Τραπεζουντίων,
 ὅστις ἐπωνόμαστο Κομνηνὸς μέγας·
 7525 κατηγέτην ἄμφω δὲ σειεῖν τοῦ γένους
 ἐξ Ἀνδρονίκου τοῦ βεβασιλευκότες,
 ἐκ τοῦδε παιδὸς Μανουὴλ πεφυκότες.
 ἀλλ' εὐχερῶς μὲν Θεόδωρόν τε Σάβαν
 ἀναξ μετήλθε τῇ θεοῦ συμμαχίᾳ,

7528 τε om V

Hic enim Caesar summopere studuit (7505) ut ex oriente Latinos eiiceret ibique nostrum firmaret imperium. etenim Latini prohibente nemine non solum terras tenebant occiduas, sed orientis quoque partem maximam. (7510) namque Bithyniae insederant provinciā, Lentiana, Poemanenum atque Barim, Lopadium atque Ochyram cum viciniis. quin et devenerant Atramyttium usque, maritimosque locos urbesque omnes (7515) abactis praediis sibi subiugaverant. nec minus animulū Caesaris mordebant circa suam natae dicionem tyrannides. ecce enim parva Sampsonis in urbe eiusque villis imperabat Sabas; (7520) et Philadelphiae Theodorus fatuus; David Comnenus cunctae Paphlagoniae, filius frater Alexii, cuius pridem Trapezuntiorum civitas iugum tulerat. hic porro dicebatur Comnenus magnus: (7525) ambo autem proprii generis originem ab Andronico Caesare trahebant, ex huius filio Manuele sc̄ti. et Theodorum quidem atque Sabam Lascaris deo favente statim

- 7530 *κάντεῦθεν ὄπτο Κελβιανοῦ δεσπότης,
Φιλαδελφείας Μαυίνδρον Νεοκάστρων.
καὶ Παφλαγονίας δὲ κρατεῖ πῶ χρόνῳ,
καταπαλαίσας Κομνηνὸν Δαβὶδ μάχη·
ᾧθεν παρεστήσατο σὺν Ἡρακλείᾳ*
- 7535 *Ἀμαστρίδα Κύνωρον Κρωῖμαν τὰς πόλεις
πρὸς τοῖς περίξ ἄπασι καὶ πολυχνοις,
καὶ κατεκυρίευσεν καὶ Παφλαγόνων.
Πέρσας δ' Ἰταλοὺς ταῖς καθ' ἡμέραν μάχαις
οὐκ εὐχερῶς μὲν, ἐτροποῦτο δ' σὺν ὁμῶς*
- 7540 *σθίνει θεικῶ συμμαχοῦμενος τάχα.
Παρέσχε δ' αὐτῷ πράγματα δυσθυμίας
ὁ φηγὰς Ἀλέξιος Ἀυσόνων ἄναξ,
ὣν πενθερὸς τούτου γε τοῦ βουσιλέως·
οὗτος γὰρ οὗτος ἐκπεσὼν κραταρχίας,*
- 7545 *καθ' ἧπερ ἰστόρησε φθάσας μοι λόγος,
ἀλώμενος πέφθακε Θεσσαλονίκην,
καὶ πρὸς Μαρίαν Ἀλαμανῶν ἐκ γένους,
ἣ πρὶν συνώκει συγγόνῳ Ἰσακίῳ,
μαρκεσίῳ δὲ τηρικᾷθ' ὤμενέτει,*
- 7550 *ἄριστα δεχθεὶς καὶ φιλοφρόνως πάνω,
ἐκεῖσε διέτριβε σὺν τῇ συζύγῳ.
ὣς δ' αὖ ἄνασειων τὴν πόλιν ἐφωράθη,
ἅμα γυναικὶ καὶ τέκνοις ἀπηλάθη,
καὶ πρὸς τυραννεύοντα τῶν Κορινθίων*
- 7555 *Σγουρὸν βαδίσας πρὸς γάμου κοινωνίαν*

7552 vel αὖ vel τῆν tollendum

vicit. (7530) atque hinc Celbiani se fecit dominum, Philadelpheiae Maeandricae Neocastrorum. sed Paphlagoniam aegritus obtinuit, Comneno debellato armis Davide; unde acquisivit cum Heraclea (7535) Amastridem Cytorum Cromnamque urbes cum circumiectis agris atque oppidulis, et Paphlagonum dominus evasit. Turcas vero Italosque perpetuis proeliis aegre mehercle, sed tamen devicit, (7540) vires fortasse ministrante deo.

Sed conturbavit animum Lascareos exsul Alexius olim imperator, socer ipsius sceptrum nunc tenentis. etenim ille post amissum regnum, (7545) ut mea superior rettulit historia, Thessalonicam errabundus venit; atque a Maria gepere Alamanna, quae coniux fuerat fratris Isaacii, nunc in Marchionis nuptias concesserat, (7550) exceptus peramanter et honorifice diversabatur ibi cum sua uxore. verum cum civium animos tentaret, mox cum uxore et liberis est deiectus. is ad Corinthi protinus tyrannum (7555) Sgurum profectus, foedere coniugii huic copulatum.

Ephraemius.

20

- τούτω κατηγγύησε τὴν θυγατέρα.
 κἀκεῖθεν ἀπέπλευσε πρὸς Αἰτωλίαν
 πρὸς τὸν κρατοῦντα Μιχαὴλ ταύτης τότε,
 πρὸς δ' αὖ παλαιᾶς Ἠλείρου κεκλημένης,
 7560 πρωτεξάδελφον συγγενῆ πέλοντά οἱ.
 ἄλσκεται δὲ πειραταῖς Λογγιβάρδοις,
 ἀπεμπολεῖται πρὸς Μιχαὴλ χρυσοῦ.
 ἐφ' ἱκανὸν γοῦν ἐνδιατετριφτός
 τοῖς τοῦ Μίχαηλ χωρίοις Ἀλεξίου,
 7565 θνήσκει βασιλὶς Εὐφροσύνη πρὸς νόσου,
 καὶ θάπτεται δὴ τῷ πολυχνίῳ Ἄρτης·
 αὐτὸς δ' ἀπέπλει πρὸς πόλιν τὴν Ἀττάλου,
 ἔνθα πεφθακῶς τῷ κρατοῦντι Περσίδος
 Ἰαθατίνῃ προσδέδεκτο γνησῶς,
 7570 ὃν αὐτὸς ἐκφεύγοντα τὰδελφοῦ χέρας
 καὶ πρὸς πόλιν ἤκοντα πρὶν δεδεγμένος
 θετὸν κατωνόμασε παῖδα βαπτίσας,
 καὶ οἱ συνέξῃει γε τῆς Κωνσταντίνου.
 ἔπειτ' ἐκεῖθεν ἀποδρὰς οὐκ οἶδ' ὅπως,
 7575 παλινδρομήσας εὐχερῶς πρὸς πατρίδα
 Ἰκονίου δέδεκτο σουλτὰν Περσούναξ,
 καὶ τηριαῦτα δυστυχοῦντ' Ἀλεξίῳ
 ὤφθη παρηγόρημα καὶ σωτηρία.
 οὗτός γε τοῖνον ἰκέτη τίνων χάριω
 7580 πρὸςβέβηται δὴ πρὸς νέον στεφθαφόρον,
 καὶ παραχωρήσασθαι γε τῆς κραταρχίας
 τῷ πρὶν κρατοῦντι πενθερῷ παρηγγύα·

tradidit filiam suam. mox illinc navi recessit in Aetoliam ad Michaëlem
 huic dominantem et simul Epiro, quam veterem vocant (7560) (erat
 enim Alexii ex fratre nepos): sed interceptum piratae Longobardi ad
 Michaëlem, auro repenso, mittunt. dum ergo longo diversatur tempore
 in Michaëlis dicens Alexius, (7565) moritur ex morbo Euphrosyne re-
 gina atque in oppidulo sepelitur Arta. ipse navigavit ad urbem At-
 tali, ubi est susceptus animo iubente a Turcarum sultano Iathatine,
 (7570) quem ipse olim profugum a fratre Cpoli hospitem exceperat et
 in baptismo filium adoptaverat, quicum Byzantium quoque deseruerat.
 sed postea Iathatines nescio quomodo (7575) feliciter reversus in pa-
 triam suam Turcarum rex et Sultanus Iconii evasit. hic ergo tanq̄ ae-
 rumnoso Alexio ara salutis fuit et solamen. etenim reddens supplicanti
 gratiam, (7580) misso ad novellum Caesarem legato hortatus est ut im-
 perio decederet socero suo, domino priori. deinde sumptis contra no-

- εἶτ' ἔκστρατεύσας καὶ κατὰ Ῥωμαίους
 μετὰ στρατιᾶς δυσσαριθμήτου μάλα,
 7585 ἄγων μετ' αὐτοῦ καὶ κρατοῦντα φηγάδα,
 τὴν Ἀντιόχου καταλαμβάνει πόλιν
 τὴν πρὸς Μαιάνδρῳ τῷ ποταμῷ κειμένην.
 ἀλλ' οὐδ' ὁ κρατῶν τῶν καθ' αὐτὸν ἡμέλει,
 ἀλλὰ προσοῦσαν στρατιὰν συναλίσας,
 7590 ἐλπίδας ἑξάσας τε Χριστοῦ δεσπότην,
 ἐπὶ σουλτάνον ἵεται Φαρραλέως.
 συρρήξικτος γοῦν συμβολῆς τε συμβάσης
 τὸ πλεῖστον ἠφάνιστο τῶν στρατευμάτων
 ἀνακτος, ὃν μάλιστα Λατίνων γένους,
 7595 ἔργ' ἀρείκᾳ καρτερὰ δεδειγμένον·
 Ῥωμαϊκῇ δ' ἔφευγεν ἀκόσμως φάλαγξ,
 ταύτης μενόντων μετρίων κατὰ μάχην
 ἀγωνίας τέρμα τε πᾶν σκοπουμένων.
 οὕτω δὲ νίκης μειδιώσης βαρβάρους,
 7600 ἄνω θένων κάτω τε σουλτὰν ἱππότης
 ἀναδιφῶν ἦν τὸν κρατάρχην Ἀδόβωνον·
 καὶ τόνδε καθ' ὄμιλον εὐρῶν ἱππότην,
 ῥώμῃ πεποιθῶς καὶ σθένει βραχιόνων,
 πλήττει κορόνη κατὰ κάρας αὐτίκα,
 7605 καὶ κατὰ γῆν βέβληκε ῥίψας ἐκ δίφρου,
 πλησθέντα τύψει συστροφῆς τε καὶ σκότους.
 ἐν χροῶ δὲ κινδύνου γε τῆδε τυγχάνων,
 αἴφνης ἑαυτὸν ἀναλαβὼν ὁ κράτωρ
 πλησθεὶς τε θείας ἔξ ἐπιπνοίας σθένους,

7595 δεδειγμένων V

stros armis egressus est cum innumero exercitu, (7585) exsulem habens
 in comitatu Alexium; Antiochiamque occupavit, urbem illam ad Maean-
 drum sitam. at neque Lascaris rebus suis deerat; qui congregatis quot-
 quot habuit viribus, (7590) spemque suam collocans in Christo domino,
 contra Sultanum exiit audacter. sed mox concerto proelio gravissimo,
 maxima pars exercitus Caesarei caesa est, Latinis constans stipendiariis,
 (7595) postquam ediderat strenua facinora: gentilis autem nostra confuse
 phalanx acie profugit, paucis exceptis qui pugnae reliquum expectarunt
 exitum. dum sic victoria barbaris arridet, (7600) hac illac eques Sul-
 tanus oberrans Romanum vestigabat imperatorem. quem ubi vidit equi-
 tem in turba, robore proprii brachii confisus, clava percussit Caesarem
 in capite, (7605) eumque ephippio proruit in terram, ictu patientem
 vertiginem et tenebras. in tanto versans Lascaris discrimine illico tam-
 en spiritum recepit, divinitusque robore repletus, (7610) pedibus in-

- 7610 σταθεὶς ἐπὶ πόδας τε γενναίως μάλα,
 σπάσθην τ' ἐρύσας· κούλειοῦ, τέμνει πόδας
 θηλείας ἵππων Περσάνωκτος ἐψύχως,
 καὶ τόνδε χαμαὶ κατέβαλεν ὑψόθεν.
 εἰτ' ἔξαπίνης, μηδενὸς πῶς εἰδότες,
- 7615 σουλτὰν κάραν τέμνητο τὴν μαιφρόνον,
 καὶ λοιπὸν ἠνέγκατο τὴν νίκην κράτωρ.
 τουτὶ τροπαιούχημα τὸν βασιλέα
 ποιεῖ μὲν ἐχθροῖς βαρβάρους φρικαλέον,
 ἤδ' ὀν ὑπηκόοις δὲ καὶ πεφιλμένον·
- 7620 πρὸς τοῖσδ' ἱκανῆς ἐμπιπλῆ θυμηδίας
 καὶ λήματος θύρσους τε τούτους εἰκότως.
 ἐντεῦθεν ἐσπεύσατο Ῥωμαίων κράτει
 ἢ πρὶν ἀλαζῶν Περσικῆ χώρα πρόφρων,
 καὶ λοιπὸν ἐσχόλαζε Ῥωμαίων κράτωρ
- 7625 ταῖς πρὸς Λατίνων συμπλοκαῖς τε καὶ μάχαις.
 καὶ πενθερὸν δὲ προσλαβὼν ἐκ τῆς μάχης,
 τιμήσας εἰκότα τε καὶ παρ' ἑλλίδα,
 ἀπαγαγὼν δὲ πρὸς πόλιν Νικαίων
 καὶ παρ' ὄσημα τοῦ κράτους ἀπεικδύσας,
- 7630 μονῆ διαίγειν Ῥακίνθον προσέμει,
 ἔνθα θανάων ἔτυχε ταφῆς ἐντίμου.
 Ταῦτα μὲν οὕτω συνέβη Λασκαριῶ·
 νῦν βούλεται λόγος δεδηλωσθαι πάλιν
 περὶ Μιχαὴλ ἀγγελωνυμουμένου
- 7635 τοῦ πρὶν κυριεύσαντος, ὡς ἔφη λόγος,
 παλαιῶς Ἠλείφρον τε σὺν Αἰτωλίᾳ.

sistens vigore magnanimo, evaginato ense succidit pedes fortiter equae Sultannum gestantem; atque hunc humi praecipitem sternit. mox improvise, incertoque auctore, (7615) crudele caput Sultano praeciditur; statimque ad nostros transiit victoria. atque hic successus triumphalis Caesarem barbaris fecit hostibus terribilem et subditis incundum ac gratissimum; (7620) insuper populi recreavit animos idoneaeque fiducia replevit. exinde pacem cum Romano imperio superba gens Turcarum libens fecit. quare imperator postea Latinis (7625) gerendis bellis expeditior fuit. nunc media ex pugna socero recepto exhibuit iustum praeter spem honorem; atque eum Nicaenam transferens in urbem, imperii tantum detractis insignibus, (7630) dat Hyacinthi pro sede coenobium, in quo defunctas sepelitur magnifice.

Atque ita se res Lascareos habebant. nunc nostra historia iterum convertitur ad Michaëlem cognomento Angelum, (7635) qui retinebat, ut supra diximus, subditam Epirum veterem cum Aetolia.

- Τούτῳ τριὰς ὑπῆρχε συγγόνων φίλη,
 Μανουὴλ Θεόδωρος καὶ Κωνσταντῖνος,
 ἀφ' ὧν ὁ Θεόδωρος ἐν Νικαίῳν
 7640 παρὰ βασιλεῖ διέτριβεν Ἀδσόνων·
 ἐπεὶ δὲ παιδὸς γνησίον διαδόχον
 ἀρχῆς Μιχαὴλ ἰδίας οὐκ εὐπόρει
 (ὁ γὰρ παρ' αὐτῷ Μιχαὴλ κεκλημένος
 νόθος τις ὑπῆν ἐκ παρανόμων γάμων),
 7645 δεῖται κρατοῦντος τοῦ Θεοδώρου πέρι,
 ἵνα παρ' αὐτὸν ἀφελθεῖς καταλάβῃ.
 πεισθεὶς ἄναξ πέπομφε τοῦτον εὐθέως,
 πίστις ἐνόρκους βασιλεῖ δεδοκῶτα
 ἧ μὴν φυλάξειν εὐνοϊκῆν οἱ σχέστιν
 7650 καὶ πίστιν ἀνόθεντον εἰς τέλος βίον,
 αὐτῷ τε δήπου καὶ διαδόχοις κράτους.
 οὕτως ἐπιστὰς Θεόδωρος ἐσπέρα
 συνῆν ἀδελφῷ Μιχαήλ, ὡς ἂν ἔφην,
 Αἰτωλίας ἄρχοντι καὶ νῆς Ἡλείρου.
 7655 ἐπεὶ δ' ἀπηνῶς Μιχαὴλ σφαγείς ἕξει
 πρὸς ἀνδρὸς οὕτω Ῥωμαίου κεκλημένου,
 νυκτὸς καθεύδων ἐν Βελλεγράδων ὕροις,
 ἔξυπνίης λέλοιπε τόνδε τὸν βίον,
 ἀρχὴν ἀδελφοῦ Θεόδωρος λαμβάνει,
 7660 ἀνὴρ στρατηγός, ἐδοθενῆς καὶ γεννάδας,
 γίγας βριαυρόχειρ τις, δῆξ ἐν μάχαις·
 ὃς παρὰ λαβῶν συγγόνου κληρουχίῳ
 ἀρχὴν τε μικρὰν εὐόριστον καθάπαξ,

Haec tres erant Michaëli fratres, Mannel Theodorus et Constantinus, ex quibus Theodorus Nicaena in urbe (7640) apud Romanum versabatur Caesarem. iam quia filio legitimo herede principatus sui Michaëli carebat (nam quem habebat dictum Michaëlem, spurium de vetita susceperat copula), (7645) oravit Caesarem ut ex aula sibi Theodorum illum liberum remitteret. annuens Caesar statim misit hominem, fide iurata sibi promittentem conservaturum se animum benivolam (7650) atque sinceram, quoad viveret, fidem ipsi et imperii successoribus. sic Theodorus ad occidentem veniens cum Michaële versabatur fratre, Aetoliae, ut dixi, principe et Epiri. (7655) sed postquam Michaëli crudeliter caesus a viro cui Romano nomen erat, noctu sopitus apud Bellegradum, vitam repente cum pece commutavit, fratris principatum Theodorus excipit, (7660) dux bellicosus, strenuus pugnator, alter Briareus gigas in proeliis; qui mox fratrum patrimonium augens e parvo

- ἠϋξῆσεν ἐπλάτυνε ταύτης τοὺς ὄρους,
 7665 ἐκ Βουλγάρων γῆς, Ἰταλικῶν ἀστέων
 Ἰλλυριῶν τε καὶ Τριβαλιῶν χωρίων
 ταύτην ἐπαύξων ἐδρόντων μεγαλύνων.
 ἔθθη καὶ γὰρ ὕψ' ἑαυτὸν, ὡς ἔπος,
 Ἀχρίδα καὶ Πρίλαπον, Πιλαγονίαν
 7670 σὺν τοῖς πέριξ ἅπασιν χωρίοις τόποις·
 κρατεῖ Θεσσαλίας τε σὺν Ἀχαιᾷ,
 Μακεδονίας καὶ μέρους τινὸς Θράκης·
 αἶρεῖ Δαλματίαν τε σὺν Ἐπιδάμνῳ,
 Ἰλλυρίδα γῆν, Ἀλβανοὺς ὄριτρόφους.
 7675 ἐδρὸ δέ οἱ τίθησι μᾶλλον τὸ κλέος
 ἢ κατὰ Πέτρον Λατίνου λαμπρὰ νίκη.
 γαμβρὸς γὰρ οὗτος εἰς ἀδελφὴν τυγχάνων
 Ἐρρῆ Βαλδουίνου τε τῶν βασιλείων,
 πρὸς πάπα χρισθεὶς εἰς κρατάρχην Λατίνων
 7680 Ἐρρῆ θανόντος εἰς Βύζαντος ἐατάλη,
 εἰς Ἐπίδαμνίων δὲ κατάρας πόλιν
 δι' Ἀλβανῶν ἔσπευδε τὴν Κωνσταντίνου
 μετὰ στρατιᾶς καταλαβεῖν εὐόπλου·
 ἀλλὰ προφθάσας Θεόδωρος γεννάδας
 7685 τοῦτον τροποῦται καὶ νικᾷ κατὰ κράτος,
 αὐτὸν τε καὶ στρατεύμα δοῦς ἄρδην ἕξει.
 πρὸς τοῖσδε Λυρράχιον αἶρεῖ τὴν πόλιν,
 καὶ στρατιὰν μὲν ἐμπιμπλῆ λείας σκύλων,
 αὐτὸς δὲ βασιλεῖον εἴληψε στέφος,
 7690 Πέτρον πεσόντος κατὰ μάχην, ὡς ἔφην.

magnum spatiosumque reddidit, proferens huius dilatansque fines,
 (7665) Bulgarorumque et Italarum urbibus, Illyricis oppidis et Tribal-
 licis efficiens opulentum et amplificans. ut enim paucis dicam, sibi
 subdidit Achridem, Prilapum, Pelagoniam (7670) cum suis agris et op-
 pidis finitimis. Thessaliam occupavit cum Achaia, et Macedoniam cum
 Thraciae particula; Dalmatiam acquisivit cum Epidauro, Illyrii tractum,
 monticolae Albanos. (7675) sed nihil huic tantam gloriam peperit quan-
 tam Petri Latini clades splendida. hic quia sororem in coniugio habebat
 Errici et Baldvini imperatorum, a papa coronatus Latinus Caesar,
 (7680) defuncto Errico, missus est Byzantium. atque Dyrrachium de-
 latus ad urbem mox per Albanos itinere pedestri ibat Byzantium cum
 instructo exercitu. sed avertens Theodorus strenuus (7685) Petrum
 insigni percussit victoria, ipsum cum toto exercitu delevit. urbem quin
 etiam tenuit Dyrrachium, suumque praeda ditavit exercitum. ipse re-
 galem induit coronam, (7690) in acie Petro, ut diximus, occiso. nam

οὗτος πλατύνας εὐτυχῶς ἀρχῆς ὄρους,
ταῖς ἄλλεπαλλήλοις τε κεκρωθεὶς νίκαις,
ἐν οἷς ὑπῆρχε προσημένειν εὐκ ἠγάπα,
ἀλλὰ φρονεῖ μέγα τι καὶ παρ' ἄξιαν.

7695 φημιζεται γοῦν βασιλεὺς αὐτοκράτωρ
τῶν ὧν κατῆρχεν ἀστῆων καὶ χωρίων,
στεφθεὶς κεφαλὴν βασιλικῆ ταινία
παρ' ἀρχιθύτου Βουλγάρων Δημητρίου.
θεὸς δ' ἐπευδόκησε τούτοις οὐδ' ἔλωσ'

7700 μισεῖ γὰρ ὄντως ὑπερηφάνους φάσεις.
ὄθεν δίκην δέδωκεν ὕστερον θράσους,
σβέσειν ὑπόστας τοῦ φάους τῶν ὀμμάτων.

Κατὰ μάχην οὕτω δὲ κτανθέντος Πέτρου,
παισι τ' ἐπὶ τέτρασι λυόντος βίον,

7705 Ῥομπέρτω Φιλίππῳ τε καὶ Βαλδουίνῳ,
πρὸς τῆδε μιᾷ θυγατρὶ τῆ Μαρία,
τούτων κραταρχεῖ Ῥομπέρτος Βυζαντίδος
πράγμασι κοινοῖς μαλακῶς κεχημένος,
μετ' Ἐρρῆν κατάρξαντα τὸν τεθνηκότα,

7710 ἀνδρεῖον ἄνδρα καὶ πάνυ ῥωμαλέον.
εἶτα μετ' αὐτὸν σύγγονος Βαλδουῖνος,
μέτριος ἀγήρ, σωφρονικός, χαριεὶς,
ἐφ' οὗ κρατοῦντος ἡ Κωνσταντίνου πόλις
ἐπανεσώθη Ῥωμαίων κραταρχία.

7715 ἡ δ' αὖ Μαρία πρὸς γάμου κοινωνίαν
τῷ Λαυκαριῷ βασιλεῖ συνεζύγη.

7706 τοῖσδε?

aucta sua feliciter dicione et cumulatis elatus victoriis non fuit contentus acquisitis opibus, sed ad maiora praeter fas anhelans (7695) imperatorem Caesarem se dixit eius quae ipsi suberat dicionis; atque regali coronatur stemmate a Bulgarorum Demetrio archipraesule. sed deus rem gestam minime probavit, (7700) qui mentes odit hominum superbas. quamobrem Michaël seram luit poenam, utroque lumine orbatus oculorum.

Petrus in pugna spoliatus vita quattuor reliquit liberos superstites, (7705) Robertum et Philippum ac Balduinum, praeterea filiam Mariam. ex his Robertus imperavit Byzantii, sed administrans ignave rem publicam, post vita functum Caesarem Erricum, (7710) strenuum virum et plane fortissimum. post illum frater regnavit Balduinus, modestus vir et temperans ac gratus; quo dominante Constantini civitas ad Romanorum rediit imperiam. (7715) Petri Maria filia nuptiali vinculo impe-

- πρώτης γυναικὸς ἐκλελοιπύιας βιον,
 τῆς δ' ἐκ Κιλίκων δευτέρας εἰς πατρίδα
 διά τι μῖσος ἀποπεμφθείσης πάλιν.
 7720 οὗτος γυναικάδελφον αὐτοῦ Ῥομπέρτον
 εἰς Εὐδοκίαν τὴν τρίτην θυγατέρων
 σπεύδων ἀγαγεῖν γαμβρὸν ἀθέσμῳ τρόπῳ,
 ἔριν ἐνήκε ποιμενάρχῃ τῷ τότε,
 τῷ φιλοσόφῳ Μανουῆλ κεκλημένῳ,
 7725 μὴ συγκατανέουσι τῷδε τῷ γάμῳ.
 Θεὸς δὲ λύει τὴν ἀθεσμογαμίαν,
 πρὶν ἢ γενέσθαι τήνδε, τοῦ βασιλέως
 βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐκλελοιπότης.
 Ἔτι κραταρχοῦντι γε τῷ Λασκαρίῳ
 7730 πράγματα πολλὰ καὶ μακρὰς ἀγωνίας
 Ἐρρῆς παρῆχεν ὁ κρατῶν Βυζαντιδὸς,
 τιθεὶς ὑφ' αὐτὸν Ῥωμαϊκὰ χωρὶ
 ληλατῶν τε καὶ κατατρέχων πόλεις·
 δραστήριος γὰρ καὶ σθεναρὸς ὦν χέρας
 7735 καὶ πρὸς μάχας ἔτοιμος, ἀντικρὺς Ἄρης,
 τὰ Ῥωμαϊκὰ δ' ἠσθενηκότα βλέπων,
 καὶ μᾶλλον ἀφ' οὗ σουλτάνου κατισχύσας
 Λάσκαρις ἄναξ ἀπέβαλεν ἰππότας
 ἄνδρας Ἰταλοὺς ἀρεϊκοὺς γεννάδας,
 7740 συγχῶς ἐπιστρέψατε Ῥωμαίων ἄρσι,
 τῶν κωλυσόντων ἐσθενῶν ἠρωμένων,
 παρὰ τοσοῦτον τοῦ θράσους ἀφιγμένος
 ὡς καταδραμεῖν καὶ μέχρῃς Ἰωνίας

ratori Lascari coniungitur, qui uxorem primam fieverat extinctam, secundam autem Cilice gente natam nescio quo odio in patriam remiserat. (7720) idem Robertum coniugis germanum optabat generum, contra fas ecclesiae iugando tertiam filiam Eudociam. cum Manuele patriarcha iurgium hinc ortum est, philosopho appellato, (7725) huiusmodi vetante ne fierent nuptiae. sed deus abruptit illicitum coniugium: priusquam enim fieret, ipse Caesar humanae vitae terminum imposuit.

Ceterum adhuc imperante Lascare (7730) molestias multas et proelia continua Byzantii dominus Erricus exhibuit, cum sibi Romana oppida subiiceret, susque deque urbes diriperet ageret. vir enim erat efficax, forti manu, (7735) alacer ad pugnas semper, et Marti par; qui cum Romanos laborantes cerneret, praesertim quia, dum Sultanum debellat Lascaris Caesar, equites amiserat Italos viros strenuos mavortios, (7740) perpetuo nostros lacessebat bello. quin cum in finibus obviant nulli, tanta est elatus confidentia Erricus, ut usque in Ioniam fa-

ληηλατοῦντα τὰ μεταξὺ χωρία,
 7745 δροῦντ' ἀφανίζοντα τῆς μάχης νόμῳ,
 σκηνας τε πῆξαι κατὰ χώρον Νυμφαλου,
 εἰθ' ὑπονοστήσαντα τὴν πόλιν φθάσαι.
 ταῦτ' ἄρα Λασκάριος Ἐρρηῖ συνέβη·
 εἰς σπονδὰς ἀμφοῖν συμβάσεις τ' ἀφργμένῳ

7750 αἱ συμβιβάσεις τάδε καὶ συμφωνίαι,
 ὡς ἂν Ὀχυρὰν τὴν πόλιν καὶ τὰ πέριξ,
 τὰ κατ' ὄρος τ' αὐτῷ Κυμινῷ χωρία,
 τυγγάνον ἀγχοῦ φρουροῦ λελεγμένου,
 φῶλον κατάσχη καὶ νέμηται Λατίνων·

7755 Κάλαμος ἢ κώμη δέ, παρ' οὗ τὸ κλίμα
 τῶν Νεοκάστων τὴν καταρχὴν λαμβάνει,
 ἕρημος ἀοικήτος ἦ τε καὶ μένη.
 τὰ δ' ἀπὸ τοῦδε καθ' ἕω νενευκότα
 (Νεόκαστρα ταῦτ' ἔστι, Πέργαμος πόλις

7760 Κελβιανόν τε καὶ Χλιαρὰ καὶ Σμύρνα)
 σὺν τοῖς κατ' εὐθὺν κειμένοις καὶ πλαγίως
 ἅπαντ' ἀνεῖται βασιλεῖ Λασκαρίῳ.

Πρόθυμον ὀρμηῖ καὶ τὰ παρὰ Βουλγάρων
 ἐπεισπεσόντα Ῥωμαῖδι τῷ τότε

7765 τῆς ἱστορίας παραδοῦναι τῷ λόγῳ.

Καὶ πρὶν μὲν, εὖ ἔχοντος Ἀδσόνων κράτους,
 πολλῶν κακῶν αἴτιον ἔθνος Βουλγάρων
 ὑπῆρξε Ῥωμαίοις τε καὶ κραταρχίᾳ.
 Ἰσάκιον γὰρ ἀγγελώνυμον πάλαι

ceret excursus, vastatis late terris interpositis, (7745) nil bello intactum iniquens, donec tandem ante Nymphaei regiam tentorium figeret. sed mox Byzantium reducem tulit pedem. ideo Lascaris cum Errico convenit. deinde pacis foedere coaluerunt, (7750) cuius huiusmodi condiciones erant, ut urbs Ochyra cum agro suo et pagi monti circumiecti Cymino, qui mons ab urbe Ochyra prope abest, Latinis dominis inoolisque cederent; (7755) Calamus autem pagus, unde incipit Neocastro- rum quae dicitur provincia, neutrius partis esset ac deserta. regiones autem ad orientem versae, Neocastria videlicet atque urbs Pergamus, (7760) Celbianum, Chliara atque Smyrna cum circumiecto regionum latere Lascari cuncta Caesari parerent.

Nunc iam fert animus omnia quae Bulgari per illud tempus contra nos fecerunt (7765) historiae reliquo pandere sermone.

Adhuc florente Byzantino imperio causa multorum exstitit malorum rei nostrae publicae Bulgarica natio. nam et Isacium, Angelum cogno-

- 7770 κατὰ Βερροθὴν ἐκνικῆ κατὰ κράτος,
 ὥστε πρὸς ἄλλοις καὶ σεβάσμιον ζῶλον
 σταυροῦ διαρπάσαντας αὐτοὺς κερδαίνει,
 ὃν Ἀδσόνων ἄνακτες ἐχθρῶν ἐν μάχαις
 ἡγήτορ' εἶχον καὶ τρόπαιον καὶ σθένος,
- 7775 ἀμήχανον κάλλος τε καὶ ποικιλίαν,
 χρυσῷ τιμαλφείσι τε λίθοις μαργάροις
 καὶ τεχνικαῖς χάρισιν ὠραιῶμένον,
 τούτου μέσον φέρονται τιμίον ξύλον
 ᾧ σωματικῶς προσπαγεῖς ὁ δεσπότης
- 7780 Χριστὸς καθηγιασεν αἵματι τόδε,
 θήκας τ' ἐφεξῆς ἐξ ἐκατέρου μέρους
 χρυσοῦ τεχνίτη προσφυῶς εἰργασμένας,
 ἐν αἷς προσῆν λείψανα Χριστοῦ μαρτύρων
 καὶ μητρανάνδρον παρθένου σεπτὸν γάλα,
- 7785 τεμάχιον ζώνης τε τῆσδε τιμίας,
 καὶ πλεῖστα τιμήντα καὶ θαυμασιέα.
 καὶ τῷ μετ' αὐτὸν παραλαβόντι κράτος
 Ἀλεξίῳ γε κομνηναγγελωνύμῳ
 πολλοὺς ἀγῶνας προὔξνησαν καὶ μάχας.
- 7790 ἄρτι δ' ἀλούσης Ἰταλοῖς Βυζαντίδος
 καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν καταλυθέντος κράτους,
 ὁ κυριεύων Βουλγάρων Ἰωάννης,
 σκαιὸς τις ἀνὴρ καὶ φιλαίματος κύων,
 Ἄζαν Πέτρου σύναιμος ὢν ἀλαστόρων,
- 7795 ἐν Ἀδριανοῦ Λατίνοις σκηνοῦμένοις

7782 εἰργασμέτος V

mine, (7770) magna devicit apud Berroen clade, ita ut cum cetera praeda diripuerit crucis dominicae sacrosanctum lignum, quod erat nostris regibus in proeliis ducis instar, robur, victoriae omen. (7775) theca fuit, specie eximia et ineffabili, auro gemmisque rutilans pretiosis et laborati operis artificio, sinu complectens venerandum lignum, quod dominus suffixo quondam corpore (7780) sanctificavit sanguine perfusum. inerant et aliae ex utroque latere thecae, ab aurifice pervenuste effictae, martyrum Christi reliquias gestantes, deiparaeque virginis lac sanctissimum (7785) cum venerandae zonulae segmento mirisque aliis rebus religiosissimis. Alexio quoque Isacii successori, aequae Commenis Angelis progenito, permultas Bulgari pugnas obtulerunt. (7790) mox occupata ab Italis Byzantio eiusque imperio ad nihilum redacto, regnator Bulgarorum Ioannes, homo inhumanus vel cruentus canis, Petri Asanisque frater detestandorum, (7795) Latinos obsidentes Hadrianopolim eamque

- καὶ τήνδ' ἔλειν ἀπεύδουσι παντὶ τρόπῳ
 ἐπιστρατεύει σὺν στρατιῇ Σκυθίδι,
 καὶ κατὰ κράτος ἐκνικῆ σφῆς τοῖς ὄπλοις,
 ὡς καὶ κρατάρχην σφῶν ἀνεξωγηκέναι
 7800 τὸν Βαλδουῖνον, ὡς ἀνόπιν ἐρρέθη.
 ἐπεὶ δ' ἔλειν ἔσπευδεν Ὀρεισιάδα
 καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν ὑπαγαγεῖν φρουροῖς,
 ἀλλ' ἦν χανῶν ἀντικρὺς ὡς λύκος μᾶτην·
 ἐντεῦθεν οἶον ἐκμανεῖς ὁ μαινόλης
 7805 καὶ κατεπαρθεῖς, Σεναχηρεῖμ ὡς πάλαι,
 ἄλλως τε μηδὲν ἐμποδῶν ἔχων ὄλωσ,
 Μακεδονίαν καὶ Θράκην κατατρέχει,
 κώμας ἐρημῶν καὶ κατασκάπτων πόλεις,
 δηρῶν, σκυλεύων, ἐκ βάρθρων ἀνατρέπων.
 7810 καταστρέφει πρῶτα μὲν Φιλίππου πόλιν,
 πόλιν περιώνυμον εὐκλειστάτην.
 ἔπειτα κατήρειψε τὰς ἄλλας πόλεις,
 κύνδιστον Ἡράκλειαν καὶ Σηλυβρίαν,
 Ῥαιδεστόν καὶ Πάνιον σὺν Λιονίῳ,
 7815 Τραιανοῦ τε καὶ Μάρωνος τὰς πόλεις,
 πόλιν Μοσυνόπολιν καὶ τὴν Στάγειραν
 καὶ πλείστας ἄλλας ἢ βέβηλος καρδία.
 οὕτως ἐρημῶν καὶ σκυλεύων τὰς πόλεις
 φθάνει περιώνυμον Θεσσαλονίκην,
 7820 ἀκεῖ βιαίως τὸν βίον καταστρέφει
 πλευρίτιδι μὲν, ὡς ἀκούειν ἦν, νόσῳ,

7796 ἔλειν γε?

summa vi nitentes capere adgressus est cum Scythico exercitu, et summa clade adfectos debellavit; quorum etiam principem Balduinum (7800) ab ipso vivum captum supra diximus. deinceps Orestiadem tentavit Bulgarus, ut suae dicionis oppidis adiungeret: sed inhiavit frustra tamquam lupus. hinc ergo malo percitus furore, (7805) superbusque ut alter Senacherimus, cum nihil usquam ipsi iam resisteret, Thraciam Macedoniaeque concursabat, pagos desolans, civitates diruens vastans depraedans, a fundamentis quatens. (7810) in primis quidem evertit Philippopolim, famigeratam urbem et nobilissimam; deinde et alias prostravit civitates, inclytam Heracleam ac Selybriam, Rhaedestum, Panium cum Daonio, (7815) Maroneam insuper et Traianopolim, itemque Mosynopolim et Stagiram aliasque plurimas, hic pessimus mortalium sic vastitati indulgens et latrociniis Thessaloniceam denique illustrem venit, (7820) ubi immaturum habuit vitae finem, pleuritis, ut fama

- ὡς δ' αὖ κλέειν πέφυκε σαφῶς εἰδότεων,
 ᾧ τίθεται πῶς, χριστομάρτυρος ξίφει
 Θεσσαλονίκης προστάτου Δημητρίου.
- 7825 τούτου δ' ἀπορορήξαντος ὡς ἔφη βίον,
 ἀδελφόποις τις Βορίλας κεκλημένος,
 Σκυθίδα θείαν γαμετήν παρανόμως
 γήμας, ἐπῆρξεν ἐγκρατῆς καὶ Βουλγάρων.
 Ἄσαν δὲ παιδα παιδαγωγός τις λάθρα,
- 7830 νέον κομιδῆ, παραλαβὼν ὡς τάχος
 πρὸς Σκύθας ἀπήγαγεν εἰς σωτηρίαν.
 Ἄννα βασιλῆς συζύγῳ Λασκαρίῳ
 θυγατέρας τέξασα τρεῖς λείπει βίον,
 Εἰρήνην Μαρίαν τε σὺν Εὐδοκίᾳ.
- 7835 ἀλλὰ Μαρίαν δευτέραν κατὰ γένος
 εἰς κῆδος ἐξέδωκε ῥηγὸς Παιόνων
 νύμφην ἐφ' οὗ βασιλεὺς φυτοσπόρος,
 ἐπανιόντος ἐκ Σιών πρὸς πατρίδα·
 πρώτην δ' Εἰρήνην ἡμίβαστο πρὸς γάμον
- 7840 Παλαιολόγων ἐκ γένους Ἀνδρονίκῳ,
 ὃν δεσποτικῆς ἠξίωσεν ἄξις.
 τούτου θανόντος, ὡς προφθὰς ἔφη λόγος,
 ταύτην συνῆψε κατὰ δευτέρους γάμους
 πλήρει χαρίτων ἀνδρὶ χυριτωνύμῳ
- 7845 Βατιάτῃ, Λουκῶν ἐκ γένους κατηγμένῳ,
 σθέντι Διδυμότειχον ἄστρῳ πατρίδα,
 ἀδχοῦντι τιμὴν πρωτοβεστιαρίτου·
 ᾧ πενθερὸς λέλοιπε θνήσκων τὸ κράτος,

fuit, extinctus morbo. vel eum potius, ut aiunt recte conscii vulgoque creditur, Christi martyr perculit Thessalonicam protegens Demetrius. (7825) postquam tyrannus vivis exemptus fuit, huius ex fratre nepos dictus Borilas, Scythidi iunctus amitae incestis nuptiis, Bulgarae gentis excepit dominatum. Asanis autem paedagogus filiam (7830) puerum adhuc, clandestina fuga consulens vitae, transtulit ad Scythas.

Anna regina coniugi Lascario tribus filiabus editis vita excessit, Irene et Maria atque Eudocia. (7835) Mariam, quae nata erat secundo loco, regis Paeoniae filio in matrimonium Sione revertenti in patriam suam genitor Caesar tradidit desponsam. maiorem natu Irenem nuptui tradidit (7840) Palaeologorum surculo Andronico, quem etiam despotae dignitate ornavit. quo tamen extincto, ut retro diximus, eandem collocavit secundis nuptiis Ioanni, et re et nomine gratioso (7845) Vatatzae, de Ducarum stirpe genito et oriundo urbe Didymoticho, protovestiarii dignitate ornato. atque huic socer moriens imperium tradidit. ipse

ἐν δ' Ἰωάννου τῆ μονῆ τοῦτου νέκυν,
 7850 ἔγγυς βιώσας πενήκοντά που χρόνων,
 ἐξ ὧν ἐβασίλευσεν ἄνω πρὸς δέκα.

Ἰωάννης ὁ Δούκας ἦτοι ὁ Βατάτζης ἔτη λγ'.

Ἰωάννης οὕτω δὲ τυχὼν τοῦ κράτους
 εὐθὺς τειαινίωτο παρ' ἀρχιδύτου
 τοῦ φιλοσόφου Μανουὴλ κεκλημένου,
 7855 ὅστις μετὰ Μάξιμον ἔσχε τὸν θρόνον,
 καὶ λοιπὸν ἐδράξατο τῆς κραταρχίας
 κοινῶν τε λοιπῶν ἀρρενωπῶς πραγμάτων·
 ἦν γὰρ στρατηγὸς συνετὸς βουλευφόρος,
 ψυχῆς παραστήματι σὺν ἐπιτομία,
 7860 ῥώμῃ βραχιόνων τε σώματος σθένει
 κοσμούμενος μάλιστα, συνέσει πλέον,
 καὶ καρτερικὸς ἐν μάχαις ἀντιπάλων,
 ἀναξ ἀγαθὸς καὶ μαχητὴς γεννάδας,
 εὐεργετικὸς καὶ φιλοικτος εἰσάγαν,
 7865 ἐπηκόοις μὲν εὐμενὴς ἡδὺς μάλα,
 ἐχθροῖς δὲ φοβικὸς καὶ δυσάντητος θεῶ,
 προκινδυνεύων προφρόνως κληρουχίας,
 ταμεῖον ὄντως τῶν ἀγαθοῦρημάτων,
 ὄντως χαριτώνυμος, ἐνθεὸς χάρις,
 7870 αὐξων πλατύων τοὺς ὄρους Ῥωμαίδος
 ὄπλοις στρατηγίαις τε σὺν ἐδβουλίαις,
 συγχῶς στραταρχῶν, καθερῶν ἐν ταῖς μάχαις,
 ἐπανασῶζων τὰς πόλεις Ῥωμαίδι

in Hyacinthi sepelitur coenobio, (7850) aetatis anno ferme quinquagesimo, duodevigesimo dominatus annos.

Ioannes Ducas Vatatzes an. 33.

Sic adsecutus Ioannes imperium statim a patriarcha est coronatus Emmanuele, cui cognomen philosopho, (7855) post Maximum tenente sacrum thronum. ille deinceps ad imperii regimen remque gerendam publicam gnave incubuit: dux enim erat sapiens et consiliuosus, animo instructus alacri et audace, (7860) robusto brachio viribusque reliquis; praecipue tamen praeditus prudentia, et sustinendis proeliis invictissimus, rex bonus pariter bellatorque strenuus, benignus, misericors apprime, (7865) benivolus in subditos et benignissimus, hostibus formidandus intolerabilis, creditum sibi imperium prudenter tuens; verus recta factorum fons et thesaurus, et suo consentiens nomini, id est gratiosus; (7870) augens dilatans dicionis fines armis, peritia bellica et consilio, semper in aciem ducens pugnisque occurrens, urbes Romano vindicans

- γνώσει λόγῳ πράγματι καὶ πείρῳ μάχης,
 7875 ὡς ὕψ' ἑαυτοῦς ἐπέταξαν Λατῖνοι
 τῶν Ἀδούρων τ' αὐτὸ καλῶς ἀποστάται,
 προσηγνὲς ἐδέντευκτον ἦθος δεικνύων,
 μέτριος, εὐθύς, εὐπρόσιτος, χαρῆς,
 τιμῶν μοναχῶν καὶ Θεοῦ θνητόλους.
 7880 Ἰσα προσεῖχε δ' ἀγγέλοις ἀρχιθύταις,
 ἐκκλησίας ἔθιμα μὴ παρατρέπων,
 ἀποστολικῶν δογματῶν ἐπαινήτης
 καὶ τῶν πατρικῶν καὶ νόμων τῶν κειμένων,
 γνώμην μεγαλόψυχον ἐν καλοῖς ἔχων.
 7885 δεῖγμά τι σαφὲς τῆς μεγαλοδωρίας,
 μοῆν περιθρύλητος ἢ τῶν Σωσάνδρων,
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν θαῦμα τῆς οἰκουμένης.
 πλὴν εἶχε μικρὸν συσκιᾶζον βραχέως
 τῶν ἀρετῶν ἥλιον αὐτοῦ τι νέφος·
 7890 ἦττητο βραχὺ τῆς ἐρωτοληψίας.
 Ὑπῆρχεν αὐτῷ καὶ αὐζυγος ὀλβία,
 Εἰρήνη λαμπρά, βασιλισσῶν τὸ κλέος,
 μερῆς ἀγαθῆ καὶ φίσις ἔξαισία,
 βοηθὸς ἀνδάμιλλος εἰς τὰ πρακτέα,
 7895 ἀνδρεία γυνή καὶ θεὸν φοβούμενη,
 σεμνή, μεγαλόψυχος, ἄλλη Δεβώρα,
 οὐχ ἦττον ἀνδρὸς διέπουσα τὸ κράτος
 καὶ συνδιαφέρουσα τῷδε φροντίδας,
 πανευλαβῆς τῷ κοσμίῳ, ξένη φύσις,
 7900 κέρας Ἀμαλθείας τε σαφῶς ὡς λόγος·

imperio prudentia, voce, manu, et Martis opere, (7875) quas vel Latini subditas sibi fecerant, vel alii contra imperium rebelles perfidi; mittem comemque indolem prae se ferens, modestus, aditu facilis, liberalis, monachorum reverens et sacerdotum, (7880) episcopes angelorum instar habens, nihil in ecclesiasticis immutans moribus, apostolicorum dogmatum laudator statutarumque a patribus regularum; ingenti ad res praeclaras instructus animo, (7885) cuius demonstrat liberalitatem martyrum salutarium coenobium nobile, quod mundi dicitur merito miraculum. sed enim brevis quaedam interdum nebula virtutum eius solem infuscabat; (7890) amoris vincebatur quandoque illecebris.

Erat ipsi et splendida tori socia. Irene, decus inclytum reginarum, pars optima coniugii, eximia indoles, ad res gerendas aemula auxiliatrix, (7895) virilis mulier animi, dei reverens, magnanima, pudica, novella Debora, aequae cum viro publicam rem gubernans, gravesque cum illo regni curas, dividens, femina pietissima, morata admodum,

- ἥς ἔργον ἀμήχανον εἰς κάλλους λόγον
 εὐτεχνίας τε μαρμάρων ποικιλίας
 ὁ προδρόμου κάλλιστος ἐν Προύση δόμος,
 ὃν εἰς σεμνεῖον καθίδρυσεν ἐνθάτως
- 7905 μονοτρόπων εὖ καὶ λατρευτῶν κυρίου.
 αὕτη λόγων ἔστεργε πατέρας μάλα,
 μονοτρόπους αὖ καὶ Θεοῦ θνητόλους,
 καὶ τῶν πενήτων ἦν χορηγέτις ξένη.
- Τῷ δ' οὐκ ἀνεκτὸν ἦν βλέπειν στεφηφόρῳ
- 7910 τοὺς Ῥωμαϊκοὺς ἐπεριγράπτους ὄρους
 τὴν ἄμπελόν τε τῆς ὄλης κραταρχίας
 σοσι καθάπερ Ἰταλοῖς λωβουμένην·
 ὄθεν πεποιθῶς συντρίβοντι τὺς μάχας
 καὶ νικοποιῶ πανοθενουργῶ δεσπότη
- 7915 μάχην συνάπτει Λατίνοις φρικαλέαν
 ἐν Ποιμανηνοῦ χωρίοις κεκλημένον,
 οὗ ταγματάσχη τῶν ἄνω στρατευμάτων
 νεὼς ἀνέται Μιχαὴλ πρωταγγέλω.
 ἤγούντο ταῖνν στρατιᾶς μὲν Αὐσόνων
- 7920 ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ βασιλεῖς, ἐμπρέπων
 πᾶσιν ἀρίστοις ὡς ἐν ἡρώων ἴλαις
 τὸ πρὶν Ἀχιλλεύς, ἀπολάμπων τοῖς ὅπλοις
 καὶ ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἀναδούμενος νίκαις·
 τοῦ Λατινικοῦ δ' ἀναριθμητὸν στίφους
- 7925 ἄλλοι τε πάλιν καὶ δυνὰς ἑταιμόνων
 Θεοδώρον Λύσκαρι τοῦ βασιλέως,
 οἳ πρὶν ἀποδράσαντες ἐκ βασιλείως

(7900) atque Amakhæe verum, ut aiunt, cornu. huius opus mirum et pulcherrimum arte simul et marmorum varietate Prusæa in urbe præcursoris templum; quod sanctuarium tradidit incolendum (7905) a se fundatum monachis deique famulis. ipsi placebant docti apprime homines, monachi quoque et dei sacerdotes; et subleuabat opibus laute egenos. At vero Caesar aegro ferebat animo (7910) Romanos breui linea conclusos fines atque universi vineam imperii ab Italis vastatam tamquam suis. quare confisus proeliorum arbitro, victoriosq̄ omnipotentis domino, (7915) pugnam cum Latinis commisit asperam in Poemaneni oppidi territorio, ubi caelestium ordinum tribuno templum consurgit Michaëli archangelo. Romanum ergo ducebant exercitum (7920) cum alii multi tum Caesar, præcellens fortibus cunctis, tamquam in heroicis Achilles quondam splendidus ordinibus, victoriarum gloria clarissimus. Latinum vero innumerum exercitum (7925) ducebant, præter alios, fratres duo Lascareos Theodori regnantis nuper, qui a Caesare

- τῷ τῶν Ἰταλῶν ὑπεκλίνθησαν κράτει,
 καὶ τηνικαῦτα κατὰ Ῥωμαίων σφίσι
 7930 καὶ συνεμάχον καὶ συνεκρότου μίχην.
 καὶ συρραγείσης ἐξ ἑκατέρου μάχης
 νίκην ἀπηνέγκατο Ῥωμαίων ἄναξ,
 κατὰ κράτος δ' ἤττηντο Λατίνοι πάλιν.
 ἔνθα βασιλεὺς ἄπτο φηγγύων τρέπων
 7935 ἐναντίων φάλαγγας ἐνθέψ σθένει,
 πῦσι κελεύων, ἐμπικιλῶν προθυμίας.
 ἔνοπλος, ἰππότης δὲ λογχίτης ἅμα,
 ἄνω κάτω θέων τε καὶ περιθέων,
 ἔβαλλεν ἐχθροὺς τῷ δόρυτι καιρίων,
 7940 αὐτὸς δι' αὐτοῦ τὴν μάχην καταρτῶν.
 καὶ σὺν ὀλίγοις, ὡς Γεδειῶν τις νέος,
 ἄλλοθρόων ἤττησε τὰς μυριάδας,
 οὓς μὲν παρανάλωμα μαχαίρας δρούσας,
 οὓς δ' ἀλχμαλώτους ἀπαγαγῶν δεσμίουσ.
 7945 ἔλῶν δὲ τυφλοῖ καὶ Λασκαρίους τότε.
 τουτὶ τροπαιούχημα Λατίνων θρούσος
 ὄφρῶν τε καὶ φύσημα συνέστειλέ πως,
 ἔψωσε Ῥωμαίων δὲ τὴν κραταρχίαν
 καπὶ μέγ' ἀνήγαγε τῆς εὐτολμίας.
 7950 Ἄλλη δὲ πάλιν Λατινική τις φάλαγξ
 Σέρρας κατατρέχουσα τὴν πόλιν τότε,
 ὄλεθρον ἤτταν φυλετῶν γνοῦσα, τάχος
 ἐκείθεν ἀπέδρασε σὺν ἀκοσμίᾳ,

7948 τὴν om V

Ioanne deficientes ad Italorum partes se contulerant, nunc conspirantes cum hostili exercitu (7930) adversus nos in aciem prodierant. ergo exercitibus utrimque concurrentibus Caesar Romanus rettulit victoriam, et Latinorum sunt prostratae vires. tunc cernebatur Caesar perrumpens fugans (7935) hostium phalanges robors divino, cunctos imperio regens, audacia complens, vectus equo cataphractus et hastam tenens, susque deque currens, ordines perlustrans, hostes letifera lancea percutiens, (7940) ipsemet manu propria bellum gerens, paucisque comitantibus, ceu novus Gedeo, hostium magnas proterens catervas, quos partim gladio messuit in acie, partim constrictos vinculis abduxit. (7945) Lascares quoque captos excaecavit. atque hoc tropaeum contudit audaciam superbosque spiritus Latinorum, nostratium autem extulit fortunam, et confidentiam plurimam restituit.

(7950) Tunc alius quoque exercitus Latinus, qui Serras bello quatibat urbem, clade suorum cognita celeriter illinc tumultuaria recessit fuga,

- καλῆς στρατιᾶς Ἀγγέλου Θεοδώρου,
 7955 ὃν φθάσας ἰστόρησε τὸ πρόσθεν λόγος,
 ἐπίθεσιν δέισασα προσδοκιωμένην.
 οὗτος γάρ, ὡς ἔφημεν, ἄρξας ἀστέων
 Ὁρεισιᾶδος Σερρῶν Θεσσαλονίκης,
 ἄλλων πολιχνῶν τε καὶ χώρας ὄσης,
 7960 καὶ βασιλικοῖς ὠρμίσθεις συμβόλοις,
 ἀντίμαχος κράτιστος ἦν τοῖς Λατίνοις,
 ἀντίθετος δὲ καὶ κραταρχοῦντι Ἀδούρῳ.
 οὗτος μὲν αὐτὸν ἤξιον μάλ' ἐνδίκως
 τῶν δευτερείων ἀπολαύειν τοῦ κράτους
 7965 καὶ τῶν ὑφ' αὐτὸν κυριεύειν ἀστέων·
 αὐτὸς δ' ἀπρὶξ ἦν τοῦ στέφους δεδραγμένος.
 προβάλλετ' οὐκοῦν δεσπότης παραλόγως
 καὶ σεβαστοκράτορας καὶ δομestίλους
 ὄφρικίων ἄλλα τε καθ' ἕπερ κράτωρ.
 7970 Ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἐκνικήσας, ὡς ἔφη,
 τὴν τῶν Ἰταλῶν στρατιάν κατὰ κράτος,
 καὶ καθελὼν σφῶν μεγάλῳ ψυχον τύπον
 ἕρει πόλεις χώρας τε ταῖς στρατηγίαις,
 Λεντιανὰ τε, Ποιμανηρὸν αὐτίκα,
 7975 καὶ Βερβενίκον καὶ Χαρίορον πάλιν.
 πηξάμενος δὲ καὶ νεῶν μακρῶν στόλον
 παρῆχε πολλὰ πρᾶγματα τοῖς Λατίνοις,
 ἐκ γῆς ἐπιῶν καὶ θαλάσσης πολλάκις,
 καὶ σφᾶς σκυλεύων καὶ κακῶς δρῶν ὡς σθένος,

7972 τὸν μεγάλῳ ψυχον V

metuens ne Theodori Angeli, (7955) cuius iam nostra meminit historia, in se ruentem cerneret exercitum. hic enim, ut iam diximus, urbium dominus Serrarum Orestiadus Thessalonicae, oppidorumque aliorum cum agris suis, (7960) et iam adsumptis regis insignibus, Latina proelia egregie sustinebat. sed nostro quoque resistebat Caesari, qui sane patiebatur aequo animo secundum esse Angelum in imperio (7965) suarumque urbium dominum se gerere. sed hic coronam retinebat mordicus, designabatque absurde sebastocratoras despotas et domesticos atque alia huiusmodi nomina dignitatum tamquam Caesar.

(7970) At imperator post victoriam illam quam de Latino retulit exercitu, compressa hostium tumida superbia, urbes cum territoriis occupavit, Lentiana statim atque Poemanenum, (7975) Charioron deinde et Vervenicum. idem longarum navium classe instructa multam Latinis praebebat molestiam, aggrediens ipsos terra marique saepius, praedas

Ephraemius.

21

- 7980 και τὰς ὑπ' αὐτοὺς παραλαμβάνων πόλεις.
 Μάδυτον εἶλε και πόλιν τὴν Καλλίου
 σὺν τοῖς περίξ ἅπασι χωρίοις τόποις.
 Ταύταις κρατοῦντος ἐμβραδύοντος μάχαις
 κατενύεται οἱ παρ' Ἀνδρονίκου λόχος
- 7985 πρωτεύαδέλφου, Νεστόγγου γε τοῦπικλήν,
 συνίστορας ἔχοντος ἀνδράς ἐντίμους,
 Ἰσάκιον σὺναιμον Ταρχαναώτην
 και Συναδηνὸν και Φλαμουλίον μέγαν
 ἐταιρειάρχην Μακρηνόν, ἄλλο στίφος·
- 7990 ὃ γινὸς βασιλεὺς και πυρὶ δοὺς τὸν στόλον
 πρὸς τὰς Ὀχυράς τὴν πόλιν ἀποτρέχει,
 κακεῖ τὸ πρᾶγμα δοὺς ἔτασμιῶ και κρίσει
 ὑπευθύνους εὗρηκε τοὺς εἰρημένους.
 και Νεστόγγον μὲν σύγγονον πρωτεργάτου
- 7995 και τὸν Μακρηνὸν ἐστέρησεν ὁμμάτων·
 καθεῖρξεν ἄλλους· τὸν δ' Ἀνδρονίκον πάλιν
 εἰρκτῆ παραδίδωσιν ἐν Μαγνησίᾳ,
 ἀπ' ἧς ἀποδοῦς ὄχει· εἰς τὴν Περσίδα.
 ἐκ τοῦδ' ἑαυτῷ λοιπὸν ὁ στεφηφόρος
- 8000 φρουροὺς περιέστησε και ξιφηφόρους
 πρὸς φυλακὴν σώματος ἢ σωτηρίαν,
 ἔλευθερίως τῆς πρὶν ἐκλελησμένος
 τῆς θ' ἀπλοϊκῆς βιοτῆς τῆς ἀτέχνου,
 ἔχων βοηθὸν και συνεργὸν εἰς τόδε
- 8005 κοινωνὸν ἐνῆς και βοηθὸν τοῦ βλου,

7987 Acropolita tribuit hoc cognomen Synadeno; at Ephraemius videtur Isacio dare. M. 7991 hoc cognomen v. 7751 singulari numero scribitur. M.

abducens, pro viribus atterens, (7980) urbes illorum armis capiens, quas inter Madytum et Calliupolin cum circumiectis pagis ac territoriis.

Atque in his bellis dum versatur Caesar, ab Andronico patitur insidias, (7985) patruelis filio, Nestongo dicto, qui coniuratos habuit viros nobiles, fratrem Isacium atque Tarchanietam Synadenum et Phlamium et Macrinum, hetaeriarcham magnum, aliosque plures. (7990) recognita imperator, cremata classe, celeri cursu se recepit Ochyras; ubi quaestione de negotio instituta, praedictos culpae reperit affines. quare Nestongum primarii rei fratrem (7995) Macrinumque simul multavit oculis, alios inclusit; Andronicum pariter vinclis Magnesiaee custodiendum tradidit, unde is elapsus abiit ad Turcas. ex illo autem tempore imperator (8000) armatis se custodibus circumsepsit ob corporis tutelam atque vitae, omissa iam priore facilitate simplicis moris et procul suspicione. atque ad hoc etiam adiutricem habuit (8005) tori consortem et

τὴν ἀρρενωπὸν λῆμα προσπεκτικμένην
ἡθός τε βασιλεῖον ἐν τοῖς πρακτέοις
Εἰρήνην βασιλισσαν, εἰρήνης δότιν.

Ἄσύμφορον κρίναντες αὐτοῖς τυγχάνειν

8010 ἰστυῶν Ἴταλοι πρὸς βασιλέα μάχας
συνῆλθον αὐτῷ, συμβάσεις δεδρακότες
καὶ παραδόντες ἄστυ Πηγῶν εὐθείως,
ἔπειθ' ὑπεκστάντες δὲ χωρῶν ἀστέων
τῶν πρὸς νότον γε κειμένων κραταρχία,

8015 τῶν δ' αὖ πρὸς ἄρκτον πλησίον Βυζαντίδος
ἔτι κρατοῦντες σὺν Βιθυνίας τόποις.
καὶ λοιπὸν ὑπὴν ἀνακωχῆ τῆς μάχης.

Οὕτως ἐχόντων ὡς ἔφην τῶν πραγμάτων,
οἰκήτορες στέλλουσι πρὸς βασιλέα

8020 Ὀρεσιτιάδος λιπαροῦντας ἱκέτας,
ὡς ἂν σταλείσης στρατιᾶς τούτων πόλις
ἐλευθέρα γένοιτο χειρὸς Λατίνων.

μετὰ στρατιᾶς τοιγαροῦν πέμπει τάχος
Ἰσπὴν πρωτοστράτωρα σὺν τῷ Καμμύτζη,

8025 οἱ τὴν πόλιν φθάσαντες, ἔνδον τειχέων
εὖ προσδεχθέντες, εἰσέδραμον ἀσμένως.

ἔπει δὲ Θεόδωρος Ἀγγέλων γένους
σχεδὸν κατήρχε Μακεδονίας ὅλης
τῆς γείτονος Θράκης τε σὺν τοῖς ἐν κύκλῳ,

8030 ἄνευ Ροδόπης Ἀχρῖδοῦ Μελενίκου
(τούτων γὰρ ἦρχε Σθλάβος ὀνομασμένος,
οὗ τὰ κατ' αὐτὸν ἔξερεῖ τάχα λόγος),

vitae subsidium, virili praeditam spiritu reginam atque regali ad res gerendas indole, Irenem, parem nomini, auctorem pacis.

Iam cum Italici cernerent inutile (8010) a se susceptum bellum contra Caesarem, pacis cum ipso foedus pepigerunt; et urbe quidem Pegis excesserunt atque aliis oppidis territorisque, quotquot ad austrum nobis erant posita, (8015) sed borealem Byzantii viciniam retinuerunt cum Bithyniae partibus. deinceps vero quies a bellis erat.

Hoc rerum statu cives Orestiadus mittunt ad Caesarem legationem supplicem, (8020) valde rogantes ut submisso exercitu ipsorum urbem gravi Latinorum ereptam iugo libertati redderet. is ergo cum exercitu statim misit protostratorem Isem et Cammytzem, (8025) qui progressi illuc in urbem facile praecepti votis penetrarunt. at Theodorus ille stirpe Angelus cunctae erat prope Macedoniae dominus finitimaeque Thraciae cum viciniis, (8030) Rhodope excepta Achride Melenico: namque his terris imperabat Sthlabus. nunc ago res gestas

- ἐπεὶ κατήρχεν, ἐκ Θεσσαλίας ἄρας
 τὴν Ἀδριανοῦ κυταλαμβάνει πόλιν,
 8035 καὶ τῆσδ' ὑπῆρξεν ἐγκρατῆς συμφωνία.
 ἔξηλάθη γούν στρατιὰ βασιλέως
 κακῶν ἀπαθῆς, καὶ τρέχει πρὸς τὴν ἔω.
 Οὕτω κατασχὼν Θεόδωρος τὴν πόλιν
 αἰεὶ παρῆχε πράγματα τοῖς Λατίνοις,
 8040 τὰς σφῶν σκυλεύων καὶ κατατρέχων πόλεις.
 ἐπῆλθε μὲν Βιζύη Λατίνων πόλει,
 πρὸς δ' αὖ γε Βρύσει χωρίοις θ' ὑπηκόοις,
 καὶ πάντα πορθεῖ καὶ σκυλεύει τὰ πέριξ.
 ἐπιστρατεύει καὶ μέχρι Βυζαντίδος,
 8045 καὶ τοῖς Ἰταλοῖς ἐντίθησι δειλίαν.
 οὗτος πρὸς Ἀσὸν τὸν κρατοῦντα Βουλγάρων
 σπονδὰς ἔθηκε συμβάσεις τ' ἐνωμότους.
 Ἀσὸν δ' ὑπῆρχεν οὗτος υἱὸς Ἀσάνη
 τοῦ Βουλγάρων ἄρξαντος ἔμπροσθεν χρόνον·
 8050 οὗστις θανόντος τῆδε τοῦ φυτοσπόρου,
 καὶ τοῦ Βορίλα Βουλγάρων σχόντος κράτος,
 καθάπερ ἰστόρησε φθάσας μοι λόγος,
 φυγὰς ἀπέδρα πρὸς Σκύθας παριστρώους·
 εἶτα Σκυθικὸν Ῥωσικὸν λαβὼν ὀτίφος,
 8055 ἐπιστρατεύσας τῷ κρατοῦντι Βορίλα
 ἀνακαλεῖται τὴν πατρὸς κληρουχίαν,
 καὶ κατὰ μάχην συμπλακεῖς τοῦτον τρέπει,
 ἑλὼν τε τυφλοῖ καὶ κραταρχεῖ Βουλγάρων.
 πρὸς τόνδε τολύνην Ἀσάνην Ἰωάννην

Theodori faber. hic e Thessalia cum armis progrediens ad Hadriani urbem semet contulit, (8035) quam occupavit incolis faventibus. quam-obrem inde expulsae regiae copiae in orientem rediere incolumes.

Sic Theodorus urbe hac potitus numquam Latinis non erat molestus, (8040) horum concursans urbes et depraedans. is Byziam quoque Latinorum urbem insedit atque Brysin pagosque subditos, cunctaque late diripuit viciniam. tandem Byzantii moenia progressus usque (8045) magnum Italicis intulit timorem. hic cum Asane Bulgarorum rege iuratum foedus amicitiae pepigit. erat hic autem Asan Ananis filius eius qui olim imperabat Bulgaris; (8050) isque excedente vita parente suo, Bulgaricumque regnum rapiente Borila, veluti nostra historia iam retro dixit, fuga trans Istrum in Scythiam evaserat. mox comitante Scythico Rossoque milite (8055) dominatori Borilae bellum inferens recuperavit patrium imperium: aemulum enim acie profligatum, captum caecavit, ipse regnum tenuit. cum hoc, ut dixi, Asane Ioanne

- 8060 ἀναξ ἑπακτὸς Θεόδωρος, ὡς ἔφην,
 εἰρηρικὰς θείας συμβάσεις μεθ' ὀρκίων
 καὶ κῆδος ἔδρα, τοῦδε παῖδα Μαρίαν
 τὴν ἐκ νοθείας προσλαβὼν νύμφην φίλην
 εἰς ἀδελφὸν τὸν Μανουὴλ ἐνόμωας.
- 8065 μετὰ δὲ μικρὸν συμβάσεις διαλύσας
 καὶ συναλλίας στρατιᾶς πλεῖστον στίφος
 ἐπιστράτευσεν Βουλγάρων ἀρχηγέτη
 καὶ συρραγείσης ἕξ ἑκατέρων μάχης
 ἦταν ὑπέστη Θεόδωρος ἑσχάτην,
- 8070 αὐτοῦ στρατιᾶς ἀκλεῶς λελυμένης.
 καὶ συσχεθεὶς αἰσχίστα Μυσοῖς βαρβάροις
 πρὸς Ἀσὴν ἀλγυλάωτος ἀπήχθη τάλας
 μετὰ λογύδων προσγενῶν ἐριτίμων
 ἄλλον τε πολλῶν μυριαρίθμου στίφους.
- 8075 ἀλλ' Ἀσάνης μὲν Θεόδωρον κατέχων
 πολλῆς Θεραπειας τε τιμῆς ἤξιον,
 πλῆθος δ' ἄλωτὸν ἐκλείει πρὸς πατρίδας
 ποσὶν ἐλευθέρους τε καὶ δίχα φόβου
 ἐπινυδραμεῖν ἐκ φιλανθρώπου τρόπου,
- 8080 τάχα δ' ἑαυτῷ καὶ τιθεὶς τὸ συμφέρον
 μετὰ γὰρ ἀπόλωσιν αὐτῶν εὐθέως
 μετὰ στρατιᾶς ἐξιὼν πρὸς τὰς πόλεις
 ἦρει τε ταύτας εὐχερῶς ἄνευ μάχης,
 καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν συνέταττε φρουροῖς.
- 8085 τὴν Ἀδριανοῦ παραλαμβάνει πόλιν,
 μεθ' ἣν Διδυμότειχον ἀσφαλῆ πόλιν,

(8060) Caesareae dignitatis usurpator foedus pacificum statuit Theodorus, tum etiam affinitatem: nam Mariam istius notham filiam iustis nuptiis germano fratri Manueli iunxit. (8065) sed enim paulo post contempto foedere, contractoque plurimo copiarum numero, Bulgaro regnatori bellum intulit. mox concurrentibus utrimque viribus extremam cladem Theodorus pertulit, (8070) eius disappo turpiter exercitum ipse indecore captus a Moesis barbaris infelix ad Asanem vinotus ducitur cum selectis nobilibus et praecipuis et cum ingenti vulgi multitudine. (8075) verum Asanes captum Theodorum benignitate multa et honore habuit, captivumque vulgus militum in patrias suas libero pede solutumque metu sivit reveri ob elementem suum animum; (8080) quia et fortasse ob utilitatem suam. nam post emissos vinculis captivos, statim cum proprio exercitu percurrit urbes, easque obtinuit facile et sine proelio, suaeque adiunxit dicionis oppidis. (8085) Hadrianopolim occupavit urbem, mansitumque oppidum Didymotichum, deinde Thraciam

- ἔπειτα Θράκην Μακεδονίαν δὴν,
 Βολερὸν εἶλε καὶ Ξάνθειαν καὶ Σέρρας,
 ἄστυ Πριλάπου, Πελαγονίας πλάτη
 8090 σὺν τοῖς περὶ ἅπασιν χωρίοις τόποις.
 αἶρει τε Πρέσπαν Δεάβολιν Ἀχρίδα,
 Ἀλβανὸν ἅπαν, Ἰλλυριῶν τὸ κλίμα,
 καὶ τῆς Βλαχίας τοὺς ὄρους κατατρέχει.
 ἔπειτ' ἐπανάειξε πρὸς τὴν πατρίδα,
 8095 καὶ φρουρίων μὲν τινα Ῥωμαίοις νέμει,
 ἄλλα δ' ἀφήκεν ὅφ' ἑαυτὸν τυγχάνειν.
 ἐντεῦθεν οὖν ἔδοξεν οὗτος Ἀσάνης
 θαυμαστός ἀνὴρ μακαριστὸς τοῖς ἔλοις.
 ἦν γὰρ ἀληθῶς συμπαθῆς πρὸς πάντ'
 8100 οὐ γὰρ ἐχρήτο καθ' ὑπερήκοιαν φόνους,
 οὐδ' εἶχεν ὀμότητα τὴν ἐν βαρβάροις
 σύμφυτον ὄλον συμπεφυκυῖαν γένει,
 ἢ Ῥωμαῖοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἐνετρέφα,
 ὡς πρὶν κρατάρχει Βουλγάρων κακοτρόπως,
 8105 ἀλλ' ἦν ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος φύσει.
 τῷ τῷ ποθεινὸς Αὔσσοισιν ἦν Βουλγάροις.
 Φρουρούμενος δὲ Θεόδωρος ὡς ἔφην,
 φιλοφροσύνης τ' ἀπολαύων ἐν χρόνῳ,
 ἐπεὶ τυρέειν μηχανᾶς ἐφωράθη,
 8110 τοὺς ὀφθαλμῶν ἐσβεστο λύχνους ἐνδίκως.
 αὐτοῦ δ' ἀδελφὸς Μανουὴλ ὁ δεσπότης,
 κατὰ μάχην ὦν καὶ φυγῇ κεχηρμένος,
 Θεσσαλονίκην καταλαμβάνει πόλιν.

cunctamque Macedoniam. Bolerum quoque cepit Xanthiam Serras
 Prilapum, latos Pelagoniae campos, (8090) cum circumiectis omnibus
 castellis. cepit et Prespam Deabolin Achrin, Albaniam cunctam,
 Illyricam provinciam. Valachiae quoque concursavit fines. postremo
 in patriam reducem tulit pedem. (8095) oppida vere partim nobis
 concessit, partim in sua retinuit potestate. ob has res gestas visus
 est Asanes vir admirandus, cunctis laudabilis: clemens vere erat mi-
 tisque admodum, (8100) nec subditorum caedibus indulgebat; neque
 saevitia barbaris ingenita stirpis velut propria hic laborabat; nec
 rursus nostro sanguine gaudebat, velut priores impii reges Bulgari,
 (8105) sed bono erat clementique ingenio, et nostris aequae ac Bulgaris
 gratissimus.

Captivus vero, ut dixi, Theodorus, et iam expertus diu benivole-
 tiam, postea moliri fraudes deprehensus (8110) meritam poenam excae-
 catus pertulit. eius autem frater Manuel despota, praedicto e proelio

- καὶ τῆσδ' ἐκυρίευσε πραγμάτων δόξα
 8115 σὺν τοῖς γε λοιποῖς ἀστῶν καὶ χωρίων
 τοῖς κατὰ δύσιν ἐγκαταλειμμένοις.
 οὗτος καλεῖσθαι δεσπότης ἡρημένος
 ἐχρήτο μᾶλλον βασιλικοῖς συμβόλοις,
 ἐν ὑπογραφαῖς διὰ κοκκίνου γράφων.
 8120 πρὸς ὃν τις ἀπέσκωπεν εὐστόχως μάλα,
 ὡς σοὶ προσάδειν ἀρμόδιον τυγχάνει
 σὲ τὸν βασιλέα τε δεσπότην ἕμα.
 Καὶ Σθλάβος ἀνὴρ, οὗπερ ἐμνήσθην ἄνω,
 ἐκ Βουλγάρων φύς, προσγενῆς ὢν Ἀσάνη,
 8125 λαβὼν κατέιχε φρουρίον Μελενίκου,
 καὶ τῆς Ῥοδόπης ἤραξε σὺν τοῖς φρουρίοις
 καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ χωρίοις ἀραρότως,
 καὶ δεσποτικῆς ἀξίας γε τυγχάνει
 πρὸς τοῦ κρατοῦντος Ἐρρητῆ τῆς Κωνσταντίνου,
 8130 οὗ καὶ συνήφθη τῆς θυγατρὶ τῆς νάσφ.
 ἐνίοθ' οὗτος συνεμάχει Λατίνοις,
 ἐνίοθ' ἀδίδις Βουλγάροις τοῖς φυλέταις,
 καὶ Θεοδώρῳ τῷ Κομνηνῷ πολλάκις.
 τίνι δ' ὑπάντων οὗ συνήραξε' εἰς λόγον,
 8135 ἄλλοπρόσαλλος ἐδράμιστος τυγχάνων;
 Τοῦ δὲ κρατοῦντος Ἰταλῶν ταῦ Ῥομπέρτου
 βίον καταστρέψαντος ἐν Βοιωτίᾳ,
 σφῶν Ἰωάννης παραλαμβάνει κράτος,
 ἔξωρος ἀνὴρ, τῆς Σιών ῥῆξ τυγχάνων.
 8140 ὃς καὶ μάχην ἴσθησε πρὸς βασιλέα,

fuga se subducens, Thessalonicam urbem cursu petiit, eiusque nullo resistente dominum (8115) se gessit, atque urbium ceterarum, quae ad occidentem reliquae sibi fuerant. hic cum vocari despota voluisset, regias tamen usurpabat tesseras, rubrica utens in subscriptionibus. (8120) in quem iocatus est acute admodum nescio quis dicens "congruit vocari, ut est in psalmo, te regem et despotam."

Ille etiam Sthlabus, cuius antea memini, Bulgarns gente Asanisque affinis, (8125) insederat praesidium Melenici et Rhodopem tenebat cum castellis eiusque montis pagis dominio firmo; despota quoque acceperat dignitatem a Byzantino imperatore Henrico, (8130) cuius et notam filiam habebat coniugem. hic nunc Latinas sequebatur partes, nunc Bulgariis favebat popularibus, Comneno quoque saepe Theodoro: nemini vero firmam servabat fidem, (8135) homo desortor atque versipellis.

Iam cum Robertus Italus imperator vivendi finem in Boeotia fecisset, Byzantii sceptrum Ioannes excepit, decrepitus vir, qui Sionis rex erat. (8140) atque hic nostro Caesari bellum intulit in orientem na-

- μετά γε νηῶν ἐκπεπλευκῶς εἰς ἔω
καὶ τῆς Λαμψάκου κατάρας νεωρίῳ.
πλέον δὲ μηδὲν δεδρακῶς ὑποστρέφει·
ὃ γὰρ βασιλεὺς Ἀδούων Ἰωάννης
- 8145 γενναῖος ἀντίμαχος ἦν ἀντιστάτης,
εἰ καὶ καθυπέστραφεν ἄρτι τῆς μάχης
τῆς πρὸς Καίσαρα Γαβαλᾶν ἀποστάτην,
εἰ καὶ τριήρεις καὶ δυνάμεις αὐτῷ πάλιν
Παλαιολόγω παραδόντος Ἀνδρονίκῳ,
- 8150 ὃν εἶχε δομέστικον μέγαν τῷ τότε,
πρὸς τὴν Ῥόδον πέπομφε κατ' ἀποστάτου.
ἀλλ' οὖν μετρίους παραλαβὼν ὀπλίτας
ὄπλοις ἀπέργεν ἐκδρομὰς τοῖς Λατίνοις.
καὶ τὰ κατὰ μάχην δὲ τὴν ἀποστάτου
- 8155 αἴσιον ἔσχε Παλαιολόγω πέρας,
καὶ κατὰ νοῦν τείνοντα τοῦ βασιλέως.
Τοῦ Λατινάρχου δ' ἐκλελοιπότης βίον
κληροῦχος ἀρχῆς Βαλδουῖνος γίνεται,
ἥπιος ἀνὴρ, σωφρονικὸς, χαρίεις.
- 8160 Ἄναξ δὲ τιθεὶς τοῖς ὑπηκόοις σθένος
καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἄσσει καὶ χωρίοις
εἰρηνικὴν σύναρσιν εἶτε καὶ πλάτος,
ἐναντίοις δὲ συστολὴν καὶ δειλίαν,
κῆδός τε κατήλλαξε μνηστειᾶν θ' ἄμα
- 8165 πρὸς τὸν κρατοῦντα Βουλγάρων τὸν Ἀσάνην,
καὶ πιστὰ συντέθεικεν ὄρκια πάλιν,
σπονδὰς ἐνωμότους καὶ συμφωνίας,

8167 τί καί?

vibus directis atque occupato Lampsaci navali. verum nil ultra aggressus retro cessit. Ioannes enim imperator noster (8145) validus erat obex et adversarius. qui quamquam bello vix perfunctus fuerat adversus Gabalam Caesarem rebellem, et quamquam naves etiam cum militibus Andronico traditas Palaeologo, (8150) qui magnus illi tunc erat domesticus, rebellis causa Rhodum amandaverat, attamen paucis stipatus militibus armis Latinas incursiones reppulit. insuper pugnam adversus rebellem (8155) prospero eventu gessit. Palaeologus et ex sententia Caesaris Ioannis. Imperatore Latinorum mortuo heres imperium Balduinus adit, vir mitis ac modestus et gratiosus.

(8160) At Caesar noster subditorum auctis viribus, et securae pacis munere per cuncta imperii oppida florente, pertorrefactis hostibus et repressis, affinitatem quoque quaesitis nuptiis (8165) cum Bulgareum rege Asane iunxit, iurataque fidem rursus obtulit et firmas ami-

- ὡς, εἰ παρείκοι, συγκροτοῖτο προσφόρως
καὶ συμμαχοῖτο πρὸς μάχας ἐναντίων,
8170 καὶ πάλιν εἰ δέοιτο, χειρὸς Ἀσόνων,
καταπολαύοι Βουλγάρων ἀρχηγέτης.
τούτων πραχθέντων ὄντιερ εἰρήκειν τρόπον,
συνέροχεται δὴ πρὸς πόλιν τὴν Καλλίου
μετὰ συνένου καὶ θυγατρὸς Ἑλένης
8175 Ἀσὸν βασιλεῖ καὶ βασιλίδι τότε,
καὶ συντελοῦσι συνάφειαν νύκτων,
Θεοδώρου Λάσκουρὶ συνῆζυγμένον.
Ἀσὸν θυγατρὶ κατὰ νόμους Ἑλένη.
ἐπευλόγει δὲ τοὺς γάμους ἀρχιδύτης
8180 Θεῖος Γερμανός, συμπαρῶν τελουμένοις,
τῷ τηνικαῦτα ποιμενάρχῃς Τρινθῆβου,
τῷ Βουλγαρίας ὑποκείμενος θρόνω.
οὐκ οἶδ' ὅπως κέκριτο συνέδου κρίσει
θεοπλισματὶ τε τοῦ κρατοῦντος Ἀσόνων.
8185 τιμὴν πατριάρχου γε καὶ κλήσιν ἔχειν,
κῆδους τινόντων τῶν κρατούντων οἱ χάριν.
ἔπει δ' ἐπεπλήρωτο τὰ κατὰ γάμους,
βασιλεὺς Εἰρήνη μὲν ἄμα νυμφίους
οἴκαδ' ἀπήει κατὰ τοὺς ἕω τόπους,
8190 πρὸς Μυσίαν δ' αὖ ἡ βασιλεὺς Βουλγάρων
δυὰς δ' ἀνάκτων σὺν θυάμεσι πάλιν
Μακεδονίαν κατέδραμα καὶ Θράκην,

8182. rectius Acropolita ait *Κωνσταντινουπόλεως*. neque certe Ioannes Græcus imperator decretum candidisset de episcoporum Bulgarorum inter se praeerogativis. M.

citiae condiciones, ut si utilem operam conferret sibi Bulgarus et bellorum socius fieret, (8170) idem vicissim, si Romano auxilio forte indigeret, frustra non requireret. his quemadmodum dixi constitutis, profectus est Asanes Calliopolim cum tori socia filiaque Helena (8175) ad Caesarem reginamque praesentem ibi, et liberorum celebrarunt nuptias: Ioannis enim filia datur Helena Lasari Theodoro in matrimonium; benedixitque nuptiis patriarcha (8180) rei gestae praesens Germanus venerabilis. tempore illo Ternobi archipraesul, metropolitae Bulgaro antea subditus, patriarchalem titulum obtinuit nescio qui sacrae synodi iudicio (8185) decretoque simul nostri Caesaris, qui affinitati tribuit hanc regiam gratiam. post celebratos nuptiarum ritus regina Irene cum novitiis sponsis in orientem redux domum petiit, (8190) et Bulgara regina in Moesiam rediit. at reges ambo stipati exercitibus Thraciam Macedoniaeque percurrerant, et Latina castella urbesque captas absque

- καὶ Λατινικὰ χωρία τε καὶ πόλεις
αὐτοῖς διεΐλον καὶ κατέσχον ἀμάχως.
- 8195 τὰ Μάδυτα μὲν καὶ Χερρονήσου πλάκα,
πόλιν Καλλίου σὺν ὄρει τε τοῦ Γάνου
μάχῃ παρεστήσατο προφθὰς ὁ κράτωρ,
οὗ καὶ πόλιν ἔκτισε πρὸς πάδας ὄρους·
ἀρχῆς δ' ὄρους ἔπηξεν ἄχρι Μαρτίτζης.
- 8200 τὰ δ' αὖ κατ' ἄρκτον προσνευενκότα μέρη
κληρουχίαν εἴληφε Βουλγάρων ἄναξ.
καὶ μέχρι δ' αὐτῶν τειχεῶν Βυζαντίδος
ἄνακτες ἄμφω προσπελάζουσιν ὄπλοις,
καὶ ποίαν οἶαν ἐντιθῶσι Λατίνοις.
- 8205 ἐκάτερος δ' ἔπειτα τῶν βασιλείων
χειμῶνος ὑπέστρεψεν εἰς κραταρχίαν.
Ὅ μὲν γε Θεόδωρος ἄνακτος γόνος,
ἄνηθος ὣν τις καὶ νεώτατος φύσει,
εἰ καὶ συνῆει μεθαμῶς γε τῇ κόρη,
- 8210 πλὴν ἄλλ' ἀνήκτο σὺν Ἑλένῃ συζύγῳ
πρὸς βασιλίδος εὐμενῶς φιλοφρόνως.
μεταμεληθεὶς δ', ὡς ἐνῆν ἀπικιάσαι,
ἐφ' οἷς Ἄσαν δέδρακε πρὸς βασιλέα,
στείλας πρὸς αὐτὸν ἐκλιπαρεῖ σὺν δόλῳ
- 8215 αὐτῷ σταλῆναι τὴν φίλην θυγατέρα
προσρήσεώς τε καὶ φίλης θείας χάρι
ἐν Ἀδριανοῦ τῇ πόλει σκηνομήνῳ
μετὰ στρατιᾶς καὶ συνένου φιλιότης,

8195 τὰ Μάδυτα] hoc nomen v. 7981 effertur singulari numero. M.

labere bellico dividebant. (8195) Madyta quidem et tractum Chersonesi, Ganum etiam montem et Callinpolim antea noster bello Caesar cepit. oppidum quoque ad montis pedem struxerat, finesque imperii protulit Maritzam usque. (8200) verum regionea reliquas ad Boream sitas rex Bulgarorum sibi vindicavit. quin adeo Byzantina usque ad moenia cum armis ambo rages appropinquarunt, incutientes mirum Latinis metum. (8205) verum instante hieme rex uterque in suum reversus est deinde imperium.

Iam Theodorus imperatoris filius, impubes adhuc teneraque aetate, quamquam puellae nondum idoneus erat, (8210) diversabatur tamen cum sponsa Helena apud reginam matrem amantissimam. sed enim Asan, ut credere par erat, gestae cum nostro Caesare rei paenitens, misso legato precibus fallacibus (8215) ad se reduci petiit filiam suam, ut eius alloquio et visu frueretur, quoad versaretur in Hadriani urbe

- μετὰ δ' ἐπανάκειν γε πρὸς τὸν γαμέτην.
 8220 σταλεῖσαν οὐκοῦν προσλαβὼν φητοσπῶρες
 οὐκοῦν μεθῆκε καὶ δακρύουσαν μάλα
 ἐπαναδραμεῖν, ὡς ὑπόχεσις, πάλιν·
 ἀλλὰ σὺν αὐτῇ πρὸς Μυσοῦς ἀποτρέχει,
 μεθεὶς ὁπαδοῦς ἵέναι καλενδρόμους.
 8225 Εἶτα Σκυθικὸν μυριάριθμον στῆφος
 Ἰστρον περῶσαν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις,
 ἄκοντος Ἀσάν, δι' Αἴμου καὶ Ροδόπης
 χόδη ἐπῆλθε Μακεδονίας τόποις,
 καὶ τήνδ' ἐλπίσαντο σὺν πάσῃ Θράκῃ,
 8230 εἰς Αἶνον αὐτὴν πεφθακότες τὴν πόλιν
 καὶ τὰ πρὸς ἐσπέραν γε νέοντα μέρη·
 ὧν οἱ μὲν εἶχον τὰς νομὰς ἐλευθέρως
 κατὰ ποταμὸν Ἐβρον ὠνομασμένον,
 ὃς ἐκβολὰς τίθησιν εἰς Ἀμφιτροίτην·
 8235 οἱ δ' αὖ ἐνηλλίζοντο τοῦδε χωρίοις
 κἂν τοῖς πεδίοις καὶ τόποις παραλλοῖς,
 ἐφ' ὧν ἐδῆγον ἐσκύλευον τὰ πέριξ,
 αἰροῦντες ἄσθη, πυρπολοῦντες χωρία,
 καὶ πάντα δρῶντες Σκυθικὴν ἐρημίαν.
 8240 τοὺς δ' ἀλχμαλώτους εἰς πόλεις τὰς Ἀδούωνων
 πωλοῦντες ἤγον ἀργύρου καὶ χρυσοῦ.
 τὸ δ' Ἰταλῶν ἔκπονονδον ἀναιδὲς γένος,
 κατ' Ἀδούωνων μῆνιν τε καὶ χόλον τρέφον

8233 κατὰ] καὶ V εὔρον V 8237 ἀφ' ?

conjuge cum dilecta et cum exerōitu, ad sponsum suum postea reversuram. (8220) igitur missam filiam parens perfidus haud iam remisit, lacrimantem licet, neque promissum reditum concessit; verum cum ipsa abiit in Moesiam; comites tantum retro iussit cedere.

(8225) Mox infinita Scytharum multitudo Istro trajecto cum feminis ac liberis, invito Asane, per Aemum atque Rhodopen effusa est in agrum Macedoniae, cum universa Thracia hunc depopulans; (8230) Aemumque usque pervenerunt urbem atque ad occiduas item partes Scythiae. quorum alii liberis vagabantur tribubus qua se flumen Hebrus in mare exonerat; alii occupatis villulis utrimque (8235) in huius ora stationem fixerant, et per planitiem locaue maritima; unde rientes praedis indulgebant urbes capiendo, pagos exurendo, Scythica ubique facta solitudine. (8240) denique captivam turbam in Graecis urbibus hastae suppositam pecunia commutabant. at Italorum impudens gens foedifraga, ingenti adversus nostros ira exaestuans ob inflicta a Cae-

- ἐφ' οἷς κακῶς πέπονθεν ἐκ βασιλέως,
 8245 συνῆλθεν Ἀσὸν καὶ Σκυθαῖς εἰς συμβάσεις,
 καὶ σὺν στρατιᾷ Σκυθικῇ καὶ Βουλγάρων
 ἐπ' αὐτὸν ὄρμη' τὸν κρατάρχην Ἀδσόνων.
 ὡς δ' ἦκον ἐνθ' ἔρμα Τζουρουλοῦ πέλει,
 περιλαβόντες μηχαναῖς πάσαις τόδε
 8250 μάχην ἐπ' αὐτὸ καρτερὰν συννερότονον,
 τόξοις λίθοις βάλλοντες ἐξ ἐναντίας,
 καὶ μηχαναῖς τύπτοντες αὐτοῦ τὰς βάρεις,
 καὶ πάντα δρωῖντες ὥστε πορθῆσαι τόδε.
 ἀλλ' ἦσαν αὐτοῖς μηχαναὶ τόξα βέλη
 8255 ἔωλα πάντα καὶ σαφῆς ληρωδία·
 ὁ γὰρ ἔσω φρούραρχος ἦ στρατηγέτης
 Νικηφόρος κλήσει τε καὶ τρόποις πλέον,
 Ταρχανειωτῶν ἐκ γένους κατηγμένος,
 ὁ τοῦ μεγάλου δομestίκου νυμφίος,
 8260 Παλιολόγων ἐκ φυλῆς Ἀνδρονίκου,
 εἰς πρωτόπαιδα Μαρῖαν θυγατέρα,
 τῆς βασιλεῖου τραπέζης ὑπηρέτης,
 μετὰ δὲ δομestικός ὄφθεις τις μέγας,
 ἀνδρείος ἀνὴρ συνετὸς καὶ γεννάδας,
 8265 θεοῦ θεράπων νουνεχῆς θ' ὑπηρέτης,
 ταῖς εὐτυχίαις καὶ στρατηγίαις μέγας·
 ὃς ταῖς κατ' ἐχθρῶν ἀναδούμενος νίκαις
 στερορός τις ἀντίμαχος ἦν ἀντιστάταις,
 ἀποτρέπων φάλαγγας αὐτῶν εὐρύχως
 8270 θεοῦ σθένει τε καὶ στρατηγίας τέχνῃ.

sare clades varias, (8245) cum Scythiis et Asane foedus pepigit, et sic cum armis Scythicis et Bulgaricis contra Romanum Caesarem commovit bellum. ergo accesserunt ad Tzuruli arcem, atque hanc machinis undique cinctam (8250) summis oppugnabant conubi viribus, iaculis ex adverso saxisque iactis; atque tormentis muros suffedientes nihil exiduo idoneum omittebant. verum omnes machinae arcus tela (8255) in irritum insumque recidebant. erat enim arcis praeses duxque belli Nicephorus et nomine et factis victor, Tarchaniotarum genitus familia, qui domestici magni gener erat, (8260) Andronici gente Palaeologi, cuius maiorem filiam Mariam duxerat. idem et regiae mensae pincerna erat; mox et magnus domesticus fuit creatus, vir sane fortis prudens et magnanimus, (8265) admodum religiosus dei famulus, fortuna et rebus bellicis praeclarus. hic ob relatas nobiles victorias hostibus erat firmus adversarius, quorum phalanges repellebat fortiter, (8270) divino auxilio fretus et arte bellica.

- Οὕτως ἰχάντων ὡς ἔφην τῶν πραγμάτων,
 Ἄσῶν τολυνεύοντι τὰ κατὰ μάχην
 ἀγγέλλεται μήνυμα μεστὸν πακρίας,
 ὡς σύζυγός τε καὶ σὺν αὐτῇ παιδίον
 8275 καὶ Τρινόβου πρόεδρος αὐτίκα μάλα
 τεθνήσκειν ἤδη, τὸν βίον λειοπότες.
 ὡς οὖν ταῦτ' ἠνώτιστο, λύσας τὴν μάχην
 εὐθὺς ἐπανέζευξε πρὸς τὴν Μυσίαν,
 πυρὶ παραδοὺς τεχνῶν καθαιρέσεις.
 8280 μόνον δὲ φῦλον Ἰταλῶν λειομμένον,
 καὶ τοῦτ' ἐπανέζευξε πρὸς Βυζαντίδα,
 ἅστῳ λειοπὸς ἀσινὲς βλάβης δίχα.
 Ἄσῶν δὲ συνεὶς συμφορᾶς τὴν αἰτίαν,
 ὡς ἔκτισις πέφυκε τῆς ἐφορκίας,
 8285 πρᾶσβέυεται τάχιστα πρὸς βασιλέα,
 ἀνανεῶν κῆδός τε καὶ συμβιβύσεις,
 ἃ δέδρακε πρὶν, ἠθέτησε δ' ὕστερως.
 ὃ δ' ἀσμένως ἤκουσε πρᾶσβελίος λόγους,
 καὶ σπένδεται δὴ συγγινώσκει τ' αὐτὸν μάλα
 8290 μετανοοῦντι Βουλγάρων ἀρχηγέτη
 ἐφ' οἷς κακῶς ἐπραξεν ὄρκους συγγέως·
 ὃς λοιπὸν ἐκπέπομφε καὶ θυγατέρα,
 καὶ συμβιβάσεις ἐμπεδοῖ καὶ φίλιαν.
 καὶ πάλιν Ἀυσόνων τε Βουλγάρων μέσον
 8295 ὑπῆρχεν εἰρήνης καὶ φίλιας κλέος.
 Ἐξαπορηθεὶς τοῖς ὕλοις Βαλδοῦϊνος

8295 τε καὶ V

Ecce autem rebus ita se habentibus Asani, ut dixi, ad bellum incumbenti nuntius venit plenus amaritiae uxorem simul eius ac filiolium (8275) atque archipraesulem Ternobi repente vitam cum morte per commutasse. quibus ille auditis, omisso bello, statim in Moesiam maturavit reditum, ipse consumptis bellicis tormentis. (8280) tunc et Latina derelicta phalanx Byzantium sibi redeundum censuit, et sic Tzurulus perstitit incolumis. tunc vero Aeanes infortanium suum iustam per iurii poenam esse intelligens, (8285) protinus misit ad Caesarem legatos pacem instaurans et affinitatem, quam olim is compositam mox resciderat. Caesar libenter legationem audiit foedusque renovavit, et veniam obtulit (8290) resipiscenti Bulgarorum regi de violato fidei iuratae iure; qui mox et filiam remisit ad sponsum, et confirmavit foedus amicitiae. atque ita rursus inter nos ac Bulgaros (8295) benivolentiae ac paciamunus floruit.

At Balduinus rebus suis desperans, propterea quod in urbe Cpoli

- ὡς συναλαθεὶς εἰς πόλιν πανταχόθεν
 πρὸς τοῦ κρατοῦντος Ἀυσόνων Ἰωάννου,
 πρὸς ῥήγα Φωράγγων ἐν τριήρεσι πλέει,
 8300 καὶ συμμαχικὸν προσλαβὼν πλείστον μῦλα,
 καὶ διοδεύσας Γαλλίας Ἰταλίαν,
 εἰς Παιόνων ἔφθασε λιπαρὰν χθόνα·
 ἀφ' οὗ περάσας τὸν βαθυδίνην Ἴστρον
 προσέσχε Μυσῶν τοῖς ἀποκρήμνοις τόποις,
 8305 οἳ καὶ παρέσχον δίοδον τοῖς Λατίνοις,
 τὰς πρὸς κρατοῦντα σπονδὰς ἠθροκότες.
 εἶλον δ' Ἰταλοὶ καὶ Τζουρουλὸν τῷ τότε,
 Σκύθας ἔχοντες συμμάχους παριστρίους,
 τοῦ Πετραλίφα πρὸς φυλακὴν φρουρίου
 8310 ἔντοσθεν ὄντος, εὐγενοῦς στρατηγέτου.
 Ἄναξ δ' ἐπελθὼν Νικομηδείας τόποις
 δι' ἡγεροχέρσου στρατιᾶς ῥωμαλέας
 Δακιβύζης φρούριον εἶλε τῇ μάχῃ,
 ἔρμα τ' ἄλλ' ὧ κλήσις Νικητιάτου,
 8315 καὶ λείαν ἀπήλασε, πλήθος λαφύρων.
 πέπονθε δ' ἄλλως ἐν στόλῳ δυστυχίαν·
 τοῦ γὰρ Κοτοφρὲ Μανουὴλ κικλημένου,
 ἀνδρὸς στρατηγοῦ, δεξιῶ ναυαρχίαν,
 ὄντος στολάρχου τὸ πρὶν ἐντύχει στόλος·
 8320 ὡς δ' Ἰαφρὲ ναύαρχος ἐκ βασιλείως
 ἀντικαταστάς Ἰταλοῖς συνεπλάκη,
 ἦτταν ὑπέσχε παρὰ τούτων ἐσχάτην,
 τρεῖσκαίδεκα ναῦς ἀποβαλὼν ἐν μάχῃ.

prorsus conclusus esset a nostro Caesare, adnavigavit ad Francorum regem, (8300) a quo permagnis instructus auxiliis permeatisque Galliis atque Italia ad Paenonum pervenit pingue solum; ubi trajecto maximo Danubio accessit ad montanas Moesorum sedes, (8305) qui transitum Latinis concesserunt contra promissas Caesari condiciones. tunc Tzurulum quoque ceperunt Itali auxiliantibus Scythis Istri accolis, quamquam illius arcis custodia tradita (8310) nobili duci Petraliphae fuerat.

Nicomediensem Caesar invadens agrum, forti ac potente stipatus exercitu, vi superavit Dacibyzae castellum aliamque arcem dictam Nicetiatae, (8315) magnamque praedae copiam inde abegit. verum accepit mari detrimentum. quoad enim Manuel Contophreus, dux sapiens et rei nauticae peritus, navarchus praefuit, classis bene habuit: (8320) sed postquam id officium obtinuit Iaphreus a Caesare, et cum Italis pugnam inivit, summam ab his perpeusus cladem est, in proelio amissis tredecim navigiis.

- Ταῦτα μὲν οὖν ἔσχηκε τότεν τὸν τρόπον·
 8325 ὁ δ' Ἀσάνης ἔστειρε συμβάσεις τέως,
 εἰ μὴ καθαρῶς, ἀλλὰ τὸ πλεον μέρος.
 τούτω θανούσης ἰς ἔφην τῆς συζύγου
 τῆς ἑξ Οὐγγρίας, πρὸς γάμους γε δευτέρους
 ἠγάγει ἁθέσμως τε καὶ παρανόμως
 8330 τὴν Θεοδώρου παιῖδα Κομνηναγγέλου,
 ὃν φωτὸς ἐστέρησε τὸ πρὶν ὀμμάτων,
 κλησιν Εἰρήνην, ἀγαθὴν ὄψει πάνυ,
 μὴ κασιγνήτου κῆδος ἐν νῶ λαμβάνων.
 παίδων δ' ὑπῆρχε τετρακτὸς Θεοδώρω,
 8335 Ἰωάννης τε Δημήτριος σὺν Ἄννῃ,
 Εἰρήνη τ' αὖ, σύννευος Ἀσάν Βουλγάρου,
 ἣ παιδᾶς οἱ τρεῖς ἀποτέξασα φθάνει,
 Μιχαὴλ Μαρίαν τε καὶ Θεοδώραν.
 εἰρκτῆς δὲ δεσμῶν ἐκλυθεὶς κήδους χάριν
 8340 ὁ μνημονευθεὶς Θεόδωρος πολλάκις
 Θεσσαλονίκην καταλαμβάνει πόλιν·
 μετὰ φενάκης δ' εἰτελῶν τε ῥακίων
 εἶσω παρελθὼν τῆσδε λαθῶν τειχέων
 συνιστόρων σθένει τε καὶ συνεργίᾳ
 8345 δεσμοῖ τ' ἀδελφόν, ἐν κεφαλᾷ φάσαι,
 καὶ τὸ πρὶν ἀνείληφε τῆς χώρας κράτος.
 εἶτ' Ἰωάννην υἱέων φίλων ἕνα
 τοῖς βασιλικοῖς ὤρασας συμβόλοις,
 πρὸς δ' αὖ καλεῖσθαι θεσπίσας βασιλέα,

8333 recole v. 3062.

Atque hic fuit praedictae eventus rei. (8325) Asanes autem in foedere manebat, etsi non prorsus, attamen ex parte. is defuncta sibi, ut supra diximus, Ungariae consorte, secundis nuptiis duxit uxorem contra ius canonicum (8330) Theodori filiam Comnenangeli, quem ipse olim oculis orbaverat, nomine Irene, ad aspectu formosissimam, fratris affinitatem haud reveritus. erant huic Theodoro quattuor liberi. (8335) Ioannes et Demetrius atque Anna, denique Irene uxor Asanis Bulgari, quae apud ipsum peperit tres liberos, Michaellem Mariam et Theodoram. carcere porro emissus ob istas nuptias (8340) Theodorus ille, de quo saepe diximus, Thessalonicam venit haud absque dolo: nam cum galero pannosaque veste clam intra moenia oppidi receptus, coniuratorum conspiratis viribus (8345) fratrem, ut dicam breviter, in vincula coniecit, pristinum ipse dominatum recipit. mox unum e suis liberis Ioannem insignibus ornari regis voluit, atque hunc regem appellari iussit;

- 8350 αὐτὸς διεῖπε πραγμάτων τὰς φροντίδας.
τὸν σύγγονον δὲ πρὸς πόλιν τὴν Ἀττάλον
ἔπεμψεν ἐξόριστον, αὐτοῦ δ' ἐόντιν
Ἄσαν πατρὶ πέπομφεν. ἀστάτου τύχης.
ἀλλὰ Μανουὴλ ἀπάρας ἔξ Ἀττάλου
- 8355 πρὸς τὸν χαριτώνμον ἄνακτα τρέχει,
καὶ τοῦδε τυχὸν εὐμενοῦς γε προστάτου,
φιλοφρονηθεὶς δ' ἰκανῶς ὥσπερ δέον,
χρήματα λαβὼν καὶ τριήρεις ἔξ ἄλλιν,
δι' ὧν κατασχέειν ἠδυνήθη τὸν τόπον,
- 8360 πρὸς τὰ Βλαχίας ἐξαπειστάλη μέρη.
καὶ καταλαβὼν Δημητριάδος τόπον,
στράτευμι' ἰκανὸν ἐν βραχεῖ συναλίσας,
ἄρχει Φαρσάλων Πλαταμῶνος Λαρίσσης·
εἶτα συνῆλθε τοῖν δυοῖν ὁμαιμόνοι,
- 8365 πηρῷ Θεοδώρῳ τε καὶ Κωνσταντίνῳ.
καὶ τοῖσδε πεισθεὶς ἀμελεῖ τῶν ὀρκίων
ἔκων ἄκων, ὧς φασι, καὶ συγκεκλιμένων
τῶν πρὸς κρατάρχην Ἀυσόνων Ἰωάννην,
ἰσπέισατο σφίσι δὲ καὶ συνεκράθη.
- 8370 μετ' οὐ πολὺ θνήσκων δὲ Μανουὴλ ὄδε
ἐχρήτο πολλῷ καὶ πικρῷ μεταμέλῳ
παραβασίας ὀρκίων φρικαλέων.
Λεῖπει δὲ βλον καὶ βασιλεὺς Εἰρήνην,
καὶ πρὸς μονὰς βέβηκε τὰς σφρανίους,
- 8375 γυνὴ φιλοικτος, ἀρχικὴ, σώφρων, ξένη,
χάρισι πολλῶν ἀγαθῶν κοσμουμένη.

(8350) ipse suscepit rei publicae curam. porro germanum exsulem ad urbem Attali expulit, eiusque coniugem remisit, o fortunae inconstantiam! ad patrem Asanem. ceteroqui Manuel profectus Pergamo (8355) ad Caesarem Ioannem supplex venit, eiusque nactus pium patrocinium atque, ut par erat, peramanter habitus, pecunia instructus itemque sex triremibus, quibus ad terram posset tuto exscendere, (8360) ad Valachias oras direxit cursum. cumque appulisset naves Demetriadem, contractis brevi copiis occupavit Pharsala Platamonem et Larissam. mox in colloquium venit cum duobus (8365) fratribus, Theodoro caeco et Constantino; quibus obtemperans iniurandum violat, volens nolens, ut ait proverbium, quod nuper nostro Caesari praestiterat; et cum germanis societatem iniit. (8370) sed enim paulo post hic Manuel moriens amarum praese tulit paenitentiam ob violatam fidei religionem.

Regina quoque Irene vita excessit atque ad caelestes transiit stationes, (8375) misericors, pudica, imperio digna, mirabilis et affluens virtute mulier.

- Μετὰ βράχῃ δὲ καὶ κρατάρχης Βουλγάρων
 ἀνθρώπινον λήσπεν Ἀσάνης βίον,
 ἤμιος ἀνὴρ καὶ φιλοκτίρμων φύσει,
 8380 ἄριστος ὀφθαίς παρὰ Μωσοῖς βαρβάρους,
 εὐεργετικὸς Ἀῦσοσι καὶ φυλέταις,
 πᾶσιν ἐπαρκῶν τὰς σιτήσεις ἀφθόνουσ,
 μερίδα καὶ μέλλοντι προσνέμων βίῳ.
 τούτου τελευτήσαντος ἀρχὴν Βουλγάρων
- 8385 παῖς Καλλιμάνος παραλαβὼν κατέχει,
 ὃν βασιλεὺς ἔτικτεν αὐτῷ Μαρία,
 ἐκ Παιόνων ἔχουσα σειρὰν τοῦ γένους.
 ὑπῆρχεν αὐτῷ καὶ σὺναιμος ἡ Θάμαρ,
 ἐκ δ' Ἀγγελίνης Εἰρήνης Ἀσάν ἔφν
- 8390 Ἄννα Μιχαήλ καὶ σὺν αὐτοῖς Μαρία.
 Καλλιμάνος γαῶν κράτος ἀνεξωσμένος
 τὰς πρὸς κρατάρχην ἐμπειδοῖ συμβιβάσεις,
 καὶ πάλιν εἰρήνη τις ἦν ἐν τῷ μέσῳ.
 πηρὸς δὲ Θεόδωρος σὺν Ἰωάννῃ
- 8395 Θεσσαλονίκης ἐκράτει καὶ τῶν πέριξ·
 μεθ' οὗς ὑπῆρχε δεσπότης Κωνσταντῖνος
 πηροῦ σὺναιμος καὶ Μιχαήλ ἔγγονος,
 Μυσῶν κραταρχῶν Μανουήλ τε τοῦ λάχους.
 Οὕτως ἐχόντων πραγμάτων Ἰωάννης,
- 8400 στρατηγετῶν κράτιστος, ἀνάκτων κλέος,
 βουλευέται δὴ καθελεῖν Ἰωάννην
 τῆς βασιλικῆς ἀξίας καὶ τοῦ θρόνου,
 ὡς τήνδε κατέχοντα μάλ' ἀναξίως.

Pauo post etiā Bulgārorum domianus deseruit mortalem Asanes vi-
 tam, vir clemens et misericors natura, (8380) optimus sine dubio inter
 Moesos barbaros, beneficent in nostros et cives suos, cunctis dilargiens
 vitae subsidia, partem reponens futuro saeculo. hoc vita functo, regnum
 Bulgarorum (8385) ipsius filius excepit Callimanus, quem ex regina
 susceperat Maria, genus de populo Paeonum trahente. erat huic etiā
 Thamar germana soror. Irene vero peperit Angelonyma (8390) Asani
 Michaelē Mariam Annam. iamvero Callimanus impetio adito cum
 nostro Caesare foedus renovavit; eratque rursus pax ambobus populis.
 Theodorus autem caecus cum Ioanne (8395) Thessalonicam cum locis
 finitimis regebat, et sub illis caeci frater despota Constantinus, et Mi-
 chael Manuēlis nepos partem Moesiae.

Hoc rei publicae statu Caesar noster, (8400) optimus imperator et
 gloria regum, Ioannem illum Thessalonicensem imperatorio statuit de-
 trahere gradu, quem iste nullo possidebat iure. quae in orientem pru-

- ἴδεν παρ' αὐτὸν εἰσκαλεῖται καθ' ἕω
 8405 τὸν Ἰωάννου Θεόδωρον πατέρα
 ἀναξ φρενήρης, καὶ τιμῆ φιλοφρόνως·
 εἶτα δυνάμεις Ῥωμαϊκὰς Σκυθίδας,
 ἃς εἶχε κληρὸν ἰδιαιτάτον δρύσας,
 εἰς συναθροίσας ἐστρατεύει προφρόνως
 8410 κατ' Ἰωάννου διὰ Μακεδονίας.
 Χριστοῦ πόλεον οὖν παραμεινῆας Στρυμόνῳ,
 προσέσχε φρουρῶ γε τῷ τῆς Ῥεντίνης,
 πύμπυιν ἐρήμῳ τῶν συνοικούντων ἔσω,
 ἀποδρασάντων τῶν φυλάκων ἐκ φόβου·
 8415 ὃ καὶ λαβὼν φέλακας ἔνδον εἰσάγει.
 ἔπειτ' ἐκείθεν σὺν στρατῷ κατ' δυνάμει
 ἐφίσταται τάχιστα Θεσσαλονίκη·
 ἧς τεχνῶν ἄγχιστα πηγνύει φέρων
 σκηνὰς βασιλείους τε καὶ παντευχίας,
 8420 παρὰ δ' εἰνυτῶ τῶν στρατευμάτων σιτύρος,
 ἃ πάντ' ἐδῆον ἐκδρομαῖς κερρημένα,
 ληλατοῦντα τὰ πρόσοικα χωρία.
 Σκύθαι δὲ μᾶλλον ἠφάνιζον κλειόνως,
 συχνῶς ἐπιόντες γε πάντα τὰ πέριξ
 8425 καὶ ταῦτα δρωῖντες Σκυθικὴν ἐρημίαν.
 ὃ δ' αὖ στόλος πάραλα κατεκυρπόλει,
 οὗ περ στολάρχης Κυντοφρέ τις γεννάδας.
 εἶποντο τῷδε βασιλεῖ στρατηγέται
 ἄνδρες λογάδες ἀρεῖκοι γεννάδαι,
 8430 ἄριστος Ἀνδρόνικος ἐν στρατηγίαις,

8421 *ἑδρομῆς V*

dente consilio (8405) Ioannis patrem Theodorum vocat, atque benignis excipit officiis. deinde copiis propriis atque Scythicis, quarum selectam manum sibi adsciverat, egregie comparatis in Macedoniam (8410) contra Ioannem pergebat alacriter; praestervectusque Strymona et Christopolin ad Rhentinae castellum castra transtulit, quod sane offendit incolis desertum, dilapsis prae metu custodibus; (8415) ipse occupatum munit praesidio. illinc deinde cum potente exercitu Thessalonicam prope contendit, et prope moenia fixit tabernacula Caesar cum omni bellico apparatu; (8420) cuius dispersi copiarum manipuli omne vastabant late territorium, praedam agentes proximis e villis. praecipue vero Scythae molesti erant, cum perpetuis per agrum incursionibus (8425) Scythicam facerent ubique solitudinem. interim classis litora infestabat, cuius navarchus fortis Contophreus erat. Caesaris castra sequebantur duces viri praecipui strenui mavortii, (8430) Andronicus inclytus Palaecologus,

- Παλαιολόγος ἐν δομestίκοις μέγας,
 πρωτοβεστιάριος Ραούλ τοῦπίκλην,
 Τορνίκης Δημήτριος ἀγάθος φύσιν,
 πράγματα κοινὰ φροντίδας τ' αὐτῶν ἀνέχων
 8435 Ταρχανειωτῶν ἐκ γένους Νικηφόρος,
 πρωτοσεβαστὴς. Κοντοστέφανος πάλιν,
 καὶ Πετραλίφας χαρτουλάριος μέγας
 μετὰ γε πολλῶν ἐκκληῶν βουλευφόρων.
 ἀμφιπονομένων δὲ τῆδε ταγμάτων
 8440 ἀφ' ἑκτὸς τι μῆνυμα πρὸς βουλίαν,
 ὡς Ταχαρίων ἔθνος ἀνομασμένον
 Τούρκοις συνελθὼν ἐκτικῆ σφᾶς ἐν μάχῃ.
 ταῦτ' ἐμβραδύνειν μὴ δυνάμενος κράτωρ,
 ἀφίεις τὸ πορθεῖν, ἀφορᾷ πρὸς συμβάσεις,
 8445 πρὸςβιν μειτεῖόντου ταύταις λαμβάνων
 τὸν Ἰωάννου Θεόδωρον πατέρα.
 τὰ δ' ὀρκίων ἦν ὡς ἄπαντ' Ἰωάννην
 τὰ σύμβολα ῥήψακτα τῆς κραταρχίας,
 πέδιλ' ἐρυθρὰ καὶ πυραμίδος λίθον,
 8450 κλήσιν κεκτῆσθαι καὶ τιμὴν τὴν δεσπότου,
 καὶ φίλον εὖνον βασιλεῖ καθεστάναι.
 οὕτω δεδρακὼς βασιλεὺς ὑποστρέφει,
 κατεμπεδώσας ὀρκίοις τὰς συμβάσεις,
 Θεόδωρον δ' Ἄγγελον λιπὼν φιλότατον.
 8455 Ὡς οὖν ἐπανέβη πρὸς τὰ τῆς ζωῆς,
 Ἰαθαινῆς σουλτὰν Ἰκονίων.
 ἔπεμψε πρὸςβεις, λιπαρῶν βασιλέα

expertus dux et magnus domesticus, Raulus item protovestiarius, egregiusque Tornices Demetrius, et qui callium publicum regebat (8435) Tarchaniotarum de gente Nicephorus; protosebastus item Con-
 tostephanus, et Petraliphas magnus chartularius, cum aliis multis claris senatoribus. dum ibi incumbit ad bellum exercitus, (8440) ecce defertur nuntius ad Caesarem Tachariorum gentem commisso proelio vires Tur-
 carum penitus fregisse. morari Caesar nequiens, ommissa obsidione con-
 ditiones obtulit, (8445) et mediatores rei legatum misit ipsum Ioannis patrem Theodorum. mandabat autem Caesar ut Ioannes imperii cuncta
 deponeret insignia, calceos rubros, pyramidis lapillum; (8450) nomen-
 que et dignitatem haberet despotas, benivolamque animum servaret
 Caesari. his actis imperator inde abscessit post confirmatum sacramento
 foedus, Theodorumque Angelum filio tradidit.

(8455) Reverso autem Caesari in orientem Iathatines sultanus Iconii

- τυχεῖν βοηθείας τε καὶ συμμαχίας
 κακῶς πεπονθῶς, ὡς ἔφη, Ταραχίσις,
 8460 καὶ κινδυνεύων ἀπολέσθαι παντάπαν.
 συνεὶς βασιλεὺς ὡς ἑαυτῷ συμφέροι
 εἰ δυστυχοῦντι συμμαχήσει σουλτάνῳ,
 πρὸς βίαν εἰσδέδεκτο καὶ μάλ' ἀσμένως.
 ἔθεν κρατάρχης καὶ σουλτὰν συνηθέτην
 8465 ἐν τῇ Τριπόλει τῇ πρὸς Μαϊάνδρῳ πόλει·
 σπεισάμενοι δὲ καὶ δρόσαντες συμβάσεις
 ὡς ἂν συνασπίζοιεν ἀλλήλοις μάχῃ,
 πρὸς πατρίδας ὤχοντο καὶ κραυγῆς.
 Μετὰ δὲ μικρὸν ἀπολείπει τὸν βίον
 8470 ἐν Θεσσαλίᾳ δεσπότης Ἰωάννης,
 ἀνὴρ ἀγαθός, ἐδλιβής, νόμων φύλαξ,
 σώφρων, ἰλαρός, εὐμενής ὑπηκόοις,
 αἰεὶ σχολάζων ἱεραῖς ὑμνωδίαις
 καὶ ναζιραίων προφίτοις ἐντυγχάνων.
 8475 τούτου θανόντος λαμβάνει κληρουχίαν
 καὶ δεσποτικὴν ἐξ ἀνακτος ἀξίαν
 Δημήτριος σάναμιος, οὐ καλὸς τρόπος,
 ἔρωτος ἦτις, δοῦλος ἀφροδισίων,
 τὰ πολλὰ συνῶν ἀνδράσι βελτέροις
 8480 καὶ μειρακίοις συνομιλῶν δυστρόποις.
 Ἄγων δὲ μάχης ἀνακωχὴν ὁ κράτωρ,
 περὶ οὓς Ἑλλήσποντον ἕμα βραχέειν
 ἐπιστρατεύει τοῖς κατὰ δόξαν τόποις.

misit legatos, atque enixis precibus ab eo suppetias petit et societatem, male mulcatus scilicet a Tachariis (8460) deque rerum summa iam periclitans. utile sibi Caesar esse intelligens si laboranti auxilio subveniret, libente animo excepit legationem, et cum sultano venit in colloquium (8465) Tripolitana in urbe ad Maeandrum, ubi conscriptis firmiter conditionibus de sufficiendis invicem auxiliis in suum quisque rediit imperium.

Brevi post illud tempus in Thessalia (8470) excessit vita despota Iohannes, vir bonus, pius, legum servantissimus, modestus, comis, clemens erga subditos, et semper sacrae deditus hymnodias cumque potioribus monachis conversans. (8475) huius defuncti stationem excipit despotaesque a Caesare dignitatem frater Demetrius, moribus incomptis, amori obnoxius, Veneris mancipium, viris plerumque pessimis se socians (8480) et corruptorum iuvenum familiaris.

Tunc otiosus a bellis imperator, paucis stipatus, Hellespontum traiecit occiduasque terras armis appetit. Cissum castellum Thraciae prae-

- Κισσὸν παραμείψας δὲ φροῦριον Θράκης,
 8485 Ἐβρον τε τὸν ῥοῦν ἐκπεράσας ἵππότης,
 εὐδὴ Ζιχρῶν ἤλαυτε τοῦ πολυχνίου.
 μήνυμα δ' ἤκεν ὡς ὁ Βουλγάρων ἀναξ
 Καλλιμάνος ἔλοικεν ἤλιω φάος·
 βαίνων δ' ἕμωσ πέφθακε Σέρρας τὴν πόλιν,
 8490 ἦν καὶ παρεστήσατο ταῖς ἐβουλαῖς,
 Μωσοῦ Δραγωτᾶ παραδόντος τὴν πόλιν,
 τοῦ τῆσδε φρουράρχου τε καὶ πρωτοστάτου.
 φιλοφρονηθεῖς δ' ἐκ βασιλέως ὕδε
 πρὸς Μελενίκου τὴν πόλιν ἀπεστάλη.
 8495 εἶτα, τί πολλὰ μῆκύνοντα δεῖ γράφειν;
 σὺν Νικολᾶυ Μαγκλαβίτῃ τοῦπάικλην,
 ἀνδρὶ φρονίμῳ καὶ πάνυ δρασατηρῷ,
 παραδιδούσι τῷ κρατάρχῳ τὴν πόλιν,
 τὸ πρὶν προβάτων χρυσοσημάτων λόγων
 8500 ἐρωθρογράφων ἕξ ἀνακτος ὡς ἔθος,
 πόλει τυπούντων δωρεὰς χορηγίας.
 τούτων τελεσθέντων δὲ τόνδε τὸν τρόπον
 οἱ κρείττονές τε καὶ περιβλεπτοὶ γένει
 οἰκητόρων ἤκουσι πρὸς βασιλέα,
 8505 καὶ μᾶλλον οἷς Ἄρης τε καὶ μάχη φίλα,
 ἄνδρες σθεναροὶ γεννάδαι ῥωμαλεοί,
 πλείους ἀριθμῷ πεντακοσίων τάχα,
 καὶ βασιλεῖ τίνοσσι πρόσφορον σέβας.
 εἶτα κατῆρξεν ἀμαχεὶ στεφηφόρος
 8510 Στενομάχου τε Τζεπαίνης πολυχνίων,

cessit, (8485) Hebrumque flumen vinctus equo tranans Zichæorum illico affuit urbuculae. ibi intellexit Bulgarorum regem Callimanum vitali privatum luce. attamen pergens Serras usque venit, (8490) quam et sagace obtinuit consilio, Moeso Dragota oppidum tradente, cuius praesidio et curae mandatam fuerat. hic delinitus a Caesare officiis legatus est ad urbem Melenicam. (8495) is autem (ne rem longo sermone differam) cum Nicolao conspirans manclavita, sagacis mentis viro et efficaci, imperatori nostro urbem tradidit, praemisso tamen aureo libello, (8500) quem Caesar rite minio subscripserat, urbi spondente largitiones plurimas. rebus igitur hoc modo compositis, ecce optimates et genere conspicui incolae urbis ad Caesarem venerunt, (8505) praecipueque viri sueti bellis, asseclae Martis, strenui, pugnaces, quorum quingenti aut paulo plures debitum obtulerunt obsequium Caesari. ipse deinde sine proelio obtinuit (8510) urbuculas Stenimachum et Tzepasenam terrasque

- χώρας τε πάσης πρὸς Ῥοδόπη κειμένης,
 καὶ Βελέσβον Δίου γε σύμπαντος τόπου.
 καὶ Βελεσπὸν εἶλε δὲ σὸν τοῖς Σκοπίοις·
 κατέσχε καὶ Πρίλαπον ἕμᾳ τοῖς πέριξ,
 8515 Πελαγονίας τοὺς ὄρους καὶ τὰ πλάτη,
 καὶ φρούριον Ἠρόσακον ἕμ' Ἐϋτζῆ πόλει.
 ταῦτα καθυπέταξε τῇ κραταρχίᾳ
 ἀναξ̄ χαριτώννυμος ἀνευθεν μάχης·
 ἐφ' οἷς παρέσχεν αἰτήσασσι Βουλγάροις
 8520 ἐχέγγυον μόνοις γε τούτοις ἐμμένειν.
 ἔπειτ' ἐπῆλθε Θεσσαλονίκης ὄροις,
 καὶ τῆσδε κρατεῖ τῇ θεοῦ συμμαχίᾳ.
 ὄπως δ' εἶλω, συνελὼν δήπου φράσω.
 Ταύτης κρατοῦντος, ὡς ἔφην, Δημητρίου,
 8525 ἀτασθάλου τε θυσαυαγώγου νέου,
 καὶ παιδιαῖς χαίροντος αἰεὶ καὶ μέθαις,
 καταμελοῦντος ἀστικῶν δὲ πραγμάτων,
 καττύεται οἱ σκέμμα καὶ σκευωρία
 παρὰ πολιτῶν γνωρίμων τῇ πατρίδι,
 8530 Ἰατροπούλου Σπάρτην δὲ Κουνουσλάτου,
 σὸν οἷς Καμπανός, Σίσυφος ἄλλος τρόπους,
 ἐκ δ' εὐγενῶν Λάσκαρις καὶ τις Τζιρίθων.
 οἳ καὶ δόλῳ πέμψαντες ὡς βασιλεῦ
 σκηνοῦμενόν που κατ' ὄρους Μελινίκου
 8535 τοῦτον Καμπανόν, τῶν συνιστόρων ἕνα,
 τῇ μὲν προσφάσει πραγματευέστω χάριν,

8512 τσ?

cunetas ad Rhodopen positas, Belesbum, Dium cum omni territorio. Belessum insuper occupavit cum Scopis, Prilapum quoque cum locis finitimis, (8515) et Pelagoniae fines cum sua planitie, Prosacum castrum cum oppido Eutza. haec, inquam, omnia subdidit imperio absque cruore Ioannes imperator. Bulgaris autem promisit postulantibus, (8520) his se contentum terminis futurum. Thessalonicam postea perrexit, atque hac favente potitus est numine; cuius rei ordinem breviter expediam.

Urbem tenente, ut dixi, Demetrio, (8525) soelesio iuvene et pessime morato, perpetuae dedito crapulae et lasciviae et negligente publicae rei curam, fit contra ipsum conspiratio civium in patria minime obscurorum, (8530) Iatropuli, Sparteni, Cunsulati, quibusdam erat Campanus, alter Sisyphus, nobiles autem duo, Lascaris et Tziritho. hi fraudulenter miserunt ad Caesarem, tunc Melinici in agro demorantem, (8535) Campanum illum, ut dixi, coniuratum, praetextu quidem publici

- τῷ δ' ὄντι λαβεῖν χρυσοσημάτων λόγων
 ἐρωθρογράφων ἀσφάλειαν πατριδί,
 ἃ πάντα κρατῶν ἐκπεριώνει προσηρόνως,
 8540 ἀλώσεως ἦνυσαν ἅπαντα λόχον.
 ἐπαναδραμῶν Καμπατὸς γούν εἰς πόλιν
 ἕκαστα σαφεῖ λάθρα τοῖς συνωμόταις.
 εἶτα βασιλεὺς μὲν δὲ Δημητρίῳ
 ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν προσκύνησιν ἐκτίσων,
 8545 καθάπερ ἐστοίχησε τὸ πρὶν ὄρκιοις,
 τὴν δεσποτικὴν ἄξιαν δεδεδυμένος·
 ὁ δ' ἀκλινὴς ἦν, μηδαμῶς ἐπαῖων.
 τοίνυν ἐπιστὰς Θεσσαλονίκη κράτωρ
 πάλιν ἐθῆλον ταῦτα τῷ Δημητρίῳ·
 8550 ἄλλ' ἦν ἀπειθὴς ἀμελιῶν συμβουλίας.
 τῶν πραγμάτων οὖν τῆδε διαχειμέων
 βοή τις ἔνδοξ ἀθρόως ἐξεργάγη
 ὡς πύλις ἀνέωκτό τισιν ἀνδράσιν
 ἢ καθ' ἕλα νεύουσα, καὶ σννεργῶν
 8555 ὀπλιτικὴ τις ἔνδοξ τειχέων φύλαγξ.
 ἐν τῷδ' εἰς τρούς παμμιγῆς ἤρθη μέγας,
 καὶ τῶν πύλων ἔντοσθεν ἀνεπιμένων
 στρατιῶν συνήλασε ἔνδοξ καὶ κράτωρ.
 φεύγει δὲ Δημήτριος εἰς ἄκραν πόλιν·
 8560 ἐχέγγον δὲ προσλαβὼν σωτηρίας
 αὐτὸν τε φρουρὰν τῷ κρατάρχη προσέμει.
 Οὕτως εἴλω Θεσσαλονίκη πόλις·

8539 ἅπαντα V

negotii, revera ut bullam auream impetraret, minio subscriptam, ad salutem patriae. annuit cunctis libenter imperator; (8540) illi dedendae urbi navarunt operam. namque Campanus in urbem profectus rem omnem gestam sociis patefecit. mox imperator significat Demetrio ut ad se veniat obsequium praebiturus, (8545) quod se facturum sacramento obstrinxerat, cum dignitatem despotas impetraret. morem iuventi iuvenis non gessit. Thessalonicam igitur accedens Caesar idem mandatum Demetrio significat, (8550) qui id rursus sardis praeteriit auribus. quae cum ita se haberent, en repente fama clamorque diditit per urbem portam a viris patefactam aliquot mare spectantem, et moenibus receptam (8555) phalangem armorum iam irrumpere. ibi tumultus maximus est ortus, et reseratis foribus introrans, ingreditur exercitus Caesarque simul: Demetrius autem fugit in acropolin; (8560) qui mox salutis fide accepta semet cum arce imperatori tradidit.

Sic urbs Thessalonica capta fuit; ubi imperator substitit parumper,

- οὐ διαγαγὼν βασιλεὺς βραχὴν χρόνον,
 καὶ διαθὰς ἅπαντα καθάπερ δέον,
 8566 χαίρων ἐπανέβηξεν εἰς ἔω τόπους,
 ὑμνούμενος ἑύπασιν ὡς νικηφόρος,
 ἄφεις στρατηγὸν τῶν ὄστικῶν ταγματῶν
 πάντων ἐπιστάτην τε χωρῶν ἀστέων
 Παλαιολόγον ἐν δομεστικῶις μέγαν,
 8570 ἄνδρα στρατηγίας τε καὶ μάχης ἴδριν
 καὶ παντοδαπαῖς καλλογαῖς ἠρθισμένον·
 τὸν δ' αὖ Κομνητὸν Μιχαὴλ τοῦτου γόνον,
 τὸν ὄστέροις ἄρξαντα Ῥωμαίων χρόνοις,
 ἐπιστατεῖν Σεργῶν τε καὶ Μελενίκου
 8575 καὶ τοῦ μεταξὺ καὶ περίξ τούτων τόπου.
 καὶ πάλιν ἄλλους ἀλλαγῶ γῆς καὶ τόπου
 ἄρχειν ἐφήκε καὶ διευθύνειν πόλεις.
 Δημήτριον δὲ Λεντιανῶν ἐν πόλει
 ἔμφρορον εἶχεν ἐν μακροῦ καθειργμένον.
 8580 Τοῦ δ' ἀρχιερέου Γερμανοῦ Βυζαντινῶς
 βλον λιπόντος καὶ σὸν αὐτῷ τὸν θρόνον,
 ἀναδραμόντος δ' εἰς μονὰς αἰωνίους,
 Μεθόδιος τις ἐκ μονῆς Ὑακίνθου
 ἐπὶ βράχιστον παραλαμβάνει θρόνον.
 8585 τοῦτου θανόντος εἰς μακρὸν χρόνον θρόνος
 ἔρημος ὑπῆν ποιμένος καὶ προστάτου.
 Μετὰ δὲ μικρὸν καὶ δομεστικὸς μέγας
 Παλαιολόγος ἔξαμείβει τὸν βλον,
 τὰ τῶν μοναχῶν ἐνδυθεὶς πρὶν ὡς θέμις·

ordinatisque rebus ex sententia (8566) laetus ad eas provincias rediit,
 a cunctis celebratus ceu triumphator. reliquit autem exercitus occi-
 denti generalemque urbium rectorem magnum domesticum Palaeologum,
 (8576) ducendi pugnantisque scientissimum atque ornamentis abundantem
 omnibus. huius vero filium Michaelem Comnenum, qui dein Romanum
 tenuit imperium, Sarris praefecit atque Melenico (8575) et circamiectis
 omniaibus regionibus. alios praeterea statuit praefectos regendis variis
 urbibus ac provinciis. Demetrium autem in urbe Lontianis dicta retinuit
 custoditum carcere.

(8580) Iam patriarcha Byzantii Germano vitam sedemque simul re-
 linquente, ut in aeternas stationes pergeret; Methodius quidam de Hy-
 acinthi coenobio insedit solum tempore brevissimo; (8585) quo mortuo
 sedes Byzantina per diu caruit praeside pastore.

Paulo post etiam magnus domesticus mortali excessit vita Palaeo-
 logus, monachi in speciem rite convestitus: (8590) missus est autem

- 8590 καὶ Φιλῆς Θεόδωρος ἔξαπτεστάλη
 ἄρχειν στρατηγεῖν ἀντ' ἐκείνου ταγματίων.
 Θεσσαλονίκη καὶ Βέρροια μὲν πόλεις
 τὸν Ἀύσονάρχην δεσπότην εἶχον τότε·
 πηρὸς δὲ Θεόδωρος ἐκφῶς Ἀγγέλων
- 8595 κατήρχεν αὐθις Βοδηνῶν Σταριδόλων
 σὸν Ὀστροβοῦ κλίματι καὶ τῶν ἐν κύκλῳ·
 τῶν ἐκ Πλαταμῶνος δὲ καὶ κατωτέρω
 μερῶν κλιόντων ὡς πρὸς ἐσπέρας τόπους,
 σὸν Ἀχαΐα Βλαχίας καὶ τῶν περὶξ,
- 8600 παλαιῶς Ἡπείρου τε σὸν Αἰτωλίας
 ἄμ' Ἰλλυρικῶ καὶ Ἀσπραχίῳ πόλει,
 ἔτι Πριλάπου, Πελαγονίας ὅλης,
 κλεινῆς Ἀχρίδος, σελασφόρου καὶ Πρέσπης,
 ὁ Μιχαὴλ ἦν δεσπότης ὁ δεσπότης,
- 8605 ὃς ἐκ νοθείας Μιχαὴλ πρὶν ἔξερψ
 Κομνηναγγέλου, συγγόνου Θεοδώρου,
 ὡς ἀνόπιν εἶρηκε φθάσας μοι λόγος.
 Οὕτω μὲν ἔσχε τὰ πρὸς ἐσπέραν μέρη·
 ἄναξ δὲ λιπῶν βασιλείαν Νυμφαίου
- 8610 ἦρος φανέντος Ἑλλάσποντον διέβη,
 καὶ βύλλεται χάρακα κατ' ἔστυ φθάσας
 τὸ τῆς Τζουρουλοῦ, καὶ νόμῳ τῷ τῆς μάχης
 καθαιρετικῶν μηχανημάτων τέχῃ
 ῥῶστα παρεστήσατο φρούριον τόδε·
- 8615 οὗ κασιγνήτην Εἰρήνης βασιλίδος

8598 ἐσπέραν V

Theoderus Philes qui copiarum regimen exciperet. tunc urbs Thessalonica et Berroea imperatorem ipsum habebant dominum. Theoderus autem caecus Angelonymus (8595) Bodenis imperabat et Staridolis, cum Ostrobi provincia et confinibus. a Platamone autem atque inferius in partibus ad hesperum conversis, nec non Blachiam Achaïam et viciniam, (8600) antiquamque Epirum cum Astolia, Illyriamque et oppidum Dyrrachium, Prilapam etiam, Pelagoniam cunctam, nobilem Achrin splendendamque Prespam, cum dignitate despotae regebat Michael, (8605) quem clandestinis nuptiis genuerat Michael Theodori frater Comnenangelus, cuius iam nostra meminit historia.

Hic erat rerum in occidente status. Caesar relicta regia Nymphaei, (8610) vere appetente, Hellespontum transiit, valloque statim circumclusit arcem Tzuruli, et mox adhibito Martis opere, admotis machinis obsidionalibus, facile arcem sibi vindicavit; (8615) ubi sororem reginae

- Ἐὐδοκίαν ἔντοσθεν εὐρών, εὐνέτιν
 παρ' Ἴταλοῖς ἄφροντος Ἀσελδεκίαι,
 κέλητι παρέπεμψεν εἰς Βυζαντίδα,
 πάντων γυμνώσας τῶν ἐνόνητων πραγμάτων
 8620 αὐτὴν τε προσπόλους τε καὶ δορυφόρους.
 ἐκείσε δ' ὧν σύννευος αὐτῆς ἀπέδρα
 πρὶν ἢ κρατάρχην προσβαλεῖν τῷ φρουρῷ,
 τρόμφ τε ληφθεὶς καὶ ψυχῆς ἀγωνία.
 ἤδη παρεστήσατο καὶ τὴν Βιζύην,
 8625 πέμψας κατ' αὐτῆς στρατιῶν, αὐτοκράτωρ.
 Τούτοις ἐάλω τοῖς χρόνοις νῆσος Ῥόδου
 τοῖς Γενοσίταις Ἴταλοῖς μετὰ δόλου·
 ἐπεὶ γὰρ ἀπόδημος ἦν ἐπιστάτης
 Ῥόδου Γαβαλαῖς Ἰωάννης τῷ τότε,
 8630 ὄμαιμος ὦν Καίσαρος ἄρξαντος Ῥόδου,
 συνεκστρατεύων Ἀυσονάραχῃ δεσπότῃ,
 νῆσον κατέσχον οἱ λελεγμένοι λάθρα.
 ὃ γυνὸς βασιλεὺς ἐν Θράκη διατρέψων
 Καντακουζηνῶν ἐκ γένομας Ἰωάννην
 8635 σὺν στρατιᾷ πέπομφε Ῥοδίον πόλει·
 ὃς ἐκπεπλευκῶς καὶ κατάρας ἐν Ῥόδῳ
 κατέσχε Φιλέρημον ἄστῃ τῇ μάχῃ,
 ἄρ' οὐπερ ἐχθροῖς ἀντεπιῶν ἐνψύχως
 ῥῆστα κατέσπε τὴν ὄφρὸν σφῶν καὶ θράσος.
 8640 καὶ τάχ' ἂν εἴλε καὶ πόλιν κατὰ κράτος,
 εἰ μὴ πρὸ γκιψ ἤμυνε τῆς Ἀχαιῆς,
 ὀαλίτας αὐτοῖς συμμάχους δόνας ἱππότητας.

uxoris suae Eudociam deprehensam, quae nupserat Aseldecao Italo dynastae, caleti equo impositam Byzantium misit, erepte omni ornatu et suppellectile (8620) ipsi comitibusque et satellitibus. nam sponsus eius fuga se subduxerat, percitus metu, consternatus animo, priusquam arcem Caesar obsideret. neque diu post cepit quoque Bizyam (8625) missis infestis copiis imperator.

Per idem tempus astu fuit capta ab Italis Ianuensibus Rhodus insula. nam cum abesset exteris in terris Rhodi praefectus Gabalas Ioannes, (8630) Caesaris frater, qui Rhodi princeps fuerat, imperatoris domini castra sequens, hostes praedicti clam ceperunt insulam. rem ubi in Thracia novit imperator, Cantacuzenum cum copiis Ioannem (8635) ad Rhodiensium oppidum direxit. ille cum classem Rhodum appulisset, oppidum cepit proelio Phileramum; ex quo progressus fortiter in hostes ipsorum facile contudit audaciam. (8640) iamque capturus erat et metropolin, nisi obstidisset ipsi Aethiopiae princeps, qui armatos equites ho-

- ὡς οὖν ἐπανέζευξεν ἐκ μάχης ἄναξ,
 ναῦς ἱππαγωγὸς εὐτρεπίους καὶ στόλον,
 8645 ἵππους ἐν αἷς ἔβαλε τριακοσίους,
 εἶτ' ἀποτάξας καὶ στολάρχην τοῦ στόλου
 τινὰ Κοντοστέφανον, ἄνδρα γεννάδαν,
 πρωτοσεβαστοῦ τὴν τιμὴν εἰληχότα,
 εἰς νῆσον ἀπέστειλε τὴν τῶν Ῥοδίων·
 8650 καὶ κατὰ μάχην συμπλακείς Γενοῦταις
 κατὰ κράτος σφῆς ἐκνικᾷ καὶ συντρίβει,
 καὶ νῆσον ἀνέσωσεν Ἀῦσοσι πάλιν.
 Ὁ δ' αὐτοκράτωρ πρὸς Μιχαὴλ δεσπότην
 κηδὸς τε ποιεῖ συμβάσεις τ' ἐνωμότους·
 8655 παῖς δεσπότου γὰρ Μιχαὴλ Νικηφόρος
 εἰς γαμετὴν εἴληφε τὴν Θεοδώρου
 ἀνακτος υἱοῦ Μαρίας θγατέρα,
 τῆς τοῦ Μιχαὴλ συζύγου Θεοδώρας
 δι' Ἑλλησπόντου φθασάσης γῶρους ἔω
 8660 μετὰ γε παιδὸς φιλιότου Νικηφόρου,
 καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ συγγένειαν δρασιάσης,
 εἶτα σὺν αὐτῷ πρὸς δύσιν χωρησάσης.
 ἄλλὰ Μιχαὴλ Αἰθίοψ ἦν, καρκίνος,
 οὐκ εὔβαδιζειν οὐδὲ ῥόπτεσθαι θέλει·
 8665 συμφωνίας γὰρ ἤθετηκῶς συμβάσεις
 ἀναπέφανται δασμενῆς ἀποστάτης,
 σύμβουλον εὐρῶν πατρῶδεσφρον εἰς τόδε
 Θεόδωρον Ἄγγελον, ἔθριπον τρώπους,
 ὡς οὖν τῷδ' ἠνώτιστο τῷ στεφηφόρῳ,

sibus concessit. sed suo bello redux imperator equestribus navibus cum classe instructis (8645) trecentos equos imposuit. tum et navarchum classi praepositum, Contostephanum quendam, virum strenuum. proto-sebasti dignitate praeditum, in Rhodiensem ire iussit insulam; (8650) qui Iannenses in proelium vocatos potenter debellavit ac protrivit, et sic imperio insulam restituit.

At imperator cum Michaelē despota affinitatem paravit et amicitiam; (8655) filius enim despotae Nicephorus uxorem sibi Theodoro genitam, imperatoris filio, Mariam iunxit. et Theodora Michaelis coniux per Hellepontum ivit in orientem (8660) una cum dulci filio Nicephoro ad copulandas nuptias praedictas; exin cum ipso rediit in patriam. attamen Michael Aethiops et cancer nec recte incedere poterat nec albescere. (8665) namque deletis pacis condicionibus rabidum semet praebuit rebellem, naetus ad hoc conspirantem patruum Angelum Theodorum versipellem. haec imperator cum intellexisset, (8670) Romanas vires demum

- 8670 τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις συναλίσσας
καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐδοθέντις στρατηγέτας,
Ταρχανιωτῶν ἐκ γένους Νικηφόρου,
κλήσιν ἀληθεύουσαν εἰς κεκτημένον
τὴν ἀξίαν τε τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης,
8675 πληροῦντα δ' ἔργα μεγάλου δομestίκου,
Στρατηγόπουλον Ἀλέξιον γεννάδα
καὶ φίλον υἱὸν μέγαστος δομestίκου,
Παλαωλόγον Μιχαήλ, κλέος νέων,
καὶ τὸν Μακρηνὸν καὶ Τύραννον Βουδελόν,
8680 παραλαβὼν τούτους τε καὶ τὰς δυνάμεις
Θεσσαλονίκην καταλαμβάνει πόλιν,
κἀκεῖθεν ἄρας ἐν Βοδηνῶν φρουρῷ
ἀνακτορικὰς σκηναὺς ἐγκαθιδρύει,
καὶ τοῦτο πορθεῖ μηχαναῖς καὶ σὺν χρόνῳ.
8685 ἔφθη δ' ἀποδρὰς Θεόδωρος φρουρῶν,
καὶ τῷ Μιχαήλ δεσπότη προσεφύη.
εἶτα βασιλεὺς Ὀστροβοῦ φθάσει λιμνῆν,
καὶ στρατιὰν πέπομφε κατὰ δεσπότην.
μετὰ δὲ μικρὸν παρὰ πῦσαν ἐλπίδα
8690 προσηλθέτην ἄνακτι Γλαβῦς τοῦπικλην
ἐκ Καστορίας ἀγγελεὺς τῶν κρειττόνων,
καὶ Πετραλίφας ἐγγενῶν τῶν ἐν τέλει,
γαμβρὸς Τορνίκη τυγχάνων Δημητρίου,
γυναικάδελφος Μιχαήλ δεσπότην.
8695 ὡς σὺν προσῆλθε βασιλεῖ Πετραλίφας,

8694 δὲ δεσπότην?

collegit, suosque duces robore praecipuos; Tarchaniotam scilicet Nicephorum, nomen gerentem meritis idoneum, regii insignitum pincernae officio, (8675) domesticique magni gerentem vices; Strategopulum strenuum Alexium; filium praeterea magni domestici, Palaeologum Michaellem, decus iuvenum; postremo Macrinum et Tyrannum Budelum. (8680) his ducibus stipatus atque exercitu Thessalonicaem contulit se in urbem; atque illic pergens ad Bodenum-castrum defixit regium tentorium, diuque moenia perstans oppugnabat. (8685) sed Theodorus evolarat arce, ad Michaellem despotam profugiens. mox ad Ostrobi lacum ivit Caesar, exercitumque misit contra despotam. paulo post venit insperatus nuntius (8690) ad comitatum Caesaris, Glabas quidam gratam Castoria referens notitiam; simulque Petraliphas senator nobilis, qui Demetrii Tornicae gener erat, et Michaelis despotae uxori frater. (8695) ut ergo ad Caesarem pervenit Petraliphas, ipsam exercitumque

- αὐτόν τε χαρᾶς ἐμπιμπλῆ στρατεύμα τε·
 εὐθὺς προσεφρόνη γὰρ ἡ Καστορία
 καὶ τὰ περίη ἅπαντα σὺν Λεαβόλει.
 καὶ Γολεῖμος Ἀλβανῶν εἰς ἐντέμωι,
 8700 αὐτανευσιῶν Εἰρήνης βασιλίδος.
 σύννευον ἀρχῶν, εἰς ἄμνηρα φιλίας,
 γράμμασι πεισθεῖς, αὐτεπάγγελτος φθάσει.
 οὐσπερ κρατάρχης ἐμμενῶς διεδεγμένος
 πολλαῖς ἐδωρήσατο ταῖς εὐποιαῖς.
 8705 ταῦτ' ἄρα μαθὼν Μιχαὴλ ὁ δεσπότης
 ἔπεμψε πρέσβεις, ποιμένα Ναυπακτιῶν,
 Μαλιασηνὸν ἐδγενῆ καὶ Λαμπέτην,
 πρὸς τὸν κρατοῦντα, καὶ τιθοῦσι συμβάσεις·
 καὶ παραχωρεῖ Μιχαὴλ τοῦ Πριλάπου
 8710 Βελεσσοῦ Κροῶν ἁστῶν σιτηφόρον,
 ἐκ' ἀσφαλεῖς τίθησιν ὄρκους ἑγγράφως.
 καὶ Μιχαὴλ πέμπομεν ἄναξ δεσπότη
 δι' ἀρχιεῖτον Φωκᾶ Φιλαδέλφειας,
 Ἰσακίον Δούκα τε καὶ Ὑαλέα,
 8715 οἱ πρὸς Λαρίσση Μιχαὴλ ἐδρηκότες
 σπονδὰς πεπληρώκασι καθάπερ δέον.
 ἔπειτα παῖδα τεῦδε τὸν Νικηφόρον
 πιφαλαφόντες, καὶ μετ' αὐτοῦ δ' αὖ πάλιν
 τὸν Ἄγγελον δέσμιον ὡς φωνολογᾶτην,
 8720 ἀδθις ὑποστρέφουσι πρὸς βασιλῆα.
 τιμῆ δ' ὁ κρατῶν ἄξια τοῦ δεσπότη
 τὸν τοῦ Μιχαὴλ παῖδα τὸν Νικηφόρον.

implevit gaudio: ait enim illico deditam Castoriam cum territorio cuncto et cum Deabolē. Goleamus etiam nobilis Albanus, (8700) reginae Irenes neptem in matrimonio habens desponsam, invitatus literis iubens ad pacem confirmandam venit. quos omnes Caesar benivole exceptos multis ornavit. ultro beneficiis. (8705) ubi haec rescivit Michael despota, misit legatos, Naupacti episcopum, nobilem Maliasenum at Lampetem, qui condiciones firmarunt cum Caesare. Igitur Michael Prilapum concessit, (8710) Belessum, Croas, ditioni Caesareae. postea subscriptas misit condiciones ad Michaelē despota imperator per Phocam episcopum Philadelphiae, Isaacium Ducam et Hyaleam; (8715) qui Michaeli Larissae occurrentes pacis negotium rite transegerunt; atque abducentes illinc Nicephorum despotaē filium, cum eoque pariter qui rebellarat Angelum captivum, (8720) ad Caesarem legati remearunt, cui Michaelis hanc filium Nicephorum despotaē dignitate ornare placuit.

- Οὕτω περάνας τὰ πρὸς ἐσπέραν κράτωρ,
 κὰν τοῖς Βοδηρῶν παραχειμάσας τόποις,
 8725 ἦρος φανέντος καταλιπὼν αὐτόθι
 πλείστον στρατιῆς, σὸν ὀφίλλταις μετροῖς
 βλέψων ἀπῆει προσρυνέντ' αὖ φρουρῶν.
 ἀφίκτο λοιπὸν εἰς Λυχνιδὸν τὴν πόλιν,
 ἔβλεψε Δεάβολιν καὶ Κυστορίαν.
 8730 ἔλθων δ' ἐκεῖθεν, ἀναλαβὼν δυνάμεις,
 Θεσσαλονικήν παραμείψας τ' αὖ πόλιν,
 ἔνθα δικαστήριον ἀθροίσας μέγα,
 κριτὰς τ' ἐν αὐτῷ καὶ δικιστὰς καθίσας,
 προὔθηκεν ἐξέτασιν ἀστάτου λόγου,
 8735 ὃν Μαγκλαβίτης Νικόλαος ἐκ φθόγου
 ἐν τοῖς Βοδηροῖς βασιλεῖ σκηνομένῳ
 ἐξεῖπε λάθρα κατὰ Κομνηνιάδου
 κλήσει Μιχαήλ, Παλαιολόγων γένους.
 ὃ δ' εἶχεν ὧδε, συντεμόντα με φράσαι.
 8740 ἐπεὶ γὰρ ἐκλέλοιπε Τορνίκης βίον,
 ὅστις προσῆκε Μιχαήλ κατὰ γένος,
 ἦν βαρυθυμῶν καὶ σκυθρωπύζων ὄδε,
 πενθῶν στέρησιν συγγενοῦς ἀνδρὸς τάχῃ.
 ἄπερ δ' ἐπὶ τούτοις γε φιλεῖ συντρέχειν,
 8745 "ὄτου χάριν" ἔφη τις "ἡγεμῶν στένει;"
 ὃ πῦσιν ἀκούσας δὲ τάληθῆ λέγει,
 αἴτιον εἶναι Τορνίκη φράσας μύρον.
 ὃ δ' ἀνανεύσας ὠδύγει πονηρίαν,
 κἀκείνα φράσκει κατὰ Παλαιολόγου.

Hesperiiis rebus sic Caesar dispositis, atque Bodenis hieme trans-
 acta, (8725) veris sub ortu reliquit ibidem plerasque copias; ipse con-
 comitantibus paucis armatis castra nuper dedita invisit. venit ad urbem
 Lychnidum, spectavit et Deabolin ac Castoriam. (8730) moxque rever-
 sus, exercitu recepto, Thessalonicam denno migravit, ubi senatu celebri
 coacto, delectisque quaestoribus ac indicibus instituit quaestionem de
 dubio crimine, (8735) quod manclavites Nicolaus invidus apud Bodenos
 ad Caesarem detulerat clam Comneniadem contra Michaellem, Palaeolo-
 gorum genitum familia; cuius negotii seriem brevè evolvam. (8740) post-
 quam Tornices vitam dereliquit, qui Michaellem genere attingebat, hic
 erat maestus facieque tristi, cognati viri dolens desiderio. ut autem
 his in rebus haud raro evenit; (8745) rogabat quidam "cur dux noster
 gemit?" porro is qui audiebat respondit vere, causam maeroris esse
 Tornicae fatum. ille prior negans parturit malitiam, eaque dicit contra

- 8750 ἄ μηδ' ἐπὶ νοῦν ἐμβέβληκε παράπαν
 μήτε ὀϊδεν εἰπεῖν ἢ γινώσκειν συνόλωσ,
 νοῦς δ' ὑπέτεινε βασκάνῳ συνηγόρω,
 ὡς δῆθεν ἐν νῶ σσοστρέφει κακουργίαν
 γνώμην τ' ἀποστάσιδα Παλαιολόγος,
 8755 καὶ βούλεται γε πρὸς γάμου κοινωνίαν
 λαβεῖν ἀδελφὴν Καλλιμάνου τὴν Θάμιαρ,
 εἶτα κατασχεῖν καὶ Μελενίκου πόλιν
 σὺν τοῖς πέριξ ἄπασι φρουρίοις τόποις.
 κἄν τοῦτο συμβῆ, φεῦ τόποις τοῖς ἐνθάδε
 8760 τοῖς ἄρτι καταστάσιν εὖ σχοῦσιν ἔφη.
 ἀποκριθεὶς δ' εἶρηκεν ἄτερος τάδε
 "ἐταίρε, κἄν γένοιτο τοιοῦτον, φίλε,
 οὐ χεῖρον' ἔσται τὰ καθ' ἡμῶς καὶ πάλιν·
 ἐν Θεσσαλονικίᾳ γὰρ ἡγεμιῶν ἐνι
 8765 Παλαιολόγος ἐν δομestίκοις μέγας,
 ἐν δ' αὖ παρ' ἡμῖν Μιχαὴλ τούτου γόνος
 ἐπιστατεῖ χώρας τε καὶ τῶν πραγμάτων·
 ὡσθ' ὑπὸ τούτοις τὰ καθ' ἡμῶς ἡγμένα
 οὐ κοσμικὴν ἂν κινδυποσταίῃ ζάλην."
 8770 ἐκ τῶνδ' ἀναστὰς ἄτερος Μαγκλαβίτη
 τὰ θιατέρῳ πέφρακεν ὠμιλημένα·
 Μαγκλαβίτης δ' οὐ βασιλεῖ καταλέγει.
 κατασχεθέντες τοιγαροῦν ἄνδρες δύο
 οἱ καθ' ἑαυτοὺς τὸν λόγον δεδρακότες
 8775 ἐπινθάνοντο τῶν λελεγμένων χάριν·

8766 ἐν] ὁ?

Palaeologum (8750) quae prorsus ille mente non revolverat, nedum verbis attigerat aut notitia. hinc accusator invidus putabat mala consilia mentemque apostaticam versare secum et alere Palaeologum; (8755) et praeterea coniugium eum ambire Thamaris, Callimani sororis; mox occupatarum Melenici urbem cum vicinis manitis locis; quod si fiat, inquit, vae terris nostris (8760) quae sunt recente vix pace compositae. altar respondens loquebatur ita "o sodes, etiamsi forte haec eveniant, res nostra publica peius non habebit: Thessalonica etenim moderator (8765) magnus est domesticus Palaeologus, apud nos autem filius eius Michael res et provinciam magistratus regit; quare res nostrae, talibus praesidibus, magnis iactari incommodis haud poterant." (8770) iam hunc sermonem alter colloquentium ad mandavitae detulit notitiam: is autem Caesarem conscium rei fecit. quemobrem comprehensi viri duo, quos habuisse scripsimus colloquium, (8775) interro-

- καὶ τῶνδ' ὁ μὲν συνεῖπε τὸν λόγον φάναι,
 πλὴν ἀφ' ἑαυτοῦ, μηδεὶς συνειδότος,
 κατήγορος δ' ἔφασκε καὶ συνειδότος
 τούτου Μιχαὴλ Παλαιολόγου φάναι.
- 8780 ὁ δ' ἀντίβαινεν ἰσχυρῶς ἀντιλέγων.
 καὶ λοιπὸν ἠτέρηστο τούτου δὴ χάριν
 στρατηγική τις ἀπόδειξις ἐκ μάχης.
 ἐκάτερος γοῦν ὀπλίτης δεδειγμένος
 εἰσῆλθε τὸ στάδιον ἵππεδς λογχίτης,
- 8785 εἶτα συνεπλάκησαν ἄμφω πρὸς μάχην.
 καὶ τὴν νίκην κατήγορος κομίζεται,
 φήσας τὸν ἀνθ' ἀμιλλῶν ἀφ' ἵππου κάτω.
 καὶ πάλιν ἠρωτᾷτο τοῦ λόγου χάριν,
 ὁ δ' ἐμμένων ἦν τοῖς πρὶν οὐχ ἔτιον λόγοις,
- 8790 ἀθῶον εἶναι Μιχαὴλ φάσκων λόγου.
 ὄθεν κατακέκριτο θανεῖν ἐκ ξίφους.
 δεθεῖς οὖν καὶ καλυφθεῖς τὰ φάη
 ἀπήγετ' εἰς θάνατον ἀδίκω κρίσει,
 προὔτεινεν αὐχένα δὲ δέξασθαι μόρον.
- 8795 καὶ πάλιν ἠρωτᾷτο πῦρὰ δημίου·
 ὁ δ' ἀμετακίνητος ἦν δεδογμένων,
 ὄρκους ἀθῶων Μιχαὴλ φρικαλέοις.
 ἀλλ' οὗτος ἐρρύσθη μὲν ἀδίκου μόρου,
 καθαιρεγμένος δὲ φυλακὴν ὑπεισέδου·
- 8800 ἢ δ' ἐξέτασις καὶ βίαστος τοῦ λόγου
 πρὸς τὸν Κομνηνὸν Μιχαὴλ μετηνέχθη.

8792 κατακαλυφθεῖς?

gantur quidnam inter se dixerint. atque horum usus sic se locutum
 facta est, sed sponte sua addidit, conscio nemine. at accusator affir-
 mabat conscio dicta haec fuisse Michaele Palaeologo. (8780) ille con-
 stanter contra pernegabat. tum militari more fit decretum, rem cogno-
 scendam esse per duellum. uterque igitur cum lorica et galea venit in
 stadium eques, hastam tenens; (8785) et mox conserto valido duello
 accusatori arrisit victoria, qui proturbavit adversarium equo. tunc iste
 eadem/super re rogatur; qui superiore constans in sermone (8790) rei
 Michaelēm inscium affirmat: quamobrem gladio decollandus traditur.
 statimque vincis manibus, velatis oculis, iudicio iniusto ad necem du-
 cebatur. sed cum cervicem iam offerret ictui, (8795) interrogatur rur-
 sus a carnifice. homo constanter adhuc et sancte deicans immunem
 criminis Michaelēm ait. iniusto tunc subducitur supplicio, traditur ta-
 men carceris custodiae. (8800) quaestio deinde exploratioque criminis

- καὶ τόνδε μύδρον χεῖρῳσι κατηξίουν,
καὶ σκέψιν οὕτως ἀμφιβάλλουσαν λύσαι·
ὁ δ' ἀντεπήγε πρὸς κριτὰς πεποιθότως
8806 ὡς εἰ μὲν ἦν τις κατ' ἐμοῦ τάχα λέγων,
πρὸς αὐτὸν ἂν ἠγωνισάμην σὺν ὄπλοις·
κατηγόρου δὲ μὴ παρόντος μοι τέως,
πρὸς τίνα δεῖ με τὴν δίκην καθεστάναι;
εἰ θαυματουργεῖν δ' ἐγκλεῖνεται μὲ τις,
8810 ἀλλ' ὢν ἀλειπρὸς οὐ δυνήσομαι τόδε.
ἐνθεις δὲ τις σίδηρον ἐκκεκαυμένον
πνέοντος ἀνδρὸς χερσὶν ἐψιλωμέναις,
οὐκ οἶδα πῶς ἂν οὐ καταφλέξῃ χέρας.
παρῶν δὲ ποιμὴν τῆς Φιλαδέλφου τότε,
8815 λαχὼν δικάζειν καὶ τὰ πρὸς χάριν λέγειν,
τοῦτον Μιχαὴλ παραλαβὼν ἰδίᾳ
τοιαῦτά οἱ δῆπουθεν οὐκ εἶ ὠμίλει,
ὡς σὺ μὲν ἀνὴρ εὐγενῆς ὢν τυγχάνεις,
καὶ εὐγενῶν ἔφυς δὲ πατέρων πάλιν,
8820 καὶ δεῖ σε λοιπὸν τοῦ γένους ἐπαξίως
πάντ' εἶ νοεῖν τε καὶ πέρατι διδόναι·
ἐπεὶ γὰρ οὐ πάρεῖσι μάρτυρες λόγον,
θεῖα τε δείξει καὶ σαφεῖ τεκμηρίω
μύδρω χρεῶν ἔλεγχον ἐκτίσαι, φίλε.
8825 ὁ δ' ἀνδρικῶς ἔφησεν εὐεπηβόλως
"τέθηπα πῶς ἅγιον ἄδεται μύδρος,
ἥπερ δέδοικα χεῖρὶ μου προσεγγίσθαι
ὡς ἂν ἀλειπρὸς, ἥπερ ἀνόκιν ἔφην·

in Michaelē vertitur Comnenus; qui ferrum candens tangere iubetur atque ita ambiguum controversiam solvere. hic confidenter respondit iudicibus (8806) "si testimonium quispiam in me diceret, huic ego armis resisterem: nunc accusante nemine, non video contra quem possim iudicio contendere. quodsi patrare iubeor miracula, (8810) homo peccator equidem non potero. iam fervefactum igne si quis ferrum viventis nudis colloquet in manibus, nescio cur manus non sit ambusturum." ibi inter iudices sedens episcopus (8815) Philadelphiae, gratificari volens, hunc Michaelē sevocat secreto, et sic cum illo insipienter loquitur: "cum sis tu nobili vir condicione et de nobilibus genitus parentibus, (8820) oportet te pro generis dignitate et cogitare semper et operari. cum ergo testes criminis non adsint, divino te iudicio committas velim, tuique facias per ignem peritiam." (8825) audacter ille et commode respondit "miror cur vectes res sacra dicatur; quem hercle timet manus mea contingere, qui sum peccator; ut antea iam dixi. tu vero sanctus

- σὺ δ' ἅγιός τε καὶ Θεοῦ Θεῖος Θύτης,
 8830 χερσὶ προσάγων κυρίῳ τὴν θυσίαν·
 εἰ γοῦν κελεύεις, ἐνδοῦς ἱεραρχίας
 σὺ τὴν στολὴν ἄπασαν, ὡς ἔστιν ἔθος,
 σιδήριον πύρασσον ἐν τῇ καμίνῳ,
 καὶ τοῦτο λαβὼν τῇ καθαρᾷ χειρὶ σου
 8835 χερσὶν ἐπίθες ταῖς ἑμαῖς ταῖς ἀνάγνοις·
 καὶ δὴ Θεῷ πέποιδα παντοδυνάμω
 ὡς θαυματουργήσει σαῖς δυσωπταῖς
 πληθὸν παριδῶν τῶν ἐμῶν ἁμαρτιῶδων.”
 οὕτω Μιχαὴλ ἀρχιερέτης δ' ἀκτέφη
 8840 ὡς οὗτος, ᾧ βέλτετε, βαρβάρων νόμοις,
 οὐ Ῥωμαῖκοῖς ἐγκατάγραφος νόμοις,
 οὐ κανόσι θείοις τε τῆς ἐκκλησίας
 δεκτὸς πέφυκεν, οὐ πατράσιν ἁγίοις,
 ἡμῖν δ' ἄγνῶς τις βαρβαρικός θ' ὁ τρόπος.
 8845 ἦ δ' ὅς Μιχαὴλ προσφηνῶς ἐπηβόλως
 “ οὐκοῦν, μέγιστε ποιμενάρχα κυρίου,
 τὰ κατ' ἐμαντὸν ἐκτελεσθῆναι δέον
 ὡς Ῥωμαῖκοὶ διατυποῦσι νόμοι·
 εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς ἐξέφην ἐκ βαρβάρων
 8850 ἢ βαρβαρικοῖς ἀνατέτραμμαι νόμοις,
 τίχ' ἂν δικαίως σφῶν ἠπηγόμην δίκαις·
 Ῥωμαῖος ὑπάρχων δὲ κακ' οὗτου γένους
 τοῖς Ῥωμαῖκοῖς ὑπαχθῆσομαι νόμοις.”
 οὕτω Μιχαὴλ φημένῳ τὰ τῆς δίκης

8837 ταῖς σαῖς?

et dius dei sacerdos, (8830) deo sacrificium manibus offerre solitus, si tibi placet, age, captis infulis totaque stola rite convestitus, vectem ardente fervefac camino, tuisque puris manibus sublatum (8835) in meas transfer sordidatas manus. tunc sane spero omnipotentem deum rem tua gratia miram peracturum, dissimulatis interim peccatis meis.” sic Michael. respondit autem archipraesul (8840) “est hic, o sodes, barbarorum ritus, Romanis minime legibus adscriptus, neque sacris canonibus ecclesiae receptus unquam neque sanctis patribus; quare in-suetus nobis hic mos barbaricus.” (8845) recte respondit Michael sci-teque admodum “igitur, o maxime dei pontifex, me meo iure agere sit aequum, atque ut Romanis legibus praecipitur. nam si parentibus na-tus essem barbaris (8850) atque barbaricis innutritus legibus, iuste, ut opinor, ad hoc ius compellerer: nunc cum Romana stirpe sim creatus, Romanis volo disceptare legibus.” sic Michael sibi patrocinantem

8855 ἀνείται τηρικῶτα πρὸς βασιλέως·
θμως παρείχεν οὐ μικρὰν ὑποψίαν.
πέμπει τὸ λοιπὸν χαριτώνημος κράτωρ
τούτον πρὸς υἱὸν καὶ διάδοχον κράτους
καὶ ποιμενάρχην Μανουὴλ Βουλαντίδος·

8860 οὗτος γὰρ ἤρχε τηρικῶτ' ἐκκλησίας.
ὁ δ' ὑποβάλλει Μιχαὴλ φρικαλέοις
ἐπιτιμοῖς ἀφορισμοῖς καὶ λέγειν,
ἧ μὴν καθαρῶς εἰνοεῖν τῷ δεσπότη
καὶ βυσιλεῖ πάντα γε τὸν ζωῆς χρόνον,

8865 μισεῖν τ' ἀποστάτιδα γνώμη· ἐκτόπως·
τούτον προχθέντος βασιλέως Ἰωάννης
εἰς συνάφειαν γαμικὴν συζευγνύει
τούτῳ Μιχαὴλ Παλαιολόγων γένους
τὴν Θεόδωραν ἔγγουον τοῦ συγγόνου

8870 τοῦ σεβαστοκράτορος Ἰσαακίου·
καὶ λοιπὸν αὐτὸν εὐμενῶς ἦν προσβλέπων,
καὶ συνέταττεν εἰνοῦσι γνησιος.
Οὕτω συνηχθῆ μεν ὑπάρξει τάδε·

8875 μὴνός περὶ που τέτρα Θεβρουαρίου,
ἐπὶ κλίνης δὲ καθίσας καθ' ἑσπέραν
παρείχεν ἀνάκασιν αὐτοῦ παρκίω·
μετὰ βραχὺ δ' εὐρητο περηνῆς ἐν κλίνῃ,
ἐξαπίνης ἀναυδος, οὐκ ἐπαύων.

8880 ταῦτ' ἄρα συνέδραμαν Ἀσκληπιάδαι,
ἕκαστος συμφρόντες ἄκος τῆς νόσου,

(8855) Caesar tunc quidem dimittendam censuit, nec tamen ille gravi suspitione caruit. mittitur ergo a domino gratioso ad filium suum imperii successorem Manuelemque praesulem Byzantii (8860) (hic enim per id tempus ecclesiae praeerat), qui perquam gravibus Michaelis minis canonicisque iussibus cogit dicere se vere domino bene velle Caesari, fidemque in omni vita servaturum, (8865) atque ab apostasia prorsus alienum fore. peractis his Ioannes imperator matrimonii copulat consortio huic Michaeli stirpe Palaeologo Theodorum neptem germani sui, (8870) sebastocratoris scilicet Isaacii; iamque eum benigno respiciebat vultu, atque amicorum habebat in numero.

Hic fuit dicti exitus negotii. postea Nicaeam ivit imperator, (8875) ferme sub mensis finem Februarii. vespere porro lectulo decumbens corpusculi quieti indulgebat: paulo post subito pronus in culcitam mutus inventus est et nihil audiens. (8880) quamobrem accurrentes Asclepiadae morbo medelam variam adhibebant, et pedes etiam

- πρὸς δ' αὖ ἀμυχὰς ἐν ποσὶ τεθικότες,
 τᾶλλά τε δρωῖντες ὦν διδάσκαλος τέχνη.
 ἀλλ' οὐδὲν ἤτιον ἡμέραν εἰς δευτέραν
 8885 ὑπῆρχεν ἀκίνητος ἄφωνος κράτωρ,
 ἐμπληξίας νόσῳ γε συνωχημένος.
 νόσου δὲ μικρὸν ῥάϊσας πλὴν δυσκάλου
 εἶχε χρόαν σώματος ἠλλοιωμένην.
 ἀφίκτο λοιπὸν εἰς βασιλεῖους δόμους
 8890 τοὺς ἐν Νυμφαίῳ, καὶ βραχὺν βιῶς χρόνον
 ἀπῆλθε πρὸς κύριον, ἐκλιπὼν βίον,
 ἀναῖξ ἀγαθὸς καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 πρὸς δυοῖν ἐξήκοντα βιώσας ἔτη,
 ἔξ ὧν κατήρξε πρὸς τριάκοντα τρία.
 8895 ἐπεὶ δ' εἰτερόχωτο χαλεπῇ νόσῳ,
 ἐπιπολάζων τοῖς τόποις ἦν Νυμφαίων,
 κατὰ διαστήματα πάσχωσά τοῦ χρόνου
 ἐν παλατίῳ διάγωσά γὰρ ἔσθ' ὅτε
 ἐπὶ κλίνης ἀνακτος ἦν ἐριμμένος.
 8900 ἐνίοσ' αὖθις ἐπιπότης δεδωγμένος
 ἐκινδύνευεν ἐκπεσεῖν ἑρσαστρίδος,
 εἰ μὴ παριππεύοντες ἀντέχον νέοι
 εἶτα καθεστῶς τὸ φρόνημα λαμβάνων,
 βιάδην ὑπῆρχεν εἰς δόμους ὑποστρέφων
 8905 ἣ καὶ φορούδην τοῖς ὑπηρευταίκοις.

punctum vellicabant, promentes artis omne magisterium. nihil tamen minus iam die secunda (8885) immobilis mutusque iacebat Caesar, sensibus cunctis morbo consopitis. mox aliquantum reviguit, quanquam corpusculo defluerat omnis color. quare defertur in Nymphaei regiam, (8890) ubi sat brevi tempore superstes, postea defunctus ad dominum abiit, rex sane bonus et fortis imperator, qui annis duobus supra sexaginta vixit, in imperio triginta tribus. (8895) is postquam gravem incidit in morbum, circa Nymphaei regiam diversans ex intervallo deficiebat animo. interdum enim in palatio degens loquela in lecto carens recumbebat: (8900) interdum etiam equitans in publico, lapsurus erat cernuus ephippio, ni aequitantes subvenissent iuvenes; et mox erectus, spiritu recepto, revertebatur pedibus in regiam, (8905) vel gestatus a famulis in sellula.

Θεόδωρος Δούκας ὁ Λάσκαρις ἐτη γ' S'.

- Ὅτι τὸ βιοῦν ἐκμετρῶν Ἰωάννης.
 Θεόδωρον κληροῦχον ἀρχῆς καὶ κράτους
 τὸν παῖδα κατέλιπεν, ἐκ Λαυκαριῶν
 τοὑπώνυμον φέροντα τῶν προπατέρων,
 8910 ἄγοντα τριάνκοντα τοῦ βίου χρόνους
 πρὸς τρισὶν ἄλλοις, ὡς ἔφασαν εἰδότες·
 ὃς αὐτοκράτωρ βασιλεὺς ἐπ' ἀσπίδος
 ἀναγορευθεὶς κατὰ κρατῆσαν ἔθους,
 εὐθὺς ἀπάρας ἀπὸ χώρου Νυμφαίου
 8915 τὴν Φιλαδέλφου καταλαμβάνει πόλιν,
 ἀφ' οὗ βεβαιοῖ τὰς πρὸς σουλτὰν συμβάσεις·
 κἀκεῖθεν ἐλθὼν εἰς Νικαίαν πόλιν
 βασιλικῆς ἔτυχε τῆς εὐφημίας.
 ἐπ' ἀρχιθύντας ἄλλους πανταχόθεν
 8920 κλήρον τε παντὸς τοῦς λογάδας ὡς δέον
 σὺν τοῖσδ' ἐδίφω προστάτην ἐκκλησίαι,
 τοῦ παμμενάρχου Μανουὴλ τεθνηκότος
 πρὶν ἢ θανεῖν ἄνακτα μησί που δύο.
 ἔβηκεν οὖν ὡς ταινιωθεὶς τῷ στέφει
 8925 ἐπιστρατεύσει τοῖς κατὰ δόσιν τόποις
 πάσχοισι κακῶς πρὸς Μιχαὴλ Βουλγάρου,
 ὃν Ἀγγέλου παῖς ἀπέτικτεν Ἀσάνη·
 μαθὼν γὰρ ὅστος τὸν μόνον βασιλέως
 σφοδρῶς ἐπῆει Ῥωμαῖκοῖς φρουροῖς
 8930 τοῖς κατὰ δύσιν κειμένοις καὶ χωρτοῖς.
 ἄλλων παρ' ἄλλων τοιγαροῦν καλουμένων

Theodorus Ducas Lascaris an. 3 mens. aliquot.

Sic vitae termino Ioannes imposito heredem dignitatis et imperii filium reliquit Theodorum Lascarim, cognomen id habentem a maioribus, (8910) annos tunc natum tres supra triginta, ut tradiderunt temporum periti. hunc more solito clypeo sublatum imperatorem salutavit populus; isque Nymphaei regia profectus (8915) Philadelphiam sine mora accessit, ubi cum sultano foedus confirmavit illinc Nicaenam progressus in urbem regium plausum audiit sollemniter. mox congregatis undique pastoribus (8920) praecipuaque rite cleri parte cum his de summo praesale deliberabat, quoniam Manuel patriarcha obierat mensibus ante Caesarem duobus. atque id urgebat, ut accepto stemmate (8925) in occidentem iret cum exercitu, res ibi turbante Michaele Bulgaro, quem ex Asane ediderat filia Angeli. Caesaris enim hic audito obitu nostra incursabat graviter castella (8930) Hesperiasque noccebat provinciis. itaque aliis alios eligentibus ad patriarchae summam

- εἰς ποιμενερχίαν τε καὶ προεδρίαν,
 ἡ δόξα κοινή Βλεμμύδην Νικηφόρον
 προστάσις ἄξιον εἶναι προτίθει,
 8935 ἀνδρ' ἀρετῆ τε συνέσει κεκισμένον,
 ἴδρον σοφίας παντοδαπῆς καὶ λόγων,
 καὶ τῶν κατ' αὐτὸν οὐδενὸς λελεμμένον,
 τετρακτύος διδάσκαλον μαθημάτων,
 φιλούμενον φιλοῦντα πρὸς βασιλέως,
 8940 διδάσκαλον φανέντα τῷδε τῶν λόγων,
 παιδείας ἄλλης καὶ καλῶν διδαγμάτων.
 καὶ βασιλεὺς οὐχ ἤτιον ἡγάπα τόδε.
 ἔσπευδεν οὐκοῦν τόνδ' ἐνιδρῶσαι θρόνῳ,
 πεῖραν προσάγων, προστιθείς τι καὶ βίας.
 8945 ὡς δ' εἶδεν οὐ θέλοντα τὴν προεδρίαν,
 τρόπῳ δὲ παντὶ μηδ' ὕλως πεπεισμένον,
 ἐπὶ μοναχὸν Ἀρσένιον ἐτρέπη,
 ἀσκαῶντ' Ἀπολλωνιάδος κατὰ λίμνην,
 πεῖραν ὀλίγην γραμμάτων κεκτημένον,
 8950 ἐπιπολαίως γραμματικῆς ἡμμένον,
 ἄλλαν δ' ἀγευστον ἐγκρίτων μαθημάτων.
 τοῦτον μετεστεύλατο ταχέως κράτωρ,
 καὶ δὴ παρόντι πατριάρχῃν δεικνύει,
 καὶ ποιμενάρχαις ἐγκιλεῖται τάχος
 8955 ἅπαντ' ἐπ' αὐτῷ τὰ κατὰ νόμους δρᾶσαι
 ὅν καὶ τελοῦσιν ἐν τρισὶ τόνδ' ἡμέραις

8933 hic est cuius orationem de regis officio, ad Theodorum imperatorem scriptam, ego nuper edidi in coll. Vat. volumine secundo. M.

dignitatem, communis tandem Blemmydam sententia Nicephorum honore dignum censuit, (8935) virum virtute et mente praestantissimum, omni exornatum doctrinarum genere suaeque aetatis nemini secundum, disciplinarum omnium magistrum, et summo amore Caesari devinctum, (8940) cui literas discenti praeceptor fuerat, nec non ad alias pulchras disciplinas. mire ergo Caesari placebat electio, qui hunc ad sacrum solum vocabat haud preces solum sed vim quoque adhibens. (8945) sed repugnantem dignitati cernens, neque se omnino patientem flecti, ad monachum Arsenium suffragium vertit, degentem prope lacum Apolloniadis, nulla propemodum praeditum doctrina, (8950) navius leviter concitum grammaticae, gravium prorsus scientiarum expertem, atque hunc accitum festinatim Caesar, iamque praesentem, patriarcham eligit; pastoribusque praecipit, celeriter (8955) ipsum ordinibus imitari sacris, qui tridui spatio consecrant Arsenium diaconum presbyterum et episco-

- διάκονόν τε καὶ θύτην καὶ ποιμένα.
 παρ' οὗ βασιλεὺς ταινιωθεὶς τῷ στέφει,
 ὡς εἶχεν ἐξώρησεν εὐθὺς πρὸς δύσιν,
 8960 πορθμὸν διαβὰς ναυσὶν Ἑλλησποντίων.
 καὶ καταλαβὼν Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν
 ἐν τῇδε διήγαγεν ἡμέραν μίαν·
 εἶτ' ἐκστρατεύει πρὸς τὰ Ῥοδόπης μέρη
 κατὰ Μιχαὴλ Βουλγάρων ἀρχηγέτου
 8965 πὺν στρατιᾷ καθ' Ἐβρον ἐσκηνημένον·
 ὃς εἶλε Στενίμαχον Τζεπαεταν Οὐστραν
 Κρυβὸς Περπεράκιον καὶ Περιστίτζαν,
 Ἐφραῖμ Κριτζιμόν, Ἀχριδοῦ πάντη τόπον,
 ὑπήκουα φρούριον τῇ Ῥιομαΐδι.
 8970 οὕτως ἐπιόντος δὲ κρατάρχου δρόμῳ,
 ὃ Μιχαὴλ γνοὺς ἐκ κατασκόπων δρόμου
 φυγὰς ἀπιὼν ἔρχετο πρὸς πατρῖδα
 αὐτὸς τε καὶ στρατεύμμι δὴ δυσπόρων
 σνηρηφῶν τριβῶν τε καὶ δυσεκβύτων.
 8975 εὐρῶν κενὸν δ' ἔωθεν ἀναξ τὸν τόπον
 ἐπὶ Βερρόην ἦκε τὴν ἐν γειτόνων·
 ἐλὼν δὲ ταύτην καὶ σκυλεύσας τὰ πέριξ
 εἰς Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν ὑποστρέφει
 μετὰ λαφύρων ἀμυθῆτων τε σκύλων·
 8980 ἄφ' οὗ πεπομφῶς στρατιῶν ὅτι τάχος
 πόλεις παρεστήσατο τὰς ἀποστάσους.
 καὶ βασιλεὺς δ' ἔξεισι κατὰ Ῥοδόπης,

8965 κατ' εὐρον V

pum; a quo imperator corona redimitus in occidentem protinus discedit,
 (8960) Hellepontiacum navibus fretum transiens. atque Hadriani delata
 ad urbem, ibi vix uno demoratus die castra promovit Rhodopem
 versus contra Bulgaricum principem Michaëlem, (8965) qui cum exer-
 citu ad Hebrum morabatur, Stenimachum ceperat, Tzepaenam Ustram
 Cribes Perperacium et Peristitzam, Ephraenum Critziumque, cunctam
 Achridem, quae nobis arces antea parebant. (8970) nunc de irraente
 celeriter Caesare ab explorante Michael admonitus, fuga se statim retulit
 in patriam ipse cum copiis, per locos difficiles perque dumosos
 sine calle saltus. (8975) mane cum vacuum locum reperisset Caesar,
 propinquam pervenit ad Berroen; qua capta, agroque proximo direpto,
 Hadrianopolim semet recipiebat non sine multis spoliolorum divitiis.
 (8980) atque illinc misso protinus exercitu recuperavit urbes apostata-
 ticas. ipse perrexit imperator ad Rhodopen Stenimachumque Peri-

- καὶ Στενίμαχον Κρυτζίμῳ Περισιτίζαν
ἐπανασώζει κράτει τῶν Ἀυσόνων·
- 8985 ἔμεινε δ' ἀνάλωτος Τζεπαίνα μόνη
διὰ τε κρυμὸν καὶ τόπου δυσχωρίαν.
ἦρος δ' ἐπιλάμψαντος αὐτίκα γράφει
ἄναξ στρατηγῶς τοῖς κατὰ Σέρρας πόλιν,
τῷ Στρατηγοπούλῳ καὶ Τορνικίῳ,
- 8990 μετὰ στρατιᾶς προσβαλεῖν τῇ Τζεπαίῳη.
ἔξήμεσαν οὖν παρὰ τόνδε τὸν τόπον·
εἴτ' οὐκ ἰδόντες στρατιῶν ἐναντίων,
οὐχ ὀπλίτας ἰόντας εἰς μάχην ὄλως,
φύλλων δὲ κτύπων καὶ ψόφων ἤσθημένοι,
- 8995 ἄχοντι' ἀκόσμως, ἐν φυγῇ λελοιπότες
ἵππους πανοπλίας τε καὶ σκευὴν ἄλλην
τοῖς ἵπποφοροῦσι καὶ συβώταις Βουλγάρων·
δ' γνωσθὲν ἤνιασεν ἄνακτα λίαν.
οὐχ ἤτιον ἤνιασεν εἰσπεσὸν πάλιν
- 9000 λυποῦν τι κακὸν Δραγωτιᾶς ἐκ Βουλγάρων,
ἄρχων στρατιᾶς τῆς κατὰ Μελενίκον,
δοτις ἀποστὰς καὶ στρατὸν συναλίσας
κατατρέχων ἦν τὰ πέριξ Μελενίκου,
ἄστου δὲ συνέκλεισε πορθῆσαι θέλων.
- 9005 ἤκουστο ταῦτα βασιλεῖ στρατηγέτῃ,
καὶ τὴν ταχίστην, ἀετός τις καθ' ἄπερ
ἄμιστος, ἔπη πρὸς Μελενίκου τόπους
μετὰ στρατιᾶς καὶ στρατηγῶν ταγμάτων,
καὶ καταπλήξας στρατιῶν ἐναντίων

8984 τῷ κράτει?

8989 τῷ τε?

stittam Crytizimum Romano rursus addidit imperio. (8985) una Tzepaena perstitit invicta ob loci asperitatem atque hiemis. sed vere exorto statim dedit literas ad duces Caesar Serris demorantes, Strategopulum et Tornicium, (8990) ut cum exercitu quaterent Tzepaenam. illi ad hunc agmine tendentes locum, cum nec vidissent hostilem exercitum neque ruentes in proelium armatos, foliorum tantam sonitu perterriti (8995) turpiter diffugerunt, abiectis etiam equis et armis et sarcina universa, quae praeda cessit armentariis Bulgaris. rem autem Caesar pertulit aegerime. nec minus aliud superveniens malum (9000) sensit, Bulgarum Dragotam, nostras regentem Melenici copias. rebellans enim congregato exercitu populabatur Melenici fines ipsamque urbem obsidens premebat. (9005) audit hoc in castris imperator, atque volatum aquilae aemulatus viae compendio pergit Melenicam cum suis copiis ordinumque

- 9010 αἰφνιδίῳ τε καὶ στρατιᾷ τῷ στίφει
 ἐτρέματο σφᾶς εἰς φυγὴν κατὰ κράτος,
 κτείνων διώκων, πῆχμαλώτους λαμβάνων,
 ὡς ἐκ τοσοῦτων ἐκφυγεῖν βραχεῖς μόρον
 καὶ πρὸς Μναίας διασωθῆναι μέγῃ.
- 9015 ὁ δ' αὖ Δραγοῦς συμπατηθεὶς ἀδελῶς
 ἰππων ποσὶν τέθνηκεν ἐκλειπὼν φάος.
 Οὕτω βασιλεὺς διαθείς πάνθ' ὡς δέον,
 καὶ τὰς ἀπίστον γαμετὰς καὶ τεκνία
 πορρωτάτω θείας ὕστερος Μελενίκου,
- 9020 ἐκείθεν ἦκεν εἰς Θεσσαλονικίων·
 ἀφ' οὗ περάσας Ἄξειον βαθυδίνην
 ἄστρῳ Βοδηρῶν ὑδατόρροτον φθάσει,
 ἔνθα νοσήσας κοιλιᾶν τι πάθος
 μικρὸν τι χώρῳ προσμέγει τούτου χάριν.
- 9025 εἶτα ῥάϊσας ἄστρῳ Πριλάπου βλέπει.
 οὗ διαγαγὼν οὐκ ὀλίγας ἡμέρας
 ἐπιστρατεύει Βελεσῶ τῆν πόλει;
 καθαιρετικὰς μηχανὰς ἐπηγμένους·
 ἦνπερ παρεστήσατο τῇ συμφωνίᾳ
- 9030 τοῦ μὴ τι παθεῖν ὄρκον εἰσοδεξαμένῳ
 τῶν ἔνδον ὄντων καὶ προδόντων τὴν πόλιν.
 ἅπαντα τὸν ἐν εὐ διαθείς φροσφίον
 διὰ Ναντζαπόλεως ἀνδρῶν τόπου
 σὺν ἀπορίᾳ καὶ ποτῶν καὶ βρωμάτων
- 9035 εἰς Σέρρας ἦκε τλαραδῶς πλὴν τὴν πόλιν.

ducibus; perterritoque hostium exercitu (9010) subito adventu militum-
 que numero, fugam ingentem atque cladem edidit, persequens, caedens,
 captivos intercipiens, ut pauci ex tot interitum vitaverint, qui fuga in
 Moesias partes evaserunt. (9015) Dragotas autem proculcatus misere
 equorum pedibus vitae rupit filum.

His Caesar actis ex animi sententia, et defectorum feminis ac libe-
 ris alio translatis, procul Melenico, (9020) Thessalonicam illinc est re-
 versus. unde transiisse Axio profundo Bodenos, venit aquis abundan-
 tas: ubi laborans ventris doloribus, paulum propterea substitit in urbe.
 (9025) mox recreatus Prilapum iavisit, ubi non paucis perstitit diebus.
 deinde transit ad Belesum oppidam, contra quod machinis bellicis di-
 rectis, in deditioem mox cives accepit, (9030) qui obtenta ne quid pa-
 terentur fide semet ac oppidum permiserunt Caesari. quamobrem arci
 imposito praesidio, per Nantzapoleos aridam regionem, aqua laborans
 atque commeatu, (9035) aegre pervenit tamen ad urbem Serras. ubi ex

- ἔνθα γραφὴν δέδεκτο πρὸς τὸν ἕξ ἔω
 ὅτι τὰ Τούρκων πρὸς Ταχαρίων ἔθνους
 κυμαίνεται νῦν καὶ ταράσσεται πάλιν.
 ταῦτα διαγνοὺς συντεταγμένῳ δρόμῳ
 9040 πέφθακεν Ἐβρον τὸν ποταμὸν ἐν τάχει·
 ὃ μῆνυμα γνοὺς ἀτρεκέως μὴ τυγχάνειν,
 τρίβου παρεκκλίνας τι καταλαμβάνει
 Διδυμότειχον ἑνωμασμένην πόλιν,
 εἶτα κυδίστην Ἀδριανοῦ τὴν πόλιν.
 9045 καὶ πάλιν ἐστράτευσε κατὰ Τζεπαλῆς·
 καὶ μὴδ' ὅτιοῦν δεδρακὼς ὑποστρέφει
 κατὰ Διδυμότειχον ἀσφαλῆ πόλιν·
 ἔνθα λειοπῶς στρατιὰν οὐ μετρίαν
 καὶ ταγματάρχας καὶ φύλακας φρουρίων,
 9050 Μανουὴλ τὸν Λάσκωρον καὶ Μαργαρίτην,
 ἀγροῖκον ἄνδρα, πετύροισ τεθραμμένον,
 ἐκ Νεοκάστρων σειρὰν ἔλκοντα γένουσ,
 καὶ νουθετήσας σφᾶς δέοντα πρὸς μάχας,
 ἐκεῖθεν ἄρας Ἑλλήσποντον διέβη
 9055 καὶ σκηρὰς αὐτοῦ πηγνέει πρὸς Λαμψάκιω,
 καὶ τοὺς ὑφ' αὐτὸν ἄξιας ὑπεριτάταις
 τιμᾷ κυδαίνει δωρεάς τε προσνέμει.
 Γεώργιον μὲν Μουζάλωνα τοῦπικλῆν
 πρωτοβεστιάριον ἀναδεικνύει,
 9060 πρωτοσεβαστόν, στρατοπεδάρχην μέγαν·
 Ἀνδρόνικον δὲ σύγγονον τούτου πάλιν

9039 συντεταγμένῳ V

oriente literis perlatis Turcas a gente Tachariorum denuo periclitari intelligit et conturbari. quod ubi Caesar novit, cursu concito (9040) processit sine mora ad Hebrum flumen; ubi rumore falsum esse intelligens, de itinere suscepto nonnihil devians Didymotichum contulit se in urbem, deinde ad inclytam Hadrianopolin, (9045) et ad Tzepaenam oppugnandam rediit. sed cum nihil proficeret, reversus est ad munitum oppidum Didymotichum; ubi relicto non modico exercitu cum ducibus et oppidi custodibus, (9050) Lascari Manuele, et Margarite homine rusticano et pulte alito Neocastrique originem trahente, insuper belli ordine praescipto, illinc discedens Hellespontum transiit, (9055) stationesque Lampsaci constituit; ubi suos duces celsis dignitatibus auxit, ornavit, praemiaque distribuit. Georgium quidem vulgo Muzalonem protovestiarii et simul protosebasti (9060) nec non stratopedarchae or-

- μέγαν κατωνόμασεν ἐν θεμεστέχοις,
 τὸν Ἄγγελον δὲ πρωτοστράτωρα πάλιν
 Ταῦτα δεδρακὼς βασιλεὺς ὑποστρέφει
 9065 πρὸς βασιλείου τοὺς ἐν Νυμφαίῳ δόμους·
 οὐ διαγαγὼν χειμερινὰς ἡμέρας,
 ἦρος φανέντος στρατιῶν συναλίσας
 μυριάριθμον, πεζικὴν αὖ ἱππότην,
 Μυσοῖς Τυλοῖς συγκροτουμένην Σκύθαις,
 9070 μάλιστα πάντων Ῥωμαϊκῇ πληθύνει,
 ὡς πρὸς δύσιν ἔτεινεν θρηνημια κράτῳ,
 καὶ Λάμψακον πέφθακεν Ἑλλησποντίαν,
 ἔνθα περ ἔγνω συμφορὰν στρατευμάτων
 καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν ἐν Διδυμοτείχῳ.
 9075 ἐπεὶ γὰρ ἀπὴν βασιλεὺς μακρὰν τόπον,
 ὁ Βουλγαράναξ ἐκ Σκυθῶν συναλίσας
 χιλιάδας τέτταρας εἴτε καὶ πλέον,
 κατὰ Θράκης πέπομφε χωρῶν ἀστέων·
 οἱ πρὸς ποταμὸν Ῥηγῆτι κεκρυμένοι
 9080 ἅπαντ' ἐποίουν Σκυθικὴν ἐρημίαν.
 ἔνθα στρατηγοὶ προσταγῆς βασιλέως
 οὐκ οἶδα τί παθόντες ἐκλελησμένοι,
 ἐπιφύσσι τὴν στρατιῶν τοῖς Σκύθαις.
 συρραξέως οὖν συμβάσας ἑκατέρους,
 9085 νικῶσαν ἠνέγκαντο βαρβύρων στίφος,
 καὶ κτείνεται στρατεύματα Ῥωμαίων ἕξει,
 ἀλίσκεται δὲ Μαργαρίτης τοῖς Σκύθαις

navit titulis; huius autem fratrem Andronicum magni donavit officio domesticici; Angelum denique fecit protostratorem.

His actis imperator revertebatur (9065) ad suum regale Nymphaei palatium, ubi per hiemis tempora versatus. vere appetente exercitum collegit innumeram pedestrem atque equestrem, concretum Moeis Italiae atque Scythiae, (9070) praecipue tamen viris nostri generis; dirigensque iter in occidentem Hellenpontiacam Lampsacum devenit, ubi cladem exercitus intellexit ducumque relictorum Didymotichi. (9075) nam Caesar in longinquis absente locis, rex Bulgarorum conscripta Scytharum milia ferme quattuor aut etiam plura per Thraciae intemis terras atque urbes; qui circa flumen, cui nomen Regina, (9080) vagi palantes omnia corrumpebant. tunc nostri duces, Caesaris mandato nescio quo pacto oblivioni tradito, cum suis copiis aggrediuntur Scythas; et iam utrinque armis concurrentibus (9085) barbara phalanx rettulit victoriam, caesusque noster fuit gladio exeritus: ipse quin etiam Margarites capifur

- πολλοῖς συνύμα καὶ περράσκειται σφίσι.
 ὃ γινὸς ὃ κρατῶν καταταχέει δρόμῳ
 9090 Βουλγαροφύγῳ προσπελάζει φρουρίῳ,
 καὶ τινὰς εὐρῶν βαρβάρων ἐν Βιζύῃ
 ἔργον σπάδης τίθεισιν αὐτοὺς καὶ ἕϊφους.
 πλὴν καταλαβῶν τὸν ποταμὸν Ῥηγίνα,
 σκηναὺς ἐκεῖ πήγνυσι καὶ παραμένει.
 9095 ἔνθα περ Οὐρόν Ῥῶσον ἀνομασμένον
 τὸν Παιόνιον πέπομφε ἤγηα Μυσούναξ
 πρὸς τὸν κρατάρχην Θεόδωρον Ἀδσόνων,
 ὡς ἂν ἐρωτήσει τὰ πρὸς συμβάσεις.
 ἀφιγμένος γοῦν Ῥῶσος ὡς βασιλεῖα,
 9100 ὦν πενθερός γε Βουλγάρων ἀρχηγέτω,
 καλῶς ἐδέχθη καὶ λίαν φιλοφρόνως,
 καὶ συμβιβάσεις ἐκτελεῖ σὺν ὁρκίοις·
 αἱ δ' ἦσαν ὡς Τζέπαινα Ῥωμαίων κράτει
 πρὸς Βουλγάρων ἀρχατος ἀφεθῆ ἄλλιν.
 9105 Τούτων βασιλεῖ κατὰ νοῦν πεπραγμένων,
 ἄρας ἐκεῖθεν Θεσσαλονικτὴν βλέπει,
 ἔχων μεθ' αὐτοῦ καὶ Μιχαὴλ δεσπότην
 σύνευνον ἕμῃ φιλότατῳ Νικηφόρῳ,
 ὁδοποροῦντας εἰς περάτωσιν γάμων.
 9110 ἤρυστο τοῖνυν τὰ τῶν γάμων ὡς δέον,
 παῖδα κρατάρχου Μαρίας Νικηφόρος
 κατὰ νόμους σχῶν εἰς γάμον κοινωλίαν·

9096 falli videtur Ephraemius: Acropolita enim dicit hunc
 Urum Ungariae regis generum, non regem. M.

cum aliis multis, atque a Seythis venditur. Caesar re cognita, subditis calcaribus (9090) ad arcem Bulgarophygam accurrat statim, Bizyaeque nactus aliquot barbaros occidione omnes gladio occidit. verum progressus ad Reginam fluvium tentorium ibi fixit, atque substitit. (9095) atque illuc Urum cognomento Rosum, Paeoniae regem, misit rex Bulgaricus ad Romanum Caesarem Theodorum, ut de integranda pace verba faceret. imperatorem igitur conveniens Rosus, (9100) qui socer erat regnatoris Bulgari, amanter est exceptus et honorifice, iurataeque pacis sunt condiciones, nempe ut Romano Tzapaenam imperio rex Bulgarorum denuo concederet.

(9105) Qua re peracta ex animi sententia Thessalonicam illinc Caesar venit, despotae quoque Michaelis habens in comitatu uxorem cum filio suo ob peragendas nuptias, Nicephoro. (9110) ergo nuptiarum celebratur ritus: Caesaris filiam Mariam Nicephorus legitimo coniugio sibi

- πλὴν πρόσθεν ἀπέλυσεν Ἀθώνων κράτει
 Σέρβια Δυρράχιον οὗτος δεσπότης,
 9115 περὶ γοναϊκὸς δειλιῶν καὶ φιλιτέρου.
 Ἐν τοῖσδε διώγοντος ἀνακτος τότε,
 γραφὴν τις ἐκπέπομφεν εἰ Βιθυνίαν
 διεξιούσαν ὡς ἀποδρόσους ἔχει
 πρὸς Περσίδος γῆν ἤγεμῶν Βιθυνίας,
 9120 Παλαιολόγος Μεγαλὸν κομνηνόπαις.
 τοῦτ' ἀνακτικῆ καρδίαν βασιλέως.
 ὁμῶς ἀπιὼν ἐν φυγῇ πρὸς Περσίδα
 γράμμ' ἔγχιράττει προστάταις Βιθυνίας,
 ἐν ὑπογραφαῖς ἀσφαλισθὲν ἰδίαις,
 9125 διαγορεῦθον ὡς ἐκείνος μὲν τάχα
 φεύγει δεδιὼς τὴν σβέσιν τῶν διμμάτων,
 "αὐτοὶ δ' ἔχεσθε νονηγεῶς τῶν πραγμάτων,
 καὶ πάντα ὄρατε πρὸς φυλακὴν ἀστέων
 χώρας τε λοιπῆς" φησὶ "καὶ στρατευμάτων."
 9130 τοῦτ' ἐκομισθὲν τὸν κρατικὴν ἠδύνην.
 Πλὴν διαθείς ἰδὲ τὰ καθ' ἐσπέραν ἀναξ
 μετὰ στρατιᾶς ἐκτρέχει πρὸς τὴν ἔω,
 λιπῶν στρατηγὸς κατὰ Θεσσαλονίκην
 Μιχαὴλ Λασκάριον, ἄνδρα γεννάδαν,
 9135 ἐν δὲ Πριλάπῳ Σκουτέριον Ἑλλῆαν,
 ἑπωνυμῶν ἀτροκῆ κεκτημένον,
 ἐν δ' αὖ Βελεσσῶ τοῖς περικύκλω τόποις
 φύλακα Θεόδωρον τὸν Καλαμπάκην,
 Πλυριῶν δὲ Χαβάρων ἐπιστάτην.

copulat. antea tamen cesserat imperio nostro Dyrrachium Serviorumque castrum (9115) despota, uxori filioque timens.

Dum in hoc Caesar versatur negotio, accipit literas missas ex Bithynia, significans profugisse ad Turcas Bithyniae rectorem Palaeologum (9120) Michaëlem illum Comnenis natum; quae res turbavit imperatoris animum, cum ille tamen ad Turcas profugeret, schedam Bithyniae scripsit magistratibus, quam propria manu subscribens firmavit; (9125) significans se quidem extorrem ire, ne pateretur oclorum damnum; ceterum ipsi rem prudenter gererent, et custodirent sedulo civitates provinciamque et milites recte regerent. (9130) quae res nuntiata imperatori placuit.

Iamque ordinatis in occidente rebus, ad orientem cum milite excurrit, relicto duce Thessalonicae Lascari Michaele, viro strenuo, (9135) Prilapi autem Scuterio Xylea, congruum sibi cognomen gerente. Belesso imposuit locisque finitimis custodem Theodorum Ca-

- 9140 πρὸς τοῖσδε Γεώργιον Ἀκροπολίτην
ἄρχοντα πάντων καὶ πρόεδρον δεκνύει,
πρόσθεν τιμίσις τῇ πραιτώρος ἀξιμ-
οῦτως ἀφίκτο πρὸς πόλιν Βερροιαίων,
κάκεισε πρόσβεις προσμένονσας τοῦ πάπα,
- 9145 εὖ τὰ κατ' αὐτοῦ διαθεῖς ὡσπερ δέον,
ὑποστρέφειν δέδρακε πρὸς τῆν πατρίδα.
εἶτα παρελθὼν φρυγίων τῶν Σερβίων,
καὶ Καστορίαν παραμεινας τῆν πόλιν,
δι' Ἀχρίδος πέφθακεν Ἀλβάνον τόπον,
- 9150 κάκειθεν ἤκεν εἰς Ἐπίδαμνον πόλιν.
κάκει διαθεῖς τὰ κατὰ νοῦν ὡς δέον,
διὰ Χουναβίας τε καὶ Μάτης τόπιον
Κιζάβειος Δεώρης τε τῶν πολεχνίων,
ὡς εἶχε κατέλαβεν ἄστν Πιλάπου.
- 9155 ἔνθα διατρίβοντι κατ' ἄστν τόδε
δυσάγγελος φήμη τις ἤκεν ἀθρόον
ὅτι περ ἁλοῦς Χαβάρων Κωνσταντίνος
ἐν καστέλλῳ Κωνίων πρὸς Μαρίας
γυναικαδέλφης Μιχαῆλ τοῦ δεσπότου,
- 9160 ἐρωτοδέσμοις ἀπατηθεῖς καὶ γάμῳ,
εἰρκτὴν κατακέκρητο κλοῖα καὶ πέρας
καὶ τηρικαῦτα Μιχαῆλ ὁ δεσπότης
τὰς πρὸς κρατοῦντα συμβάσεις διαλύσας
χώρως ἐπήμει Ρωμαϊκὸς τῶν ἔπλοος,
- 9165 πᾶσάν τε κατέδραμε Πελαγονίαν
καὶ τὸν πέριξ ἄπαντα χάρων Πιλάπου.

lampacem; Hlyrium denique Chabaroni tradidit. (9140) his super, summo dignitatis apice, constituit Georgium Acropolitum, praeteris titulo pridem exornatum. Georgius hic contulit se Berroeam, ubi expectabant eum legati papae; (9145) quibuscum ex sententia negotium gessit, eosque posthinc dimisit in patriam. deinde accessit ad Serviorum castrum, praeteritoque oppido Castaria per Achrin iter faciens Albanum venit, (9150) atque illinc demum ad urbem Epidaurum; in qua dispositis prout visum est rebus; viam emensus per Chunabiam Maten Citzabin atque Debrin, parvas urbes, ut potuit pervenit ad urbem Prialapum. (9155) atque ibi versanti Acropolitae tristis repente rumor est iatelluctus, Chabaronem scilicet Constantinum in Caninorum conclusum castello, a sorore uxoris Michaëlis despotae (9160) Maria deceptum nuptiis et amore, vincatum teneri ferreis compedibus. interea vero Michaëlem despotam, pacis cum Caesare violato iure, dicionem nostram armis concursare, (9165) iamque invasisse sanctam Palagoniam univer-

- τὸ φρούριον λέλειπτο. Πριλίπον μόνον,
 ὅπερ προδόντων συνέλαβε καὶ τότε.
 Ἀκροπόλιτις δ' εὐρεθεὶς ἔνδον τότε,
- 9170 ἐρύμαζός τι καταλαβὼν πυργίον
 ἐκεῖ δῆγε, καὶ λαβῶν πρὸς δεσπότην
 ὄρκια κακῶν ἀπαθῆ-πεφηνέαι
 καὶ παρυπεμφθῆναι δὲ πρὸς βασιλέα,
 αὐτὸν παραδέδωκε σὺν τῷ πυργίῳ.
- 9175 ὁ Μιχαὴλ δ' ἔφορκος ὢν ὁ δεσπότης
 δεσμοῖς περιέβαλεν αὐτὸν ἀφύκτοις.
 ὁ δ' αὖ Κομνηνὸς Μιχαὴλ, οὗ πολλάκις
 μνήμην ἐποιήσαμεν ἀνόπῳ λόγῳ,
 ὄρκια λαβῶν πιστὰ πρὸς βασιλέως,
- 9180 πρὸς τόνδ' ἐπανέβηεν ἐκ τῆς Περσίδος·
 ᾧ δοὺς στρατιῶν ἐκ Μακεδόνων ἀναξ
 εἰς ἐσπέραν πέπομφε κατὰ δεσπότην.
 καὶ καταλαβὼν Θεσσαλονικτὴν πόλιν
 καὶ πον συνελθῶν Μιχαὴλ Λασκοῦριον
- 9185 σὺν τῷδ' ἐπῆλθε τὰ μέρη τῆς Βεροῖας,
 καὶ λείαν ἀπήλασεν ἔνθεν μυρία.
 τῶν πραγμάτων οὕτω δὲ διακειμένων,
 καὶ Τριβαλάρχη, ἡ κάκιστος καρδία,
 ἔκπονος ἀνὴρ ἀποφρὰς μαιφρόνος,
- 9190 ὑπὲρ χιλίους στρατιῶν συναλλοῖς,
 τὰ Ῥωμαϊκὰ κατέδραμε χώρῳ.
 ὁ δεσπότης δὲ Μιχαὴλ τὰ πρὸς θύσιν
 ῥῆων ἑρημῶν οὐκ ἔλγηε καθόλου

sumque Prilipi territorium, unico excepto Prilipi praesidio, quod tamen ipsam proditione cepit. Acropolis autem in arce degens, (9170) quadam consensu castelli turricula, perstabat illic, donec iurata fidem obtulit illi despota, fore incolamem atque ad sumum Caesarem dimisum iri. tunc se permisit hosti cum turricula. (9175) Michael tamen despota perius solidis illum viaculis adstrinxit. ecce autem Michael Comnenus ille, quem saepe memoravit historia nostra, non sine sacramento in fidem Caesaris (9180) rursus receptus a Turcis regreditur, et cum Macedonum militum exercitu in occidentem mittitur contra despotam. is igitur se contulit Thessalonicam moxque coniunctus Michaeli Lascari (9185) simul in agrum incurrit Berroesae, atque inde praedam abstrahit innumeram. sic perturbato rei publicae stata, pessimus etiam Triballorum princeps, perius vir, crudelis, temerarius, (9190) mille conscriptis et amplius militibus Romanas terras vagans infestabat. neque cessabat in occidente Michael despota damnis omnigne-

- καὶ τῇ κατ' αὐτὸν προσιθεις ἔξουσία.
 9195 ὄθεν στρατιὰν ἱκανὴν ἀποκρίνας,
 ἧς ἡγεμῶν παῖς Θεόδωρός τις πόθος,
 πρὸς τὰ Βοθηρῶν ἔξαποστέλλει μέρη·
 ἢ Ῥωμαϊκῶ συντηχοῦσά που σίφει.
 ἤτησεν λοκέδασεν αὐτὸ ῥαδίως.
 9200 ὃ γνὸς Μιχαὴλ Παλαιολόγος τότε,
 ἀνὴρ μαχητῆς γεννάδας Ῥωμαίλος,
 ὡς εἶχεν ἐξώρησε κατ' ἀντιπάλεον,
 καὶ τινα τῷ δόρατι πλήξας ἰσπύτην
 (ἦν δ' ἄρα Θεόδωρος παῖς ἀποστάτου)
 9205 εἰς γῆν καταβέβληκεν ἐξ ἐφροσίδος.
 ὃ δ' αὖ Κομνηνῶ προσαφραμῶν ἤρτιβόλει
 ζωῆς τε χάριν καὶ ψυχῆς περιτμήνης,
 καὶ συμπαθοῦς ἔτυχε συγγνώμης τότε·
 πλὴν ἠγνοεῖτο τίς ἄρα καὶ τυχάνει.
 9210 τῷ τοι παραδίδωσιν φυλάσσειν Τούρκω,
 ὃ δ' αὖ φονεύει καὶ παραπέμπει μόρω.
 τουτὶ μὲν οὕτω Μιχαὴλ ἔδραμένος
 σὺν τοῖς δ' ὑφ' αὐτὸν ἀρειοῖς ἰνδράσι,
 Παφλαγονίαν πατρίδα κακτημένους,
 9215 πολλοὺς μὲν ἔργον εἰργάσατο τοῦ ξίφους,
 ζωὸς δὲ συνέσχηκεν εἰκοσὶν πάλιν
 ἄνδρας τιμολοῦς ἐγκρίτους ἀποστάτη.
 Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφαθ·
 ὃ Μιχαὴλ δὲ Βουλγάρων ἀρχηγέτης,

9213 δ' abundat

nis faciendis et suae dicioni terris subigendis. (9195) nam comparato idoneo exercitu, quem notho filio Theodoro tradidit, iussit invadere Bodenorum agrum; atque ibi nostras quas offendit copias vicit disperisit facili negotio. (9200) Michael re cognita Palaeologus, bellator vir, magnanimus, fortis, abrupta mora hostibus occurrit; et quendam hasta equitem percussus (erat is filius perfidi Theodorus) (9205) humi proicit, ephippio depulsam. ille Comneni provolatus genibus vitam rogabat sibi conservaret, reque ipsa veniam mitem impetravit, quanquam eius ignota condicio erat; (9210) Turcaeque homini custodiendus traditur, qui miserum captivum gladio perimit. atque hanc victoriam Michael patravit mavteriorum quos ducebat militum opera usus, patria Paphlagoniam. (9215) et multos quidem interemit hostes, praeterea viginti vires cepit viros insignes de rebellis aula.

Atque haec praedicta res exitum habuit. Michael autem Balgare-

- 9220 ὃς δὴ γυναικάδελφος ἦν βασιλέως
 ἐχθρὸς δ' ἄσπονδος Αὐσόνων κραταρχία,
 πρὸς Καλλιμάνου καιρίαν βεβλημένος,
 πρωτεξαδέλφου προσγενοῦς πεφικτός,
 ἔξαπίνης τέρθηκεν ἐλιπὸν φθός·
- 9225 οὗ τῇ γυναικὶ συναφθεῖς Καλλιμάνος,
 ἔδοξεν ἀρχὴν προσλαβεῖν καὶ Βουλγάρων·
 ἀλλὰ Ρῶσος ὄφρος μὲν ὡς θυγατέρα
 μετὰ στρατιῶς συμπεσὼν προσλαμβάνει,
 φρονέεται δὲ Καλλιμάνος Βουλγάρους.
- 9230 ἱρήμον οὐκ οὖν γρηλαίου διαδόχου
 ὑπῆρχε λοιπὸν τῷ κράτει τοῖς Βουλγάρους·
 ἀλλ' οἱ παρ' αὐτοῖς ἔγκριτοι βουληφόροι
 ἀρχηγετιῖν τύσσουσαν ἀρχῆς Βουλγάρων
 Τείχου τὸν υἱὸν τῶν καλῶν Κωνσταντίνων.
- 9235 ὡς ἂν δὲ καὶ δόξειεν ἐκ κληρονομίας
 εἰς Βουλγαρικὸν ἐγκαθεστῆναι θρόνον,
 ἐρτιμοὶ πέμπουσι πρέσβεις Βουλγάρων
 πρὸς τὸν κρατοῦντα Θεόδωρον Αὐσόνων,
 ἵνα συναφθῇ τῷ Τείχῳ Κωνσταντίνῳ
- 9240 Εἰρήνην πρώτη τοῦδε τῶν θυγατέρων,
 Ἀσάν κρατάρχου Βουλγάρων οὗτος ἐγγόνη·
 ἢ καὶ περατοῖ σὸν προθυμία κράτωρ.
 ἐπεὶ δ' ὁ Τείχου ἦν ἔχων ὀμωμένῳ,
 ταύτην διαζεύξαντες ἀνδρῶν ἀνόμως
- 9245 εἰς φυλακὴν πέμπουσι τῷ στεφηφόρῳ.
 Μετὰ δὲ ταῦτα χαλεπωτάτῃ νόσῳ

rūm dominus, (9220) cuius soror Caesari nupta erat, nostri foedifragis hostis imperii, a consobriano suo Callimano mortifero repente percussus vulnere vitam cum morte statim commutavit; (9225) cuius uxore ducta Callimanus visus est regnum obtinere Bulgaricum, sed regis socer accurrens cum exercitu Roccus Urus filiam suam recipit; occiditurque a Romanis Callimanus. (9230) iamque carebat successore legitimo Bulgaricae rei publicae vacans thronus: sed optimates gentis ac senatores ad Bulgarorum thronum advocarunt egregium Tichi filium Constantinum. (9235) atque ut legitimo successoris iure regnum adire videretur Bulgaricum, ad Romanorum Caesarem Theodorum: mittit senatus legationem; petens ut iungeretur dicto Constantino (9240) Irene filia Caesaris natu maior, quae Asanis regis Bulgari neptis erat, et Caesar noster rem libenter annuit, tam quia iam Constantino uxor erat, hanc a suo viro abstractam illicite (9245) imperatori custodiendam mittunt.

Verbo post haec correptus gravissimo Caesar Theodorus tenebatur
 Ephraemius.

- περιπεσὼν ἔκειτο κρατᾶρχης κλῆν·
 ἢ δ' ἦν ἀνιάτρευτος Ἀσκληπιάδαις
 καὶ σφῶν τέχναις ἀκαμπτος οὐδ' εἴκουσά πως
 9250 τοῖνον ἀπογόνος καὶ διαγόνος ὡς δέον,
 ῥήγας τὰ λαμπρὰ τοῦ κράτους καὶ τοῦ στέφους·
 τὰ τῶν μοναχῶν ἐνδιδύσκειται ῥάκη,
 ἔξαγορεύσας πάντα σὶ πεπραγμένα
 ἔμπροσθεν ἀνθρώπων τε καὶ Θεοῦ πλέον.
 9255 πόρνης γὰρ οὗτος σάφρονος θηλουμένης
 τὴν πίστιν ἐν νῦν προσαλαβῶν καὶ τὸν πόθον,
 τῷ ποιμενάρχῃ προσδραμῶν Μιτυλήνης,
 ᾧ σφαλμάτων ἦν ἀνακαλύπτων βάρη,
 εἰς τοῦδαφος πέπτωκεν αὐτοῦ πρὸς πόδας,
 9260 καὶ τούσδε θερμοῖς δάκρυσιν ἀποπλύνει,
 ὡς πρὶν γυνὴ βέβηλος Χριστοῦ δεσπότου,
 ὡς καὶ γενέσθαι πηλὸν ἐκ τῶν δακρύων,
 ἔξαγορείας ταῦτα συνείρων λόγοις
 "σὲ Χριστὲ κατέλιπον; ἴλεως ἔσο."
 9265 αὐτῷ δεδρακῶς συνεχῶς χρηστὸς κράτῳ
 πρὸς τὰς μονὰς βέβηκε τὰς οὐρανίους,
 λειπὼν τὸ κράτος παιδὶ τῷ Ἰωάννῃ
 ἑπταεῖτι που τυγχάνοντι καὶ πλέον,
 μήπω καθαρῶς τέτταρας ἔλους χρόνους
 9270 τὴν Ῥωμαϊκὴν ἰθύναις κραταρχίαν,

9256 hinc intelligimus quid spectet Nicephorus sub praedictae orationis initio, ubi graviter invehitur in amorem illegitimum. quamquam Ioannem quoque Theodori parentem prae coram hominibus sed praesertim deo (9255) namque hunc transversum egerant illecebrae, amorque scorti nobilis haud protriti, accedens ergo ad Mitylenes episcopum, cui confiteri solitus peccata fuerat, ad huius pedes accidit prostratus humi, (9260) eosque calidis perlusebat lacrimis, ceu quondam Christi femina peccatrix; quare et madebat fletu pavimentum. atque haec verba geminabat confitens "te, Christe, dereliqui; propitius esto." (9265) sic continenter repetens bonus Caesar ad stationes transiit caelestes, filio relinquens regnum Ioanni septenni ferme aetate aut paulo amplius, ipse quattuor nondum plenos annos (9270) Ro-

lecto; et nil medendo proficiebant medici, artem Hippocratis superante morbo. (9250) quare spe vitae prudenter abiecta, ornamentisque regis depositis, monachi Caesar induit tuniculam, omnia sua confitens peccata coram hominibus sed praesertim deo (9255) namque hunc transversum egerant illecebrae, amorque scorti nobilis haud protriti, accedens ergo ad Mitylenes episcopum, cui confiteri solitus peccata fuerat, ad huius pedes accidit prostratus humi, (9260) eosque calidis perlusebat lacrimis, ceu quondam Christi femina peccatrix; quare et madebat fletu pavimentum. atque haec verba geminabat confitens "te, Christe, dereliqui; propitius esto." (9265) sic continenter repetens bonus Caesar ad stationes transiit caelestes, filio relinquens regnum Ioanni septenni ferme aetate aut paulo amplius, ipse quattuor nondum plenos annos (9270) Ro-

- ὑπηκόοις ἅπασι καὶ τοῖς ἐν τέλει
 ἧ μὴν φυλάξειν τεκνίῳ πίστιν σχέσιν.
 εἶτα παραδίδωσι τοῖς ἐπιτρόποις,
 9300 ὢν πρῶτος ὑπὴν Γεώργιος Μουζάλων,
 πρωτοβεστιάριος ὢν τ' ἂξίαν.
 ἀλλὰ τριταῖος οὐδέπω πρὸς τῷ τάφῳ
 ἔκειτο νεκρὸς ἄνακτος τεθειμένος,
 καὶ πάντ' ἀναμιξ μεστὰ τε τρικυμίας.
 9305 εἰς γὰρ Σωσάνδρων τὴν μονὴν ἀφιγμένων
 τῶν ἐν τέλει τε καὶ στρατευμάτων στίφους,
 ὡς ἂν ὄσιαν θῶσι τῷ τεθνηκότι,
 τοῖς κασιγνήτοις συμπαρῆν καὶ Μουζάλων,
 καὶ τῆς φρικώδους θυσίας τελουμένης
 9310 Μουζάλων παρίστατο σὺν ὁμογνόις.
 ἀλλ' οἱ γερονσίας τε καὶ τῶν ἐν τέλει
 συσπειρωθέντες πάντες εἰς ὁμαιχιμίαν,
 ὡς ἄγριοι θῆρες τε καὶ βροτοκτόνοι,
 ἐπὶ μονὴν ἤλαντο τὴν σεβασμίαν,
 9315 ῥινηλατοῦντες ἐκλαφύξαι σὺν βλα
 πρωτοβεστιάριον σὺν ὁμαιμόνοις.
 σὺν κασιγνήτοις Μουζάλων ἡσθημένος
 ἔνδον τραπέζης πανυγοῦς ὑπείσθην·
 ἀλλ' οἱ μίαιοι καὶ φονικοὶ τοὺς τρόπους
 9320 ποσὶ βεβήλοις εἰσδραμόντες εὐθῶς
 εἰς ἱερὰν τράπεζαν ἰλαστηρίου,
 ξιφηφόροι τε καὶ θυμοῦ πεπνευκότες,

9307 τῷ om V

9316 ὁμαιμόνοις V

adactis prius in sanctum insiurandum subditis universis ac magistratibus
 ut conservarent stabilem filiolo fidem; quem commendavit postea tuto-
 ribus, (9300) quorum Georgius Muzalo primus erat, protovestiarii tunc
 honore fungens. sed enim necdum triduum peractum erat ex quo im-
 perator tumulto iacebat, iamque aestuabant omnia tanquam mare.
 (9305) namque ad coenobium salutarium martyrum progressis magistra-
 tibus atque exercitu ut principi defuncto iusta solverent, Muzalo quo-
 que cum germanis venit. dum ergo sacra celebratur missa, (9310) Mu-
 zalone cum fratribus adstante, ex senatores aliique magistratus, conspi-
 ratione unanimi conflata, ceu furibundae ferae atque homicidae in san-
 ctum cursim irruunt coenobium (9315) ob lacerandum violentis ungui-
 bus cum suis germanis protovestiarium; qui re intellecta sub asyllum sa-
 crum mensae sanctissimae raptim confugerunt. verum scelesti illi et
 sanguinarij (9320) pollutis pedibus penetrabile ingressi usque ad arae pa-
 cificae mensam sacram, districtis gladiis, turgidi furore, hem tetrum sce-

- φεῦ ἀσεβείας βαρβαρικῆς μανίας,
 μεληδὸν ἐκτέμνονσι τοὺς ἀναιτίους,
 9325 καίτοι διαθήκης τε καὶ τῶν ὀρχίων
 τρανῶς τε σαφῶς ἀνεγνωσμένων τρίτον
 ἐπὶ γερουσίας τε καὶ στρατευμάτων,
 καὶ τοῖσδε παντὸς ἐμμένειν εἰρηκότος.
 μετὰ δὲ τήνδε τὴν κακὴν φονουργίαν
 9330 οἷ γ' ἐν τέλει τε καὶ λοχαγοὶ ταγμαίων,
 κλήρος πατριάρχης τε σὺν ἀρχιδύταις,
 συνεισδραμβήντες εἰς μίαν συμφωνίαν,
 σκέψιν ἐτίθουσιν πραγμάτων κοινῶν χάριν,
 τίς ἂν κυβερνήσει προσδεγμένος
 9335 τῆς Ῥωμαϊκῆς ὀλκάδα κραταρχίας.
 ἐπυθάνοντο τοιγαροῦν κατὰ γένη
 καὶ κατὰ τάξιν πάντες οἱ τῶν ἐν τέλει·
 καὶ πλείοσιν ἦν ἡ φρόνη καὶ καρδία
 ἐπὶ Κομνηνὸν Μιχαὴλ τεταμένη·
 9340 ὄθεν, τί μακροὺς δεῖ περιώγειν κύκλους;
 χειρίζεται δὴ τὴν διοίκησιν ὅλων
 καὶ Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων τὴν φροστίδα
 οὗτος Μιχαὴλ Παλαιολόγων γένους,
 δραστήριός τις καὶ πεφικνὸς πρὸς τόδε,
 9345 εἶδος προδεικνὺς ἀξίον τυραννίδος,
 βλοσυρὸν ἦθος καὶ λέοντειον φέρων,
 φρικτὸς μὲν ἐχθροῖς, ἡμέρος δ' ὑπηκόοις,
 ἀναξ ἀριστέος καὶ στρατηγὸς γεννάδας,
 πρῶτα μὲν ἀξίωμα λαβὼν δεσπότητος,

lus! hem rabiem barbaricam! frustatim gladiis innocentes caedunt,
 (9325) etsi supremæ tabulæ ter fuerant cum sacramenti formula præ-
 lecta coram senatu et coram exercitibus, qui se in obsequio fore cuncti
 dixerant. post hanc scelestatam perpetrata caedem (9330) civiles magi-
 stratus et duces militum, clerus cum patriarcha aliisque episcopis, ad
 regni veluti coeuntes comitia, de rei publicæ summa deliberabant,
 quisnam videlicet in demortui loco (9335) Romani imperii navem clavo
 regeret; et rogabantur nobilium sententiæ per singulas familias perque
 ordines. ac suffragiorum sane maior numerus Comnenum designabat
 Michaëlem. (9340) cur ergo longis differam rem sermonibus? rei pu-
 blicæ universæ moderamen Romanique imperii cura traditur huic Mi-
 chaëli gente Palaeologo; qui vir erat efficax et rei idoneus, (9345) cor-
 poris formam regno dignam gerens, sévero more et vultu truculento, ho-
 stibus formidandus, comis subditis, optimus princeps, et fortis imperator.
 is primo accepit dignitatem despotæ: (9350) paulo post autem in urbe

- 9350 μετὰ δὲ μικρὸν ταινωθεὶς τῷ στέφει
 παρ' ἀρχιδύτου κατὰ τὴν Νικαίων.
 οὗτος Λατίνους ἐξελαίνει πατρίδος
 τῆς Κωνσταντίνου, βασιλίδος ἀστέων,
 ἐλευθερώσας τήνδε Λατίνων βίαις.
- 9355 τιμῆ δ' ἀδελφὸν Κομνητὸν Ἰωάννην
 τῇ σεβαστοκράτορος εὐθὺς ἀξίᾳ,
 ἔκδημον ὄντα τοῖς καθ' ἐσπέραν τόποις·
 Ἀλέξιον δὲ Στρατηγόπουλον πάλιν
 προεβύβαλε' εἰς μέγιστον ἐν δομεστίκοις·
- 9360 Κωνσταντίνον ἄλλον δὲ σύγγονον πάλιν
 τῇ καισαρικῇ ταινώσας ταινίᾳ
 πρόμαχον ἀπέστειλε τῶν Παφλαγόνων.
 καὶ πρὸς Μιχαὴλ ἐκπέπομφε διοπότην
 τὸν Φιλὴν Θεόδωρον, αὐτῶν φίλιον
- 9365 σύνδεσμον εἰρήνης καὶ τῆς συμφωνίας,
 καὶ τινα λῦσαι φρουρῶν Ῥωμαῖδι,
 πρὸς δ' αὖ καθιερημένους γε τῶν ἐξ Ἀδύωνων
 Χαβάρωνά τε καὶ τὸν Ἀκροπολλίτην.
 ἀλλ' ἦν ἀπειθὴς Μιχαὴλ πρὸς τοὺς λόγους
- 9370 πρεσβευτικὸς ἀνακτος, ἄτεγκτος πάντων,
 καὶ μηδ' ὄτιοῦν ἐκτελῶν αἰτουμένων.
 ὅθεν βαρυνθεὶς βασιλεὺς τούτων χάλῳ
 τῷ σεβαστοκράτορι συγγνώμῃ γράφει,
 τοῖς κατὰ δυσμῆν ἐμμένοντί που τόποις,
- 9375 μετὰ στρατιῶς καὶ στρατηγῶν ἐκκρίτων . .

9359 προεβύβαλε' V

Nicaena a patriarcha stemmate est redimitus. hic est qui nostra patria Latinos expulit, reginamque urbium Cpolim Latino iugo liberam adseruit. (9355) is Comnenum Ioannem, fratrem suum, creavit sine mora sebastocratorem, quamquam absentem in Hesperiiis partibus; Strategopulum insuper Alexium ad domestici magni officium legit; (9360) alium denique fratrem Constantinum Caesarea dignitate conspicuum fecit, atque ad tuendam misit Paphlagoniam. ad Michaelem vero legavit despotam Philem Theodorum ob petendam pacem (9365) constringendumque vinculum amicitiae reposcendasque imperio arces aliquot, simulque ut duos captivos tristi eximeret Acropolitam carcere et Chabaronem. despota tamen durus et refractarius (9370) imperatoris legationem audiit, nec postulanti quicquam prorsus annuit. quamobrem imperator ira percitus scripsit ad fratrem sebastocratorem, qui in occidente, ut dixi, versabatur (9375) cum selectis ducibus et cum exercitu, ut Michaëli bellum in-

- μάχην συνάψαι Μιχαὴλ τῷ δεσπότη.
καὶ τοῦτο δρώντος συνείς ὁ δεσπότης,
στρατῶ συννύρχοντος ἐν Καστοριά,
φυγὰς ἀπέπτη κατ' ἀποκρήμων τόπων·
- 9380 σεβαστοκράτωρ δ' ἐκποδῶν ἐπαρξάσης
οὔτω στρατιᾷς Μιχαὴλ ἀντιμάχον
κατ' ἀστέων ὤρμησε τῶν τῷ δεσπότη, ἔχων μεθ' αὐτοῦ ποιμενάρχην. Βουλγάρων,
τὸν θεῖον Καβάσσαν τὸν Κωνσταντῖνον·
- 9385 οὗ νοθεσίαις καὶ καλαῖς συμβουλίαις
πόλιν παριστάσασα κλεινὴν Ἀχρίδος,
ἔπειτα Δεάβολιν ἄλλο φρουρίον
ταῖς μηχανουργίαις τε καὶ μάχης νόμῳ.
ἔξαπορηθεὶς Μιχαὴλ γοῦν τοῖς ὄλοις,
- 9390 ἐνοῦσαν αὐτῷ στρατιᾶν συναλίσας
καὶ συμμαχικὸν προσλαβὼν ἐκ Λατίνων
τῶν τοῦδε γαμβρῶν πρίγκιπός τ' Ἀχαΐας
καὶ Σικελῶν ἄρχοντας, ἄλλον τυμφίου,
εἰς ἀντιπαράταξιν ἤκεν Ἀυσόνων.
- 9395 Στανὸν παρამέψας δὲ Σωσκὸν χωρία,
καὶ Πελαγονίας δὲ τὰς πεδιάδας,
ἄγγχῳ Πριλάπου φρουρίον κατεστάθη·
κάκει συνιδῶν ὡς στενά οἱ τυγχάνει
τὰ τῆς τύχης ἅπαντα καὶ πλήρη ζάλης,
- 9400 νύκτωρ ἀπέδρα σὺν τέκνῳ Νικηφόρῳ,
σκηνούμενον στράτευμα λιπῶν αὐτόθι.

9377 συνείς?

ferret despotae. quod iam commotum despota cognoscens, qui Castoriam cum armis insidebat, fugam arripuit per praerupta loca. (9380) sebastocrator autem, sic diffingente Michaelis exercitu adversario, impetum fecit contra urbes despotae, Bulgarum patriarcham secum ducens, Cabasilam divum Constantinum, (9385) cuius egregiis monitis et consiliis indictam acquisiivit urbem Achrin. Deabolia deinde arcem alteram machinis et belli viribus expugnavit. tunc Michael de summa re sollicitus, (9390) quotquot habebat copias congregatis, Latinis quoque adsumptis auxiliariis ab Aethiopiae principe Siciliaeque a rege, quorum uterque erat gener despotae, ad committendam exiti nobiscum pugnam. (9395) praeteriens ergo Stani Soscique arces et Pelagoniae humilem planitiem, Prilapi propter constitit praesidium; ubi se augustis cernens versantem rebus fortunaeque aleam periculosam, (9400) noctu profugit cum filio Nicephoro, exercitum in castris illic deserens. sed tamen

- ἔωθεν ἀμέλει δὲ διεγνωσμένου
 τὰ τοῦδε τοῦ δράματος ἐκ τῶν πραγμάτων,
 προστίθεται μὲν ἐκ φάλαγγος δεσπότης
 9405 ἡ Ῥωμαϊκοῦ τοῦ γένους κατηγμένη
 σὺν ταγματάρχαις ἀνδράσι τ' ἐπιτίμοις
 τῷ σεβαστοκράτορι χαριτωνώμῳ
 ἐν οἷς γε συντέτακτο καὶ παῖς τις νόθος
 ὁ Ἰωάννης τοῦ φυγάδος δεσπότητος·
 9410 συμμαχικὸν ξύμπαν δὲ Λατίνων γένους
 σὺν Ἀχαιῶσιν συσχεθέντες, προηκίω
 πρὸς τὸν κρατάρχην ἐστάλησαν ἐν πέδαις.
 χώρα δὲ πᾶσα σὺν πολικηνοῖς ὄλοις
 τῷ Ῥωμαϊκῷ καθυπεκλήθη κράτει.
 9415 Ἀλέξιος γοῦν ἐν δομestίκοις μέγας
 στρατηγόπουλος καὶ Ῥαοῦλ Ἰωάννης
 καὶ μέχρις αὐτῆς κατέδρομον τῆς Ἀρτης,
 λεηλατοῦντες ἐκτρέβοντες ἐσχάτως
 χώραν Μιχαὴλ δεσπότητος σὺν φρουροῖς.
 9420 σεβαστοκράτωρ Ἰωάννης δ' αὖ πάλιν
 πρὸς Πάτριαν ἐστράτευσε τὴν νεωτέραν,
 ἔχων μεθ' αὐτοῦ καὶ τὸν υἱὸν δεσπότητος,
 οὗ φθὰς ἐμνημόνευσεν ἀνόπιν λόγος,
 ὅστις σὺν ἄλλοις ἀποδράσασιν μετροῖς
 9425 τρέχει πρὸς αὐτὸν πατέρα τὸν δεσπότην,
 νήσους περιπλέοντα τὰς ἀμφιρρότους,
 τὴν τῶν Κεφαλήνων τε καὶ τὴν Λευκάδα,
 ἔκδημος ὢν ἄθλιος ἀρχῆς πατρίδος.

9402 διεγνωσμένα?

maue postero res nocturna, ex his quae sunt secata, nobis notuit, pars enim illa copiarum despotae (9405) quae nostrae gentis milite confata erat, cum viris se nobilibus atque duobus sebastocratori tradidit Ioanni; atque in his erat fugientis despotae adulterius quidam Ioannes filius. (9410) tum auxiliaris cunctus Latinus miles, vinculis adstrictus, cum Achaiae principe dimissus est ad Caesarem captivus. provincia autem omnis cum urbeculis in nostram cessit subdita dicionem. (9415) postea domesticus magnus Alexius, Raul Ioannes et Strategopulus usque ad oppidum Artae decurrerunt, diripientes, vastitati dantes terram arcesque Michaëlis despotae. (9420) sebastocrator deinde Ioannes ad novas Patras produxit exercitum habens, in comitatu filium despotae spurium illum, de quo retro diximus; qui fuga elapsus cum paucis comitibus (9425) raptim reversus est ad patrem despotam, qui oberrabat cymbis circa insulas Cephalenum infelix at-

- ἐπεὶ δ' ἐπαπέδραμε πρὸς τὸν πατέρα,
 9430 σὸν τῷδ' ἀθρόοις στρατιῶν οὐ μετρίων,
 τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐξελαύνει μακρόθεν
 ὄρων παλαιᾶς Ἠπείρου μάχης νόμῳ.
 Ἀλλὰ χαριτώνυμος σεβαστοκράτωρ
 καὶ τοῦδ' ἐκυρὸς Κωνσταντῖνος Τορνίκης
 9435 ἐν τῇ Λαμψάκῳ βασιλεῖ προσηλθέτην
 καὶ τὸν μὲν ἀτάδελλον αὐτοῦ τὴν χάριν
 τῷ δισποτικῷ τακτοῖ λαμπρῷ στέφει,
 εἰς ἀξίαν δὲ σεβαστοκρατορίας
 ἀναβιβάζει Τορνίκην Κωνσταντῖνον,
 9440 Ἀλέξιον δὲ Στρατηγόπουλον πάλιν
 εἰς Καισάρων ἤγαγε λαμπρὰν ἀξίαν,
 τὸν Καισαρὰ δὲ σύγγονον Κωνσταντῖνον
 εἰς σεβαστοκράτορα καὶ τόνδ' ἀνάγει·
 πλὴν χρυσοῦφεις ἀετοὺς φορεῖν νέμει
 9445 ἐν τοῖς πεδίλοις, παρῶσημον ἀξίας.
 Ἦρος δ' ἐπιλάμπωντος ἄρουρ Λαμψάκου
 ἄναξ Μιχαὴλ σὸν στρατεύμασιν ὄλοις
 ἐπιστρατεύει τῇ Κωνσταντῖνου πόλει,
 εἴ πως δυναθῆ Ἰατινικῆς κακίας
 9450 ἰλευθερώσαι τήνδε ταῖς στρατηγίαις.
 καὶ ταῦτ' ἐποίησε τοῖς λόγοις πεπεισμένος,
 οὐχ ἦττον ἤπερ τῷ στρατευμάτων οὐθένει,
 ἀνδρὸς Ἰατίνου κλησὶν Ἀσελδεκάε
 πόλιν προδώσειν βασιλεῖ προφαιμένον.
 9455 ἐπεὶ δ' ἐπιστράτευθεν ἐν Βυζαντίδι

que Leucadem, exsul et patrio spoliatus regno; sed enim post reversum ad se filium, (9430) recuperatis adhuc non parvis copiis, exercitum nostratē prociā expulit antiqua Epiro, armis debellatum.

Sebastocrator interim Ioannes cum Constantino socero Tornice (9435) imperatorem Lampsaci convenerunt. is autem fratrem propter ea quae gesserat sublimi dignitate ornavit despotae; Tornicemque simul Constantium promovit ad officium Sebastocratoris; (9440) item Alexium Strategopulum splendido titulo decoravit Caesaris; Constantino denique fratri Caesari Sebastocratoris detulit honorem; aureas insuper aquilas concessit (9445) indicium dignitatis gestare in calceis.

Mox vere exorto, Lampeaco discedens cum copiis cunctis imperator Michael Cpolim versus direxit iter, experturus an arte bellica (9450) hanc posset iugo Latino subducere, idque tentabat confidens promissis (haud sane secius quam viribus bellicis) Latini viri, cui nomen Aseledcae, urbem spondentis nobis predicturum. (9455) sed ubi accessit ad Byzantium

καὶ φανερώς ἔγνωκε τὰ τῆς ἀπάτης,
αὐθις ἐπανέβλεψεν εἰς τὸν τόπον.

- Ἐνθα προσελθὼν Τορνίκης ἐκ Νικαίου
δι' Ἀρσένιον λιπαρώς ἤτιβόλει
9460 ὡς ἐγκρατὴς γένοιτο πάλιν τοῦ θρόνου·
ἐπεὶ γὰρ ἐστέρητο ποιμένος θρόνος
ἄρτι θανόντος Ἐφέσου Νικηφόρου,
ὃς δὴ μετήχθη πρὸς θρόνον Βυζαντιδος,
τοῦ δ' Ἀρσένιον τοῦτον ἀπειπαμένου,
9465 ἔδειτο πάλιν τόνδε λαβεῖν τὸν θρόνον.
δύσουν δ' ἑαυτῷ ποιμενάρχην μὴ ἄλλων
ἄρχειν βασιλεὺς παρακλήσεις ἤκρου.
οὗτος γὰρ Ἀρσένιος ὢν ἀρχιδύτης
στέφει Μιχαὴλ τῷ κραταρχίας στέφει,
9470 ἄνακτα δείξας ἀτοκράτορ' Ἀυσόνων·
ἔπειτα φανίς δυσμενῆς οὐκ οἶδ' ἔπιως
σὸν Ἀνδρονίκῳ Σάρδεων ἀρχιδύτῃ,
πρὸς δ' αὖ Μανουὴλ τῷ Θεσσαλονικέων,
μονῇ παραδέδωκεν αὐτὸν διάγειν,
9475 ἐκὼν λελοιπῶς τὴν λεῶ προεδρίαν.
ὅθεν βασιλεὺς ποιμεναρχῶν τὸ στίφος
Νικηφόρον πρόεδρον ὄντι Ἐφείων
τῆς Κωνσταντίνου δεικνύουσι προστάτην.
ἐπεὶ δ' ἐλειτοῦργησε τῷ χαρῶν τότε,
9480 ἐκὼν ἄκων, ὡς φασι, λιταῖς Τορνίκῃ
Ἀρσενίῳ δίδωσιν ἄναξ τὸν θρόνον.

moenia seque deceptum sensit imperator, in orientem flexit cursum
perueno.

Ibi Nicaena in urbe obvium habuit Tornicum, supplicantium ut Arsenius (9460) patriarchalem sedem recuperaret. nam destituta ecclesia pastore fuerat mortuo nuper Ephesio Nicephoro, illinc translate ad sedem Byzantiam; quam cum Arsenius sponte deseruisset, (9465) nunc se volebat rursus in eam restitui, verum infensum patriarcham respiciens obtrudi sibi Michaëli abnebat. hic sane Arsenius pontifex cum esset, regiam coronam Michaëli imposuerat (9470) Romanumque fecerat imperatorem. mox Michaëli nescio cur iratus, cum Andronico Sardinum episcopo et Manuele Thessalonicensi ad monasterii quietem se contulerat, (9475) sponte dimissa Byzantina sede. quare imperator ex synodi sententia metropolitam Ephesi Nicephorum ad Byzantinas infulas translulerat. nunc postulante rursus utilitate, (9480) volens nolens, ut dicitur, Tornici orante, sedem Arsenio reddit imperator.

- Ταῦτα μὲν οὕτω συμβέβηκεν ὡς ἔφη·
 στρατεύμα δ' ἀναξ ἱκανὸν συναλίσας,
 καὶ τοῦτο δοὺς Καίσαρι Στρατηγοπούλῳ,
 9485 καθ' ἑσπερίων ἐκπέπομφε θυσιῶν·
 πλὴν ἐν παρέργῳ καὶ Βυζαντίδα φθάσαι
 καὶ τῆδ' ὁμοκλήν προσδράσαι παρήγγυα.
 ὑπῆρξεν οὕτω, καὶ φθάσας Καίσαρ πόλει
 ἔρημον εὔρειν ὀπλιτῶν-οἰκηθῶρων,
 9490 προβραχέως σφῶν ἐν στόλῳ πεπλευκῶτων
 ἐπὶ σκύλευσιν νηϊδὸς Δαφνουσίας,
 ὡς τοίνυν ἦκε νυκτὸς εἰς ταύτην πόλιν
 ἔχων ὀπαδοὺς φρυγὰδας ταύτης Καίσαρ,
 ἔγνω παρ' αὐτῶν ὡς ὁπλῆτις τυγχάνει
 9495 κατὰ γε τεῖχος συμβεβηκυῖα πύλαι.
 ἐφίσταται γοῦν ἢ τάχος πρὸς τὸν τόπον,
 καὶ δι' ὀπλῆτις προσερχόμενος
 ἐνῆκε θάρος οὐ βραχὺ συνοπλίταις·
 εἶτ' ἄλλος εἰσείρπυσεν ὀπλίτης πάλιν,
 9500 καὶ πάλιν ἄλλος, καὶ τριάς που πεντάδων.
 εἶτα καταρράξαντες οὕτοι τὰς πύλας
 ῥάσιτην παρέσχον εἴσοδον πάσαις ἴλαις·
 οἱ δ' ἐντὸς ἐν δράματι κατεπτηχότες
 εἰς γῆς μυχοὺς ἔδνον, εἰς στοῶν βάθῃ,
 9505 εἰς ἀποκρύφους καὶ σκοτεινὰς γωνίας,
 εἰς ἱεροῦς τ' αὐτὰ καὶ σεβασμίους δόμοις.
 Βαλδοῦϊνος δ' ὤρμησε Λατινὰναξ

9507 ὤρμησεν ὁ?

Hic fuit dicti exitus negotii, idoneum postea collectum exercitum Strategopulo Caesari demandans, (9485) misit ad Hesperios debellandos hostes. obiter tamen et Byzantium visere iussit, et illi minas ostentare. res ita est acta. Caesar illuc veniens armatis vacuum deprehendit urbem, (9490) quia paulo ante classis profecta erat ad spoliandam insulam Daphnusiā. ut ergo noctu accessit ad moenia Caesar, comites habens quosdam ex urbe perfugas, ab his fuit certior factus esse antiquitus (9495) urbani quoddam muri foramen patens, protinus ergo adstitit illi loco; ubi introgressus per foramen miles reliquis sociis valde audaciam auxit, ita ut alius mox penetrarit miles, (9500) deinde tertius, atque ad extremum quidamdecim; qui continuo refractis introrsus portis patentem cunctis copiis fecerunt aditum, at cives improviso percussu casu in subterraneis adytis cellisque abditis, (9505) in angulis obscuris sacrisque templis vel monasteriis semet abstrudebant. Latinus autem

- ἐπὶ μεγάλους καὶ βασιλείους δόμους,
 ἀφ' ὧν φυγὰς ἔπλευσε πρὸς τὴν πατρίδα.
- 9510 στράτευμα δ' ἐσκύλευε Ῥωμαίων πόλιν,
 ταύτης ἐπὶν καὶ στενωποδὸς καὶ πρίβου.
 ὃ δ' ἐκπεπλευκὸς εἰς Δαφνουσίαν στόλος,
 κατ' ἀνάπλου γνοὺς συμβεβηκότα πόλει,
 τάχιον ἔπλει προσβηθήσων πόλει.
- 9515 ἀλλ' ἡ στρατιὰ Λατινικαῖς οἰκίαις
 ἐνῆασι πῦρ καὶ φλέγουσι τὰς ὄλας,
 ἕπερ θεαδὲν Ἰταλοῖς καὶ μακρόθεν
 ὄρμην ἀπεῖρξε καὶ σχεδαννύει στόλον.
 ὑπὸ κραταρχίαν δὲ λοιπὸν Ἀδούων
- 9520 αὐθις ὑπήχθη βασιλῆς τῶν ἀστέων
 οὔσης τετάρτης Ἰνδικτιῶνος τότε,
 καὶ πέντ' ἄγοντος πεντάκις Ἰουλίου,
 ἔτους δ' ἐπιτρέχοντος ἀρχῆς ἀπ' ἄρκης
 χιλιάδων ἕξ ἑπτακοσίοις ἅμα,
- 9525 πρὸς δ' αὖ ἐνὸς δέοντος ἐπτάκις δέκα.
 ἐχθροῖς δ' Ἰταλοῖς ἤδε τυραννομένη
 δεκάτῃ πρὸς πενήκοντα τοῖς ὄλοις χρόνοις,
 οὕτω θεοῦ νεύσαντος ἡ Κωνσταντίνου
 πόλις, πολυθρόνητος ἀνθρώποις ὄλοις,
- 9530 οἰκουμένης θαυμά τε καὶ μέγα κλέος,
 ἤλευθερώθη Λατίνων τυραννίδος
 καὶ Ῥωμαϊκῷ καθυπεκλήθη κράτει.

9514 ἐκπλεῖ V

Caesar Balduinus cursim se regium contulit ad palatium, ex quo celeri nave in patriam fugit. (9510) interim noster miles spoliabat urbem, vias concursans vicos et angiportus, iam quae ad Daphnusiâ classis iverat, cognovit urbis casum apud Anaplum, raptimque ad eius tutelam advolebat. (9515) verum iam noster miles Latinas domos igne subiecto cunctas concremabat; quae res e mari procul spectata Italiam, horum cohibuit impetum, dispersit classem, sic ad Romanum rediit imperium (9520) Cpolis urbium regina, indictione quarta, Iulii mensis quinta supra vigesimam labente die, anno ex quo mundus deo creante coepit sexies millesimo et septingentesimo (9525) praeteraetate nono et sexagesimo. sub Italarum hostium dominio quinquaginta et octo annos fuerat. nimirum deo collibuit ut Constantini omnium linguis celebrata civitas, (9530) vere mundi miraculum et magnam deorum, liberaretur Latinorum tyrannide nostrique imperii rursus ditioni accederet.

- Τῷ δὲ κρατάρχη Μιχαὴλ σκηνωμένῃ
 περὶ Μετεώριον ἤκουσ' ἀδρούς
 9535 εὐάγγελος φήμη τις, ἤθονῃς πλέα,
 πρὸς κασιγνήτης φιλάτης Ἑβλογίας,
 ὡς τὴν περιάλητον ἄπασι πόλιν
 περιπολοῦσι τὰ στίφη τῶν Ἀδούων.
 εἶτ' ἄγγελός τις ἂν θειατῆς πραγμάτων
 9540 ἑλθὼν σαφῶς ἠγγεῖλε τὰ πεπραγμένα·
 μετὰ δὲ μικρὸν καὶ Λατινάρχου στέφος
 πέδιλ' ἔρουθρὰ καὶ βασιλειον ξίφος
 κομίζεται δὴ βασιλεῖ τῶν Ἀδούων.
 ὃς δὴ ταχύνας καταλαμβάνει πόλιν,
 9545 καὶ πον κατεσκήνωσεν αὐτῆς πλησίον.
 εἶτ' ἀναβάντος τοῦ προέδρου Κυζίκου
 εἰς τινα πύργων τῆς πόλης τῆς χροσείας,
 αὐτῷ συνούσης εἰκόνας σεβασμίας
 τῆς μητρυνάνδρου καὶ παννυμῆτου κόρης,
 9550 ὡς μὴ παρόντος ποιμένος Βυζαντίδος
 θεῶ τ' ἀναπέμποντος εὐχὰς δεσπότη,
 πίπτει βασιλεὺς ἀκαλυφῆς εἰς χθόνα,
 πάντες τε συμπύπτουσι αὐτῷ κατόπιν.
 μετὰ δὲ συμπλήρωσι εὐχαριστίας
 9555 εἰσῆλθε πόλιν χρυσέαν στεφηφόρος,
 πεζῇ βαδίζων ἐς μονὴν τοῦ Στουδίου,
 ἔχων σεβαστὴν εἰκόνα θεοτόκου
 ἔμπροσθεν ἠγμένην τε καὶ τιμωμένην.
 κάκει λειοπιῶς εἰκόνα σεβασμίαν,

Michael imperator, tunc diversans ad Meteorium, audiit repente (9535) nuntium rumore voluptate plenum, significante dulci sorore Eulogia, urbem orbis famosissimam iam occupasse agmina Romana. deinde nuntius qui spectator fuerat, (9540) affuit pure gestam rem significans. mox et insignia Caesaris Latini, coronam, rubros calceos regiumque ense, allata noster imperator accipit; qui properandum censuit ad urbem, (9545) nec procul illa stationem cepit. mox, quia Byzantii patriarcha aberat, Cyzici antistes contulit se in turrim, quae super aurea porta sublimis eminet, delata secum veneranda imagine (9550) ter gloriosae virginis deiparae, ibi sacras domino peregit preces. interim nudo capite procubuit humi princeps, simulque omnis procubuit populus. peractis autem domino rite gratiis, (9555) portam ingreditur imperator auream, pedester pergens ad coenobium Studii, sectans augustam deiparae imaginem prae se gestatam hymnisque celebratam.

9560 ἔφιππος ἦκεν εἰς Θεοῦ νεῶν μέγαν·
 καὶ προσκυνήσας, εὐχαριστήσας ἅμα
 τῶ πανσθενουργῶ θαυματουργῶ δεσπότῃ,
 μετὰ προπομπῆς βασιλικῆς καὶ κρότων
 εἰσῆλθε χαίρων εἰς ἀνάκτορον μέγα.

exin relicta ad Studium imagine, (9560) eques ad aedem dei processit maximam, ubi adorato altari et gratis aetis omnipotenti prodigioso numini, cum regia pompa, plausibus concrepantibus, imperatorium laetus palatium adiit.

Καὶ ποιμενάρχων τὸν κατάλογον σὺνδκει Ῥώμης νέας, βέλτιστε,
τῆς Κωνσταντίνου.

- 9565 Ὁ πρωτόκλητος Ἀνδρέας ἀποστόλων,
τῆς εὐσεβείας ἐγκατασπειρων σπέρρον
τοῖς Ποντικοῖς κλίμασι καὶ Βιθυνίας,
ὁδῶ προῖδν καὶ Βυζαντίδα φθάνει·
ἦν παιδρῆνας δόγμασιν ἐνθέου λόγου,
9570 Χριστῶ τ' ἀγείρας εὐσεβῶν ἐκκλησίας,
ἐκτῆριον τεύξας τε τοῖς πιστοῖς δόμον
ἐν Χρυσοπόλει τῇ κεκλημένη πόλει,
ἐπίσκοπον τίθεισιν ἐν ταύτῃ Στάχυν,

9573 de Byzantinorum episcoporum ante Constantini magni aetatem falsa serie, a Stachy usque ad Probum, satis praeter alios disseruit Lequinius in Orientis Christiani tomo primo. hoc certe rectissime dicitur, suppositum illum Dorotheo martyri libellum, in quo praedicta series proponitur, haud ante Photiana tempora fuisse confictum, quandoquidem et ille Byzantinorum episcoporum catalogus, qui a me in collectionis Vaticanae volumine primo recitatus est, seriem illam ignorat, quia videlicet is catalogus auctorem Photiano schismate seniore habet: desinit enim in Methodio I, qui sanctum illum Ignatium praecessit, contra quem Photius tyrannus debacchatus est. Ephraemium praesentis catalogi auctorem schismatico fuisse animo, satis cognoscimus ex Alexii III Theodori-que I vitis. is igitur, ut alii paris dogmatis partiumque Graeci, seriem praedictam, invita ficit veritate, non est aspernatus; quae vel patriae gloriae, ut fit, nimio amore, vel ob falso exaggerandam Byzantini episcopatus antiquitatem, contra Romanae ecclesiae praerogativas, conficta fuit. est igitur primus Byzantii indubius episcopus ille Metrophanes sub Constantino magno, vel potius sub Severo imperatore Philadelphus, secundum Simeonem Metaphrastem: neque enim credibile videtur Byzantium haud ignobilem urbem carissae episcopo usque ad novae urbis fundatorem vel potius veteris am-

Patriarcharum accipe nunc catalogum novellae Romae Cpoleas.

(9565) Apostolorum Andreas protocletus cum religionis verae semen spargeret per Ponti regiones ac Bithyniae, ultra progressus pervenit Byzantium; quam cum divino verbo illustrasset urbem (9570) et conflasset Christo credentium coetum, aedem orandi causa piis fidelibus aedificavit. proxima in Chrysopoli, constituitque episcopum ibi Stachyn,

- ἕνα μαθητῶν ἑβδομήκοντα λόγου·
 9575 ὃς ποιμένας θρέμματα καλῶς δεσπότην
 ᾗθειν μετέστη πρὸς μονὰς οὐρανίους.
 μεθ' ὃν νομίεις ὤφθησαν εὐσεβοφρόνων
 ὃ κλήσιν Ὀνήσιμος ἅμα καὶ τρόπον,
 Πολύκαρπος Πλούταρχος καὶ Σεδεκίων,
 9580 Διογένης Ἐλευθέριος καὶ Φήλιξ,
 ἄλλος τε Πολύκαρπος ἱερός πάλλιν.
 οὔτοι γε πάντες ἀσεβῶν ὑποψία
 πέραν ὑπήρχον ἰθύνοντες ἀγέλην.
 μεθ' οὓς Ἀθηνόδωρος ἔνθεος θύτης
 9585 ἐκκλησίαν ἵδυνε τῆς Βυζαντίδος·
 ὃς οἶκον εὐκτῆριον ἄλλον καινίσας
 κατὰ γε χώρον Ἐλαια κεκλημένον,
 ἐκεῖ συνάξεις ἐκτελῶν ἦν ἐνθέως·
 ὃν Κωνσταντῖνος εὐσεβοκράτωρ μέγας
 9590 ὕστατον ἀνέψωσε καλλόνας μάλα.
 εἶτα Ζωῆλος λαμβάνει προεδρίαν
 καὶ Λαυρέντιος, Ἀλύπιος, Περτινάξ
 ὑπατικός τις εὐγενῆς τῶν ἐν τέλει,
 ὃς ναὸν ἀνίστησιν εὐαγγῆ ξένον
 9595 ἐν τινι Συκαὶ προσκεκλημένῳ τόπῳ.

pliatorem, magnum Constantinum. Philadelpho dat successorem Metaphrastes Eugenium, huic Rufinum, denique Rufino Metrophanem Constantini aevo viventem. non agnoscit autem tum falsi Dorothei tum etiam eius asseclae Ephraemii catalogus hos tres episcopos, Philadelphum Eugenium et Rufinum; quos tamen solos Maurini monachi in sua chronologia prudenter scripserunt; itemque ab his tribus Lequinius suam exorditur. M. 9591 Dorotheo est *Εὐζώιος*. M.

de septuaginta discipulis unum; (9575) qui administrato recte grege domini e terra ad caeli transitu stationes. post quem pastores dati sunt fidelibus, Onesimus, fructuosus re et nomine, Polycarpus Plutarchus Sedecion (9580) Diogenes Eleutherius atque Felix, sanctus deinde Polycarpus alius. atque hi cuncti metuentes ethnicos trans fretum pastoralis vacarunt curae. post hos Athenodorus sacerdos divus (9585) Byzantinae urbis ecclesiam rexit, qui nova quoque condita ad orandum aede in regione quae dicitur olea, ibi synaxes celebrabat pie; quam aedem postea magnus Constantinus (9590) instauratam plurimum exornavit. exin pontificatum gesserunt Zoilus, Laurentius et Alypius atque Pertinax vir consularis et senator nobilis, qui aedificavit templum mirum splendidum, (9595) quodam in loco cui nomen est Sycae. sequuntur

- ἔπειτ' Ὀλυμπιανὸς καὶ θεῖος Μάρκος,
 πρὸς τοῖσδε Κυριλλιανὸς καὶ Καστίνος,
 ὃς πρῶτον ἀνήγειρεν ἐν Βυζαντίῳ
 Εὐφημία μάρτυρι σηκὸν ἐκ βάρθρων
 9600 ἐν τῷ Πετρῷ τῷ φερωνύμῳ τόπῳ,
 τότ' ἐδραμούση τὸν δρόμον μαρτύριον.
 μεθ' ὃν τις Τίτος προστατεῖ Χριστοῦ λάχος,
 ἔπειτα κασίγνητος ἀνακτος Πρόβου,
 Δομετιανὸς εὐγενῆς ψυχῆν δέμιος,
 9605 καὶ τοῦδε παῖδες, σὺν Πρόβῳ Μητροφάνης,
 ἐφ' ὃ ἄ μέγιστος εὐσεβῆς Κωνσταντίνος
 εἰς ἕστῃ Βυζάντιον ἐλθὼν τῷ τότε,
 τουτὶ μετεσκεύασεν εἰς εἶρος μέγα,
 ῥώμην ὄριους τοῦτο καλεῖσθαι νέαν.
 9610 Μητροφάνους δὲ τὴν βίον λειοπίτος
 ὁ θεῖος Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸν θρόνον,
 κοσμούμενος λόγῳ τε καὶ βίῳ πλέον·
 ἐφ' ὃ ἄ γε συνήθροιστο πατέρων στίφος
 κατ' Ἀρίου τὸ πρῶτον ἐν Νικαίων·
 9615 ὅστις βαλὼν Ἀρειὸν εὐχῆς τῷ βέλει
 τοῦτον θανατοῖ καὶ παραπέμπει μόρφ.
 Ἐπειτα Παῦλος, θεοδοξίας στῦλος,
 πρεσβύτερος τρόφιμος ὧν ἐκκλησίας
 Ἀλεξάνδρου μύστης τε σεπτῷ ποιμένος,
 9620 ποιμνην ποδηγεῖ πρὸς νομὰς ψυχοτρόφους·
 ὃν ἔσχεν ἐξόριστον Κουκουσὸς πάλαι

9604 Dorotheo est Δομέτιος. M.

9612 τε om V

tur Olympianus et divus Marcus, deinde Cyrillianus et Castinus, a quo Byzantii primo delubrum fuit ad locum iuste nomine dictum Petrium, (9600) martyri Euphemiae a fundamentis conditum, quae nuper stadium vicerat martyrii. Christi deinde gregi praefuit Titus. hinc Demitianus Probi imperatoris frater, haud minus animo quam stirpe nobilis, (9605) huiusque filii Probus et Metrophanes; sub quo postremo pius Constantinus ad Byzantinam urbem semet transferens huius pomoerium protulit amplissime, eamque Romam iussit vocari novam.

(9610) Postquam deseruit vitam Metrophanes, divus Alexander occupavit sedem, facundia et sanctis moribus magis praeditus, sub quo coacta fuit patrum synodus Nicaeae prima ob damnandum Arium, (9615) quem ipse sanctorum precum telo percussus leto confectum tradidit.

Deinde Paulus, orthodoxiae columen, qui alumnus fuerat presbyter ecclesiae Alexandrique episcopi discipulus, (9620) ad salutaria gregem minavit pascua. idem Cucusum pulans exsul fuit propter rectorum Ephraemius.

- ὑπερμαχοῦντα δογμάτων ἁρθοφρόνων,
 οὐ καὶ τέλος βίαιον εὔρε τοῦ βίον,
 παθῶν παρ' ἔχθρῶν πνιγμονήν τε καὶ βρόχον.
- 9625 Μεθ' ὃν τις Εὐσέβιος Νικομηδείας
 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου,
 θεριμὸς πρόμαχος Ἀρειανῶν μανίας,
 δε Βηρυτοῦ πρόεδρος ὑπάρξας πάλαι
 κάκειθεν ἀχθεῖς εἰς πόλιν Νικομήδους
- 9630 πρὸς Κωνσταντίνου καθιδρύεται τρίτον
 τῆς Κωνσταντίνου τῷ παννυήλῳ θρόνῳ.
 Πνευματομάχος Μακεδόνιος γέρων,
 λυμαντικὸς λύκος τις, οὐ νομεὸς ὄλωσ,
 παρεισφθαρεῖς ἔλαθε πολίμη δεσπύτου·
- 9635 ὃν ἀπελάσας Κωνσταντίος τοῦ θρόνου
 δι' οὓς γε προϋξένησεν ἀδίκους φόνους,
 καὶ μῦλλον οἷσπερ ἱερὸν πατρὸς νέκυν
 ἀνακομίσας ὤπτο ναοῦ κηρύκων
 εἰς Ἀκακίου μάρτυρος θεῖον δόμον,
- 9640 ἄδοξον Εὐδόξιον, Ἀρείου φίλον,
 ἀντικαθιστᾷ λύκον ἀντὶ ποιμένος·
 δε τυγχάνων πρόεδρος Γερμανικείας,
 εἶτα κατυσχῶν Ἀντιοχείας θρόνον,
 τέλος τυραννεῖ καὶ θρόνον Βυζαντίδος.
- 9645 Πρὸς τοῖσδε Δημόφιλος μύστις Ἀρείου,
 ἐπίσκοπὸς τις Βερρόης τῆς ἐν Θράκῃ,
 μετατεθεῖς ἤσχονε τὴν προεδρίαν.

dogmatum defensionem, ubi et violentum habuit vitae exitum, ab adversariis suffocatus laqueo.

(9625) Post hunc Eusebius Nicomediensis pontificatum tenuit Byzantii, vesaniae Arianae fervidus defensor; qui Beryti episcopus olim fuerat, illinc translatus postea Nicomediam, (9630) denique iussu Caesaris Constantii in Byzantina ponitur sublimi sede.

Postea senior Macedonius, lupus vorax, non pastor, ille pneumatomachus, in gregem dominum clanculum irrupit, (9635) donec eum sede pepulit Constantius propter patratas caedes, et praesertim propter translatum Constantini patris sacrum cadaver e templo apostolorum ad martyris Acacii sacram aedem; (9640) substituitque infamem huic Eudoxium Arii studiosum, lupum pro pastore. qui cum fuisset praesul Germanicae Antiochenamque postea tenuisset sedem, tandem et Byzantinam inique invasit.

(9645) Secutus est Demophilus, Arii discipulus, qui ex episcopatu Berrocae Threiciae translatus hunc primatum decoravit.

- Οἷπερ τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μὲρῳ
 Ἐὐάγριός τις, ὀρθοδοξίας φίλος,
 9650 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου
 πρὸς Ἐὐσταθίου μακαριστοῦ ποιμένος,
 ὅστις πρὸς Οὐάλεντος ἐξώσθη θρόνον,
 μηδὲ βραχὺ τι τοῦ λάχους γεγευμένος.
 Ἐἶτα προέστη κοσμίως ἐκκλησίας
 9655 ὁ γρήγορος νοῦς, ἡ θεηγόρος λύρα,
 θεῶ κινήθεις πρὸς κυβέρνησιν θρόνου,
 ὅστις ἀνέτλη μυρίους τοὺς κινδύνους
 ὑπερμαχῶν κάλλιστα τῆς ἐκκλησίας·
 ἐφ' οὗ συνέστη κατὰ Μακεδονίῳ
 9660 ἄθροισμα σεπτὸν συνόδου τῆς δευτέρας
 ἐν βουσιλίδι τῇ Κωνσταντίνου πόλει.
 Αὐθαιρέτως τούτου δὲ λιπόντος θρόνον
 ἡ σύνοδος χρίουσι ποιμένα πόλει
 Νεκτάριον, λάμποντα βίῳ καὶ λόγῳ,
 9665 συγκλητικῶν τε καὶ περιδόξων ἕνα,
 χριστῶνυμον μὲν, ἀμύητον δ' εἰσέτι·
 ὃν ἅμα βαπτίζουσι χρίουσι θύτην.
 Οἷπερ μεταλλάξαντος εὐαγῶς βίον,
 κλέος μοναστῶν ἅμα καὶ πρεσβυτέρων,
 9670 στόμα τὸ χρυσοῦν, ἡ Θεόδοτος χάρις,
 ἡ τῶν λόγων θάλασσα, φύσις ἡ ξένη,
 λιμπτήρ καθάπερ ἀρετῶν λάμπων φάει
 ἐξ Ἀντιόχου κατηύγασεν ἐνθάτως

Cuius cum vitam fatum abruptisset, Euagrius, orthodoxae tenax fidei, (9650) a beatae memoriae Eustathio episcopo in Byzantina sede constituitur; qui statim a Valente exsul pellitur, ne parum quidem degustato honore.

Deinde praefuit magnifice ecclesiae (9655) Gregorius, lyra et animo theologus, a deo promotus ad sedis gubernaculum; qui se innumeris obtulit periculis, dum forti manu protegit ecclesiam. sub hoc coaluit contra Macedonium (9660) secunda patrum veneranda synodus in Constantini regia metropoli.

Gregorio sponte sedem relinquire, synodus urbi praeficit pastorem Nectarium, vita et literis fulgentem, (9665) senatorem nobilem et optimatam, asseclam Christi, sed nondum initiatum; quare baptizant simul et mystam unguunt.

Atque hoc sancte vitam concludente, monachorum illud decus et presbyterii, (9670) aureum os, caelitus gratia data, mare eloquentiae, ingenium prodigiosum, virtutum luce splendens tanquam lampas, Antio-

- τῆς Κωνσταντίνου τὸν περιβλήτον θρόνον,
 9675 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, τὴν τετρακλίμον κτίσιν
 διδασκαλαῖς φαιδρῶναι καθ' ἡμέραν,
 οἰκουμένης ἥλιος ὧν ψυχοτρόφος.
 οὗ τοῦ θρόνου φεῦ ἀπελασθέντος φθόνῳ
 εἰς δ' ἄλλοδαπὴν ἐκδιωχθέντος χθόνα,
 9680 τὴν ἐν Κομάνοις ἐσχάτην ἰρημίαν,
 οὗ μακαριστὸν ἔσχε καὶ τέρμα βλον,
 γηραῖος Ἀρσάκιος, ἔμψυχος νέκυς,
 πρὸς βασιλίδος ἐγκατεστάθη θρόνῳ
 Εὐδοξίας, φεῦ οἶος ὧν μετὰ τίνα,
 9685 μεθ' ἥλιον ζόφωσις εἶτ' ἀκοσμία.
 Τοῦτου καταστρέψαντος ἐν θρόνῳ βλον,
 πρεσβύτερός τις εὐλαβῆς ἐκκλησίας,
 κλήσιν Ἀττικὸς, ἐμπρέπων βίῳ λόγῳ,
 κοσμεῖ καθέδραν ἱερὰν Βυζαντίδος.
 9690 Μεθ' ὃν τις Σισίννιος, ἀνὴρ πρεσβύτες,
 τῆς κατ' Ἐλαίαν ὧν θύτης ἐκκλησίας,
 πρῶος γεραρὸς καὶ νομεὺς ψυχοτρόφος.
 Τοῦτου θανόντος Νεστορίου τις, θύτης
 τῆς Ἀντιόχου δυσσεβῆς καὶ κακόφρων,
 9695 στόμα βδελυρὸν καὶ βέβηλος καρδία,
 ἢ λυμεῶν λύκος τις, ἐμπηδῆ θρόνῳ·
 ὅστις γυμνωθεὶς ἱερωσύνῃς θρόνου
 δι' ἄπερ ἠρεύξατο δόγματα νόθα
 πρὸς συνόδου τρίτης τῆς ἐν Ἐφέσῳ,
 9699 τῆς τρίτης τῆς?

chia divinitus effulsit ad Byzantinam collustrandam sedem; (9675) vel potius universo illuxit mundo, quem magisterio suo quotidie illuminat, vere universi orbis sol vivificus. atque hoc sede ab invidis expulso atque ad extraneas proterrito regiones, (9680) ad Comanicam Ponti solitudinem, ubi et beatum habuit vitae terminum, decrepitis Arsacius et vix spirans Eudoxiae iussu augustae in pastorali (qualis post quantum!) sede constituitur, (9685) post solem tenebrae et confusio.

Hoc vitam simul sedemque relinquente, Atticus florens moribus et literis, qui pius erat presbyter ecclesiae, sacram ornavit cathedram Byzantii.

(9690) Post hunc grandaevus aetate Sisinnius, ecclesiae sacerdos ad oleam positae, utilis mitis venerandus pastor.

Quo mortuo Nestorius, sacerdos olim Antiochenae ecclesiae, impii dogmatis, (9695) protervum os et animus profanus exitiosusque lupus, sedem insidit. atque is tamen exutus dignitate, quia spuriorum dogma-

- 9700 ἥς προστάτης Κύριλλος Ἀλεξανδρείας,
εἰς ἔξοριαν ἀπελήλαται δίκη.
Ἐἵτ' ἐγκατέστη τῷ Βυζαντιδὸς θρόνῳ
γένει Ῥωμαῖος καὶ θύτης ἐκκλησίας
Μαξιμιανός, ὁρθοδοξίας βάσις.
- 9705 Γῆθεν μεταστάντος δὲ τοῦδε πρὸς πόλιν
μύστης φιλήτορ τοῦ πατρὸς Χρυσσοστόμου
καθίσταται πρόεδρος, ἱερὸς Πρόκλος,
ὅστις γε χρισθεὶς ποιμενάρχης Κυζίκου
πρὸς Σισινίου μακαριστοῦ ποιμένος,
- 9710 καὶ Κυζικηνοῖς μὴ δεχθεὶς οὐκ εἶδ' ὄπως,
ἄγων σχολὴν δὲ τὴν διὰ μέσου χρόνον,
τότ' εἰς καθέδραν ἡρέθη Βυζαντιδὸς.
ποιμνην δὲ καλῶς ποιμάναντος δεσπότου,
διδασκάλου σῶμά τε συνηγογηκότες
- 9715 ἀνακομισθῆναι γε πρὸς πόλιν κράτους,
εἶτα λιπόντος γηγενῶν παροικίαν,
ὁρθῶν πρόμαχος Φλαβιανὸς δογμάτων,
πρεσβύτερος τρόφιμος ὢν ἐκκλησίας,
προεδρίαν εἴληφε μάλ' ἐπαξίως.
- 9720 Οἷπερ θανόντος λακτίσει Διοσκόρου
ἐν Ἐφεσίων ληστρικῶ συνέδριῳ
ὡς ὑπερασπίζοντος ὁρθῶν δογμάτων,
θύτης Ἀνατόλιος Ἀλεξανδρείας
ποιμὴν ἀναδέδεικτο τῆς Κωνσταντίνου,
- 9725 νομὸς ἀγαθός, πύργος ὁρθοδοξίας·
ἐφ' οἷ τετάρτης συνόδου θεῖον στίφος

tum auctor erat, ab Ephesino tertio concilio, (9700) cui praeerat Cy-
rillus Alexandrinus, iusto in exilium pellitur iudicio.

Deinde sedit Byzantina in cathedra homo Romanus, ecclesiae sa-
cerdos, Maximianus, orthodoxiae columen.

(9705) Postquam hic terram cum caelo commutavit, patris Chryso-
stomi dilectus discipulus, sacer creatur patriarcha Proclus; qui ordina-
tus olim pastor Cyzici a beato Sisinnio patriarcha, (9710) a Cyzicenis
nescio cur exclusus, interim vacuus ab officio fuerat, nunc ad Byzantii
promotus est cathedram. dominicum hic gregem recte pavit, mortales-
que exuvias magistri sui (9715) curavit pervehendas ad metropolim.
Proclo ex convictu hominum sublato, Flavianus veri dogmatis defensor,
ecclesiae nostrae presbyter alumnus, pontificatum adiit digne admodum.

(9720) Post quem extinctam ex calce Dioscori in Ephesina synodo
latrociniali, ubi rectorum dogmatum protector erat, sacerdos Anatolius
Alexandrinus creatur pastor Cyprius, (9725) opilio bonus, rectae fidei

- καλῶς ἄλισθ' ἐν πόλει Χαλκηδόνι
 ἀλλότριον τίθησι τῆς ἐκκλησίας
 Διόσκορον δύστηνον Ἀλεξανδρείας
- 9730 ἄμ' Εὐτυχεῖ τε καὶ σφίσι δμοτρόφοις.
 Ἐπειτα Γεννάδιος, ἀνὴρ γεννάδας,
 τῆς εὐσεβείας καὶ καλοῦ παντὸς τύπος,
 ἐκκλησίας τρόφιμος ἕμα καὶ θύτης,
 τοὺς οἰακας ἴθυνε τῆς ἐκκλησίας.
- 9735 Μεθ' ὃν τις Ἀκάκιος ὀρφανοτρόφος
 ἐκκλησίας θύτης τε, κάκιστος σέβας,
 κακῶς ἐπεισέφρησεν τῇ προεδρίᾳ·
 ὅστις τετάρτην σύνοδον σεβασμίαν
 τό γ' εἰς ἑαυτὸν ἀκυροῦ ψήφοις τάλας.
- 9740 Τούτου θανόντος τὸν δειλοῦν ὄντως μόνον
 ἀνὴρ Φλαβίτις, μάρτυρος ναοῦ Θέκλης
 τοῦ κατὰ Συκάς διακειμένου θύτης,
 ἀνίερος βλάσφημος οιοφυσίτης,
 Ἀκακίῳ σύμπνοος καὶ σύμφρων σέβας,
- 9745 ἀναξίως ἔσχηκε τὴν προεδρίαν.
 Τούτου τελευτήσαντος ἐν βραχεῖ χρόνῳ
 Εὐφήμιος ἄξιος ἱεραρχίας,
 πρεσβύτερος μὲν τῆς θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
 τῆς δ' αὖ Νεαπόλεως ὀρφανοτρόφος,
- 9750 πιστεύεται κάλλιστα τὴν προστασίαν,
 ὄσιος ἀνὴρ, ὀρθοδόξων προστατής,

9744 τε καὶ ?

tarris; sub quo concilii quarti sacer coetus utiliter Chalcedone congregatus alienum declaravit ab ecclesia Alexandrinum miserum Dioscorum (9730) cum Eutyche et aliis paris furfuris.

Postea Gennadius, vir egregius, fidei typus et omnis honestatis, ecclesiae alumnus simul et sacerdos, clavum suscepit regendum ecclesiae.

(9735) Post quem Acacius, orphanorum praeses, presbyter ecclesiae, sed secta pessimus, patriarchatum improbe surripuit. is etiam quartam venerandam synodum, quantum in ipso erat, abolevit miser.

(9740) Post hunc duplici vere extinctum morte, Flavitas presbyter, ministerio addictus in templo Theclae martyris apud Sycas, profanus et blasphemus monophysita atque Acaciani dogmatis sectator, (9745) patriarchatum contra ius obtinuit.

Hoc autem breve mortuo post tempus, Ephemius, tanto dignus sacerdotio, presbyter quidem in ecclesia dei Neapolique praeses orphanorum, (9750) ad summam cathedram optime deligitur, vir sanctus et

- ὄντιν' ἀναθέματι μὴ πεπεισμένον
καθυποβαλεῖν σύνοδον τρισολβίαν
ἐν Χαλκηδόνι συναλισθεῖσαν πάλαι
- 9755 ἀναξ' Ἀναστάσιος ἐκβαλὼν θρόνον
τίθεισιν ἐξόριστον ἀδίκῳ δικῆ.
ἀντικαθιστᾷ δ' εἰς θρόνον Βυζαντίδος
σκευῶν μέγαν φύλακα τῆς ἐκκλησίας,
θεῖον Μακεδόσιον ἐκ πρεσβυτέρων·
- 9760 ὃν ἀθετήσαι μηδαμῶς ἤρημένον
εἰρημένον σύστημα σεπτῶν πατέρων,
εἰς Εὐχάϊτα φρυγαδεύει τὴν πόλιν.
Τιμόθειον δ' ἄτιμον ἐγκαθιδράει,
θύτην μὲν ὄντα σκευοφύλακα θ' ἄμα
- 9765 ἐκκλησίας πρὶν, αἰρετικὸν δ' αὐτὸν σέβας,
ὀρθόφροσιν ἄχθος τι φανέντα μέγα.
Τοῦτου καταστρέφαντος ἀθλῶς βίον
Ἰωάννης σύγκελλος ἄμα καὶ θύτης,
γένει Καππαδόκης δέ, λαμβάνει θρόνον.
- 9770 Οὐδὲρ τελευτήσαντος ἐν προεδρίᾳ
Ἐπιφάνιος, ἐμφανῆς ὢν τὸν βίον
πρεσβύτερος σύγκελλος, ἔσχε τὸν θρόνον.
Τοῦτου θανόντος Ἀνθίμος Τραπεζοῦντος
ἐπιβάτης δέδεικτο τοῦ σεπτοῦ θρόνου,
- 9775 νοσῶν Σεβήρου καὶ Διοσκόρου νόσον·
ὃν Ἀγαπητὸς καθελὼν Ῥώμης πάπας
εἰς ποιμενάρχην τῆς βασιλίδος χοίει

protector orthodoxorum; quem renuentem subdere anathemati beatum illum cœtum episcoporum qui Chalcedone olim coactus fuerat, (9755) Caesar e sede depulit Anastasius extorremque fecit edicto iniquo, eiusque loco ad cathedram Byzantii extulit magnum ecclesie scenophylacem, divam Macedonium, tunc presbyterum; (9760) quem item rennentem maledicere praedicto patrum nobili concilio ad urbem Euchaiticam Caesar expulit, Timotheumque ignobilem obtusit, sacerdotem quidem et scenophylacem (9765) ecclesiae pridem, sed haeresi pollutam; id quod aegerime tulerunt orthodoxi.

Post huius autem infelicem obitum syncellus simul et presbyter Ioannes, Cappadox gente, sedem occupavit.

(9770) Post quem pastoris in munere defunctum splendidis praeditus Epiphanius moribus, presbyter et syncellus, ad sedem venit.

Hoc quoque mortuo, Trapezuntius Anthimus sedem sanctissimam iussus est conscendere, (9775) quanquam Severo deditus et Dioscoro; quo tamen Agapetus Romae papa exauctorato, fecit patriarcham Menam

- Μηνῶν λόγῳ λάμποντα καὶ βίῳ πλέον,
ἐκκλησίας τρυφίμων ὄντα καὶ θύτην,
9780 Ἀλεξανδρέα, τῶν Σαμμίων ξενοδόχον.
Ὁδπερ μεταλλάξαντος εὐαγωγῶς βίον
Ἐντύχιός τις, καὶ μοναστῆς καὶ θύτης
μονῆς κατ' Ἀμάσειαν εὐαγεστάτης,
λόγων ἑταῖρος ἀρετῆς τ' αὐτῆς ἐργάτης,
9785 νομὸς ἀγαθὸς ὤπτο Χριστοῦ θρεμμάτων
ἐφ' οὗ γε πέμπτης συνόδου θεῖον στίφος
καλῶς ἄλισθ' ἐν βασιλίδι πάλει,
στοιχοῦν τετάρτης συνόδου θελοῖς ἄροις,
αὐτοῖς γε συγγράμμασι τὸν Ὁριγένην
9790 τίθησιν ἐκκήρυκτον ἅμα Διδύμῳ
καὶ Θεόδωρον τὸν τῆς Μοψουεστίας.
ἔξωσμένου θρόνου δὲ τοῦδ' Ἐδτύχιου
ἐφ' οἷπερ ἐξήλεγχε τὸν βασιλέα
δόγμα στυγητὸν κρατύνοντα καὶ νόθον
9795 τῶν σάρκα φθαρτὴν μὴ λεγόντων σχεῖν λόγον,
σχολαστικὸς τις εὐσεβῆς Ἰωάννης,
τῆς Ἀντιόχου τυγχάνων θνηπέλος,
προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντινου.
χρησαμένου τέλει δὲ τοῦδε τοῦ βίου
9800 καὶ πάλιν Ἐδτύχιος εὐτυχεῖ θρόνον.
Μεθ' ὃν καθωράωσε τὴν ἐκκλησίαν
ἀνὴρ χαριτώνυμος, ὄλβιον κύρα,
ρησευτῆς τοῦπώνυμον ἐξ ἔργων φέρων,

9798 οὗπερ V

Alexandrium, facundia clarum magisque moribus, alumnaum sacerdotem (9780) ecclesiae, xenodochio praefectum Sampsoneis.

Quo pie mortalem deserente vitam, Euty chius quidam monachus et sacerdos ex Amaseno sanctissimo coenobio, amicus literarum, virtutis auctor, (9785) Christiani bonus pastor ovillis fuit. sub eo quintae synodi divus coetus regali in urbe rite congregatus, insistens quartae synodi canonibus ipsisque eiusdem formulis, Origenem (9790) eiecit ab ecclesia, simulque Didymum et Theodorum Mopsuestiae episcopum. Euty chio postea cathedra depulso, propterea quod reprehendisset Caesarem, qui falsum dogma et pessimum fovebat (9795) de Christi in terra carne incorruptibili, scholasticus Ioannes, homo pius, Antiochena ex urbe, tunc sacerdos, patriarchatum adiit Byzantium. sed ubi is quoque vitae metam attigit, (9800) rursus Euty chius in sede constituitur.

Post quem ecclesiae splendidus illuxit Ioannes alter, homo beatissimus, dictus verace titulo ieiunator, qui ecclesiae alumnus fuerat et le-

- ἐκκλησίας τρέφειμος ὢν καὶ λευίτης,
 9805 σύγκελλος ἀξίαν δέ, πνεύματος δόμος,
 ὃς Μανυρίκιον ταινιοῦ λαμπρῷ στέφει.
 Τούτου δ' ἀναλάσσαντος εἰς θεῖους δόμους
 Κυριακὸς τις, οἰκονόμος καὶ θύτης
 θεοῦ μεγάλης ἁγίας ἐκκλησίας,
 9810 τὴν ἱερὰν εἴληφεν ἱεραρχίαν,
 θεῖός τις ἀνὴρ, ὀρθοδοξίας στῦλος.
 Τούτου λιπόντος τὴν κάτω προεδρίαν
 Θωμᾶς σακελλάριος ἅμα καὶ θύτης
 πιστεύεται δὴ τὴν λεω̄ προστασίαν,
 9815 ἀποστολικός, εὐσεβέστατος σέβας.
 Οὐπερ τὸ φάος ἐκλελοιπὸς τόδε
 ἀντικατέστη λευίτης ἐκκλησίας
 πτωχοτρόφος τε λιμένος τῶν τοῦ Φιλξου,
 Σέργιος, ἀνὴρ οἰοφυσίτης σέβας.
 9820 Τούτου θανόντος ἀντικατέστη Πύρρος,
 ἀνὴρ ὁμοιος Σεργίῳ κατὰ σέβας,
 θύτης μεγάλης τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας,
 ἄρχων σεμνίων καὶ μονῆς ἐπιστάτης
 ἐν Χρυσοπόλει διακεκμημένης πέραν,
 9825 ἀνεκμημένης δὲ τῇ θεοῦ μητρὶ λόγου,
 τῆς Φιλιππικῷ συσταθείσης πρὸ χρόνων.
 Τούτου διωχθέντος δὲ τῆς ἐκκλησίας
 οἰκονόμος καὶ θύτης τῆς ἐκκλησίας

vita, (9805) syncellusque officio in aede Spiritus. hic Mauricium redimivit stemmate.

Cum autem superas adiaset sedes, Cyriacus, oeconomus et sacerdos magnae atque sanctae dei ecclesiae, (9810) sacrum successit in pontificatum, divinus vir et orthodoxiae columen.

Que deserente terrenum hunc principatum, ad Thomam sacellarium et sacerdotem defertur populi sacer principatus, (9815) apostolicam hominem religiosissimum.

Huic solarem deserenti lucem successor datus est levita ecclesiae, ptochotrophii praefectus ad portum Phruxi, Sergius, pollutus dogmate monophysitico.

(9820) Cui morienti Pyrrhus substituitur, haud minus Sergio haeresi corruptus. erat is magnae presbyter ecclesiae, praefectus monachorum, coenobii abbas quod est trans fretum in urbe Chrysopoli, (9825) divini verbi matri dedicatum antiquitasque conditum a Philippico.

Postquam expulsus Pyrrhus ecclesia fuit, Paulus ecclesiae oecono-

- κατὰ φυλακῶν, δυσσεβῆς Παῦλος σέβας,
 9830 παρεισεφθάρη ποιμῶν τις ὡς λόκος·
 οὐπερ θανόντος δυσσεβῶς ἐν τῷ θρόνῳ
 καὶ πάλιν ἀπέλαβε τὸν θρόνον Πύρρος.
 Εἶτα Πέτρος κάκιστος ἔσχε τὸν θρόνον,
 ἐκκλησίας ὦν λευίτης πτωχοτρόφος
 9835 καὶ ραιφερενδάριος καὶ γηρωκόμος
 τοῦ κατὰ Νεάπολιν πτωχείου τότε,
 σύμφρον Σεργίου καὶ Πύρρου καὶ Παύλου.
 Τούτου θανόντος τὸν διπλοῦν ὄντως μῶρον
 Θωμᾶς τις ἄλλος, ὀρθοδοξίας φίλος,
 9840 ἐκκλησίας τρόφιμος ὦν καὶ λευίτης,
 Χριστοῦ καλῶς ἴδους τὴν ἐκκλησίαν.
 Οὐπερ μεταλλάξαντος εὐσεβῶς βίον
 Ἰωάννης εἴληφε τὴν προεδρίαν,
 θύτης τε πρωτέδικος ὦν ἐκκλησίας
 9845 καὶ σκενοφύλαξ σύγκελλος οἰκονόμος
 γηρωκόμος τε Ῥωσῶν Ἀξιοκράτους,
 ποιμῆνι ποδηγῶν πρὸς νομᾶς ψυχотρόφους.
 Τούτου θανόντος Κωνσταντῖνος λευίτης
 καὶ σκενοφύλαξ τῆς θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
 9850 περιουθεντῆς Θράκης Μακεδονίας,
 ἀρχιδύτης δέδικτο τῆς ἐκκλησίας,
 σπουδαῖος ἀνὴρ, εὐσεβοφρόνων κλέος.
 Τούτου καταλύσαντος ἐν θρόνῳ βίον

9837 ἀπὸ Σεργίου?

mus et sacerdos, praeses custodum, dogmate perversus, (9830) semet ovili obtusit tanquam lopus. post quem defunctum impie in ministerio sedem recuperavit denuo Pyrrhus.

Deinde Petrus pessimus ad sedem venit, levita ecclesiae, praeses ptochotrophii, (9835) referendarius, curatorque senum in eo quod est Neapoli ptochodochio, Sergii Pyrrhique et Pauli sectans haeresim.

Hoc passo, ut vere dicam, mortem duplicem, alius Thomas, orthodoxiae amans, (9840) qui ecclesiae alumnus erat et levita, praecclare gubernavit Christi ecclesiam.

Atque hoc pie concludente vitam, pontificatum adiit Ioannes, sacerdos et protecdicus ecclesiae, (9845) scenophylax, syncellus et oeconomus, et gerocomii Rosorum Dexiocratis praefectus, pastor utilis ovili.

Quo moriente, levita Constantinus, vasorum custos in ecclesia dei, (9850) perioudeuta Thraeciae et Macedoniae, ad ecclesiae summatum est. proventus, probatus vir et decus orthodoxorum.

Hoc in suprema cathedra demortuo, sacer Theodorus Christi dei

- Θεόδωρός τις, ἱερός Χριστοῦ θύτης
 9855 ἐκκλησίας τ' αὐ ἱερῶν σκευῶν φύλαξ,
 ἄρχων μονῶν τε, σύγκελλος τὴν ἄξιαν,
 προϊσταται κάλλιστα τῆς ἐκκλησίας,
 ὁρθῶν προμαχῶν εὐσεβῶν τε δογμάτων.
 Τούτου ριφέντος ἀδίκως ποιμνης θρόνου
 9860 Γεώργιός τις, εὐλαβῆς Χριστοῦ θύτης,
 ἐκκλησίας μέγιστος ὢν σκευοφύλαξ
 καὶ ποιμενάρχου σύγκελλος τὴν ἄξιαν,
 ἐκκλησίας εἴληφε τὴν προεδρίαν,
 νομεὺς ἀγαθὸς καὶ Θεοῦ νόμων φύλαξ·
 9865 ἐφ' οὗ κεύσει κράτορος Κωνσταντιῶν,
 ὁρθόφρονός γε, τοῦπλάην Πωγωνάτου,
 ἔκτης σεβαστιῆς συνόδου θεῖον στίφος
 ἐν βασιλίδι συναλιῶθέν τῇ πόλει
 ἐπὶ γε Χριστοῦ τοῦ Θεανθρώπου λόγου
 9870 καλῶς ἐδογματίσεν εὐσεβοφρόνως
 διττὰς θελήσεις καὶ φύσεις ἠνωμένας,
 καὶ πάντα κατήσχυεν οἰοφυσίτην.
 Οὗ γῆθεν ἀπάραντος εἰς σκητὰς ἄνω
 Θεόδωρος αὐ ἀπολαμβάνει θρόνον.
 9875 Τούτου μετισταύτος δὲ πρὸς θεὸν μόρφ
 ἐκ βυσιλείων ἀσηκρητίς τις Παῦλος
 ποιμαντικῆς ἔτυχε καὶ προεδρίας,
 ποιμαντικῆς ἄξιός ἄν καὶ τοῦ θρόνου.

9867 ἐκ τῆς V 9878 ᾧ?

sacerdos, (9855) sanctorum in ecclesia vasorum custos syncellus dignitate, praefectus monachis, summa cum laude praefuit ecclesiae atque orthodoxa dogmata defendit.

Sed tamen hoc iniuste depulso sede, (9860) Georgius religiosus Christi presbyter, qui summus erat sceuophylax ecclesiae et syncellus etiam patriarchae, pontificatus munere fungi coepit, opilio bonus, custos divinae legis; (9865) sub quo, mandante Caesare Constantino, orthodoxo principe, Pogonato, divinus venerandae coetus synodi regali in urbe rite congregatus de Christi verbi essentia theanthropica (9870) rectam sententiam protulit et catholicam, duas voluntates statuens et duas naturas coniunctas, omnes damnans monophysitas.

Georgio mox translato ad sedes superas, iterum Theodorus recepit pedum.

(9875) Quo transeunte ad dominum per obitum, Paulus, qui in regia erat a secretis, patriarchali honore insignitus fuit, dignus revera pastoralis munere.

- Καὶ τοῦδε τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος μόρφ
- 9880 *Καλλίνικός τις, γεννάδας Θνηπόλος
καὶ σκευοφύλαξ Βλαχερνῶν ἐκκλησίας,
ἀνὴρ λόγιω βίω τε καλῶς ἐμπρόπων,
λαβὼν ἐκυβέρνησε τὴν ἐκκλησίαν·
ὄντινα ῥινότμητος ἀναξ ἀδίκως*
- 9885 *πηρὸν δεδρακῶς ἐξελάνει τοῦ θρόνου.
Κῦρον δ' ἀπ' Ἀμαστρίδος ἀγυγῶν, θύτην
ἔγκλειστον ὄντα, ποιμενάρχην δεικνύει·
ὄν Φιλίππικὸς βασιλεὺς ὁ Βαρδάνης,
ὑπερμαχοῦντα δογματίων τῶν ἐνθάδων,*
- 9890 *θρόνου τε ποιμνῆς ἀπελάσας ἀδίκως
ἀντικαθιστῆ λευίτην Ἰωάννην,
ὄντα χαρτουλάριον οἰκονομείου,
ἄνδρα στυγητὸν, Εὐτυχοῦς Διοσκόρου
ὁμόφρονα μύστην τε, τῆς ποιμνῆς λῶπον,*
- 9895 *ὃς ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου μάλ' ἐνδίκως.
Θύτης δὲ Χριστοῦ καὶ νομεὺς πρυχοτρόφος,
θεῖος Γερμανός, ἀρεταῖς λάμπων λόγοις,
ἐπὶ λυχνίαν ἐντεθεὶς ὡς τις λόχνος
τῆς Κωνσταντίνου τῷ περιόπτῳ θρόνῳ,*
- 9900 *λόγων διδασκαίς κατελάμπρυνε κτίσιν·
ὅστις προβληθεὶς ποιμενάρχης Κυζίκου,*

9900 Germani huius prolixum tractatum de vitae termino antea ineditum habes in collectionis Vaticanae volumine 1 p. 285—315; quod scriptum sibi Photius in Amphiloichianis usurpaverat, uti docui coll. praed. t. 2 p. 682, ubi eiusdem complementum ex alio codice protuli. M.

Post hunc communi fato exemptum vivis (9880) Callinicus, egregius dei sacerdos, in Blachernarum templo vasorum custos, vir literis et moribus spectatus admodum, ecclesiae curam gubernandae excepit; quem Rhinotmetus Caesar iniquo iussu (9885) oculis excaecatum sede pepulit.

Substituitque Cyrum ex Amastride presbyterum, e monachia quos aiunt inclusos, sed hunc divina dogmata tuentem Philippicus Bardanes potius sceptro (9890) sententia iniusta pepulit ovili, levitamque ad sedem Ioannem extulit, qui oconomatus erat chartularius, abominandum hominem, Kutycheti Dioscoroque deditum, in grege lupum; (9895) qui tandem sede pulsus est iustissime.

Sacerdos autem Christi et pastor bonus, divus Germanus, literis ac virtutibus splendens, lucerna veluti in candelabro, e Byzantina emians conspicua aede (9900) sermonis magisterio effulsit orbi. Cyziceno-

- καὶ τοῖς ἐκέῖσε μὴ δεχθεῖς οὐκ οἶδ' ὅπως,
 ὑπῆν σχολάζων τὸν διὰ μέσου χρόνον,
 μετατεθεῖς δὲ πρὸς Βυζαντιῶδες θρόνον,
 9905 ποιμνὴν καθωδήγησεν εὐσεβοφρόνως.
 Τοῦδ' ἀπελασθέντος δὲ κακῶς τοῦ θρόνου
 πρὸς κράτορος Λέοντος ἐξ Ἰσαυρίας,
 πρώτου σεβαστιῶν εἰκόνων καταλύτου,
 ἐφ' ᾧπερ ἐξήλεγε τοῦτον ἐνθάτως,
 9910 νέκυσ' Ἀναστάσιος, εἰκόνων λύτης,
 πρεσβύτερος σύγκελλος ὢν ἐκκλησίας,
 ποιμνὴν τυραννεῖ, παραλαβὼν τὸν θρόνον,
 μισθωτὸς οἰκτρὸς, ἀντικρυς λόκος φθύρος,
 ὃς πρώτος ἤθέτησε τιμὴν εἰκόνων.
 9915 Τοῦτου διπλοῦν θάνατον ὑφρεστηκότος,
 Κωνσταντῖνος ἄθλιος, Συλαίου λόκος,
 Ἀναστασίῳ πάντι' εὐκοῦς εἰς σέβας,
 σχολὴν ἄγων ἤρπασε τὸν θεῖον θρόνον·
 ὄντινα Κοπρώνυμος (αἰνῶ σ' ᾧ δίκη)
 9920 θρόνον κατασπάσας γε καὶ μάλ' ἐνδοκίως,
 οὐ πιστεῖως αὐτὸ οὐδὲ δογματῶν χάρις,
 ἔθνηκεν ἐξόριστον εἰς ἄλλοτριαν.
 καὶ καταγαγὼν αὐθις αὐτὸν εἰς πόλιν,
 ἐπιβιβάσας καὶ θριαμβεύσας ὄνω,
 9925 ἵπποδρομίας ἡγμένης ἐν σταδίῳ
 τέτμηκεν αὐτοῦ τὴν παναθλίαν κίραον.

9910 argutia Ephraemii est de contraria significatione νέκυσ
 et ἀναστάσιος quasi vivificans vel resurgens. M.

rum pastor electus fuerat, sed nescio cur ab illis non receptus, interim mansit expert ministerio: postea translatus ad Byzantinam sedem (9905) gregem Christianum rectis minavit semitis.

Sed enim hunc scelestae detrahit sede Leo Caesar Isauricus, qui bellum primus indixit sanctis imaginibus, obiurgante divinitus Germano. (9910) successit falso nomine Anastasius, presbyter et syncellus in ecclesia, sed iconomachus et tyrannus gregis, mercenarius miser, lupus exitiosus, qui honorem primus abrogavit imaginum.

(9915) Hoc temporalis morte aeternaque extineto, infelix Constantinus, Sylaei lupus, par Anastasio dogmatis impietate, munere suo vacuus invasit sedem; quem Copronymus tamen, vah iusta poena! (9920) sede detrahit sane merentissimum (nequaquam fidei causa neque dogmatum) et procul urbe pepulit extorrem; deinde rursus Byzantium revocatum, impositamque asello circumduxit, (9925) cumque ederentur ludi in stadio equestres, miserum illiq; inscit truncari capite; quem ante

- ὃν ἤρετο, πρὶν ἐκλιπεῖν ξίφει βίον,
 εἰ σύνοδον στέργει τὴν κατ' εἰκόνων,
 καὶ τήνδε καλῶς φεμένον δογματίσαι,
 9930 οὐχ ἦττον ἐκτέμηκεν αὐτοῦ τὴν κίραν.
 Μεθ' ὃν Νικήτας ἐκτομίας οἰκόντριψ,
 μᾶλλον δὲ καὶ τριδουλος ἀμαθῆς πάνυ,
 πρεσβύτερος μὲν κηρύκων θείου δόμου,
 ναοῦ σκευοφύλαξ δὲ Χαλκοκρατείων,
 9935 ἄρχων σεμνείων ἔκδικός τ' ἐκκλησίας,
 Χριστοῦ σεβυστιῶν εἰκόνων καδαιρέτης,
 ποίμνη παρεισέφρησε καδὰ τις λύμη.
 Τούτου καταστρέψαντος ἐν θρόνῳ βίον,
 ἐκ λαϊκῶν Παῦλός τις ἀνήρ Κυπρόθεν,
 9940 οὐ χρηματίζων προσκνητήης εἰκόνων,
 προεδρίαν εἴληφεν ἱεραρχίας.
 οὗτος νοσήσας καὶ λιπῶν προεδρίαν,
 μονῆ προσελθὼν κείρεται μελαμφόρος,
 στένων δακρύων οἷς κατέσχε τὸν θρόνον
 9945 ἐκκλησίας αἰσχιστα τυραννουμένης,
 καὶ σεπτὰς ἠθέτησε τιμᾶν εἰκόνας.
 ὃν οἱ βυσιλεύοντες ἀπεισταλκότες
 ἤροντο τούτοις ὑποθέσθαι πρακτέα·
 ἦ δ' ὅς "συνελθεῖν σύνοδον δεῖ πατέρων
 9950 οἰκουμενικὴν εἰς ἴασιν τῆς νόσου
 ἐκκλησιῶν θ' ἔνωσιν ἀπεισχισμένων·
 ἄλλως τυχεῖν γὰρ οὐκ ἐνὶ σωτηρίας."

extremum ictum interrogarunt utrum probaret synodum iconomacham ;
 et quanquam dixit recte sensitisse synodum, (9930) nihilo tamen minus
 truncarunt capite.

Successit huic Nicetas eunuchus servus, immo mancipium vile et
 inscitiasimum, apostolorum presbyter in aede scenophylaxque templi
 Chalcoptatorum, (9935) advocatus ecclesiae et coenobiarca, sanctorum
 Christi imaginum destructor, qui irrepit in ovile tanquam lues.

Post hunc Nicetam in officio mortuum, Paulus Cypro oriundus et
 vir laicus, (9940) neque sacrarum venerator imaginum ad hierarchicum
 venit principatum. hic morbo arreptus cathedram deseruit, atratumque
 et tonsum se fecit monachum, maerens lugensque quod fuisset praesul,
 (9945) cum vexaretur miserrime ecclesia, et quod imagines coli ve-
 tuisset. hunc internuntio misso regnatores quidnam gerendum esset in-
 terrogarunt. respondit is cogendam esse synodum (9950) quae malis
 obviaria iret oecumenicam, unitatemque ecclesiae procurandam, neque
 salutis aliam spem esse reliquam. illi remisso nuntio rogabant denuo

- οἱ δ' ἀντεπήγον τῶδ' ἐπιστάντες πάλιν
 "καὶ πῶς προεδρίακ σὺ μέλλων λαμβάνειν
 9955 ἀπηγόρευσας προσκύνησιν εἰκόνων;"
 ὁ δ' αὖ κρακούντων ἤτιᾶτο μανίαν,
 ἔθεν στένων νῦν προσπεφηνῶς κυρία
 καθικετεύω λιπαρῶς κριτὴν ὄλων
 ὡς ποιμενάσχην μὴ κριθῆναι με κρῖσει.
 9960 μετὰ δὲ μικρὸν ἀπολείπει τὸν βλον.

- Μεθ' ὃν κατηγλαίωσεν ἱερὸν Θρόνον
 Ταράσιος, πρόμαχος ὁρθοδοξίας,
 κοσμούμενος βίῳ τε λαμπρῶ καὶ λόγῳ,
 πρωτυσηκρηῆτις, εὐγενῆς ψυχὴν δέμας·
 9965 ἐφ' οὗ συνέστη κατὰ Νίκαιαν πόλιν
 τῆς ἐβδόμης ἄθροισμα σεπτῶν πατέρων,
 οἳ καὶ κυροῦσιν εἰκόνας σεβασμίας
 ὡς πρὶν τιμᾶν τε καὶ σέβειν ἐπαξίως,
 νέκυν δ' Ἀναστάσιον καὶ Κωνσταντῖνον
 9970 σὸν πῶ Νικήτα, μισθίους, οὐ ποιμένας,
 ἀναθέματι παρέδωκαν εἰκότως.

- Πρὸς νηέμους δὲ λιμένας Ταρασίου
 βλον καθορμίσαντος ἐκ τρικυμίας
 διάδοχος Θρόνον τε τοῦδε καὶ τρόπου
 9975 Νικηφόρος δέδεικτο πρωτυσηκρηῆτις,
 ἀνὴρ τις ὄντως εὐγενῆς εὐπατριδῆς,
 προκινδυνεύων δογματῶν τῶν ἐνθίων,
 Χριστοῦ τε ποίμνης ὑπεραθλῶν ὡς θέμις·

9958 καθικετεύων V

"cur autem tu, cum cathedram adires, (9955) colendis imaginibus interdixisti?" ille incusavit principum vesaniam. et nunc ad deum confugiens cum lacrimis universalem iudicem exorabat ne de se ceu patriarcha iudicaret; (9960) pauloque post devenit ad vitae terminum.

Deinde sacram illustravit sedem Tarasius, rectae fidei defensor, literis aequae et moribus insignis, protasecretis, nobilis stirpe et animo; (9965) sub quo convenit ad Nicaenam urbem venerandorum patrum concilium septimum, qui decreverunt sacris imaginibus reddendum esse ut antea honorem debitum; Nicetamque Anastasium et Constantinum, (9970) mercenarios revera, non pastores, anathemate iusto percuterunt.

Iam cum Tarasius ad securum portum ex tempestate vitae appulisset navem, sedis ac morum pariter successor (9975) Nicephorus electus est, protasecretis, vir sane stirpe nobili et patricius, divinorum dogmatum tutelam gerens, atque ut par erat Christi gregem protegens.

- ὄντινα ποιμνης ἀπελάσας καὶ θρόνον
 9980 ἔξ Ἀρμενίας θηριώνημος Αἰών,
 οἷς συμφοροῦντα μηδαμῶς ἔχων σέβας
 μηδ' αὐ συνυβρίζοντα Χριστοῦ τὸν τύπον,
 τίθησιν ἑξόριστον εἰς γήσων μίαν.
 Θεόδοτον δὲ Κασσιτηρῶν τοῦπίκλην
 9985 ἢ Μελισσηρόν, ἔγκαθιδρύει θρόνον,
 ἄνδρα βέβηλον, εἰκόνων καθαιρέτην
 καὶ λύκον αὐτόχρημα Χριστοῦ θρεμμμάτων,
 θρέμμα πονηρὸν ἕστεος Ναχωλείας.
 Τοῦτου θανόντος δυσσεβῶς ἐν τῷ θρόνῳ,
 9990 Ἀντώνιος τις Κασσυμιταῦς τοῦπίκλην,
 νομῶς Συλαίου δυσσεβῆς, ἔσχε θρόνον,
 θεανδρικὸν τύπωμα μισῶν δεσπότου.
 Ἐπ' Ἰανῆς ἄθλιος, ὁ σκαῖος γόης,
 τοῦ μισοχριστοῦ κράτορος Θεοφίλου
 9995 διδάσκαλος κάκιστος, εἰκόνων λύτης·
 ὃν οἱ κρατοῦντες Μιχαὴλ Θεοδώρα
 θρόνου κατασπάσαντες ὡς λαοπλάνον
 ἀρχιδυτῶν ψήφῳ τε καὶ συμφωνίᾳ,
 ἄνδρα μοναστήν καὶ θεοῦ θῦον θύτην
 10000 Μεδόδιον, σύμμαχον ὀρθοδοξίας,
 στήγματα βαστάζοντα σαρὰ δεσπότης,
 εἰς θῶκον ἀνάγουσι τῆς βασιλίδος,
 ἐπὶ λυχνίαν ἀναθέντες τὸν λύχνον.

9981 ὡς? vel εἶπεν.

10001 quia scilicet fidei rectae
 causa plagas perpressus fuerat. M.

porro hunc ovili depulit ac sede (9980) Armenius ille merito dictus Leo, quia dissidentem dogmate videbat neque illadentem secum Christi cruci: exsulem ergo misit in quandam insulam.

Pro quo Theodotum, vulgo Casiteram (9985) vel Melissenum dictum, in sede posuit; profanum hominem, imaginum osorem, lupum revera in grege dominico, germen infanatum urbis Nacoliae.

Post hunc in suo demortuum officio, (9990) Antonius quidam Cassimatas dictus, impius Sylaei episcopus, fit patriarcha; qui execrabatur domini sacram crucem.

Sequitur miser Iannes, ineptus magus, antichristiani Caesaris Theophili (9995) magister pessimus, imaginum destructor; quem regnatores Michael et Theodora sede detrudunt veluti impostorem, concordique suffragio episcoporum monachum atque dium dei presbyterum (10000) Methodium, rectae fidei defensorem, domini in carne sua ferentem stigmata, ad sacrum thronum evehunt metropoleos, in candelabro scilicet ponentes lampadem.

- Τούτου μετασθέντος δὲ πρὸς τὸν δεσπότην,
 10005 ποιμὴν Θεαυγῆς ὄπτο τῆς βασιλίδος
 Ἰγνάτιος, παῖς Μιχαὴλ βασιλέως,
 κανὼν ἀκριβῆς ἀρετῶν καὶ δογματίων,
 παιδεύσεως μέλημα καὶ λόγων κράτος·
 ὃν ἐκτομίαν Θεριώνυμος Λέων
 10010 κράτος κατασχὼν ἀπέφηγε σὺν βλα-
 εῖτα μονάσας ὡς Θεοῦ Θεῖος νόμος,
 ἕστατον ἔσχε τῆς Κωνσταντίνου Θρόνον.
 τοῦτον Μιχαὴλ καταγωγῶν τοῦ Θρόνου,
 μᾶλλον δὲ Καῖσαρ Βάρδας, ἀδίκῳ δίκῃ
 10015 ἄνδρα πανούργον καὶ σοφώτατον λίαν
 ἐκ λαϊκῶν, Φώτιον πρωτασηκρήτις,
 ἀντικαθιστᾷ ποιμενάρχην ἀδίκως.
 τοῦ δ' ἀπελασθέντος ἐκ προεδρίας,
 Ἰγνάτιος ἔσχηκε τὸν Θρόνον πάλιν.
 10020 οὗ γῆθεν ἀπύραυτος εἰς πόλον πλάτος,
 ἀνάγεται Φώτιος ἀθῆς πρὸς Θρόνον.
 οὗ καὶ πάλιν αὐτὸν καταχθέντος τοῦ Θρόνου,
 ἀδίδυμος Στέφανος, ἀνακτος γόνος
 τοῦ Βασιλείου, λευίτης τὴν ἄξιαν,
 10025 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου.
 Μεθ' ὃν τις Ἀντώνιος, ἀσκητῆς μέγας,
 αὐχῶν πατρίδα τὴν βασιλίδα πόλιν,

10015 en ut de Photio schismatis primo auctore loquitur Ephraemius, quanquam ipsemet addictus schismati. multo autem deterius idem loquitur de Michaele Cerulario, Graeci schismatis instauratore. M. 10018 τοῦ δ' αὖ?

Exin transiit ad dominum Methodio, (10005) splendidus pastor metropoleos exstitit Rhancabi Michaelis Ignatius filius, regula exacta dogmatum ac virtutum, doctrinae clarus, literarum columen, quem fecerat eunuchum Armenius Leo (10010) iniusta vi, cum raperet imperium, qui que deinde monachus pie vixerat, postremo Byzantinam conscendit sedem; e qua deinde Michaeli hunc deturbavit, vel potius Bardas Caesar, iniusto iussu, (10015) callide viro et plane versutissimo, laico Photio, tunc protasecretis, patriarchatam interim usurpante. sed enim Photio pariter de sede pulso, stationem suam Ignatius recuperavit; (10020) quo transeunte ad superas regiones in sacram sedem revocatur Photius. tandem electo denuo de sede Photio, Stephanus eviratus, levita officio, imperatoris Basilii filius, (10025) pontificatum Byzantinum rexit.

Post quem Antonius quidam, asceta magnus, natus in urbe regia Cproli, Ephraemius.

- δοσιος ἀνήρ, ἀρεταῖς ἐστιμμένος,
οἴκτου νεώς, ἀντικρυς ἀγαθωσύνη.
- 10030 Τούτου λιπόντος τὴν γειρὰν οὐσίαν
μεταβεβηκότος δὲ πρὸς Θεῖους νόας,
ἀρχιθύτης δέδεικτο τῆς Βυζαντιδος
ἀνήρ μοναχὸς εὐλαβῆς, σοφὸς μέγας,
κλήσιν μὲν Νικόλαος, ἄξιος θρόνον,
- 10035 μυστικὸς ἀξίαν δὲ πρόσθεν τυγχάνων,
ἐκφὸς Ἰταλῶν, εὐφρῆς περὶ λόγους.
δν ἐξελάσας τοῦ θρόνου σοφὸς Λέων
τετραγαμίας ἕγος οὐ δεδεγμένον,
Εὐθύμιον σύγκειλλον ἐγκαθιδιόρκει.
- 10040 τούτου διωχθέντος δὲ τῆς προεδρίας,
πάλιν ὁ Νικόλαος ἔσχε τὸν θρόνον.
Τούτου θανόντος Στέφανος, Ἀμασειας,
σπουδαῖος ἐνοῦχὸς τις, ἱερὸς θύτης,
Ῥώμης νέας εἴληψε τὴν προεδρίαν.
- 10045 Τούτου τὸ βιωῦν καταλύσαντος μόρφω,
ἀρχιερεὺς δέδεικτο τῆς Κωνσταντίνου
Τρύφων μοναστῆς εὐλαβῆς τε καὶ γέρωτ.
Τοῦδ' ἀπελαθέντος δὲ τοῦ θρόνου δόλει,
ἐννοῦχος υἱὸς Ῥωμανοῦ βασιλέως,
- 10050 κλήσιν Θεοφύλακτος, ἀνχεῖ τὸν θρόνον,
οὐκ εὐαγῶς ζῶν οὐδὲ κατὰ ποιμένας,
- 10028 ἀρετῆς V 10030 τὴν om V

vir sanctus et virtutibus affluentissimus, misericordiae templum et bonitatis.

(10030) Hoc dimittente mortales exuvias atque ad beatos angelos conscendente, patriarcha Byzantii electus est monachus, homo pius sapiens magnus, nomine Nicolaus, sede dignus, (10035) qui fungebatur antea officio mystici, Itala gente ortus, ornatus literis. hunc spoliavit honore Leo sapiens quartas vetantem celebrari nuptias, syncellumque Euthymium pro eo constituit. (10040) verum hoc ipse dignitate exuto, iterum Nicolaus recepit sedem.

Sed hoc defuncto Stephanus Amasenus, eunuchus frugi, sacerdos ordinatus, pontificatum novae Romae obtinuit.

(10045) Stephano communis fati extincto viribus, fit patriarcha Cpoleos monachus Tryphon, religiosus senex.

Quem postquam sede depulerunt dolo, Romani imperatoris eunuchum filium (10050) nomine Theophylactum pedo donant; qui neque

κνηγεσίως προστετηκώς δ' ἐκτόπως
ταῖς ἵππομανίαις τε καὶ τούτων δρόμοις.

Τούτου καταστρέψαντος ἐν Θρόνῳ βίον

10055 ἀντικατέστη ποιμενάρχης κυρίου

Πολύευκτος, ἄξιος ἱεραρχίας,
εὐχταῖον ὄντως χρῆμα καὶ πᾶσι φίλον,
κλέος μοναστῶν, ἀρετῶν πασῶν τύπος,
διαπρέπων λόγῳ τε καὶ τρόπῳ πλέον.

10060 Τοῦδ' ἐκλειοιπτός δὲ τὸν φθαρτὸν βίον

μοναχὸς Βασίλειος ἔσχε τὸν Θρόνον,
ἐκ τῆς πατρίδος Σκαμανδρητὸς τὴν θέσιν.

Καθαιρεθέντος τοῦδε τῆς προεδρίας

Ἀντωνίου τις εὐλαβῆς ὁ Στουδίτης

10065 ἀρχιδύτης πέφηνε τῆς Βυζαντιδος.

Τοῦ δ' Ἀντωνίου θῶκον ἀπειπαμένον

ὁ Νικόλαος Χρυσοβέργης τοῦπικλήν
εἰς τόνδ' ἀνήχθη τὸν περὶνυστον Θρόνον.

Τούτου μεταστάντος δὲ πρὸς τὸν δεσπότην

10070 κατέσχε Σισίνιος μάγιστρος Θρόνον,

παιδείας ἴδρις ἱατρικῆς καὶ νόμων,
βαθμὸς ὁ συνθεῖς συγγενικοῦς ἐννόμους.

Τούτου θανόντος καὶ λειοιπτός φάος,

μονῆς προεστὼς Μανουὴλ κεκλημένης

10075 Σέργιος ἀνὴρ παραλαμβάνει Θρόνον.

10059 τε om V

sancte vixit nec pastoraliter, sed venationi semper absurde deditus
equis nutriendis et cursim exercendis.

Hoc vitae et dignitatis faciente finem, (10055) promotus est ut
casset dei pontifex dignus sacrarum apice Polyuctus, egregius sane vir
cunctisque amabilis, gloria monachorum, virtutum typus, doctrinae luce
clarus sed magis moribus.

(10060) Hoc etiam relinquente caducam vitam, insedit cathedram
Basilii monachus, dictus a patria vulgo Scamandrenus.

Hic abrogate posthinc pontificatu, pius Antonius de Stadli coeno-
bio (10065) fit patriarcha Byzantinae urbis.

Exin honorem abdicante Antonio, Nicolaus cognomine Chrysoberges
evectus est ad sedem famosissimam.

Quo transeunte ad domini conspectum, (10070) magister cathedram
insedit Sisinnius, literis doctus, medicina et legibus, qui affinitatum
scripsit iustos gradus.

Postquam vitalem lucem hic deseruit, sacram excepit dignitatem
Sergius, (10075) coenobii alumnae Manuelis dicti.

Τούτου θανάτος ἐγκαθίσταται θρόνῳ
πρώτος τις Εὐστάθιος ἐν πριεσβυτέρους
τῶν ἐν βασιλείοις γε κατειλεγμένων.

Καὶ τοῦδε τὸ ζῆν ἐμμετρήσαντος μόρω
10080 ἐκκλησιάρχης τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου
μοναχὸς Ἀλέξιος εἴληφε θρόνον,
ἀνὴρ μεγαλόδωρος, ὄλβιος θύτης.

Ὅπτερ μεταλλάξαντος εὐαγῶς βίῳ
κλήσιν Μιχαήλ, Κηρουλάριος θείων,
10085 ἐπατριδῶν εἰς καὶ μονοτρόπων ἡμῶν,
καθίσταται πρόεδρος ἀρχιποιμένων,
θερμουργὸς ἀνὴρ, ὑπερόπτης τῶν νόμων,
ὃν καταγαγὼν Ἰσαάκιος θρόνον
εἰς ἔξοριαν παρέπεμψε σὺν δόλῳ.

Ἐνθα θανάτος ἐγκαθίδρυται θρόνῳ
καὶ ποιμενάρχης ἀναδείκνυται μέγας
Κωνσταντῖνός τις ἐκτομίας Λειχοῦθης,
πρωτοβεστιάριος ἂν τὴν ἀξίαν,
σπουδαῖος ὄντως, εὐλαβής, θεῶ φίλος,

10095 ἐν δημοσίοις πραγμάτων λειτουργίας
φανείς ἀμειψῆς ἀνεπίληπτος πάνν,
πολλῶ δὲ μᾶλλον ἐν καλῶν ἐργασίαις.

Ὅ τὸν παρόντα καταλύσαντος βίῳ
ὁ Ξιφιλίνος χάρις Ἰωάννης

10100 ἐκκλησίας ἰθύνει τὴν προεδρίαν,
βίῳ λόγῳ γένοι τε λαμπρῶς ἐμπρέπων·

Post cuius obitum praesul constituitur Eustathius, princeps presbyterorum qui in aeda palatina rem sacram curant.

Hoc quoque vitae terminum attingente, (10080) petitus est honore Alexius monachus, ecclesiarum in Studii coenobio, vir liberalis, splendidus sacerdos.

Que sancto concludente vitam obitu, Michael cognomento Cerularius, (10085) nobilis vir, professione monachus, episcoporum praesul constituitur, turbulentus homo, contemptor legum; quem Isaacus Caesar detractum sede non sine dolo misit in exilium.

(10090) Cuius post obitum cathedra petitur et patriarcha magnus constituitur Lichudes eviratus Constantianus, qui dignitate erat proto-vestiarius, probatus homo, pius et deo dilectus; (10095) in negotiorum publicarum cura sine querela inventus inculpabilis, necum in rei sanctioris ministerio.

Atque hoc etiam dimittente vitam, vir graciosus, Xiphilinus Iohannes, (10100) ecclesiae coepit regere principatum, stirpe vita literis apprime

- δε πρόσθεν ὧν εἰς εὐγενῶν τῶν ἐν τέλει,
 κόσμον λειοπῶς τὰ μοναχῶν ὑπέδω
 καὶ ποιμενάρχης ἐκρίθη Βυζαντιδος.
- 10105 Τούτου τὸν ἀνθρώπων ἐκβάντας βίον
 Κοσμῆς μοναχὸς Ἱεροσολυμίτης,
 ἀνὴρ ἀγαθός, ἀρετῶν θεῖος δόμος,
 χειρίζεται δὴ τὴν λεω προστασίαν·
 δε δυσχεραίων πραγμάτων τῇ συγχύσει
- 10110 ἑκὼν ἀπηγόρευσεν ἱερωσύνην,
 καλῶς ὑπεκστὰς καὶ θρόνου καὶ ποιμνίου.
 Εἰτ' ἐγκατέστη τῷ παννυψήλω θρόνῳ
 μοναχὸς Ἐδστράτιος, Γαριδᾶς θείον,
 πρὸς πᾶν ὀτιοῦν μὴ παρφυκῶς κρείττωνων,
- 10115 παιδεύσεως ἁμοιῶς ἅμα καὶ λόγων,
 ἤσυχία τε γωνία μᾶλλον πρέπων
 ἢ προστασία καὶ λεω προεδρία.
 Τοῦδ' ἀπελαθέντος γε τῆς προεδρίας
 ὄσιος ἀνὴρ, εὐλαβής, πρῶτος φύσει,
- 10120 Θεῷ προβληθεὶς Νικόλαος ἁγίως,
 μοναχὸς ἑλλόγιμος, ἁγίος θρόνου,
 ἐκκλησίαν ἴδυνεν ὡς Θεῷ φίλον.
 Τούτου μεταστάτος δὲ πρὸς θεῖους νόας
 ἀνὴρ χαριτώνυμος, ἐμπρέπων λόγοις,
- 10125 ἱερομνήμων λευίτης ἐκκλησίας,
 τῷ τηρικαῦτα ποιμένι Χαλκηδόνος
 ἀγχοῦ καθ' αἶμα καὶ γένος συνημμένος,

clarus, nobilis quondam inter senatores; deinde omisso mundo se fecit monachum, Byzantii tandem evasit patriarcha.

(10105) Iam vero hoc humanis exempto rebus monachus Cosmas Hierosolymites, vir bonus et virtutum thesaurus mirus, populi accepit sacrum principatum. sed enim is turbatus res fastidians, (10110) sponte abdicavit sacrum ministerium, sede et ovili secedens laudabiliter.

Exin statuitur in sublimi cathedra Eustratius monachus cognomento Garidas, ad nullam rem praeclaram natura idoneus, (10115) egens doctrinae omnis et literarum, angulis et silentio longe aptior quam dignitati et populi primatui.

Ergo post hunc electum ministerio vir sanctus, religiosus, miti ingenio, (10120) deo volente electus Nicolaus, monachus eruditus, sede dignus, ecclesiae rem direxit ut deo placet.

Nicolaus transgresso ad coetus superiores, Ioannes laude literarum florens, (10125) hieromnemon et levita ecclesiae, Chalcedonensi praesuli

τὸ δ' Ἀγαπητός ὡς ἐπίωνμοι φέρων,
ἀνάγεται δὴ πρὸς Θρόνον Βυζαντίδας.

10130 Οὗ τὸν παρόντα καταλείψαντος βίον
Στυππῆς Λέων εἴληφε τὴν προεδρίαν,
οἰκονόμος ὢν λευίτης ἐκκλησίας.

Καὶ τοῦδε τὸ ζῆν ἐν Θρόνῳ λελοιστός
πρόεδρος ὦφθη ποιμενάρχης αὐτῆς μέγας
10135 σεμνὸς Μιχαήλ, ἀρεταῖς λάμπων λόγοις,
μονῆς προεστὼς εὐαγοῦς τῆς Ὁξείας,
ὅστις ἐκὼν λέλοιπεν ἱεραρχίαν,
πρὸς νησίδα δὲ καὶ μονὴν τῆς Ὁξείας
ἐπαναδραμιῶν, ὑποθεῖς τὸν ἀχένα

10140 ναοῦ πύλη δόχμιον, ὡ πρῶτον τρόπου,
πατεῖν παρεῖχεν εἰσιούσι τὸν δόμον,
ἐφ' οἷς ἀποστάς τῆς μονῆς τῆς ἰδίας
ἄξυμφόρως εἴληφε τὴν προεδρίαν.

Οὕτω μεταστάντος δὲ Μιχαήλ Θρόνου
10145 Κοσμῆς Ἀττικὸς, κόσμος ἱεραρχίας,
τῶν ἀρετῶν ὄχημα, καλῶν ἐστία,
προφητικὸς τις καὶ τὸ μέλλον προαβλέπων,
ἀρχιδύτης δέδεικτο τῆς Κωνσταντινῆς,
ποιμὴν ἀγαθὸς καὶ νομεὺς ψυχτροφός,

10150 ὄνπερ καθεῖλε Μανουὴλ ἄναξ Θρόνου,
ψευδεῖς προφάσεις αἰτίας τε συμπλάσας,
ὄθεν προαχθεῖς ποιμενάρχης ὁ βλέπων
ἢ μὴν μενεῖν ἄκαρπον ἄρρενος τόκου
μήτραν προηγόρευσε τῆς βασιλίδος.

coniunctus sanguinis iure ac necessitudine, dilectus dici seu cognomento solitus, ad Byzantinam cathedram evahitur.

(10130) Quo derelinquente eaducam vitam, pontificatum adiit Styppes Leo, ecclesiae iam oeconomus et levita.

Hoc etiam vitam in sede dimittente, magnus processit pontifex et primas (10135) literis Michael clarus et virtutibus, sancti coenobii praeses Oxitani; qui tamen sponte honorem abdicavit, atque ad Oxiae monasterium insulae reversus collum praebuit protentum (10140) in templi foribus, pro mansuetudinem! ingredientium omnium calcandum pedibus, propterea quod coenobio relicto suo inutilem honorem recepisset.

Sic Michael deserente sedem, (10145) Atticus Cosmas, sacerdotii decus, cinnus virtutum, honestatis apex, spiritu quoque praeditus prophético, processit praesul Cpoleos, nutritor animarum, pastor bonus. (10150) quem tamen exauctoravit Manuel Caesar falsi conficte criminis obtentu: quare in iudicium patriarcha adductus ait prophetans uteram

- 10155 καὶ ταῦτα συμβέβηκεν ὑστέρῳ χρόνῳ.
 δουκὶ μεγάλῳ καὶ κραταῦντος νυμφίῳ
 Κομποστοφάνῳ, πρὸς τὸδ' ἠπειληκῶτι
 δρᾶσαι δ' ἀεικὲς τόνδ' ἐπιβεβληκότι,
 ἔχειν προεῖπε τὸν διὰ λόγου μῦθον.
- 10160 εἴληφε δ' ἄμφω τὰ προλεχθέντα τέλους.
 Μεθ' ὃν Μουζάλιον Νικόλαος Κυπρόθεν
 μετατεθείς ἴθυσε τὴν ἐκκλησίαν,
 ἀνὴρ τρόφιμος λευίτης ἐκκλησίας,
 διδάσκαλός τ' αὐτῶν Παύλου θείων λόγων.
- 10165 εἶτ' ἀρχιδύτης ἀνεδείχθη Κυπρίων,
 καὶ δυσχεράνας πραγμάτων τῇ σαγχύσει.
 Θρόνον παρητήσατο καὶ προεδρῶν
 βυκάντιβος δ' ὢν ἐν βασιλίδι πόλει
 καὶ Κοσμιδίῳ τῆς μονῆς ἐπιστάτης,
- 10170 εἴληφε θάκον τῆς Βυζαντίδος τότε.
 Αὐθαίρετως τούτου δὲ λιπόντος Θρόνον
 Θεόδοτός τις, καὶ μοναχὸς καὶ θύτης,
 μονῆς πρεσβυτέρως ἀναστάσεως λόγου
 τῆς ἐν πόλει νῦν κειμένης βασιλίδι,
- 10175 πρόεδρος ὤφθη τῆς Κωνσταντινίου Θρόνου.
 Οὕπερ. θαχύτης Κωνσταντίνου, λευίτης
 καὶ σακελλίου τῆς Θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
 ὁ Χλιαρηνός, παραλαμβάνει Θρόνον.
 Καὶ τοῦδε βίον ἐκμετρήσαντος μῦθον

10164 recole quae dixi ad v. 4750. M.

reginae mascula prole sterilem futurum. (10155) posterum tempus dictum confirmavit. iam magno duci, imperatoris genero, ob id minanti graviter Contostephano, et dirum aliquid facere volenti, praedixit ipsum periturum lapide. (10160) utrumque dictum exitu non caruit.

Post Cosmam autem Muzalo Nicolaus Cypri translatus ecclesiam gubernavit, ipse ecclesiae alumnus et levita, sacrarum Pauli interpres literarum, (10165) Cypri deinde factus archipraesul; quam tamen sedem abdicavit postea, prorsus humanarum colluviem rerum. cum vero otiosus esset Cpoli coenobiique praeses ad Cosmidium, (10170) tunc quidem Byzantinam excepit sedem.

Hac tamen ipsa sponte dein recessit. Theodotusque monachus et sacerdos, praeses coenobii Christi resurgentis, quod nunc concluditur moeniis metropoleos, (10175) donatus est Byzantinis infulis.

Cuius demortui Chliarenus sedem excepit Constantinus, in dei ecclesia praepositus sacello et levita.

Atque hoc etiam moricente Lucas (10180) religiosus Chrysoberges

τὸ δ' Ἀγαπητός ὡς ἐπώνυμον φέρων,
ἀνάγεται δὴ πρὸς Θρόνον Βυζαντιδᾶς.

- 10130 Οὗ τὸν πυρόντα καταλείμνους βίον
Στυππῆς Ἄλων εἴληφε τὴν προεδρίαν,
οἰκονόμος ὢν λευίτης ἐκκλησίας.

Καὶ τοῦδε τὸ ζῆν ἐν Θρόνῳ λελοισμένος

- 10135 πρόεδρος ὤφθη ποιμενάρχης αὐτῆς μέγας
σεμνὸς Μιχαὴλ, ἀρεταῖς λάμπων λόγους,
μονῆς προεστὼς εὐαγοῦς τῆς Ὁξείας,
ὅστις ἐκὼν λελοισεν ἱεραρχίαν,
πρὸς νησίδα δὲ καὶ μονὴν τῆς Ὁξείας
ἐπαναδραμῶν, ὑποθεῖς τὸν αὐχένα

- 10140 ναοῦ πύλη δόχμιον, ὡ πρᾶου τρόπου,
πατεῖν παρείχεν εἰσιοῦσι τὸν δόμον,
ἐφ' οἷς ἀποστὰς τῆς μονῆς τῆς Ἰδίας
ἄξυμφόρως εἴληφε τὴν προεδρίαν.

Οὕτω μεταστάντος δὲ Μιχαὴλ Θρόνου

- 10145 Κοσμᾶς Ἀττικὸς, κόσμος ἱεραρχίας,
τῶν ἀρετῶν ὄχημα, καλῶν ἐστία,
προφητικὸς τις καὶ τὸ μέλλον προβλέπων,
ἀρχιδύτης δέδεικτο τῆς Κωνσταντινῆς,
ποιμὴν ἀγαθὸς καὶ νόμιμὸς ψυχτροφός,

- 10150 ὄνπερ καθεῖλε Μανουὴλ ἀγαθὸς Θρόνου,
ψευδεῖς προφάσεις αἰτίας τε συμπλάσας,
ὄθεν προαχθεὶς ποιμενάρχης ὁ βλέπων
ἢ μὴν μενεῖν ἄκαρπον ἄρρεος τόκου
μήτραν προηγόρευσε τῆς βασιλίδος.

coniunctus sanguinis iure ac necessitudine, dilectus dici seu cognomento solitus, ad Byzantinam cathedram evohitur.

(10130) Quo derelinquente eadēcam vitam, pontificatum adiit Styppes Leo, ecclesiae iam oenonomus et levita.

Hoc etiam vitam in sede dimittente, magnus processit pontifex et primas (10135) literis Michael clarus et virtutibus, sancti coenobii praeses Oxitani; qui tamen sponte honorem abdicavit, atque ad Oxiae monasterium insulae reversus collum praebuit protentum (10140) in templi foribus, pro mansuetudinem! ingredientium omnium calcandum pedibus, propterea quod coenobio relicto suo inutilem honorem recepisset.

Sic Michael deserente sedem, (10145) Atticus Cosmas, sacerdotii decus, cinnus virtutum, honestatis apex, spiritu quoque praeditus propheticus, processit praesul Copteos, nutritor animarum, pastor bonus. (10150) quem tamen exauctoravit Manuel Caesar falsi confecto criminis obtentu: quare in iudicium patriarcha adductus ait prophetans uteram

- 10155 και ταῦτα συμβέβηκεν ὑστέρῳ χρόνῳ.
 δουκι μεγάλῳ και κραταῦντος νυμφίῳ
 Κοκτοσιφεάνῳ, πρὸς τόδ' ἠπειληκῆτι
 δρᾶσαι δ' ἀεικῆς τόνδ' ἐπιβεβληκῆτι,
 ἔχειν προεῖπε τὸν διακλήθου μέρῳ.
- 10160 εἴληφε δ' ἄμφω τὰ προλεχθέντα τέλει.
 Μεθ' ὃν Μουζάλιον Νικόλαος Κυπρόθεν
 μετατεθείς ἴθνην τὴν ἐκκλησίαν,
 ἀνὴρ τρόφιμος λαίτης ἐκκλησίας,
 διδάσκαλός τ' αὐτῶν Παύλου θείων λόγων.
- 10165 εἶτ' ἀρχιεπίτης ἀνεδείχθη Κυπρίων,
 και δυσχεράνας πραγμάτων τῇ σιγγῆσει.
 θρόνον παρητήσατο και προεδρίαν
 βυκάντιβος δ' ὢν ἐν βασιλίδι πόλει
 και Κοσμιδίου τῆς μονῆς ἐπιστάτης,
- 10170 εἴληφε θῶρον τῆς Βυζαντιδος τότε.
 Ἀδθαίρειως τούτου δὲ λιπόντος θρόνον
 Θεοδοτός τις, και μοναχὸς και θύτης,
 μονῆς πρεβιστῶς ἀναστασίως λόγου
 τῆς ἐν πόλει νῦν κειμένης βασιλίδι,
- 10175 πρόεδρος ὤφθη τῆς Κωνσταντινου θρόνου.
 Ὅπερ. θαρότος Κωνσταντίνος, λευίτης
 και σακελλίου τῆς θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
 ὁ Χλιαρῆνος, παραλαμβάνει θρόνον.
 Και τοῦδε βίον ἐκμετρήσαντος μέρῳ

10164 recole quae dixi ad v. 4750. M.

reginae mascula prole sterilem futurum. (10155) posterum tempus dictum confirmavit. iam magno duci, imperatoris genero, ob id minanti graviter Contostephano, et durum aliquid facere volenti, praedixit ipsum periturum lapide. (10160) utrumque dictum exitu non caruit.

Post Cosmam autem Muzalo Nicolaus Cypro translatus ecclesiam gubernavit, ipsius ecclesiae alumnus et levita, sacrarum Pauli interpres literarum, (10165) Cypri deinde factus archipraesul; quam tamen sedem abdicavit postea, prorsus humanarum colluviem rerum. cum vero otiosus esset Cpoli coenobiique praeses ad Cosmidium, (10170) tunc quidem Byzantinam excepit sedem.

Hac tamen ipsa sponte, dein recessit. Theodotusque monachus et sacerdos, praeses coenobii Christi resurgentis, quod nunc concluditur moeniis metropoleos, (10175) donatus est Byzantinis infulis.

Cuius demortui Chliarenus sedem excepit Constantinus, in dei ecclesia praepositus sacello et levita.

Atque hoc etiam moriente Lucas (10180) religiosus Chrysoberges

- 10180 Λουκᾶς μοναχὸς εἰσεβῆς Χρυσοβέργης,
ἀσκητικὸν κάλλιστον ἀνίων βίον,
ἐπαξίως ἔσχηκε τὴν προεδρίαν.
Μεθ' ὃν Μιχαὴλ λευίτης σακελλίου,
φιλοσόφων ἕπατος, τοῦ Ἀγχιάλου,
- 10185 κοσμεῖ θρόνον κάλλιστα τῆς Κωνσταντινου.
Τούτου μεταστάντος δὲ πρὸς πόλου κλάτος
Ἐδγενεώτης ἐν μονοτρόποις θύτης,
μονῆς προεστὼς χρηματίας Μαργάρων,
κλῆσιν Χαρίτων, πυραλαμβάνει θρόνον.
- 10190 Τούτου λιπόντος τὴν κάτω πυροκίαν
Θεοδόσιος ἐκ μονῆς Βοραδίου,
ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ μονοτρόπιον κλέος,
Χριστοῦ καλῶς ἔδυνε τὴν ἐκκλησίαν.
Τούτου λιπόντος ἱεραρχίας θρόνον
- 10195 ἔκουσίως τε τὸν θρόνον λελοικότος,
Βασιλείως τις Κοματηρὸς τοῦπίκην,
λόγιος ἀνὴρ, χαρτοφύλαξ λευίτης,
ἀντικατέστη τῷ σεβασμίῳ θρόνῳ.
ὃν Ἄγγελος σχὼν Ἰσαάκιος κράτος
- 10200 κατήγαγε θρόνον τε καὶ προεδρίας,
συνθεῖς προφάσεις παντάπην ἀνευλόγους.
σακελλάριον λευίτην δ' ἐκκλησίας,
κλῆσιν Νικήταν, Μουτῶνῃν δὲ τοῦπίκην,
παλαιτέρον γε Τιθωνοῦ καὶ Θουκρίτου,
- 10205 ἀρχιδύτην δεικνυσι τῆς Κωνσταντινου.

monachus, egregie functus hactenus vita asectica, pro suis meritis ad infulus devenit.

Post Lucam Michaël levita sacellaris, philosophum hypatus An-chiali, (10185) tiaram Byzantinam egregie ornavit.

Atque hoc translato ad caerulea superna, Eugeniata monachus sa-cerdos, coenobio Mangavorum tunc praepositus, nomine Chariton sedem occupavit.

(10190) Hoc deserente terrenam incolatum, Theodosius, qui in Beradii coenobio vixerat, vir sane bonus et decus monachorum, ecclesiam Christi rexit laudabiliter.

Is tamen sacrum honorem abdicavit. (10195) cui sedem vacuum sponte relinquenti venerandarum heres infularum successit Basilius Ca-maternus, vir eruditus, chartophylax, levita; quem Isuacius imperator Angelis (10200) pontificatus exiit honore, falsis omnino circumventum criminibus. pro quo levitam ecclesiae sacellarium, nomine Nicetam cognomine Muntanem, Titheno Theseritoque annosiorum, (10205) creavit

- μετὰ μικρὸν δὲ τοῦ θρόνου κατασπάσας
ὡς ἀφελῆ τε καὶ χρόνῳ παρεμμένον,
ἄνδρα μοναχόν, ἀρετῆς ὄντ' ἐργάτην,
τὸν πρῶον Λεόντιον ἐγκαθιδρόει,
10210 λόφων ἀπ' αὐτῶν ἀγαθὸν Ἀύξεντιον·
ὃν τῷδε δεῖξαι εἰς ἀπίρανδρον κόρην
ἔφασκε νυκτὸς συλλόγων ἠθροισμένων,
εἰδὸς τε κλήσιν ἀρετῆν τοῦδ' ἰδοτάχως
καλῶς διαγράψασαν ὡς ἐν κλίβῳ.
10215 ἀλλὰ γε καὶ τόνδ' ἀπελαύνει τοῦ θρόνου,
πάντα παριδὼν τὰ προηγορευμένα,
μετάδσειν δὲ δραματούργει ποιμένας·
ἀρχιδύτην γὰρ τῆς Σιών τῆς ἁγίας,
κλήσιν Θεοδοσίον, φόντα Λατίνων,
10220 ἐθάδα τῷδε καὶ προήγορον κράτους,
εἰς θῶκον ἀνήγαγε τῆς Κωνσταντίνου.
ἀλλ' οὐδὲν ἀπώνατο τῆς κικουργίας·
ἀμφοῖν γὰρ ἐκπέτωκεν ἱερωχίαν
καὶ τῶνδ' ἀτίμως ὁ προβληθεὶς ἀκρότως,
10225 Ἐπειτα Γεώργιος ὁ Ξιφιλίνος,
σκευοφύλαξ ὢν τῆς Θεοῦ γ' ἐκκλησίας,
ποιμαντικὴν εἴληφε καὶ προεδρίαν.

10219 Θεοδοσίον] sic etiam v. 6017. atqui hunc passim appellant alii Dositheum, quos inter Methodius infra a nobis edendus. sed enim Dositheus nihil aliud est nisi metathesis τοῦ Θεοδοσίος. sic in coll. Vat. t. 2 p. 441, quem Polybius appellaverat Theotimum, Diodorus cum anagrammate dicit Timotheum. M. 10220 Allatius de cons. p. 702 legebat ἐνθάδε, quae mihi melior lectio videtur. codex tamen noster tum hic tum v. 6018 habet ἐθάδα. M. 10225 recitat tres hos de Xiphilino versiculos Allatius de Georgiis p. 664 ed. Fabric. M.

praesulem Cypless; quem ceteroqui paulo post deposuit tanquam effetae aetatis ac delirum; substituitque professione monachum asceticumque hominem Leontium, mitem, (10210) e collibus Auxentii in urbem pertrahens. atque hunc sibi a virgine deparsa dicebat Isaacius adstanti turbae noctu monstratum, et affabre descriptam corporis speciem cum virtute ac nomine, (10215) nihilo tamen minus hunc sede depulit postea, dictionum negligens suorum. namque transferre voluit episcopum. sanctae nempe Sionis patriarcham, stirpe Latinum, Theodosium nomine, (10220) cognatum sibi atque Imperii vatem, ad Byzantinas insulas pro-
vexit. sed homini nihil profuit facti novitas: amobus enim sacerdotibus excidit cum ignominia, nequiter electus.

(10225) Secutus est Georgius Xiphilinaus, e sceurophylace in ecclesia dei ad pastorem cathedram subvestus.

- Τούτου θανάτου ἐγκαθίσταται θρόνον
 ὁ Καμυτηρὸς ἐκλεχθεὶς Ἰωάννης,
 10230 ἴδρις σοφίας παντοδαπῆς καὶ λόγων,
 ἐπήβολός τε δογματικῶν τῶν ἐσθίων,
 ἐκκλησίας ὦν λευίτης χαρτοφύλαξ·
 ἐφ' οὗ παρεστήσαντο Λατῖνοι πόλιν.
 ὅς ἐξελαθεὶς δυστυχῶς πρὸς Λατίνων
 10235 θρόνον πατρίδος, τῆς σεμνῆς Βυζαντιδος,
 οἰκεῖ Διδυμότειχον εἰς ἔστυ φράσας,
 ἔνθα θανάτῳ ἔλαπεν ἡλίου φάος.
 Μετὰ δὲ τοῦτον ποιμένες Βυζαντιδος
 οὔτοι προεβλήθησαν ἐν Νικαίων,
 10240 πρῶτος Μιχαήλ, Ἀυτοκρατορικῶς θείῳ,
 σακελλάριος λευίτης ἐκκλησίας,
 ἴδρις σοφίας κοσμητικῆς θείας ἕμα.
 Οὐδὲρ μεταλλάξαντος ἐν θρόνῳ βίον,
 Θεόδωρος εἴληψε τὴν προεδρίαν,
 10245 ἐκκλησίας ὦν λευίτης χαρτοφύλαξ,
 τοῦπάννουμον σχῶν Εἰρηνικὸς πατρώθεν,
 φιλοσόφων ὑπατον ἀξίαν λόγου.
 Καὶ τοῦδε θανάτου δὲ τὴν προεδρίαν
 Μάξιμος ἀρχεὶ καὶ μοναχὸς καὶ θύτης,
 10250 μονῆς προεστὼς ἐξαγοῦς ἀκοιμητῶν.

10228 ex hoc versiculo usque ad v. 10300 habes patriarchas
 Cpolitanos, qui in exilio electi fuerunt, apud Allatium de
 consensione lib. 2 c. 14 p. 725. item partim in adn. ad
 Acropolitam c. 6. M. 10235 Allatius in utroque citato
 loco pro σεμνῆς legit ἐμῆς. num ergo hinc orta est Allatio
 opinio quod Ephraemii patria Byzantium fuerit; quandoquidem
 eum appellat Byzantinum? M.

Hoc vita functo stationem occupavit oris facundi Ioannes Camaterus,
 (10230) omnigena cumulatus aspiencia; ac literis, et divinorum dogmatum
 callentissimus, antea levita ecclesiae et chartophylax, sub eo metro-
 polim Latini expugnaverunt. quamobrem infelicitate ab his expulsus
 (10235) sede atque alma patria Cpoli, Didymoticham transtulit stationem,
 ibique clausit oculos vitali luci.

Post hunc pastores urbis Byzantinae hi creabatur in oppido Nicaea.
 (10240) primus est Michael, dictus Autorianus, ecclesiae sacellarius et
 levita, mundanis literis divinisque abundans.

Post quem in sede extinctum Theodorus sacri primatus adiit hono-
 rem, (10245) antea levita ecclesiae et chartophylax, Irenici cognomen
 a patre trahens, in studiis philosophicis gradu hypatus.

Quo moriente sacrae rei primatum Maximus tulit, monachus, sacer-
 dos, (10250) Acoemetarum praepositus coenobio.

Μεθ' ὃν Μανουὴλ φιλόσοφος τὸν λόγον,
φύλαξ ἀκριβῆς καὶ νόμων καὶ κανόνων.

Τούτου λιπόντος τὴν κάτω παροικίαν,
πολὺς Γερμανὸς τὸν βίον καὶ τὸν λόγον
10255 ἀρχιδύτης δέδεικται τῆς Κωνσταντίνου,
ἀνὴρ μοναστῆς καὶ Θεοῦ θνηπόλος,
αἰχῶν Ἀνύπλου πατριδα Προποντιδος,
ἐκκλησιας τρεφίμος ὢν τῆς ἐν πόλει·
εἶτα μονάσας, καὶ φανεῖς Θεοῦ λάτρις

10260 Γεωργίῳ μάρτυρι καὶ πεφιλμένος,
ἔλαχε ποιμνὴν ἰθύνειν Βυζαντιδος.

Τούτου μεταστάτος δὲ πρὸς τὸν δεσπότην·

καὶ συναφθέντος πατριάρχων ἁγίοις,
Μεθόδιός τις, καὶ μοναχὸς καὶ θύτης,
10265 μονῆς προεστῶς τῆς Ἰακίνθου τότε,
ἐπὶ βράχιστον ἀπολαύει τοῦ θρόνου.

Ὅπερ θανόντος καὶ λιπόντος τὸν βίον

ὁ πρωτοθύτης Μανουὴλ ἔσχε θρόνον
τῶν ἐν βασιλείοις γε κατειληγμένων,
10270 γέρων προσηγῆς, μειλίχιος τὸν τρόπον.

Χρησαμένου τέλει δὲ τοῦδε τοῦ βίου
Ἀρσενίου τις ἐδλαβῆς μονοτρόπων,
τῶν ἀρετῶν κάλλιστος ἔμπυχος θρόνος,
εἰς ποιμενάρχην ἤρθε Βυζαντιδος,

10275 σειρὰν γένους ἔλκων μὲν ἐκ Βυζαντίου,
κόμην δὲ καρεῖς ἐν μοναῖς τῆς Νικαίας,

Post hunc philosophus oratione Manuel, legum defensor canonum-
que sedulus.

Quo deserente terrenum incolatum; clarus doctrina et moribus Ger-
mannus (10255) creatur praesul Cpoleos, vir monachatum profitens, dei
sacerdos, oppido oriundus Anaplo in Propentido, in urbe a pueritia
ecclesiae alumnus, deinde factus monachus et dei minister, (10260) carus
praecipue martyri Georgio; prostremo Byzantinus evasit pastor.

Sed hoc per obitum transeunte ad dominum et patriarchis sanctis
connumerato, Methodius item monachus et dei sacerdos, (10265) tunc
Hyacinthi praesidens coenobio, tempore sedem tenuit brevissimo.

Quo moribunda deserente membra, pedum corripuit Manuel archi-
presbyter cleri qui sacram aedem palatii curat, (10270) senex benignus,
mansuetis moribus.

Atque hoc etiam concludente vitam, Arsenius inter monachos pietate
fulgens, virtutum eximia atque animata sedes, electus est Byzantii pa-
triarcha. (10275) is natus quidem erat in urbe regia, sed in Nicaenia

- καὶ τῆδε δευθελς καὶ μονῆς ἐπιστάτης·
 εἶθ' ἠσυχάλων καὶ θεῶ προσωνέγων
 ἐν Ἀπολλωνιάδος ἀσκητηρίοις
- 10280 ἀφῆκε κληθείς εἰς πόλιν Νικαίαν
 πρὸς τοῦ κρατοῦντος Λύσονον Θεοδώρου,
 καὶ πάντα βαθμῶν ἀνάσας ἐκκλησίας
 εἰς ὕψος ἤρθη ποιμεναρχίας μέγα.
 Ἀύθαιρέτως τούτου δὲ λιπόντος θρόνον,
- 10285 μονῇ δὲ αὐτὸν εὐαγῶς δειδικτός,
 Νικηφόρος πρόεδρος οἰν Ἐφεσίων
 προεδρίαν εἴληφε τῆς Κωνσταντίνου,
 ὃς ἀρχιεπίσκοπος πρὶν ἦν παλατίου,
 ἀνὴρ ἀμεμφής, παρθένος διὰ βίου.
- 10290 Τούτου τελευτήσαντος ἐν προεδρίᾳ
 Ἀρσένιος πρῶτιστος ἀπολαμβάνει
 τῆς βασιλείδος ἱερὰν προεδρίαν.
 καθαιρέσει τούτου δὲ καθυψηγμένου
 πρὸς ποιμεναρχῶν καὶ δικαστῶν τῶν τότε,
- 10295 εἶτ' ἀπελαθέντος τε τῆς ἐκκλησίας,
 εἰς Προικόνησον δ' ἀπαχθέντος νησίδα,
 τῆς Ἀδριανῶ Γερμανὸς ἀρχιεπίσκοπος
 μεταθέσει δέδεικτο καὶ Βυζαντίδος.
 Τούτου παραιτήσει δὲ λιπόντος θρόνον
- 10300 ἀνὴρ Ἰωσήφ, ὀρθοδοξίας στῦλος,

10300 immo schismatis tenacissimus, atque iccirco a Michaele Palaeologo imperatore sede eiectus, quia concordiae cum ecclesia Romana, quam praedictus imperator conciliaverat, subscribere noluit, M.

monasteriis postea tetonderat capillum et abbas fuerat, nunc solitarius uni deo vacabat in Apolloniadis urbis asceteriis; (10280) quo tempore Nicaeam fuit accitus a Theodoro Caesare Romano; ubi expletis cunctis ecclesiae gradibus ad summum hierarchiae pervenit apicem.

Cum autem sponte dimisisset pedum, (10285) monasticam quietem pie repetens, ad Byzantinum transiit patriarchatum Ephesiorum Nicephorus archiepiscopus, qui olim palatii fuerat archipresbyter, innocens vir, perpetuus parthenius.

(10290) Atque hoc sedem cum vita deserente, Arsenius primus libennatae urbis sacrum recuperavit principatum. sed idem postea depositus sententia episcoporum aliorumque iudicum, (10295) ecclesiamque abscedere coactus, in Praeconnesum insulam deportatur; Germanusque praesul Hadrianeopoli translatus est ad urbem Constantiniam.

Verum Germano abdicante honorem, (10300) Iosephus, rectae reli-

- κλέος μοναστῶν ἕμα καὶ πρεσβυτέρων,
 μονῆς προεστῶς εὐαγωγῆς Γαλησίου,
 πρᾶος χαρίεις καὶ Θεοῦ τρέμων νόμους,
 πτωχοτρόφος φιλοικτος, εὐσπλαγχνος φέσει,
- 10305 εἰς πατριαρχῶν τὸν περίπυστον θρόνον
 ἀνάγεται δὴ κανονικῶς ἕξις,
 κλήρου πέλων εἰς τοῦ βασιλείου πάλαι,
 γήμας τε σεμνῶς καὶ τεκῶν θρυγατέρα
 εἰτ' ἀποβαλὼν θανάτῳ συνευνέτιν,
- 10310 καὶ τὰ μοναχῶν ὑποδὸς ὁμοψύχως,
 ἀφθρη δοχεῖον ἀρετῶν τῶν ἐνθέων,
 ἔπειτα ποιμῆν τῆς μονῆς Γαλησίου,
 καὶ ποιμενάρχης ἀρχιδύτης τ' αὐτῆς μέγας.
 ἐπεὶ δ' Ἰταλῶν δόγμα παρεισεφθάρη
- 10315 ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς οὐ καλῶς ἐκκλησίᾳ
 τούτου διυθύνοντος εὐσεβῶς θρόνον,
 καὶ τῷδ' ἐπῆκτο τὰδ' ἐπαινεῖν τις βία,

10315 Ephraemium animum prorsus gerere schismaticum alibi quoque cognovimus, et nunc his factiosis in Iosephum laudibus rursus demonstratur. non est autem hic locus refutandi Graecorum errores et schisma; id quod iam doctissimi catholici praestiterunt, princeps quidem merito et infinita doctrina Allatius, tum Arcadius, Caryophilus, Caleca, Papadopolus, Baronius, Natalis Alexander, Lequinius in dissert. et panopl., aliique plurimi. de defensoribus quidem Graecis legesis Allatium de synod. Ephes. c. 57 p. 371. ex iis autem qui tunc concordiam cum Latinis dogmatibus (id est cum orthodoxia) tuiti sunt, duos memorare satis est, quorum primus Nicephorus Blemmyda, ab Ephraemio nostro v. 8933 sqq. eximia laude, tanquam sapientiae coryphaeus et patriarchatu dignissimus, exornatus; alter Ioannes Veccus, cuius item sapientia ab Ephraemio v. 10325 laudatur, qui lectis Blemmydae scriptis a schismate ad orthodoxiam transiit, ut ait Pachymeres 5 15, et patriarchatum catholice gessit, concordiamque cum Romana ecclesia scriptis doctissimis defendit et usque ad carcerem obitumque retinuit. legesis Vecci testamentum apud Allatium Gr. orth. t. 1 p. 378. M.

gionis columen, presbyterorum decus et monachorum, sancto coenobio praepositus Galesii, mitis, benignus, divinae legis reverens, nutritor egenorum, natura clemens, (10305) patriarcharum celeberrimam insedit thronum, digne et canonicis regulis electus. is regio in clero presbyter olim fuerat, sanctisque nuptiis filiam procreaverat: postea vero viduatus coninge, (10310) monasticam professus libenter vitam caelestium virtutum arca apparuit, exin coenobii Galesini abbas, episcopus postremo et magnus pontifex, cum autem Italicorum dogma invasit (10315) ecclesiam nostram haud laudabiliter, pie Iosepho eadem gubernante, ipse ad

Ephraemius.

27

- ὁ δ' ἀκλινῶς ἠδραστο δογματῶν βάσει.
 ἐκβάλλεται δὴ τοῦ θρόνου μαλ' ἀδίκως,
 10320 ὡς ὑπεραθλῶν δογματῶν ὀρθῶν ἄγαν,
 εἰς δ' ἄλλοδαπὴν ἀπελαύνεται χθόνα,
 καθαιρετικὴν ψῆφον ἀρχιποιμένων
 σχεδιασάτων κατὰ τοῦδ' ἀναιτίως.
 τοῦδ' ἀπελαθέντος δὲ τῆς προστασίας,
 10325 Ἰωάννης τις τὴν ἐπίκλησιν Βέκκος
 ἀντικατέστη, συμφρονῶν τοῖς Λατίνοις,
 ἐκκλησίας ὧν χαρτοφύλαξ λευίτης,
 ἀνὴρ σοφός τις, ἐντεθραμμένος λόγοις.
 τοῦδ' ἐκδιωχθέντος δὲ τῆς ἐκκλησίας
 10330 νέυσει κρατοῦντος εὐσεβοῦς Ἀνδρονίκου
 ζήλω τε πιστῶν, ὡς προμάχου Λατίνων,
 πάλιν Ἰωσήφ ἀπολαμβάνει θρόνον.
 Οὔπερ λιπόντος τὸν βλον καὶ τὸν θρόνον,
 σοφός τις ἀνὴρ, Γρηγόριος Κυπρόθεν,
 10335 λόγων σοφῶν μαλευμα, Μουσῶν ἑστία,
 εἰς πατριαρχῶν ἀνεβιβάσθη θρόνον·
 ὅστις πατρίδος καὶ πατρικῆς οἰκίας
 φηγὰς ὑπάρξας παῖς ἔτι πω τυγχάνων
 παιδεύσεως ἔρωτι καὶ μαθημάτων
 10340 ἔλθων κατοικεῖ πρὸς πόλιν Κωνσταντῖνον,

10330 nimirum Andronicus II, quum regnum adiret, ad id coactus fuit factione schismaticorum, ut historia notissima tradit. M. 10332 hinc usque ad v. 10354 edidit versiculos Allatius in op. de cons. p. 776, et in dissertatione de Georgiis, ubi agit de patriarcha Georgio Cyprio, qui dicitur etiam Gregorius. Allatius autem legebat, seu certe edebat, *κον* pro *κω* et *ἐνδούς* pro *ἐκδούς*. M.

consensum vi compellebatur, sed perstitit immotus in basi dogmatum. pellitur ergo sede iudicio iniquo, (10320) propterea quod pro recto pugnaret dogmate, atque in extraneum deportatur solum, postquam pastores primi contra innocuum depositionis tulerant sententiam. post hunc remotum summo gubernaculo, (10325) Ioannes quidam cognomento Veccus affectus est, consentiens cum Latinis, chartophylax ecclesiae ac levita, vir sane sapiens et literis innutritus. sed hunc ecclesia pepulit fidelium zelus (10330) et pii regnantis nutus Andronici ut Latinae partium studiosum; et suam recepit cathedram Iosephus.

Quo deponente cum officio vitam, Gregorius sapiens vir, oriundus Cyprio, (10335) alumnus doctrinarum, Musarum ara, ad patriarchae dignitatem venit. hic patriis laribus patrioque solo iam inde a teneris exsulans unguiculis, addiscendarum cupidus disciplinarum (10340) mi-

αὐτὸν δὲ μαθήμασιν ἐκδόξος καὶ πόνοις
 ἀφίκτο πρὸς μέγα τι παιδείας βήθος·
 εἶτα κατιστάς γνήσιμος στερηφόρος
 καὶ συνταγείς κλήρω τε τοῦ παλατίου,
 10345 ἀρχιδύτης πέφηνε τῆς Κωνσταντίνου,
 τὰ τῶν μοναχῶν πρὶν τελεσθεῖς ὡς ἔθος.

Ἀδθαίρετως τούτου δὲ λιπόντος θρόνον,
 Ἀθανάσιος ἐκ καλῆς ἡσυχίας,
 ἀσκητικός τις ἐν μοναστηρίοις θύτης,

10350 γεννάδας ἀνὴρ, καρτερικός πρὸς πόνοις,
 ἀντικατέστη τῷ Βυζαντινῷ θρόνῳ.

Τούτου παραιτήσας δὲ λιπόντος θρόνον,
 δσιος ἀνὴρ, εὐλαβῆς Ἰωάννης,
 γαληνός, ἐδέκτενκτος, ἀρετῶν θρόνος,

10355 κλέος μοναχῶν ἅμα καὶ πρεσβυτέρων,
 πλεον δὲ πλονατῶν προμύτηα καρδίας,
 ἐπαξίως εἴληφε τὴν προεδρίαν,
 ὠρμημένος μὲν ἐκ μερῶν Μεσημβρίας,

10360 καὶ παιδὸς δοθεῖς ἄρρενος φωτασπόρος,
 ἐκὼν τε λιπὼν γαματῆς συνοικίαν,
 ἀσκητικὸν προήχθηεν ἐνδεῖον βίαν.
 ἐνστάσεως οὖν συμπροϊούσας βίῳ,
 Ῥώμης ἐδείχθη πατριάρχης τῆς νέας.

10358 Lequinus dicit oriundum Sozopoli. verum utraque urbs
 Mesembria et Sozopolis pertinet ad Haimimontium, nec valde
 distant inter se. M.

gravit inquilinus Cpollm; ubi se studiis tradens impensissime magnum
 sapientiae congecit thesaurum; uada regaanti Caesari fit cognitus, ad-
 scribiturque clero palatino, (10345) et Byzantinus tandem creatur praesul,
 monachi adscitis antea, ut mos est, vestibus.

Hoc autem sponte honorem deponente, sancta Athanasius ve-
 niens ex solitudine asceticus et praesbyter inter monachos, (10350) ma-
 gnanimus vir, laborem patientissimus, praesul processit urbis Byzan-
 tinae.

Hoc item sacram abdicante sedem, vir pius Ioannes, sanctitate
 fulgens, affabilis, tranquillus, virtutum cinus, (10355) praesbyterii decus
 simul et monachatus, apprima tamen dives mansuetudine, digne
 assecutus est honoris apicem. hic oriundus partibus Mesembriae nuptiis
 quoque in saeculo contractis (10360) filium procreaverat; sponte dimisso
 postea coniugio, diam asceticorum vitam praetulit; in quo vitae propo-
 sito, diu persistens postremo nomine Romae fit patriarcha,

- 10365 *Τούτου δ' ἐκόνητος ἀπολιπόντος Θρόνον*
πάλιν Ἀθανάσιος ἔσχε τὸν Θρόνον.
καὶ τόνδε λοιπὸν ἀθῆς ἀπειπαμένον
μεταθέσει δέδεικτο Κυζίκου Νίφων
τῆς βασιλίδος ἀστῆων ἀρχιδύτης,
- 10370 *ἄνηρ μοναχός, ἀγγλίνους ἐν πρακτέοις,*
παιδεύσεως μὲν ἀδαῆς ἐγκυκλίου,
ἐπήβολος δὲ καὶ φρενῶν πεπλησμένος,
Βέρροϊαν ἀρχῶν τὴν δυτικὴν πατρίδα,
λαύρας ὑπάρξας προστάτης τῆς καθ' Ἄθω.
- 10375 *εἶτα κατέστη ποιμενάρχης Κυζίκου*
καὶ πατριάρχης τῆσδε Κωνσταντίνου.
Τοῦδ' ἔγγραφῇ δὲ θῶκον ἀπειπαμένον
Ἰωάννης τις, ὁ Γλυκὸς δὲ τοῦπικλῆν,
συγκλητικός τε καὶ λογοθέτης δρόμου,
- 10380 *εἷς ὢν ἀρίστων καὶ σοφῶν λόγων ἴδρις,*
χειρῆζεται δὴ τὴν λεῶ προστασίαν.
Καὶ τοῦδ' ὁμαίως θῶκον ἀπειπαμένον
Γεράσιμος τις, καὶ μοναχός καὶ θύτης,
πόλιν Φιλαδέλφειαν ἀρχῶν πατρίδα,
- 10385 *μονῆς προεστὸς χρηματίας Σωσάνδρον,*
προεδρίαν εἴληψε τῆς Κωνσταντίνου.
Τούτου τὸ βιοῦν ἐν Θρόνῳ λελοπόντος
ἄνηρ μοναχός, ἐδλαβῆς Ἡσαίας,

10381 habet hos versus de Glyca Allatius in diss. de Georgiis p. 638 ed. Fabric. ubi Ephraemium nostrum appellat monachum, M.

(10365) Sed postquam sponte is etiam dimisit pedum, iterum Athanasius ad sedem venit, quod cum is rursus pondus fastidisset, Cyzici Niphon translatus dioecesi reginam urbium rexit patriarcha; (10370) vir monachalis, rebus agendis sagax, communi quidem expertus eruditione, sed prudens rerum et affluens ingenio, Berrosae natus occiduis in regionibus, laurus praepositus in Athone monte; (10375) metropolita postea factus Cyzici, tandem tenuit pontifex Cpolim.

Verum et hic libello honorem abdicat. Ioannes autem cognomento Glyca vir senatorius et cursus logotheta, (10380) optimatum de numero et doctissimus, populi sacrum praesidatum adit.

Quo dignitatem pariter abdicante, Gerasimus, vir monasticus ac presbyter, qui Philadelphi in urbe natus fuerat (10385) et Sosandrorum rexerat monasterium, pontificatum tenuit Byzantii.

Cumque hic in sede mortuus fuisset, monachus Isaias, pietate in-

10390 πρῶος γεραρὸς καὶ ταπεινὸφρων γέρων,
 κλέος μοναστῶν τῶν βιούντων κατ' Ἄθω,
 Ἕπειρον ἀρχῶν πατρίδα παλαιτέραν,
 εἰς ὕψος ἀνήνεκτο ποιμεναρχίας.

T E A O Σ.

signis benignus, venerandus, modestus senex, (10390) natalem habens
 terram Epirum veterem, Athone in monte monachorum gloria, patriar-
 chatus attingit summum apicem.

F I N I S.

INDEX GRAMMATICUS.

- α longam eliditur 2349, 3309.
 ἀγγελεύς 8691.
 Ἀγγελίη 8389.
 ἀγγελοῦντος 7769: cf. θεοδακτύ-
 ντος, κομμηναγγελοῦντος.
 ἀγγελοῦντος 7634: cf. κρη-
 νῶν.
 ἀδίδυμος 10023.
 ἀδοτί 1064.
 ἀθεμιτοῦργια 1730.
 ἀκίσις 5510.
 αἰρούμενοι vel ἡρημένοι i. q. οἱ
 βουλούμενοι 122, 225, 1812, 3304,
 3551, 3833, 5577.
 ἀλλας 642, 4760. ἡλικίος 125. συν-
 αλλας 741. συνηλικία 1874.
 ἀμέθεκτος 5295.
 ἀμόναχος 2116.
 ἄν i. q. ἄνω vel ἀνόπιν? 7653.
 ἀναδόμησις 379.
 ἀναιρέτης 22, 257, 1728, 5066.
 ἀναιρέτις 291.
 ἀνδρειοφορώς 1298, 5415.
 ἀνεσλογος 10201.
 ἀνθρωπολάττης 743.
 ἀντιπαλάμησις 1382.
 ἀντιπατικῶς 4740.
 ἀπαράμιλλος 819, 1127, 2822, 3355,
 3703, 4058.
 ἀπειρανδρος 6009, 10211.
 ἀπειραρίθμητος 2400.
 ἀπειραρίθμος 5679, 6194.
 ἀπειργάνει 7503, 2305. κατειργάνει
 6475.
 ἀποσταλάττειν 5608.
 ἀρειομαντής 422.
 Ἀρμενοκιλία 3908.
 ἀρρενοσφόρος 1140.
 ἀρρενωπία 3073.
 ἀρχιδάτης 482, 530, 803, 943, 1050,
 1072.
 ἀρχιλευτής 10288.
 ἀστυπολίτης 4319, 4689, 5823, 6780,
 6914.
 ἄττα 2122, 2722, 3038, 3720, 7133.
 ἄσσοις i. q. Ῥωμαῖοι 1 et passim.
 ἀύσονάρχης 4031, 8593, 8631: cf.
 λατινάρχης, μουσάρχης, τριβαλλάρ-
 χης.
 εὐύσοναρχία 13.
 ἀύσονοκράτωρ 622, 768, 6867.
 ἀύταναξ 573, 721, 3932.
 αὐταρχία 45, 220, 698, 895, 966,
 1308.
 αὐχέιν 49, 1073, 1218, 1575, 1659,
 1709, 1894, 1927, 1982, 2810,
 2922, 3165, 4107, 7114.
 βακάντιβος 10168.
 Βάλης 562, Οὐάλης 552, 566.
 βάρεις 3849, 8252.
 βασιλευτής 2569: cf. λατρευτής.
 βουλγαράναξ 9076: cf. λατινάναξ,
 μουσάναξ, περσάναξ.
 βουλιμῶν 1756.
 βροτοτοργός 5346.
 γελοιώδης 5534.
 genitivus] ὄπλων γενέσθαι 5793.
 ἀνηρ αἱμάτων 5145. ἰσχύος 4584.
 παγίς θανάτου 2809. πῖλος κρά-
 τος 6238. στέφος κράτους 805,
 3009. πόλις κράτους (Cpolis) 751,
 4041, 5708, 7308. πράγματα δυ-
 σθυμίας 7541. οἱ τῆς γέροντας
 καὶ τῶν ἐν τέλει 4855. τάδε κατ-
 ὁρθωμάτων 626. τοιαῖσδε πρά-
 ξεων 5247. τὰκεί παραγμάτων 5810.
 φρονήριον 6073. ἡ κακῶν 1730,
 6119. ἄλλα ὁφρμῶν 7969. τὰλλε

- καλῶν 3366. πολλαὶ ἀρετῶν 7401.
 πάμπολλα φρονήσιον 2868. πλεί-
 στα δεινῶν 5911, 6475. ἀγωγίμων
 τι 5292. τὴς μονοτρόπων 10272.
 τινὰ γραιδίω 6217. λαμπρῶν τις
 ἀνὴρ 2260. ἄπας τῶν ἐν πόλει
 4962. πᾶς Ἀσίων 4339. κειμέ-
 νων πᾶς 4623. πᾶν στρατευμά-
 των 4278. πάντα τῶν συγχεμέ-
 νων 2701. πάντα ταύτης 3308.
 εἰς μακρὸν χρόνον 8585. εἰς μέγα
 φρόνον 6702. ἐπὶ μέγιστον χρό-
 νον 5100. ἀγίους πατριαρχῶν
 10263. ἀπλήτους ποταμῶν 1810.
 κωνὰ πραγμάτων 3407. πρόσ-
 φора πραγμάτων 639. προσ-
 ρυέντα φρονήσιον 8727.
- γρίφων 1243, 3295.
 δάνους γάριν 1385.
 δημοκρόβλητος 5470.
 δῆσις 1561.
 διαφείροντα i. q. προσήμοντα 3175,
 3761.
- δόμημα 1124, 2376, 2999, 3646.
 δομήτωρ 1124, 4834, 6261.
 δραματοργεῖν 5999, 6016, 10217.
 δραματοργία 3034, 3504, 5773.
 δρᾶν 27, 39, 100, 359, 785, 810,
 1020, 1331, 1391, 1436, 1561, 1754,
 1931, 2006, 2083, 2222, 2224, 2422,
 2453, 2525, 2533, 2594, 2750, 2807,
 2985, 3019, 3135, 3125, 3247, 3304.
 ἐδραμένος i. q. δεδρακώς? 9212.
- δυσάριθμος 2903, 6380.
 δυσαριθμουμένος 3162.
 δυσγρίσιτος 3295.
 δυστίβεντος 4428.
 δυστίβητος 4675, 6098.
 εἶν] ἂν οἶδεν 6298. ἦν ἦσθετο 5251.
 ἐπὶν ἐδράτο 5386. ὑπῆρχε 5732.
 ὅταν κατῆρχε 7119. κἂν ἦν 5312.
 κἂν γένοιτο 8762.
- εἶναι συνάφοντα i. q. συνάφειν 6966.
 εἶδιν ὑπελιφότες 6129. ἦν δια-
 κων, ἦν κατακρίνας . . . 68, 107,
 121, 178, 428—432, 924, 1065,
 1067, 1130, 1134, 1560, 1832, 1862,
 2136, 2300, 2320, 2360, 2581, 2723,
 2753, 2838, 2937, 3269, 3343, 3631,
 3744, 4723, 4868, 4903, 4965, 5096
 — 5097, 5603, 5607. ὃ διέπων 79.
 cf. ὑπῆρχε.
- εἰς τὰς θυγατέρας γαμβροὶ 266,
 5835, 6378, 7426, 7677, 7721.
 νυμφίος εἰς Μαρίαν 8261.
 ἐνεισάγειν 7466.
- ἐνοστάτις 2150.
 ἐξ ὁμμάτων θείων i. q. τυφλώσαι
 5121, 5136, 5228.
 ἐξαγορεία 9263.
 ἐξαγορεύειν 9253.
 ἐπεισοδῖος πομπή 6324.
 ἐρυνθρογράφος 8500, 8638.
 ἐρυνθροσημαντος 4770.
 ἐρωτοδέσμη 9160.
 ἐρωτοληψία 7890. ἐρωτοληψία 495.
 3104.
 εὐεικτος 2937.
 εὐμέλιος 4065.
 εὐρατο ἐπίδεισις παρὰ τῶν βαρβά-
 ρων 6093. ἀφαίρεισι θερημάτων
 εὐρηκίας 5766.
 εὐρηκίης 1995.
 εὐσεβανάξ i. q. εὐσεβῆς ἀνάξ 3708.
 εὐσεβοκράτωρ i. q. εὐσεβῆς κρά-
 τωρ 9589: cf. κολληκαρθένος,
 μητροάνανδρος, μητροπαρθένος,
 προσητάναξ, πρωτάγγελος, πρω-
 τόποις.
- εὐσεβοφρόνος 9870, 9905.
 εὐσεβόφρων 1113, 1362, 9677, 9852.
 εὐζέτης 2432.
 ἐφορκία 3022, 8284.
 ἐφορκος 1982, 5044, 9175.
 ἔχει ἀποδράσας 9118. δράσας 2594.
 ἐκδούς 6130. κτίσας 187. λαβῶν
 6386. παύσας 1058. τεύξας 96.
 εἶχεν ἀνύσας 6324. συνθεῖς 2454.
 φτυτεύσας 6026.
- ἠλκώς active 1369.
 ἦνεκτο 2734. ἀνήνεκτο 1109, 3013.
 ἦρεμον βίον 873.
 θάλασσα καλῶν 32, 3702. θάλασσα
 ζηρημάτων 6756, 6895.
- θανατοβρότης 3056.
 θεανγῆς 5600, 10005.
 ἡ θεοδωρῶνυμος 2496.
 θεοκρότητος 987.
 θεοκρόβλητος 869.
 θέσειν i. q. τοῦπικλην 160, 1052,
 1721, 2143, 3397, 4913, 7016, 7302,
 10068, 10113, 10184.
 θίβη 3041, 3043.
 ἱ dativi eliditur 1736, 4441, 4869,
 7577.
- hiatus exempla 759, 3230, 3248. non
 plura, opinor. quum quas creber-
 rimum facere videntur, particulae
 αὐ ἐφ φεῦ in consonam exire cen-
 sentur.
 ἰσαπόστολος Θέλια 3264.

- καθωραϊζών 676, 9801.
 και omititur 54, 161, 408, 471, 521,
 534, 567, 641, 654, 662, 669, 845,
 989, 996, 1014, 1099, 1377, 1499,
 1794, 1787, 1850, 1885, 1899, 1960,
 2015, 2037, 2231, 2764, 3103, 3242,
 3322, 3347, 3618, 3868, 5060, 5202,
 5270, 5758, 5800, 5811.
 καινίς 1507.
 καινουργίης 1126.
 καταρατής 418, 1645, 4142, 4515,
 6500.
 καταργάτις 3759.
 καλλιπαρθένος 6027.
 καμηλώδης 4796.
 καπνικαλληλέγγυον 1996.
 καρτερόφηνος 1857, 4368.
 ἡ κάρα 2664, 2778, 2821, 3415, 5199,
 5456, 5463, 5465, 5505, 5621, 5725,
 5796, 6048. δῖβιον κάρα 9802.
 καρδία] Δομετιανός ἡ βδελυρὰ καρ-
 δια 43, 201, 250, 312, 1254, 1305,
 2148, 2206, 3590, 3625, 4612, 5116,
 6338, 6481. cf. φύσις et χάρις.
 κατά συστάθην 4145. κατ' ἐκίλεθθην
 4150.
 καταπυροπόλησις 2083.
 Κομνηνάγγελος 8330, 8606.
 Κομνηναγγελοώνυμος 6502, 7788.
 Κομνηνάναξ 3782.
 Κομνηνάδης 5640, 6446, 8737.
 Κομνηνόκαις 9120.
 κόπτος 5707.
 Κοπρωνυμῶν 1823.
 κραταρχειν 147, 477, 933, 1023.
 κρατάρης 605, 631, 797, 1367, 3615,
 3967, 4467.
 κραταρχία 25, 64, 119, 132, 144,
 175, 218, 230, 255, 400, 439, 479,
 508, 522, 589, 658, 815, 818.
 κράτωρ 34, 60, 169, 216, 217, 231,
 424, 503, 515, 597, 610, 613, 663,
 806, 879, 901.
 κριαρχία 7271.
 Κυριθεόδοτος 2860.
 κρωτός 1579.
 λάκτισις 764, 9720.
 λατινάναξ 9507.
 Λατινάρης 8157, 9541.
 λατρευτής 7905.
 λεγάτος 7433, 7455.
 λίξις 3916.
 λιθομάγαρα i. q. λίθοι και μάγα-
 ροι 3740: cf. ὑγράχερος, χρωσά-
 γυρον.
 λιπόκρεως i. q. λιπαρόκρεως? 6559.
 λόγος] εἰς τυραννείου λόγον 6454.
 λογγότερατος 4091.
 λυσιθριξ 6344.
 λύτις 2389.
 μαρτυρικῶς 71.
 ματαυολογός 3295.
 μητράναυδος 788, 925, 2053, 2740,
 2856, 2974, 8466, 8319, 3881.
 μητροκαρθένος 820, 929.
 μισοπαής 5064, 5517.
 μηήτρον 2321.
 Μογλενοκατζιανάκι 3557.
 μυριάριθμος 3824, 4125, 4394.
 μυριόνικος 3714, 4070.
 μυρμηκία ἀγαθῶν 2035. συμφορῶν
 5237.
 μυροβλύτης 5776.
 μυσάναξ 9096.
 μουσαρχηγέτης 2463, 6388, 6616.
 μουσάρχης 6275.
 μωπητός 1031.
 Μυσῶν λεία 2095, 2898, 5814, 6480.
 μωμοσκόπος 4579.
 ἐνειμον 5074.
 νομή 7445, 7453, 8232.
 nominativus] ἐκὼν πρὶν ἐχρῆν ταῦτα
 Ῥωμαίοις νέμειν 4582. μηνύει Δη-
 μητρίω πρὸς αὐτῶν ἐλθεῖν προσκῦ-
 νησις ἐπίσταν 8544. χάρον Ἑλαία
 κεκλημένον 9587. ἐν τινι Σουαὶ
 προσκεκλημένω τόπῳ 9595.
 νυκτεργασία 5362.
 νυμφίος i. q. γαμβρός 287, 8259,
 9393.
 ξένη ζωή 365, 1894, 2576, 2822, 2872,
 2973, 3006, 3256, 3337, 3355, 3534,
 3647, 3923, 3927.
 ξένως 2733, 5674.
 οἰοφυσίτης 969, 1430, 1449, 9743,
 9819, 9872.
 ὀμνευτεῖν 7549.
 ὀμοψύχως 10310.
 ὀπτιάνεσθαι 5597.
 optativus pro indicativo 460, 547,
 1414, 1864, 2427, 2554, 2675, 4860,
 5042, 7332, 7375.
 ὀρθοφρονεῖν 745.
 ὀρθοφρόνως 862.
 ὀρθόφρων 525, 641, 840, 978, 1421,
 1764, 2637, 2713.
 ὄσοι 172, 352, 3378, 4656, 7959.
 παλινοδρομῆσις 4448.
 πανσθενουργός 7914, 9562.
 παντάπαν 1523, 1858, 3271, 3765,
 4793, 4819, 5242, 6599, 8460,
 10201.

- κατύμνητος* 932, 3819, 9594.
κατύφηλος 2044, 9631.
παραυτίως 3273.
πατέρες λόγων 5322, 5648, 7906.
πεποιθότως 8804.
περίδοξος 1867, 3098, 9665.
περιοδευτής 9850.
περιούσιος λαός 1477.
περσάναξ 3376, 3940, 3984, 4397.
Περσαρμάνιοι 3891.
πίλον τι 5485.
πλήν 3101, 7447, 9035.
πνέων θυμοῦ 2358, 5083, 9322.
πομπηνάρχης 376, 395, 651, 747, 822.
πομπηνάρχη 483, 8932, 10283.
πορφυρόβλαστος 2876.
πρίγκιψ 8641. *πρίγκιπος* gen. 3916, 9332. *πριγκίπου νῆσος* 1989, 3080.
πριγκίπου 9411.
πρόβλησις 3246.
προβραχέως 9040.
πρόθυμον i. q. ἡ προθυμία 4007, 7838, 7763.
προμηθεύς 2720, 3674, 3724, 4355.
προσβάλλει 7260: cf. *στέργει*.
προσθεουργεῖν 6527.
προσκυνητής 1791, 1849, 2088, 2256, 2290, 2344.
προσητάναξ 5020.
πρωτάγγελος 2578, 4694, 7918.
πρωτεργάτης 7994.
πρωτοδύτης 10268.
πρωτομάγιστρος 6.
πρωτόπαις 7427, 8261.
ἔκλυονθάνοντο passive 8775, 9386.
πυροπολητής 6934.
δέκτης 1199, 1921, 2681, 3200, 4983, 5056, 5711.
δηγικός 5954.
σαφείν 8542.
σεβαστοκρατορία 9438.
σελέντια 4727.
σκαπάνος 1880.
Σκυδική (vel *Σκυθῶν*) *ἔρημία* 542, 2897, 3808, 8289, 8425.
σκύλευσις 5276, 5307, 7352.
σοφισματίας 7111.
στέργει 9928. cf. *Lobeck, ad Butmanni ind. verborum anomal. p. 262.*
στίχαις 3831.
συμβῆναι τι 4810, 7748.
συμμάχεσθαι 7540, 8169.
συμμεριστής 256.
συνανάσσειν 2697, 2731.
Ephraemius.
- συναπλήτης* 9498.
σύφρασις 3287, 5530, 6215, 6572.
σχέσις 1837, 1918, 3581, 8939, 4235, 5646, 5952, 6180, 7649.
σχητική προσκόντησις 1863.
τε anteponitur vel pro τε και ponitur 401, 405, 890, 1035, 1296, 1926, 2362, 2441, 2750, 2824, 2968, 3316, 3840, 4071, 4635, 4818, 5073, 5591, 5656, 5795, 5779, 5822, 6169, 6276, 6337, 6458. abundat 836, 1642, 5562, 6085. cum πρός ὁ αὐ 1063. 1789. cum σύν 7636, 7671, 7673, 8196.
τέχασα 7833. *ἀποτέχασα* 8337.
τερεμέρι(ει)ον κακόν 288, 2086, 5059, 6364.
τετρακλίμος κτίσις 7173, 9675.
τετρακτύς μαθημάτων 693, 2633, 8938.
τετραπύδιον μέλος 2672.
τέταροτοξότης 6731, 6833.
τιθοῦσι 8708. *ἐπιτιθοῦσιν* 8204.
τριβαλλάρχης 4142, 6171, 9188.
τρισαπέμνος 4545.
τρισαριστέος 3813, 4024, 4070, 4130.
τρισηπτόστατος 2208.
τυμβορρυκτεῖν 5737.
ὕδρογερεσος δύναμις ε. στρατιά 3853, 4119, 8312: i. q. *στρατία πεζή τε ναυτική τε* 5185. *χερσαίων ὄδραιόν τε στρατεύμα* 6822.
ὕδατοφυρτος 4559.
ὕπειναι i. q. εἶναι 305, 1010, 2101, 2288, 2495, 2853, 3779, 8493, 5672, 6605, 6646, 6962, 7388, 7644, 8017, 8586.
ὕπεκτρέχειν δικαιοσύνης 429.
ὕπηρχε κτινῶσαν 2584. *ἰγμάλων* 4389. *ὕποστρέφων* 8904.
φατινάρχης 1778.
φατινιστός ἴππος 6306.
φαυλεργάτης 143, 1294, 8719.
φαυλουργία 1189.
φιλέυσπλαγγχος 5649.
πεφιλμένος 30, 1235, 2655, 3361, 3748, 4048, 4055, 6222, 6876.
φιλόποινος 2206.
φίτης 2711, 2748, 6950, 9294.
φουνοργία 1654, 5165, 9329.
φουνοργός 1731, 5176, 5427.
φουκταρῆσις 2082.
πίψουσι δεδογμένον i. q. δέδοκται 1089. *πέψουκεν ἀνηρημένος* 5730.

- ἐν στενῷ πεφουκῆτας i. q. στενω-
 θέντας 7042. κλύειν πέφουκει i. q.
 ἔξεστιν 7822.
 φῶσις] Γάτος ἢ κατάκτυστος φῶ-
 σις 4. Κλαύδιος ἠπία φῶσις 11,
 194, 1158, 1232, 2033, 2462, 3703,
 5171, 6328, 7893, 7899, 9670.
 χαρήσαιντο 6115.
 χάρις 7869, 9679.
 χαριτώνυμος i. q. Ioannes 2828, 3696,
 8918, 7844, 7869, 8355, 8518, 8857,
 9802, 10124.
 χειφωνάκτης 6598.
 χορηγέτης 884.
- χορηγέτις 7908.
 χριστολάτρης 894.
 χριστομαχεῖν 1689.
 χριστομαχία 344.
 χριστομίμητος 3677, 3758, 3769.
 χρυσάργυρον 1182, 2021, 2784, 3310,
 3477, 3740, 3877, 5605, 7150.
 χρυσόγλωττος 1892.
 χρυσοσήμαντος 8537.
 ἐν χρῶ κινδύνου 4463, 7607.
 ὄσις φιλοδοξίας 32.
 ὡς] καθιστορεῖται ὡς — ἰδεῖν 332,
 1084, 2800.
 ὡς i. q. ὠσαύτως 1653, 4508.

INDEX HISTORICUS.

A.

- Abari** 1225, 1246, 1323, 1461, 2899. **Al. in Cilicia rebellis** 6356.
Abasi 2899. **Alexii duo** 6041.
Acacius 946, 9639, 9785, 9744. **Alexius Isaaci filius** 6736, 6771, 6776,
6876.
Achaia 7671, 9392, 9411. **Al. Manuelis f.** 4846, 4930, 5014,
5054, 5068, 5226.
Achilles 4064, 7922. **Al. Moseles** 2380.
Achrides 8030, 8968. **Al. Palaeologus** 6609.
Achris 7669, 8091, 8603, 9149. **Al. Studites patriarcha** 10064, 10081,
Strategopulus 8676, 9358, 9440.
Acropolis 9169, 9368. **Al. Trapezuntius** 7522.
Adana 2770, 3905, 4207. **Altuchus, Chaldaeae princeps** 4872.
Ader 6691. **Alypius** 9592.
Aemilianus 203, 207. **Amantius** 700.
Aenus 8280. **Amasea** 9783.
Aeschylus 6641. **Amastris** 7535.
Aethribus 1415. **Ambrosius** 636.
Aëtius 1970. **Amorion in Phrygia** 2187, 2398.
Aetolia 7557, 7636, 8600. **Amphipolis** 5692.
Africa 405, 938, 1342, 1511, 2989, **Amphitrite** 3410.
3027. **Anaplis** 5399, 10257.
Agapetus 9776, 10128. **Anastasius** 1046, 1051, 1332, 1625,
9755, 9910, 9917.
Agar 1414, 3146, 3154, 4667, 5971, **Anatolius** 766, 822, 833, 942. **An.**
5976, 6913, et al. l. **Alexandrinus** 9723.
Agareni 1069, 1407, 1450, 1587, 2225, **Ἀναξαβίων τσιζος** 2770, 3906.
2399, 2961, 2984, 3166. **Anchialus** 6071, 6156, 6166, 10184.
ἀγρός, coenobium in agris 2133, 2142. **Ancyra in Galatia** 487.
Aias 4064. **Andragathius** 594, 615.
Alamandi 4100, 4226, 5955, 5974, **Andreas monachus** 1794. **apostolus**
6401, 6655, 6740. **Angelus** 9565.
Alamannia 5940, 6405. **Andronicus Angelus** 4915, 4925. **Com-**
Alamundanus 1070. **Annunus** 4188, 4228, 4858, 4870,
4881, 4895, 4924, 4940, 4948, 4959,
Alani 5721. **Antiochus** 4971, 4983, 4997, 5012, 5032, 5033,
5044, 5055, 5109, 5141. **Con-**
Albani 7674, 7682. **Antiochus** 4280, 4308, 6443.
Albanum 9149. **Ducas** 5155. **Andronicus Georgii**
Albinus 1173. **Muzalonis frater** 9061. **Nestongus**
Alborion 8092. **7985, 7994. Palaeologus** 7425,
7840, 8149, 8260. **Andr. Sardinum**
Alexander, Mammaeae f. 165, al. 2677. **episc.** 9472.
Alexander patriarcha 9611, 9619.
Alexandria 762, 766.
Alexius Angelus 6270, 6271, 6867,
7310, 7758.
Alexius Branas 5816, 5849, 5854.
Al. Comnenus 3446, 3450, 3457, 3468,
5177, 5710, 6644.
Al. Contostephanus 6286.

- Angelus protostrator 9063.
 Angli 5981, 5987.
 Anna Caesarissa 3730. alia 6445.
 Lascaris uxor 7832. Theodori filia
 8335. Anna Asanis f. 8390.
 Anthemius 910, 2396.
 Anthimus Trapez. 9773.
 Antiochia 224, 481, 657, 918, 1329,
 2964, 3573, 3585, 3996, 3998, 4005,
 5965, 5969, 7586, 9673.
 Antiochus eunuchus 700.
 Antonius 116. Marcus 129. Cara-
 calla 156. Cassymatas 9990. pa-
 triarcha 10026.
 Aphrodite 2681.
 Apollonias 8948, 10279.
 Apollonius Tyanensis 49.
 Apsimarus 1516, 1531.
 Arabes 1479, 1483, 1510, 1667, 1714,
 1737, 3636, 4537.
 Arbitos 160.
 Arcadiopolis 683, 6186, 7330.
 Arcadius 660, 667.
 Archizupanus v. Bacchinus.
 Ἀρχιζυπανός 1474, 4072.
 Argos 7286.
 Ἀργεῖων μανία 527, 9627.
 Ariadne 905, 948, 1032, 1045.
 Arius 369, 422, 510, 587, 551, 604,
 9614.
 Armenia 1319, 2061, 2074, 2381, 3900.
 Armenii 7245.
 Armenocilicia 3908.
 Arsacius 681, 725, 9682.
 Arsenius monachus 8947, 9459, 9464,
 10272, 10291.
 Artavandus 1733, 1739, 1764.
 Arta 7566, 9417.
 Artemius 1600.
 Asan 5769, 5800, 5811, 5902, 6276,
 6381, 6384, 7341, 7829, 8045, 8059,
 8075, 8578.
 Asclepiadae 3693, 6426, 8880, 9248.
 Aseldecas 8617, 9454.
 Asiani pagi 5009.
 Asparis 892, 896.
 Aspietes 6372.
 Athanasius 484, 10348, 10366.
 Athenae 709.
 Athenoderus 181, 9584.
 Athingani 2195.
 Athos 10374, 10390.
 Athyra 6665.
 Atramytium 1619, 1268, 7513.
 Attalia 3992, 7567.
 Attica 7276, 7376.
 Atticus 726, 731, 9638.
 Aurelianus 219.
 Ausones 1, 66, 149, 463, 750, 1122,
 1359, 2454, 2510, 3026, 3091, 4526,
 4585, 7489, 7503.
 Auxentium 10210.
 Axius 9021.
 Axuch 4039.
 Azan Persiae princeps 3381.
- B.
- Babylos 192.
 Babylonia 3136.
 Baca 3905.
 Bacchinus archizupanus 4249.
 Balduinus, Flandriae Comes 6712,
 7050, 7186, 7216, 7240, 7337, 7376,
 7388, 7409, 7678.
 — Latinarcha 8158, 8296.
 — Petri Latini f. 7705.
 — Siciliae princeps 5707.
 Bardas 10014.
 Baris 7511.
 Basilaces 3449, 4750.
 Basilacius 6202.
 Basiliscus 937, 971, 985, 988, 1023.
 Basilisus Bulgaricida 2875, 2913, 2914.
 Bas. Camaterus, patriarcha 6002,
 10196.
 Bas. Chotias 6062.
 Bas. Chumaus 6051.
 Bas. Istros 3608.
 Bas. Macedo 2510, 2513, 2546, 2555,
 2630, 2747.
 Bas. Scamandranus, patriarcha 10061.
 Bela, Ungriae rex 6178.
 Belesbus 8512.
 Belessus 8513, 8710, 9027, 9137.
 Belisarius 1131.
 Bellegradum 4189, 4195, 7657.
 Bera monasterium 6260.
 Berroea 4040, 6084, 6099, 7234, 7770,
 8592, 8976, 9143, 9646, 10373.
 Bidina 2917.
 Bithyni 1626, 3864, 4675, 4906, 5081,
 7510.
 Bithynia 3843, 3950, 8016, 9119, 9123,
 9567.
 Bizya 7378, 8041, 8624, 9091.
 Blachernae 770, 819, 928, 1175, 2165,
 3395, 6845, 7065, 9881.
 Blachi 5764, 6068, 6072, 6152, 7371.
 Blachia 8093, 8360, 8599.
 Bodeni 8595, 8682, 8724, 9022, 9197.
 Boeotia 7314, 8137.
 Bogomili 3605.
 Boleros 5354, 5690, 6429, 8088.

- Bonifacius, marchio Montis ferrati 6411, 6942.
 Boradium 10191.
 Borilas 7826, 8051.
 Bostra 187.
 Branas 5701, 6089, 6125.
 Branitzobe 4189, 4195.
 Bryennius 3774.
 Brysis 8042.
 Budelos tyrannus 8679.
 Bulgari 1524, 2011, 2019, 2059, 2450, 2481, 2489, 7665, 7763, 7767, 8104, 8290, 8294, 9000, 9226, 9231, 9233.
 Bulgarophygium 9090.
 Byzantium 338, 496, 651, 1137, 1437, 1529, 1603, 2734, 3315, 6272 etc.
- C.**
- Cabasitus 9384.
 Cadmea, victoria 5139.
 Caeciae (*Kaikaia*) 3411.
 Caesar (*Kaisar*) 8417.
 Caius Caligula 2, 19.
 Calamos pagus 7755.
 Caledonius 6985.
 Callimannus 8385, 8488, 8756, 9225.
 Callinicus Syrus 1468.
 Calliopolis 7981, 8173, 8496.
 Cameterus Basilus v. Basilus.
 Cambyzes 5221.
 Cammytzes 5845, 6477, 6584, 6668, 8024.
 Campanus 8531.
 Canini 9158.
 Capitolina Aelia 94.
 Cappadocia 1317.
 Caracalla Antonius 156.
 Carinus 242.
 Carolus M. 1941. coronatus 1962, 1964, 1971.
 Carus 238.
 Carpha 3922.
 Caryces 3528.
 Castamon 8865, 8890.
 Castinus 9597.
 Castoria 3500, 3503, 8691, 8729, 9148, 9378.
 Catacalo 3222.
 Catascepe 4691.
 Caucasus 3128.
 Celbianum 7530, 7760.
 Celtæ 7134.
 Cephalenus 9427.
 Cerberus 1648, 5548.
 Chabaron 9139, 9157, 9368.
 Chaeronea 4429.
 Chalce 2872.
 Chalcedon 829, 980, 1929, 4928, 9727, 9754.
 Chalcopatraea 1005.
 Chalcopyntia 9984.
 Chaldaea 4869.
 Chaleh 3922.
 Charioron 7975.
 Chazara 1826.
 Chele 5491.
 Cherson 1503, 1522, 1535, 1542, 1562.
 Chersonnesus 8195.
 Chliara 2461, 7760.
 Chones 4401, 4688.
 Chosroes 1366, 1387.
 Chrasmus 3856.
 Christopholis 8411.
 Christus 22, 46, 56, 78, 75, 135, 189, 259, 399, 450, 473, 597, 390, 842, 1656, 2594 etc.
 Chrysaphius 701, 781, 784.
 Chrysopolis 9824.
 Chrysostomus 749, 9706.
 Chrysus Blachus 6452, 6464, 6467, 6586, 6614.
 Chunabia 9152.
 Cilices 4009, 7716.
 Cilicia 2867, 3370, 3584, 4200.
 Cissus 8484.
 Citzabis 9153.
 Claudiopolis 4666, 4687.
 Claudius 11, 215.
 Clemens 145.
 Colossyna 1319.
 Colones 3907.
 Comana 680.
 Comani 6068, 6542, 6552, 9680.
 Commodus 143.
 Comneniadae 5640.
 Constantinopolis 761, 775, 913, 1788, 1811, 2470, 2536, 2965, 3461, 3497, 4118, 4938.
 Constans Chlorus 267, 268, 277, 280, 293.
 — filius Constantini M. 401. alius 1427.
 Constantinus IV. 1839, 1853, 1861, 1885, 1899, 1960.
 — Aspietes 6066.
 — Basili f. 2927.
 — Chliaronus 10178.
 — Copronymus 1720, 1750, 1768, 1823, 9919.
 — Ducas 3277, 3285.
 — Leonis fil. 2688, 2705, 2709, 2747.
 — Levites, patriarcha 9848, 9969.
 — Magnus 298, 315, 325, 327, 345.

- Constantinus Magni f. 401.
 — Michaelis Angeli frater 7638.
 — Monomachus 3096, 3172.
 — Paphlago 2653.
 — Pogonnatus 1441, 8966.
 — Tichi filius 9234, 9239.
 — Torrices 9434, 9439.
 Constantius, C. M. f. 401.
 Contophreus 8427.
 Contostephanus Ducas 4935, 8436,
 8647, 10157.
 Corcyraea arx 4120.
 Corinthus 7279, 7285.
 Corradus 4108, 5830, 5848, 5854.
 Cosmas Atticus 10145. Hierosolym-
 tes 10106.
 Cosmidium 6798, 10169.
 Cotyaea arx 5005.
 Creta 1515, 2285, 2527, 2565.
 Crinitae 2381.
 Critimus 8968, 8988.
 Croae 8710.
 Cromna 7535.
 Crybi 8967.
 Cucusus 9621.
 Consulatus 8530.
 Cyminas mons 7752.
 Cyprianus 192.
 Cyprus 8525, 5388, 5391, 5981, 5986,
 5991.
 Cypsella 6240, 6947.
 Cyriacus 9808.
 Cyrillianus 9597.
 Cyrillus 742, 6517. Alexandrinus 9700.
 Cyrus 772, 773. Amastridis presbyter
 9881.
 Cytorium 7595.
 Cyzicus 747, 1455, 1604, 8586, 9546,
 9708, 10175.
- D.**
- Daci 882.
 Dacibyzae 8813.
 Dalmatia 283, 3491, 7673.
 Damocrania 6664.
 Dandolus 6767, 7179, 7223.
 Daonium 7814.
 Daphnausia 9491, 9512.
 David 1176, 2833, 3715, 4154, 4581,
 5020, 5268, 5327.
 David Comnenes 7521, 7533.
 Deabolis 8091, 8698, 8729, 9387.
 Debeltum 6871, 6878, 6937.
 Debora 1887, 3185, 7896.
 Decius 189, 200.
 Demetrius Bulgarus 7698.
 Dem. martyr 5776, 5784, 7824.
 Demetrius Theoderi f. 8335.
 Dem. Tornices 8433, 8477, 8543, 8559.
 Demophilus 9645.
 Dermocaites 7424.
 Deure 9153.
 Dexiocrates, Gerocemii praef. 9846.
 Dicorus 1112.
 Didymotichum 7225, 7361, 7369, 7846,
 8086, 9043, 9075, 10236.
 Didymus 1144, 9790.
 Diocletianus 251, 269.
 Diogenes 3932.
 Diomedes martyr 2540.
 Dionysus 161.
 Dioscorus 1013, 9720, 9729, 9776,
 9893.
 Dioscurus 764, 823, 835, 977.
 Dium 8512.
 Doloius, Pleae comes 6714.
 Domitianus 43.
 — patriarcha 9604.
 Dorylaeum 4379, 4641.
 Dragotas 8491, 9000, 9016.
 Dyrhachium 7687, 8601, 9114.
- E.**
- Echtes 1557, 5221, 5984.
 Edessa 2734, 2994, 3033, 3037.
 Ection 7249.
 'Elala, ἡ κατ' 'El. ἐκκλησία 9691.
 Eleutherius 9580.
 Elias Thesbites 2580.
 'Ελλησιον γράμματα 2474.
 Epiphanius 9771.
 Ephesus 9462, 9699. τὸ ἐν 'Εφ. λη-
 στροικὸν συνίδριον 9721.
 Ephori monast. 5595.
 Ephraemus 8968.
 Epicurus 2.
 Epidamnus 1047.
 Epirus 7559, 7636, 8600, 9432, 10391.
 Ericus Dandolus 6689.
 — S. Pauli comes 6713.
 Ericus vel Ernes, v. Erres.
 Erinys 251, 965, 1648, 4982, 5057,
 5219.
 Erres (Ericus) 7241, 7244, 7409, 7429,
 7678, 7709, 7734, 8729.
 Esaias 1179.
 Euagrius 9649.
 Euboea 7316.
 Euchais 9762.
 Eudocia 713, 2512, 7297, 9289.
 — Irenes soror 8616.
 — Annae f. 7834.
 Eudoxia 677, 9684.
 Eudoxius 9640.

Energetae monast. 7064.
 Eugeniota Chariton 10187.
 Eugenius 619, 628.
 Eulogia 9536.
 Euphemia 849, martyr 9599.
 Euphemius 9747.
 Euphrates 2998.
 Euphrosyne Ducaena 6283, 6293,
 6882, 7105, 7326, 7565.
 Euripides 6641.
 Eurystheus 1350.
 Eusebius Nicomedensis 9625.
 Eustathius Epidauri praesul 4748.
 — patriarcha 9651, 10077.
 — Thessalonices pr. 4790.
 Eustratius Garidas 10113.
 Euthymius, Sardium episc. 2214, 2216.
 — Syncellus patriarcha 10039.
 Eutyches 823, 977, 9790, 9893.
 Eutychnus 6518, patriarcha 9782,
 9792, 9800.
 Eutza 8516.

F.

Felix 9580.
 Flandria v. Balduinus.
 Flavianus 762, 824, 9717.
 Flavitas 9741.
 Florus 229.
 Franci 1711, 1941, 1946, 1958, 3565,
 3570, 6909, 7183, 8299.
 Francia 5976.
 Francochorium 3856.

G.

Gabala 8147.
 — Ioannes, Rhodi princ. 8629.
 Gabria Trapezunti tyrannus 3964.
 Galatia 1318.
 Galba 23.
 Galerius v. Maxim.
 Galesium 10302, 10312.
 Galienus, Valer. f. 212.
 Galitza 4231, 6449.
 Galliae 523, 593, 8301.
 Gallus 201.
 Gangra 3895.
 Ganus 8196.
 Gedeon 7941.
 Gennadius 944, 9731.
 Genuenses v. Iannenses.
 Georgius Acropolites 9140.
 — Cyprius 1787, 10334.
 — martyr 3160, 10260.
 — Muzalon 9058, 9300, 9310.
 — Xiphilinus 6024, 10225.
 Gerasimus 10383.

Germanicia 9642.
 Germani 1947, 5976, 5987, Germanici
 barbari 1712.
 Germanus 1602, 1630, 1704, 1787.
 — patriarcha 12254.
 — Trinobi episc. 8180, 8588.
 — Cyzicenus patr. 9896.
 Gizerichus 939.
 Glabas 8690.
 Goleamus 8699.
 Goliath 4152.
 Gordianus 176.
 Graecia 3324.
 Gratianus 524, 553, 555, 567, 560,
 884.
 Gregorius 655, 1709, 1956. Phos-
 phorus Nyssen. 6519.
 Γρηγόριος τοῦς θαυματουργοῦς 180;
 9655.

H.

Hadriannus Aelles 88, 110, 336.
 Hadrianus papa 1935.
 Hadrianopolis 5878, 6938, 7209, 7369;
 7795, 8085, 8217, 8961, 10279.
 Haemus 5764, 5794, 6072, 7841, 8227.
 Halmyrus 7324.
 Harmala 6047.
 Harmatus 1016, 1019.
 Harbdomus 782.
 Hebraei 9, 102, 1329, 1373, 1668, 1684.
 Hebrus 8233, 8485, 8966, 9040.
 Hector 4066.
 Helena, mater C. M. 295, 376.
 Hellas 6591, 7235, 7367.
 Hellespontus 2128, 8482, 8610.
 Heraclea 7534, 7813.
 Heraclius 1342, 1346, 1428.
 Heraclonas 1422, 1424.
 Hercules 1348, 4058.
 Herculius 256.
 Hermes (Ἐρμῶν φιλόσ) 10, 229, 437,
 4071.
 Hermogenes rhetor 140.
 Herodes 1557.
 Hieracophytes 3801.
 Hierapolis 2776.
 Hieremias 4621.
 Hieroboam 2075.
 Hierosolyma 1397.
 Hispania 574.
 Homerus 1015.
 Honorius 659.
 Hunni, Turcarum gens 3127, 3847,
 3862, 4173, 4187.
 Hyacinthus monast. 7630.
 Hyaleas 8714.

L

Jadana 6766.
 Jael 1857.
 Jannes 9993.
 Januenses (Genueses) 8267.
 Japhreus 8320.
 Jathatines, Persidis princ. 7569,
 7612, 8456.
 Jatropulus 8530.
 Ibancus Moesus 6385, 6391, 6474,
 6500.
 Iberi 5826.
 Iberia 2226.
 Icasia 2318, 2322, 2332.
 Iccium 3984, 4094, 4396, 4406, 5962,
 7576, 8456.
 Ida 7248.
 Ἰγλινοὶ v. Angli.
 Ignatius patriarcha 10006, 10019.
 Ignatius 70.
 Ilias 1014, 1334, 6656.
 Illyrium 2984.
 Incer 2512.
 Indi 3137, 5200, 5511.
 Ioannes Asanis frater 5903.
 — Axuch 3744, 3758, 3751.
 — Beccus 10325.
 — Bulgarorum 7893, 7792.
 — Camaterus 6503, 10229.
 — Cappadox, patr. 9768, 10353.
 — Catacuzenus 8634.
 — Chrysostomus 674, 6517.
 — Comnenus 3695, 6557, 6576.
 — Cyprius Spyridonaces 6595, 6608.
 — Damascenus 1739.
 — Ducas 5461, 3714. D. Vatatzes
 7852.
 — Gabalas v. Gabalas.
 — Glycys 10378.
 — Haereticus 1601.
 — Levita 9891.
 — Moesorum pr. 6388, 6616, 7340.
 — patriarcha 2415, 2424.
 — Scholasticus 9796.
 — Sionis rex 8138.
 — Theodori f. 8335, 9267.
 — Tzimisches 2818, 2861.
 Joannitza 6032.
 Jobus 1233.
 Josephus Bringa 2754.
 — Hebraeus 9, 2040.
 — patriarcha 10300.
 Jonia 7743.
 Jovianus 472.
 Irene 1853, 1885, 1899, 1933, 1960,
 1966, 3770, 6441, 6928, 7426.

Irene Theodori f. 8385, 9290. Annae
 f. 7834, 7892, 8006.
 Isacius Angelus 5874, 5989, 5403,
 5415, 5429, 5447, 5454, 5471, 5030,
 6645.
 — Comnenus 3223, 3227.
 — Cypri tyr. 5397, 5984, 6365.
 — Nestongl fr. Tarchaniotes 7987.
 Isaias 10388.
 Isauri 908, 961. Isauria 1669, 3995.
 Isidigerdes, rex Persarum 706.
 Ises 8024.
 Ismael 2246.
 Ismaelitae 6915.
 Ister 1228, 3320, 3847, 3854, 4285,
 5801, 8226, 8808.
 Italia 405, 1949, 1963, 3971, 6402,
 6722, 8301.
 Itali 1951, 8553.
 Judaeus membris fractus sanatus 728.
 Judaica ferocia 36.
 Judas 2205.
 Julianus Didius 150. apost. 438,
 506.
 Jupiter 95. Jovis magi 349.
 Justina 601.
 Justinianus 1123, 1469, 1522.
 Justinus 142. Thrax 108. junior
 1154.
 Juvenalis, episcopus 884.
 L.
 Lacapa 2692.
 Lampetes 8707.
 Lampsacus 8142, 9055, 9072, 9435,
 9440.
 Laodicea 3768, 5957.
 Larissa 5506, 7285, 7292, 8363, 8715.
 Lascarius 7417, 7632, 7716, 7789.
 Lascaris 8532.
 Latini 3598, 8974, 4339, 5181, 5573,
 5574, 5838, 6783, 6890.
 Laurentius 9592.
 Lazarus pictor 2309. redivivus 2650.
 Lentiana 7420, 7511, 7974, 8578.
 Leo Armenius 2074, 2153, 9980,
 10009.
 — Basillii filius 2605, 2615, 2632.
 — Isaurus 1644, 1680, 1719, 9907.
 Leo II. 1828. III. 1936, 1961.
 — iunior 949, 957.
 — Macelles 876, 951.
 — papa 821, 823.
 — Phocae frater 2760.
 — Sgurus 7275, 7297.
 — Synesius 5127.
 Leontina 905, 909.

- Leontius philosophus 712. al. 1501,
 1509, 1519, 1531. patriarcha 6007,
 10209.
 Lesbus 1990, 3522.
 Leucas 9427.
 Levunus 3900.
 Libycus 1827.
 Lichudes Constantinus 10092.
 Licinius 287, 306, 342.
 Lobitzo in Moesia 3252.
 Lobitzus 5893.
 Lombardi 7183.
 Longobardi 2386, 7561.
 Lopadium 3954, 3959, 5134, 7251,
 7258, 7512.
 Loxias 6206.
 Lucas Chrysoberges 10180.
 Luma 4635.
 Lychnidas 8728.
 Lycia 814, 8951.
 Lydia 4084, 5910.
- M.
- Macedones 5198, 7357.
 Macedonia 408, 591, 2514, 3522,
 3589, 7672, 8087.
 Macedonicus 644, 649.
 Macedonius 9632, 9759.
 Macrinus 158. hetaeriarcha 7989,
 7995, 8649, 9200.
 Macrodocas 5155.
 Madyta 8195.
 Maeandrus 3784, 7587.
 Magdalena 2652.
 Magnentius 415, 417.
 Magnesia 7997.
 Mahumetus propheta 4775, 4782, 4820,
 4821. Persidis princ. 3135, 3152.
 Maliasenus 8707.
 Mamaea 165.
 Mamalus 5230.
 Mana 2349.
 Manasse 2438.
 Mancaphas 5924.
 Manes 244.
 Mangane 5158.
 Mangani 3157, 10188.
 Maniaces 3030, 3111.
 Manichaei 247, 3650.
 Manuel 2367, 4026, 4033, 4041, 4211,
 4315.
 — Contoprens 8317.
 — Lachanas 5128.
 — Lascaris 9050, 9134.
 — Michaelis Angeli fr. 7638.
 — patriarcha 7724, 7854, 8859,
 8922, 10261, 10268.
- Theodori frater 8064.
 — Comnenus 4601, 4668, 5366.
 Marcianus 794, 827, 866, 909.
 Marcus 9596, 2670.
 Margarites 9050, 9087.
 Maria Alamanna 7517. Annae f.
 7834, 8062, 8338. Asanis f. 3390,
 8062, 8338. *βασιλις* 4850.
 — Isaaci uxor 7230.
 — Petri Latini f. 7706.
 — *χριστοφόρος* 736, 1863, 2384,
 2652.
 — Theodori f. 9291.
 Maritza 8199.
 Marenea 7315.
 Martina 1422.
 Martinus 1433.
 Mates 9152.
 Mauricius 1231, 1292, 1296, 9806.
 Maxentius 279, 289, 306, 308.
 Maximinianus 251. patr. 745, 9704.
 Maximinus 170, 269, 282.
 Maximus 173, 1432, 603, 613. pa-
 triarcha 7855, 10249.
 Mediolanum 636.
 Melangi 6360.
 Melangia 4077.
 Melenicum 8125, 8494, 8757.
 Meludium 5474.
 Mesembria 10358.
 Meteopicum 9534.
 Methodius 2214, 2218, 2307, 2425,
 8583. patr. 10000.
 — Hyacinthi coen. praef. 10064.
 Metrophanes 9605.
 Michael Archangelus 1084, 4694,
 7634, 7653, 7918.
 — Asanis f. 3690, 8338, 8826.
 — Autorianus, patr. Nic. 10240.
 — Caerularius 10084.
 — Calaphates 9064, 8087.
 — Chonietes 7239.
 — Comnenus, Palaeol. fr. 8572,
 9177.
 — Comneniades 8737, 8801.
 — Ephesi episcopus 3438.
 — Epiri princeps 7558.
 — Illyrii despota 8604, 8658, 9107,
 9159, 9219.
 — Oritani coenob. praef. 10135.
 — Palaeologas 8678, 8868, 9343.
 — parapinaces 3997.
 — patriarcha 7474, 10183.
 — Stratiota 3211, 3227.
 — Thessalicensium rhetor 4749.
 Millium 7129.
 Mitatum 6932.

Mitylene 9257.
 Mocius 2661.
 Moesi 1098, 1584, 2057, 2467, 2898,
 2905, 2910, 5763, 5883, 7369,
 8278.
 Moglenns 3556.
 Montiferratum 6710, 6942.
 Mopsucrene 442.
 Mopsuestia 1145, 2771.
 Morotheodorus, Philadelph. pr. 7520.
 Mosaicae tabulae 1891.
 Moselus 1900, 1907.
 Moses 3817.
 Mosynopolis 5694, 7816.
 Murtzuphlus Ducas 7005, 7104, 9302.
 Musae 10335.
 Muzalo Nicolaus Cyprius 10161.
 Myriocephalum 4403, 4423.

N.

Nacolia 9988.
 Narses 1131.
 Nathan 2833.
 Nauplia 7280.
 Nautzapolia 9033.
 Navatus 194.
 Neapolis 9749, 9836.
 Nectarius 652, 673, 9664.
 Neocaesarea 3962.
 Neocastrum 7756, 7759, 9052.
 Nero 19, 54.
 Nestongus v. Andronicus.
 Nestor 4064.
 — vestarcha 3417.
 Nestorius 704, 743, 841, 9695.
 Nicaea 1626, 1631, 1873, 3340, 3566,
 4906, 5081, 5091, 7465, 7628, 8674,
 9616, 9965, 10239.
 Nicephorus 1902, 1907.
 — Blemmydas 8933.
 — Botoniata 3420, 3426, 3441, 3456,
 3464.
 — Bryennius 3418.
 — Michaelis despotae f. 8655, 9108.
 — Ephesi episc. 9461, 10286.
 — ὁ γενικός λογοθέτης 1978.
 — patriarcha 2027, 2041, 2125, 9975.
 — Tarchaniotes 8257, 8455, 8672.
 Nicetas Muntanus 6003, 10203.
 — patriarcha 9931, 9970.
 Nicetiatæ 8314.
 Nicolaus Carabus 7015, 7025.
 — Chrysoberges 10067.
 — Manclabites 8496, 8735.
 — patriarcha 10034, 10120.
 Nicomedia 3843, 4910, 8021, 9629.

Niphon 10363.
 Nireus 6338.
 Nistrum 3922.
 Nisus 6158, 6175.
 Numerianus 240.
 Nymphaeum 7746, 9065, 8609, 8890,
 8914.

O.

Ochyrae 7421, 7511, 7751, 7991.
 Odrysum 114.
 Odyssea 1014.
 Oenaeum 4859, 4877, 4880.
 Olympianus 9596.
 Onesimus 9578.
 Opsicus 1736.
 Orestias 6487, 7389, 7801, 7958.
 Origines 153, 167, 177, 193, 1144,
 9789.
 Ostrobium 8596, 8687.
 Otho 23.
 Oxia 10136, 10138.

P.

Paeones 3857, 4144, 4163, 7836, 8302,
 9096.
 Palaestina 92, 178, 926, 1321, 1796,
 5944.
 Pamphylia 3795.
 Panium 7814.
 Pannonia 502, 585.
 Pantaemus 146.
 Paphlagonia 1318, 1329, 1864, 4882,
 4916, 4986, 7532, 7537, 9214, 9362.
 Pasgusa polus 3994.
 Patmos 43.
 Patra 9421.
 Patroclus 5767.
 Patzinacæ 3123.
 Paulus, apost. 361, 4750, 5600, 5622.
 — patriarcha 9617, 9829, 9837.
 — Samosatensis 221.
 Pegae 6667, 7250, 8012.
 Pelagius 7430, 7455.
 Pelagonia 4130, 4141, 4185, 7669,
 8602, 9165, 9396.
 Peloponnesus 6592, 7236, 7367.
 Pentachira 4656.
 Pergamus 4261, 7759.
 Periclytus 3907.
 Peristitza 8967.
 Perperacium 8967.
 Pernicus 2918.
 Persae 210, 458, 2407, 2899, 3369,
 3781, 3931, 4262, 4481, 4643, 4665,
 9538. etc.

- Persarmenii 3867, 3890.
 Persia 244, 480, 1221, 1316, 1956,
 1877, 9119, 9122. etc.
 Pertinax 147. pontifex 9592.
 Petebinus 4224.
 Petraliphus 8309, 8437, 8698.
 Petrium 6827, 7076, 9690.
 Petronas 226, 266, 272.
 Petrus apost. 16, 361, 5769, 5796,
 5800, 6276. mysarcha 6386.
 — vir fortis 7242. Latinus 7676,
 7690.
 — patriarcha 9695, 9833. Cyprius
 9939.
 Peza 3922.
 Phaeton 4842.
 Phaeaces 4127.
 Phalaris 1557, 5222.
 Pharsala 8363.
 Pherep 3922.
 Philadelphia 4636, 5913, 5917, 5956,
 8814, 8915, 10384.
 Philea 7051.
 Philereinus 8637.
 Philes Theodorus 9364.
 Philippicus 1281. Bordanes 1564,
 1569, 9888.
 Philippopolis 5880, 5951, 6168, 6182,
 6398, 6495, 7210, 7810.
 Philippus 182. frater regis Alam.
 6406.
 — Petri Latini f. 7705.
 Philomelium 3657, 4088, 5958.
 Philon, Hebraeus 9.
 Philonidas 154.
 Phocas, episc. Philadelph. 8713.
 Phocas 1278, 1288, 1294, 1304, 1344.
 — Nicephorus 2759, 2765, 2835, 2838.
 Phoenices 1321, 1606, 2960, 3370.
 Photius 10016, 10021.
 Phruxi portus 9828.
 Phrygia 2187, 3784, 3991, 4064,
 4400, 5975.
 Pisani 6903, 6910.
 Pitheca 1082.
 Platamon 8363, 8597.
 Plato, monachus 2039.
 Plutarchus 9579.
 Poemanenum 7255, 7420, 7511, 7916,
 7974.
 Polycarpus 142, 9579.
 Polyuctus patriarcha 2832, 10056.
 Pompianus 174.
 Pontus 3961, 9567.
 Prespa 8091, 8603.
 Presthlabi gemini 2916.
 Priamus 4065.
 Priapus 161.
 Prilapus 6589, 7669, 8089, 8602,
 9025, 9184, 9186, 9397.
 Principis insula 1989, 3080.
 Proclus 747, 752, 9707.
 Proconnesus 2128, 10296.
 Propontis 4984, 5896, 6268, 6649,
 6994.
 Prosacon 6456, 6461, 6471, 8516.
 Protia insula 3392.
 Prusa 5081, 5092, 5132, 7260, 7467,
 7903.
 Publius Balbinus 174.
 Pulcheria 704, 779, 791, 817, 860.
 Pyrrhus patriarcha 9820.
 Python 6225.
- R.**
- Raimundus 3577, 3912.
 Raulus 8432.
 Raul Ioannes 9416.
 Regina flumen 9079, 9093.
 Rhaedestus 6198, 7814.
 Rhapsommutus 3526.
 Rheatine 8412.
 Rhodope 6620, 8030, 8126, 8227,
 8963, 8982.
 Rhodus 1610, 1611, 3522, 8626.
 Ricardus, Siciliae dux 5707.
 Robertus Italus 3490, 3498, 3501,
 3508, 8135.
 — Petri f. 7705, 7720.
 Roma 16, 70, 278, 405, 821, 832,
 910, 1707, 1961, 1935, 1945, 1952,
 6739.
 Romaica sceptra 55.
 Romais 801, 806, 1048, 2093, 2466,
 2487, 2781, 7490.
 Romanus Argyropulus.
 Rom. Constant. f. 2743, 2876.
 — Diogenes 3353.
 — Lacapenus 2692, 2731.
 Rossi 2598.
 Rossicus exercitus 2845, 3120, 6548.
 Rossus 2770.
 Rusellus 3416.
 Rusticius 934.
- S.**
- Sabellius, scaevus Afer 204.
 Sabus 7519, 7528.
 Saducaei 2196.
 Salamo 96, 2077.
 Samona 2657.
 Samos 3522, 6176.
 Sampson 7518, 9780.
 Samuel, princeps Bulg. 2902.

- Santalorenus 2606.
 Sardanapalus 160, 162, 2928.
 Sardica 2917, 3881, 4178, 4276.
 Satan 2, 2299, 3608.
 Saturnus 95.
 Saul 3020.
 Savus flumen 4166, 4285.
 Sclavi 1472.
 Scopia 2916.
 Scopii 6172.
 Scuterius Xyllas 9135.
 Scythae 541, 548, 563, 3248, 3552,
 4395, 5179, 5183, 5817, 7346, 8953.
 Σωδωνή ἐρημία 542, 2897, 3808,
 8339.
 Sebastiani fratres 5224.
 Sedecion 9579.
 Selybria 7813.
 Semei 4562, 4581.
 Senacherimus 7805.
 Sergius patr. 9819, 10075.
 Serrae 5354, 5691, 7234, 7951, 7958,
 8489, 8988, 9035.
 Servia 9114, 9147.
 Seth 5363.
 Severus 151, 1074, 9775.
 Sgurus Cerinthi tyr. 7555.
 Sicidites monachus 6507.
 Sicilia 1438, 3031, 6682.
 Sicilica classis 4121, 5689.
 Siculi 5175.
 Silvester 367, 376.
 Simon, magus 14.
 Sion 93, 377, 714, 834, 926, 1369,
 1377, 3576, 4001, 4107, 5978,
 6016.
 Sisinnius 732, 9690. patr. 10070.
 Sisyphus 4881.
 Smoleni 6602.
 Smyrna 142, 7760.
 Smyrnaei 778.
 Solomonteum convivium 5662.
 Sophia 1164, 1212.
 Sophocles 6641.
 Sosandron monast. 7886, 9283, 9305,
 10385.
 Sosius 9395.
 Soterichus Pantengenus 4746.
 Sozopolis 3796, 5004.
 Spartenus 8530.
 Stachys 9573.
 Stagira 6258, 7816.
 Stanum 9395.
 Staridoli 8595.
 Stauracius 2026.
 Stenimachus 8966, 8983, 6496, 8510.
 Stephanus Triballerum princ. 7300.
 patr. 10023.
 — Amasenus 10042.
 — Ἀπὸ γουρσοπέτρης 5150, 5164,
 5361, 5612. martyr 6. monachus
 1794.
 Stihlabus 3031.
 Strategopulus 8989, 9416.
 Strumitza 6453, 6614.
 Strymon 5691, 8411.
 Stadium 2033, 3089, 3279, 9556.
 Stumpium 6158.
 Styppes Leo 10131.
 Styx 5060.
 Subleum 4380.
 Sultanus 4372.
 Sycae 9595, 9742.
 Sylaei lupus 1779, 9916, 9991.
 Synadenus 7988.
 Synchitici 1066.
 Syracusae 1439.
 Syria 1418, 1606, 1797, 3584, 3910,
 3996.
 Syri 2776.
 Syri Cilices 2768.

T.

- Tacharii 8441, 8459, 9037.
 Tacitus 228.
 Taenarus Ἰθὸν 4429.
 Tancredius, Siciliae rex 6035.
 Tanisenanium 8890.
 Tarasius patr. 1867, 9962.
 Tarchaniotes v. Isaacius.
 Tarsus 2771, 3904, 4201, 6053.
 Tauruscythae 5222, 5486, 5493.
 Taurus 1105, 7311.
 Telchin 1264, 1648, 1927, 5220.
 Ternobus 7404.
 Thamor 8388, 8391, 8756.
 Thebae 7290.
 Thecla 3264. martyr 9741.
 Theodora Asania f. 8338.
 Theodora 1147, 2323, 2417, 2496,
 3093, 8194, 9289.
 Theodorus Angelus 5119, 8027, 8060,
 8454, 8594, 8658.
 — Comnennus 8133.
 — Calampaca 9138.
 — Irenicus 12246.
 — Lascaris Ducas 8907, 9097.
 — Lascaris 6818, 6856, 7462, 7926,
 7945, 8177.
 — Latus, Sionis patr. 6017.
 — Lydus 6039.
 — Magnus 2850.

- Mancaphas 7265.
 — Michaelis ang. fr. 7638, 7659.
 — monachus 2039.
 — Mopsuestiae episc. 1144, 1791.
 — *ἡρώδης* 9196.
 — patriarcha 9854.
 — Philadelphensis 5909.
 — Philes 8590.
 Theodosius, Sionia 10219.
 Theodosius 574, 590, 606, 622, 690,
 768. patr. 10191.
 Theod. exactor 1620. Caesar 1627.
 Theod. Atramyttenus 1636.
 Theodotus Casiteras 9984. Meli-
 senus patr. 10172.
 Theophanes 2132, 2140, 2308.
 Theophano 2645, 2745.
 Theophilus 2249, 2311, 2364, 2433,
 9994.
 Theophobus 2367.
 Theophylactus 10050.
 Thermopylae 7276.
 Thersites 2346.
 Thessalia 4810, 5738, 6590, 7671,
 8033.
 Thessalonice 627, 2040, 4788, 5172,
 5188, 5193, 5352, 5714, 5724, 5785,
 7546, 7819, 8562, 9020.
 Theudas, magus 14.
 Thomaites 1889.
 Thomas 2219. patr. 9813, 9839.
 Thracesium thema 4083.
 Thracia 114, 408, 511, 591, 881,
 1246, 1584, 1879, 2057, 3124, 3322.
 Thucritus 10204.
 Tiberius 1207, 1308.
 Tichus 9290.
 Timon 5236.
 Timotheus 9763.
 Tithonus 10204.
 Titus 9602.
 Tornices Demetr. 8693, 8740.
 Tornicus 3117.
 Torusa 4204.
 Traianopolis 7815.
 Traianus 65.
 Tralles 4654.
 Triballarcha 6171.
 Triballi 3835, 4131, 4180, 7666.
 Triaditza 5885, 6157.
 Trinobus 8275.
 Tripolis 3917. ad Maeandrum 8465.
 Tripsychus 5232.
 Troas 7245.
 Tryphon 10047.
 Turcae 3149, 3567, 3656, 3951, 4076,
 4078, 4089, 4530, 5124, 5925, 8442,
 9037.
 Tzachas Turca 3520.
 Tzepaena 8966, 8990, 8510, 8986,
 9045, 9003.
 Tzibrizta 4421.
 Tziritho 8532.
 Tzurulus 7377, 8248, 8307, 8612.
- U.
- Ungri (Pannonii) 3248, 3250, 4282.
 Ungria 5757, 8328.
 Urbicius 1049.
 Uresis 4142.
 Urus Rossus 9095, 9099, 9227.
 Ustra 8966.
 Uzi 3319.
- V.
- Valens 510, 526, 552, 562, 9652.
 Valentinianus 500, 558, 599, 618.
 Valerianus 208.
 Varangi 3452.
 Varna 6156, 6166, 6624.
 Vataztes Ducas Ioannes 7845, 8144,
 8298.
 Venetae 4321, 4336, 4341, 4346,
 Veneti 6904, 7179, 7183.
 Venetia 6689, 6717.
 Verenicum 7975.
 Verina 903, 971, 972.
 Vespasianus 26.
 Vetranfo 417.
 Vitellius 23.
- X.
- Xanthia 6479, 8088.
 Xenolophus 684.
 Xiphilinus 4940, 4947, 10099.
- Z.
- Zeno 906, 948, 961, 990, 996.
 Zeugminon 3850, 3858, 4167, 4254,
 4286.
 Zichni 8486.
 Zoe 3003, 3093, 3094.
 Zoilus 9591.

